

༡༡། གློ་མང་མཁན་བྱུང་ངག་དབང་ཉི་མའི་
གསུང་འབུམ།

སྤོང་ཁ་བ། ་།

འབྲུག་སྐད་སྐད་བཟ་གིས་གློ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

Drepung Tashi Gomang Library

དཀར་ཆག

༡༡། །བསྟན་བཅོས་མངོན་ཉིགས་རྒྱན་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་ཐེང་གི་སྐབས་དང་པོའི་ས་བཅད་བཞུགས་སོ།།	1
༡༢། །རྗེའི་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཐེང་བ་ལས་སྐབས་གཉིས་པའི་ས་བཅད་བཞུགས་སོ།།	67
༡༣། །རྗེའི་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཐེང་བ་ལས་སྐབས་གསུམ་པའི་ས་བཅད་བཞུགས་སོ།།	83
༡༤། །རྗེའི་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཐེང་བ་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་ས་བཅད་བཞུགས་སོ།།	91
༡༥། །རྗེའི་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཐེང་བ་ལས་སྐབས་ལྔ་པའི་ས་བཅད་བཞུགས་སོ།།	126
༡༦། །རྗེའི་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཐེང་བ་ལས་སྐབས་དྲུག་པའི་ས་བཅད་བཞུགས་སོ།།	143
༡༧། །རྗེའི་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཐེང་བ་ལས་སྐབས་བདུན་པའི་ས་བཅད་བཞུགས་སོ།།	144
༡༨། །རྗེའི་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཐེང་བ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་ས་བཅད་བཞུགས་སོ།།	146
༡༩། །ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་བྱ་བ་མཐའ་ཙུ་བ་གདོང་ལྡེའི་སྤྱོད་བྱངས་ཞེས་བྱ་བའི་ས་བཅད་བཞུགས་སོ།།	163
༢༠། །འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཆེག་དོན་དོ་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།	207
༢༡། །བྱམས་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་འགྲེལ་བ་བཞུགས་སོ།།	223
༢༢། །བྱམས་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་འགྲེལ་བ་བསྟུས་པ་བཞུགས་སོ།།	251
༢༣། །སྤྱོད་འཇུག་སྟོན་ལམ་གྱི་ས་བཅད་བཞུགས་སོ།།	262

༡༡། །བསྟན་པ་ཚོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱ་ལ་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་
བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་ཐོང་གི་སྐབས་དང་པོའི་ས་བཅད་བཞུགས་སོ།།

ཕྱི་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་ཚབ། །
དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་རྒྱ། །
དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད། །
ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཐོང་བར་གྲུས་ཕྱག་འཇལ། །
ཤར་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་པའི་སྤྲུལ་པའི་དོན། །
དངོས་བརྒྱད་དོན་ཅུའི་གྲངས་ངེས་གོ་རིམ་སོགས། །
མངོན་རྟོགས་རྒྱ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ཀྱན། །
ལེགས་པར་བཤད་པ་གསེར་གྱི་ཐོང་བར་འདུད། །
འཕགས་ཡུལ་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་དང་། །
སྟོན་བོད་མཁས་པའི་བཤད་ཚུལ་སྣ་ཆོགས་པ། །
ལེགས་པར་བཞུགས་ནས་དགག་བཞག་སྟོང་གསུམ་གྱི། །
རྣམ་དབྱེ་གསལ་བཤད་གསེར་གྱི་ཐོང་བར་འདུད། །
རྒྱལ་ཡུམ་དགོངས་འགྲེལ་བཅས་པའི་ཆོག་དོན་རྣམས། །
ལེགས་པར་བཤད་པ་གསེར་གྱི་ཐོང་བ་འདི། །
དེ་ཆེན་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས། །
ཐོས་ཤིང་རྒྱས་ཆོད་བསམ་སྒྲིམ་བཞིས་པ་ཡིས། །
ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱལ་ཡུམ་དགོངས་དོན་ལ། །
གཞན་དེང་མི་འདོག་རྣམ་དབྱེད་འཕེལ་བ་དང་། །

གཞན་ལ་པན་པའི་བསམ་པས་ཉེར་བྲངས་ནས། །

ས་བཅད་བསྟུས་དོན་སྦྱར་ལ་ཡིད་རབ་སྟོ། །

དེ་ལ་འདིར་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་གྲས་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་ཐུག་འཆལ་ཞིང་སྦྱབས་སུ་མཆིའོ། །བཅེ་བ་ཆེན་པོས་སྦྱོར་བ་ཀུན་ཏུ་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསེལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྱིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཤད་པ་ལ། མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། ཚྭ་མ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། སྟོད་ལྷན་ཉན་པར་བསྐུལ་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆིག་དོན་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ནས། མངོས་པ་སྦྱོང་མཛད་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་བཞི་རྒྱལ། །བར། གཉིས་པ། ཚྭ་མ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། དེས་དོན་སྦྱང་ཅིའི་བཙུན་གྱིས་སྟོབས་རྒྱས་ཤིང་། ནས། སྟོགས་ལ་མགིན་པའི་རྒྱན་གཅིག་བདག་གིས་སྟེལ། །བར། གསུམ་པ་སྟོད་ལྷན་ཉན་པར་བསྐུལ་བ་ནི། རོ་མཆར་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྱིང་བ་འདིས། ནས། འཇུ་མ་པའི་མདངས་གྱིས་ལྷམ་མེར་འགྱུར་བར་ངས། །བར། བཞི་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆིག་དོན་བཤད་པ་ལ། གཞུང་བཤད་ཐབས་ཀྱི་སྟོན་འགྲོའི་སྐབས་དང་། གཞུང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དང་། མཇུག་སྟུང་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་དམ་པའི་ཆོས་ཅི་སྟེད་ཅིག་བཀའ་བསྟུལ་བའི་ནང་ནས་རབ་དང་། ཐུལ་དང་། གཙུ་བོར་གྱུར་པ་ཤེས་མདོ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་ངོས་འཛིན་ལུགས་དང་། སྦྱིར་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོའི་ངོས་འཛིན་དང་། འདིའི་ནང་ཆན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བཤད་བྱ་ཅ་བའི་མདོ་དོན་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་དང་། འགྲེལ་བ་ཉེར་གཅིག་གི་ཚྭ་མ་པ་པོ་ལ་དག་དང་མ་དག་པ་དང་ལྷ། དང་པོ་ནི། འདིར་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྷ་བའི་རི་བོ་ཉི་ཤུ། ནས། མདོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཡིན་ལ། བར། གཉིས་པ་ནི། འདིའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་

པའི་བསྟན་བཅོས་ལ། ཉན། རྒྱ་ནི་འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །བར། གསུམ་
པ་ནི། འོ་ན་འདིར་རྩ་བའི་མདོ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། ཉན། བྱས་པ་ཡང་འོར་རོ། །བར། བཞི་
པ་ནི། དེས་ན་རྒྱ་ནི་འདིས། ཉན། འདིར་རྩ་བའི་མདོ་ཡིན་ལ། བར། ལྷ་པ་ནི། དེ་ཡང་དང་
པོར་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་སྦྱར་བའི་སྲོལ་ནི་འཕགས་པས། ཉན། གཞུང་བཤད་ཐབས་ཀྱི་
སྟོན་དུ་འགོ་བའི་སྐབས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རྒྱ་ནི་ལ་འགྲེལ་བ་དུ་མ་ཞིག་སྤང་ན་
འདིར་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་ཅེ་ན། འདིར་ནི་སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་
འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་བའི་སྟེང་ནས་འཆད་དེ། དེ་ནི་ཆོག་ཉུང་ལ་དོན་འདྲིལ་ཞིང་གསལ་
བས་འགྲེལ་པ་གཞན་ལས་བྱུང་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ན། བར། འདི་འཆད་པ་ལ་ཡང་སྤྱིར་དོན་
གསུམ་སྟེ། རྗེད་བྱེད་དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་དང་། བརྗེད་བྱ་དེ་ལྡན་གྱི་གཞུང་དང་། གང་གིས་
བསྐྱར་པའི་འགྱུར་བྱང་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱང་གཉིས། དང་
པོ་དངོས་ལ། མཚན་བསྐྱར་དང་། མཚན་བཤད་དང་། མཚན་གྱི་དགོས་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།
རྒྱ་གར་ཞེས་པ་འདུལ་བའི་ཆོག་ལེ་ལས། ཉན། རྩི་ཉི་ནི་འགྲེལ་པའོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། ཤར་
ཕྱིན་ནི་འདིར་རྩ་བའི་མདོའོ། །ཉན། འགྲེལ་པ་ནི་ཆོག་དང་དོན་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་གཙུག་བོར་
འགྲེལ་བའོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྟེ། ཉན། ཆོས་ཁྲུངས་མར་མཚན་བྱེད་དུ་
མཛད་པ་འདྲའོ། །བར།

གཉིས་པ་ཞར་བྱང་ལ། གཞུང་ཆད་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་དུ་བཅ་པོའི་གྲངས་དང་།
འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་དུ་བྱུག་འཆལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བཅ་པོའི་གྲངས་ནི།
བཅ་པོ་རེ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་གྲངས་མི་མཐུན་ཡང་འདིར་ནི་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལ་བྱས་པ་སྟེ། ཉན། སྒོ་
སྐྱར་སྤང་པའི་ཕྱིར་བྱས་ཀྱི་རྒྱ་དཔེ་ལ་མེད་དོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། བྱུག་འཆལ་ལོ་ཞེས་
བྲང་རོ། །གང་ལ་ན། མ་རིག་པའི་གཉིད་རྒྱུ་ཆད་པས་སངས་པ་སྟེ་གཉིད་སད་པ་བཞིན།
ཉན། ཕྱིས་མ་ངས་ཀྱང་དང་པོའི་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་དུས་སུ་བཀས་བཅད་པ་འདྲའོ། །བར།
གཉིས་པ་བརྗེད་བྱ་དེ་ལྡན་གྱི་གཞུང་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་ཆིངས་དང་། གཞུང་དངོས་བཤད་པ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞུང་འཆད་པའི་ཐོག་མར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཞུང་གི་མཚན་སོ་

སོར་བཅད་པ་དང་། བུ་མ་ཉེགས་པའི་བྱེད་པར་བཞུགས་པ་ཅི་ཆེས་ལེགས་སོ། །བར། གཉིས་པ་གཞུང་དངོས་བཤད་པ་ལ། ཚྱུ་མ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། བཅུ་བྱ་གཞུང་གི་རང་བཞིན་དང་། བཅུ་མས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། འགྲེལ་པ་ཚྱུ་མ་པ་དང་། ཚྱུ་བ་ཚྱུ་མ་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ལ། དགོས་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱ་ག་འཆལ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་སྡེ་མས་གཞུང་རི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་དང་། རང་གི་སློབ་ཆེ་བ་བསྟན་པ་དང་། བཅུ་མས་པ་ལ་གཞན་འཇུག་རིགས་པར་གདམས་པ་དང་། ཁེངས་བསྐྱེད་ཆེ་ཚྱུ་མ་པའི་ཚུ་བཞུགས་པ་དང་ལ། དང་པོ་ནི། བྱ་ག་འཆལ་ཞེས་བྱེད་ཉེ་དོན་ནི་མཆོག་ཏུ་འདུད་པའོ། །ནས། དེས་ན་བཤད་པ་སྡེ་མ་ཉེད་མཛེས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཀྱང་གི་ཆུན་དུ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བ་ཚྱུ་མ་ན། ཀྱང་གི་ཆུན་ཡིན་པར་གང་ལས་ཉེགས་ཤེ་ན། བུ་མ་དང་བྱུར་བས་དོགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་དབྱིག་གཉེན་དང་བཅུན་པས་མ་རྟེན་པར་བཅུ་མས་ལ་འཕགས་པས་རྟེན་ནས་ཡིན་ན་ཁྱོད་གིས་རྟེན་ནས་སམ་མ་རྟེན་ནས་ཚྱུ་མ་ཞེ་ན། བུ་མ་དེ་ལྟར་རྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡ་མཆོག་ཞེས་པ་ནི་སྟོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ་ཆེ་བསགས་པ་འདྲ་ཞེས་དགའ་བ་སྟོན་པའོ། །བར། བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་མཁས་པས་སྤང་བར་བྱས་པ་ཡང་བདག་གིས་ཤེས་ལ། བུ་མ་དབྱེ་བ་དང་འཇུག་པར་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །བར། ལྷ་པ་ནི། ཅི་འགྲེལ་བ་ཚྱུ་མ་ན་མདོའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་གི་ཡུལ་དུ་ཇུར་རམ་ཞེ་ན། བུ་མ་སློབ་སྦྱོང་ཅིག་ཅིས་གཞན་ལ་གདམས་དག་ཏུ་སྦྱར་རོ། །བར། གཉིས་པ། ཚྱུ་བ་ཚྱུ་མ་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ། གདུལ་བྱ་དང་བ་སྦྱོང་པའི་ཡན་ལག་མཆོད་བཞུགས་དང་། ཉེག་ལྷན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་དག་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཆོད་བཞུགས་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚྱུ་མ་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཆོམས་སྦྱར། ཚྱུ་བ། འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། བྱ་ག་འཆལ་ཞེས་བྱེད་དོ། །གང་ལ་ན། གས་བཞིའི་ཡུམ་ལའོ། བུ་མ་བཅུང་ནས་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ་ཞེས་སྦྱེལ་དགོས་པས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ཚྱུ་བས་བསྟན་པ་ནི། བྱ་ག་འཆལ་ལོ། །གང་ལ་ན་ཡུམ་མཁུན་གསུམ་དེ་ལའོ། བུ་མ་མཆོམས་སྦྱར་ནི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ། །བར། འདིར་ཁར་བྱང་ཡུམ་གི་

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། རང་གི་ལྷགས་བཞག་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་། དེ་མཁས་
པའི་དགོངས་པར་སྐྱབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཡུམ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། མཁའ་པ་གསུམ་
ནི། རྣམ། མངོན་རྟོགས་མ་ལུས་པ་ཡུམ་ཡིན་ནོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ནི་མི་རིགས་
ཏེ། རྣམ། བསྐྱུས་པར་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་བརྒྱུད་མ་
ལུས་པ་ནས། དེ་དག་ལས་གཞན་ཏུ་འཆད་པ་ནི་སྐབས་དེ་ཉིད་ཏུ་དགག་པར་བྱའོ། །བར།
གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་འགྲེལ་གྱི་འཕྲོས་དོན་དང་། རྩ་བའི་ཆོག་དོན་གཉིས།
དང་པོ་ལ། དགོས་དོན་དང་། བསྐྱུས་དོན་ལས་འཕྲོས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གནས་སྐབས་གྱི་
དགོས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་དང་། དེ་དག་གི་བྱུང་པའི་དོན་དང་གསུམ། དང་
པོ་ལ། ཐོས་པའི་དགོས་པ་དང་། དང་བའི་དགོས་པ་དང་། གུས་པའི་དགོས་པ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱིར་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། རྣམ། སངས་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་ཡུམ་ཏུ་
འདོད་པའི་བྱིར་རོ། སྦྱོར་པས་ཆོག་གོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། དོན་གྱི་འཇུག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
ཞེས་གསུངས་ན། རྣམ། འདིར་གུས་པ་ཞེས་འབྲུང་ཡང་ཡུམ་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་པའོ། །བར།
གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་དོན་ཏུ་གཉིས་བའི་རྗེས་དེ་ནས་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ། སྒོམ་
བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཏུ་འདོད་པར་བྱའོ། །བར། གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་ནི། དེ་ལྟར་
ཞུགས་པས་ལེགས་པའི་མཆོག་བྱང་ཆུབ་འཕྲོག་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ། མཁའ་གསུམ་འཕྲོག་
ཅེས་ཟེར་རོ། །བར། གསུམ་པ་དེ་དག་གི་བྱུང་དོན་ནི། དང་བ་ལས་གུས། གུས་པ་ལས་ཞུགས།
རྣམ། དེ་སྦྱེད་པའི་ཐབས་སུ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་དོ། །བར། གཉིས་པ་བསྐྱུས་དོན་ལས་འཕྲོས་
པ་ནི། ཡུམ་ལ་ཡོན་ཏན་ཞེས་སོགས། རྣམ། སྐབས་དོན་ལས་ཉམས་པར་མི་བྱའོ། །བར། གཉིས་
པ་རྩ་བའི་ཆོག་དོན་ལ། དངོས་དང་། ཡུམ་སྐས་སུ་འགྱུར་ཆུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱུག་འཆལ་
ལོ། །འདི་ལ། ཡུལ་གང་ལ་དང་། ཆུལ་རི་ལྟར་བྱུག་འཆལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡུམ་དེ་ལའོ།
ཡུམ་དེ་ཡང་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྣམ། དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་ལ་རྩོད་པ་ལྟར་སྤང་འགོད་པ་ཡིན་
ནོ། །བར། གཉིས་པ་ཆུལ་རི་ལྟར་བྱུག་འཆལ་བ་ནི། སྐས་བཞིའི་བཞེད་དོན་སྐྱབ་པར་བསྦྱོད་
པའི་སྒོ་ནས་སོ། །འདི་ལ་འཕྲོས་དོན་ས་བཅད། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཉན་རང་བཞེད་དོན་སྐྱབ་ཆུལ་

དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སངས་རྒྱུ་
ཀྱི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཉེན་ཐབས་འབྲས་བྱ་གསུམ་དང་། དེའི་
འཐད་པ་བསྒྲན་པ་སྟེ་བཞི། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས། ནས། ཡི་གའི་དོན་དུ་
མ་ཞུགས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། བྱིས་པས་བདག་དང་བདག་གིར་འདྲིན་པ། ནས། རེས་
བཟུང་དུ་མི་བཤད་དོ། །བར། གསུམ་པ་འབྲས་བྱའི་སྒྲི་ནས་བསྟོད་ཚུལ་ནི། སྤང་པོ་ལྷག་མ་
དང་བཅས་པ་དང་། ནས། ཉེར་ཞི་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་འོ། །བར། འདྲིན་ཞར་བྱང་མུང་འདས་ཀྱི་
མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་སྟེ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་མུང་འདས་བཤད་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པའི་
ལྷགས་ཀྱི་མུང་འདས་བཤད་པ་དང་། དབྱེ་མ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་མུང་འདས་བཤད་པ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ལ། ལྷག་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་དང་། མུང་འདས་གང་ལ་འདོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
ཁ་ཅིག་ཀྱང་འབྱུང་མ་ལྷས་པར་སྤང་ཁྱེད་། ནས། འབའ་ཞིག་པར་འདོད་དོ། །བར། གཉིས་
པ་ནི། མུང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ན། ནས། མདོ་སྟེ་པའི་འདོད་པ་བཤད་པ་དང་འགལ་
ལོ། །བར། གཉིས་པ་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་མུང་འདས་བཤད་པ་ནི། ལྷག་མ་ཡོད་མེད་
ཀྱི་དོན་སྤར་ལྟར་དང་། ནས། དེའི་ཕྱིར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །བར། གསུམ་པ་དབྱེ་མ་པའི་
ལྷགས་ཀྱི་མུང་འདས་ནི། སྤྱིར་མུང་འདས་བཞེར་གསུང་རབ་ལས་འབྱུང་སྟེ། ནས། ཡེ་ཤེས་
ཟླ་བས་བཤད་དོ། །བར། བཞི་པ་དེའི་འཐད་པ་བསྒྲན་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འདྲིན་ནི།
ནས། རྒྱ་གཞན་དག་གིས་ཞི་བར་འགྱུར་མི་སྲིད། ཅེས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་
བྱང་སེམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། སྤར་ལྟར་ཉེན་ཐབས་འབྲས་བྱ་གསུམ་དང་། དེའི་
འཐད་པ་བསྒྲན་པ་སྟེ་བཞི། དང་པོ་ནི། ཉིང་ངེ་འདྲིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ནས། འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
སོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། ལམ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད། ནས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །བར། གསུམ་པ་
ནི། འགོ་བ་མཐའ་དག་གི། ནས། མདོན་མཐོངས་ལེགས་སོ། །བར། བཞི་པ་ནི། གཞན་ལ་ལམ་
མ་ནོར་བར་སྟོན་པ་ལ། ནས། དེ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བར། གསུམ་
པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ། ཉེན་ཐབས་འབྲས་བྱ་དེའི་འཐད་
པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྤང་རྣམས་ཏེ། ནས། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ནི།

ནམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྤྲུགས་སུ་ཆུད་པའི། བླ་སྐྱེས་བྱ་ཞིག་ལ་གོ་བ་བཞིན་
ནོ། །བར། གསུམ་པ་འབྲས་བྱ་ནི། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་བཤད་པའི། བླ་སྐྱེས་ཉེ་ཆོ་བ་མེན་པར་
བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །འདི་ལ་འཕྲོས་དོན་ས་བཅད། ཆོས་འཁོར་གྱི་དོ་བོ་དང་། དེས་ཆོག་
དང་། ཆོས་འཁོར་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། ཆོས་སྤང་རེའི་ཆེད་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། དེ་སྐྱེ་ནམས་
མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ཆོས་འཁོར་དུ་འདོད་དེ། བླ་སྐྱེས་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཆོས་འཁོར་གྱི་དོན་
དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །བར། གཉིས་པ་དེས་ཆོག་ནི། གཞི་བསྟུ་བར། བླ་སྐྱེས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོའི་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བར། གསུམ་པ་ཆོས་འཁོར་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་དབྱེ་ན་
ཆོག་གསལ་དུ། བླ་སྐྱེས་ལང་གཤེགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ། །བར། བཞི་པ་ནི། ཆོས་སྤང་རེ་
རེ་ལ་ཆེད་རི་ཅམ་ཞེ་ན། བླ་སྐྱེས་འདིའི་དགོངས་པ་མེན་ནོ། །བར། བཞི་པ་དེའི་འཐད་པ་ནི།
རི་ལྟ་རི་སྟེད་ཀྱི་ནམ་མཁུན་སྟོན་དུ་སོང་ན། བླ་སྐྱེས་མཁུན་གྱི་འབྲས་བྱར་གྲུབ་པོ། །བར།
གཉིས་པ་ཡུམ་སྐྱེས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། གལ་ཏེ་མཁུན་གསུམ་དང་། བླ་སྐྱེས་མངོན་རྟོགས་མེན་
པར་ཐལ་ཞེ་ན། སོགས་དང་། འདི་ལ་ནང་གསེས་ས་བཅད། རང་ལན་གདབ་པ་དང་། གཞན་
ལན་དགག་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། འདིར་མངོན་རྟོགས་ཡུམ་དང་གང་ཟག་སྐྱེས་སུ་འཛོག་པ་ནི། བླ་སྐྱེས་དེ་མ་
སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཡུམ་དུ་མི་གཟུང་ངོ། །བར། གཉིས་པ་གཞན་ལན་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་
རེ། བླ་སྐྱེས་རང་དུས་ཀྱི་ཟག་མེད་གསོ་བའི་ཡུམ་དུ་ཡང་འདོད་པར་བྱའོ། །བར། གཉིས་པ་དེ་
ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ། སྐྱེ་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། འདི་དག་འགྲེལ་
བ་གང་དུ་བཀོད་པ་དང་། གང་ཟག་སུའི་འདོད་པ་ཡིན་པ་དང་། གཞུང་གང་ལས་འབྲེལ་
དབྱེད་པ་དང་། འཆད་ཚུལ་གཞན་དགག་པ་བཞི། དང་པོ་ནི། ཉེ་སྤང་ནམ་འགྲེལ་རྒྱན་གྱི་
སྤང་བ་འགྲེལ་པ་འདི་དང་བཞིར་བྱུང་ཞིང་། བླ་སྐྱེས་སྟོན་འཇུག་པར་འདོད་པས་དེ་མི་འགོག་
པའི་བྱིར་རོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། སྤང་བས་པ་ཁ་ཅིག བླ་སྐྱེས་བཙུག་གི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་
མདོའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་འབྲེལ་ལོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། མཁུན་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆལ་
སྟོས་པས། བླ་སྐྱེས་དགོས་འབྲེལ་གྱི་མཆོམས་སྤྱར་གྱི་སྟོན་དུ་བཀོད་པའི་བྱིར་སྤང་བ་རིགས་

སོ། །བར། བཞི་པ་འཆད་ཚུལ་གཞན་དགག་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། རང་ལྷགས་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱན་ཚོམ་ན་གཞི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆོད་ཅམ་མམ། ཉན། སྐྱོན་འགོད་པ་ནི་བཞད་གད་དོ། །བར། གཉིས་པ་རང་ལྷགས་བསྟན་པ་ནི། རྒྱན་སྒྲུང་དུ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉན། བསྐལ་བའི་བར་དུ་ཡང་མི་ཤོད་དོ། །བར། གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། ཚོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ། རི་བ་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་སྐྱོན་བཞེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཆོད་བཞེད་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཉན། བཞེད་བྱ་བསྟུས་པས་ཡུམ་གྱི་རྒྱན་དུ་མཛད། བར། གཉིས་པ་ནི། དེ་གསུམ་གང་འཆད་ཀྱང་འདི་ཡུམ་གྱི་རྒྱན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉན། སྒྲ་མས་ནི་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་སྐྱོན་བཞེད་པས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ལན་ལ། ལན་དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པ་དགོད་པ་དང་། བསྟུ་བྱེད་གསུམ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རྒྱན་གྱིས་ནི་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ལ། ཉན། འདི་ལྟར་འཆད་ཤེས་པ་ཡང་དགོན་པར་སྒྲུང་ངོ་། །བར། གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པ་དགོད་པ་ནི། གང་ཟག་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་རྣམས་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པར་ཅིས་གྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ལ་ཡུམ་བར་མ་ཁྱད་པ་དགོད་པ་དང་། ཡུམ་བསྟུས་པ་ཁྱད་པ་དགོད་པ་དང་། ཡུམ་རྒྱས་པ་ཁྱད་པ་དགོད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་བསྟུས་ཚུལ་འདི་ལྟར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་བར་མ་ཉི་ཁྱི་ལྷོད་པ་ལས། ཉན། གཞན་གཉིས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་འོ། །

གཉིས་པ་ཡུམ་བར་མའི་ཁྱད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་བོས་ནས་ཉན་རང་གི་མངོན་རྟོགས་ནི་རྒྱ་མཆོན་ཅིའི་སྒྲུང་དུ། ཉན། འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས་བྲམ་བེ། ཉན། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་པན་ཚུན་བསྟུ་བའོ། །བར་རོ། གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉན། ལགས་ཀྱི། བར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱེད་ཡུལ་ལམ་ནི། ཉན། སེམས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །འདིར་ཞར་བྱང་ཅུང་ཟད་མཐའ་

དབྱང་པ་ལ་ས་བཅད་བཞི་སྟེ། ཡུལ་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་དང་། དེ་དག་གི་སྤངས་རྟོགས་གང་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་ལ་བརྟག་པ་དང་། ཡང་དག་མཐའ་ངོས་གཟུང་བ་དང་བཞིས་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་བྱར་བཤད་པའི་ལམ། བྱས། མཚན་ཉིད་པའོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉི་སྤང་ལས། བྱས། སྟོབ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། གཞུང་འདི་ལ། བྱས། གསུང་རབ་གྱི་བརྟེན་ལ་འདྲིས་པ་ཞིག་གོ། །བཞི་པ་ནི། ཡང་དག་མཐའ་འདི་ལ། བྱས། འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས་གསལ་ལོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས། བྱས། ལགས་གྱི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མེ་ལྷེ་ལྷུ་པོ་དང་། བྱས། རྣམ་མཁྱེན་ཞེས་བྱའོ། །བར། གཉིས་པ། ཡུམ་བསྐྱེས་པ་ཁྱུངས་སུ་འགོད་པ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས། བྱས། ཡིན་པས་སོ། །བར། གསུམ་པ་ཡུམ་རྒྱས་པ་ཁྱུངས་སུ་འགོད་པ་ནི། རྒྱས་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་བ་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །བྱས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དོ། །བར། གསུམ་པ་བསྐྱེད་གསུམ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་ངོས་གཟུང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མདོ་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གསུངས་པ་དེ་ལ། བྱས། སྤངས་པའམ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ཅན་ནོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི། བྱས། འདི་དང་སྤར་བཤད་པའི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ནི་དམིགས་པ་རི་ལྟ་རི་སྟེད་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ། བྱས། སྤེམ་སྤེམ་བྱི་མ་རྣམས་གྱི་རྒྱར་འཐད་དོ། །བར། བཞི་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་ནི་མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱེད་ན། བྱས། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་དཔེའོ། །བར། བོད་གི་ས་བཅད་གཉིས་པ། རྟོག་ལྷན་བསྐྱེད་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་ངག་བཤད་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་དང་། བསྐྱེས་པའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིར་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཀྱ་མ་རི་ལ་ན་རེ། དགོས་འབྲེལ་ངག་ལ་བརྟེན་ནས། བྱས། ཐེ་ཆོམ་བཞི་སྟེད་པ་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །བར། གཉིས་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་མི་འཐད་དེ། བྱས། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་འཆད་དེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ། དགོས་འབྲེལ་བཞི་ངོས་བབྱང་བ། དེ་དག་དག་གིས་
བསྐྱུས་པའི་ཚུལ། བསྐྱུས་བྱ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དག་ཅམ་ལ་ཡོད་
པའི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི། དགོས་འབྲེལ་དག་གི་དགོས་སོགས་བཞི། བསྐྱུས་བཅོས་ལྷས་
ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས་བཞི་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བདེན་ཆོག་ཐམས་ཅད་ལ་དགོས་
འབྲེལ་བཞི་ཅིར་བྱང་སྟེ། བྱས། དེ་དག་སྔ་ཕྱི་འབྲེལ་བ་ནི་འབྲེལ་བའོ། །བར། གཉིས་པ་ནི།
བརྗོད་བྱ། དགོས་པ། ཉིང་དགོས། འབྲེལ་བ་བཞི་ནི་བརྗོད་བྱ། བྱས། དེ་དག་སྔ་མ་མེད་ན་ཕྱི་
མ་མི་འབྱུང་བའི་ཆ་ནི་འབྲེལ་བའོ། །བར། གསུམ་པ་བསྐྱུས་བཅོས་ལྷས་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་
སོགས་བཞི་ནི། གཞུང་དུ་སྟོན་ནོ། །ཞེས་བྱང་། གཉིས་པ་དེ་དག་དག་གི་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་ནི།
གཙུག་པོ་དང་པལ་པ་ལ་དངོས་བསྐྱུས་དང་ཤུགས་བསྐྱུས་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་ན། བྱས། འབྲེལ་བ་
ཤུགས་ལ་དང་གཞན་གསུམ་དངོས་སུ་བསྐྱུས་ཏོ། །བར། གསུམ་པ་བསྐྱུས་བྱ་བཞིར་གྲངས་ངེས་
པ་ནི། རྟོག་ལྡན་བསྐྱུས་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་གེགས་བཞི་སྟེ། བྱས། དགོས་པ་གཉིས་བསྐྱུས་
ནས་བསྐྱུས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བར།

གསུམ་པ་ཆོག་དོན་ལ། མཆོམས་སྒྱུར། ཚ་བ། འབྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། མཆོད་
བརྗོད་ཀྱི་འོག་དུ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་དག་དགོད་པ་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། བྱས། རྟོག་
ལྡན་བསྐྱུས་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་གམ་རྒྱར་འཇུར་རོ། །མཆོམས་སྒྱུར་འདིའི་
སྐབས་འཕྲོས་དོན་ས་བཅད། དགོས་སོགས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་བསྐྱུས་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་
དང་། དེའི་སྒྲ་བཤད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལུགས་གཞན་བསྐྱུས་པ་དང་།
འཐད་ཕྱོགས་ངོས་བབྱང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཛོད་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག་
ནས། སྒྲ་རང་མཆོན་པར་འདོད་དོ། །བར། གཉིས་པ་ལ། བཀའི་མཆོན་གཞི་ངོས་བབྱང་བ་
དང་། བསྐྱུས་བཅོས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་ངོས་བབྱང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆོས་སྟོན་པ་པོར་སྤང་
བ། བྱས། ཤེས་པ་ཉིད་ལུང་དུ་བཤད་དོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། དབུས་མཐའི་འབྲེལ་བཤད་ལས།
བྱས། ཆོས་མ་བསྐྱུས་པར་འཇུར་རོ། །བར། གཉིས་པ་སྒྲ་བཤད་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་བསྐྱུས་བཅོས་
ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བྱས། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཡང་བསྐྱུས་བཅོས་སུ་འདོད་པར་བྱའོ། །བར། གཉིས་

པ་ཅུ་བས་བསྟན་པ་ནི། འགྲེལ་པ་འདི་དང་འདིའི་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་དང་། ཉན། དགོས་
པ་དེ་གཉིས་ལ་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་དགོས་པ་ཞེས་གཞིན་ཅུ་དཔལ་ལོ། །བར། གསུམ་པ་
འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། མཚམས་སྦྱར་དུ་གསུངས་ཞེས་པའི་བསྟན་བྱ་དགོས་སོགས་བཞི་
དང་། ཉན། འདི་ལ་ནང་གསེས་ས་བཅད། བརྗོད་བྱ་དང་། འབྲེལ་བ་དང་། ཉིང་དགོས་དང་།
དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ། ཉན། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའོ། །བར། གཉིས་
པ་ནི། བྱམས་པས་འགྲེལ་པར་མཛད་པ་ནི་འདི་ཡི་འབྲེལ་བའོ། །ཉན། འབྲེལ་པ་སྦྱེད་དོ། །བར།
གསུམ་པ་ནི། མདོན་སྟུང་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཉན། རྟོགས་པ་འགྲེལ་པ་སྟེ་རིང་རྒྱའོ། །བར།
བཞི་པ་ནི། རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉན། མདོ་
ལས་ནི་དུས་རིང་མོ་ཞིག་གིས་གོ་བར་སྦྱེད་ལ་བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་དུས་སྤང་དུ་དང་ཆོགས་
རྒྱུ་དུས་དངོས་བརྒྱད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུང་དུ་དགོངས་སོ། །བར། གོང་གི་ས་
བཅད་གཉིས་པ་བཅུ་བྱ་གཞུང་གི་རང་བཞིན་ལ། རྒྱས་པ་ལ་དད་པ་ལ་བརྒྱད་དང་། འབྲིང་
ལ་དད་པ་ལ་དུག་དང་། བསྟུས་པ་ལ་དད་པ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷས་རྣམ་
པར་བཞག་པ་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་ཉི་ལྷས་
དགོད་པ་དང་། དགོས་པ་ཅན་གྱི་ལྷས་ཉིད་བཤད་པ་དང་། ལྷས་ཀྱི་བསྟུས་པའི་དོན་དང་།
ཆོག་དོན་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ལྷར་བཤད་པ་དེ་ལྷར་འབྲེལ་བ་ལ་
སོགས་པ་བཞི་བསྟན་ནས། ཉན། ཡན་ལག་ལ་བྱུང་པ་དང་། དེའི་རྟེན་བྱེད་པས་ལྷས་སོ། །བར།
འདི་ལ་ནང་གསེས་ས་བཅད། ལྷས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། དེས་ཆོག་དང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་དུ་མ་ཆོགས་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཉན། ཞེས་པ་ལྷར་རོ། །བར། གཉིས་པ་
ནི། རིགས་ཐིགས་ཀྱི་འགྲེལ་བར། ཉན། བརྗོད་བྱའི་ལྷས་སོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། ཇོ་བོ་ཉིད་
དུ་གྲུབ་པ་དང་། ཉན། དེའི་རྟེན་བྱེད་པས་ལྷས་སོ། །བར།

གཉིས་པ་དགོས་པ་ཅན་གྱི་ལྷས་ཉིད་བཤད་པ་ལ། ལྷས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་
པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྷས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་། དབྱེ་
བ་མིང་གིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆོག་གི་དོན་བཤད་པ་དང་།

བརྒྱུད་ཚན་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་དབྱེད་པ་དང་། ཤེར་བྱིན་གྱི་དངོས་བཏགས་བསྟན་པ་དང་།
གསུམ། དང་པོ་ནི། མཚན་བཟོད་དུ་བཟོད་བྱ་ལ་བསྟོད་ཕྱག་བྱས་པའི་ཤེར་བྱིན་དེ་རི་ལྟར་
བྱས་པས་འཆད་ཅེ་ན། ཉན། གཞན་དུ་ན་མདོས་འདི་ལྟར་བཤད་ཅེས་པ་སྐབས་དང་འབྲེལ་
དགའོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་དངོས་པོ་མདོན་རྟོགས་སྐབས་གསུམ་ལ་བྱུང་ཡོད་དམ་མེད་
ཅེ་ན། ཉན། སྒྲིམ་པའི་གཞུང་ལ་གསལ་ཁ་མི་སྣང་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པར་བྱའོ། །བར།
གསུམ་པ་ཤེར་བྱིན་གྱི་དངོས་བཏགས་བསྟན་པ་ལ། འདོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་འཐད་
ཚྭ་གས་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞོད་འཛོམས་དང་། རྩོགས་སྤང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་
པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྷགས་དགོད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཡུམ་གསུམ་གཞོད་
འཛོམས་ལས། ཉན། རྩ་མ་མཚན་ཉིད་པར་བཞེད་དོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་སྣང་ལས།
སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས། ཉན། འདིས་ཀྱང་ལུང་དེའི་
དོན་གཙོ་པོ་ལ་འདོད་དོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། དག་ལྟན་ལས། ཤེས་པའི་རབ་ཡིན་པས་ན་
ཤེས་རབ་སྟེ། ཉན། སློབ་ལམ་ན་ཤེར་བྱིན་མཚན་ཉིད་པ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །བར། གཉིས་པ་
དེའི་འཐད་ཚྭ་གས་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཐ་དད་པ་དེ་དག་ལས་འདིར་གང་ཞིག་
གཟུང་ཞེ་ན། ཉན། སེམས་བྱུང་ཤེས་རབ་ཁོ་ནར་འདོད་པར་མི་བྱའོ། །བར། གཉིས་པ་དབྱེ་
བ་མིང་གིས་བྱུང་པར་བྱས་པའི་ཚུལ་ལ། དངོས་བརྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། གངས་ངེས་དང་།
གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་། ས་མཚམས་དང་། སྒྲིམ་པ་སྤང་བ་དང་ལྷ། དང་པོ་ལ་བརྒྱུད་ལས། དང་
པོ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རི་ལྟ་རི་སྟེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ། ཉན། དབྱེ་ན་རི་ལྟ་རི་
སྟེད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ལམ་གསུམ་རང་
བཞིན། ཉན། དབྱེ་ན་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གསུམ་མོ། །བར། གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ནི། གཞི་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི། ཉན། དེ་ནས་ཞེས་པ་བརྒྱུད་པོ་འདིའི་གོ་རིམ་སྟོན་
པའི་ཚིག་གོ། །བར། བཞི་པ་རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་
ལ། ཉན། དབྱེ་ན་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུའོ། །བར། ལྷ་པ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བ་ལ་
བཞེན་ནས་སྦྱེ་མེད་གསུམ། ཉན། དབྱེ་ན་ཅེ་མོ་བདུན་ནོ། །བར། དུག་པ་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་

མཚན་ཉིད་ནི། མཁུན་གསུམ་གྱི་ཤེས་རྣམ་ཅིག་ཅན་དུ། བས། དབྱེ་ན་མཐར་གྱིས་སྒྱུར་བ་བཅུ་
གསུམ་མོ། །བར། བདུན་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། མཁུན་གསུམ་རིམ་གྱིས་
སྒྲོམ་པ། བས། ལྷག་པས་དབྱེ་ན་བཞི་ལོ། །བར། བཟུང་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྒྱུར་བ་
བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ བས། འདིར་ངེས་ཀྱི་མ་ཆང་བ་དང་ལྷག་པ་ནི་མིན་ནོ་
ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་གངས་ངེས་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་བཟུང་དུ་ངེས་ཤིང་། བས། ཆོས་སྒྱུ་
གཅིག་བྱུར་ཟད་པས་གངས་ངེས་སོ། །བར། གསུམ་པ་གོ་རིམ་ནི། རྟོན་བསྟུས་སྒྲོན་མེར། གོ་
རིམ་སྒྱུ་བའི་རིམ་པ་སྟེ། བས། བསམ་པས་འཕངས་པའི་འབྲས་བུ་མིན་ནོ། །བར། བཞི་པ་ས་
མཚམས་ལ། མཁུན་གསུམ་དང་། སྒྱུར་བཞི་དང་། ཆོས་སྒྱུའི་ས་མཚམས་དང་གསུམ། དང་
པོ་མཁུན་གསུམ་སོ་སོའི་ས་མཚམས་ནི། བྱང་སེམས་ལ་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་དང་སངས་
རྒྱས་ལ། བས། ཕྱིས་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །བར། གཉིས་པ་ལ། རྣམ་ཀུན་དང་། ཅེ་མོ་
དང་། མཐར་གྱིས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བའི་ས་མཚམས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྟོན་
གྱི་མཁས་པ་དག བས། རྣམ་ཀུན་ཡོད་པ་མི་འགལ་ལོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། རྟོན་ནས་རྒྱུན་
མཐའི་བར་ན་ཡོད་དོ། བས། དེ་དག་ཐོབ་པས་བྱབ་པ་མེད་དོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། སྟོན་
དཔོན་ལྟར་ན། བས། རྟོན་ནས་ཡིན་ནོ། །བར། བཞི་པ་ནི། ཆེ་བ་གང་དག བས། བྱང་པར་
དུ་འཕགས་པར་མི་བྱའོ། །བར། གསུམ་པ། ཆོས་སྒྱུའི་ས་མཚམས་ནི། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་
པར། བས། སྒྱུར་བཞི་བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བར། ལྷ་བ་སྒྲོས་
པ་སྤང་པ་ལ་བཞི། མཁུན་གསུམ་དང་རྣམ་ཀུན་དང་། རྣམ་མཁུན་དང་ལམ་ཤེས་དང་། གཞི་
ཤེས་དང་། རྣམ་མཁུན་དང་ཆོས་སྒྱུ་ལ་སྒྲོས་པ་སྤང་བའོ། །སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁུན་
གསུམ་བཞུན་པ་དང་། སྐབས་བཞི་བར་རྣམ་རྟོགས་སྒྱུར་བ་བཞུན་པ་ན་མཁུན་གསུམ་གྱི་
རྣམ་པ་བཞུན་པ་ལ་སྒྲོས་པའི་སྒྲོན་སྤང་བའི་ཚུལ་ནི། མཁུན་གསུམ་དང་རྣམ་ཀུན་སྟོན་པའི་
གཞུང་རྣམས་སྒྲོས་པར་འཇུག་ཏེ། བས། རྣམ་ཀུན་དུ་བཞུན་པ་ནི་དེ་མ་སྤང་བའི་གཉེན་པོའི་
ཕྱིར་སྒྱེད་པ་ཡིན་པས་མི་སྒྲོས་སོ་ཞེས་འཕགས་པས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་དཔོན་གྱིས་བཀོད་
དོ། །གཉིས་པ་རྣམ་མཁུན་དང་ལམ་ཤེས་བཞུན་པ་ལ་སྒྲོས་པ་སྤང་བ་ནི། རྣམ་མཁུན་དང་

ལམ་ཤེས་སྒྲོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་བྱེད་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་རྒྱ་ཅམ་
 ཞིག་བྲངས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལམ་ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་བསྟན་པ་ལ་སྒྲོས་པ་
 སྤང་བ་ནི། ལམ་ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་སྒྲོས་ཏེ། ཉན། དེའི་ལམ་ལོགས་སུ་རང་དབང་དུ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་མི་སྒྲོས་སོ། །བཞི་པ་སྐབས་དང་པོར་རྣམ་མཁྱེན་བསྟན་པ་དང་། སྐབས་
 བརྒྱད་པར་ཆོས་སྐྱབས་བསྟན་པ་གཉིས་ལ་སྒྲོས་པའི་སྒྲུབ་སྤང་བའི་ཚུལ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་དང་
 ཆོས་སྐྱབས་སྒྲོས་ཏེ། ཉན། རྣམ་གྲངས་སུ་ན་མཚན་བྱེད་དང་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་
 སོ། །གཉིས་པ་ལུས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟོན་དངོས་དང་། སྒྲོས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་
 རྟོན་དངོས་ལ་གསུམ། མཁྱེན་གསུམ། སྦྱོར་བཞི། ཆོས་སྐྱབས་ལུས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ལུས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་མཁྱེན་དང་། ལམ་ཤེས་དང་། གཞི་
 ཤེས་གྱི་ལུས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ལུས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
 རྣམ་མཁྱེན་ངེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། དེའི་འཆད་བྱེད་གཏན་ལ་དབབ་པ། ཉེན་གྱི་གང་
 ཟག་གོ། །དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན་ངེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། གལ་ཏེ་འདིར་རྣམ་མཁྱེན་སྟོན་ན་
 དེ་མི་སྟོན་པར་ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་སྟོན་ཞེ་ན། ཉན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདི་
 ཡིས་སྲིན་བུའི་གྲངས་མཁྱེན་པ། རྟོན་ལ་འགར་ཡང་ཉེར་མཁོ་མེད། ལྷང་དང་དོར་བུའི་དེ་
 ཉིད་ནི། ཐམས་དང་བཅས་པ་རིག་མཛད་པ། གང་དེ་ཆད་མ་ཉིད་འདོད་ཀྱི། ཐམས་ཅད་
 རིག་མཛད་མ་ཡིན་ནོ། །རིང་པོ་མཐོང་ངམ་མིན་ཡང་རུང་། །འདོད་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་
 ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དེའི་འཆད་བྱེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བཞི། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་སེམས་
 བསྐྱེད་པ། སེམས་བསྐྱེད་དག་བྱེད་གདམས་ངག་ནོད་པ། གདམས་པའི་འབྲས་བུ་ངེས་འབྱེད་
 ཡན་ལག་གདམས་པའི་རྟོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ས་མཚམས་དང་བཅས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་།
 གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་དག་བྱེད་གདམས་ངག་ནོད་པ་ལ་གཉིས། སྦྱོར་གདམས་ངག་ཅམ་
 དང་། བྱེད་པར་དུ་ཐེག་ཆེན་གདམས་ངག་གོ། །དང་པོ་སྦྱོར་གདམས་ངག་ཅམ་ནི། ཐར་ལམ་

མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་རྫོང་བྱེད་དོ། །ཅེས་དང་། གཉིས་པ་བྱད་པར་དུ་ཐེག་ཆེན་གདམས་
དག་ནི། ཉན། འདི་ཡི་ས་མཆམས་དང་སྟོན་པ་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་དགོས་མི་དགོས་ནམས་
འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་གདམས་པའི་འབྲས་བྱ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནི། མི་རྟོག་
པས་རྒྱུད་མཐོང་སྤངས་ལས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ངེས་འབྱེད་
ཡན་ལག་ནི། ཉན། དབྱེ་ན་བྱད་པར་ལྷ་ལྷན་གྱི་བློ་ཅེ་བཟོད་མཆོག་རྣམ་པ་བཞིའོ། །

བཞི་པ་གདམས་པའི་དོན་གྱི་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བཞི། སྐྱབ་པའི་རྟོན། སྐྱབ་
པའི་དམིགས་པ། སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་སྐྱབ་པའི་རྟོན་
ལ་གཉིས། སྐྱིར་རིགས་ཅམ་ཞིག་དང་། བྱད་པར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སོ། །དང་པོ་སྐྱིར་
རིགས་ཅམ་ཞིག་ནི། དབྱིངས་གང་ཞིག་སྐྱུངས་ན་བྱང་ཆུབ་དུ་འགྱུར་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་
བྱད་པར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སྐྱི་ཅམ་དང་། བྱེ་བྲག་འདིར་
སྒྲོས་གྱི་གནས་རིགས་སོ། །དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སྐྱི་ཅམ་བསྟན་པ་ནི། དབྱིངས་གང་
སླ་མེད་བྱང་ཆུབ་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་འདིར་སྒྲོས་གྱི་གནས་རིགས་ནི། རྟོན་
ཆོས་སྐྱབ་པ་ཡི་ནི། ཉན། ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད་པ་ཉི་ལྷང་དང་རྒྱན་ལྷང་
གི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ་དངོས་བསྟན་ནི་བློ་དོན་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་པའི་
དམིགས་པ་ནི། སྐྱབ་པ་པོའི་ཤེས་བྱར་གྱུར་པའོ། །ཉན། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་བྱབ་པས་སོ། །གསུམ་
པ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི། གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱང་སེམས་སྐྱབ་པ་ལ། ཉན། དབྱེ་ན་
ཆེན་པོ་གསུམ་སོ། །ས་མཆམས་སངས་རྒྱས་གྱི་སའོ། །བཞི་པ་སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས།
མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་མཆན་ཉིད་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་
སླ་མེད་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཆེད་དུ་དོན་གཉིས་བསྐྱབ་པའི་བྱ་བ་སྟེ། ཉན། སེམས་ཅན་མང་པོའི་
དོན་སྐྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། གོ་འཇུག་ཆོགས་ངེས་ཏེ་བཞིའོ། །ཉན། ངེས་པར་འབྱུང་
བ་བརྒྱུད་ནི་དོ་རྩེ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་བས་ས་བརྩུ་པའི་བྱད་པར་ལམ་ལ་
ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ། ཉན། རྣམ་མཁྱེན་ནི་སྐྱབ་
པའིའོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་དངོས།
དེ་རི་ལྟར་མཆོན་ཚུལ། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གོ། དང་པོ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་དངོས་ལ་གཉིས། ལམ་
ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་མོ། དང་པོ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་གྱིས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད། ནལ། འདིར་རྒྱའི་རྒྱན་རིགས་ཀྱིས་བྱལ་པ་
ཞེས་གསུངས་བ་ནི་སྟོབ་དཔོན་འདི་ཡི་དགོངས་པར་མ་སོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་ལ་གསུམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
ཤེས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་
སོ། དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ནི། དང་པོ་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་
འཐོབ་པ། ནལ། འདིར་ཐར་ཆ་མ་བཤད་པ་ནི་རྣམ་ཀུན་ཏུ་ཉོན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་
པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ནི། གཅིག་ཕྱར་གནས་པས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི། ནལ།
དབྱེ་བ་སྤར་དང་འབྲེལ། གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་གཉིས། དང་
པོ་ཆེ་འདིའི་ཡོན་ཏན་ནད་མེད་པ་སོགས་དང་། ཆེ་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་དང་མི་
འབྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི། ནལ། དབྱེ་ན་བརྒྱུག་གོ། གཉིས་པ་སྟོམ་ལམ་བཤད་པ་ལ། སྟོམ་
ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྟོམ་ལམ་གཉིས། དང་པོ་སྟོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ནི། སྟོམ་
ལམ་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཕན་ཡོན་ཏེ། ནལ། སངས་རྒྱས་སའི་བར་རོ། གཉིས་པ་བྱེད་པ་
ཅན་གྱི་སྟོམ་ལམ་ལ་གཉིས། ཟག་བཅས་སྟོམ་ལམ་དང་། ཟག་མེད་སྟོམ་ལམ་གཉིས། དང་
པོ་ཟག་བཅས་སྟོམ་ལམ་ལ་གསུམ། མོས་པ་སྟོམ་ལམ། བསྟོབ་བ་སྟོམ་ལམ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་
བའི་སྟོམ་ལམ་མོ། དང་པོ་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་ལ། དངོས་དང་། ཕན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་མོས་
པ་སྟོམ་ལམ་དངོས་ནི། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟོབ་ན་མེད་པ་ནི། ཟག་བཅས་སྟོམ་ལམ་གང་།
ནལ། དབྱེ་ན་ཉེར་བདུན་ནོ། གཉིས་པ་ཕན་ཡོན་བསྟོད་བཀུར་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ནི། རིམ་
པ་ལྟར་རང་དོན་གཉིས་དོན་གཞན་དོན་མོས་པ་གསུམ། ནལ། དེ་དག་ལ་ཡང་དགྲ་དགྲ་སྟེ་
ཉེར་བདུན་ནོ། གཉིས་པ་བསྟོབ་བ་སྟོམ་ལམ་ནི། བསྟོབ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟོབ་ན་མེད་པ་ནི། ནལ།
དབྱེ་ན་བརྒྱུག་གཉིས་སོ། གསུམ་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྟོམ་ལམ་ནི། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་

བྱེད་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ནི། རྣམ། མོས་པ་ནས་འདི་ཡི་བར་གྱི་ས་མཆོམས་ནི་ས་གཉིས་པ་ནས་
བརྩུ་པའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་ལ་སྦྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། རྣམ་དག་སྒྲོམ་
ལམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྦྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་ནི། ཡོན་ཏྲ་མངོན་པར་སྦྱབ་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ནི།
རྣམ། དབྱེ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལྟའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ནི། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་
དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲོམ་ལམ་ནི། རྣམ། མོས་པ་ནས་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ལྟ་པོ་འདི་ནི་
སྒྲོམ་པའི་ལམ་མོ། །གཉིས་པ་དེ་རི་ལྟར་མཆོན་ཚུལ་ནི། ལམ་གསུམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་པ་
ཉིད་ནི། རྣམ། དེ་འབྲར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི། ལམ་ཤེས་དེ་གང་གི་ཞེ་
ན། རྣམ། བདེན་གཉིས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །

གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ལྷས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་དངོས།
དེ་རི་ལྟར་བཤད་ཚུལ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གོ། །དང་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་དངོས་ལ་དགྲ་ལས།
དང་པོ་ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ནི། ཏུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པའི།
རྣམ། སྲིད་པའི་རྒྱད་པ་སྒྲོག་པའི་མཁུན་པའོ། །གཉིས་པ་སྤྲོང་རྩེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་
ཤེས་ནི། སེམས་བསྐྱེད་བྱད་པར་ཅན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས། རྣམ། མཁུན་པའོ། །གསུམ་པ་ཐབས་མ་
ཡིན་པའི་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ནི། ཤེས་བྱ་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ། རྣམ། མི་གནས་པའི་གཞི་
ཤེས་སོ། །བཞི་པ་འབྲས་ལུམ་ལ་རིང་བ་མིན་པའི་གཞི་ཤེས་ནི། ཐབས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་
དང་ལྡན་པའི་མཁུན་པའོ། །ཞེས་སོ། །ལྟ་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ནི། གཞིའི་གནས་
ལྷགས་ལ། རྣམ། གནས་པའི་གཞི་ཤེས་སོ། །དྲུག་པ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ནི། གཞི་
རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས། རྣམ། བྱེད་ཏུས་པས་མཁུན་པའོ། །བདུན་པ་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་
ནི། གཞི་གཟུགས་སོགས། རྣམ། ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད་དོ། །བརྒྱད་པ་སྦྱོར་
བ་དེའི་མཉམ་ཉིད་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྒྲོམ་པའི། རྣམ། དབྱེ་ན་སྦྱོར་བ་བརྩུ་པོ་རེ་
ལ་སྒྲོམ་མེད་བཞི་བཞི་སྟེ་བཞི་བརྩའོ། །དགྲ་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་མཐོང་ལམ་ནི།
སྒྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི། རྣམ། རྒྱགས་ལ་འཕེན་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་རི་ལྟར་
བཤད་ཚུལ་ནི། གཞི་ཀྱན་ཤེས་པ་ཉིད་ནི། རྣམ། དེ་འབྲར་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་རྟེན་གྱི་གང་

ཟག་ནི། གཞི་ཤེས་དེ་སྤྱི་ཁོ་ན། རྣམ། དེ་ལྟར་མཐུན་གསུམ་ལ་རྟེན་གསུངས་ནས་ལྷག་མ་
ལྷ་ལ་མ་གསུངས་པ་ནི་མཐུན་གསུམ་དུ་ལྷ་འདུས་པ་ལ་དགོངས་ནས་སོ། །

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་བཞི་འཁྱུར་ཐུག་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། རྣམ་ཀུན་དང་། ཅེ་མོ་
དང་། མཐར་གྱིས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའི་ལུས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་རྣམ་
རྟོགས་སྦྱོར་བའི་ལུས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་ཀུན་གྱི་ཆོས་དངོས་དང་། དེ་རི་ལྟར་
བཤད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་རྣམ་ཀུན་གྱི་ཆོས་དངོས་བཤད་པ་ལ་བརྟུ་གཅིག་ལས། དང་པོ་རྣམ་
པ་ནི། ཡུལ་ལམ་མཐུན་པའི། རྣམ། དབྱེ་ན་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་སོ། །གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་ནི།
དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྣམ། རྣམ་དག་སྦྱོར་བའི་བར་ཉི་ཤུའོ། །གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ནི། སྦྱོར་བ་
བསྐྱེམས་པས། རྣམ། གཞུང་ནས་ཤེས་སོ། །བཞི་པ་སྦྱོར་ནི། སྦྱོར་བ་སྦྱེས་པ་དང་། རྣམ། དབྱེ་
ན་ཞེ་དྲུག་གོ། །ལྷ་པ་མཆན་ཉིད་ནི། སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་འཇམ་རུས་པ། རྣམ། དབྱེ་ན་གོ་གཅིག་གོ།
།དྲུག་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནི། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་དང་བྲལ་བས། རྣམ། གོ་སྐབས་བྱེ་བུལ་
ཞེས་སྦྱར་རོ། །བདུན་པ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི། རྣམ། མཆན་
ཉིད་དང་ས་མཆམས་གཞག་པར་བྱའོ། །བརྒྱད་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ནི། བསྐྱེམ་པར་བྱ་
བ་ཡོད་པས་སྒོ་བ་པ། རྣམ། དབྱེ་ན་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ལ་གནས་པ་གསུམ་སོ། །དགུ་པ་
སྤྱི་དེ་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི། སྤྱི་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི། རྣམ། སྒོམ་པའི་
སྦྱོར་བའོ། །བརྟུ་པ་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་ནི། ཞིང་དག་པ་སྦྱ་ན་མེད་པ་སྟེ། རྣམ། དབྱེ་ན་སྦྱོང་
བརྟུད་ཀྱི་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་གཉིས་སོ། །བརྟུ་གཅིག་པ་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་ནི། ཐབས་མཁས་
ཀྱི་ཡུལ་བརྟ། རྣམ། ཞིང་དག་སྦྱོར་ལ་ཡང་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་དེ་རི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི།
རྣམ་པ་ནས་ཐབས་མཁས་དང་བཅས་པ་བརྟུ་གཅིག་པོ། རྣམ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྦྱེས་པའི་
རིམ་པའོ་ཞེས་ཀྱང་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་ལུས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཅེ་མོའི་ཆོས་དངོས་དང་།
དེ་རི་ལྟར་མཆོན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་ཆོས་དངོས་བཤད་པ་ལ་བརྟུད་ལས། དང་
པོ་ཅེ་སྦྱོར་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ནི། སྤྱིར་བཤད་པའི་ཅེ་མོའི་མཐོན་རྟོགས་དེའི་རྟགས་ནི།

ནས། དེ་ནི་ན་བཅུ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་འཕེལ་ནི། བསྐྱུ་སྒོ་མ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ། རྣམ་དེ་
ན་རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་གོ། །གསུམ་པ་ངེས་པར་བརྟན་པ་ནི། མཁའ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ། རྣམ་
དེ་ནི་ན་བརྟན་པ་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པ་ནི། བྱང་སེམས་བཞི་འུ་ རྣམ་
ཆོས་མཆོག་གིས་བསྐྱུ་པ་འོ། །ལྷ་པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་ནི། མཐོང་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་ཅེ་
མོ་ནི། རྣམ་ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་འོ། །དྲུག་པ་སྒོ་མ་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་ནི། སྒོ་མ་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་ཅེ་མོ་ནི། རྣམ་ གཉིས་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི་འོ། །བདུན་པ་བར་ཆད་
མེད་པའི་ཅེ་སྦྱོར་ནི། བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི། རྣམ་ རྣམ་མཁའ་གསུམ་གྱི་དངོས་རྒྱུར་
གྱུར་པ་འོ། །བརྒྱད་པ་བསལ་བྱ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་མི་
ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ན་བཅུ་དྲུག་གོ། །གཉིས་པ་དེ་ངེ་ལྷར་མཆོན་པའི་ཚུལ་ནི། རྟགས་ནས་ལས།
ནས། བརྒྱད་པ་ནི་སྤང་བའོ། །

གསུམ་པ་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་ལུས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། བཅུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
སྦྱིན་པའི་མཐར་གྱིས་པ་ནི། རྣམ་ ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་བཤད་
དོ། །བཞི་པ་སྐྱད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའི་ལུས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་
མཛོན་པར་ཏེ། རྣམ་ རྒྱན་སྤང་དང་ཆོག་གསལ་སྤུབ་དགོངས་ཤེར་འབྱུང་ལ་སོགས་པས་
བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ཆོས་སྐྱའི་ལུས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་ནི་གཞི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོར་ཅམ་
མོ། །ནས། རྒྱན་སྤང་ལྷར་ན་ཕྱི་མར་མཛོན་དོ། །གཉིས་པ་སྒོ་མ་པ་སྤང་བ་ལ་དྲུག་ དང་པོ་ནི།
སྐྱབས་དང་པོར་གདམས་ངག་གི་སྐྱབས་སུ་སྦྱབ་པ་བཤད་པ་དང་། སྦྱབ་པ་བཞི་འུ་སྐྱབས་སུ་
སྦྱབ་པ་བཤད་པ་གཉིས་སྒོ་མ་པ་སྤང་བ་དང་། སྐྱབས་གསུམ་པར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཤད་
པ་དང་། སྐྱབས་བཞི་པར་རྣམ་ཀྱན་གྱི་སྦྱོར་བ་བཤད་པའི་སྒོ་མ་སྤང་གཉིས་བསྐྱུ་མས་ཏེ་བཤད་
པར། གདམས་ངག་ཏུ་སྦྱབ་དང་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་ གཉིས་པ་ནི་སྦྱོར་མེད་གསུམ་བསྐྱུ་ནས་
སྒོ་མ་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱབས་དང་པོར་དགོ་འདུན་ཉི་ཤུ་འུ་སྐྱབས་སུ་གང་ཟག་
བཤད་པ་དང་། སྐྱབས་གཉིས་པར་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་བཤད་པ་དང་། རང་

རྒྱལ་ལམ་གྱི་རྟེན་གང་ཟག་བཤད་པ་དང་། སྐབས་བཞི་པར་ཤེར་བྱིན་ཉན་པའི་སྡོད་རུང་གི་གང་ཟག་བཤད་པ་དང་། སྐབས་ལྔ་པར་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟེན་གང་ཟག་བཤད་པ་ནམས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤོང་བསྐྱེད་ཉེ་བཤད་པར། རྣམ་མཁྱེན་དུ་གང་ཟག་ཉི་ཤུ་བཤད་པ་དང་། བས། དེ་ལྟ་བུ་མཛོད་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གང་ཟག་དང་འབྲེལ་བས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་སྒྲིམ་སྤོང་དུ་སྦྱར་དགོས་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐབས་དང་པོར་སྦྱོར་ལམ་སྐབས་སུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་བཤད་པ་དང་། སྐབས་ལྔ་པར་མཐོང་སྒྲིམ་ཅེ་སྦྱོར་སྐབས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་བཤད་པ་སྒྲིམ་པ་སྤོང་བ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་རྟོག་པ་དང་། བས། དེ་ནི་གཉེན་ཆོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པའི་བྱིར་དུ་བསྟན་པས་སོ། །

བཞི་པ་སྐབས་ནམས་སུ་སྒྲིམ་ལམ་ཡང་ཡང་བཤད་པའི་སྒྲིམ་སྤོང་ནི། སྐབས་ནམས་སུ་སྒྲིམ་ལམ་ཡང་ཡང་བསྟན་པ་ནམས་སྒྲིམ་ཞེ་ན། བས། ཚུལ་དེ་ནི་ལམ་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་སྦྱར་རོ། །ལྔ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་སྐབས་ནམས་སུ་ཡང་ཡང་བཤད་པའི་སྒྲིམ་སྤོང་ནི། སྐབས་ནམས་སུ་མཐོང་ལམ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ནམས་སྒྲིམ་ཞེ་ན། བས། ལྔ་པ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་ཆ་ནས་བསྟན་པས་མི་སྒྲིམ་སོ། །དུག་པ་ནི། སྦྱོར་ལམ་སྐབས་ནམས་སུ་ཡང་ཡང་བཤད་པའི་སྒྲིམ་སྤོང་བཤད་པར། སྐབས་ནམས་སུ་སྦྱོར་ལམ་ཡང་ཡང་བསྟན་པ་ནམས་ཀྱང་སྒྲིམ་ཤེ་ན། བས། སྒོ་བ་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པ་དང་དེ་དག་གི་དོན་གང་འཐད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་ཀུན་ལས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལུས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དོན་ནི། ཆོགས་བཅད་ལ་བཙོ་ལྟོང་པ་དེ་ལ་སྟེ། བས། དོན་དེ་ལྟར་གནས་པ་ལ་ཆོག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་ཆོག་དོན་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འོ་ན་ལུས་རྣམ་གཞག་ལ་དམིགས་འབྱེད་པའི་བསྟན་དོན་ཅམ་ཞིག་བྱས་ནས་ཆོག་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་མི་བྱེད་པ་ཅི་ཞེ་ན། བས། འོན་ཀྱང་སྔ་མ་ཉིད་སྦྱོར་དང་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་ཞུགས་པར་ངས་སོ། །གཉིས་པ་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོར་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གཞན་བཤད། ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཉིད་གྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གཞན་བཤད་པ་ལ་

གཉིས། མདོ་དང་ངི་ལྟར་སྒྱར་བ་དང་། སྒྱར་ཚུལ་ལ་ཚོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་མདོ་དང་ངི་
ལྟར་སྒྱར་བ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱན་འདིས་མདོ་དོན་ཀྱན་སྦྱང་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འདིར་སྤོང་གཞི་དང་།
ནས། འོར་བཟང་གིས་སྒྲ་མ་བཞེན་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱན་གྱིས་བསྐྱས་
པར་ཏེ་ཅང་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་སྒྱར་ཚུལ་ལ་ཚོད་པ་སྤོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱན་དང་མདོ་སྒྱར་བ་
ན་མདོ་ཁ་ཅིག་སྒྲ་ངི་བཞིན་པ་དང་། ནས། དེ་ཡང་དངོས་སུ་བཞིན་པ་ལ་གཙོ་བོར་མ་གྱུར་
པའོ། །གཉིས་པ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྗེ་
བཙུན་ལ་དེ་ལྟར་སྒྱར་བའི་ལུང་མངའ་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་
འཆད་པ་ནི་ལེགས་པར་བརྟགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཤེས་བྱ་མཁྱེན་གསུམ། ཉམས་ལེན་
སྒྱུར་བཞི། འབྲས་བྱ་ཆོས་སྒྱའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་གསུམ་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཐོབ་བྱ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཐོབ་
བྱེད་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྤང་བྱ་གཞི་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་
པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ཐོབ་བྱ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གསུམ། འབྲེལ་
བཞིན་པས་མཆམས་སྒྱུར། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་
ནི། བཤད་པར་བཞེད་དོ། གང་ན། རྣམ་མཁྱེན་དེ་བཞིན་བྱར་སྦྱང་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་
ལུས་རྣམ་གཞག་རྣམས་ནིའོ། །ནས། ཕྱི་མ་ནི་རིགས་དང་དམིགས་རྣམ་གྱི་མཆམས་སྒྱུར་ལྟ་
བུའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་སེམས་
བསྐྱེད་པ། སེམས་བསྐྱེད་དེ་དག་བྱེད་གདམས་ངག་འོད་པ། གདམས་ངག་གི་འབྲས་བྱ་ངེས་
འབྱེད་ཡན་ལག་ གདམས་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལམ་གྱི་རང་
བཞིན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དང་ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་སྤྱི་དོན་ལ་གསུམ།
སེམས་བསྐྱེད་སྤྱི་བའི་རྟེན། བརྟེན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན། རང་བཞིན་དེས་བསྐྱེད་
ཀྱི་པན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་སྤྱི་བའི་རྟེན་ལ་ལུས་རྟེན་དང་། སེམས་རྟེན་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལུས་རྟེན་ནི། ལམ་ཤེས་གྱི་མདོ་ལས་ལྟའི་བྱ་བྱ་མས་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་

པ་དང་། རྒྱལ། མི་ཁོམ་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་དགོས་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཉེན་ནི།
 རྒྱལ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ། རྒྱལ་རྒྱལ་ལས། དེ་ཡི་རྩ་བ་སྤྱིང་རྗེར་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་
 རོ། །གཉིས་པ་བཟེན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ། མཚན་གཞི། མཚན་ཉིད།
 རབ་དབྱེའོ། །དང་པོ་མཚན་གཞི་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སློབ་དཔོན་གཞན་དང་། བསྟན་བཅོས་
 འདི་ཡི་འགྲེལ་བྱེད་ཀྱི་ལྷགས་སོ། །དང་པོ་སློབ་དཔོན་གཞན་ཀྱི་ལྷགས་ནི། བྱང་སར་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སློན་ལམ་ཀྱི་མཚན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །ནས། ཞེས་གྲོགས་
 འདུན་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་པ་ལ་སློན་ལམ་དུ་གསུངས་པས་སྐྱེ་མཆེད་དགོངས་པ་
 གཅིག་ཏུ་འདུག་སྟུང་མོ། །

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་འདི་ཡི་འགྲེལ་བྱེད་ཀྱི་ལྷགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། འཕགས་
 པ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལྷགས་སོ། །དང་པོ་འཕགས་པ་
 རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་ལྷགས་ནི། འཕགས་པས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སེམས་
 ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །ནས། ལ་ཅིག་ནི་འབྲས་བུ་ལ་དེར་གདགས་ཏེ་
 བཀོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
 པ་ཡིན་ཀྱང་རྩང་རྩེད་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལྷགས་ནི། བྱད་རྩི་གྲིས། རོན་
 དུ་གཉེར་བ་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ། དེ་གཉིས་ནི་བྱང་རྒྱལ་
 དང་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པའོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ནི། གཞན་དོན་དུ་རྩོགས་པའི་བྱང་
 རྒྱལ་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་བའི་སེམས་སོ། །གསུམ་པ་རབ་དབྱེ་ལ་བཞི། རོ་
 བོ། རྒྱུ་རྒྱལ། ས་མཚམས། བཞེད་རྒྱལ་ཀྱི་སློན་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་རོ་བོའི་སློན་ནས་སློན་
 པ་དང་འཇུག་པའི་སེམས་གཉིས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས། ལྷགས་གཞན་དགོད་པ་དང་། འཐད་
 རྩོགས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལྷགས་གཞན་དགོད་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ནི། སློན་པ་བྱང་རྒྱལ་
 ཀྱི་སེམས་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ལ། རྒྱལ། རྩོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་དང་དེའི་
 དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་ཤུཌི་དེ་བའི་ལྷགས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
 འཐད་པའི་རྩོགས་བསྟན་པ་ནི། བསྐྱབ་བཏུས་སུ། བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་

ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྒྲོན་པའི་སེམས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཆས་པའི་སེམས་སོ། འཇམ་འཕགས་ཡུལ་
གྱི་མཁས་པ་དག་ཀྱང་ལྷགས་འདི་ལ་འཆེལ་ལོ། གཤེས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་གཤེས། བརྟེན་ལས་
བྱུང་བ་དང་། བསྐྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་གཤེས་སོ། འདྲ་པོ་བརྟེན་ལས་བྱུང་བ་ནི། རྒྱན་ལས།
གྲོགས་སྟོབས་རྒྱ་སྟོབས་རྩ་བའི་སྟོབས། འཇམ་དེ་ཡང་དང་པོ་མི་བརྟན་ལ་ལྷག་མ་བཞི་བརྟན་
པའོ། གཤེས་པ་བསྐྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་ནི། རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ནི་རབ་མཉེས་
བྱས། འཇམ་པ་ལ་མི་འདི་སྐྱེས་རིམ་དུ་ཡང་དེ་རིམ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། གསུམ་པ་ས་
མཆམས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་བ་ནི། རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། འཇམ་དག་
པ་རྒྱུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་ཅེས་པས་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། བཞི་པ་བཞེད་
ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་ལ་བཀོད་ནས་རང་ཉིད་
སངས་རྒྱ་བར་འདོད་པ་ལྷགས་རྗེ་ལྟ་བུ་དང་། འཇམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྷགས་སྤྱོད་ཚུལ་བསམ་
ཀྱིས་མི་བྱུང་པས་སྤྲོད་དོ། །

གསུམ་པ་རང་བཞིན་དེས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གསེར་འཇུག་
ཅི་ཡི་རྣམ་པ་མཆོག་ལྟ་བུ། འཇམ་བར་དུ་ཡང་བཤད་པར་མི་ལུས་པའི་བྱིར་རོ། གཤེས་པ་
ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཤེས། མཆོན་ཉིད་དང་། རབ་དབྱེའོ། འདྲ་པོ་ལ་མཆོན་ཉིད་དངོས་
དང་། དེ་མདོ་དང་སྒྱུར་བའོ། འདྲ་པོ་མཆོན་ཉིད་དངོས་ལ་གསུམ། མཆོན་སྒྱུར། རྩ་བས་
བརྟན་པ། འགྲེལ་པས་བཤད་པའོ། འདྲ་པོ་མཆོན་སྒྱུར་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་རང་གི་ངོ་བོ་
གང་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་ནིའོ། གཤེས་པ་རྩ་བས་བརྟན་པ་ནི།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། འཇམ་གྱི་དོན་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་དེ་
ལྟར་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་དོ། གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཞེས་
པ་ནི་འདས་མ་ཐག་པའི་རྩ་བ་བཤད་བྱར་འགོད་བཞེད་ནས་ཡིན་ལ་ནི་འཆད་བྱེད་འདྲེན་
པ་སྟེ། འདི་ནི་དམིགས་བསམ་མེད་པའི་འོག་གི་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། འདི་ལ་
གཤེས། མཆོན་ཉིད་དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤངས་པའོ། འདྲ་པོ་མཆོན་ཉིད་དངོས་ལ། རོ་བོ་དང་།
དབྱེ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རོ་བོ་ནི། རྩོད་ཉིད་སྤྱིང་རྩོད་པོ་

ཅན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཉན། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པར་བྱེད་པའི་མཚན་
ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། སྟོན་པ་དང་འཇུག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་
སོ། །ཞེས་དང་། གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུབ་
ནས་གདུལ་བྱ། ཉན། འབྲས་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཚྀད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཚྀད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ཚྀད་པ་ནི། ཡང་
དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་ནི། ཉན། སེམས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། རྒྱ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པའི་ལན་དང་།
གྲོགས་མིང་གྲོགས་ཅན་ལ་བཏགས་པའི་ལན་ནོ། དང་པོ་རྒྱ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པའི་
ལན་ནི། འདོད་པ་སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་སེམས་བསྐྱེད་མིན་པར་ཐལ་བ་བདེན་མོད། ཉན། དེ་
ནི་བདེན་མོད་ཀྱིས་བསྟན་པར་ཡང་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་གྲོགས་མིང་གྲོགས་ཅན་ལ་བཏགས་
པའི་ལན་ནི། ལན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། ཉན། རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེས་པའི་ལན་དུ་འཆད་པ་
ནི་དགོངས་པར་མི་སྤང་ངོ་། །གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་མདོ་དང་སྦྱར་བ་
ལ་བཞི། ཇི་བས་མཚམས་སྦྱར། མདོ་ཡིས་ལན་བསྟན། ཇིས་ལན་དེས་གྲུབ་པའི་དོན། མདོ་
གཞན་མ་བཞོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ཇི་བས་མཚམས་སྦྱར་བ་ནི། ཡང་དག་པར། ཉན།
ཡང་ནི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་མདོས་ཀྱང་སྦྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་མདོ་ཡིས་ལན་
བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རང་དོན་ཐོབ་བུའི་དམིགས་ལྷུལ་བྱང་ཆུབ་དང་། གཞན་དོན་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་དམིགས་ལྷུལ་བྱང་ཆུབ་གཉིས་མདོ་བཞིན་བརྗོད་པའི་ཚུལ་དང་། བྱང་ཆུབ་དེ་གཉིས་
མདོ་ནས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་བྱང་ཆུབ་གཉིས་མདོ་བཞིན་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ནི། བྱང་
ཆུབ་ཐོབ་བུའི་ལྷུལ་ཡིན་པ་དེ་དང་། ཉན། དེ་དང་མཐུན་པར་བྱས་ཀྱི་རང་དགར་ནི་མིན་
ནོ། །གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་དེ་གཉིས་མདོ་ནས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། རང་དོན་བྱང་ཆུབ་
མདོ་ནས་བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་། གཞན་དོན་བྱང་ཆུབ་མདོ་ནས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་
པོར་རང་དོན་བྱང་ཆུབ་མདོ་ནས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ལྷུམ་
གྱི་མདོའི་དོན་དང་མི་འགལ་བར་ཉེ་མཐུན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉན། དེས་ན་དག་པ་བ་དང་

ཟག་མེད་ལ་འདུག་གི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་གཞན་
དོན་བྱང་ཆུབ་མདོ་ནས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི། བསྟན་ཏེ་ལོ། །གང་ན་གཞན་དོན་འདོད་པ་དེ་ལོ། །
གང་གི་སྒྲིམ་པ་དང་གང་ལས་བསྟན་པ་ནི་སྤར་ལྟར་རོ། །ནས། མདོ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་
བྱས་ཀྱི་རང་དགར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་མདོ་གཞན་མ་བཀོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྒྲི་
གྲོས་མི་ཟད་པ་དང་སྤོང་པོ་བཀོད་པ་སོགས་གཞན་ལས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་སྤྱི་ལྷན་གྱི་མདོ་ཉིད་བཀོད་ཅེ་ན། ནས། རབ་དབྱེ་རྒྱ་ཆེན་
པོ་བསྟན་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པས་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་པ་
ནི་ལོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་དེ་དབྱེ་གཞི།
དབྱེ་ན་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་སོ། །ནས། ཡང་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོས་བསྟན་པར་མ་ཟད་
པའོ། །གསུམ་པ་བརྟེན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རབ་དབྱེ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོགས་
བཅད་གཉིས་སམ་ས་སོགས་ཉེར་གཉིས་ཏེ་དེ་དག་གིས་དོན་ཉེར་གཉིས་བཤད་ཅེས་པའོ། །

འདི་ལ་གསུམ། རོ་བོ་བཤད། དོན་བསྟུ། ས་མཚམས་སོ། །འདིའི་དང་པོ་ནི། དང་པོ་
ཉེར་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ལྷན་པ་ནི་ཞེས་སྒྱུར་བ་རོ་བོ་ཡིན་ལ། ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བ་
ནི་སྤང་པོ་ཆེའི་ལྟ་སྟངས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་འདིའི་དོན་བསྟུ་ནི། དཔེ་ཉེར་
གཉིས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་སྟོན་པར། ནས། སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱག་པའི་སྤྱར་
བཏོན་ནས་འཆད་པ་ནི་གཞུང་མ་དག་གོ། །གསུམ་པ་འདིའི་ས་མཚམས་ནི། སེམས་བསྐྱེད་
ཉེར་གཉིས་བཤད་པ་དེ་ལ་དང་པོ་འདུན་ལྷན་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི། ནས། དེ་ལྟར་སྟོབ་
དཔོན་འདིས་ས་མཚམས་མཛད་པ་ཡང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་གྱི་ས་མཚམས་ཀྱི་ལུང་བྲངས་ནས་དེའི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དག་བྱེད་གདམས་དག་འོད་པ་བཤད་པ་ལ་
གཉིས། སྤྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་གདམས་དག་འོད་པའི་སྤྱི་དོན་ལ་ལྟ། འོད་
པའི་རྟེན། རྒྱ་གང་ལས་འོད་པ། ལྷལ་གང་ལ་འོད་པ། འོད་བྱའི་རོ་བོ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་
གདམས་དག་འོད་པའི་རྟེན་ནི། སྤྱིར་གདམས་དག་ཉན་པ་ཙམ་ཞིག་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་
ལ། ནས། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་རྣམས་སུ་འགོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གདམས་དག་རྒྱ་གང་

ལས་ནོད་པ་ནི། རྒྱན་ལས། དེའི་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་ནི། །ནས། ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་ཞེས་བའི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ལ་ཞེས་པ་ལྟར་གཟུང་ངོ་། །གསུམ་པ་གདམས་འག་ཡུལ་གང་ལ་ནོད་པ་
ནི། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། །ནས། རྒྱན་པ་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱང་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །བཞི་པ་ནོད་བའི་གདམས་འག་གི་ངོ་བོ་ནི། །ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དངོས་སུ་འདོམས་
པའི་འག་ཅེས་པ་མི་འཐད་དེ། །ནས། བརྟན་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ནི་གདམས་འག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་
ནོ། །ལྷ་པ་གདམས་འག་ཉན་རྒྱན་ཀྱི་ས་མཆམས་ནི། །ཤར་འབྲུང་གིས་ལས་དང་པོ་བའི་ས་
ནས་བཅུམས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ། །ནས། རྒྱན་པ་པོའི་ས་མཆམས་འཛིན་ན་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་རོ་ཞེས་སྡེ་མས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་གདམས་འག་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཆམས་སྒྱུར་བ་
དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་མཆམས་སྒྱུར་བ་ནི། །སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཙོ་བོར་བརྟན་
ཅིང་དེའི་གནས་སྐབས་ཅམ་ལ་དབྱེ་བར་བཞག་པས། །ནས། རྩ་བུ་ལེགས་པར་འབྲེལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །བར། གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གདམས་འག་སྒྱིར་བརྟན།
རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་གདམས་འག་སྒྱིར་བརྟན་པ་ལ་གསུམ། བརྟན།
བཤད། མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་རྩ་བས་བརྟན་པ་ནི། །འདིར་བརྟན་གདམས་འག་ནི་དབྱེ་
གཞི། །ནས། རྒྱ་མཆན་ནི་སྒྲུབ་དང་ཞེས་སོགས་ཡུལ་བཅུ་ཡོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་
བཤད་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ། །དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི། །ཉེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ།
སྒྲུབ་པ་ཕུན་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་གདམས་པ་བཞིའོ། །དང་པོ་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གདམས་པ་
ལ་ངོ་བོ་དང་། །བྱད་པར་རོ། །དང་པོ་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཅམ་ལ་གདམས་པ་ནི། །སྒྲུབ་པ་ལ་
འདོམས་སོ། །ནས། འདིས་ཀྱང་དབྱིག་གཉེན་ཀྱི་ཡིན་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟེའོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་པའི་
བྱད་པར་གདམས་ཚུལ་ནི། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་པ་དེ་ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པ་རང་རྒྱལ་རྣམས་
དང་། །ནས། དཔེ་གདམ་ག་ཅན་འདི་རྣམས་བྱང་བས་སོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་གདམས་པ་ལ། །སྒྱི་དང་། །ཡན་ལག་གི་དོན་
གཉིས། །དང་པོ་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་གདམས་པའི་སྒྱི་དོན་ལ་ལྷ། །སྒྲུབ་ཤད། །རང་

བཞིན། གཅིག་ཐ་དད། གངས་ངེས་པ། ཞོ་རིམ་ངེས་པའོ། རྒྱུ་ཐོ་སྒྲིམ་བཤད་ནི། བསྐྱེ་བ་ལས།
བདེན་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྒྲིམ་པ། ཉན། འཕགས་པའི་བདེན་པར་འདོག་ཚུལ་བཞོད་པ་
ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་རང་བཞིན་ལ། མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་གཉིས། དང་པོ་མཚན་གཞི་
ལ། ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་དང་། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པའི་མཚན་
གཞིའོ། རྒྱུ་ཐོ་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ནི། ཀུན་བརྟུས་སྤྱ། སྤྱུག་བསྐྱེལ་
ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཉན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཉོན་ཐམས་ཅད་དོ། གཉིས་པ་རྣམ་བྱང་
ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ལ་གཉིས། འགོག་པའི་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་དང་། ལམ་
ཀྱི་བདེན་པའི་མཚན་གཞིའོ། དང་པོ་འགོག་བདེན་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནི། ཀུན་བརྟུས་ལས་དུ་
མ་ཞིག་བཤད་ཀྱང་བསྐྱེན་བརྟུན་དང་དོན་དམ་པའི་འགོག་པ་གཉིས་སོ། ཉན། བརྟུན་འགོག་
པར་བཤད་པས་ཤེས་སོ། གཉིས་པ་ལམ་ཀྱི་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ནི། ཀུན་བརྟུས་ལས། ལམ་
ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཉན། རྒྱུ་ཡིན་པ་ཅམ་དུ་མཐུན་པས་དེས་བསྐྱེས་པར་གསུངས་པས་
སོ། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ནི། བདེན་པ་རེ་རེ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་སྟེ། བཅུ་དྲུག་གོ། ཉན།
འདི་དག་གི་མཚན་ཉིད་གོ་བར་བྱའོ། གསུམ་པ་གཅིག་ཐ་དད་ནི། འགོག་བདེན་དང་གཞན་
གསུམ་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ལ། ཉན། མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྐྱེན་ཟག་བཅས་
རྣམས་ལྟ་བུའོ། བཞི་པ་གངས་ངེས་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་པ་བཞིར་ངེས་ཤེ་ན། ཉན། གཞན་
དུ་ཡང་མ་འདུས་པས་སོ། ལྷ་པ་བདེན་པ་བཞི་བསྐྱེན་པའི་གོ་རིམ་ནི། དང་པོར་ལམ་སྒྲིམ་
པ་པོས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིམ་པ་དང་བསྐྱེན་པ་སྟེ། ཉན། མཛོད་ལས་ཀྱང་། དེ་
དག་ཇི་ལྟར་མཛོད་རྟོགས་རིམ། ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་དམིགས་ལྷལ་བདེན་པ་བཞི་ཡན་ལག་གི་སྒྲིམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
བདེན་པ་བཞི་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱེབས་པའོ། རྒྱུ་ཐོ་བདེན་བཞི་སོ་སོར་བཤད་པ་
ལ་བཞི། འབྲས་བུ་སྤྱུག་བསྐྱེལ། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་། འབྲས་བུ་འགོག་པ་ཐོབ་པ། རྒྱུ་ལམ་བདེན་ལ་
གདམས་པའོ། རྒྱུ་ཐོ་སྤྱུག་བདེན་ནི། སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་འདོམས་སོ། ཉན། ལྷལ་
དང་ལྷལ་ཅན་ཐ་དད་པ་བཀག་ནས་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་ནི། སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཀྱི་

ཐུང་པོ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ལ་འདོམས་སོ། །ནས། འདི་ལས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གཉིས་ཀ་སྒྲོས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཤད་པ་ཡང་ག་ལ་མཚུངས། གསུམ་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི། འགོག་པའི་བདེན་པར་བརྗོད་བྱར་བྱས་པ་ལ་འདོམས་སོ། །ནས། ཐོབ་བྱར་ཞེན་པ་སྒྲོག་པའི་དོན་དུ་འོ། །བཞི་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པ་བརྗོད་བྱར་བྱས་པ་ལ་འདོམས་སོ། །ནས། ལམ་བདེན་ལ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བྱར་ཞེན་པ་སྒྲོག་པའི་དོན་དུ་འོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོན་ཚུལ་བཞི་ནི་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་འདོམས་སོ། །

གསུམ་པ་རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གདམས་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས། དང་པོ་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི། སྐབས་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་གསུམ། མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་གཅིག་དཀོན་མཆོག་གི་སྤྱོད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་སྐབས་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་པའི་ལྷགས་སོ། །དང་པོ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལྷགས་ནི། དང་པོ་ནི་མངོན་ལས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐབས་འགྲོ་དེ། །ནས། མདོ་སྡེ་པ་ཡང་སྐབས་གསུམ་འདོག་ཚུལ་འདི་དང་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་ལྷགས་ཀྱི་སྐབས་གསུམ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སངས་རྒྱུ་དཀོན་མཆོག་བཤད་པ། ཆོས་དཀོན་མཆོག་བཤད་པ། དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་སངས་རྒྱུ་དཀོན་མཆོག་ནི། དང་པོ་སངས་རྒྱུ་ནི། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གོ། །ནས། དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱུ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཀྱང་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའོ། །ནས། ཆོས་མཐུན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཉི་མ་དང་འབྲ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པས་སོ། །གསུམ་པ་དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ནི། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་རིག་པ་དང་། །ནས། སྡེ་མ་ལྟ་བུར་མི་གསལ་བས་བདག་གིས་དོར་རོ། །གཉིས་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་གསུམ་ནི། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། སྟོན་པ་བསྟན་པ་སྟོབ་དོན་གྱིས། །ནས། ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་ཐུན་མོང་གི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་ནི། སངས་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་གཏན་གྱི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་དཀོན་མཆོག་གི་སྤྱོད་བཤད་ནི། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། འབྱུང་བ་དཀོན་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་ཕྱིར། །ནས།

འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་ཉིད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་ཡན་
ལག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་སྐྱབས་
གསུམ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སངས་རྒྱལ། ཆོས། དགེ་འདུན་ལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་
སངས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་ལ་གདམས་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་བརྗོད་བྱར་བྱས་པ་
ལ་འདོམས་སོ། །ནས། རྟོན་པའོ་སྟུམ་དུ་ཞེན་པ་ལྡོག་པའི་ཆེད་དུའོ། །གཉིས་པ་ཆོས་དཀོན་
མཆོག་ལ་གདམས་ཚུལ་ནི། ཆོས་དཀོན་མཆོག་བརྗོད་བྱར་བྱས་པ་ལ་འདོམས་སོ། །ནས། ལམ་
མོ་སྟུམ་པའི་ཞེན་པ་ལྡོག་པའི་ཆེད་དུའོ། །གསུམ་པ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་གདམས་
ཚུལ་ནི། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་འདོམས་སོ། །ནས། བྱེ་བྱག་གམ་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ལུང་འབོག་པ་གསུམ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
འདོམས་སོ། །བཞི་པ་སྐྱབ་པ་སྐྱུ་ཆོགས་གྱི་རྒྱལ་གདམས་པ་ལ་བཞི། སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་སྤོང་བ་དང་། སྐྱབ་པ་ལ་གཞན་བྱིང་མི་འདོག་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
ཅད་རྗོགས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་སྤོང་བ་ལ་གདམས་པ་ལ། སྐྱབ་པའི་གཙོ་བོ་བཙུན་འགྲུས་ཡིན་ལ། དེའི་སྤང་བྱ་ཡང་།
སྤྱོད་འདུག་ལས། ལེ་ལོ་ངན་ལ་ཞེན་པ་དང་། སྤྱིད་ལྷག་བདག་ཉིད་བརྟན་པའོ། །ཞེས་པ་
ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་སྤོང་བྱེད་བཙུན་འགྲུས་ལ་གདམས་པ་ནི།
སྟོམས་ལས་འདྲིན་པ་སྤོང་བྱེད་མ་ཞེན་པའི་བཙུན་འགྲུས་ལ་གདམས་པ་ནི། ནས། ལྷན་དང་
ངག་དང་ཡིད་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྤྱིད་ལྷག་
པའི་ལེ་ལོ་སྤོང་བྱེད་གྱི་བཙུན་འགྲུས་ལ་གདམས་པ་ནི། སྤྱིད་ལྷག་པའི་ལེ་ལོ་སྤོང་བྱེད་མི་
ངལ་བའི་བཙུན་འགྲུས་ལ་གདམས་པ་ནི་གདམས་ངག་གོ། །ནས། དེ་ནི་པར་ཕྱིན་དུག་གིས་
རྣམ་པར་འཕེལ་ཉེ་སྤྱུང་ཀྱང་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བདག་ལ་བརྟན་པའི་ལེ་
ལོ་སྤོང་བྱེད་གྱི་བཙུན་འགྲུས་ལ་གདམས་པ་ནི། བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་ལེ་ལོ་སྤོང་བྱེད་ལམ་
ཡོངས་སུ་འདྲིན་པའི་བཙུན་འགྲུས་ལ་གདམས་པ་ནི་གདམས་ངག་གོ། །ནས། དེ་ལ་བསྐྱབས་
ན་ཆོས་ཀྱང་གྱི་གནས་ལྷགས་ལ་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་པ་ལ་

གཞན་ངིང་མི་འདྲི་ག་པ་ལ་གདམས་པ་ནི། སྤྱན་ལྡན་བཞེད་བྱར་བྱས་པ་ལ་འདོམས་སོ། འདི་
ལ་གཉིས། གང་ལ་གདམས་པའི་ཡུལ་དང་། དེ་ལ་འདོམས་པའི་ཚུལ་ལོ། གང་པོ་གང་ལ་
གདམས་པའི་ཡུལ་ལ་བཞི། མཚན་ཉིད། ས་མཚམས། རྒྱ། དགོས་པའོ། གང་པོ་མཚན་ཉིད་
ནི། ལྷ་མ་ལྷ་མིང་དང་བྱི་མ་ལྷ་དོན་ཡིན་པས་མིང་དོན་གངས་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། རྒྱ། ལྷ་འི་
སྤྱན་བསམ་གཏན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ་བཤད་པ་ནི་འཕགས་པ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་གཉིས་དང་
མི་མཐུན་ནོ། གཉིས་པ་ས་མཚམས་ནི། དང་པོ་ཆོགས་ལམ་ནས་དང་གཉིས་པ་སྦྱར་ལམ།
ནས། ལྷ་འཕགས་པའི་ལྷ་དང་ས་ནས་ཤའི་མིག་ཡུལ་ངས་པར་བསྐྱན་པ་ནི་བྱང་སེམས་
ལ་དགོངས་སོ། གསུམ་པ་སྤྱན་གྱི་ཚུ་ནི། བྱང་ཆེན་མིག་ལྷ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་འདོད་པ་དང་།
ནས། རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱ་དང་སྒྲོམ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། བཞི་པ་སྤྱན་ལྷ་སྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། མིང་
ལྷ་པོ་དེ་དག་ལ་སྒྲོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ནི། རྒྱ། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའོ། གཉིས་
པ་དེ་ལ་འདོམས་པའི་ཚུལ་ནི། ཡུལ་ལྷ་པོ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ལྷ་པོ་དེ། རྒྱ།
བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲོབ་པའོ། །

གསུམ་པ་སྤྱན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ལ་གདམས་པ་ནི། མདོན་ཤེས་
བྱུག་བཞེད་བྱར་བྱས་པ་ལ་འདོམས་སོ། འདི་ལ་གཉིས། གང་ལ་གདམས་པའི་ཡུལ། དེ་ལ་
འདོམས་པའི་ཚུལ་ལོ། གང་པོ་གང་ལ་གདམས་པའི་ཡུལ་ལ་ལྷ། དང་པོ་མདོན་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་
ནི། ཀུན་བརྟུས་ལས། ཕྱི་རོལ་པའམ། ཉན་ཐོས་སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འམ། རྒྱ། ཚུལ་
འདི་ནི་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་ཐམས་ཅད་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་མདོན་པ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་བཤའོ། གཉིས་པ་བརྟེན་པ་མདོན་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ལྷ་མ་བྱུག་མིང་དང་བྱི་མ་བྱུག་
དོན་ཡིན་པས་དེ་དག་རིམ་པ་ལྟར་སྦྱར་རོ། རྒྱ། མིག་རྣ་གཉིས་དབང་པོ་དང་། ལྷ་མ་མ་བཞི་
ཡིད་ལ་བརྟེན་ནོ། གསུམ་པ་བྱང་པར་ནི། འབྲུམ་གྱི་གཞོད་འདོམས་ལས། འདིག་རྟེན་པ་དང་
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མདོན་པར་ཤེས་པ་ནི་བདག་དང་མཚུངས་པ་དང་།
ནས། ཐོགས་པ་མེད་དེ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། བཞི་པ་ས་མཚམས་ནི། མདོན་ཤེས་དང་པོ་ལྷ་ཕྱི་
རོལ་པ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། རྒྱ། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཡོངས་སུ་མཐར་བྱིན་པ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་མངོན་ཤེས་སྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོས་མཉམ་
པ་ཉིད་ལ་དགོད་པ་དང་། ཉན། མདོའི་དོན་འཕགས་པས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་
མངོན་ཤེས་དེ་ལ་འདོམས་པའི་ཚུལ་ནི། ཡུལ་དེ་དྲུག་དང་འབྲེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་མངོན་ཤེས་
དྲུག །ཉན། སྒྲོམ་པ་ཉི་བར་ཞི་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ་བསྐྱབ་བོ་ཞེས་སྟོན་པའོ། །བཞི་པ་སྐྱབ་པ་
མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱལ་གདམས་ཚུལ་ལ་གཉིས། མཐོང་ལམ་ལ་གདམས་པ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་
ལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་མཐོང་ལམ་ལ་གདམས་ཚུལ་ནི། འདོམས་སོ། །གང་བཟོད་བྱར་
བྱས་པ་ལ་ན་མཐོང་ལམ་ལའོ། །ཉན། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལ་མདོ་རེ་སྐྱར་
རོ། །གཉིས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གདམས་ཚུལ་ནི། འདོམས་སོ། །གང་བཟོད་བྱར་བྱས་པ་ལ་ན།
སྒྲོམ་ལམ་ལའོ། །ཉན། འཕགས་པས་ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་གི་རྟོགས་ཚུལ་ལ་ཁྱད་མེད་པར་
བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་གདམས་ངག་གི་མཛུག་བསྟུ་བ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་གདམས་ངག་གི་བཟོད་
བྱ་བཅུར་གངས་ངེས་ཞེ་ན། ཉན། ཁ་ཅིག་འདིག་རྟོན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་མཐར་
ཐུག་པའི་རྒྱ་ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་གདམས་ངག་གི་དོན་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
མཆོན་བྱེད་དཔེ་དང་། མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །དང་པོ་མཆོན་བྱེད་དཔེའི་དགེ་
འདུན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཆོན་བྱེད་དཔེའི་དགེ་འདུན་སྦྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། སོ་
སོའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་དང་། འབྲས་བྱ་བཞིར་འདོག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནོ། །དང་པོ་སྦྱིའི་རྣམ་
པར་བཞག་པ་ལ་བཞི། དགེ་འདུན་གྱི་གངས། བར་སྦྱོར་བའི་ཚུལ། ལྷགས་གནས་གང་ལ་
བཞག །འབྲས་བྱ་རྣམས་འཐོབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་དགེ་འདུན་གྱི་གངས་ནི། སྦྱེས་བྱ་བྱང་
བཞིའམ་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་དེ། ཉན། བཅུ་དྲུག་པ་མཐོང་ལམ་ཡིན་པས་སོ། །འབྲས་གནས་
གཞན་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་བར་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ནི། འབྲས་བྱ་ཐོད་ཀླལ་པ་དང་། རིམ་གྱིས་པ་དང་།
སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དགེ་འདུན་ནོ། །ཉན། འབྲས་བྱ་བཞི་མཐར་གྱིས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེ་
སྐད་ཅེས་བཤད་ཅེས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ལྷགས་གནས་གང་ལ་བཞག་པ་ལ་གསུམ། ཐོད་ཀླལ་

བ་དང་། རིམ་གྱིས་པ་དང་། ཅིག་ཅར་བ་གང་ལ་བཞག་པའོ། འདྲ་བོ་ཐོད་ཀྱི་པ་ནི། ཐོད་
 ཀྱི་པ་ལ་འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་གནས་བཞི་སྟོན་གྱི་གཞན་མི་སྟོན་དོ། འནས།
 གང་འོང་བ་དབྱུང་འདོད་ནས་བཤད་གྱི་ཐོད་ཀྱི་པ་ཡིན་ནས་ནི་མིན་འོ། གཉིས་པ་རིམ་
 གྱིས་པ་ནི། ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀ་ལ་བཞག་གོ། གསུམ་པ་ཅིག་ཅར་བ་གང་ལ་བཞག་པ་
 ནི། རྒྱུ་ཞུགས་དང་དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་གཉིས་ལ། འནས། བསེ་རུ་ཡིན་ན་ཅིག་ཅར་བ་
 རེས་པར་འགལ་བ་ཡིན་འོ། བཞི་པ་འབྲས་བུ་རྣམས་འཐོབ་པའི་རྒྱལ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་
 དེ་དག་ལམ་གང་གིས་ཐོབ་པ་དང་། རུས་ནམ་གྱི་ཆོ་ཐོབ་པ་དང་། ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཐོབ་པའོ། འདྲ་བོ་ལམ་གང་གིས་ཐོབ་པ་ནི། འབྲས་བུ་དང་བོ་དང་མཐའ་མ་གཉིས་དངོས་སུ་
 ཐོབ་བྱེད་གྱི་ལམ་ཡིན་ན་འདས་ལམ་གྱིས་བྱུང་སྟེ། འནས། ལམ་ཟག་མེད་གྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་
 དགོས་ཞེས་པ་ནི་ཞིབ་རྒྱ་མ་བརྟགས་པའོ། གཉིས་པ་རུས་ནམ་གྱི་ཆོ་ཐོབ་པ་ནི། རྒྱུ་ཞུགས་
 དང་ཐོད་ཀྱི་པ་འབྲས་བུ་གཉིས་ནི་བརྒྱ་དྲུག་པ་ཐོབ་པ་དང་རུས་མཉམ་ཉིད་དུ་ཐོབ་པས་
 བྱུང་བོ། འནས། ཐོད་ཀྱི་པ་ནི་དེ་གཉིས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྟོན་དུ་སྤོང་བས་བྱུང་བོ། གསུམ་པ་
 ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ནི། རྒྱུ་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ལམ་ཡིན་ན་བསམ་
 གཏན་དང་བོད་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པས་བྱུང་སྟེ། འནས། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཟག་
 མེད་གྱི་ས་དགུ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟོན་དོ། གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་
 བཞིན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ཐོད་ཀྱི་པ་ལ། མཐར་གྱིས་པ། ཅིག་ཅར་བའོ། །

དང་བོ་ལ་ཐོད་ཀྱི་པ་འབྲས་བུ་དང་། ཐོད་ཀྱི་པ་འབྲས་བུ་ཞུགས་གནས་གཉིས། དང་
 བོ་ཐོད་ཀྱི་པ་འབྲས་བུ་ལ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་གཉིས་ལས།
 དང་བོ་ཐོད་ཀྱི་པ་འབྲས་བུ་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྟོན་དུ་འདྲིལ་ཉེན་པའི་ལམ་
 གྱིས། འནས། ཉོགས་པའི་བྱུང་པར་ཉེ་སྤངས་ཉོགས་དེ་གཉིས་དང་ལྟན་པའོ། གཉིས་པ་ཐོད་
 ཀྱི་པ་འབྲས་བུ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྟོན་དུ་འདོད་པའི་སྟོམ་སྤང་དགུ་པ་
 སྤངས་ལ། འནས། སྟོར་ལམ་ནས་དང་བོད་མཚམས་འདྲིན་པའང་ཡོད་དོ། གཉིས་པ་ཐོད་ཀྱི་པ་
 འབྲས་བུ་ཞུགས་གནས་གཉིས་བཤད་པར། སྤང་གྱི་རང་རང་གི་ཞུགས་པའི་སྤངས་པ་དེ་དག་དང་

ལྷན་པ་ལས་ཕྱིས་བཅུ་དྲུག་པ་ཐོབ་པ་ན། ཉན། དེས་ན་ཐོད་ཆལ་བ་དང་རིམ་གྱིས་པ་གང་
ཡང་མིན་པའི་དགེ་འདུན་དུ་མ་ཞིག་འོང་བར་སྤང་ངོ་། །

གཉིས་པ་རིམ་གྱིས་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི། རྒྱུ་ཁྱུགས། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་། དག་
བཅོམ་མོ། རྒྱུ་ཁྱུགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་ཁྱུགས་ཁྱུགས་པ་བཤད་པ་དང་། རྒྱུ་
ཁྱུགས་འབྲས་གནས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་རྒྱུ་ཁྱུགས་ཁྱུགས་པ་ནི། རྒྱུ་ཁྱུགས་ལམ་ལ་
རྒྱུ་ཁྱུགས་ཀྱི་བར་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་གང་འདོད་ཉན་དྲུག་པ་མ་སྤངས་པའོ། ཉན།
འབྲས་བྱ་དང་པོ་ལ་ཁྱུགས་པ། རྒྱུ་ཁྱུགས་ཀྱི་བར་བཅོམ། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་རྒྱུ་ཁྱུགས་འབྲས་
གནས་ནི། སྤྱི་ཕྱི་སྤངས་པ་དེ་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་སྤང་དྲུ་བཅུ་དྲུག་པ་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་
སོ། རྒྱུ་ཁྱུགས་ཀྱི་བར་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལན་བཅུན་པ་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སྤྱི་གཉིས་
སོ། རྒྱུ་ཁྱུགས་བཅུན་པ་ནི། ལ་ཅིག་འབྲས་གནས་ཅམ་པའོ། ཞེས་འདོད་ཀྱང་། འབྲེལ་བ་
དང་འབྲེལ་བཤད་ལས་སྒྲིམ་སྤང་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་སྤང་བ་ལ་མི་
བཅོམ་པར་བཤད་པ་མེད་དོ། འདི་ལ་ཡང་འབྲེལ་པར་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་ཁྱུགས་པ་དང་། སྤངས་པ་
དང་། རྒྱུ་ཁྱུགས་ཀྱི་བར་ལ་དང་པོ་རྒྱུ་ཁྱུགས་པའི་འབྲས་བྱ་ནི། རྒྱུ་ཁྱུགས་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་
གནས་པའོ། གཉིས་པ་སྤངས་པའི་འབྲས་བྱ་ནི། འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་
པའོ། གསུམ་པ་སྤྱི་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ནི། འདོད་པར་སྤྱི་བ་བཅུན་ལེན་པའོ། རྒྱུ་
ཡང་། ཉན། ཉན་ཐོས་གཅིག་སྤངས་པ་དང་སྤྱི་བ་གཅིག་སྤངས་ནས་ནི་མཚན་ཉིད་འཛིག་
གོ། གཉིས་པ་རིགས་ནས་རིགས་སྤྱི་ནི། འབྲས་བྱ་ལྷན་པ་སྤྱི་བ་ལྷན་པ་དང་། ཉན། དེ་ལྷན་རིགས་སྤྱི་
དེ་ལྷན་པའི་
རིགས་སྤྱི་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཕྱིར་འོང་ཁྱུགས་པ་བཤད་པ་དང་། ཕྱིར་
འོང་འབྲས་གནས་བཤད་པའོ། རྒྱུ་ཁྱུགས་ཕྱིར་འོང་ཁྱུགས་པ་བཤད་པ་ནི། ཁྱུགས་པ་ནི་རྒྱུ་
ཁྱུགས་འབྲས་གནས་དེས། ཉན། གཉིས་པ་ལ་ནི་ཁྱུགས་པ་འང་ཡིན། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་
ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ནི། ཁྱུགས་པ་དེས་འདོད་ཉན་དྲུག་པ་སྤངས་པ་ན་ཕྱིར་འོང་སྟེ། ཉན།

སྒྲིམ་པ་རིགས་འདྲ་གཅིག་ལས་མི་ལོན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་སོ། །དང་པོ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་
ནི། ཕྱིར་འོང་དེ་ཉིད་བདུན་པ་ནས་དགུ་པའི་བར་སྔོང་བ་ལ་བརྩོན་པའོ། །གཉིས་པ་ཕྱིར་
མི་འོང་འབྲས་གནས་ནི། ཞུགས་པ་དེས་སྒྲིམ་སྤང་དགུ་པ་སྤངས་པ་ན་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་
ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་དགུ་བཅུ་དེ་པས་ཕྱིར་མི་འོང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་འབྲས་བྱ་ཅམ་དང་
ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་པ་གཉིས་སོ། །གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཁམས་གོང་མར་འགོ་བ་
དང་། འདོད་པའི་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་འདའ་བ་གཉིས་ཡོད་ལ། དང་པོ་ཁམས་གོང་མར་འགོ་ངེས་
ཀྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་གསུམ། གཞུགས་སུ་ཉེ་བར་འགོ་བ་དང་། གཞུགས་མེད་དུ་ཉེ་བར་འགོ་
བ་དང་། དེ་དག་གི་རྟེན་བསམ་པའོ། །དང་པོ་གཞུགས་སུ་ཉེར་འགོ་འི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་བར་
དོར་འདའ་བ་དང་། སྒྲིམ་ནས་འདའ་བ་དང་། གོང་འཕོ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་བར་འདའ་
བ་ལ་ལྷུར་བར་འདའ་བ་དང་། ལྷུར་བ་མ་ཡིན་པར་འདའ་བ་དང་རིང་མོ་ཞིག་ནས་འདའ་
བ་གསུམ་ནི། ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གཞུགས་ཀྱི་བར་དོ་བཅུ་དྲུག་ནས། ལྷག་མེད་
དུ་འདའ་བ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་སྒྲིམ་ནས་འདའ་བ་ལ་སྒྲིམ་ཅམ་ནས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་
བཅས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ་གསུམ་ནི། གཞུགས་ཀྱི་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་
གི་སྒྲིམ་སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་ནས། བཅས་གནས་གཙང་ལྷན་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་འདའ་བ་ནི་སྟེ་ལ་
མ་ནམས་སྒྲིམ་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་གོང་འཕོ་ནི། གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤྱིད་དུ་ལན་གཉིས་བརྒྱད་ནས་འདའ་
བའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྟེ། འདི་ལ་རྒྱུད་སྒྲིམ་ནས་བསམ་གཏན་སྟེ་ལ་མ་སྟེ་ལ་དང་། འབྲས་བྱའི་སྒྲིམ་
ནས་འོག་མིན་དང་སྤྱིད་ཅེར་འགོ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་རྒྱུད་སྒྲིམ་ནས་བསམ་གཏན་སྟེ་ལ་མ་
སྟེ་ལ་ནི། གཞུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤྱིད་དུ་སྒྲིམ་པ་གཉིས་བརྒྱད་ནས་མཐར་འོག་མིན་ཀྱི་རྟེན་ལ་འདའ་
བའི་རིགས་ཅན་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འོང་སྟེ། འདི་ལ་འཕར་བ་བྱེད་འཕར་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་
འཕོ་བ་གསུམ་ཡོད་པར་མཛོད་ལས། བཅས་ཀྱི་དག་གནས་གཙང་དུ་སྒྲིམ་པའི་རྒྱ་སྟེ་ལ་མ་
སྒྲིམ་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བར། འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས། སྒྲིམ་པའི་རྟེན། བརྟེན་པའི་

སྒོ་མ་མོ། རྒྱུ་ཁ་པ་བསམ་གཏན་སྤྱི་ལ་མར་སྒོ་མ་པའི་རྟེན་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ཐོབ་པས་སྒོ་མ་ལ། ཉན། གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྤྱི་ལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། གཉིས་པ་བརྟེན་པའི་སྒོ་མ་ལ་སྤྱི་ལ་བའི་སྦྱོར་བ། ཐུབ་པའི་ཆད། སྤྱི་ལ་མ་དངོས་སོ། རྒྱུ་ཁ་པ་བསམ་གཏན་སྤྱི་ལ་མར་སྒོ་མ་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་རྒྱན་ལྡན་དང་། ཉན། མཛོད་ལས། དང་པོར་བཞི་པ་སྤྱི་ལ་བར་བྱེད། ཅེས་སོ། གཉིས་པ་བསམ་གཏན་སྤྱི་ལ་སྒོ་མ་ཐུབ་པའི་ཆད་ནི། བཞི་པ་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་གི་མཚུག་ཏུ་དེ་ཟག་བཅས་དང་། ཉན། བསམ་གཏན་གཞན་དང་ཡང་སྤྱི་ལ་ལོ། གསུམ་པ་སྤྱི་ལ་མ་དངོས་ནི། འབྲས་བུ་གནས་གཙང་ལྟར་སྤྱི་ལ་རྒྱ་སྤྱི་ལ་མ་སྒོ་མ་པ་ཡང་ལྟ་ཡོད་དེ། ཉན། དེས་ན་འདིའི་ཟག་བཅས་ནི་འདིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་དག་པ་བ་ཡིན་པ་ཙམ་སོ། གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་སྒོ་ཉན་འགྲོ་མེད་དང་སྤྱི་ལ་ཆེར་འགྲོ་བ་གཉིས་ནི། སྤྱི་ལ་ཆེར་འགྲོ་ནི། སྒོ་མས་འཇུག་ནམས་ཀྱི་རོ་མུངས་ཏེ། ཉན། གཞུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འདའ་དགོས་པར་སེམས་སོ། གཉིས་པ་གཞུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ནི། གཞུགས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོར་ཟད་པའི་མཐུས། ཉན། མཐར་གྱིས་པ་ལ་དབྱེ་བ་འདི་དག་ཏུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཤམ་སོ། གསུམ་པ་དེ་དག་གི་རྟེན་བསམ་པ་ནི། གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ལྟ་དང་གཞུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་བཞི་པོ། ཉན། ཉེར་འགྲོ་གཉིས་ལས་བྱེ་བའི་དེ་དག་ནི་འདོད་རྟེན་པའོ། གཉིས་པ་འདོད་པའི་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་འདའ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི། མཛོད་ལས། གཞན་ནི་འདི་ལ་མུ་ངན་འདའ། ཞེས་པའོ། ཉན། གཞུགས་མེད་ཏུ་འདའ་བ་གཉིས་ནི་ལུས་མཛོད་བྱེད་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །

བཞི་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་བཤད་པ་ལ་ཞུགས་པ་བཤད་པ་དང་འབྲས་གནས་བཤད་པའོ། དང་པོ་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱིས་གཞུགས་ཀྱི་སྒོ་མ་སྤང་དང་པོ་སྤང་བ་ལ། ཉན། དགྲ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡང་། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་ནི། སྤྱི་ལ་པ་སྤང་ཚུལ་གྱིས་བྱེ་ན་མཛོད་ལས། ཉན། སྤྱི་ལ་དཔོན་སྤྱི་ལ་མཆེད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་མཛོད་དོ། གསུམ་པ་ཅིག་ཙར་བ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། ཅིག་ཙར་ངེས་པར་འབྱེན་པ་ནི་གང་། ཉན། རྒྱས་པར་ནི་ཡི་གེ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བྲིས་ཡོད་པས་དེར་ལྟོ། གསུམ་

པ་འབྲས་བྱ་བཞིར་འདོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྒྱ་ཁྱུགས་སོགས་འབྲས་བྱ་བཞིར་ངེས་པ་ཅི་
ཞེ་ན། ནུམ། འདོད་པར་གསུམ་ཐོབ་ཐ་མ་ནི། །གསུམ་དུ་འོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བས་
བསྟན་པ་དང་། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚམས་སྦྱར་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་
སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཞེས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་བཤད་པའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་གྱི་
ཆོགས་བཅད་གཉིས་གསུངས་སོ། །ནུམ། དེས་པའི་ལན་དུ་དགེ་འདུན་འདི་རྣམས་གསུངས་
སོ། །གཉིས་པ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ལ། གང་ལས་དབྱེ་བའི་གཞི། ཇི་ལྟར་བྱེ་བའི་གྲངས། བྱེ་བ་
སོ་སོའི་རང་བཞིན། དེ་དག་གང་གིས་མཚོན་བསམ་པ། བྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་གང་ལས་དབྱེ་བའི་གཞི་ནི། འཕགས་པ་དང་སློབ་དཔོན། རིགས་བྱིན་ཤེར་
འབྱུང་བྱད་རྩེ་གླི། ནུམ། དེས་ན་ངེས་འབྱེད་ལ་གནས་པ་ཕྱིར་མི་སྟོག་གི་དགེ་འདུན་ཅམ་
དུ་རུང་ཡང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་བྱེ་བའི་གྲངས་ལ་
གཉིས། མདོ་དང་རྒྱན་མ་སྦྱར་བའི་འདྲེན་ལྷགས་དང་། མདོ་དང་རྒྱན་སྦྱར་བའི་འདྲེན་
ལྷགས་སོ། །དང་པོ་མདོ་དང་རྒྱན་མ་སྦྱར་བའི་འདྲེན་ལྷགས་ནི། འབུམ། ཉི་མའི་ཁྱི་བརྒྱད་
སྟོང་པ་གསུམ་དུ། ནུམ། དེ་ལྟར་བྱིར་རྒྱལ་སྲས་ཞེ་བརྒྱད་བསྟན་ཏེ་དང་པོར་གསུམ་དང་ཕྱིས་
ཞེ་ལྷ་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་མདོ་དང་རྒྱན་སྦྱར་བའི་འདྲེན་ལྷགས་ལ། སྦྱ་རི་བཞིན་པའི་འདྲེན་
ལྷགས་དང་། སྦྱ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདྲེན་ལྷགས་སོ། །དང་པོ་སྦྱས་བྱིན་སྦྱ་རི་བཞིན་
པའི་འདྲེན་ལྷགས་ནི། བྱད་རྩེ་གླི་དང་ཤུཌི་པ་སྟེ་རྩ་བའི་སྦྱ་རི་བཞིན་དུ་ཉི་ཤུ་འདྲེན་པས་
སོ། །གཉིས་པ་སྦྱ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདྲེན་ལྷགས་ལ་གཉིས། འཕགས་པ་དང་། སློབ་
དཔོན་གྱི་འདྲེན་ལྷགས་སོ། །དང་པོ་འཕགས་པའི་འདྲེན་ལྷགས་ནི། སྦྱ་མ་རྣམས་བརྒྱ་དྲུག་
དངོས་སུ་བསྟན་ནས་བཞི་ཁ་འགོངས་པ་འཕགས་པའི་ལྷགས་སུ་འདོད་དེ། ནུམ། གཞན་
རྣམས་སློབ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་ཆུང་འདི་རི་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སློབ་
དཔོན་གྱི་འདྲེན་ལྷགས་ནི། རྒྱན་སྦྱང་དང་འགྲེལ་པ་འདིའི་དགོངས་པ་ནི་འཆད་པར་

འཇུར་རོ། བླ་མ་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཉིད་རིགས་ཏེ། གང་ཡིན་པ་ནི་འཆད་པར་འཇུར་
རོ། གསུམ་པ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནི། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་ནི་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་
ན་ཉི་ཤུའོ། རྟེན་གང་ན་འདི་ལ་བཞི། བརྒྱད་པ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་། མཐར་གྱིས་པ། རང་
རྒྱལ་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་སོ། རྟེན་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གཉིས་
གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་གཉིས་ནི། ལམ་ཤེས་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཙུག་གང་
རུང་ལ་གནས་པའི་དབང་རྒྱལ་དད་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི། བླ་མ་འོན་ཀྱང་རྒྱ་བོད་
གྱི་མཁས་པ་པལ་མོ་ཆེས་འདིའི་དགོངས་པ་བཙུག་ཡང་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་གསལ་བར་མ་གྲུར་
ཏོ། །

གཉིས་པ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་མིང་ཅན་ལ་གཉིས། ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་
དང་། འབྲས་གནས་གྱི་མིང་ཅན་ནོ། རྟེན་པོ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་
དང་། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་གཉིས་ནི།
དང་པོ་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཞུགས་པ་དད་མོས་དང་རིགས་མཚུངས་པའི་དབང་
རྒྱལ་ནི། བླ་མ་གཉིས་གཉིས་སུ་བཟངས་པ་ནི་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གྱི་མདོ་རེ་རེ་ལས་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་གྱི་མིང་ཅན་
གྱི་བྱང་སེམས་ནི། དང་པོ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་དད་ཐོབ་གཉིས་
གྱི་སེམས་དཔའ་ནི། བླ་མ་འདི་ནི་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེར་མི་འོང་བས་ཕྱིར་མི་འོང་ངོ་། གསུམ་
པ་མཐར་གྱིས་པའི་མིང་ཅན་ལ་གསུམ། རྒྱུན་ཞུགས། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་མིང་ཅན་གྱི་
དགེ་འདུན་ནོ། རྟེན་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་ལྟ་མའི་རིགས་སྐྱེའི་མིང་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའ་གཉིས་ནི།
རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་མའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའི་སེམས་དཔའ་ནི། བླ་མ་རྒྱུན་ཞུགས་
ཙམ་ལས་བྱུང་ཞུགས་པར་ཉི་ལྔ་ལས་སོ། གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་གི་མིང་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའ་
ནི། བར་ཆད་གཅིག་པའི་སེམས་དཔའ་ནི། བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱུས་
གྱི་ཆོས། བླ་མ་རིགས་ཙམ་མམ་ལྟས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་པའོ། གསུམ་པ་ཕྱིར་
མི་འོང་གི་མིང་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའ་ལ་བརྒྱད་ནི། དང་པོ་ཕྱིར་མི་འོང་བར་དོར་འདའ་བའི་

སེམས་དཔའ་ནི། བྱང་ཆེན་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉི་ཤེས་བཟུང་སྟེ། རྣམ་ཉིན་མོངས་
ཞི་བ་སྟོན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པས་ལུས་མངོན་བྱེད་དོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །བཞི་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་མིང་
ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ནི། སྤྱི་རིའི་བྱང་ཆེན་གང་དག་སངས་
རྒྱལ་མི་བཞུགས་ཤིང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ། རྣམ་དེ་ལྟར་
ན་ཉི་སྤང་ལས་སྦྱིར་མདོ་ཉེར་བཞི་དྲངས་ཏེ་དགྲ་བཙུག་ཞུགས་པ་དང་བཅས་པའོ། །བཞི་པ་
དེ་དག་གང་གིས་མཆོན་བསམ་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་དགོ་འདུན་འདི་དག་འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་
ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་ན་གང་དཔེར་བྱེད་ཅེ་ན། རྣམ་
འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཉིན་མོངས་སྟོང་བ་འོང་མི་འོང་ལ་སོགས་པ་ནི་འོག་ནས་བཤད་
པར་བྱའོ། །ལྷ་པ་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མདོའི་དཀའ་གནས་དང་། དགོ་
འདུན་གྱི་ས་མཚམས་བསྟན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་བ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་
མདོའི་དཀའ་གནས་ནི། ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་སྦྱེ་བ་དེ་འཕགས་པར་མི་རིགས་ཏེ། བསམ་གཏན་ལ་
སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་། ཞེས་སོ། རྣམ་གཉིས་པ་ནི་འདོད་བཞིན་དུ་
སྟོམས་འདུག་དེ་དག་ལ་བཞེན་ནས་སྦྱེ་བས་སོ། །གཉིས་པ་དགོ་འདུན་གྱི་ས་མཚམས་བསྟན་
པ་ནི། རྗེས་འབྲང་གཉིས་སྐད་ཅིག་བཙུག་ལ། རྣམ་མདོ་ལས་དེ་དག་སྦྱེ་བ་གཅིག་གིས་
ཐོགས་པའི་སེམས་དཔར་བཤད་པས་སོ། །གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་བ་བསམ་
པ་ནི། འོ་ན་འདིར་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་བཤད་པ་འདི་དག་དངོས་ཀྱི་སྐྱེའམ་འོན་ཏེ་བཏགས་པ་
བ་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་འདི་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་འབྲེལ་བས་བཤད་པ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དེ་ཉིད་ལྟའི་རིགས་
དང་མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྦྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས། རྣམ་དེ་ཉིད་ལས། འབྲས་བྱ་དང་པོ་དང་
གཉིས་པ་ལ་གནས་པ་དང་འབྲས་བྱ་བཞི་པ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ནི་གོ་སྟོན་བཞེད་ཀྱིས་
ན་བསྟུས་པར་མ་བཤད་དོ། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གདམས་པའི་འབྲས་བྱ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་
བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྦྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་སྦྱི་དོན་ལ་གཉིས། སྦྱིར་ལམ་སྦྱེ་བའི་རྟེན་དང་། བཞེན་པ་སྦྱིར་བའི་ལམ་

མོ། །དང་པོ་སྒྱུར་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལ་ལྷས་རྟེན། སེམས་རྟེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྷས་རྟེན་
ནི། ལྷས་རྟེན་ནི་རང་འགྲེལ་ལས། གསུམ་ནི་མི་དག་གི་ནང་ཁོ་ན་དང་། བས། དེས་ན་མཐོང་
ལམ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་ནི། སེམས་རྟེན་ནི་མཛོད་ལས། མི་
སྒྲིགས་མེད་པ་དང་། །བྱད་པར་བསམ་གཏན་ས་པའོ། །བས། བསམ་གཏན་ས་དུག་གང་ཡང་
རུང་བ་ལ་བརྟེན་ནོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་པ་སྒྱུར་ལམ་ལ་གསུམ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། བྱེ་བའི་སྒོ་གང་
ཡིན་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་སྒྱུར་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ལ་གཉིས། སྒྱུར་བ་ཐུན་མོང་པའམ་སྤྱིའི་རོ་བོ་
དང་། སྒྱུར་ལམ་རྫོད་སོགས་བཞི་སྟེ་སྟེ་རོ་བོའོ། །དང་པོ་སྒྱུར་ལམ་སྤྱིའི་རོ་བོ་ནི། སྒོམ་བྱང་
ཞེས་པའི་མཛོད་འགྲེལ་ལས། བས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྒྱུར་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཐོས་བསམ་གྱི་
ཤེས་རབ་བྱད་པར་ཅན་དེ་རྣམས་ཐར་ལམ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་སྒྱུར་ལམ་རྫོད་སོགས་བཞི་སྟེ་སྟེ་རོ་བོ་ནི། མདོ་རྒྱན་ཀུན་བརྟུས་གཉིས་
སྤྱ་བཤད་པའི་རྗེས་སྤྱ་འབྲངས་ནས་རྒྱན་སྤང་དུ་རྫོད་སོགས་བཞིའི་སྟེ་སྟེ་རོ་བོ་འཛིན་
གསུངས་པས་འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་རྫོད་ནི། བྱང་
སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པས། བས། དོན་ཀུན་རབ་རྟེ་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྩེ་
མོ་ནི། རྫོད་དུ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་དེ་ཉིད། བས། བརྟེན་པའི་འབྲུག་པོ་ན་བྱང་སེམས་ལ་
མཛོད་དོ། །གསུམ་པ་བཟོད་པ་ནི། དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ། བས།
རྣམ་པར་གཡེང་བ་འབའ་ཞིག་ལྷས། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་ནི། དེ་ལྟར་གཟུང་པའི་
གཡེང་བ་སྤངས་ནས་འཛིན་པའི་གཡེང་བ་ཅན་ལ། བས། ཞེས་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་
ཡང་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྱུར་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། རོ་བོས་བྱེ་ན་རྫོད་རྩེ་བཟོད་མཆོག་
བཞི་ཡོད་ལ། བས། བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་བཤད་པས་སྐད་ཅིག་དུ་བཞེད་པ་
འདྲའོ། །གསུམ་པ་བྱེ་བའི་སྒོ་གང་ཡིན་བརྟག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྱུར་ལམ་མཉམ་གཞག་
ནི་རྣལ་འབྱོར་མཛོད་སུམ་ཡིན་གྱི། བས། གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་དཔྱུས་ལོང་བཞིན། བྱིས་པས་
དེ་སྒྲོན་མཐོང་མ་སྒྲོང་། ཞེས་པ་ལྟར་ཁས་སྤང་ངོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཆོམས་སྒྱུར། གདམས་ངག་གི་དོན་

དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་སྦྱོར་ལམ་སྦྱིའི་མཆམས་སྦྱར་ནི། ཡན་ལག་ནི་དེའི་རྒྱ་སྟེ་དེ་
འབྲུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རོ་བོ་མདོར་བསྟན། བྱད་ཆོས་
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་རོ་བོ་མདོར་བསྟན་ལ་གཉིས། གང་ལས་བྱད་པར་འཕགས་
པ་དང་། གང་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །དང་པོ་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་ལམ་ལས་བྱད་པར་དུ་
འཕགས་ཚུལ་ནི། བྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །གང་ན་བྱང་སེམས་ཡིན་ལ་སྦྱོབ་པའི་བསམ་པ་
ཡོད་པས། ནས། ཡོངས་འདྲིན་གྱི་བྱད་པར་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་གང་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལ་བཞི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བྱད་པར་ལྔ་
ལྟན། ཉན་རང་གི་སྦྱོར་ལམ་བྱད་པར་ལྔ་བྲལ། བྱང་སེམས་གྱི་དམིགས་ཚུལ་སྣ་ཆོགས་སུ་
བསྟན་པ། དེ་ལ་ཚྙོད་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བྱད་པར་ལྔ་ལྟན་དུ་བསྟན་
པ་ནི། བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་རོ། །གང་ན། བྱང་སྟབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་ངེས་པར་
འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་པོ། ནས། རྒྱས་བཤད་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དང་
རྒྱུད་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའོ། །གཉིས་པ་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་ལམ་བྱད་པར་ལྔ་བྲལ་དུ་བསྟན་པ་
ནི། ཉན་རང་གི་སྦྱོར་ལམ་དེ་བྱད་པར་ལྔ་དང་བྲལ་བར་ཅིས་ཤེས་ཤེ་ན། ནས། བྱད་པར་ལྔ་
བྲལ་དུ་བསྟན་པར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་བྱང་སེམས་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དམིགས་ཚུལ་སྣ་ཆོགས་
སུ་བསྟན་པ་ནི། བྱང་སྟབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་། ནས། མདོར་
བསྟན་ཏེ་སོགས་སོ། །བཞི་བ་དེ་ལ་ཚྙོད་པ་སྟོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་བརྟུ་དུག་ལས་མང་
བའི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་མི་འཐད་དེ། ནས། ཨར་གྱིས་ཚྙོད་པ་སྟོང་ཚུལ་སྟར་བཤད་པ་དེ་
ཡང་མཛད་དེ་དེ་ཉིད་འགྲིག་པར་མཐོང་ངོ་། །

གཉིས་པ་བྱད་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དམིགས་རྣམ་རྒྱ་གསུམ་དང་།
མཚུངས་ལྟན་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་འདྲིན་དག་བཤེས་གྱི་བྱད་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་དམིགས་རྣམ་རྒྱ་གསུམ་གྱི་བྱད་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྦྱིའི་མཆམས་སྦྱར་བ།
སོ་སོའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། བརྗོད་ཚུལ་ལ་ཚྙོད་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་སྦྱོར་ལམ་དམིགས་རྣམ་
སྦྱིའི་མཆམས་སྦྱར་ནི། དམིགས་པ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །སྒྲོམ་ལམ་ལ་གདམས་པའི་སྐབས་སུ།

ནས། འདི་ནི་གདམས་ངག་དང་སྒྱུར་ལམ་གཉིས་ཀྱི་མདོ་ཡི་འབྲེལ་ལོ། །

གཉིས་པ་སྒྱུར་ལམ་བཞི་སོ་སོའི་དམིགས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་བཞི། རྫོང་
དང་། ཅེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་གི་དམིགས་ཅན་མོ། །དང་པོ་རྫོང་གི་དམིགས་ཅན་ལ་
གཉིས། ཅེ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་སྒྱུར་ལམ་རྫོང་གི་དམིགས་ཅན་ཅེ་བས་བསྟན་པ་ལ་
གསུམ། རྒྱུ་རྩུ་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དམིགས་ཅན་མོ། །དང་པོ་སྒྱུར་ལམ་རྫོང་རྩུའི་དམིགས་
ཅན་ཅེ་བས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དམིགས་པ་བསྟན་པ་དང་། ཅན་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
དམིགས་པ་ནི། མི་རྟག་སོགས་བརྒྱ་དྲུག་བདེན་པ་བཞིའི་རྟེན་ཆོས་སུ་ཡོད་པ་ཅན་ཡིན་ལ།
གཉིས་པ་ཅན་པ་ནི། དམིགས་པ་དེའི་ཅན་པ་ནི་མི་རྟག་སོགས་སུ་མདོན་ཞེ་ན། ནས། འབྲས་
བུའི་ཐེག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྷན་དུ་འདུས་པའི་རྒྱ་ལ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྒྱུར་ལམ་རྫོང་འབྲིང་གི་དམིགས་ཅན་ཅེ་བས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
དམིགས་པ་བསྟན་པ་དང་། ཅན་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་དམིགས་པ་ནི། འདུ་འགོད་སྒྱེ་
འཇིག་དང་བྲལ་བའི་གཟུགས་སོགས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ཅན་པ་ནི། གནས་བྲལ་རྒྱ་མི་འབྲ་
བར་འཇུག་པ། ནས། འདིར་སྒྲོས་པ་གཉིས་གཙུག་པོ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་
སྒྱུར་ལམ་རྫོང་ཆེན་པོའི་དམིགས་ཅན་ཅེ་བས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དམིགས་པ་དང་། ཅན་
པའོ། །དང་པོ་དམིགས་པ་ནི། མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡིན་ལ། ཅན་པ་ནི། དེ་མིང་
གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། ནས། དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མ་
མཆིས་པའོ། །གཉིས་པ་སྒྱུར་ལམ་རྫོང་རྒྱུ་རྩུ་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་ཅན་འགྲེལ་པས་
བཤད་པ་ནི། འདིར་དེ་ལ་ཞེས་དང་། འོག་རྣམས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཞེས་པ་ནི་ཅེ་བ་དེ་དང་
དེས་བསྟན་པའི་སྒྱུར་ལམ་ལ་ཆེ་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་གནས་གཞིའི་སྒྲ་སྒྲོས་
སོ། །འདི་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་། རྟོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
རྫོང་རྩུའི་དམིགས་ཅན་བཤད་པ། རྫོང་འབྲིང་གི་དམིགས་ཅན་བཤད་པ། རྫོང་ཆེན་པོའི་
དམིགས་ཅན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་རྫོང་རྩུའི་དམིགས་པ་ནི། གང་དམིགས་བྱའི་དམིགས་
པ་ནི། ནས། ཤེས་ནས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་རྫོང་རྩུ་

བྱེད་ཀྱིས་པ་ནི། གང་གིས་དམིགས་བྱེད་དམིགས་པ་དེའི་རྣམ་པ་ནི། རྣམ། རྒྱུའི་བྱེད་པར་ནི།
རྩོལ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་སྟེ་གོ་བར་བྱེད་དོ། གཉིས་པ་རྩོད་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། མོས་
པ་ཡིད་བྱེད་བྱིས་པས་སྐྱབ་པ་དང་། རྣམ། བྱེད་པར་བྱེད་བྱིས་པའི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
ནི། རྩོད་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་ནི། དམིགས་པ་དེ་ལ་དེ་ཁོ་ནར་མིང་གི་རྒྱན་འབྲུ་བ་དང་། རྣམ།
མདོར་ན་རྒྱན་དང་སྐད་ཅིག་མིང་གང་ཡང་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། གསུམ་པ་རྩོད་ཆེན་པོའི་
དམིགས་པ་ནི། བརྟམ་བཏགས་པའི་ཆོས་ཐ་སྟོད་པ་སྟེ། རྣམ། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
ཁྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ། རྩོད་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་ནི། དམིགས་པ་དེ་དོན་དམ་པར། རྣམ།
བརྟམ་བྱ་མེད་དོ་ཞེས་རྟོགས་པའོ། གཉིས་པ་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས། རྣམ། རྩོད་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་དམིགས་རྣམ་རྒྱུང་རེ་རེ་སྤར་བཤད་པ་དེ་
ལྟར་ནའོ། །

གཉིས་པ་སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོའི་དམིགས་རྣམ་ལ་གཉིས། རྩོད་པས་བསྟན་པ་དང་། འགྲེལ་
པས་བཤད་པའོ། རྩོད་པོ་རྩོད་པས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ཅེ་མོ་ཆུང་བྱེད་དམིགས་རྣམ་རྩོད་པས་
བསྟན་པ། ཅེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་རྣམ་རྩོད་པས་བསྟན་པ། ཅེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་རྣམ་
རྩོད་པས་བསྟན་པའོ། རྩོད་པོ་རྩོད་པོ་ཆུང་བྱེད་དམིགས་རྣམ་རྩོད་པས་བསྟན་པ་ལ། བདེན་པ་
རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་དམིགས་རྣམ་རྩོད་པས་བསྟན་པ་དང་། བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་
དམིགས་རྣམ་རྩོད་པས་བསྟན་པའོ། རྩོད་པོ་བདེན་པ་རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་དམིགས་རྣམ་ནི།
གཞུགས་སོགས་དེའི་དོན་པོར་རང་བཞིན་མེད་པར། རྣམ། ཆད་པའི་མཐའ་བཀག་གོ། གཉིས་
པ་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དམིགས་རྣམ་ནི། དེ་མི་རྟོག་ནས་དོན་སྟོང་གི་བར་དང་།
རྣམ། འགའ་ཞིག་ལ་ཐེ་ཆོས་བྱུང་ཡང་མ་གོ་སྤང་བས་བདག་གིས་འབད་དོ། གཉིས་པ་རྩོད་པོ་
འབྲིང་གི་དམིགས་རྣམ་རྩོད་པས་བསྟན་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི། དེ་དག་མཆོན་མར་མི་མཐོང་
བྱིས་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། རྣམ། དབང་པོ་ཉིད་བྱེད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། ཞེས་འཆད་
དོ། རྣམ་པ་ནི། ཤེས་པ་དེ་ལ། རྣམ། ཐོབ་པ་དང་སོགས་སྤར་ལྟར་རོ། གསུམ་པ་རྩོད་པོ་ཆེན་
པོའི་དམིགས་རྣམ་རྩོད་པས་བསྟན་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི། ཡིན་ལྷགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་

གིས། ཉན། བརྟག་པའི་གཞི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་
པར་རྟོགས་པ་སྟེ། ཉན། འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དམིགས་རྒྱུ་བསྟན་པར་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོའི་དམིགས་རྒྱུ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བཤད་པ་
དང་། བསྟར་བའོ། །དང་པོ་བཤད་པ་ལ། ཅེ་མོ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་རྒྱུ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ཅེ་མོ་ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་ནི། དངོས་པོར་དམིགས་པའི་སེམས་གིས། ཉན།
རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་པ་ནི། དམིགས་པ་གཞུགས་ལ་སོགས་
པ། ཉན། དེ་ནས་གཉིས་རྒྱུ་པའོ། །གཉིས་པ་ཅེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ནར་
མི་རྟག་པ་སོགས། ཉན། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་སོ། །ཅེ་མོ་འབྲིང་གི་རྒྱུ་པ་བཤད་པ་
ནི། དམིགས་པ་གཞུགས་སོགས་ལ། ཉན། འདི་ལ་རྒྱུ་པ་གཉིས་དམིགས་པ་དང་གཅིག་
རྒྱུ་པའོ། །གསུམ་པ་ཅེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ནར། ཉན། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་
སོ། །རྒྱུ་པ་ནི། དམིགས་པ་གཞུགས་སོགས་ཀྱི། ཉན། གཤམ་ཆ་དང་བྱད་སྒྲིམ་གཉིས་ཀྱང་
འདི་ཡི་རྒྱུ་སུ་འབྲང་ངོ། །

གཉིས་པ་བསྟར་བ་ནི། རྟོག་མཁ་ཆད་ཀྱི་དགོ་བའི། ཉན། ལམ་འདི་ལ་ནི་སོགས་
སོ། །གསུམ་པ་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པའི་དམིགས་རྒྱུ་ལ་གཉིས། ཅེ་བས་བསྟན་པ་དང་། འགྲེལ་
པས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ཅེ་བས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། བཟོད་པ་ཆུང་དུའི་དམིགས་རྒྱུ་
ཅེ་བས་བསྟན་པ། བཟོད་པ་འབྲིང་གི་དམིགས་རྒྱུ་ཅེ་བས་བསྟན་པ། བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་
དམིགས་རྒྱུ་ཅེ་བས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་བཟོད་པ་ཆུང་དུའི་དམིགས་རྒྱུ་ཅེ་བས་བསྟན་
པ་ལ་དམིགས་པ་ནི། བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་གཞུགས་སོགས་ཡིན་ལ། རྒྱུ་པ་ནི།
ངོ་བོ་དེ་མེད་པ་ཉིད་སྤང་ཆོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། ཉན། སྤངས་ན་ཡང་ལེགས་བཤད་དུ་འགྱུར་
རོ། །བཟོད་པ་འབྲིང་གི་དམིགས་རྒྱུ་ཅེ་བས་བསྟན་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི། སྦྱེ་བ་འཁོར་བ་
དང་ངེས་འབྲུང་། ཉན། གཞུགས་སོགས་དེ་དག་ཡིན་ལ། རྒྱུ་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལུས་
སོགས། ཉན། ཞེས་པའི་ཡོན་དང་བཅས་པ་གསུངས་སོ། །བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་དམིགས་རྒྱུ་
ཅེ་བས་བསྟན་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི། མཆོན་མར་གཞུང་བྱ་མེད་པའི་གཞུགས་སོགས་དེ་དག་

ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ནི། གཞུགས་སོགས་དེ་དག་མཆན་མར། རྣམ། ལྷག་པར་མོས་པ་མེད་པ་དང་
 ཀུན་ཤེས་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་བཟོད་པ་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་
 རྣམ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བཤད་པ་དང་། བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་བཟོད་པ་རྒྱུ་འབྲིང་དམིགས་རྣམ་བཤད་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི། བདེན་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ། རྣམ། ཐ་དད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། རྣམ་པ་ནི། དམིགས་པ་གཞུགས་སོགས་
 དེ་དེ་ཁོ་ནར། རྣམ། ཞེས་རྟོགས་པའོ། །བཟོད་པ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་བཤད་པ་ནི། རྒྱེ་བ་
 འཁོར་བ་དང་ངེས་འབྱུང་། རྣམ། རང་བཞིན་གྱིས་སམ་གདོད་མ་ནས་མ་རྒྱེས་སོ། རྣམ་པ་ནི།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ། རྣམ། འདིའི་ཕན་ཡོན་ཞིང་དག་པར་བྱེད་པ་ཡང་བཤད་
 གོ། །བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་བཤད་པ་ནི། མཆན་མའི་ཆོས་གང་དུ་ཡང་། རྣམ། སྤྱིའི་
 མཆན་ཉིད་གྲུབ་པར་མི་འཐད་པས་སོ། རྣམ་པ་ནི། དམིགས་པ་གཞུགས་དེ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་
 ཀྱིས། རྣམ། ཉེན་དུ་འགྱུར་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་བྲལ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྟུ་བ་ནི། འདི་ཐོབ་པ་ན་ངན་འགྱུར་འགྱོ་བ་མེད་པས། རྣམ། ལམ་འདི་
 ལ་ནི་སོགས་སོ། །བཞི་པ་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་དམིགས་རྣམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་
 དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ཅ་བས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་
 རྒྱུ་འབྲིང་དམིགས་རྣམ་བསྟན་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དང་། ཐ་དད་
 མེད་པའི་གཞུགས་སོགས་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེའི་བྱེད་ལས། རྣམ། ཉམས་
 སུ་ཁྱོང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཞེས་སོ། ཆོས་མཆོག་འབྲིང་གི་དམིགས་རྣམ་ཅ་བས་བསྟན་པ་ལ་
 དམིགས་པ་ནི། རང་གི་རང་བཞིན་རྟོགས་ན་ལུང་སྟོན་པའི་གཞུགས་སོགས་ཡིན་ལ། ཞེས་
 དང་། རྣམ་པ་ནི། འཁོར་གསུམ་དུ་སྒྲོམ་པ་བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་མེད་
 ཅིང་མི་རྒྱུའོ། ཞེས་སོ། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་དམིགས་རྣམ་ཅ་བས་བསྟན་པ་ནི། ཡུམ་ཉིང་
 ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་པོ། རྣམ། གཞུགས་སོགས་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་སོགས་ལ་དེར་
 མི་རྟོག་པ་སྟེ། རྣམ། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་དོ། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ཆོས་མཆོག་
 འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བཤད་པ་དངོས་དང་། གོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་བཤད་པ་

ལ་ཆོས་མཆོག་ཁྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆོས་
མཆོག་ཁྱུང་དུའི་དམིགས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་། རྣམ།
རྒྱན་སྣང་གི་དགོངས་པ་སྣ་མའོ། རྣམ་པ་ནི། དམིགས་པ་ཉིང་ངེ་འཇིན་དེའི་བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ།
འབྲས་བུར་བཤད་དགོས་རྒྱ་མེད་དོ། ཆོས་མཆོག་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། ཤེར་བྱིན་རྣལ་
འབྱོར་ལ་ཡང་། རྣམ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དམ་ཆེ་བ་ཡིན་ལོ། རྣམ་པ་ནི། དམིགས་པ་
དེ་དེ་ཁོ་ནར་མཉམ་པར་བཞག་ཤིང་། སུལ་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པས་སོ། ཆོས་མཆོག་
ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་སྤྱོད་བྲལ་གྱི། རྣམ། བྱང་
པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་སོགས་སོ། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་
ནི། དམིགས་ལུལ་ལ་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད། རྣམ། ཤེས་རྣམ་ཞེས་གཉིས་གཉིས་
བྱེད་དོ། གཉིས་པ་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་འགྲེལ་པས་དོན་བསྟུན་ནས་བཤད་པ་ནི།
འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཟག་བཅས། རྣམ། བརྟ་སྦྱར་བའི་ལམ་འདི་ལ་ནི་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་བརྗོད་ཚུལ་ལ་ཚྡོད་པ་སྤྲོང་པ་ལ་གཉིས། ཚྡོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་
ཚྡོད་པ་ནི། ཀྱུ་ལན་ཏ་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། རྣམ། དེ་ཆོས་ཅམ་དུ་རྟེན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིམ་
པ་ནི་མི་རིགས་ཤེ་ན། ཞེས་པའི་ཚྡོད་པ་བཀོད་ནས། ལན་ལ་གཉིས་ལས། ལན་དང་པོ་ནི།
དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ། ཆོས་ཅན་རྟོགས་
པས་རྒྱལ་པ་འདི་ནི་ཅིར་ཡང་མི་རུང་ངོ་། ལན་གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་སྟེ་ཡང་
ན་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། རྣམ། ཤེར་འབྱུང་གིས་བཀོད་པའི་སྐབས་དང་དེའི་དགོས་པ་གཉིས་
ཀ་མ་ཤེས་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ལས་གསལ་ལོ། གཉིས་པ་མཚུངས་ལྡན་རྟོག་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
སྤྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་རྟོག་པ་དང་། སྤྲོང་བྱེད་
གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ལ་བདུན། གང་གིས་རྟོག་པའི་ངོ་བོ། གང་ལ་རྟོག་པའི་
ལུལ། ཇི་ལྟར་རྟོག་པའི་ཚུལ། རྟོག་པ་དེའི་རབ་དབྱེ། བྲངས་ངེས། བོ་རིམ་ངེས་པ། ལྷ་བཅི་
བའོ། །དང་པོ་གང་གིས་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པའོ། །དང་
པོ་སྤྱིར་བསམ་པ་ནི། མཛོད་ལས། རྟོག་དང་དབྱེད་པ་ཅིང་ཞིབ་ཉིད། ཅིས་ཅིང་བའི་རྣམ་

པ་ཅན་དང་། བཅུ་གཉིས་ལ་མི་བྱའོ། གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་བསམ་པ་ནི། འོ་ན་རྟོག་པ་
འདི་དག་དགག་པ་འཕམ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གང་ཞེ་ན། བཅུ་ཆུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་
ཐྱོགས་མིན་པས་རྣམ་པར་བཞག་པ་མ་བྱས་སོ། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་གང་ལ་རྟོག་པའི་ཡུལ་ནི།
གཟུང་བ་དང་འདྲིན་པ་གཉིས་སོ། བཅུ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་བཏགས་པ་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་
དེ་ལྟར་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་འཇུག་རོ། གསུམ་པ་རི་ལྟར་རྟོག་པའི་ཆུལ་ལ་གཉིས། རང་ལྷགས་
བཞག་པ་དང་། གཞན་ལྷགས་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། རང་པོ་རང་ལྷགས་བཞག་པ་ནི།
ཡུལ་དེ་དག་ལ་རྟོག་པས་རི་ལྟར་ཞེན་ཞེན་ན། བཅུ་འདིའི་ལན་ནི་འཆད་པར་འཇུག་རོ། །

གཉིས་པ་གཞན་ལྷགས་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ནི། ཁ་ཅིག་སོ་སྐྱེ་འདྲིན་པ་ལ་རྟོག་
འདྲིན་དང་། བཅུ་དེ་གཉིས་ལ་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་བྱད་པར་མི་བྱེ་རོ། བཞི་པ་རྟོག་པ་དེའི་
རབ་དབྱེ་ནི། ཅ་བའི་དབྱེ་བ་བཞི་ཡིན་ལ། བཅུ་ཁམས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དོ། ལྷ་པ་
རྟོག་པ་དེའི་གངས་ངེས་ནི། བཏག་བྱ་ལ་གཟུང་འདྲིན་གཉིས་སུ་ངེས་པས། བཅུ་སེམས་
ཀྱི་རིགས་ཅན་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞེན་པ་སྤོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཉིས་བཤད་
དོ། རྟུག་པ་རྟོག་པ་དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ནི། ཅ་བའི་རྟོག་པ་ནི་ངེས་འབྱེད་བཞིའི་གོ་རིམ་དང་
བསྟན་ལ། བཅུ་ཆུ་མཆན་གཞན་མེད་དོ། རྟུག་པ་གཟུང་འདྲིན་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་སྐྱ་བཞི་བཅེ་
བ་ནི། ཉི་ལྷང་ལས། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་འདྲིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་
མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱ་བཞི་སྟེ། བཅུ་ཁོ་བོས་ནི་ཞེས་པའི་སྒོས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་
ལེགས་པར་བཏགས་ནས་རྟོགས་པར་དབྱད་དོ། གཉིས་པ་སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོ་ནི། ཅ་སྦྱོར་
དུ་འཆད་པར་འཇུག་རོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་བཞི། མཆོམས་སྦྱར་
བ། མདོར་བསྟན། རྟུག་པར་བཤད་པ། དོན་བསྟན་བའོ། རང་པོ་མཆོམས་སྦྱར་ནི། དམིགས་
རྣམ་རྟུ་གསུམ་དུ་མ་བྱད། བཅུ་མདོར་བསྟན་དུ་བཤད་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
རོ། གཉིས་པ་མདོར་བསྟན་པ་གཉིས། གཟུང་རྟོག་མདོར་བསྟན་པ་དང་། འདྲིན་རྟོག་མདོར་
བསྟན་པའོ། རང་པོ་གཟུང་རྟོག་མདོར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཅ་བས་བཤད་པ་དང་། འབྲེལ་
པས་བསྟན་པའོ། རང་པོ་ནི། གཟུང་བར་རྟོག་པ་ནི་དབྱེ་གཞིའོ། བཅུ་དགུར་ཡོད་པའི་བྱེ་

བྲག་གིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གོ་བར་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་མདོར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཚུ་བས་བཤད་པ་དང་། འབྲེལ་པས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་རྟོག་ཏུ་མ་བཤད་འཛིན་པའང་དབྱེ་གཞིའོ། །ནས། སྤང་སོགས་ཀྱི་རྟོན་ཏེ་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་དགའ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གོ་བར་བཤད་དོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། རྟོག་པ་བཞིར་བྱེ་བ་དེ་ལ་མདོར་བསྟན་ཏེ་ཚུ་བར་བསྟན་པའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་ན་འདི་ཡིན་ཏེ་ཞེས་མཆམས་སྟུར་རོ། །འདི་ལ་གཉིས། གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། འཛིན་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཀྱན་ཉོན་གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་བཤད་གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ཀྱན་ཉོན་གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞིའི་རྟོན་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་ལ་དབྱེ་ན་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད་དེ། ནས། རྟོག་པ་བྱི་མ་གསུམ་པོ་འདི་དང་གཉིས་པ་ནི་མདོ་ནས་གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་རྟོ། །གཉིས་པ་རྣམ་བཤད་བཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། གཉེན་པོ་རྣམ་བཤད་གི་རྟོན་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་ལ་དབྱེ་ན་དགུ་ཡོད་དེ། ནས། འདི་དགུ་ནི་མདོ་ལས་བཞི་པ་མ་གཏོགས་པ་རྩ་བའི་སྒོ་ནས་བསྟན་རྟོ། །གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། གང་ཟག་སྟེ་འཛིན་པ་པོ་ནས། རིམ་པ་ལྟར་རྟོག་པ་དང་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་ནས་ཐ་མ་ལ་གཉེན་པོ་མ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། སྒྲིས་བྱ་སྟེ་འཛིན་པ་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་འཛིན་རྟོག་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་དེ། ནས། དེས་ནི་མི་མཐུན་ཚུགས་དེ་གཉིས་པོར་བ་ནི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བཤེས་ཀྱི་བྱད་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ལེ་བརྒྱད་མར་ཐབས་མཁས་དང་ཡོངས་འཛིན་གཉིས་སོ་སོར་མཛད་ཀྱང་རྒྱན་སྤང་དང་འདི་གཉིས་སུ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ནས་དགེ་བཤེས་ཉིད་ཡོངས་འཛིན་ཏུ་འཆད་དོ། །ནས། ལྟོད་ཏུ་བའི་རྒྱུད་དག་པ་ཉིད་ཡོངས་འཛིན་གྱི་བྱད་པར་རོ། །

བཞི་པ་གདམས་པའི་དོན་གྱི་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བཞི། སྐྱབ་པའི་རྟེན། སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ། སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ལ་གཉིས། སྐྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་གྱི་སྐྱི་དོན་ལ་བཞི། རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ། རིགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ། རིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ། རིགས་ཀྱི་ངེས་ཆོག་གོ། །དང་པོ་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གསུམ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལྷགས། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས། དབྱ་མ་པའི་ལྷགས་སོ། །དང་པོ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་ནི། འདུལ་བ་ལས། ཆོས་གོས་དང་། བསོད་སྟོམས་དང་། གནས་མལ་ངན་དོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་འཕགས་པའི་རིགས། བྱ་མ་མདོ་སྡེ་པས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱད་པར་སྐྱབ་པ་སྤང་བ་ལ་འདོད་ཅེས་འཆད་པ་ལ་ནི་ཤེས་བྱེད་མ་མཐོང་ངོ་། །གཉིས་པ་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་ནི། དོན་གསང་ལས། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བྱ་མ་དེ་ལྟར་ན་དམིགས་རྟེན་དང་རྒྱུ་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རིགས་སུ་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དབྱ་མ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་ནི། ཆོས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་ལས། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། བྱ་མ་ཆོས་ཉིད་ལ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རིགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། དེ་ལ་སྤྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྤྱིར་བྱུང་ཞིང་། བྱ་མ་སྒོ་ངལ་བ་ཅམ་ཞིག་འབྲས་བྱར་འདུག་གོ། །གསུམ་པ་རིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་དང་མ་ངེས་པའི་རིགས་དང་། བྱ་མ་རྒྱ་མ་ཐམས་ཅད་སྒོ་བྱར་བར་འདོད་པས་སོ། །བཞི་པ་རིགས་ཀྱི་ངེས་ཆོག་ནི། རྟེན་ལས། ཡོན་ཏན་ནི། སྒྲོལ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། བྱ་མ་འཆད་པ་ནི་རང་གིས་རང་ལ་ཙོ་འདྲི་བའོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དབྱེ་བ་ལ་ཚོད་སྤོང་ངོ་། །དང་པོ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་བཞི། སྤྱིར་བསྟན་པ། རྩ་བས་བསྟན་པ། འགྲེལ་པས་བཤད་པ། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། སྤྱིར་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་གསུངས་ཏེ། བྱ་མ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོག་གི་དོན་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ངེས་འབྱེད་བཞི། བྱ་མ་སོ་སོར་བྱས་ནས་བརྒྱ་གསུམ་དུ་མཛད་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་

པ་ལ་བཞི། ཉེན་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ། གོ་རིམ། གྲངས་ངེས། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ཉེན་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། སྐབ་པ་བཅུ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོར་འཛིག་ཉེན་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པོ་རྣམས་སྐྱེའོ། །ནས། དེ་ལྟར་གཅིག་འོག་ཏུ་གཅིག་སྐྱེ་བའི་རྟོགས་པ་འདིའི་ཉེན་འཆད་ཅེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་རོ། །གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་ཉེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་བཅུ་གསུམ་ཀྱི་གོ་རིམ་ནི། སྐབ་པ་བཅུ་གསུམ་པོའི་གཅིག་འོག་ཏུ་གཅིག་བཤད་པའི་རྣམ་གཞག་ནས། གོ་རིམ་ལ་འཆད་མི་རུས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་ཉེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ནི། གདམས་ངག་བཅུར་མ་ཟད་བཅུ་གསུམ་པོ་འདིས་ཀྱང་། བཅུ་གསུམ་ཅན་བཏུལ་ཏེ་སངས་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ས་མཚམས་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། ལྷ་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །དུག་པ་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་མོ། །ནས། འཕགས་པའི་དགོངས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཆོགས་བཅད་གཉིས་པོ་འདི་ནི་བྱང་སེམས་བཅུ་གསུམ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི། བཅུ་གསུམ་དང་སྐྱེར་ལམ་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་ལ་ཚྣོད་པ་སྤོང་པས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་ཚྣོད་པ་སྤོང་པ་ལ་གཉིས། ཚྣོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ཚྣོད་པ་ལ་གཉིས། རིགས་ཅན་སོ་སོར་མ་ངེས་པའི་ཚྣོད་དང་། རིགས་སོ་སོར་མ་ངེས་པའི་ཚྣོད་པའོ། །དང་པོ་རིགས་ཅན་སོ་སོར་མ་ངེས་པའི་ཚྣོད་པ་ནི། བར་ཆོགས་བྱེད་ཀྱིས་ཚྣོད་པ་གསུངས་སོ། །ནས། རྟོགས་དཀའ་མཛད་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། །གཉིས་པ་རིགས་སོ་སོར་མ་ངེས་པའི་ཚྣོད་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་རིགས་ཡིན་ན་ཆོས་དབྱིངས་ཏེ། བཅུ་གསུམ་དབྱེར་ཡོད་པར་བསྟན་མི་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་ལན་དང་། འཛིག་ཉེན་ལ་གྲགས་པའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་ལན་ནི། ཐ་སྙད་འདོགས་སོ། །གང་དུ་ན་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་རིགས་ཉིད་དུའོ། །ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཆད་པ་ཡང་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཛིག་ཉེན་ལ་གྲགས་པའི་ལན་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་གསུམ་བསྒྲོམས་ཏེ་འཆད་བར། སྤྲོ་ཆོས་ཉིད་དུ་སྟེ་གོ་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཛིག་ཉེན་པའི། བཅུ་གསུམ་འདི་ནི་གཞུང་གོང་འོག་དང་འབྲེལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་དམིགས་པ་བཤད་པ་ལ་མཚམས་སྐྱར་ཅུ་བ་འབྲེལ་པ་

གསུམ་ལས། དང་པོ་མཆམས་སྒྱུར་ནི། སྒྲུབ་ཅི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྱུབ་པའི་རྟེན་བྱང་སེམས་ཀྱི་
དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱལ། དེའི་ལན་དུ་སོ་སོར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྩ་བ་ནི། ཉི་སྒྲུང་
ལས་རྒྱུ་པ་དང་པོས་བསྟན་པ་དང་། རྒྱལ། ལྷག་མས་རྒྱུ་པར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ཐེག་
ཆེན་སྒྱུབ་པའི་དམིགས་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རབ་དབྱེ་དང་། ཇི་ལྟར་དམིགས་
པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་རབ་དབྱེ་ནི། སྒྱུབ་པའི་དམིགས་པ་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་གཅིག་གོ། །འདི་ལ་
གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། རེ་ཞིག་
དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོར། རྒྱལ། དགེ་མི་དགེ་ཐམས་ཅད་གཟུང་ངོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་
པར་བཤད་པ་ནི། དེ་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་དེའི་འོག་དུ་དབྱེ་བ། རྒྱལ། དེར་སོགས་སྒྲིམ་འབྱུང་
བ་ནི་མ་དག་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་དམིགས་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་དག་ཇི་ལྟར་དམིགས་
པ་ནི། སྒྲུབ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཤད་པའི་གོ་རིམ། རྒྱལ། འདི་
དག་ནི་རྒྱན་སྒྲུང་གི་དགོངས་པ་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་དག་གིས་བྲངས་པ་ལྟར་བཀོད་དོ། །གསུམ་
པ་ཐེག་ཆེན་སྒྱུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི། མཆམས་སྒྱུར་རྩ་བ་འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས་དང་པོ་
མཆམས་སྒྱུར་ནི། དམིགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་སྒྱུབ་པའི་རྟེན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་
བ་གང་། རྒྱལ། རྒྱ་མཆན་གསུངས་པས་སྒྱུབ་པ་དང་པོ་གཉིས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་སྒྱུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྩ་བ་བས་བསྟན་པ་ནི། ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁང་
ན་རང་ལས་འབྱུང་བར་འཇུག་པས་རང་འབྱུང་སྟེ། རྒྱལ། དཔེར་ན་མདའ་སྟོང་སྒྱུར་བ་དང་
འབེན་ལ་སོག་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་སྒྱུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལན་གྱི་མཆམས་སྒྱུར་གྱི་སྟོན་ནས་
བཤད་པ་ནི། རྟེན་དང་ལྷན་པས་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྱུབ་
པར་བྱེད་པའི་སྒྱུབ་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་དེའི་ལན་དུ་སྒྱུབ་པའི་ངོ་བོ་འཆད་
དོ། །ཁང་གི་ཆོན་སྒྲུབ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྒྱུབ་པའི་རྟེན་དམིགས་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྣམས་
བརྗོད་ཅིན་ནས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྒྱིའི་ངོ་བོ་དང་། སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་སྒྱིའི་ངོ་བོ་
ལ་མཁྱེན་པ་ཡུལ་གྱི་སྒྱུབ་པ་དང་། སྒྱུར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྒྱུབ་པའོ། །དང་པོ་མཁྱེན་པ་ཡུལ་གྱི་
སྒྱུབ་པ་ནི། མཆན་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐོབ་བྱ་ནི་གང་། རྒྱལ།

སྐྱིན་སོགས་སུ་མགོ་མིག་མ་བཏོད་པས་སྐྱིད་སྦྱབ་པའོ། གཉིས་པ་སྦྱར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྦྱབ་པ་
ནི། རྣམ་ཀུན་ལ་སོགས་པ་མངོན་རྟོགས་སྦྱར་བ་རྣམ་པ་བཞི་ལ། རྣམ། དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་དེ་ལ་
ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བཤད་པ་ཉིད་ཆད་མའོ། །

གཉིས་པ་སྦྱབ་པ་བཞི་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཐེག་ཆེན་ལ་གོ་བཤོས་པ་དང་།
ཞུགས་པ་དང་། ཞུགས་པ་མཐར་ཕྱིན་བྱེད་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་སྦྱབ་པའོ། །དང་པོ་གོ་སྦྱབ་
བཤད་པ་ལ། སྦྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་གོ་སྦྱབ་ཀྱི་སྦྱི་དོན་ལ་དུག་ ཕྱིན་དུག་
གི་རང་བཞིན། གངས་ངེས་པ། གོ་རིམ་ངེས་པ། སྦྱབ་པའི་ཚུལ། བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བྱ། སྦྱ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་མར་ཕྱིན་དུག་གི་རང་བཞིན་ནི། ཕྱིན་པ་ནི་གཏོང་བའི་སེམས་པ་ཆོས་
བཞི་ལྟ་ནོ། །ནས། དུག་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །གཉིས་པ་
ཕྱིན་དུག་གི་གངས་ངེས་ནི། བསྐྱབ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པ་ལ་དུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ།
གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཕྱིན་དུག་གི་གོ་རིམ་ནི། རྒྱན་
ལས། སྦྱ་མ་ལ་བཞེན་ཕྱི་མ་སྦྱེ། རྣམ། ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་དེ་དག་ཆེས་དཀའ་བའོ། །བཞི་པ་ཕྱིན་
དུག་སྦྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། རྒྱན་ལས། རེ་བ་མེད་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། རྣམ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་
ན་གཞུང་དུ་སྦྱོན་པ་ལྟར་རོ། །ལྟ་པ་ཕྱིན་དུག་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བྱ་ནི། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་
ལས། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྦྱོང་བྱིན་གྱིས་བདེ། རྣམ། ཅེས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་
འབྲས་བྱ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དུག་པ་སྦྱ་བཤད་ནི། རྒྱན་ལས། དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པ་
དང་། རྣམ། དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་གོ་སྦྱབ་ཀྱི་ཡན་
ལག་གི་དོན་ལ། མཆོམས་སྦྱར། ཅ་བས་བསྟན་པ། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་མཆོམས་སྦྱར་ནི། དེ་ལྟར་སྦྱར་བཤད་པའི་སྦྱབ་པ་དེ་ལ། རྣམ། མན་ཆད་ཉི་ཆེ་གོ་ཆའི་
མཆོམས་སྦྱར་དུ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཅ་བས་བསྟན་པ་ནི། བཤད་དོ། །གང་ན། གོ་ཆ་སོགས་སོ། །
ནས། དེ་དག་སོ་སོར་ཞེས་པ་ལྟར་ན་གོང་དུ་བསྟེགས་ས་མེད་དོ། །གཉིས་པ་གོ་སྦྱབ་འགྲེལ་
པས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་དབྱེ་བ་ལ། ཕྱིན་པ་ལ་དུག་ཏུ་
དབྱེ་བ་དང་། ལྟག་མ་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ཕྱིན་པ་ལ་དུག་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི།

ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་སྟོན་པ་དང་སྒྲིགས་བཅ་བྱས་ཏེ། རྣམ། འདི་ནི་མདོ་ལ་གསལ་ལོ། །གཉིས་
པ་ལྷག་མ་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། སྦྱོན་པ་ལ་དྲུག་ཚང་བར་སྦྱབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་
ཚུལ་བྱིམས་དྲུག་ལྡན་དུ་སྤྱང་བར་བྱེད་དོ། །རྣམ། འདི་དག་གི་སྦྱོན་པ་ནི་རང་དེ་ལ་གནས་
ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པའོ། །གཉིས་པ་བསྟུ་བ་ལས། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྦྱོན་པ་ལ་
སོགས་པ་སོ་སོར་ཏེ། རྣམ། བཅ་པོ་གཉིས་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཁྱལས་པ་འཇུག་སྦྱབ་བཤད་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ཙ་བ་འགྲེལ་
པ་གསུམ་ལས་དང་པོ། མཚམས་སྦྱར་ནི། གོ་སྦྱབ་ཀྱི་འོག་དུ་གཉིས་པ་འཇུག་པའི་སྦྱབ་པ་
གསུངས་ཏེ། རྣམ། ལྷག་མ་བཞི་འདྲིལ་པའི་སྦྱས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི།
ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ན། འཇུག་པའི་སྦྱབ་པའོ། །རྣམ། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་ནས་ཆོས་འཁོར་
བསྐོར་ཏོ། །ཞེས་གྲགས་པ་སྒྲོགས་པར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། ཡུལ་
ཅན་གྱི་སྦྱབ་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྟོགས་དཀའ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྦྱབ་པ་ནི།
འཇུག་པའི་སྦྱབ་པ་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་དགའོ། །རྣམ། དེ་དག་བཞེད་པར་བྱེད་པས་འཇུག་སྦྱབ་
པོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་རྟོགས་དཀའ་བ་བཤད་པ་ལ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་དང་། ཆད་
མེད་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བཤད་པ་ལ་བཞི། གང་གིས་
ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ། གང་ཞིག་ཐོབ་བྱའི་ངོ་བོ། དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་རྟགས། ཐོབ་པ་པོའི་གང་ཟག་གོ།
།དང་པོ་གང་གིས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཐོབ་བྱེད་བཤད་པ། ལྷག་མ་དེ་
དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ། ལམ་དགུ་པ་གང་དུ་གཏོགས་བསམ་པའོ། །དང་པོ་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཐོབ་བྱེད་བཤད་པ་ནི། ཀུན་བརྟུས་ལས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་
དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། རྣམ། དངོས་གཞི་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་བྱེད་སྦྱོས་པ་ནི་སྦྱོར་
བའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལྷག་མ་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཀུན་
བརྟུས་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་རྩི་ལྟ་བར་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྦྱོ་མཆེད་
ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །རྣམ། དེ་དག་དུ་ལྡན་པ་ལ་དགོངས་ནས་
དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལམ་དགུ་པ་གང་དུ་གཏོགས་བསམ་པ་ནི། སྦྱོར་བ་མཐའི་

འབྲས་བུའི་ཡིད་བྱེད་དངོས་གཞིར་འདོད་པ་ལྟར་ན། ནུམ། འདི་ལས་ཉེར་བསྟེན་གྱི་ཚེར་
བ་བཏང་སྟོམས་སུ་བཤད་པ་ནི་འདིར་མི་བབྱང་ངོ་། །གཉིས་པ་གང་ཞིག་ཐོབ་བྱའི་ངོ་བོ་
བཤད་པ་ལ། འདིག་རྟེན་པ་དང་། འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་
གཞག་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་འདིག་རྟེན་པའི་རྣམ་བཞག་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དག་པ་
བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི། གང་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བའི་གཞི་
དང་། ནུམ། བཏང་སྟོམས་བྲན་པ་དག་པ་མེད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་
ནི། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་འདིག་རྟེན་པའི་དགོ་བ་སྟེ། ནུམ། སྤྱིར་ན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྟེན་དང་དངོས་གཞི་ལ་ཅམ་བྱུང་གཉིས་སུ་བྱས་ཟག་མེད་དགུར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་བཞག་དབྱེད་པ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དབྱེད་པ།
གཟུགས་མེད་གྱི་དམིགས་རྣམ་དབྱེད་པ། དེ་དག་བསྟོམས་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དབྱེད་པ་ལ། རྩལ་བཏགས་གྱི་བྱུང་པར་དང་། ཡན་ལག་གི་ངོ་
བོ་དང་། གངས་ངེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་རྩལ་བཏགས་གྱི་བྱུང་པར་ནི། སྤྱིར་བསམ་གཏན་
གྱི་ཡན་ལག་ལ་མིང་གི་སྟོན་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ནུམ། རྩལ་གཅིག་ཏུ་བགངས་ནས་བརྒྱད་
ཏུ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་
གི་ངོ་བོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྷ་ལས་རྟོག་པ་ནི་ངོ་བོ་ཅམ་ཚེལ་བའོ། །ནུམ།
དངོས་གཞི་བྱུང་པར་ཅན་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་མཛོད་པ་རྣམས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་བསམ་གཏན་
གཉིས་པའི་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་ནི། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་བཞི་ལས་རབ་ཏུ་དང་
བ་ནི། ནུམ། རྟོག་དབྱེད་དང་བྲལ་བར་དེ་ཉིད་ལས་བཤད་པས་སོ། །གསུམ་པ་བསམ་གཏན་
གསུམ་པའི་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ལྷ་ལས་བདེ་བ་ནི།
ནུམ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཡན་ལག་ནི་རྟོག་དབྱེད་ཡིད་བདེ་མི་བདེ་
དབྱུགས་འབྱུང་རྩལ་བདེ་སྟུག་གི་སྟོན་བརྒྱད་དང་བྲལ་བས་དེ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་
སྟེ། ནུམ། སྤྱིར་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྟོགས་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བསམ་

གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་ཡན་ལག་གི་གངས་ངེས་ནི། ཅི་འདྲི་བྱེད་བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་
 ཡན་ལག་ལྔ་དང་བཞི་བཞུག་ཅེ་ན། རྣམས་ཡན་ལག་གི་སྒྲིམ་འོག་ས་ལས་འདུང་བ་ཞེས་
 བྱའོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་དམིགས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིམ་བཤད་པ་ལ་བཞི། རྣམ་
 མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཅི་ཡང་མེད་པ་སྲིད་ཅེ་འོ། །དང་པོ་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་
 ཀྱི་དངོས་གཞི་དམིགས་རྣམས་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་པ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས། རྣམས་
 གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་འདྲི་རིགས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་
 གཞི་དམིགས་རྣམས་ནི། རྣམ་མཁའ་འདུ་ཤེས་རགས་པར་མཐོང་ནས། རྣམས་ཐམས་ཅད་བྱས་
 པར་མོས་པའོ། །གསུམ་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་དམིགས་རྣམས་ནི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འདུ་
 ཤེས་དེ་རགས་པར་མཐོང་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྒྲུམ་དུ་མོས་པའོ། །བཞི་པ་སྲིད་ཅེ་འོ་དངོས་
 གཞི་དམིགས་རྣམས་ནི། ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྒྲུམ་པ་ཡང་རགས་པར་མཐོང་ནས་དེ་བསྒྲོག་པའི་
 བྱེད་ཀྱི་རྣམས་འོག་ས་ལས་འདུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དེ་
 དག་བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བྱ་ནི། ཀུན་བདུག་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆུང་བྱ་དང་ཆེན་
 པོར་བསྒྲོམས་པས། རྣམས་གཉིས་ཀ་ཡོད་ན་ཆེན་པོ་འོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་དངོས་གཞི་
 ཐོབ་པའི་རྟགས་ནི། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་སྒྲོམས་པར་འདུག་པའི་ཆོ་
 ར་ནི། རྣམས་ལུས་རྣམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་བའི་རྟགས་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟར་
 རོ། །བཞི་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་པོའི་གང་ཟག་ནི། མཛོད་ལས། བསམ་
 གཏན་གཟུགས་མེད་རང་ས་དང་། རྣམས་བདག་གིས་ཆེ་ལོང་ཅམ་ཞིག་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ཆད་མེད་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཟུ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། སྒྲིམ་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ཆད་མེད་བཞི་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ནི། རྒྱ་ལས། བདེ་དང་སྦྱག་བསྐྱེད་དེ་རྒྱ་
 ལས། རྣམས་རྒྱ་དང་པོ་ནི་རོ་བོའི་སྒྲིམས་སུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ཆད་མེད་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་སྒྱི་
 དང་། ཕྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཆད་མེད་ཀྱི་རོ་བོ་སྒྱིར་བསྒྲུབ་པ་ནི། རྒྱ་ལས། བསྒྲུབ་
 པའི་ཆངས་པ་མི་མཐུན་སྦྲངས། རྣམས་ཕྱེད་ལས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲིན་
 པར་ཕྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ཆད་མེད་བཞི་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ཀུན་བདུག་ལས། བྱམས་པ་

གང་ཞེ་ན། རྣམ་སེམས་སེམས་བྱུང་ངོ་། ། གསུམ་པ་ཚད་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། སེམས་ཅན་དང་
ཆོས་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་སོགས་གསུམ་མོ། ། བྱུང་སེམས་ཉིད་
ཀྱི་ལམ་གྱི་སྐབས་གསུམ་ལ་བཞག་གོ། ། བཞི་པ་ཚད་མེད་ཀྱི་སྐྱབ་བཤད་ནི། འབྲམ་གྱི་གནོད་
འཛུམས་སྟེ། རྣམ། འདི་དག་བསྒྲིམས་པས་ལྷ་ཚངས་པར་སྐྱེ་བས་ཚངས་པའི་གནས་པ་ཞེས་
ཀྱང་བྱའོ། ། གསུམ་པ་ཞུགས་པ་མཐར་ཕྱིན་བྱེད་ཆོགས་ཀྱི་སྐབ་པ་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་
བ་དང་། སྦྱར་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་མཚམས་སྦྱར་ནི།
འབྲམ་སྐབ་ཀྱི་འོག་ཏུ་གསུམ་པ་ཆོགས་ཀྱི་སྐབ་པ་གསུངས་ཏེ། རྣམ། དེ་བཞིས་འབྱུང་བ་མེད་
དོ་ཞེས་དོན་དམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིམ་སྤང་བཞིའི་གཉེན་ཆོགས་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཆོགས་སྐབ་སྦྱར་བསྟན་པ་ལ་གངས་ཀྱི་སྒྲིམ་མཁན་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རོ་
བོའི་སྒྲིམ་ཀླུ་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་གངས་ཀྱི་སྒྲིམ་མཁན་མདོར་བསྟན་པ་ནི། གངས་
ཀྱི་རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། གང་གི་ན། ཆོགས་ཀྱི་སྐབ་པ་ཡིའོ། ། རྣམ། ལྷ་པ་ཡོན་
ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ས་དང་ཉེས་པ་སེལ་བའི་གཉེན་པོ་ནི་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། ། གཉིས་པ་
རོ་བོའི་སྒྲིམ་ཀླུ་པར་བཤད་པ་ལ། སྐབ་བྱེད་ཀྱི་རོ་བོ། རི་ལྟར་སྐབ་ཚུལ། སྐབ་པའི་ངས་
ཆོག་སྐབ་པའི་གངས་ངས་དང་བཞི། དང་པོ་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་རོ་བོ་ནི། སེམས་ཅན་གངས་མེད་པ་
ནམས་ཐེག་གསུམ་གྱི་མུང་འདས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ། མཐོང་སྒྲིམ་
ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་སས་རང་རང་གི་སྤང་བྱ་སྤྱོད་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉེན་
ཆོགས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་ནས་གཉེན་ཆོགས་བསྟན་ཏོ། ། གཉིས་པ་ཆོགས་སྐབ་རི་ལྟར་སྐབ་
ཚུལ་ནི། སྐབ་པོ། གང་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པའི་དོན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ། རྣམ། སྐབ་
བྱེད་ཀྱི་ཆོགས་སྐབ་བཅུ་བདུན་བྱུར་དུ་འཆད་པ་ཡང་བཀག་གོ། ། གསུམ་པ་ཆོགས་ཀྱི་སྐབ་
པའི་ངས་ཆོག་ནི། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོགས་ཡིན་ཏེ། རྣམ། འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་
རོ་བོའི་དོན་གྱིས་ན་ཆོགས་ཞེས་བརྗོད་དོ། ། ཞེས་སོ། ། བཞི་པ་ཆོགས་སྐབ་ཀྱི་གངས་ངས་ནི།
ཆོགས་ཀྱི་སྐབ་པ་ནི་དབྱེ་གཞིའོ། ། དབྱེ་ན་གངས་བཅུ་བདུན་ནོ། ། རྣམ། སྐབས་ཀྱི་མདོ་དང་
ཞར་བྱུང་གི་མདོ་རེ་རེ་ཡོད་པ་བྱེད་དགོས་སོ། ། གསུམ་པ་རྟོགས་དཀའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་

པ་ལ། ཡེ་ཤེས་དང་། ས་དང་། གཉེན་པོའི་ཚྭ་གས་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། བྱི་
མ་འདི་གཉིས་རྟོགས་དཀའ་བར་དགོངས་ནས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་མཛད་ལ།
སློབ་དཔོན་གྱིས་དང་པོ་ལ་ཡང་མཛད་དོ། །དང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་བཤད་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་
ཡེ་ཤེས་དང་། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ་ནི། ཚྭ་གས་
བཙུན་བཙུན་བཙུན་པ་དེ་ལ་སྟེ་དེའི་ནང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པ་ལ་ནི་ཉི་
ཤུ་ཡོད་དེ། བྱི་སློབ་དཔོན་དང་འཕགས་པ་གཉིས་མཐོང་སྒྲིམ་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་ཉིད་རྟོགས་
ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་མི་བཞེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་བཤད་པ་ལ། བྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས། དང་པོ་བྱི་
དོན་ལ། དོན་སྤྱིའི་ལྷགས་དང་། ཐེག་ཆེན་པའི་ལྷགས་སོ། །དང་པོ་དོན་སྤྱིའི་ལྷགས་ནི། སྤང་
ཁམས་སྤྱེ་མཆེད་ནི་སྟོང་པའི་གཞི་ཡིན་ལ། བྱི་ལེན་པར་གྱུར་པ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་པའི་ལྷགས་བཤད་པ་ལ། རྣམ་པ་ཤེས་
པར་སྤྱོད་པ་སེམས་ཅན་པའི་ལྷགས་བཤད་པ་དང་། རྩོམ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་བཤད་
པ་གཉིས། དང་པོ་སེམས་ཅན་པའི་ལྷགས་བཤད་པ་ནི། གཞན་དབང་ནི་དགག་གཞི་དང་།
བདག་གཉིས་སུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཆ་ནི་དགག་བྱ་དང་། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་
གདོད་མ་ནས་སྟོང་པའི་ཆ་ཡོངས་སུ་བྱུང་འདོད་དེ། བྱི་ལེན་པར་དག་ལས་གཞན་པའི་ཤིང་རྩ་
ཆེན་པོ་སུ་ཡང་མི་བཞེད་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞེན་དུ་དོར་བར་
རིགས་སོ། །གཉིས་པ་རྩོམ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་བཤད་པ་ནི། འདུས་བྱས་བཀག་
ནས་འདུས་མ་བྱས་དང་། དེ་བཞེན་དུ་དངོས་པོ་བཀག་ནས་དངོས་མེད་དང་། བྱི་ཚུལ་
མཐའ་དག་རང་བཞེན་མེད་པར་སྟོན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་
ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། བྱི་ཚུལ་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་ནི་དེ་ལས་མང་བ་དང་ཉུང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་
ཞེན་པ་ཡོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་སའི་ཚྭ་གས་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། བྱི་དང་།
ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས། དང་པོ་བྱི་དོན་ལ། བྱི་པར་གྱི་གཞི་སའི་རྩོམ་དང་། བྱི་པར་
གྱི་ཚུལ་སའི་རྣམ་གཞག་དང་། བྱི་པར་དེ་ལྟར་གྱི་སའི་ངེས་ཆོག་གསུམ། དང་པོ་བྱི་པར་

གི་གཞི་སའི་ངོ་བོ་ལ། སའི་རང་བཞིན་དངོས་དང་། སའི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་སའི་རང་བཞིན་དངོས་ནི། འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་རྗེ་བྱང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོབ་པའི་རྟོགས་པ་གང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་སའི་ངོ་བོ་འོ། ། གཉིས་པ་སའི་དབྱེ་བ་ནི། དབྱེ་གཞི་བྱང་འཕགས་གྱི་ས་ཙམ་ཞིག་གོ། དབྱེ་ངོ་བཅུ་འོ། ། བཅུ་པ་ལ་ནི་དང་པོ་དང་མོས་སྒྲིད་གྱི་ས་ཡང་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་སའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ་བདུན། ཤས་ཆེས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྒྲིབ་འཛིན་པའི་ཚུལ་དང་། གཉེན་པོ་རྟོགས་པ་དང་། སྐྱང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། ས་ཐོབ་པའི་རྟོགས་དང་། འབྲས་བུའི་བྱང་པར་རོ། ། དང་པོ་ཤས་ཆེ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ས་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་པར་བྱིན་བཅུ་རིམ་པ་བཞིན་ཤས་ཆེ་བ་ནི་བྱང་པར་ཅན་དང་། བཅུ་པོ་ལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྒྲིང་བར་གསུངས་པ་ནི་ཟག་མེད་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་སྒྲིང་ཚུལ་ལོ། ། གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ས་དང་པོ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་སྐྱད་ཅིག་ལ་འཐོབ་སྟེ། བཅུ་རུལ་ཕྱ་རབ་གྱི་རུལ་སྟེད་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འཐོབ་པར་འཇུག་པ་ལས་གསུངས་སོ། ། གསུམ་པ་སྒྲིབ་འཛིན་པའི་ཚུལ་ལ། དབང་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་གཉིས། དང་པོ་དབང་གིས་སྒྲིབ་ཚུལ་ནི། མོས་སྒྲིད་རྣམས་འདོད་པར་སྒྲིབ་པ་ལས་དང་། བཅུ་པོ་དབང་གི་སྒྲིབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། ། ཞེས་སོ། ། གཉིས་པ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་ཚུལ་ནི། ས་བཅུ་ལ་གནས་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་པལ་ཆེར་འཛིན་བུ་སྒྲིང་དང་། བཅུ་གནས་གཅིང་མའི་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་སུ་སྒྲིབ་འཛིན་ནོ། ། བཞི་པ་གཉེན་པོ་རྟོགས་པ་ལ། རྟོགས་ཚུལ་དང་། དེ་མཉམ་རྗེས་གང་ཡོན་བསྟན་པའོ། ། དང་པོ་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་འགྲོའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་ཚུལ་ནི། ས་དང་པོར་ཆོས་དབྱིངས་དེ་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་པར་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་དང་། བཅུ་པོ་དེ་རེར་འདོད་པ་ཡིན། ། ཞེས་སོ། ། གཉིས་པ་དེ་མཉམ་རྗེས་གང་ཡོན་བསྟན་པ་ལ། འཐད་པའི་ཕྱོགས་དགོད་པ་དང་། དེ་མི་འཐད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་འཐད་པའི་ཕྱོགས་དགོད་པ་ནི། དབྲས་མཐར་བཤད་པའི་རྟོགས་ཚུལ་དེ་དག་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གྱི་རྟོགས་ཚུལ་གང་ཡོན་ཞེ་ན། བཅུ་

དེའི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རི་ལྷ་བའི་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་ཡང་ས་དང་པོ་ནས་འདོད་པ་འཐད་
དོ། གཉིས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། ལྷར་སྤང་གི་རྩོད་པ་དགོད། ཡང་དག་
གི་ལན་གྱིས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལྷར་སྤང་གི་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་འཕགས་
པའི་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། བས། ས་དང་པོ་ནས་རི་ལྷ་བ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པས་
ཤེ་ན། གཉིས་པ་ཡང་དག་གི་ལན་གྱིས་དགག་པ་ནི། ཐལ་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མ་
རྟོགས་ཞེས་པའི་དོན་ཅི། བས། སའི་བྱད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་དེ་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིར་
ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལྷར་རོ། །ལྷ་པ་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ། ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་ཆེ་བ་
དང་། ཉེན་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། གཙང་པར་མའི་གསེར་སྤེང་ལ་ས་བཅད་ལྷ་པ་
འདིའི་ཐད་དུ་ལོར་འདུག་པས་དབྱད་དགོས། དང་པོ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་ཆེ་བ་ནི། དང་པོ་སྤྱན་
མོང་བ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཟུང་འདྲིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་རྣམས་སོ། །ནས།
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཏེ་ཐ་དད་འདོད། ཁེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཉེན་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་བཞི། མཐོང་སྤང་ལོག་ཁྱེད་དང་། སྒྲིམ་
སྤང་སའི་སྒྲིམ་ནས་དབྱེ། དེ་ལྷར་བྱེ་བའི་རྣམ་བཞག་དབྱད་པ། རི་ལྷར་སྤང་ཚུལ་དང་བཞི།
དང་པོ་མཐོང་སྤང་ལོག་ཁྱེད་ལ། སྤྱིའི་གངས་དང་། ལོག་པར་འདུག་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་
མཐོང་སྤང་ལོག་ཁྱེད་སྤྱིའི་གངས་བཤད་ཚུལ་ལ། ཀུན་བརྟུས་ནས་བཤད་ཚུལ་དང་། རྣམ་
པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་བསྟུ་བ་ལས་བཤད་ཚུལ་དང་། མཛོད་ནས་བཤད་ཚུལ་གསུམ། དང་
པོ་ཀུན་བརྟུས་ལས་བཤད་ཚུལ་ནི། ཀུན་བརྟུས་སུ། འདོད་པའི་ཁམས་ན་སྟུག་བསྟུལ་མཐོང་
བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་ནི་བཅུ་ལྟོ། །ནས། བདེན་པ་བཞི་ག་ལ་བྱད་པར་མེད་པར་ལོག་
ཁྱེད་སུ་བཤད་དོ། གཉིས་པ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་བསྟུ་བའི་བཤད་ཚུལ་ནི། རྣམ་
པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་བསྟུ་བ་ལས། དེ་ལ་འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་སྟུག་བསྟུལ་ལ་ནི་ཉེན་
མོངས་པ་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་ཁྱེད་པར་རིག་པར་བྱལོ། །ནས། སྤྱིར་ན་མཐོང་སྤང་
གོ་བཞིར་བཤད་དོ། གསུམ་པ་མཛོད་ནས་བཤད་ཚུལ་ནི། མཛོད་ལས། དེ་དག་བཅུ་དང་
བདུན་བདུན་བརྒྱད། བདེན་པ་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྷར་དགྲ་དང་དུག་དུག་དང་བདུན་

ལོག་པར་འཇུག་པས་སྒྱིར་ན་གྲ་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་མཐོང་སྤང་ཇི་ལྟར་ལོག་པར་འཇུག་
པའི་ཚུལ་ནི། གལ་ཏེ་མཐོང་སྤང་རྣམས་ལོག་ཞུགས་གི་སློ་ནས་འཆད་ན། ཉམས་སེམས་པའི་
དབང་གིས་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སློམ་སྤང་སའི་སློ་ནས་དབྱེ་བ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་
པོ་སློམ་སྤང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། མི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་སློམ་ལམ་གྱི་གཞིམ་བྱར་གྱུར་པ། ཉམས་
སློམ་ལམ་གྱི་གཞིམ་བྱར་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་སློམ་སྤང་གི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། གུན་བརྟུས་
ནས་འཆད་པའི་དབྱེ་བ་དང་། མངོན་ནས་འཆད་པའི་སློམ་སྤང་གི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་གུན་
བརྟུས་ནས་འཆད་པའི་སློམ་སྤང་གི་དབྱེ་བ་ནི། རོ་བོའི་སློ་ནས་དྲུག་ཁམས་གྱི་སློ་ནས་བཅུ་
དྲུག་སྟེ། གུན་བརྟུས་ལས། ཉམས་བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་མངོན་ནས་འཆད་པའི་
སློམ་སྤང་གི་དབྱེ་བ་ནི། མངོན་ལས། བཞི་ནི་སློམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། མདོ་སྟེ་
པ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་དབྱེད་པ་ནི། ཅིའི་བྱིར་མཐོང་སྤང་
རྣམས་བདེན་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་དང་སློམ་སྤང་རྣམས་སའི་སློ་ནས་འབྱེད་ཅེ་ན། ཉམས་བྱང་
སེམས་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པས་འདི་ཉིད་ཁས་སྤང་རོ། །

བཞི་པ་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཚུལ་ལ། མཐོང་སྤང་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཚུལ་དང་། སློམ་སྤང་ཇི་ལྟར་
སྤོང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་མཐོང་སྤང་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཚུལ་ལ། ལྷགས་གཞན་བསྟན་པ་དང་། རང་
ལྷགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལྷགས་གཞན་བསྟན་པ་ནི། བསྟར་བ་དང་མངོན་ལས། འདོད་པའི་
སྤྱད་བསྟུལ་མཐོང་སྤང་སྤྱད་བསྟུལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་གཉིས་དང་། ཉམས་སྐབས་དེར་
དགག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རང་ལྷགས་བཞག་པ་ནི། བདེན་པ་བཞི་མཐོང་བས། ཉམས་གཉེན་
པོ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སློམ་སྤང་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཚུལ་ལ། ཆོས་མངོན་པ་ནས་
གསུངས་པའི་ཚུལ། དེའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་བརྟག་པ། སྤང་གཉེན་གྱི་བྱེད་པར་གཞན་
བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ཆོས་མངོན་པ་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་
སྤོང་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། ཉམས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པའི་སློ་ནས་སྤོང་བ་མཚན་ཉིད་པར་
མངོན་པ་ལས་དོན་གྱིས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་བརྟག་པ་ནི། ཞི་

རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་ཁམས་རྣམས་ལས་འདུལ་ནས། དེ་ནི་མངོན་པ་ནས་སྒྲུབ་
ཟིན་ཆོད་གྱིས་བསྟན་པ་རྣམས་ལྟར་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་གང་དུ་འཐད་དབྱད་པ་མིན་པས་
སྟོ། །

གསུམ་པ་སྤང་གཉེན་གྱི་བྱད་པར་གཞན་བསྟན་པ་ལ། རིམ་ཅན་དང་ཅིག་ཅར་དུ་
སྤོང་བ་དང་། སྤང་བུའི་ངོ་བོ་དང་དུས་དང་། སྤངས་ཤིང་གྲོལ་བའི་དོན་གང་ཡིན་བརྟག་
པ་དང་གསུམ། དང་པོ་སྤང་བུ་རིམ་ཅན་དང་ཅིག་ཅར་སྤོང་ཚུལ་ལ། འདོད་པ་དགོད་པ་
དང་། གནས་དོན་བསམ་པ་གཉིས། དང་པོ་འདོད་པ་དགོད་པ་ནི། ཉི་སྤང་དུ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་
སྒྲིམ་ལམ་གྱི་སྤང་བུ་དགུ་བོ་རྣམས་འདིག་རྟེན་པའི་ལམ་སྟོན་དུ་སོང་ན་སྤིང་ཅེར་སྤང་བུ་
མ་གཏོགས་པ་རྣམས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྟོན་དུ་སྤོང་བ་དང་། ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤངས་པའི་
རིམ་པ་རི་བཞིན་དུ་འདོད་ནས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་སོ། ། ཞེས་གསུང་ངོ་། ། གཉིས་པ་
གནས་དོན་བསམ་པ་ནི། འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་ལ་ཨ་མུ་དང་བདག་ཉིད་ཆེན་
པོ་གཉིས། ནས། རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོའི་ངི་མ་གཞན་ལ་འགེལ་བའོ། །

གཉིས་པ་སྤང་བུའི་ངོ་བོ་དང་དུས་གང་གི་སྤང་བུ་སྤོང་ཚུལ་ནི། གཏན་ལ་དབབ་པ་
བསྐྱབ་པ་ལས། ཅི་ཀྱན་ནས་དཀྱིས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་དམ་འོན་ཏེ། ནས། དེ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་
བྱི་མའི་རྒྱན་འཐུད་པ་འགོག་པའོ། ། གསུམ་པ་སྤངས་ཤིང་གྲོལ་བའི་དོན་གང་ཡིན་བརྟག་པ་
ནི། གཉེན་པོ་རུས་ལྡན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་རྒྱུད། ནས། གཉེན་པོའི་རྗེས་སུ་སྤང་
བུ་ཡོད་པ་སྤོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱག་པ་ས་ཐོབ་པའི་རྟགས་ནི། ས་དང་པོ་ལ་སྟོང་གསུམ་
ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འདིག་རྟེན་འདི་གཏེར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གིས་ཡོངས་སུ་གང་བ་
དང་། ནས། མཆོན་མ་འདི་དག་སྐབས་མ་ཡིན་པར་བྱུང་ན་སྟགས་སམ་བདུད་ཀྱི་མཐུར་ཤེས་
པར་བྱའོ། ། ཞེས་ཆོག་གསལ་ལས་སོ། ། བདུན་པ་འབྲས་བུའི་བྱད་པར་ནི། མཐར་ཐུག་པའི་
འབྲས་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་ས་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ས་བྱི་མ་རྣམས་སོ། ། ཞེས་བྱུང་།
གསུམ་པ་བྱད་པར་དེ་ལྡན་གྱི་སའི་ངེས་ཆོག་ནི། ཆོག་དོན་དུ་སྟོན་ནོ། ། གཉིས་པ་སའི་ཆོགས་
བསྟན་པའི་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། མཆོམས་སྐུར་བ་དང་། སའི་ཆོགས་དངོས་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་མཆམས་སྒྱུར་ནི། གསུངས་སོ། །ཁང་ན་བར་ཞེས་སོགས། ཉན། མདོ་དང་རྒྱན་གྱི་བྱང་པར་རོ། །

གཉིས་པ་སའི་ཆོགས་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་ས་དགའི་ཡོངས་སྤྱོད་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བྱ་ས་བཅུ་པའི་མཆམ་ཉིད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ས་དང་པོ། ས་གཉིས་པ། ས་གསུམ་པ། ས་བཞི་པ། ས་ལྔ་པ། ས་དྲུག་པ། ས་བདུན་པ། ས་བརྒྱད་པ། ས་དགའི་ཡོངས་སྤྱོད་རོ། །དང་པོ་ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་བཤད་པ་ལ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་གཉིས། དང་པོ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྤྱོད་བའི་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྩ་བས་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཡོངས་སྤྱོད་བ་རྣམ་བཅུ་ཡིས་ནི་འཕྲོ་བ་བྱེད་དོ། །ནས། གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་གསུངས་པ་ནི་མ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མཆོན་པ་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །གཉིས་པ་ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྩ་བས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི། བསམ་དང་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། ཉན། མདོ་འདིས་ནི་བཅུ་ཉིད་སྤྱོད་བྱར་གསུངས་ཏེ་སྤྱོད་བྱེད་དང་གཞི་མཐུན་པའོ། །

གསུམ་པ་ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་ནི། ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁང་ཡིན་པར་ནི། ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་པར་རོ། །ནས། འགྲེལ་པ་འདིས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། ཡོངས་སྤྱོད་སོ་སོའི་རོ་བོ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་བཅུ་པོ་སོ་སོའི་རོ་བོ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་མཆམས་སྤྱོད་དུ་གསུངས་པ་ལ། ཉན། མི་སྤྱོད་བའི་བདེན་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་རེ་རེའི་མཐར་སྤྱོད་བའི་འོག་དུ་ཡང་རོ། །གཉིས་པ་ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། འཕྲོ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁང་ན། ཡོན་ཏན་གྱི་ཉིན་བྱེད་པས་སོ། །ནས། འདིར་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ས་གཉིས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྩ་བས་བསྟན་པ་དང་། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ས་གཉིས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ལྟེ། ཉན། བརྩོན་པས་ཆོལ་བ་སྤྱོད་ཞེས་པའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ས་གཉིས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། ས་གཉིས་

པའི་སྒྲིང་བྱེད་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། ཡོངས་སྒྲིང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ས་གཉིས་པའི་
 ཡོངས་སྒྲིང་བརྒྱད་པོ་སྒྲིང་བྱེད་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་མཐའ་
 དག་སྒྱེད་པར་བྱེད་པ་དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད་པ་དང་། ཉན། སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བརྒྱད་
 གོ། །གཉིས་པ་ས་གཉིས་པའི་ཡོངས་སྒྲིང་བརྒྱད་པོ་ཡོངས་སྒྲིང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། འཛོལ་པ་
 ཡོན་ནོ། །གང་ན་ས་གཉིས་པ་རྒྱུ་མ་མེད་པའོ། །ཉན། འདྲི་ཡང་སྒྱུར་ཏེ་འོག་མ་རྣམས་ལ་
 ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ས་གསུམ་པའི་ཡོངས་སྒྲིང་རྩ་བས་བསྟན་པ་དང་། འགྲེལ་པས་
 བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ས་གསུམ་པའི་ཡོངས་སྒྲིང་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། ཐོས་པས་ཞེས་པའི་
 ཀླང་པ་བྱུག་སྟེ། ཉན། རྒྱུ་མ་མེད་བདག་ཉིད་དེ་རྣམ་ལུ་ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ས་གསུམ་པའི་ཡོངས་སྒྲིང་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། སྒྲིང་བྱེད་སོ་སོའི་ངོ་
 བོ་དང་། ཡོངས་སྒྲིང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ས་གསུམ་པའི་ཡོངས་སྒྲིང་ལུ་པོ་སོ་སོའི་
 ངོ་བོ་ནི། ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་ནི། ཉན། གཞན་ལ་སྟོན་ནས་དེ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་སྟེ་ལུ་པོ། །གཉིས་པ་ས་གསུམ་པའི་ཡོངས་སྒྲིང་ལུ་པོ་རྣམས་ཡོངས་སྒྲིང་དུ་རྒྱུ་འགྱུར་
 ཚུལ་ནི། ཉོགས་པ་སྟེ་འཛོལ་པ་ཡོན་ནོ། །གང་ན། ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པའོ། །ཉན། ཆོས་ལུས་
 མ་ཁེངས་པ་ལ་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ས་བཞི་བའི་ཡོངས་སྒྲིང་རྩ་བས་བསྟན་པ་དང་། འགྲེལ་
 པས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ས་བཞི་བའི་ཡོངས་སྒྲིང་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། ཉགས་གནས་
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་མེད་བདག་ཉིད་ཉན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པ་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་པའི་
 བར་རོ། །གཉིས་པ་ས་བཞི་བའི་ཡོན་ཏན་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། སྒྲིང་བྱེད་སོ་སོའི་ངོ་བོ་
 དང་། ཡོངས་སྒྲིང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ས་བཞི་བའི་ཡོངས་སྒྲིང་བརྒྱུ་པོ་སོ་སོའི་ངོ་
 བོ་ནི། ཉགས་གནས་ནི། ཐེག་དམན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་དབེན་པ་ལ་རྒྱན་སྤྱང་དུ་བཤད་ལ། ཉན།
 སྒྲོས་བྲལ་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་མི་སྒྲུག་པའི་ངེས་ཉོག་གི་བཟོད་པ་མི་གཏོང་བའོ། །གཉིས་པ་ས་
 བཞི་བའི་ཡོངས་སྒྲིང་བརྒྱུ་པོ་རྣམས་ཡོངས་སྒྲིང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། བསོད་སྟོམས་པ་ཉིད་ལ་
 སོགས་པ་སྒྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་གཉིས་ཡང་དག་པར་སྟོམ་པ་སྟེ་དེའི་ཡི་དམ་ལ་གནས་
 པའོ། །ཉན། ཡོངས་སྒྲིང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི་ལྷ་མ་ལྟ་བུའོ། །ལྷ་པ་ས་ལྷ་པའི་ཡོངས་སྒྲིང་རྩ་བས་

བསྟན་པ་དང་། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ས་ལྔ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཆ་བས་བསྟན་པ་
ནི། འདིས་དང་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། ནས། ཉམ་རངས་སུ་བཞག་པ་ཡོངས་སུ་
སྤང་བར་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་རོ། །

གཉིས་པ་ས་ལྔ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤང་
གཉེན་དང་། འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱོད་ཚུལ་དང་བཅས་པ་གཉིས། དང་པོ་ས་ལྔ་པའི་ཡོངས་
སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤང་གཉེན་དང་བཅས་པ་ནི། འདིས་པ་ནི་རྟེན་པ་དང་སོགས་པས་བཀྱར་
སྟེ་དོན་དུ། ནས། གཉེན་པོ་ཆགས་སོགས་མི་དམིགས་པ་རྟོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ས་ལྔ་པའི་
ཡོངས་སྤྱོད་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱོད་ཚུལ་དང་བཅས་པ་ནི། འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན་ས་
སོགས་སོ། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་བྱ་ན། ནས། ཚུལ་ནི་སྤྲ་མ་ལྟ་བུའོ། །དུག་པ་ས་དུག་པའི་ཡོངས་
སྤྱོད་ཆ་བས་བསྟན་པ་དང་། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ཆ་བས་བསྟན་པ་ནི། འཐོབ་
པོ། གང་ན། ས་ནི་དུག་པའོ། །རི་ལྟར་ན། ནས། བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་
སྟེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ས་དུག་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་
བོ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ས་དུག་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་བཅུ་གཉིས་པོ་སོ་
སོའི་ངོ་བོ་ནི། བཏོ་ལས་ས་འདི་ལ་གནས་པས་ལམ་དུག་སྐྱེད་པ་དང་། ནས། རིམ་བཞིན་
དུ་སྐྱར་དགོས་ཏེ་ས་བདུན་པའི་སྤང་གཉེན་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ས་དུག་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་
བཅུ་གཉིས་པོ་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ཀུན་ཤེས་པ་སྟེ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ནོ། །གང་ན་ས་སོགས་སོ། ནས། ཚུལ་ནི། སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །བདུན་པ་ས་བདུན་པའི་ཡོངས་
སྤྱོད་ལ། སྤང་བྱེད་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་དང་། ཡུལ་ཤེས་པའི་དོན་
ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་སྟེ། ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱི་བྱེད་གཉིས། དང་པོ་སྤང་བྱེད་དོན་གྱི་ཤུགས་
ཀྱིས་འཕངས་པའི་ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཆ་བས་བསྟན་པ་དང་། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་
གཉིས། དང་པོ་ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་དང་པོ་ཆ་བས་བསྟན་པ་ནི། ཉེས་པ་ཉི་ཤུ་གང་ལ་
འཆད་པ་སྟེ། ནས། སྤང་པ་ཉིད་དང་འགལ་བ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ས་བདུན་པའི་
ཡོངས་སྤྱོད་དང་པོ་སྤང་བྱེད་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཉི་ཤུ་འགྲེལ་པས་

བཤད་པ་ལ། སྤང་བྱ་ཉི་ཤུ་འོ་ལོ་དང་། དེ་སྤངས་པས་འཐོབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་སྤང་བྱ་ཉི་
 ཤུ་འོ་ལོ་ནི། དང་པོ་བརྟ་བཞི་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་མཐར་འཛིན་པ་དང་། ཉན། ལྷན་ཅིག་
 ཏུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་ངལ་བ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་སྤངས་པས་འཐོབ་ཚུལ་ནི། ཀྱན་
 ཤེས་པ་སྟེ་འཐོབ་པོ། ཉན། ཡོངས་སྤྱོད་ཉི་ཤུ་སོ། །ཚུལ་ནི་སྤྲ་མ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ས་བདུན་
 པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གཉིས་པ་ཡུལ་ཤེས་པའི་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་གཉེན་པོ་
 ཉི་ཤུ་ཤངས་དང་། གཉེན་པོ་ཉི་ཤུ་ཡུལ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་དངོས་བཤད་པ་གསུམ། དང་
 པོ་གཉེན་པོའི་ཤངས་ནི། ཤུགས་ལ་འཕངས་པ་རྣམས་གང་ན། ཉན། ཉི་ཤུ་བསྟན་པའི་སྐབས་
 ཉིད་ལ་གཟུང་ངོ་། །གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ཉི་ཤུ་ཡུལ་ནི། རྣམ་ཐར་ནས་ཉི་ཤུ་ཞེས་པའི་བར་
 ཏེ། ཉན། དངོས་པོ་སྤྱོད་པ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །གསུམ་པ་ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་དངོས་
 བཤད་པ་ལ། སྤྱོད་བྱེད་སོ་སོའི་ངོ་ལོ་དང་། སྤངས་པས་འཐོབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་བདུན་པའི་
 ཡོངས་སྤྱོད་ཕྱི་མ་ཉི་ཤུ་པོ་སོ་སོའི་ངོ་ལོ་ནི། རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་ཤེས་པ་ནི། ཉན། རྟན་སྤང་
 དང་མཐུན་པ་ཉིད་འདིའི་དགོངས་པར་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཕྱི་
 མ་ཉི་ཤུ་པོ་སྤངས་པས་ཐོབ་ཚུལ་ནི། སྤང་བྱ་ཉི་ཤུ་སྤངས་པས་འཐོབ་པར་མ་ཟད་ཡོངས་སྤྱོད་
 གཉེན་པོ་ཉི་ཤུ་པོ་འདིས་ཀྱང་སོགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། བརྒྱད་པ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་
 སྤྱོད་ལ། རྩ་བས་བསྟན་པ་དང་། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་
 སྤྱོད་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། ཉན། དུག་བདུན་
 གཉིས་ལ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ།
 སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་ལོ་དང་། སྤངས་པས་འཐོབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་
 བརྒྱད་པོ་སོ་སོའི་ངོ་ལོ་ནི། སེམས་ཅན་ཀྱན་ཡིད་ཤེས་པ་ནི། ཉན། བཞི་སྤག་གཉིས་བསྟོམས་
 པས་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་བརྒྱད་སྤངས་པས་འཐོབ་ཚུལ་ནི། ཉམས་
 ལུ་སོགས་སོ། ཉན། མི་གཡོ་བར་གསུངས་སོ། །དགུ་པ་ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ། རྩ་བས་
 བསྟན་པ་དང་། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། སྟོན་ལམ་ཞེས་
 སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། ཉན། སུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ས་

དགུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། སྤྱངས་པས་
འཛོལ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་བཅུ་གཉིས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནི། སྒྲོན་ལམ་
མཐའ་ཡས་པ་ནི། ཉན། ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་
ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་བཅུ་གཉིས་སྤྱངས་པས་འཛོལ་ཚུལ་ནི། མངོན་སོགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
དེ་སྐད་བྱ་ན། ཉན། སྤྱོད་ཚུལ་ནི་སྤྲ་མ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ས་བཅུ་པའི་མཚན་
ཉིད་ལ། མཚམས་སྒྱུར་དང་། ཚ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚམས་སྒྱུར་ནི། རྒྱུའི་
ས་དགུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་རྣམས། ཉན། མདོ་དང་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་གོ་བ་
ནི་གནད་ཀྱི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ས་བཅུ་པ་ཚ་བས་བསྟན་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་ས་ལ་
སོགས་པའི་ས་དགུ་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས། ཉན། གནས་འཇུག་ལ་འདོད་ཀྱི་གནས་བཞིན་པ་
ལ་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ས་བཅུ་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། ས་བཅུ་པ་མཚན་གཞིའི་
སྒོ་ནས་ངོས་བབྱང་བ་དང་། འདའ་བྱ་ས་དགུའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ས་བཅུ་
པ་མཚན་གཞིའི་སྒོ་ནས་ངོས་བབྱང་བ་ནི། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁང་ཡིན་པར་ན། ཉན།
འཕྲིན་ལས་མཉམ་པ་དང་། སྤངས་རྟོགས་མི་མཉམ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འདའ་
བྱ་ས་དགུའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ནི། འདའ་བྱ་ས་དགུ་གང་ཞེ་ན། ཉན། གཅིག་ཏུ་འབྲེན་པ་
རྣམ་འགྲེལ་མ་གཏོགས་པ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་གཉེན་པོའི་ཆོགས་ལ། མཚམས་སྒྱུར། ཚ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
མཚམས་སྒྱུར་ནི། གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྟོན་པ་ལ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གསུངས་
སོ། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་གཉེན་པོའི་ཆོགས་ཚ་བས་བསྟན་པ་ནི། མཐོང་དང་གོམས་པ་སྟོམ་
པའི་ལམ་དག་ལ། ཉན། བྱགས་གནས་ཀྱི་འཕགས་པར་གདགས་པའི་གཞི་མི་དམིགས་པ་ནི་
གཉེན་པོའོ། །གསུམ་པ་གཉེན་པོའི་ཆོགས་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། ལམ་གཞན་གྱིས་རྟོག་
པ་འདི་དག་གཏན་ཞི་བར། ཉན། རོགས་པ་སྤིང་པས་དེ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་བྱགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ངོས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པ་
ལ། མཚམས་སྒྱུར། ཚ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚམས་སྒྱུར་ནི། ཆོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་

སྐབས་སུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཉན། སྒྲིའི་དགོངས་པར་གནས་སོ། །གཉིས་
པ་ངེས་འབྱུང་སྐབས་པ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། བྱངས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདི་ནི་ངེས་
འབྱུང་སྐབས་པ་ཡིན་པར་གཤེས་པར་བྱའོ། །ཉན། ཐ་མའི་ཡུལ་ཅན་ནི་གོང་མ་བདུན་ལ་ཡང་སྐྱར་
རོ། །གསུམ་པ་ངེས་འབྱུང་སྐབས་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐབས་པ་ནི་
དབྱེ་གཞི། དབྱེ་བའི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་འོ། །ཉན། འགྲེལ་པ་ནི་དོན་ཅུང་གི་དང་། འོ་
ནི་རྫོགས་ཆོག་སྟེ་འོག་མ་རྣམས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡན་ཆད་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་
ཐེང་བའི་སྐབས་དང་པོའི་ས་བཅད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༦༦། །རྗེ་ཉི་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྱེད་བ་ལམ་སྐབས་གཉིས་པའི་ས་བཅད་
བཀྲགས་སོ། །

༥ བོད་གི་ས་བཅད་གཉིས་པ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།
འབྲེལ་བཞེད་པས་མཚམས་སྦྱར། ལམ་ཤེས་གྱི་ཚོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྐབས་བརྒྱ་བ་
གསུམ། དང་པོ་མཚམས་སྦྱར་ནི། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་འཆད་དོ། བླ་མ། ལྷན་གྱི་
རྣམས་འཁོར་དུ་འདུས་པ་ན་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་གྱི་ཚོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།
ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་
ལག་ལ། ཚ་བས་བརྟན་པ་དང་། འབྲེལ་པས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་
ཚ་བས་བརྟན་པ་ལ། ལམ་ཤེས་གྱི་རྟེན་དང་། བརྟེན་པ་ལམ་ཤེས་གྱི་བྱད་པར་གཉིས། དང་
པོ་ལམ་ཤེས་གྱི་རྟེན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་གྱིས་འདོད་གཟུགས་གྱི་ལྟ་རྣམས་གྱི་
འོད། བླ་མ། ལམ་ཤེས་སྦྱེ་རུང་དེའི་དགོས་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ལམ་ཤེས་གྱི་
བྱད་པར་ལ། ལམ་ཤེས་སྦྱེ་བའི་ཚུལ་དང་། ལམ་ཤེས་གྱི་རོ་བོ་དང་། ལམ་ཤེས་གྱི་བྱེད་ལས་
གྱི་བྱད་པར་གསུམ། དང་པོ་ལམ་ཤེས་སྦྱེ་ཚུལ་ལ། གནས་སྐབས་སྦྱེ་ཚུལ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་
སྦྱེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་གནས་སྐབས་སྦྱེ་ཚུལ་ནི། གནས་སྐབས་སྦྱེ་བའི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ནི།
ནས། ཞི་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་སྦྱེ་ཚུལ་ནི། མཐར་ཐུགས་
ཅན་གསུམ་གས་ལམ་ཤེས་སྒོམ་པས་བྱབ་པ་ནི། བླ་མ། སེམས་བརྒྱེད་པར་བརྟན་པས་བྱབ་
པའོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་གྱི་རོ་བོ་ནི། འཁོར་བ་མི་འདོར་བའི་རང་བཞིན་ནི། བླ་མ། སེམས་
བརྒྱེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱེད་མི་རུས་ཞེས་བར་ཆད་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལམ་ཤེས་
གྱི་བྱེད་ལས་གྱི་བྱད་པར་ནི། ལམ་ཤེས་དེ་ཡི་བྱེད་ལས་ནི། བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། བླ་མ།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་ལ་རྒྱན་སྒྲུང་དུ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་
ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དང་། བརྟེན་པ་ལམ་
ཤེས་ཀྱི་བྱང་པར་གཉིས། དང་པོ་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ནི། མོག་མོག་བོར་ཏེ་ངི་མ་ཅན་ལྟ་
བྱུང་མཛད་དོ། །ནས། རི་ལྟར་ན་ཆོག་བྱུང་གིས་ཏེ་ཤུགས་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ལམ་
ཤེས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་རྩ་བ་ལྟར། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ལམ་
ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱང་པར་གསུམ། དང་པོ་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ལ། ལམ་ཤེས་དེ་གནས་
སྐབས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ལམ་རྟེན་དང་རྒྱལ་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དང་། མཐར་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་ངེས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་བྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་
ངེས་པ་ནི། ལམ་ཤེས་དེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཡུལ་ཏེ་རྟེན་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ནས། ཡང་
ནི་དང་རྒྱལ་བཅོམ་པར་མ་བཟུང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་དགོས་པ་འོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་
ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བྱུང་བ་ནི། རྣམ་པའི་ལམ་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྱུང་བ། ནས།
ལང་གཤེགས་ལས་ཀྱང་། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་རྣམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་
གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་འོ། །ཞེས་
སོ། །

འདིར་བར་སྐབས་ས་བཅད་བཀོད་པར། འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཐེག་གསུམ་ལ་
བྱང་ངེས་འདོད་ཚུལ། ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་དུ་གང་ནས་འཇུག་པ། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་
མེད་དབྱེད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བྱང་ངེས་སུ་འདོད་ཚུལ་ལ། མཐར་
ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་
པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པ་བྱང་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་
གསུམ་དུ་སྟོན་པ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ། མདོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
པ་བཤད་པ་དང་། དེའི་དོན་རི་ལྟར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་
དུ་འདོད་པ་མདོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་
གང་ཟག་ཞི་བ་བཀོད་པ་གཅིག་ཤུ་ནི། ནས། ཆོས་བརྒྱུ་པ་དང་དགོན་མཆོག་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་

མདོ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པར་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་དེའི་དོན་རི་ལྟར་བཤད་པ་ལ། རང་གི་ལྷགས་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་ནང་འགལ་སྤང་བ་དང་། མདོ་གཞན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་གསུམ། དང་པོ་རང་གི་ལྷགས་དགོད་པ་ནི། བསྐྱབས་ཉན་ཐོས་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་འཇུག་བ་ཅི་སྤང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས། ཉན། དེ་བཞིན་ཏུ་མདོ་སྤེལ་གཞན་ལས་ཀྱང་ཐེག་གསུམ་སོ་སོར་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ནང་འགལ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ས་སྤེར་དགྲ་བཅོམ་པ་སྦྱོར་བ་མི་ལེན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་རིགས་ཐ་དད་པར་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་སྤེལ་འགྲེལ་པར། ཉན། ཞི་བཤོད་ཀྱི་ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མི་བཟུང་ངོ། །གསུམ་པ་མདོ་གཞན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཐེག་གསུམ་ངེས་དོན་ཡིན་ན། པད་དཀར་སོགས་ལས་ཐེག་པ་ནི་གཅིག་ཁོ་ནའོ། ཉན། ཐེག་པ་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ནི་གཞན་ཏུ་འཆད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་སྟོན་པ་དང་དོན་ཏུ་འདོད་པའི་ལྷགས་བཤད་པ་ལ། མདོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། རི་ལྟར་རྣམ་གཞག་བྱ་བའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་འདོད་པ་དང་དོན་ཡིན་པ་མདོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི། ལང་གཤེགས་ལས། ལྷ་ཡི་ཐེག་དང་ཆངས་པའི་ཐེག་ ཉན། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ། །གཉིས་པ་རི་ལྟར་རྣམ་གཞག་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མདོའི་དོན་རི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། རྗེས་འཇུག་གིས་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤངས་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མདོའི་དོན་རི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཐེག་པ་གཉིས་པོ་དག་ཀྱང་ནི། ཉན། དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ཉན་གསུངས་པ་དང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་བའི་ལྷགས་སོ། །གཉིས་པ་རྗེས་འཇུག་གིས་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤངས་པའི་ཚུལ་ནི། རྣམ་རིག་པ་རྣམས་གྱིས་དངས་པའི་ལུང་གཞི་དུ་བྱེད་ཏུ་མི་འཇུག་ཏེ། ཉན། མཁས་མཆོག་པརླའི་ངང་ཚུལ་གྱི་གསུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་ཏུ་གང་ནས་འཇུག་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་ཀྱང་ནག་མ་ལས། ཉན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་གྲངས་མེད་བཞི་བཅུས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལས་བྱལ་ལོ། །གསུམ་པ་འཁོར་བ་

ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་བསྟན་པ་ནི། རྒྱལ་སྤང་དུ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ། རྣམ་པར་དག་རུང་ཡོད་
 པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། སྤྲེའི་མེད་
 བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི། རྣམ། བྱང་སེམས་སྤྱིང་རྩེས་ཞི་བ་
 ལ་མི་གནས་པའི་གནད་མཐར་ཐུག་པའོ། །གསུམ་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི།
 སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་གཞན་དོན་དུ་མི་སྤོང་བ། རྣམ། གོང་མ་གསུམ་ལ་ཡང་སྐྱར་རོ། །གཉིས་པ་
 ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ། རང་
 རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་ལ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་
 ཆ་མཐུན་གཉིས། དང་པོ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ། མཆོམས་སྐྱར། ཅ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་
 མཆོམས་སྐྱར་ནི། གོང་གི་རྒྱལ་དེ་ལྟར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དང་། རྣམ། ཡུམ་གང་ཞེས་ངེས་
 པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་རྩ་བས་བསྟན་པ་
 ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་མདོ་དང་སྐྱར་བ། ལམ་དེ་མདོ་བསྟན་བཅོས་ནས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས།
 དང་པོ་དངོས་ཀྱི་དོན་མདོ་དང་སྐྱར་བ་ནི། ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་དུ་ན། ལམ་ཤེས་ཉིད་སྒྲོམ་
 པའི་རྒྱལ་ལ་སྟེ་སྐབས་སུ་ནིའོ། །ནས། སྤོང་དུ་ཡང་འགོག་པའི་བདུན་ཐོབ་བྱ་དང་ལམ་
 ཀྱི་བདུན་ཐོབ་བྱེད་དུ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལམ་དེ་མདོ་བསྟན་བཅོས་ནས་གསུངས་ཚུལ་
 ལ། མདོའི་སྐྱེས་ཟིན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། དོན་དེ་རྩ་བས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དང་།
 དེ་གཉིས་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱར་བ་གསུམ། དང་པོ་མདོའི་སྐྱེས་ཟིན་གྱིས་དེ་
 ལྟར་བསྟན་པ་ནི། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ། རྣམ། དམིགས་རྣམ་མ་བཅད་པར་ཡང་
 ཤེས་པའི་རབ་དབྱེ་རྟོགས་པར་མི་རུས་སོ། །གཉིས་པ་དོན་དེ་རྩ་བས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི། རྩེ་
 བཅུན་གྱིས་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱ་བ། རྣམ། རྩེ་བཅུན་ཉིད་ཆད་མ་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱར་བ་ནི། ཉི་སྤང་ལས། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཞི་ལ། རྣམ། ཡང་ན་རྩ་བས་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་བྱང་སེམས་
 ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱེར་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ལ་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་

ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། ཤེས་པར་བྱ་བའི་ལམ་དང་། དེ་ཤེས་
པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ལམ་བཤད་པ་ལ། ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ཀྱི་
བདེན་པ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་བདེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པ་ལ། སོ་
སོའི་རྣམ་པ་དང་། ཐུན་མོང་གི་རྣམ་པ་གཉིས། དང་པོ་སོ་སོའི་རྣམ་པ་ལ། སྟུག་བསྐྲུལ་གྱི་
རྣམ་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་གཉིས། དང་པོ་སྟུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི། བདེན་པ་
བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་དགོས་པ་དེ་ལ་སྟེ། རྣམ། གསུམ་པར་བཤད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་
པ་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ནི། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་བཞི་ལས། རྣམ། དེ་
ལྟར་ནད་ལ་སོགས་པ་བཞིས་ནི་དཔེའི་སྒོ་ནས་དེ་བཞི་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་སྟུག་ཀུན་ཐུན་
མོང་གི་རྣམ་པ་ནི། སྟུག་བསྐྲུལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དེ་དག་ཉིད་ལ། རྣམ། ཐུར་བྱ་
སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པར་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་རྣམ་བྱང་གི་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ། འགོག་
བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། འགོག་
བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་ནི། འགོག་པའི་བདེན་པའི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་བཞི་ལས། རྣམ། དེས་
འབྱུང་གང་ཞེས་ངོ་བོ་གཉིས་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ནི།
ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། རྣམ། རྣམ་པ་ཞེས་གོང་མ་ཀུན་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །གཉིས་
པ་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ། མདོ་བསྟན་བཅོས་སུ་ཤེས་
པར་བྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཅ་བ། འགྲེལ་
པ་གསུམ། དང་པོ་མཚམས་སྦྱར་ནི། འབྲས་བུ་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་འཕགས་ལམ། རྣམ། ཐོབ་པ་སྡོན་
བྱ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ཅ་བས་བསྟན་པ་ནི།
འཕགས་པ་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྒྱ། རྣམ། ཆ་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནམ་སྟམ་
མོ། །གསུམ་པ་དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ། །གང་ན། རྣམ། དམིགས་རྣམ་གསལ་བར་མ་བཤད་པ་འགྲེལ་པས་ཁ་བསྐྱངས་ནས་
བཀྲལ་ལོ། །གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་ལ། སྦྱི་དང་། ཡན་ལག་

གི་དོན་གཉིས། དང་པོ་སྤྱི་དོན་ལ། རིགས་པ་དང་། ལམ་དང་། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་།
ཆོགས་བསོག་པ་དང་། གནས་པ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། སྤྱི་བཤད་དང་བདུན། དང་པོ་རིགས་པ་
ནི། བྱད་པར་གསུམ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། བྱས། འོན་ཀྱང་གཅིག་ཕུ་ལ་དགའ་བ་ནི་ཆོགས་སྟོད་
ལ་དོར་རོ། གཉིས་པ། ལམ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ནི། གང་ཟག་དེས་ལམ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
ནས། ལྷག་མས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་རང་རྒྱལ་དུ་ཀྱར་ནས་ཆོགས་དང་སྟོད་པར་གསུངས་
པས་སོ། གསུམ་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བསྐྱབས་པས་འབྲས་བུ་
འགྲུབ་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བྱས། འདིའི་ལྷན་ན་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་ཡིན་ཞིང་བྱིར་མི་འོང་
ཞུགས་གནས་ཀྱང་འོང་རོ། བཞི་པ་ཆོགས་བསོག་ཚུལ་ནི། དེ་གསུམ་གྱིས་ཆོགས་བསོགས་
པའི་དུས་ནི་མངོན་ལས། བྱས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ངེས་པའམ་མ་ངེས་པ་ལ་གནས་
པ་དང་། ཞེས་སོ། ལྷ་པ་གནས་པ་ལ། ཐུགས་ཀྱི་གནས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་པ་གཉིས།
དང་པོ་ཐུགས་ཀྱི་གནས་པ་ནི། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་དང་། བྱས། གནས་པ་ནི་གསུམ་ག་
ལ་འབྲེལ། གཉིས་པ་ལུས་ཀྱི་གནས་པ་ནི། བསེ་རུ་ལྷན་སྟོད་པ་ནི་གཅིག་ཕུ་ལ་དགའ་ཞིང་
གཅིག་ཕུར་གནས་ལ། བྱས། ཆོགས་དང་གནས་པར་འགྱུར་རོ། བྱུག་པ་རྒྱ་བ་ནི། དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་གོང་ངམ་གོང་ངམ་གང་དུ་ཉེན་ཅིང་གནས་ཀྱང་རུང་སྟེ། བྱས། རྒྱ་འབྲུལ་
དུ་མ་སྟོན་པར་མངོན་དོ། བདུན་པ་སྤྱི་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་བཤད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱི་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་སྤྱི་བཤད་པ་ནི། མངོན་འགྲུལ་ལས། བྱས། ཞེས་པ་ལྷན་ཡིན་ལ།
གཉིས་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱི་བཤད་པ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་དང་པོའི་སྤྱི་བཤད་པ་ནི། བྱས། བྱོགས་དང་
ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྟོད་པས་སོ། གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པའི་ཡན་
ལག་གི་དོན་ལ། བཞོད་པ་པོ་ཉེན་གྱི་བྱད་པར། བཞོད་པར་བྱ་བ་ལམ་གྱི་རོ་བོ། དེའི་རྒྱ་ངེས་
འབྱེད་ཆ་མཐུན་གསུམ། དང་པོ་བཞོད་པ་པོ་ཉེན་གྱི་བྱད་པར་ལ། བྱད་པར་དངོས་དང་། དེ་
ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་བྱད་པར་དངོས་ལ། མཚམས་སྦྱར་དང་། ཚུ་བ། འགྲུལ་པ་
གསུམ། དང་པོ་མཚམས་སྦྱར་ནི། དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ་ལྷན། བྱས། དེའི་བསམ་པ་རིག་
ནས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤོད་པ་པོའི་ཉེན་གྱི་བྱད་པར་ཅ་
བས་བསྟན་པ་ནི། རང་བྱུང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས། ཉན། ཅ་བའི་ཡང་སྤྲས་བྱད་པར་བྱི་མ་
འཕངས་པར་བྱས་ནས་ཟབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་
ལམ་ཤེས་བཤོད་པ་པོའི་ཉེན་གྱི་བྱད་པར་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། ལམ་བཤོད་པའི་བྱད་
པར་དང་། ཆོས་སྟོན་པའི་བྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ལམ་བཤོད་པའི་བྱད་པར་ནི། ཉན་ཐོས་
ལས་རང་རྒྱལ་བྱད་ལྷགས་པ་ཉིད་གཅིག་སྟེ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །ནས། ཆོག་ཆོགས་སྤྱང་བ་ལ་
དགོངས་སོ། །གཉིས་པ་ཆོས་སྟོན་པའི་བྱད་པར་ནི། ཉན་ཐོས་ལས་རང་རྒྱལ་བྱད་ལྷགས་པ་
ཉིད་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །ནས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྤྲ་བཅས་སུ་བཤད་ཉན་བྱེད་ཚུལ་ལ་སྦྱར་
བས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་པ་ལ་གཉིས། ཚོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། རང་རྒྱལ་གྱིས་
སྤྲ་མེད་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་ཚོད་པ་ནི། སྤྲ་མེད་པ་དང་ཆོས་སྟོན་པ་གཉིས་འགལ་བར་བསམས་
ནས་རི་ལྟར་ན་སྤྲ་མེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་རུང་སྟེ། ཉན། ཆོས་སྟོན་པར་བཀྲལ་ནས་དེ་ལ་
ཚོད་དོ། །གཉིས་པ་གདུལ་བྱ་གང་ལ་དང་། རི་ལྟར་སྟོན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་གདུལ་བྱ་གང་
ལ་བརྟེན་བྱ་གང་སྟོན་པ་ནི། སྤང་ངོ། །གང་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་གདུལ་བྱ། ཉན། འདི་ལ་མདོ་
མེད་དོ། །གཉིས་པ་རི་ལྟར་སྟོན་ཚུལ་ནི་སྤྲ་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་
སངས་རྒྱས་བཞིན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྒྱ་དུས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་འདེབས་ཚུལ་དང་། འབྲས་དུས་
སུ་སྟོན་ལམ་གྱུ་བ་ཚུལ་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་རྒྱ་དུས་སུ་སྟོན་ལམ་འདེབས་ཚུལ་
ནི། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱ་གང་ན། ཉན། ཞེས་པ་འདི་ལྟར་འབྱུང་
ངོ། །གཉིས་པ་འབྲས་དུས་སུ་སྟོན་ལམ་གྱུ་བ་ཚུལ་མཚུངས་པར་བསྟན་ཚུལ་ནི། སྤང་བར་
འཇུར་རོ། །གང་ལ་ན་གདུལ་བྱ་གང་ཞིག ཉན། སྐབས་འདིའི་དཔེ་ནི་ཡང་སྤྲས་ཁོང་ནས་
འཕངས་པའོ། །གཉིས་པ་བཤོད་པར་བྱ་བ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ།
མཚམས་སྦྱར་དང་། ཅ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་མཚམས་སྦྱར་ནི། དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལས་
རང་རྒྱལ་བྱད་ལྷགས་པ་བརྟེན་ནས་རྣལ་མ། ཉན། བྱད་པར་གཉིས་མི་འཐད་པས་སོ། །གཉིས་

པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ན། བསེ་རུ་
ལྟ་བུས་མཆོན་པའི་རང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྱི་ལམ་མོ། །ནས། སློབ་དཔོན་འདིས་གང་ཟག་དང་
དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རྟེན་གཉིས་མཛད་པ་མདོའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་
ལམ་ཤེས་གྱི་རོ་བོ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་པར་དུ། ཉན། དེ་མི་
དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེས་ཤུགས་ལ་བསྟན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཤད་པ་ལ། མཆོམས་སྒྱུར། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་
གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་འཕགས་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་དེའི་རྒྱ་ངེས་ཆ་གསུངས་ཏེ། ཉན།
འཕགས་ལམ་སྒྱུ་བས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་ངེས་ཆ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། མིང་དུ་བཏགས་
པ་ཡང་། ཉན། འདི་འདྲ་བའི་རིགས་རྣམས་ལ་དྲན་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་
ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གྱི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འགྲེལ་བས་བསྟན་པ་ནི། སྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་
ན། ངེས་ཆ་བཞི་དང་། ཉན། འདི་བཞིའི་སྒོ་ནས་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པའོ། །གསུམ་པ་བྱང་
སེམས་གྱི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་ལ། སྤྱིའི་མཆོམས་སྒྱུར་བ་དང་། སོ་སོའི་རོ་བོ་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་སྤྱིའི་མཆོམས་སྒྱུར་ནི། དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ་དང་བསྟན་ནས། ཉན། སྤྱི་རིམ་བྱས་
རབ་འབྱོར་གྱི་ལུ་ལས་བཅའ་བར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སོ་
སོའི་རོ་བོ་བཤད་པ་ལ། མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་མཐོང་ལམ་བཤད་པ་ལ།
སྤྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས། དང་པོ་སྤྱི་དོན་ལ། མཐོང་ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། བརྟེན་པ་
མཐོང་བའི་ལམ་གཉིས། དང་པོ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ། ལུས་རྟེན་དང་། སེམས་རྟེན་གཉིས།
དང་པོ་མཐོང་ལམ་གྱི་ལུས་རྟེན་ནི། སྒྲ་མི་སྟན་པ་མ་གཏོགས་པའི་མི་དང་འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་
སྤྱི་སྟེ། ཉན། ཞེས་ལྷང་རིགས་ཀྱིས་བསྒྱབས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་
ནི། བསམ་གཏན་ས་དུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཉན། ཐེག་ཆེན་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ཞེས་ཀྱང་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་བཤད་པ་ལ།
མཐོང་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་དུར་བཤད་པ་དང་། མཐོང་སྤང་སྤོང་ཚུལ་རི་ལྟར་བསྟན་པ་དང་།
སྐད་ཅིག་མ་དུར་སྤྱི་བ་དབྱད་པའོ། །དང་པོ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་དུར་བཤད་པ་ནི། ལྷོ་

པ་རྒྱལ་ལ་གྲངས་མང་ཉུང་འདོད་ཚུལ་དུ་མ་བཤད་ཀྱང་། རྒྱལ། ལུས་ཀྱི་རྒྱ་ལོ་དང་ཀྱུ་
བདུས་ལ་སོགས་པར་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་དུ་བཤད་པ་འོ། །

གཉིས་པ་མཐོང་སྤང་སྤོང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལ། བཤད་ཚུལ་དགོད་པ་དང་།
འཐད་མི་འཐད་བསམ་པ་གཉིས། དང་པོ་བཤད་ཚུལ་དགོད་པ་ལ། ཆོས་མངོན་པ་ནས་ཇི་
ལྟར་བཤད་པ་དང་། རྗེས་འབྲང་གིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ཆོས་མངོན་
པ་ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། མངོད་དུ་ཆོས་བཟོད་བཞི་འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་སྤོང་
བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྒྱལ། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་སྦྱོ་བ་ཡོངས་སུ་
རྒྱུགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྗེས་འབྲང་གིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ནི།
དཔལ་ལྡན་རྒྱ་གཞི་གིས་མཛད་ཟེར་བའི་ཕྱང་པོ་ལྷའི་རབ་བྱེད་ལས། རྒྱལ། ཐུབ་དགོངས་
ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་པའི་དོན་དེར་སྤང་ངོ། །གཉིས་པ་འཐད་མི་འཐད་བསམ་པ་ནི། བསྟུ་བར་
ཁམས་གོང་འོག་གི་མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོ་ཐ་དད་པ་བཤད་པ་ནི། རྒྱལ། མངོན་པ་འོག་
མའི་རྒྱུ་ཡོད་གཅིག་གི་ཁ་གཡར་དུ་སྤང་ངོ། །གསུམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་དུར་སྦྱོ་བ་དབྱད་པ་
ལ། འདོད་པ་དགོད་པ་དང་། འཐད་ཕྱོགས་བསྟན་པ་དང་། ལྷང་ནས་གསུངས་ཚུལ་གསུམ།
དང་པོ་འདོད་པ་དགོད་པ་ལ། ལྷགས་སྤྱུ་བྱི་གཉིས་ལས། ལྷགས་སྤྱུ་མ་ནི། འབྲས་བུའི་མངོན་
རྒྱུགས་ལ་ལྷོས་ནས། རྒྱལ། ལྷགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཀྱང་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷགས་
བྱི་མ་ནི། སོ་སོར་རྒྱུགས་པའི་མངོན་རྒྱུགས་ལ་ཡང་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ། དེ་ལ་ཡང་
རིམ་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་འཐད་ཕྱོགས་བསྟན་པ་ནི། ལྷགས་བྱི་མ་མི་འཐད་དེ། རྒྱལ། བྱི་མ་
ནི་བརྗོད་ཟིན་ལ་སྤྱུ་མ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལྷང་ནས་གསུངས་ཚུལ་ལ། དབྱ་
སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལྷང་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དབྱ་མ་པའི་ལྷང་ལས་གསུངས་
ཚུལ་ནི། དབྱ་མ་ནས་བཤད་པ་ནི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པར། རྒྱལ། དེ་ཡང་དང་པོ་བསྟན་པ་
གནས་པའི་བྱིར་དུ་གདུལ་བུའི་ངོར་བཤད་པ་སྦྱོས་བཅས་དང་། གཉིས་པ་སེམས་ཅམ་པའི་
ལྷང་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱོས་པའི་ཚུལ། རྒྱལ། ཁས་སྤངས་ན་རེ་
ཞིག་ལ་བསྐྱུང་བདེའོ། །

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་
 དང་། སྒྲིམ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་པ་མ་བཤད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་
 དང་གསུམ། དང་པོ་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་ལ། ཚུ་བས་བསྟན་པ་དང་། འགྲེལ་
 པས་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཚུ་བས་བསྟན་པ་ནི། བཤད་དོ། །གང་
 ར། རྣམ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ལ་སྟེ་སྐབས་སུའོ། །གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་འགྲེལ་པས་བསྟན་
 པ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །མི་དམིགས་པར་རྟོགས་
 པའི་སྒྲིམ་ནས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲིམ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྒྱུར་དང་།
 ཚུ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་མཚམས་སྒྱུར་ནི། བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་རྣམས་སྒྲིམ་ཚུལ་གྱི་ རྣམ།
 དེའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཚུ་བས་བསྟན་ཚུལ་ནི། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
 སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་དག་ཡིན་ལོ། །རྣམ། འབྲུང་བ་ལས་ཀྱུར་པ་དང་། རང་གི་བར་ཆད་
 སེལ་བའོ། །གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་སྒྲིམ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བ་གཉིས། དང་པོ་མཐོང་ལམ་སྒྲིམ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་ལ། ལྷག་བསྐལ་དང་། ཀྱན་འབྲུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲིམ་ཚུལ་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལྷག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲིམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།
 ལྷག་བསྐལ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཞིས། རྣམ། དེ་དག་གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀྱི་ཆད་
 མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ཀྱན་འབྲུང་གི་རྣམ་པ་སྒྲིམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཀྱན་བདེན་གྱི་
 སྐད་ཅིག་མ་བཞིས་ཀྱན་འབྲུང་བའི་བདེན་པ། རྣམ། དེས་ཟིན་པའི་ཆད་མེད་པ་བཞི་བསྒྲིམ་
 པར་བྱ་བའོ། །གསུམ་པ། འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། འགོག་པའི་
 སྐད་ཅིག་མ་བཞིས་འགོག་པའི་བདེན་པ། རྣམ། རང་གི་འཆོ་བ་རབ་རྒྱ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ་
 ཞེས་པའོ། །བཞི་པ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲིམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ལམ་བདེན་གྱི་
 སྐད་ཅིག་མ་བཞིས་ལམ་གྱི་བདེན་པ། རྣམ། རྣམ་པ་ནི་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་འོ། །གཉིས་
 པ་དོན་བསྟུ་ནི། ལྷར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་བཅུ་དྲུག་ནི། རྣམ། སྐབས་གཞན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་
 དུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པ་མ་བཤད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། ལས་

སྒྲིམ་བཞུགས་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ཁས་སྒྲིམ་བཞུགས་པ་ནི། རྒྱུ་གི་ལྷོ་གེ་བྱེད་
གི་སྒྲིམ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ནི། རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ཡང་འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་མི་མཐུན་
ནོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། རིགས་པས་དགག་པ་དང་། ལུང་གིས་དགག་པ་གཉིས། དང་
པོ་རིགས་པས་དགག་པ་ནི། རྒྱུ་པ་མ་བཞུན་པར་འདོད་པ་ལས་གཞན། རྒྱུ་གཉིས་འཆད་
དེ་འགྲིག་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལུང་གིས་དགག་པ་ནི། རིགས་པས་གཞོད་པ་ལས་
གཞན་ལུང་གིས་གཞོད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱུ་གཉིས་ལྷོ་ཆེན་པོ་དག་འདི་ལ་ལེགས་ཆར་
མི་མཛད་པ་ནི་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་སྒྲིམ་ལམ་བཤད་པ་ལ། མཆོམས་སྒྱུར་བ་དང་། དོན་དངོས་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་མཆོམས་སྒྱུར་ནི། རྒྱུ་རིམ་དང་བཞུན་ན། རྒྱུ་སྒྲིམ་པའི་ལམ་བཞུགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལ། རྒྱུ་ལམ་གི་བྱེད་པ་བཤད་པ་དང་། བྱེད་པ་ཅན་གི་
སྒྲིམ་ལམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་སྒྲིམ་ལམ་གི་བྱེད་པ་ལ། མཆོམས་སྒྱུར། རྒྱུ་བ། འགྲེལ་པ་
གསུམ། དང་པོ་མཆོམས་སྒྱུར་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་མ་བཞུགས་པར་རེ་ཞིག་ རྒྱུ་གཉིས་ལམ་ལ་
སྒྲིམ་པར་གསུངས་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲིམ་ལམ་གི་བྱེད་པ་རྒྱུ་བས་བཞུན་པ་ནི།
བྱེད་པ་ནི་བྱུག་གོ། རྒྱུ་གཉིས་ལམ་གི་བྱེད་པར་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་སྒྲིམ་ལམ་གི་
བྱེད་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། རྒྱུ་མོངས་པའི་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་ལ། རྒྱུ་གཉིས་བྱེད་པ་རྒྱུ་
པ་བྱུག་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱེད་པ་ཅན་གི་སྒྲིམ་ལམ་བཤད་པ་ལ། མཆོམས་སྒྱུར་བ་
དང་། སོ་སོའི་ངོ་བོ་གཉིས། དང་པོ་མཆོམས་སྒྱུར་ནི། འབྲས་བུ་བྱེད་པ་བཞུན་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱུ་
སྒྲིམ་པའི་ལམ་འཆད་དེ། རྒྱུ་གཉིས་རྒྱུ་པས་དེར་བཞག་པར་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་སྒྲིམ་ལམ་
སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ། རྒྱུ་བཅས་སྒྲིམ་ལམ་དང་། རྒྱུ་མེད་སྒྲིམ་ལམ་གཉིས། དང་པོ་རྒྱུ་བཅས་
སྒྲིམ་ལམ་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བ་བཞུན་ཏེ་མཆོམས་སྒྱུར་བ་དང་། བྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་
བཤད་པ། བྱེད་ལས་གི་སྒྲིམ་ནས་དོན་བཞུགས་པ་གསུམ། དང་པོ་དབྱེ་བ་བཞུན་ཏེ་མཆོམས་སྒྱུར་བ་
ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། ས་མཆོམས་བཞུན་པ་གཉིས། དང་པོ་དབྱེ་བ་དངོས་ནི། རྒྱུ་བཅས་
རྒྱུ་མེད་གཉིས་ཡོད་པ་དེའི་བྱུར། རྒྱུ་གཉིས་འདྲིན་སྒྲིམ་ཐ་དད་པས་བྱེ་བའི་བྱུར་རོ། །གཉིས་

པ་ས་མཆམས་བསྟན་པ་ནི། ཀྱ་མ་ར་གླིས། ཉས། ས་དགུ་ཀ་ལ་བཞག་གོ། གཉིས་པ་བྱེ་བ་
སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། མོས་པ་དང་། བསྟོ་བ་དང་། ཡི་རང་བའི་སྒྲིམ་ལམ་གསུམ།
དང་པོ་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་ལ། དངོས་དང་། སན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་དངོས་
བཤད་པ་ལ། དང་པོ་མཆམས་སྟུར་ནི། གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲིམ་ལམ་དང་པོ་
མོས་པ། ཉས། བསྟོ་ནམས་གང་ཆེ་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་མོས་པ་
སྒྲིམ་ལམ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ལ། རྩ་བ། ཡན་ལག་ཉིང་ལག་གི་དབྱེ་བ་དང་། རྟོན་བསྟུབ་བཞི།
དང་པོ་རྩ་བ་ནི། མོས་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཉས། གནད་དོན་ནི་འགྲེལ་པ་
ལྟར་རོ། གཉིས་པ་ཡན་ལག་ནི། དེ་ཡང་སོགས་སོ། གསུམ་པ་ཉིང་ལག་གི་དབྱེ་བ་ནི། རྩ་བ་
དུའི་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་དོན་བསྟུ་ནི་དེ་ལྟར་ན་སོགས་སོ། འདི་དག་ཀྱང་ངེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན།
འདི་ལ་བཞི། མོས་པའི་ཡུལ། མོས་པའི་ངོ་བོ། མོས་པའི་རྒྱ། མོས་པའི་བྱེད་ལས་དང་བཞི།
དང་པོ་མོས་པའི་ཡུལ་ནི། རྒྱ་རྒྱ་དང་དུ། ཤེས་རབ་པ་པོ་ལ་བྱིན་གཉིས་མེད། ཉས། མོས་པ་
གཙུག་བས་སྒྲིམ་ལེགས་སོ། གཉིས་པ་མོས་པའི་ངོ་བོ་ནི། སྤྱི་འོ་བོ་ནི་ནས། འཇུག་མི་འཇུག་
གི་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། གསུམ་པ་མོས་པའི་རྒྱ་ནི། ལུང་རིགས་རྣམ་དག་གོ། བཞི་པ་མོས་
པའི་བྱེད་ལས་ནི། རྩ་བ་ལྟར་ན། ཉས། དོན་གཉེར་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའོ། གསུམ་པ་མོས་པ་
སྒྲིམ་ལམ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། རྩ་བ་ལྟར་མོས་པའི་ཡུལ། རྩ་བོ། མོས་པའི་རྒྱ། མོས་པའི་
བྱེད་ལས་བཞི་ལས། དང་པོ་མོས་པའི་ཡུལ་ནི། དབྱེ་གཞི་ནི། སྒྲིམ་ལམ་མོས་པ་ཅན་གྱི་ངོ་
བོའོ། ཉས། བཤད་པ་སྒྲིམ་ཉིད་གཞུང་གི་དོན་ལ་ཞུགས་སོ། གཉིས་པ་མོས་པའི་ངོ་བོ་ནི། དེ་
དག་ཀྱང་ཞེས་སོགས་སོ། གསུམ་པ་མོས་པའི་རྒྱ་ནི། དེ་ཡང་ཞེས་སོ། ཡང་དང་ཀྱང་ནི་སྒྲིམ་
ལ་གསུམ་དུ་མ་ཟད་པའོ། བཞི་པ་མོས་པའི་བྱེད་ལས་ནི། མོས་པ་གསུམ་ལ་དགུ་དགུར་བྱེ་བ་
དེ་ལྟར་ན་ཞེས་སོགས་སོ། ཉས། རྟོགས་པ་སྤྱི་མི་རྣམས་པས་བཞག་གོ། གཉིས་པ་སན་ཡོན་
བསྟོན་བཀྱར་བསྟུགས་གསུམ་བཤད་པ་ལ། མཆམས་སྟུར། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་མཆམས་སྟུར་ནི། མོས་པའི་འོག་དུ་དེའི་སན་ཡོན་བསྟོན་བཀྱར་བསྟུགས་པ་གསུངས་སོ། །

ནས། བསྟན་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་སོ། གཉིས་པ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། བསྟོན་པ་སོགས་སོ། ནས།
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཆད་དོ། གསུམ་པ་བསྟོན་བཀུར་བསྐྱེད་གསུམ་འགྲེལ་པས་བཤད་
པ་ལ། རྩ་བའི་དོན་དགོལ་བ་དང་། རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ་རྩ་བའི་དོན་
དགོལ་བ་ནི། དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་རི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་དུ། ནས། ཡུམ་ལ་མི་སྦྱར་
བར་མོས་པའི་བྱད་ཆོས་སུ་སྦྱར་རོ། གཉིས་པ་བསྟོན་བཀུར་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་
ངོས་བཟུང་བ་ནི། བསྟོན་བཀུར་བསྐྱེད་གསུམ་མདོན་པར་དགའ་བའི་ཚུལ་གྱི། ནས། རྒྱུ་
བྱུང་འབྱུང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་བསྟོན་པ་དང་བཀུར་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
སོ། གཉིས་པ་བསྟོན་བསྐྱོམ་ལམ་ལ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
མཚམས་སྦྱར་ནི། མོས་པའི་འོག་ཏུ་ཟག་བཅས་བསྟོན་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ།
ནས། གཞི་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་གྱི་བྱད་པར་བསྟན་པའི་སྟོན་ནས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྟོན་བསྐྱོམ་ལམ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། བསྟོན་པ་ལ་བྱད་པར་དང་བྱེད་པ་
དང་ངོ་བོ་སྟེ་གསུམ་མོ། ནས། དང་པོ་ཡང་བསྟོན་བ་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་ནས་བཅུ་གཉིས་སུ་
བྱེད་དོ། གསུམ་པ་བསྟོན་བསྐྱོམ་ལམ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། བསྟོན་བ་བྱེད་དོ། བྲངས་དུ་ན།
རྩམ་པ་བཅུ་གཉིས་སོ། ནས། རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱང་དགོས་སོ། གསུམ་པ་
རྩེས་སུ་ཡི་རང་བའི་སྟོམ་ལམ་ལ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་མཚམས་
སྦྱར་ནི། བསྟོན་བའི་འོག་ཏུ་ཟག་བཅས་གསུམ་པ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་
བ་གསུངས་ཏེ། ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རྒྱུ་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་རྩེས་
སུ་ཡི་རང་བའི་སྟོམ་ལམ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། ཐབས་དག་གིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་ཡི་རང་བ་
དང་། ནས། སྤྲེལ་མེད་རྟོགས་བྱུང་དུ་བསྟོན་བར་བྱའོ། ཞེས་སོ། གསུམ་པ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བའི་
སྟོམ་ལམ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། རྩེས་སུ་ཡི་རང་བར་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ། ནས།
འདི་དག་ནི་འཕགས་པས་མཛད་པའི་རྩེས་སུ་སྟོན་བ་དཔོན་འདི་རྩམ་འགྲེལ་ཤེས་སྟོན་རྩམས་
ཀྱིས་ཀྱང་བཀོད་པའོ། གཉིས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་ལ། ཐུན་མོང་གི་མཚམས་སྦྱར་དང་།
སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཟག་བཅས་སྟོམ་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་དམན་མཆོག་གི་

རིམ་པས་ཟག་མེད་སྒྲིམ་ལམ་འཆད་དེ། བླ་ཤྱ་རིའི་བྱས་ཡུམ་དེ་སྒྲིམ་བར་བྱེད་པ་དང་ཕྱག་
བྱ་བར་འོས་པ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཟག་མེད་སྒྲིམ་ལམ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་
པ་ལ། སྐྱབ་པ་སྒྲིམ་ལམ་དང་། རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་སྐྱབ་པ་སྒྲིམ་ལམ་
བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྒྱུར། ཅ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་མཚམས་སྒྱུར་ནི། ཟག་མེད་ལ་
གཉིས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བླ་ཤྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་པ་སྒྲིམ་
ལམ་ཅ་བས་བསྟན་པ་ནི། སྐྱབ་པ་སྒྲིམ་ལམ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། བླ་ཤྱ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་
བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་སྐྱབ་པ་སྒྲིམ་ལམ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། སྐྱབ་པ་སྒྲིམ་ལམ་དེའི་ངོ་བོ་
ཉིད་ནི། བླ་ཤྱ་ཡུམ་འདི་ནི་པར་བྱིན་ཆེན་མོའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་བཤད་པ་ལ།
རྣམ་དག་གི་རྒྱ་དང་། རྣམ་དག་དངོས་གཉིས། དང་པོ་རྣམ་དག་གི་རྒྱ་ལ། མཚམས་སྒྱུར། ཅ་
བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྐྱབ་པ་སྒྲིམ་ལམ་དེའི་འོག་ཏུ་ཟག་མེད་གཉིས་པ་ཤིན་ཏུ་
རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་སོ། །བླ་ཤྱ་རིའི་བྱས་སངས་རྒྱས་ལ་བྱིས་པའི་ལན་
ཏུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ། རྣམ་དག་གི་རྒྱ་ཅ་བས་བསྟན་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
སྒྲིམ་ལམ། བླ་ཤྱ་ཡིན་པར་དག་ལྟན་ལས་སོ། །

གསུམ་པ། རྣམ་དག་གི་རྒྱ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
འགྲེལ་པས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དག་ཡིན་འོ། །ཁང་
ན། འདི་ལ། མཚམས་སྒྱུར། ཅ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་སྐྱེ་བའི་
རྒྱ་དག་ཡིན་འོ། །བླ་ཤྱ་འདིར་འོངས་ཤིང་སྐྱེས་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་དག་སྒྲིམ་
ལམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཅ་བས་བསྟན་པ་ནི། སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པར་བྱིན་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ།
བླ་ཤྱ་སྐྱིན་པ་པར་བྱིན་ལ་སྦྱད། ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་འགྲེལ་
པས་བཤད་པ་ནི། སྐྱིན་ཏུག་སྐྱབ་པའི་ཆེ་མི་དམིགས་པར། བླ་ཤྱ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
བརྩོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། ཐེག་ཆེན་
གྱི་ཆོས་གྱིས་ཐོངས་པའི་རྒྱ་འམ་རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དག་ཡིན་འོ། །བླ་ཤྱ་གཞུང་
འདི་སྐྱབ་པ་སྒྲིམ་ལམ་ལ་ཡང་གཅོད་དོ། །གཉིས་པ་རྣམ་དག་དངོས་ལ་གཉིས། རྣམ་དག་སྐྱིར་

བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་རྣམ་དག་སྒྱིར་བསྟན་པ་ལ། མཚམས་སྒྱུར།
ཙ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། བོད་གི་དེ་ལྟར་འཛོལ་པའི་རྒྱ་མཐུན་ཁྱེན་དང་། ཉན།
འདིར་ཡང་སྒྲོ་བྱར་རི་བྲལ་ཉིད་བསྟན་པས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་དག་སྒྱིར་ཙ་བས་བསྟན་པ་ནི།
འབྲས་བུ་དག་པ་ནི་གཟུགས་དང་སོགས། ཉན། ཡང་ན་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ནས་བྱི་མ་
གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་དག་སྒྱིར་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། ལུལ་ཅན་འབྲས་
བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། ཉན། འགྲེལ་ཆེན་རྣམས་ལས་བཤད་པ་འགྲིག་པར་
དགའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་དག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་དངོས་དང་། མཐར་ཐུག་
པའི་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྒྱུར། ཙ་བ། འགྲེལ་པ་དང་གསུམ། དང་
པོ་ནི། འཕགས་བཞི་འཛམ་པར་དག་པ་སྒྱིར་ཏེ། ཉན། འོག་ཏུ་བྱུང་པར་དུ་བྱེ་བྲག་གསུངས་
སོ། །གཉིས་པ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་དངོས་ཙ་བས་བསྟན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཉམས་
པའི་བྱིར། ཉན། མདོ་འགྲེལ་སྤྱད་མི་མཐུན་ནོ། །གསུམ་པ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་དངོས་འགྲེལ་
པས་བཤད་པ་ནི། དང་པོ་གཉིས་གཞི་ཤེས་དང་གསུམ་པ་ལམ་ཤེས་དང་། ཉན། བོ་དགོས་
ཤིང་གཞན་ནི་གོ་བར་བྱད་དོ། །

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་ལ། ལམ་གྱི་བྱུང་པར་དངོས་དང་། ཚྱོད་
པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རི་བ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་རི་བ་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་
སྤྱད་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་ ཉན། དེ་ལྟར་འདྲི་བ་ཡང་ལམ་མཐར་ཐུག་པ་རེ་རེར་མཚུངས་
པས་སོ་སྟུང་དུ་བསམས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས་ལས། ལན་དང་པོ་ནི། ས་དགུ་ཞེས་
པ་སྤང་བྱའམ་གཉེན་པོའི་རྟེན་ཡིན་ཞེ་ན། ཉན། ལུགས་བྱི་མ་ལྟར་བྱའོ། །ལན་གཉིས་པ་
ནི། སངས་རྒྱུ་གྱི་རྣམ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉན། འབྲམས་ཀླས་པར་སྤང་བས་མ་
བྲངས་སོ། །གཉིས་པ་ཚྱོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཚྱོད་པ་ནི། སྒྲིམ་སྤང་ཆེ་རིམ་
དགུའི་གཉེན་པོར། ཉན། ལུག་པར་སྒྲིབ་པར་འཆད་པ་རྣམས་ཀྱང་ངལ་བ་ཙམ་ཞིག་འབྲས་
བུའོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས་ལས། ལན་དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་
འཆད་ལ་འཕགས་པ་ལྟར་ན་གསུམ་ལས་དང་པོ་གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་ནི། སྒྲིམ་པའི་ལམ་ནི་

ལམས་གསུམ་གཤི། ཉན། གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་དོན་བསྟུས་སོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་ཚུལ་ནི། འོ་
ན་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བུར་རྟོགས་ནས་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅེ་ན། ཉན། བཅ་པོ་ནི་ཤེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་དེ་
ལ་ཚོད་སྤང་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ། ཉན། ཉི་སྤང་དང་ལེ་བརྒྱད་མ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་
པ་རྫོགས་པར་བཀོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལན་གཉིས་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བཞག་
གོ། ཉན། དེ་གཅིག་ཕྱ་འཇོན་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་འོ། །རྩ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་སྐབས་བསྟུ་
བ་ནི། ཤེས་རབ་སོགས་ཤེར་བྱིན་གྱི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་པ་
དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྱེད་བ་ཞེས་བྱ་བ་མང་དུ་ཐོས་པ་
སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བ་ལས། སྐབས་གཉིས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དོ། །སྐབས་
གཉིས་པའི་ས་བཅད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༡༡། །རྗེ་འཇིག་ཅེས་བཤད་གསུང་གི་ཕྱི་བ་ལས་སྐབས་གསུམ་པའི་ས་བཅད་
བཞུགས་སོ། །

ལྷ་གོང་གི་ས་བཅད་གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འབྲེལ་
བརྒྱུད་པས་མཚམས་སྦྱར་དང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྐབས་བསྟུ་བ་
གསུམ། དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་འཆད་དེ། རྒྱལ་ཡུལ་དེ་སྤྱི་
ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་རབ་འབྱོར་གྱིས་བསྟན་པ་འོ། །གཉིས་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ཉེ་རིང་དུ་འདྲིལ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། སྤང་
བྱ་དང་གཉིན་པོའི་རབ་དབྱེ་དང་། ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་
སྤངས་པའི་འབྲས་བྱ་དང་། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་མཛུགས་བསྟུ་བ་དང་དུག་དང་པོ་གཞི་ཤེས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ལ། སྤྱིའི་ཆ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི་སྒྲོ་ནས་
ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གཞི་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་སྤྱིའི་ཆ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ནི། བྱང་
སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ནི། རྒྱལ། འདི་ནི་ཉི་མ་དང་ལེ་བརྒྱད་མ་རྣམས་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་
པ་འོ། །གཉིས་པ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གཞི་ཤེས་ལ། རྗེས་འགོའི་
སྒྲོ་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་དང་། ལྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་
གཉིས། དང་པོ་རྗེས་འགོའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་ནི། ཉེན་སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་སྟེ། རྒྱལ་ཉེ་རིང་དུ་འདྲིལ་པ་མི་འཐད་ཅེས་ཅོད་
པ་དེ་ལྟར་འབྲེལ་སྦྲུང་དགོས་སོ། །གཉིས་པ། ལྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་དམན་གཞི་
ཤེས་ནི། ཡང་དག་པའི་ཡུལ་དང་རིང་བར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་དང་། རྒྱལ་དེས་ན་རྒྱལ་བའི་
ཡུལ་ཞེས་འབྲུང་ཡང་སྤྱི་གཙོ་བོ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཉེ་རིང་དུ་འདྲིལ་པའི་རྒྱ་

མཚན་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། འཕྲོས་དོན་དཔུང་པ་གཉིས། དང་པོ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ཚྱོད་པ་ནི། ཏུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པ། ནས། དེ་ལྟར་གཞི་རྒྱུ་འབྲེལ་རྟོགས་པ་བྱུང་མེད་ཏུ་ཡོད་པས་ཉེ་རིང་འོང་བ་མི་འཐད་ཅེ་ན། གཉིས་པ། ལན་ལ། རྩ་བས་བསྟན་པ་དང་། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ལ། ཐེག་དམན་རིང་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ཐེག་དམན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བར་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། རྒྱགས་བསྟན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཡུམ་ལ་རིང་སྟེ། ནས། འདོར་བ་དང་རིང་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་དེའི་ཆོད་དང་བྱིས་ཀྱི་ཆོད། གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བར་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། དངོས་བསྟན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ནས། ཡོན་ཏན་རབ་ཀྱི་མཐར་བྱུང་པར་རྟོགས་པའོ། གཉིས་པ་ལན་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། ཉན་རང་རིང་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་པ་དེའི་དོན་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་རིང་བའི་རྒྱ་མཚན་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། ཉན་རང་དེ་དག་ལ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས། ནས། དགེ་བཤེས་ལ་སོགས་པ་དང་ཞེས་རྒྱན་སྒྲུང་ཏུ་འོ། གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱ་མཚན་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། བྱང་སེམས་དེ་དག་ལ་ཡུམ་འདི་ཡང་དག་པར་ཉེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ནས། ཉེ་རིང་གི་བྱུང་པར་བྱུང་བཅས་པའོ། གསུམ་པ་བསྟན་པ་དེའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཐབས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ནས། སན་ཡོན་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་དཔུང་པ་ནི། འདིར་ཉན་རང་གིས་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས། ནས། འདོད་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། འདི་ལ། མདོ་དག་ནས་གསུངས་པའི་རྒྱལ་དང་། བསྟན་བཅོས་རྣམས་ནས་རི་ལྟར་བཀྲལ་བ་གཉིས། དང་པོ་མདོ་དག་ནས་གསུངས་པའི་རྒྱལ་ལ། ཉན་རང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་དང་། ཉན་རང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་གཉིས། དང་པོ་ཉན་རང་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་ནི། བྱང་འདས་དཔལ་འབྲེང་ལང་གཤེགས་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་ཏུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཏེ་འདི་ནི་གྲགས་ཆེ་བས་བྱངས་སུ་མ་བྲིས་སོ། གཉིས་པ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་

གསུངས་པ་ནི། ས་བརྩ་པ་ལས། གྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ་དབེར་ན་རྒྱལ་པོའི་རིགས་
སུ་སྦྱེས་པའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་རྒྱལ་པོའི་མཆན་དང་ལྟན་པ་ནི། བྱས། ཞེས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་
ཉན་སྦྱིབ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ནས་ངེ་ལྟར་བཀྲལ་
བ་ལ། མདོ་དང་པོའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་བཀྲལ་བ་དང་། མདོ་གཉིས་པའི་རྗེས་
འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་བཀྲལ་བ་གཉིས། དང་པོ། མདོ་དང་པོའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་
ངེ་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ནི། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། ཆེར་འོས་སེམས་བསྐྱེད་སྤངས་པའི་སྦྱོ་བོ་
དག་ནས། སྦྱིའི་ཁོག་ལ་མི་འགྲིག་གོ་གཉིས་པ། མདོ་གཉིས་པའི་རྗེས་འབྲང་ལ། སྦྱོ་བོ་དཔོན་
ཀྱི་ལུང་དགོད་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་སྦྱོ་བོ་
དཔོན་ཀྱི་ལུང་དགོད་པ་ནི། དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། བྱས། ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་
བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་ནི། དཔལ་ལྟན་
ཟླ་གསལ་གྱིས་སྤར་གྱི་མདོ་རྣམས་དང་། བྱས། དེ་ལྟར་ན་དཔལ་ལྟན་ཟླ་གསལ། རྩ་ཡ་ཨ་ནན་
ཏ། སྦྱོ་བོ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟ། ཤེར་འབྱུང་། དགེ་བ་ལྟ། བི་མ་ལ་མི་ཉ་རྣམས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་
བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞིན་དོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་མདོ་
དང་བྱམས་པས་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་དེ་ངེ་ལྟར་བྱང་
ཞེ་ན། བྱས། རྣམ་པ་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་རབ་དབྱེ་ལ། གཞི་ལམ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་
མཆན་འདྲིན་གྱི་སྤང་གཉེན་དང་། དེ་དག་གི་མཐུག་བསྟེན་བ་གསུམ། དང་པོ་གཞི་ལམ་གྱི་
སྤང་གཉེན་ལ། སྤང་བྱ་དང་། གཉེན་པོ་གཉིས། དང་པོ་སྤང་བྱ་བཤད་པ་ལ། མཆོམས་སྦྱར་
དང་། ཚུ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། གོང་གི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་སོགས་
པས། བྱས། རབ་འབྱོར་ལ་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཚུ་བས་བསྟན་པ་ནི།
གཞུགས་དང་སོགས་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་གྱི་ལུང་པོ་དང་། བྱས། དེ་དག་ཀྱང་བྱང་སེམས་
ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་མདོ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་
པ་ནི། གཞུགས་སོགས་ལུང་པོ་ལྟ་དང་། བྱས། སྦྱར་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་དགོངས་པ་འདི་ལྟར་

སྤང་ངོ་། གཉིས་པ་གཉེན་པོ་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྒྱུར་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་ལ།
ནས། གཉེན་པོ་ཡིན་པར་སྟོན་ནོ། གཉིས་པ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ལ། སྒྱིར་ལྟ་སྟོན་དང་། སྒྱུང་
པ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤང་གཉེན་གཉིས། དང་པོ་སྒྱིར་ལྟ་སྟོན་ནི། དང་པོའི་སྤང་བྱ་ནི་སྤར་བཤད་
པ་དེ་ཡིན་ལ། རྣམ། གཉེན་པོ་མ་ཟིན་ཀྱང་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའོ། གཉིས་པ་སྒྱུང་པ་ལ་ལྟོས་
པའི་སྤང་གཉེན་ལ། སྤང་བྱ་དང་། གཉེན་པོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤང་བྱ་ནི། འགྲོ་བར་བྱེད་
པའི་སེམས་དང་བསྟོ་བའི་དགེ་བ་ལ། རྣམ། ཀློག་ཀྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་པ་སྟེ། ཞེས་
སོ། གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ནི་སྒྱིན་པ་སྒྱིན་པའོ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤང་
བའོ། རྣམ། ཉིན་མོའི་རྒྱ་སྐར་བཞིན་ནོ། གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། འཁོར་གསུམ་
རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། རྣམ། ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བྱས་པ་ལ་དགོངས་པའོ།

གཉིས་པ་འབྲས་བྱ་ལ་མཚན་འདིན་ཀྱི་སྤང་གཉེན་ལ། ཆགས་པ་སྤྲ་མོའི་ངོ་བོ་དང་།
ཆགས་པ་སྤྲ་མོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཆགས་པ་སྤྲ་མོའི་གཉེན་པོ་དང་།
རྒྱ་མཚན་ལས་འཕྲོས་དོན་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། ཆགས་པ་སྤྲ་མོའི་ངོ་བོ་ངོས་བབྱང་བ་དང་།
དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བ་དང་སོགས་པས་དེ་དག་གི་བར་གསུམ་ཀྱི་
དགེ་ལ། རྣམ། ཡིད་ལ་བྱས་ནས་བསྟོ་ན་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་
སྤང་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཚན་མར། རྣམ། བམ་པོ་གསུམ་པ་ནི་འཆད་འཇུག་
རོ། གཉིས་པ་ཆགས་པ་སྤྲ་མོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། མཚམས་སྒྱུར། རྩ་
བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཆགས་པ་སྤྲ་མོ། རྣམ། རྒྱ་མཚན་ཡང་འཆད་པའོ། གཉིས་
པ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ལམ་སོགས་ཏེ། རྣམ། སྤྲ་མོར་བསྟན་ནོ། གསུམ་པ་འགྲེལ་
པས་བཤད་པ་ནི། ཟབ་པ་རྩ་བའི་རྟགས་དང་། རྣམ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པར་མ་ཟད་པའོ།
གསུམ་པ་ཆགས་པ་སྤྲ་མོའི་གཉེན་པོ་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྒྱུར་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་
པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཆགས་པ་སྤྲ་མོ་ཡིན་པའོ་ན། རྣམ། རི་ལྟར་སྤོང་ཞེ་ན། གཉིས་
པ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར། རྣམ། ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་སོ། གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། ཤེས་པ་ཡུལ་ཅན་དང་། རྣམ། ཞེས་བྱ་བར་

མཚུངས་པར་ཤེས་པ་འོ། །བཞི་པ་རྒྱ་མཚན་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ལ། ཟབ་པ་དང་། རྟོགས་
དགའ་བའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས། དང་པོ་ཟབ་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ལ། མཚམས་
སྒྱུར། ཚ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཚེས་རྒྱུ་མས་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ། ཉན། འོག་མ་
ལ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །ཚ་བས་བསྟན་པ་ནི། མཐོང་བ་སོགས་ཏེ། ཉན། སངས་མ་རྒྱས་པ་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། རྒྱུ་མ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་
ཐམས་ཅད་དོ། །བཤད་པ་ནི་མདོ་ལས་སོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་དགའ་བའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་
ལ། མཚམས་སྒྱུར། ཚ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་དེ་སྒོས་ཡུལ་དུ་ཉན། ཅི་
ཡིན་ཞེ་ནའོ། །གཉིས་པ་ཚ་བས་བསྟན་པ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཉན། མ་
འབྲས་པའི་བར་དུ་ཞེས་མདོ་འབྲེན་ནོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། རང་བཞིན་དེ་
ནི་རྟོགས་སོགས་སོ། །ཉན། དེ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱར་ཐེད་པས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་མཚུག་
བསྟུ་བ་ལ། མཚམས་སྒྱུར། ཚ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། གོང་གི་ཚུལ་དེ་ལྟར། ཉན། དེ་
དག་གི་མཚུག་བསྟུ་བར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཚ་བས་བསྟན་པ་ནི། ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉན།
ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁང་
ན། ཉན། ཚུལ་དེ་ལྟར་གྱིས་སོ། །

བཞི་པ་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ། སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་དང་། རྒྱུ་མ་པ་གཉིས།
དང་པོ། སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ལ། མཚམས་སྒྱུར། ཚ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། གོང་གི་ཚུལ་
དེ་ལྟར། ཉན། ཇིས་པའི་ལན་དུ་སྟོན་པས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཚ་བས་བསྟན་པ་ནི། གཞི་
ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི་དབྱེ་གཞིའོ། །ཉན། དེ་ལྟར་ཤེས་སོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་
པ་ལ། དངོས་བསྟན་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དེས་ཤུགས་ལ་འཕངས་ཚུལ་གཉིས།
དང་པོ་དངོས་བསྟན་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། དངོས་སུ་བསྟན་
ཏོ། །ཁང་ན། ཉན། དེ་ཡང་དགག་དགོས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་
ཤུགས་ལ་འཕངས་ཚུལ་ནི། སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཉན། ཀྱ་མ་ར་གྱི་འཆད་པ་ནི་མི་
འཐད་དོ། །གཉིས་པ་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མ་པ་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྒྱུར། ཚ་བ། འགྲེལ་པ་

གསུམ། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བ་བཤད་པའི་འོག་ཏུ། བཀའ་བཀའ་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་སོ། །གཉིས་པ་
ཙྰ་བས་བསྟན་པ་ནི། སྦྱོར་བ་དེའི་མཉམ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ནས། དངོས་པོར་མི་སྦྱོར་པར་བཤད་
དོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་མ་གྲུབ་པར། བཀའ་སྦྱོར་བཅུད་
མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཉམས་སྲུ་སྒྲངས་པའི་འབྲས་བྱ་ལ། མཚམས་སྦྱར་
བ་དང་། དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་འཆད་
དོ། །ནས། བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོལ་ཞེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་དོན་བཤད་པ་ལ། མཐོང་ལམ་མདོར་
བསྟན་པ་དང་། རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྒྲིམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་
མཐོང་ལམ་མདོར་བསྟན་པ་ལ། ཙྰ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་
འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སྟེ། བཀའ་འདི་ལ་ཉི་ཁྱིེད་དང་བརྒྱད་
སྟོང་པའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་མ་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཙྰ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་
པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་བཅུ་དྲུག་གིས། བཀའ་རྣམ་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ། ཙྰ་བས་བསྟན་པ་ལ།
བཤད་པ་དང་། བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཉམ་ནས། མེད་པའི་བར་རོ། །གཉིས་
པ་བསྟན་པ་ནི། ཀུན་ཤེས་ཞེས་པའོ། །ནས། གཉིས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་གསུངས་སོ། །གསུམ་
པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། དངོས་བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཤད་པ་དང་། རྒྱགས་
བསྟན་ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟན་
བ་གཉིས། དང་པོ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། སྟུག་བསྟུལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་བདེན་
དང་། ལམ་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་བཞི། དང་པོ་སྟུག་བསྟུལ་ཀྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་
ཚུལ་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་གང་ན་དང་པོ་མི་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ནི། སྟུག་བདེན་
ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ། བཀའ་ལྟར་མཚམས་སྦྱོན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྟུག་བསྟུལ་
ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། ཚོར་བ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི། བཀའ་ལྟར་མཚམས་སྦྱོན་པར་འགྱུར་རོལ་ཞེས་སོ། །གསུམ་
པ་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་ནི། དོན་གཞན་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་དང་། བཀའ་ལྟར་ཡུལ་ཡུལ་སྲུ་དག་
པའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནི། རོ་བོར་གྱུར་པའི་བདག་དང་། བཀའ་

ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྟུག་བསྐལ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་རྟོགས་པར་
བྱེད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གང་ན། དང་པོ་རྒྱུ་རྣམ་པ་ནི། སྟུག་བསྐལ་
གྱི་བྱེད་རྒྱ་དང་། བསྐལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་
ནི། སྟུག་བསྐལ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། བསྐལ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་རབ་
སྐྱེའི་རྣམ་པ་ནི། དེའི་ཆོ་དང་ཡུན་རིང་པོའི། བསྐལ་གཟུང་དུ་མེད་པའོ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་རྒྱུ་
གྱི་རྣམ་པ་ནི། སྟུག་བསྐལ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ། བསྐལ་བསྐྱུན་པའི་དོན་དུའོ། །གསུམ་
པའི་འགོག་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་དག་ཡིན་ནོ། །གང་ན། དང་
པོ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་
དང་། བསྐལ་རྒྱུན་པ་ཡང་བཀག་གོ། །གཉིས་པ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ནི། ཡང་དག་པར་ན། བསྐལ་
ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གུ་ཤོམ་པའི་རྣམ་པ་ནི། བདེ་གཙང་གིས་གུ་ཤོམ་
པ་དང་། བསྐལ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ངས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ནི། ངས་
པར་འབྱུང་བ་མུང་འདས། བསྐལ་ཉེ་བར་གནས་པར་གསུངས་པའོ། །བཞི་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་
རྟོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གང་ན། དང་པོ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་
ནི། ཐར་པར་འཁྲིད་པའི་ལམ་དང་། བསྐལ་པན་ཡོན་གྱི་རྣམ་པས་བསྐྱུན་ཏོ། །གཉིས་པ་རིགས་
པའི་རྣམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་རིགས་པ། བསྐལ་དེ་དག་མེད་པར་བསྐྱུན་
པའོ། །གསུམ་པ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ནི། སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྐྱབ་པ་དང་། བསྐལ་མཚན་
མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་དང་། ཞེས་འདོན་ནོ། །བཞི་པ་ངས་འབྱེད་གྱི་རྣམ་པ་ནི། ཉུག་པན་གྱི་
གནས་སུ་འགོ་བའི། བསྐལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་འོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྐྱེད་ནི། སློ་
འདོགས་སོ་གཉིས་དང་། བསྐལ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཤུགས་བསྐྱུན་ཉན་
རང་གི་མཐོང་ལམ་བཤད་པ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་བསྐྱུན་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐལ་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་
སོ། །གསུམ་པ་སློཾ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་འཐད་པ་ལ། གཞན་ལུགས་དང་། རང་ལུགས་གཉིས།
དང་པོ་གཞན་ལུགས་ནི། འདིར་མ་བསྐྱུན་པའི་སློཾ་ལམ་ནི། བསྐལ་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི་འོ་ན་བཞེད་པ་གང་ན་ཕྱིར། བསྐལ་སྐྱུང་མི་བསྐྱོག་

གོ།

དུག་པ་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་མཛུག་བསྟུ་ལ། མཚམས་སྦྱར་དང་། ཚ་བ། འགྲེལ་པ་
གསུམ། དང་པོ་ནི། གོང་གི་དེ་ལྟར་མཁྱེན་གསུམ་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས། ནས། བཤད་ཟིན་
པའོ་ཞེས་པའོ། གཉིས་པ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ནས། འཕགས་པ་
དང་མཐུན་ནོ། གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་པ་སྟེ་མཛུག་
བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། ནས། རིང་མོ་ཞིག་ནས་གསལ་བར་མ་གྱུར་ནོ། གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་
བསྟུ་བ་ནི། སྤར་ལྟར་རོ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་
པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྱིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མང་དུ་ཐོས་
པ་ཤར་ཚོང་ཁ་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བ་ལས། སྐབས་གསུམ་པའི་ས་བཅད་
བཤད་ཟིན་ནོ། །

**༡༡། །རྗེའི་ཡེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྱེད་བ་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་ས་བཅད་
བཞུགས་སོ། །**

ཕྱི་ཆ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ། འཇུག་པ་སྒྱུར་བཞིའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།
དབང་དུ་བྱ་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཡན་
ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྩམ་རྫོགས་སྒྱུར་བའི་ཡན་
ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དབང་དུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཆེ་མོའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་
པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྒྱུར་དང་། རྩམ་ཀྱན་གྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྐབས་
བསྐྱེད་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། མཁའ་གསུམ་གྱི་འོག་ཏུ་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྩམ་པ་ཀྱན། བུ་ལྷ་ལྷ་
ཕྱིན་དུ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྩམ་ཀྱན་གྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།
སྒྱུར་བ་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྱུར་བ་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་སྒྲོ་མ་
རིམ་མོ། དང་པོ་ལ། སྒྱུར་ས་རྩམ་པ་དང་། སྒྱུར་བ་པོ་གང་ཟག་དང་། སྒྱུར་བ་རང་གི་ངོ་བོ།
སྒྱུར་བའི་སྒྲོ་འགྲོའི་ཆོས་དང་བཞི། དང་པོ་རྩམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པ།
དོན་བསྐྱེད་བ་གསུམ། དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ལ། ཆ་བས་བསྟན་པ་དང་། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་
གཉིས། རྩམ་པ་ཆ་བས་མདོར་བསྟན་པ་ལ། ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་
པ་གཉིས། དང་པོ་རྩམ་པའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། རྩམ་པ་སྒྱུར་བ་ཞེས་པའི་རྩམ་པ་དེ་
གང་ན། བུ་ལྷ་ལྷ་འཕགས་སེང་གི་དགོངས་པར་མི་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་རྩམ་པའི་དབྱེ་བ་མདོར་
བསྟན་པ་ནི། རྩམ་པ་དེ་ནི་དབྱེ་གཞིའོ། །ལྷ་ལྷ་བྱུང་པར་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཁའ་གསུམ་པ་ལ་དགོངས་སོ། །
གཉིས་པ་རྩམ་པ་འགྲེལ་པས་མདོར་བསྟན་པ་ལ། རྩམ་པའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྩམ་
པའི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་རྩམ་པའི་ངོ་བོ་འགྲེལ་པས་མདོར་བསྟན་པ་ནི།
རི་རྩ་བུ་ཞིག་ལ་རྩམ་པར་བཞག་ན། བུ་ལྷ་ལྷ་འཕགས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་

ནམ་པ་ནམས་ཞེས་འབྱུང་བའི་སྤྱིང་ནས་ཆོག་གསལ་ལས་བཤད་དོ། །རི་ལྷར་ཞེ་ན། དེ་ལ་ས་
བཅད་གསུམ། རྒྱལ་པ་ལ་གྲངས་ནི་དུ་ཞིག་རང་བཞིན་ནི་གང་ཞིག་དེ་གང་གིས་བཞག་ཅེས་
རྟོག་པ་ལ། དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་དང་སོགས་པས་བདེ་བ་དང་། བསུ་ནམས་ནི་དུག་པའི་མང་
ཆོག་སྤྱི་དེ་ལྷར་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནམ་པའི་རང་བཞིན་ནི། སྤྱིང་ནམ་པ་ནམས་ནི་བྱེ་བྲག་
དུ་མ་ལ། བསུ་ཡོན་ཏན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འབྱུག་ཅིང་བཞེན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནམ་པ་དེ་
དག་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་བཞག་པ་ནི། རྒྱལ་པ་དེ་དག་ཀྱང་། བསུ་བ་ལོགས་སུ་གསུངས་
པ་དང་སྤྱོད་པར་དོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནམ་པའི་དབྱེ་བ་འགྲེལ་པས་མདོར་བསྟན་པ་ནི། རྒྱལ་
པ་དེ་དག་ཅེས་སོགས་སོ། །ནས། བསྟན་པར་མ་ཟད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས།
དང་པོ་ནམ་པའི་སྤྱི་དོན་ལ། རྒྱལ་པའི་ངོས་འཛིན། མདོ་ནས་གསུངས་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་
སུ་བསྟན་ཚུལ། རི་ལྷར་སྒོ་མ་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནམ་པའི་ངོས་འཛིན་ནི། ཆོག་གསལ་
ལས། རྒྱལ་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྤྱི་ནས། དེ་གཉིས་ལ་དོན་རྒྱལ་དང་ཤེས་རྒྱལ་གྱི་ཐ་སྟོན་ཀྱང་མཛད་
དོ། །གཉིས་པ་མདོ་ནས་གསུངས་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས། དུམ་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་དུ་
བྱིན་པའོ། །ནས། བྱགས་ལ་དེ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རྒྱལ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་
པ་བསྟན་བཅོས་སུ་བསྟན་ཚུལ་ནི། མདོ་དེ་དག་ལ་རྩེ་བཅུན་གྱིས། བསུ་སྤྱོད་དེ་ཉིད་
དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་རི་ལྷར་སྒོ་མ་ཚུལ་ནི། འོ་ན་རྒྱལ་པ་འདི་དག་ལས་བསྒོམ་
པར་བྱ་བ་ནི་གང་ཞེ་ན། བསུ་འདིར་བྱི་མ་གཙོ་བོར་གཟུང་ངོ། །གཉིས་པ་ནམ་པ་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྒྱུར་བ་དང་། དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པ་ནམས་སྤྱིར་
ཏེ། བསུ་དེ་ནི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་པར་དུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཞི་
ཤེས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། རྒྱལ་མཁྱེན་གྱི་
རྒྱལ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།
སྤྱི་དོན་དང་། རྒྱལ་པ་བསྟན་པ་དང་། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟན་བ་དང་བཞི།
དང་པོ་སྤྱི་དོན་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་པ་བསྟན་པ། བསུ་རྒྱལ་དུ་ཡང་མཚམས་སྒྱུར་

དུ་མཛད་པས་སོ། །གཉིས་པ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་
དེ་གང་ན། རྟེན་ཅི་ལ་བཞུགས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལྟར་ལ། གསུམ་པ་འབྲུམ་པས་བཤད་པ་ལ། བདེན་པ་
དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་བདེན་པ་དང་
པོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དམ་བདག་ཉིད་དག་ཡིན་པ་ནི། གང་ན། རྟེན་
དག་སྟོང་དུ་གཟུང་དུ་མེད་པར་བསྐྱར་བ་བདེ་ལོ། །གཉིས་པ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་
ལ། རྟེན་ལམ་དང་། བཞུགས་པ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ། གངས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་
རྟེན་ལམ་བཤད་པ་ལ། ལམ་བདེན་གྱི་དབྱེ་བ་དངོས་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་
དབྱེ་བ་དངོས་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ལམ་བདེན་ནི་དབྱེ་གཞི། རྟེན་གཉིས་པོ་ཉིད་དུ་སྟོན་པས་
ཉེས་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། དང་པོ་བཞི་ཉོན་སྐྱབ་དང་ལྷག་མ་བཅུ་གཅིག་ཤེས་
སྐྱབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་འཛིག་པ་དང་། ཤེས་སྐྱབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་དང་པོ་ལྷ་ཟག་བཅས་དང་ཐ་
མ་རྒྱག་ཟག་མེད་དུ་འཛིག་པ་དང་། དེ་ཡང་རིམ་པ་ལྟར་སྟོན་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་ལ་འཛིག་
པ་དང་། ཉོན་སྐྱབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་མ་བྱེ་བར་ཤེས་སྐྱབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་རྒྱ་
མཚན་དང་། ལམ་གསུམ་པོ་དེའི་རྟེན་དང་རང་གི་དོ་བོ་དབྱེད་པ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་བཞི་
ཉོན་སྐྱབ་དང་ལྷག་མ་བཅུ་གཅིག་ཤེས་སྐྱབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མདོ་
ནས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ནས་མི་གཡོ་བའི་བར་བཅོ་ལྷ་གསུངས་པ་དེ། རྟེན་ བསྟན་ཟེན་པས་
འོས་མེད་ཀྱི་རིགས་པའོ། །གཉིས་པ། ཤེས་སྐྱབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་དང་པོ་ལྷ་ཟག་བཅས་དང་ཐ་
མ་རྒྱག་ཟག་མེད་དུ་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྟོང་མཚན་ཀྱི་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྟེན་
དེ་ཟག་མེད་དུ་བཞག་གོ། །གསུམ་པ། དེ་ཡང་རིམ་པ་ལྟར་སྟོན་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་ལ་འཛིག་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞིག་བར་མ་ཆད་དུ་དང་། རྟེན་ ཟག་བཅས་གཉིས་པ་
ལ་བཞག་གོ། །བཞི་པ། ཉོན་སྐྱབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་མ་བྱེ་བར་ཤེས་སྐྱབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་གཉིས་
སུ་བྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཤེས་སྐྱབ་སྤང་དཀའ་ཞིང་། རྟེན་ ཟག་མེད་གཅིག་ཀྱི་བཞག་གོ། །ལྷ་
པ། ཉོན་སྐྱབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་དང་། ཤེས་སྐྱབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོན་ལམ་ཟག་

བཅས་ཟག་མེད་དེ་གསུམ་པོ་དེའི་རྟེན་ནི། འཕགས་པས་གང་ཟག་ལ་གསལ་ལ། ཉན། གཞི་
ཤེས་ཀྱི་ཤེས་ཀྱི་ལོ་ཡོད་པར་མི་མཐོང་ངོ་། །གཉིས་པ་བཞེན་པ་ཀྱི་པའི་རབ་དབྱེ་ལ། བཞིར་
དབྱེ་བ་དང་། ལྷན་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱལ་ཏུ་དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ་ཉོན་མྱི་བ་ཀྱི་གཉེན་པོ་མཐོང་
ལམ་ཟག་མེད་ལ་བཞིར་དབྱེ་བ་ནི། དང་པོ་ལམ་གསུམ་ལོ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྟེ་དེའི་ནང་ནས། ཉན།
དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཤེས་མྱི་བ་རགས་པའི་གཉེན་པོ་སྒྲིམ་ལམ་ཟག་
བཅས་ལྟ་ནི། ཟག་བཅས་ལ་ལོ་ཡོད་པའི་ཀྱི་པ་སྟེན་པ་ནི། ཉན། ཐམས་ཅད་སྟོང་བར་རྟུས་
པའོ། །གསུམ་པ་ཤེས་མྱི་བ་རགས་པའི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་རྒྱལ་ནི། ལམ་གསུམ་
པ་ཟག་མེད་ལ་ལོ་ཡོད་པའི་ཀྱི་པ་ནི། ཉན། སྤང་གཉེན་ཀྱི་གྲངས་གོ་རིམ་བཞིན་བྱའོ། །གསུམ་
པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཀྱི་པའི་གྲངས་ཀྱི་དོན་བསྟན་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །ཅུ་བའི་ས་བཅད་བཞི་པ་
གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཀྱི་པའི་ངོ་བོའི་དོན་བསྟན་ནི། སྒྱུར་ན་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཀྱི་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྒྲུར་པ་དང་། ཅུ་བས་
བསྟན་པ་དང་། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟན་བ་སྟེ་བཞི། དང་པོ་ནི། སྒྱུར་བ་ནི། གཞི་
ཤེས་ཀྱི་ཀྱི་པ་པོ་དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཀྱི་པ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཅུ་བས་བསྟན་པ་
ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་བྱའི་ཀྱི་པ་གང་ན། ཉན། འགོག་པ་ལ་དེ་དག་བཅུ་རྒྱལ་ཅེས་ཁོང་
བྱ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། གོ་རིམ་ལ་རྩོད་སྤངས་དང་། གོ་རིམ་
ཅན་ཀྱི་ཀྱི་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་གཞན་ལས། སྒྲུག་བསྐྱེད་ཆུ་དང་དེ་འགོག་པ་
དང་དེ་བཞིན་ལམ། ཉན། བདེན་པ་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་གོ་རིམ་ཅན་
ཀྱི་ཀྱི་པ་ལ། གྲངས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལོང་ས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ངོ་བོའི་སྟོན་པ་ལོང་ཆོས་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཀུན་འབྱུང་བ་སོགས་ཏེ་ཅུ་བ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ངོ་བོའི་སྟོན་
པ་ལོང་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཀུན་བདེན་སྤང་གཉེན་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྟན་པ་དང་། ལམ་
བདེན་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་སྟོན་པ་བསྟན་པ་དང་། སྒྲུག་བདེན་རང་སྒྱུའི་མཚན་ཉིད་
ཀྱི་སྟོན་པ་བསྟན་པ་དང་། འགོག་བདེན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྟན་པ་དང་བཞི། དང་པོ་
ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་སྤང་གཉེན་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྟན་པ་ནི། བདེན་བཞིའི་ཀྱི་པ་པོ་དེ་ལ་སྟེ་དེའི་

ནང་ནས་ཀྱན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་འཆད་པ་ནི། རྣམ་ཀྱན་འབྱུང་དེ་སྤང་བྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
རྒྱུ་། གཉིས་པ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི། ལམ་
གྱི་བདེན་པ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་བདུན་ཡིན་ནོ། རྣམ་ཀྱུང་ལ་བཞེན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་། གསུམ་པ་
སྟག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་རང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི། སྟག་བསྟེན་གྱི་བདེན་
པ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ལྷ་ཡིན་ནོ། རྣམ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བས་རང་དང་སྤྱི་མཆན་ནོ། བཞི་
པ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་སྟོང་ཉིད་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི། འགོག་བདེན་ལ་དེའི་རྣམ་པ་
ནི་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ནོ། རྣམ་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་། བཞི་པ་དོན་བསྟན་ནི། སྤྱིར་
སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཆོམས་སྤྱར་དང་། རྩ་བས་
བསྟན་པ། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་དེའི་འོག་དུ་རྣམ་
མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། རྣམ་མཐུན་གྱི་རྟོགས་བྱའི་རྣམ་པ་གང་ན། རྣམ་ལམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་
ནའོ། གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་
མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་ནི། རྣམ་མཐུན་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ། གཞན་
ལྷགས་གྱི་ལན་དང་། རང་ལྷགས་གྱི་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་ལ་ནི་རྣམ་པ་འདི་
དག་དངོས་སུ་ནི། རྣམ་བཞེད་པ་ནི་ནོར་བ་ཁོ་ནའོ། གཉིས་པ། རང་ལྷགས་གྱི་ལན་ནི། སོ་
བདུན་དང་སོ་བཞེད་རྣམ་པ་འདི་དག རྣམ་དེ་དང་རིགས་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་གཟུང་ངོ་། །
གསུམ་པ་རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བཞེད་དོ། གང་ལ་ན། རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་ལའོ། རྣམ་སོ་
དགུ་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཉན་རང་ལ་ཡོད་པ་དང་
རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་བདུན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་
པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་བཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ཉན་རང་ལ་

ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་།
 ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས། དང་པོ་སྤྱི་དོན་ལ། ལམ་གང་དུ་བསྐྱོམ་པ། རྗེས་བཏགས་གྱི་བྱང་
 པར། སྤྱི་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལམ་གང་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི། འབྲུག་རྒྱུ་ཀྱང་། དེ་ལ་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ན་བློ་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། བྱས། འདོད་དགོས་ཉེ་མཐའ་ཡས་སོ། །གཉིས་
 པ་རྗེས་བཏགས་གྱི་བྱང་པར་ནི། མཛོད་ལས། མིང་གི་སྒྲིམ་པ་རྗེས་སུ་བཅུ། བྱས། རྗེས་བཅུ་
 གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་ངོ་། །གསུམ་པ་སྤྱི་བཤད་པ་ནི། མཛོད་ལས། ཟད་དང་མི་སྤྱི་
 ཤེས་པ་ནི། བྱས། སུམ་ཅུ་ཙམ་བདུན་དེ་སྤྱོད་པ་མཐུན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་གཞི་ཤེས་གྱི་
 རྣམ་པ་ཡན་ལག་གི་སྒྲིམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལ། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་
 སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་སྤྱི་དེའི་ནང་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་
 གྱི་རྣམ་པ་སྤྱི་བཤད་པ་ལ་བདུན། དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པ་དང་། ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཉིང་ངེ་
 འཛིན་སྤྱོད་བ་དང་། མཛོན་པར་རྟོགས་པར་སྤྱོད་བ་དང་། མཛོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་
 བ་དང་། མཛོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་སྤྱི་བཤད་པ་ནོ། །ཞེ་
 ཚེན་བདུན་གྱི་དང་པོ་དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པའི་ལམ་བློ་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ནི། ཞེ་ཚེན་བདུན་
 གྱི་དང་པོར་ལུས་སོགས་གྱི་དངོས་པོ་སྤྱི་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་འཆད་དེ། དེ་ལ་
 བློ་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནོ། །འོ་ན་ཡུལ་གང་ལ། ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུས། རོ་བོ་གང་
 གིས། དགོས་པ་གང་གི་སྤྱི་རྟོག་ཅེ་ན། དང་པོ་བློ་པ་ཉེར་བཞག་གི་ཡུལ་ནི། ལུས་ནས་
 ཆོས་གྱི་བར་རོ། །བྱས། ཀུན་བྱང་དུ་འཁྱུར་བའི་གཞིར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་ཇི་
 ལྟ་བུས་སྐྱོམ་ཚུལ་ནི། ལུས་སོགས་བཞིའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་དེ།
 བྱས། དེ་ནི་ཐུན་མོང་གི་སྐྱོམ་ཡིན་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་བྱང་པར་གསུམ་སྤྱི་ དམིགས་
 པ་དང་། ཡིད་བྱེད་དང་། འཕྲོ་བ་པའི་བྱང་པར་དང་གསུམ། དང་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 དམིགས་པའི་བྱང་པར་ནི། ཉན་རང་རྣམས། བྱས། གཉིས་ཀའི་དེ་ལ་དམིགས་པའོ། །ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བྱང་པར་ནི། ཉན་རང་རྣམས་མི་རྟག་ བྱས། མི་དམིགས་
 པར་སྐྱོམ་པའོ། །གསུམ་པ་འཕྲོ་བ་པའི་བྱང་པར་ནི། ཉན་རང་རྣམས་ཟག་བཅས་གྱི། བྱས། ཐུང་

འདས་སྐབ་པའི་ཕྱིར་དུ་འོ། །གསུམ་པ་བླན་པ་ཉེར་བཞག་གི་ངོ་བོ་ནི། ཀུན་བརྟུས་ལས་ངོ་བོ་
ཉིད་གང་ཞེ་ན། རྣམ། སྒོས་པ་ཡིན་པར་དེ་ཉིད་ལས་སོ། །བཞི་པ་བླན་པ་ཉེར་བཞག་དགོས་
པ་གང་གི་ཕྱིར་སྒོམ་པ་ནི། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་སྤྱོད་མངོན་དུ་བྱེད་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དུ་སྒོམ་སྟེ། རྣམ། ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ལེགས་སོ། །གཉིས་པ་ཚེ་ལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་
ལམ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བ་བཞི་ནི། དངོས་བོ་ལ་རྟོག་པའི་ལམ་དེའི་འོག་ཏུ་ཚེ་ལ་བ་ལས་
བྱུང་བའི་ལམ་འཆད་དེ། རྣམ། ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བའི་རྣམ་པ་བཞི་འོ། །འོ་ན་ཡུལ་གང་ལ་
དམིགས་ནས། ཚུལ་རི་ལྟར་དུ། ངོ་བོ་གང་གིས། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་སྒོམ་པ་དང་བཞི།
དང་བོ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བ་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་པ་ནི། དགེ་བ་རྣམ་བུར་དང་མི་དགེ་བ་
ཀུན་ཉོན་སྦྱོར་པ་དང་མ་སྦྱོར་པ་བཞི་འོ། །གཉིས་པ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བ་བཞི་ཚུལ་རི་ལྟར་
སྒོམ་ཚུལ་ནི། ཀུན་ཉོན་སྦྱོར་པ་དག་རྒྱུན་འཁུན་དུ། རྣམ། སེམས་རབ་ཏུ་འཛོག་པ་གཉིས་ཀྱིས་
བྱིང་ཚོད་སེལ་ལོ། །གསུམ་པ་ངོ་བོ་གང་གིས་སྒོམ་པ་ནི། ཀུན་བརྟུས་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་
ན། བཙུན་འབྲུས་སོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བ་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་སྒོམ་པ་
ནི། དང་བོ་གཉིས་ཀྱིས་མི་མཐུན་བྱེད་པ་ལས་པར་ཉམས་པ་དང་། རྣམ། གཞོད་འཛོམས་
ཆེ་བར་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ཚེ་ལ་བྱུང་གི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་
བའི་ལམ་འཆད་དེ། རྣམ། དེ་ལྟར་ལམ་དེ་ལ་རྩ་འཁུལ་གྱི་རྒྱུ་པའི་རྣམ་པ་བཞི་འོ། །འོ་ན་
ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་ནས། ཚུལ་རི་ལྟར་དུ། ངོ་བོ་གང་གིས། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་སེམས་
ཡོངས་སུ་སྦྱོང་ཞེ་ན། དང་བོ་རྩ་འཁུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་པ་ནི། ལུས་གཅིག་
ལ་དུ་མ་དང་དུ་མ་ལ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་འཁུལ་གྱི་བྱ་བ་འོ། །གཉིས་པ་རྩ་
འཁུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་ཚུལ་རི་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ་ནི། དབུས་མཐའ་ལས། ཉེས་པ་ལྷ་སྤྱོད་འདུ་བྱེད་
བརྒྱུད། རྣམ། སྤང་བྱ་བྱི་མ་བཞི་སྤྱོད་ངོ་། །གསུམ་པ་རྩ་འཁུལ་གྱི་རྒྱུ་པའི་སྦྱིའི་ངོ་བོ་ནི།
ཀུན་བརྟུས་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། རྣམ། གཙོ་ཆེ་བ་ལ་བཤད་དོ། །རྩ་འཁུལ་གྱི་རྒྱུ་
པའི་བྱེ་བྲག་གི་ངོ་བོ་ནི། དགེ་བ་ལ་འདུན་པ་བྲག་བོའི་གུས་སྦྱོར་དང་། རྣམ། ཆེ་གཅིག་པར་
གནས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །བཞི་པ་རྩ་འཁུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་སྒོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། རྩ་འཁུལ་

སེགས་གང་དང་གང་། ཉན་ཀྱང་པའོ་ཞེས་འདོད་དོ། བཞི་པ་བྱང་ཚྭ་གས་ནང་ཚན་གྱི་དབང་
 བོ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྤྱོད་བའི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ། ཉན་ དེ་ལྟར་ལམ་དེ་ལ་དབང་བོའི་རྣམ་པ་
 ལྡོམ་། འདི་དག་གི་ཡུལ་དང་། ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་པ་དང་། ཇོ་བོ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམས་གང་ཞེ་ན།
 དང་པོ་བྱང་ཚྭ་གས་ནང་ཚན་གྱི་དབང་བོ་ལྡོམ་དམིགས་པ་ནི། བདེན་བཞི་སྟེ། ཉན་ བདེན་
 པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། ལྷ་མ་ལྷ་མ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལ་
 བདེན་ཉན་གྱི་མ་གྱི་མ་རྣམས་འདུག་པའོ། །གསུམ་པ་བྱང་ཚྭ་གས་ནང་ཚན་གྱི་དབང་བོའི་ངོ་
 བོ་ནི། དད་པའི་དབང་བོ་ཉན་ཤེས་རབ་གྱི་དབང་བོའི་བར་ཏེ། ཉན་ ཇོ་བོ་དང་ཆེ་མོའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དེ་དེ་གཉིས་ཉན་སོ། །བཞི་པ་བྱང་ཚྭ་གས་ནང་ཚན་གྱི་དབང་བོ་སྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་ནི།
 མཐོང་ལམ་རྒྱུ་དུ་འཐོབ་པ་དང་། ཉན་ བདག་པོར་རྒྱར་པས་ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་བྱང་ཚྭ་གས་
 ནང་ཚན་གྱི་སྟོབས་ནི། མངོན་རྟོགས་ལ་སྤྱོད་བའི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ། ཉན་ དེ་ལྟར་ལམ་དེ་ལ་
 སྟོབས་གྱི་རྣམ་པ་ལྡོམ་། འདིའི་དམིགས་པ་དང་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི་དབང་བོ་དང་འབྲེལ་། ཉན་
 ལམ་གཉིས་སུ་བསྐྱབས་སོ། །དུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་ནི། མངོན་རྟོགས་དང་འབྲེལ་
 བའི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་འཆད་དེ། ཉན་ དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་
 རྣམ་པ་བདུན་ནོ། །འདིའི་དམིགས་པ་དང་། སྒྲོམ་ཚུལ་དང་། ཇོ་བོ་དང་། ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་
 ཚུལ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་དམིགས་པ་ནི། བདེན་
 བཞིའི་དེ་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། དན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་གྱི་
 ཡན་ལག་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་ཉན་དེས་དབེན་པ་ཚོལ་ཞིང་གནས། ཉན་ ཞེས་པའི་
 ཚིག་གིས་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་ནི། གང་གི་སྟོབས་གྱིས་ཡན་
 ལག་གཞན་རྣམས། ཉན་ གཞི་དང་གནས་གྱི་བྱང་པར་ནི་བྱ་བའི་གཞི་དང་བྱེད་པའོ། །བཞི་
 པ། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། དབྱས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཉན་ ཡོད་པའ་
 འབྱུང་ཡམས་བྱས་ཀྱང་ཡོད་པ་ལེགས་སོ། །ལྷ་པ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་ནི།
 མཐོང་སྤང་རྣམས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའོ། །བདུན་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་
 ནི། མངོན་རྟོགས་གྱི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་རྣམ་དག་ངེས་འབྱེན་གྱི་ལམ་འཆད་དེ། ཉན་ དེ་ལྟར་བྱུང་

ལམ་དེ་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། འདི་དག་དམིགས་པ་
དང་སྒོམ་ཚུལ་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། རྩོ་བོ་ནི། རྣམ། རྒྱན་སྤང་དུ། དཔ་ཉེ་བཞི་ནས་ཡན་ལག་
བརྒྱད་གྱི་བར་འདི་དག་ལམ་བདུན་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དུ་བཤད་དོ། གཉིས་པ། བྱང་
ཚྭ་གས་སོ་བདུན་གྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ལམ་བདུན་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ནས་བརྒྱད་གྱི་བར་དུ་ཡོད་
པ། རྣམ། ལམ་གྱི་རྟེན་ཅན་ཉི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སོགས་སོ། གཉིས་པ། བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་བཞི་བཤད་པ་ལ། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་།
དོན་བསྟུ་བ་གཉིས། དང་པོ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་དུག གཉེན་པོའི་ལམ་དང་། སྒྲུལ་པའི་ལམ་
དང་། མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་གྱི་ལམ་དང་། འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་། སྤོང་
ལམ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་མོ། དང་པོ་གཉེན་པོའི་ལམ་ནི། གཉེན་པོའི་ལམ་ལ་རྣམ་པར་
ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། རྣམ། དེ་དག་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་
པར་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། གཉིས་པ། སྒྲུལ་པའི་ལམ་ནི། སྒྲུལ་པ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ལ་
རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། རྣམ། འདི་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གཞུགས་ཅན་གཞུགས་
ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་ནི་ལྟོ། །

འདི་ལ་དུག རྟེན་གང་གིས། ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ། དུལ་གང་ལ་དམིགས་
པ། ཚུལ་ངེ་ལྟར་སྒོམ་པ། ཇེས་ཆོག དཔགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ལྟ་བའོ། དང་པོ། གཞུགས་ཅན་
གཞུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་གང་གི་རྟེན་ལ་སྒྱུ་བ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་བ་
ཡན་ཆད་དང་། རྣམ། འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་ཡང་སྒོམ་རུས་སམ་སྒྲུམ། གཉིས་པ། གཞུགས་ཅན་
གཞུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ནི། མཛོད་ལས། མི་སྒྲུག་བསམ་
གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། རྣམ། ཚུལ་འདི་ལ་མངོན་པ་བ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་འབྱུང་སྤང་བས་
ཞིབ་པར་བཤད་དོ། གསུམ་པ། གཞུགས་ཅན་གཞུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་དུལ་གང་ལ་
དམིགས་ནས་སྒོམ་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་རྒྱུ་དུ་ཁ་དོག་བཟང་བ་དང་། རྣམ། ཆེན་པོ་
ནི་ཁྱིམ་དང་གནས་ཁང་རོ། བཞི་པ། གཞུགས་ཅན་གཞུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་ཚུལ་ངེ་
ལྟར་སྒོམ་ཚུལ་ནི། རང་ལྟ་བ་པོ་རང་ལ་གཞུགས་ཅན་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ནས། རྣམ། དེ་ཐོབ་

པར་འདོད་ནས་སྒྲིམ་པ། གཞུགས་ཅན་གཞུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ངེས་ཚིག་ནི། འོ་
 བ་འདི་ལ་གཞུགས་ཅན་ཞེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། སྟུག་པ། གཞུགས་
 ཅན་གཞུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ངེ་ལྟར་
 འདོད་འདོད་དུ་སྒྲུལ་པའི་སྐྱེལ་པ་སྟེ་དེ་ལ་གཞུགས་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་རོ། བསྟན་པ་སྐོས་ལང་
 དག་པར་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། གཉེས་པ། གཞུགས་མེད་
 གཞུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་ལ་ཡང་སྒྲར་ལྟར་ལས། གཞན་ཐམས་ཅད་སྒྲར་དང་འབྲེལ་
 ཉེན་གྱི་བྱུང་པར་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་ཐོབ་པའོ། ལྟ་བའི་ཚུལ་ནི། རང་ལ་གཞུགས་ཅན་མ་
 ཡིན་པ་ནམ་མཁའ་མིང་གཞིར་འདུ་ཤེས་ནས་ལྟོ། བསྟན་པ་ཡང་མི་སྒྲར་བར་བྱས་ནས་
 སྒྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིན་ནམ་སྒྲུལ་མོ། གསུམ་པ། སྟུག་པའི་རྣམ་ཐར་ནི། སྒྲིམ་པ་ནི་སྟུག་
 མའོ། འདི་ལ་བཞི་ལས། ཉེན་ནི། གང་ཟག་ནི་སྒྲར་ལྟར་ལ་བྱུང་པར་དུ་རྣམ་ཐར་དང་པོ་
 གཉེས་ཐོབ་པའོ། གཉེས་པ་ས་གང་ལ་བཞེན་པ་ནི། ས་ནི་སྒྲར་ལྟར་ཉེ། བསྟན་པ་མཛོད་ལས།
 གསུམ་པ་མཐའ་ན་ཞེས་པ་གཉེས་དོན་གཅིག་གོ། གསུམ་པ། སྟུག་པའི་རྣམ་ཐར་དགོས་པ་
 གང་གི་ཕྱིར་སྒྲིམ་པ་ནི། གཞུགས་སྟུག་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་དགའ་བ་སྟེ་འབད་པའི་སྒྲིམ་པ་དང་།
 བསྟན་པ་འདིར་བསམ་གཏུན་བཞི་པ་ཐོབ་པས་སོ། བཞི་པ་སྟུག་པའི་རྣམ་ཐར་ཚུལ་ངེ་ལྟར་སྒྲིམ་
 ཚུལ་ལ། སན་ཚུན་ལྟོས་པ་སྒྲིམ་པ་དང་། སན་ཚུན་རྗེས་སྤྱོད་ལ་བསྒྲིམ་པ་དང་། སན་ཚུན་
 རོ་གཅིག་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་བཞེན་ནས་སྒྲིམ་པ་གསུམ། དང་པོ་གཞུགས་སྟུག་པའི་རྣམ་ཐར་
 སན་ཚུན་ལྟོས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། གསེར་དབྱལ་ཟངས་གསུམ་གྱི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ།
 བསྟན་པ་ལྟོས་མེད་དུ་སྟུག་མི་སྟུག་གི་ཞེན་པ་ལྡོག་གོ། གཉེས་པ། སྟུག་པའི་རྣམ་ཐར་སན་ཚུན་
 རྗེས་འབྲེལ་གྱིས་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། གསེར་བྱམ་ལ་ལྟོས་ཉེ་མི་སྟུག་པ་དང་། བསྟན་པ་སྟུག་མི་སྟུག་
 ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་ལྡོག་གོ། གསུམ་པ། སྟུག་པའི་རྣམ་ཐར་སན་ཚུན་རོ་གཅིག་པའི་འདུ་ཤེས་
 ཀྱིས་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། སྒྲུལ་གཉེས་ལྟར་བསྒྲིམས་པ་ལ། བསྟན་པ་ཕྱིར་དུ་གསུམ་པ་སྒྲིམ་དགོས་
 སོ། གསུམ་པ། མཐོང་ཚེས་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་བཤད་པ་ནི། གསུམ་པ་གང་ལ་སྒྲིམས་པར་
 བྱགས་ན། བསྟན་པ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། བར་འདི་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་ས་བཅད་གཉེས་ལས།

དང་པོ་སྒྲིམས་འཇུག་བཤད་པ་ནི། དང་པོ་ཐར་པ་མུང་འདས་དང་། བྱས། མི་འབྲེ་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲིམ་པའོ། །གཉིས་པ། རྣམ་ཐར་བཤད་པ་ནི། གཉིས་པ་ཆགས་སོགས་སམ་སེམས་
སེམས་བྱུང་། བྱས། བདེར་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་ཐར་ཉེ་བརྒྱད་དོ། །བར། བཞི་
པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་དགུའོ། །ནས།
འགོག་པ་ནི་འདས་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་པས་དེའོ་སྒྲིམ་དུ་དགོངས་སོ། །བར་སྦྱིར་
བསྟན། འདི་ལ་ནང་གསེས་ས་བཅད་བདུན་ནི། འདིར་འགོག་སྒྲིམས་ཀྱི་མཐའ་བཅད་པ་ལ་
བདུན། གང་ཟག་གང་གིས་དང་། སེམས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་
དང་། དགག་བྱ་གང་འགོག་པ་དང་། རྩ་བ་དང་། ལམས་གང་དུ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་
པ་དང་བདུན། དང་པོ། འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་གང་ཟག་གང་གིས་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་
ནི། ཐེག་དམན་ལྟར་ན་བསྟུ་བ་ལས། བྱས། མིང་མཚུངས་ཀྱང་དོན་མི་འདྲའོ། །བར། གཉིས་
པ། འགོག་སྒྲིམས་སེམས་རྟེན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། སྤིང་ཅེའི་སེམས་
དེ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བས། བྱས། རྩོམ་པ་དང་པོའི་ཆེ་ལ་འདོད་དགོས་སོ། །གསུམ་པ། འགོག་སྒྲིམས་
ཡིད་བྱེད་གང་གིས་བྱེད་པ་ནི། ཆོར་འདུ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རགས་པ། བྱས། ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་
ཆལ་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །བར། བཞི་པ། འགོག་སྒྲིམས་ཀྱིས་དགག་བྱ་གང་འགོག་པ་
ནི། ཆོགས་དུག་དང་ཉོན་ཡིད་དེ་བདུན། བྱས། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བར། ལྷ་པ། འགོག་སྒྲིམས་ཀྱི་རྩ་བ་ལ། འདོད་པ་དགོད་པ་དང་། རྩོད་
པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དོན་སྤྲོད་དང་ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་། བྱས། ཞེས་པ་ལྟར་
འདོད་པ་ནི་བྱུང་པར་རོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། ལས་སྤངས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་
པ་གཉིས། དང་པོ་ལས་སྤངས་བརྗོད་པ་ནི། ལ་ཅིག་ན་རེ་འདི་ལྟར་མིན་དུ་བཤད་པ་ནི། བྱས།
དེས་ན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡིན། ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་
ལ། སྦྱ་མཆེད་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལས་ལོགས་སུ་འདོད་པ་མི་འཐད་
པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་སྦྱ་མཆེད་ཀྱིས་འདིའི་རྩ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་
ལྟ་ཞོག བྱས། སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་མཚུངས་ལྟར་གྱི་ལམ་མིན་པར་གསུངས་པས་ལྟར་

མིན་ཟག་མེད་དོ། །བར། གཉིས་པ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་
ལྟར་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷགས་དེ་ལ་མི་བརྟེན་ན། བླ་མ། འདི་ནི་འདུས་བྱས་སུ་གདགས་སོ། །བར།
དྲུག་པ། འགོག་སྟོམས་ལ་དུས་ལྷན་རིང་སྤང་ངེ་ཅམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཚུལ་ནི། ཁ་ཅིག་
ཞག་བདུན་ལས་སྟག་པ་མི་འདུག་སྟེ། བླ་མ། ཡིན་མིན་བརྟག་པ་མིན་ན་དེ་སྐབ་བྱེད་དུ་བྱང་
དོ། །བར། བདུན་པ། འགོག་སྟོམས་ལ་ཁམས་གང་དུ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་ནི། མཛོད་ལས།
གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། བླ་མ། ཞེས་པར་དབྱེད་ན་དེར་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་
རགས་པ་ཡོད་པས་དེར་འདུག་པ་རང་ལྷགས་སོ། །བར། ལྔ་པ། སྤྱོད་བའི་ལམ་ནི། ཆོས་བཟོད་
ཀྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི། བླ་མ། འཕགས་སེང་གི་དཔོངས་པའོ། །བར། དྲུག་པ། སངས་
རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་དེ་ཁོ་ནར། བླ་མ། རྩོགས་བརྩམ་མི་སྤྱོད་པའི་སྦྱིན་
པ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ། བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
རྣམ་པ་སོ་བཞིའི་དོན་བསྟན་ནི། ལམ་དྲུག་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ནས་བརྩམ་བར་དུ། བླ་མ། ལམ་
ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྟུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་
གྱི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲུལ་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། གས། དེས་གཞུང་གཉིས་སྟོས་པ་ནི་བསྟན་
པའི་ཆེད་དོ། །བར། གཉིས་པ། རྒྱས་བཤད་ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་མཁྱེན་དེ་གཅིག་སྤྲུལ་ཡིན་ན་དབྱེ་
བ་མི་འཐད་སྟམ་ན། རྒྱད་ཐུན་མོང་བའི་དབྱེ་བ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་
དེ་ལ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོབས་སོགས་སུ་འབྱེད་དེ། འདི་ལ་བཞི། ཡོན་ཏན་གྱི་རབ་
དབྱེ། དེ་དག་གི་རང་བཞིན། དེ་གང་གི་ཡིན་པ། དེ་གང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་དང་བཞི། དང་
པོ། ཡོན་ཏན་གྱི་རབ་དབྱེ་ལ། སྟོབས་བརྒྱ་བཤད་པ། མི་འཇིགས་པ་བཤད་པ། སོ་སོ་ཡང་དག་
པར་རིག་པ་བཤད་པ། མ་འདྲེས་པ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ། སྟོབས་བརྒྱ་ནི། སྟོབས་ཀྱི་
རྣམ་པ་བརྒྱའོ། །དེ་གང་ན། གས། ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་ཁོང་དེ་དག་གིས་མི་རྗེ་བས་སྟོབས་
སོ། །གཉིས་པ། མི་འཇིགས་པ་ནི། མི་འཇིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །གས། ཐམས་ཅད་ལས་

འཕགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། །བར། གསུམ་པ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །ནས། ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །བར། བཞི་པ། མ་འདྲེས་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་གི་ཡོན་ཏན་གི་ཆོས་བརྒྱད་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་གི་རྣམ་པ་དག་ཡོད་དོ། །རྒྱ་མཚན་ནི། སྤྱོད་པས་བསྐྱུས་པ་དྲུག་ཉོགས་པས་བསྐྱུས་པ་དྲུག་འཕྲིན་ལས་གིས་བསྐྱུས་པ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་གིས་བསྐྱུས་པ་གསུམ་སྟེ་སྟེ་ཆོན་བཞི། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ། ནས། འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །བར། གཉིས་པ། ཉོགས་པས་བསྐྱུས་པ་དྲུག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི། ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །བར། གསུམ་པ། འཕྲིན་ལས་གིས་བསྐྱུས་པ་གསུམ་ནི། འོད་འགྲུད་པ་དང་གོམ་པ། ནས། ཡེ་ཤེས་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །བཞི་པ། ཡེ་ཤེས་གིས་བསྐྱུས་པ་གསུམ་ནི། འདས་པ་ནས། ནས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་མ་འདྲེས་པའོ། །བར། གཉིས་པ། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི། སངས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་རྣམས། ནས། ཇི་མ་མ་ལུས་པས་དག་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །བར། གསུམ་པ། དེ་གང་གི་ཡིན་པ་ནི། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གི་ཆོས། ནས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་འདིར་གཉིས་པ་གཟུང་ངོ། །བར། བཞི་པ། དེ་གང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་ནི། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་གི་རྣམ་པ་ཀུན། ནས། དེ་གང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་ཐ་མ་སྟེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །བར། གསུམ་པ། དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། སྟོབས་གི་རྣམ་པ་བཅུ་ནས། ནས། དེ་ལྟར་ན་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ། མཁྱེན་གསུམ་གི་དོན་བསྐྱུ་བཤད་པ་ལ། རོ་བོའི་དོན་བསྐྱུ་དང་། གྲངས་གི་དོན་བསྐྱུ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ནང་གསེས་གིས་དབྱེ་ན། ཟག་པ་ཡོད་མེད་གི་དོན་བསྐྱུ་དང་། ཟག་བཅས་ཁོ་ནའི་དོན་བསྐྱུ་དང་། ཟག་མེད་ཁོ་ནའི་དོན་བསྐྱུ་གསུམ་ཡོད་པ་སྟོམ་སྟེ་བཤད་པ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་གི་རྣམ་པ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གི་དོན་རྣམ་ཉེར་བདུན་ཉོགས་པའི་ཤེས་རྣམ་ནི། ནས། བྱང་སེམས་ལ་ནི་རིགས་གི་དབང་དུ་བྱས་པས་སོ། །བར། གཉིས་པ། གྲངས་གི་དོན་བསྐྱུ་ནི། རྣམ་པ་རྣམས་སོགས་སོ། །ནས། མདོ་དང་ཉི་མུང་གི་ཆོག་ཙམ་ཡང་མ་ངེས་པས་བསྟན་བཅོས་གི་ཆོག་རང་དགར་སྤི་བའོ། །གཉིས་པ། སྤྱོད་པ་པོའི་གང་ཟག་

བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྒྱུར། ཚ་བས་བསྟན་པ། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།
 རྣམ་པའི་འོག་ཏུ་ཡུམ་མཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་སྒྱུར་བ་སྒྲིམ་པ་པོ་གསུངས་ཏེ། རྣམ། ལྷམ་
 པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་སྦྱེས་པའོ། གཉིས་པ། ཚ་བས་བསྟན་པ་ལ། ཉན་པ་དང་། ལེན་པ་
 དང་། འཇིན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོང་སྦྱེ་བཞི། དང་པོ་ཉན་པའི་སྟོང་ནི།
 ཡུམ་འདི་གཙོ་ཆེར་མཉན་པའི་སྟོང་ཡིན་འོ། རྣམ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
 བརྒྱུད་བ་ཡིན་འོ། ཞེས་སོ། བར། གཉིས་པ། ལེན་པའི་སྟོང་ནི། སངས་རྒྱས་མང་པོ་བསྟན་ཏེ།
 རྣམ། དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་བསྟན་བཀུར་བྱས་པའོ། ཞེས་སོ། བར། གསུམ་པ།
 འཇིན་པའི་སྟོང་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་བསྟན་བཀུར་ནས། རྣམ། ཡོངས་སུ་རིས་ཡོངས་སུ་
 བྱས་བསྟན་ཅིང་བསྟན་བཀུར་བའོ། ཞེས་སོ། བར། བཞི་པ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
 སྟོང་ནི། སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་བྱུང་བྱེད་བསྟན་ནས་སྦྱོར་པ་ཚུལ་ཁྲིམས། རྣམ། སངས་རྒྱས་བྱེ་
 བ་མང་པོ་ལས་ཡུམ་ལ་སྒྱུར་བའོ། ཞེས་སོ། བར། གསུམ་པ། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། བཞེད་
 འོ། གཤམ་ནས་འདས་ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དགེ་ཚ་བསྟན་ཞིང་སྒྱུངས་པ་སྟེ། རྣམ།
 འགྲེལ་པ་གཞན་ལས་དང་པོ་ཉིད་ལ་བཤེས་གཉེན་སྒྱུར་རོ། བར། གསུམ་པ། སྒྱུར་བ་རང་གི་
 རོ་བོ་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྒྱུར། ཚ་བས་བསྟན་པ། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་
 པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་སྒྲིམ་པ་པོ་བསྟན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སྒྱུར་བ་རང་གི་རོ་བོ་གསུངས་
 སོ། རྣམ། རིས་པའི་ལན་ཏུ་གསུངས་སོ། གཉིས་པ། སྒྱུར་བ་ཉི་ཤུ་ཚ་བས་བསྟན་པ་ནི། སྒྱུར་
 བ་དེ་ནི་དབྱེ་གཞིའོ། དབྱེ་རོ་ནི། ས་མཚམས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དང་བཅས་པ་ཉི་ཤུའོ། རྣམ། ལོ་ཉིད་
 སྒྱར་འཁོར་བས་སོ། གསུམ་པ། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། སྒྱུར་བའི་རོ་བོ་དང་། སྒྱུར་བའི་བྱུང་
 པར་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྒྱུར་བ་སྦྱེད་ཚུལ་དང་། སྦྱེས་པའི་སྒྱུར་བའོ། དང་པོ། སྒྱུར་བ་སྦྱེད་
 ཚུལ་ནི། རྣམ་ཀུན་གྱི་སྒྱུར་བ་དེ་བསྦྱེད་ཚུལ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་ལྟོ། རྣམ། འདིའི་རྗེས་སུ་
 འབྲངས་ནས་བརྗོད་པར་བྱའོ། ཞེས་སོ། བར། གཉིས་པ། སྦྱེས་པའི་སྒྱུར་བ་ནི། སྒྱར་གྱི་ཐབས་
 དེས་བསྦྱེད་པའི་སྒྱུར་བ་ནི་བཙུ་ལྟོ། རྣམ། བྱད་ཆེ་བྱིའི་འོར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
 པའོ། གཉིས་པ། སྒྱུར་བའི་བྱུང་པར་ནི། སྒྱུར་བ་དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ཡང་རྒྱན་སྒྲུང་ལས། རྣམ།

དེ་འོག་གསུམ་རང་བཞིན་ཏུ་བཞག་དགོས་པས་སོ། །བཞི་པ། སྦྱར་བའི་སྡོན་འགྲོའི་ཆོས་
བཤད་པ་ལ། ཐོབ་བྱ་ཡོན་ཏན། རྟོག་བྱ་སྦྱོན། ཤེས་བྱ་མཆོན་ཉིད། རྟུང་ལ་བཞེན་བྱ་ཐར་པ་ཆ་
མཐུན་དང་བཞི། །དང་པོ། ཐོབ་བྱ་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། མཆོམས་སྦྱར། ཚ་བས་བསྟན་པ།
འགྲེལ་པས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྦྱར་བའི་འོག་ཏུ་སྦྱར་བ་དེ་དག་གི་པན་ཡོན་
ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གསུངས་ཏེ། བས། དེ་གང་གི་མཐུ་ཡིན་པ་རྒྱས་པའི་ལན་ཏུ་གསུངས་
སོ། །བར། གཉིས་པ། ཚ་བས་བསྟན་པ་ནི། ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞིའོ། །དེ་གང་ན། བས།
དེའི་ཕྱིར་རྒྱས་པ་དང་རྒྱས་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །བར། གསུམ་པ། སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན་
འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། རྗེས་སུ་བསྐབ་པར་བྱ་བས་སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན་ཉི་དེ་ལ་ནི་བཅུ་བཞི་
ཡིན་ནོ། །ནས། གཞུང་གི་གཙུག་མཆོམས་མ་དག་པའོ། །བར། གཉིས་པ། རྟོག་བྱ་སྦྱོན་བཤད་
པ་ལ། མཆོམས་སྦྱར་དང་། ཚ་བས་བསྟན། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཡོན་
ཏན་དེའི་འོག་ཏུ་ནས། རི་ལྟ་བུ་བྱང་ཞེས་རྒྱས་པའི་ལན་ཏུ་གསུངས་སོ། །བར། གཉིས་པ། ཚ་
བས་བསྟན་པ་ནི། སྦྱར་བའི་སྦྱོན་ནི་བཅུ་ཆོན་བཞི་དང་བྱག་ཏུ་བཅས་པ། བས། སྐབས་དང་
སྦྱར་ཞིང་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །བར། གསུམ་པ། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། བསལ་བྱ་སྦྱོན།
སེལ་བྱེད་གཉེན་པོ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྦྱར་བ་མ་སྦྱེས་པ་སྦྱེད་པ་ལ་འགལ་རྒྱུན་ཉི་བར་
གནས་པ་ཉེར་གསུམ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་ཉེར་གསུམ་སྟེ་ཆོན་པ་སྟེ་ཕྱི་གཉིས། དང་
པོ་ལ། རང་ལ་བཞེན་པ་དང་། གཞན་ལ་བཞེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་
བར་གཙུག་། སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བའི་བར་གཙུག་། ཐེག་ཆོན་ལ་འཇུག་པའི་བར་གཙུག་པ་དང་
གསུམ། དང་པོ་ནི། སྦྱར་བ་སྒྲིམ་པའི་བྱས་སུ། བས། ས་གཙུག་ལྟར་ལེགས་སོ། །བར། གཉིས་
པ་ནི། ལུས་རྣམ་པར་འགྱུར་པའི། བས། བཞག་པ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་པའོ། །བར། གསུམ་པ་ལ།
ཐེག་ཆོན་ལས་ཉམས་པའི་རྒྱུ་དབང་ཏུ་བྱས་པ་དང་། ཐེག་ཆོན་ལས་གཡེང་བའི་རྒྱུ་
དབང་ཏུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོན་མེད་པར། བས། ཉམས་པ་མི་སྒྲིག་
པ་ནི་མདོའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུགས་སྦྱོར་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ། བས། རྒྱུར་བྱས་ནས་
བརྒྱུད་ཏུ་བྱའོ། །བར། གཉིས་པ། ཐུ་མ་ཉེར་གསུམ་གྱི་གཞན་ལ་བཞེན་པ་ནི། བདུད་དག་སྦྱོང་།

གི་ཆ་བྱད་དུ། བཤུ་དོན་གྱི་འབྲེལ་དབང་བཅན་པར་བྱས་པའོ། །བར། གཉིས་པ། ཕྱི་མ་ཉེར་གསུམ་ལ། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཉན་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། འཆད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉན་པ་པོ་སྔ་མ་དང་འཆད་པ་པོ་ཕྱི་མ་དང་། བཤུ་ཆོས་སྒྱུད་པ་ལས་ཉམས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་དགར་བའི་ཆེད་དོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། འཆད་པ་པོ་སྔ་མ་དང་ཉན་པ་པོ་ཕྱི་མ་དང་། བཤུ་གོ་རིམ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དོ། །གཉིས་པ་རང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ནི། རང་སྤོང་གསུམ་གྱི་བཀྲེས་པ་ལ་སོགས། བཤུ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་ཆེད་དོ། །གཉིས་པ། སེལ་བྱེད་གཉེན་པོ་བཤད་པ་ནི། རྟོག་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལ། བཤུ་རི་རྒྱུད་སྤྲུལ་བཞིན་བྱེད་དང་བདེ་གཤེགས་བྱིན་རྒྱབས་ཅན། ཞེས་སོ། །བར། གསུམ་པ། ཤེས་བྱ་མཆན་ཉིད་ལ། སྤྱི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ། མཆན་མཆོན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཆན་ཉིད་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཚུལ། དེའི་ས་མཆམས་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། གཞན་ལུགས་བསྟན་པ་དང་། འཐད་པའི་ཕྱོགས་ངོས་གཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལུགས་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསྟུས་དོན་མཁན་གྱི་ལུགས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། སྔ་རབས་ལུགས་ངོས་གཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཀུ་ལྷ་ར་གླིའི་ལུགས་དང་། ཤེར་འབྱུང་གི་ལུགས་གཉིས། ཀུ་ལྷ་ར་གླིའི་རེ། བཤུ་སྤྱི་བྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེར་འབྱུང་གིས། སྤྲུག་བསྐྲུལ་ལ་སོགས་པའི། བཤུ་རི་ལྟར་མཆོན་ཚུལ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ། །བར། གཉིས་པ། སྔ་རབས་པའི་ལུགས་ནི། སྟོན་གྱི་མཁས་པ་དག་མཆན་ཉིད་འདི་རྣམས་ཀྱིས། བཤུ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ། དེ་དགག་པ་ལ། གསུམ་ལས་དང་པོ་ཀུ་ལྷ་ར་གླིའི་ལུགས་དགག་པ་ནི། ལུགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། བཤུ་མཆན་ཉིད་ཐ་མ་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུར་བསྟན་པས་བྱས་སོ། །བར། གཉིས་པ། ཤེར་འབྱུང་གི་ལུགས་དགག་པ་ནི། ལུགས་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བཤུ་རྗེས་ལ་འགྱུར་བར་མ་ངེས་སོ། །བར། གསུམ་པ། སྔ་རབས་པའི་ལུགས་དགག་པ་ནི། ལུགས་གསུམ་པ་ཡང་ཆ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཤུ་དེ་དག་རྣམ་པར་བཞག་འདྲིལ་མཆན་ཉིད་པར་བཟུང་བས་འོངས་སོ། །བར། གཉིས་པ། འཐད་པའི་ཕྱོགས་ངོས་གཟུང་བ་ལ། སྤྱི་རི་རྣམ་

གཞག་དང་། བྱད་པར་གྱི་མཚན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་ལ་ནམ་གངས་དུ་མ་
 ཞིག་ཡོད་དོ། བྱུང་། མཚན་བྱ་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་མཚན་གཞིའི་ཐ་སྙད་མ་སྒྱུར་ན་ལེགས་
 སོ། །བར། གཉིས་པ་བྱད་པར་གྱི་མཚན་ཚུལ་ལ། བྱད་སྒྱུབ་དང་ལས་སྒྱུབ་གྱི་དོན་དང་། ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་འཆོད་པ་ཞེས་པ་གང་འཆོད་པ་
 དང་། བྱུང་། བྱད་སྒྱུབ་དང་ལས་སྒྱུབ་ཏུ་འདྲིལ་པས་མཐའ་ཡས་སོ། །བར། གཉིས་པ། ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཚུལ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་དང་པོ་གསུམ་ལ་བྱད་སྒྱུབ་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན།
 བྱུང་། སྒྲིམ་ལ་ནམས་ཡིད་དགའ་བར་བྱོས་ཤིག །བར། གཉིས་པ། མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་སྟོན་
 དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གཅིག་ངེས་པར། བྱུང་། དགོས་པ་དང་གངས་ངེས་
 པ་ཡང་བསྟན་ཏོ། །བར། གསུམ་པ། དེའི་ས་མཚམས་བསྟན་པ་ནི། ཚེགས་ལམ་ནས་ས་བཅུ་
 པའི་བར་དུ་བཞག་སྟེ། བྱུང་། འདི་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སྒྲིམ་པས་སོ། །བར། གཉིས་པ། ཡན་ལག་
 གི་དོན་ལ། མཚམས་སྒྱུར་བ་དང་། དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲིམ་གྱི་འོག་དུ་སྒྱུར་བ་
 དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་དེ། བྱུང་། གང་ལགས་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་
 པ་དོན་བཤད་པ་ལ། རོ་བོའི་སྒྲིམ་ནས་མདོར་བསྟན་པ། དབྱེ་བའི་སྒྲིམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
 གངས་ཀྱི་སྒྲིམ་ནས་དོན་བསྟུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྩ་བས་བསྟན་པ་དང་། འགྲེལ་པས་
 བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ན། བྱད་པ་གང་གིས་སྒྱུར་བ་ནམས་མཚན་
 པར་བྱད་པ་དེའོ། །བྱུང་། ཞེས་པ་གཉིས་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ།
 འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ན་སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ནིའོ། །བྱུང་། མཚན་
 པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པས་སོ། །བར། གཉིས་པ། དབྱེ་བའི་སྒྲིམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཤེས་
 མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། བྱད་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། བྱད་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
 སྒྱུར་བའི་རོ་བོ་ཉིད་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། རྩ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་མཚན་རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཚམས་
 སྒྱུར། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་བཞིར་བྱེ་བ་དེ་ལ་ཤེས་པའི་མཚན་

ཉིད། རྣམ། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་སོ། །བར། གཉིས་པ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་རྩ་
བས་བསྟན་པ་ནི། མཐའི་ཤེས་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་སྦྱར་བ་ནི་རྒྱས་བཤད་ཡིན་ལ།
ནས། དེ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དང་ཐ་མ་གཉིས་དང་རིམ་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་
ཤེས་མཚན་འབྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་
བ་སོགས་ཀྱི། རྣམ། དེ་གཉིས་ནི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་མི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ། །བར།
གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་བཅུ་གསུམ་པ་སེམས་བལྟར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་བར་བསྟན་ནས།
མཚན་ཉིད་བཅུ་བཞི་པ་སེམས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་མཚན་བཤད་པ་ནི། ཤེས་པའམ་
སེམས་དེ་གཡོ་བ་དང་སོགས་པས། རྣམ། ལྟ་བ་བཅུ་བཞིར་མི་བབྱུང་ངོ་། །བར། འདིའི་མཐའ་
དབྱེད་པ་ལ་བཞི། ལྟ་བའི་ངོ་བོ། སེམས་བཞི་དགག་སྦྱབ་གཉིས་དང་སྦྱོར་ཚུལ། གང་ཟག་
གང་གི་ཡིན་པ། སྦྱ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ། ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ནི། དབྱ་
མའི་རྩ་བར། གང་འདས་པའི་ཆད་མཐའ་སོགས་དང་། རྟག་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་
བ་འདས་དང་བྱི་མཐའ་དང་། རྩོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར། རྩོན་གྱི་
མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། བྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། ལྟ་བ་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་པ་
བཞི། ལུས་སྟོག་གཅིག་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་སྟེ་བཅུ་བཞི། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་
བདག་དང་འཇིག་རྟེན། རྣམ། རྩོན་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། བདག་དང་
འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྟན་མི་ལྟན། རྣམ། བྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ། རྣམ། རྒྱུ་འཕེན་པ་ལ་མི་འགྲིག་གོ། །བར། ལྟ་བ་ཐ་མ་གཉིས་ནི། ལུས་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྟོག་གོ། རྣམ། གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ལྟ་འོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བར།
གཉིས་པ། སེམས་བཞི་དགག་སྦྱབ་གཉིས་དང་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། འོ་ན་སེམས་བཞི་པོ་དེ་དག་
དགག་སྦྱབ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། རྣམ། སེམས་བཞི་པོ་དེ་གང་ཏུ་འདུ་བཤད་པ་མི་སྦྱང་ངོ་། །བར།
གསུམ་པ། གང་ཟག་གང་གི་ཡིན་པ་ནི། གངས་ཅན་གྱིས། རྣམ། རྩོ་བརྟན་གྱིས་བཤད་པས་དེ་
གཉིས་ལ་སྦྱར་རོ། །བར། བཞི་པ། སྦྱ་བཤད་ནི། བཅུ་བཞི་པོ་དེ་ལ་དེ་ཅིའི་བྱིར། རྣམ། འདས་
མ་ཐག་པའི་བསྟེན་ས་དང་མི་འབྲེལ་ལོ། །བར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་མཐའ་མ་གཉིས་ནི།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ། རྟེན། དེ་བཞིན་ཉིད་མཐུན་པར་གསུངས་
པས་གཞི་མཐུན་པའི་ཤེས་པས་སོ། །བར། གཉིས་པ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཆན་ལ། མཚམས་
སྦྱར། ཚ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཆན་དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་
ཤེས་མཆན་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཆན་ཚ་བས་བསྟན་པ་ནི། ཆོགས་
བཅད་བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་ནས། ཀླང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་བསྟུས་ཏེ་མཆོན་ཚུལ་
བསྟན་ཏོ། །ནས། དེ་ནས་གཉིས་དང་བཅུ་གཅིག་པ་དང་ཐ་མ་གཉིས་དང་གྲངས་བཞིན་
ནོ། །བར། གསུམ་པ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཆན་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་
ན། རྟོང་ཉིད་སོགས་ཀྱི། རྟེན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཆན་དུ་བཞག་གོ། །བར། གསུམ་པ། རྣམ་
མཐུན་ཀྱི་ཤེས་མཆན་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཚ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་
མཆན་དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་མཐུན་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་མཆན་གསུངས་སོ། །བར།

གཉིས་པ། རྣམ་མཐུན་ཀྱི་ཤེས་མཆན་ཚ་བས་བསྟན་པ་ནི། ཆོགས་བཅད་བྱེད་དང་
གསུམ་ཀྱིས། རྟེན། གཉིས་དང་གཉིས་རྣམས་གྲངས་བཞིན་ནོ། །བར། གསུམ་པ། རྣམ་མཐུན་
ཀྱི་ཤེས་མཆན་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན། གནས་པ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་
པའི་མཆན་ཉིད། རྟེན། གཙུ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བར།
གཉིས་པ། བྱང་མཆན་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
སྤར་ཀྱི་དེ་ལྟར་བར་ཆོགས་དགུས། རྟེན། འདིར་ནི་ཉན་རང་ལས་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པས་
སོ། །བར། གཉིས་པ་དོན་བཤད་པ་ལ། བྱང་ཆོས་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ། དེ་ཉིད་
ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དམན་ལམ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་འཕད་པ་གསུམ། དང་
པོ་ལ། ཚ་བས་བསྟན་པ་དང་། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བཤད་པ་ཡིན་
ནོ། །གང་ན། བྱང་པར་སོགས་སོ། །ནས། གང་ལས་ན། མདོ་ལས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། བྱང་
པར་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ནས། དམིགས་བསལ་མ་མཛད་པ་ཙམ་ལ་དཔགས་སོ། །བར།
གཉིས་པ། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཚ་བས་བསྟན་པ། འགྲེལ་
པས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བསམ་ཀྱིས་མི་བྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ རྟེན། ཡང་ནི་

བྱད་པར་བཅུ་དྲུག་མདོར་བསྟན་པར་མ་ཟད་པའོ། ། བར། གཉིས་པ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི།
 ཆོག་མཁན་བཅད་བྱེད་དང་གསུམ་གྱིས་ནི། ནུམ། རོ་མུང་མེད་པའི་བར་རོ། ། བར། གསུམ་པ།
 འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། བྱད་ཞུགས་སོ། ། གང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ནུམ། ཤེས་
 རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། ། བྱད་པར་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཞི། སྟུག་བསྐལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་
 དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་སྟེ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བྱད་པར་
 རོ། ། དང་པོ་བཞི་ནི། སྟུག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་བཟོད། ནུམ། མཉམ་པའི་བྱ་
 བས་ཉེ་བར་གནས་སོ། ། བར། གཉིས་པ་བཞི་ནི། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་
 བཟོད། ནུམ། འཛང་རྒྱ་བར་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། ། བར། གསུམ་པ་བཞི་ནི། འགོག་
 པའི་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་བཟོད། ནུམ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྤང་གཉེན་དུ་གསུངས་སོ། ། བར།
 བཞི་པ་བཞི་ནི། ལམ་བདེན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་བཟོད། ནུམ། བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་
 པ་རེ་རེའི་མཐར་རོ། ། བར། གསུམ་པ། དམན་ལམ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་འཐད་པ་ནི། འདིར་
 ཉན་རང་གི་ལམ་བྱད་པར་བཅུ་དྲུག་དང་། ནུམ། བཤད་མ་ཐག་པའི་བྱད་པར་རྣམས་མེད་
 པར་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། ། བར། གསུམ་པ། བྱེད་མཆན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།
 མཆམས་སྒྱུར། རྩ་བས་བསྟན་པ། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། བྱད་མཆན་གྱིས་
 ཉན་རང་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་པར་བཅད་པ་སྟེ། ནུམ། དེའི་ལན་དུ་བར་ཆོག་མཁན་
 གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་མཆན་གསུངས་སོ། ། བར། གཉིས་པ། རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། ཀླང་པ་བདུན་
 ཀྱིས་བྱེད་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། ནུམ། མི་རྒྱས་པར་དགོངས་ནས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། བར།
 གསུམ་པ། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ནུམ། བདུན་དང་གཅིག་
 ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ནའོ། ། དེ་གང་ན། འདི་ལ་གསུམ། དང་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་མཆན་གསུམ་
 ནི། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི། ནུམ། ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བར་
 འཇུར་ཏེ། ཞེས་སོ། ། བར། གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་མཆན་བདུན་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་པའི་སྐབས་དང་། ནུམ། དེ་དག་ནི་ངང་ཆུལ་དེ་ལས་མི་འདའོ། ། ཞེས་སོ། ། བར། གསུམ་
 པ་རྣམས་མཁྱེན་གྱི་བྱེད་མཆན་གཅིག་ནི། རྣམས་མཁྱེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་ནི་ཉེན་གྱི་མཛད་

པ་གཅིག་གོ་ནས། བྱེད་པ་བརྩ་གཅིག་བྱང་སེམས་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །བར། བཞི་པ། སྦྱོར་བའི་
ངོ་བོ་ཉིད་མཆན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཆན་སྦྱར་བ། རྩ་བས་བསྟན་པ། འགྲེལ་པས་
བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། བྱེད་མཆན་བརྩ་གཅིག་གིས། ཉན། བར་ཆོགས་གསུམ་གྱིས་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གསུངས་སོ། །བར། གཉིས་པ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། ཁྲང་བ་དགུས་ངོ་བོ་
ཉིད་སོ་སོའི་དོན་བཤད་ལ། ཉན། དེ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བར། གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་
བཤད་པ་ནི། མཆན་ཉིད་བཞི་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཏུ་བཞེད་དོ། །ནས། དེ་དག་གང་
ན་འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆན་བཞི་ནི། ཐམས་ཅད་
ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི་དབེན་པ་བཞི་ཡོད་དོ། །ནས། ཐ་མ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་
དབེན་པ་འོ། །བར། གཉིས་པ། ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆན་ལྔ་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་
བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི་ལྔ་འོ། །ནས། ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་འོ། །བར། གསུམ་པ།
རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆན་བདུན་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི་
བདུན་ཡོད་དོ། །ནས། བརྩ་བྱུག་པོ་འདི་ནི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཏུ་བཤད་པས་འདི་
སངས་རྒྱས་སར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དོ། །བར། གསུམ་པ་གངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྟུ་བ་ནི།
ཤེས་མཆན་ཞེ་བརྒྱད། ཉན། བརྩ་བྱུག་ཏུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཞེས་སོགས་སོ། །བར། བཞི་པ་
རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བྱ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བཤད་པ་ལ། མཆན་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། མཆན་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འཆད་དེ། ཉན། ཞེས་པ་ལས་
འཕྲོས་ནས་གསུངས་སོ། །བར། གཉིས་པ་དོན་བཤད་པ་ལ། སྦྱི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་
གཉིས། དང་པོ་ལ། གང་ལ་སྦྱེ་བའི་རྟེན། བརྟེན་པ་ལམ་ཀྱི་ངོ་བོ། ཉུགས་དང་སྦྱ་དོན་གསུམ།
དང་པོ་ལ། ལྷས་རྟེན་དང་། སེམས་རྟེན་གཉིས། དང་པོ་ནི། དང་པོ་ཆོགས་ལམ་སྦྱེ་བའི་ལྷས་
རྟེན་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ནས། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཁོ་ན་དང་། ཉན། འདོད་ཁམས་པ་དང་མི་ཁོ་
ནའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །བར། གཉིས་པ་ཆོགས་ལམ་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ནི། འདི་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་མཆན་
ཉིད་པ་ཡོད་པར་ཀུན་བརྟུས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཉན། དེ་དག་ནི་གདམས་ངག་ཏུ་བཛོད་
བྱིན་ཏོ། །བར། གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ལམ་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། མཛོད་ལས། ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་ལས་

གསུམ་མོ། ཉན། ཆོག་ལམ་དང་ཐར་ཆར་གསུངས་སོ། གསུམ་པ་རྟགས་དང་སྒྲིའི་ནི།
 ཆོག་ལམ་སྒྲིའི་ཅམ་གྱི་རྟགས་ནི་མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཉན། རྟོད་སོགས་ནི་ཐར་པར་འཆད་
 རོ། ཁར། གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། ཆོག་ལམ་གྱི་དོ་བོ་དང་། ཆོག་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་
 གཉིས། དང་བོ་ཆོག་ལམ་གྱི་དོ་བོ་རྩ་བས་བསྟན་པ་དང་། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་གཉིས།
 དང་བོ་ནི། བྱང་ཆེན་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་པ། ཉན། ཞེས་གསུངས་པ་བསྟན་པ་ནི་མཚན་
 མེད་ཅེས་སོགས་སོ། ཁར། གཉིས་པ་ནི། འདོད་དོ། གང་དུ་ན། ཉན། རྩམ་པ་ནས་འདི་ལ་སྟེ་
 འདིར་རོ། ཁར། གཉིས་པ་ཆོག་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྒྱུར། རྩ་བ། འགྲེལ་
 པ་གསུམ། དང་བོ་ནི། རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར། ཉན། ཆོག་གཉིས་པོ་འདི་གསུངས་སོ། ཁར། གཉིས་
 པ་ཆོག་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ལ། དོ་བོའི་དབྱེ་བ་རྩ་བས་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུད་
 གྱི་དབྱེ་བ་རྩ་བས་བསྟན་པ་གཉིས། དང་བོ་ནི། ཆོག་ལམ་ལ་དད་པ་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་བར་
 རྩམ་པ་ལྟའོ། ཉན། ཆོས་གང་ཡང་མ་དམིགས་སོ། ཞེས་སོ། ཁར། གཉིས་པ་རྒྱུད་གྱི་དབྱེ་བ་
 རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། དད་སོགས་རྩོད་པོའམ་ཆེན་པོས་ནི། ཉན། གྲགས་ཆ་དང་སྟོབ་དཔོན་
 མཐུན་ནོ། ཁར། གསུམ་པ་ཆོག་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། དོ་བོའི་དབྱེ་བ་
 འགྲེལ་པས་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་གྱི་དབྱེ་བ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་གཉིས། དང་བོ་དོ་བོའི་དབྱེ་
 བ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། མཁས་པ་ཡིན་ནོ། གང་ལ་ན། ཡུལ་རྩམ་པ་ལྟའའོ། ཉན། ཆོག་ལམ་
 ལམ་ལ་འདི་སྤར་མ་ངེས་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་བས་ཡིན་ནོ། ཁར། གཉིས་པ་ཆོག་ལམ་གྱི་རྒྱུད་གྱི་
 དབྱེ་བ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། དད་སོགས་ཡུལ་ལྟའའོ་མཁས་ན་དད་སོགས་དེ་དག་ལ།
 ཉན། རྒྱན་སྤང་དུ་གསུངས་པ་དང་འབྱོར་ལ་གཞན་དུ་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྐབས་མ་མཐུན་
 པར་འགྲོའོ། ཁར། གོང་གི་ས་བཅད་གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་བྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་སྟོམ་
 རིམ་ལ། སྦྱོར་བ་བྱད་པར་ཅན་སྦྱེས་པའི་དུས། སྦྱེས་པའི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག གང་ཟག་དེའི་
 སྟོམ་རིམ་དང་གསུམ། གང་པོ་ལ། དངོས་དང་། སྟོམ་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་བོ་སྦྱོར་བ་བྱད་
 པར་ཅན་སྦྱེས་པའི་དུས་དངོས་ལ། མཚམས་སྒྱུར། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་བོ་ནི། ཐར་
 ཆའི་འོག་དུ་ངེས་ཆ་གསུངས་ཏེ། ཉན། རིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། ཁར། གཉིས་པ་སྦྱོར་

བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲིམ་པའི་དུས་དངོས་ཙམ་བས་བསྟན་པ་ལ། སྦྱོར་ལམ་བྱོད་ཀྱི་དམིགས་ཀྱིས་
དང་། ཅེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་དམིགས་ཀྱིས་ཙམ་བས་བསྟན་པ་
བཞི། དང་པོ་ལ། སྦྱོར་ལམ་བྱོད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཙམ་བས་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཙམ་བས་བསྟན་
པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་ནི། དམིགས་པ་ཡིན་པར་བསྟགས་པ་སྟེ་བཟོད་དོ། །པན་
འདྲེགས་པའི་སྦྱོར་བ་གཙོ་བོར་བྱས་པས་སོ། །བར། སྦྱོར་ལམ་བྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཙམ་བས་བསྟན་
པ་ནི། རྣམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད། ནས། བྱོད་དང་ཆོས་མཆོག་གཉིས་ལ་སེམས་ཅན་
དམིགས་པར་བཤད་པ་ནི་བར་པ་གཉིས་ལ་མཆོན་པའོ། །བར། གཉིས་པ་ཅེ་མོ་ཆུང་འབྲིང་
ཆེན་གསུམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཙམ་བས་བསྟན་པ་ནི། བདག་ཉིད་སྟག་བསྟུལ་གྱི་རྒྱ་མི་དགེ་བ།
ནས། མཉམ་པར་གཞག་པར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བར་རོ། །བར། གསུམ་པ་བཟོད་པ་ཆུང་འབྲིང་
ཆེན་གསུམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཙམ་བས་བསྟན་པ་ནི། ཅེ་མོའི་སྐབས་སུ་རང་གཞན་ལ་བརྟེན་
པའི། ནས། དེ་གཉིས་ནི་འོག་གི་སོགས་སྒྲིམ་བསྟུས་པའོ། །བར། བཞི་པ་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་
ཆུང་འབྲིང་ཆེན་གསུམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཙམ་བས་བསྟན་པ་ནི། རང་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་
དམིགས་རྣམ་གྱིས། ནས། དེ་དག་གིས་ཆོས་མཆོག་གཉིས་པར་བྱའོ། །བར། གསུམ་པ་སྦྱོར་ལམ་
བྱོད་སོགས་བཞིའི་དམིགས་རྣམ་འབྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། འོན་པ་སྟེ་
བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྦྱོར་ལམ་བྱོད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་འབྲེལ་པས་བཤད་པ་
ནི། བྱོད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ནི། ནས། འོག་མ་ལ་བྱུང་དེ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཆེད་དོ། །བར།
གཉིས་པ་ཅེ་མོའི་དམིགས་རྣམ་ནི། འདྲོར་ལེན་གྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ། ནས། བསྐྱབས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པའོ། །བར། གསུམ་པ་བཟོད་པའི་དམིགས་རྣམ་ནི། ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ལ་འགོད་
བྱེད་བྱང་སེམས་རང་དང་། ནས། སྦྱོར་བར་དེ་ལས་བཤད་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །བར། བཞི་
པ་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་དམིགས་རྣམ་འབྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། སྟེ་མ་ཅེ་མོར་རང་གཞན་
གྱི་སྒོ་ནས་དམིགས་རྣམ་བཤད་པ། ནས། བརྟགས་ན་འགྱུར་སྟོན་དུ་སྤང་ངོ་། །བར། གཉིས་པ།
འོན་པ་སྟེ་ན། བསམ་སྦྱོར་སྟན་ཆོགས། ནས། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །བར།
གཉིས་པ། སྒྲིམ་པ་སྤང་བ་ནི། མངོན་རྟོགས་དང་པོ་དུག་པོ་རེ་རེ་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་

པར་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་ལན་གསུམ་གསུམ་བསྟན་པ་རྣམས་སྒྲིམ་ཏེ་བཟོད་བྱ་བྱང་མེད་
ཡང་ཡང་བསྟན་པས་ཞེ་ན། གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པར་སྒྲིམ་པས་སྒྲིམ་སྒྱུན་མེད་པར་འཆད་
པའི་ལན་ལ། ལན་དངོས་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་
དང་པོ་གསུམ་དུ་ལམ་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ། བྱས། མིང་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །བར། འོ་ན་མིང་དེ་དག་གིས་གདགས་པའི་གཞི། བཏགས་པའི་ཆོས། འདོགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་བཏགས་པའི་དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་
སྒྲིམ་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི། བྱས། རྒྱུང་འབྱིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱས་པ་
རྣམས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། ལམ་གསུམ་ཆན་གསུམ་སྟེ། བྱས། དང་པོར་ཐོབ་པའི་ས་
མཚམས་བསྟན་ཏོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། ས་རེ་རེའི་རྒྱུང་འབྱིང་གསུམ་གསུམ། བྱས། མཚུངས་
པ་ནི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །བར། བཞི་པ་ནི། བརྒྱད་པ་ཡན་འབད་ཚོལ་ཞི་བའི། བྱས། བྱང་མེད་དུ་
འགྱུར་བས་སོ། །བར། ལྷ་པ་ནི། ལ་ཅིག་བྱང་པར་གྱི་ལམ་གྱིས། བྱས། དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པས་
སོ་ཞེས་བཞེད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་རོ། །བར། དེའི་འཐད་འགྲེལ་པ་དེའི་རྗེས་འབྲང་གཞན་གྱི་
བཞེད་པ་དགོད་པ་ལ། ཆོས་བཤེས་ཀྱི་ལྷགས། རིགས་བྱིན་གྱི་ལྷགས། ཤེར་འབྱུང་གི་ལྷགས་
བཀོད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དང་པོ་ཆོས་བཤེས་ཀྱི་ལྷགས་ནི་དང་པོར་སྒྲོབ་པའི་སྐབས་
དང་། བྱས། དེའི་ཕྱི་ལོགས་ནས་གཟུང་ངོ། །ཞེས་པའོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། རིགས་བྱིན་གྱི་
ལྷགས་ནི། བྱས། རྒྱ་མཚན་དེ་གཉིས་མེད་པས་མ་སྒྲིམ་སོ་ཞེས་པའོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། ཤེར་
འབྱུང་གི་ལྷགས་ནི། བྱས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ།
དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། ཨ་བྱས་གཞན་ལྷགས་བཀག་པ་དང་། བྱས། འདི་ལ་
ནི་འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན་འཐད་དོ། །བར། གཉིས་པ། སྒྱུར་བ་བྱང་པར་ཅན་སྒྲིམ་
པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྒྱུར་བ་དང་། དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
ངས་ཆའི་འོག་ཏུ་བྱིར་མི་ལྷོག་པ་ནས། བྱས། རྣམ་པ་རྟགས་མཚན་མ་རྣམས་ངེས་པའི་ལན་
དུ་གསུངས་སོ། །བར། གཉིས་པ། དོན་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས།
དང་པོ་ལ། བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་གང་ཟག་དང་། བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དོན་དང་། བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་

རྟགས་དང་། རྟགས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་དུ་མཆོན་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རྣམ་
 པ་དེ་དག་དང་རྟགས་དེ་དག་དང་། རྣམ། བརྒྱད་པ་ནས་དེ་མེད་པས་སོ། ། བར། གཉིས་པ་ནི།
 རྟགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལས་མི་ལྟོག་ རྣམ། ཞི་བའི་མཐར་མི་ལྟོག་པར་ངེས་པའོ། ། བར། གསུམ་
 པ་ནི། གཞུགས་སོགས་ལས་ལྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཉི་ཤུ་དང་། གཞན་རྣམས་ཆ་ཙམ་
 དུ་རིག་པར་བྱའོ། ། བར། བཞི་པ་ནི། ཁ་ཅིག་མཉམ་གཞག་གི་རྟགས་པ་ལས། རྣམ། ཅིའི་ཕྱིར་
 གྲུག་ཀ་ཆོལ་བར་བྱེད། བར། གཉིས་པ། ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། རྟགས་ཀྱི་ཡོད་སའི་སྒྲིམ་
 མདོར་བསྟན་པ། ཡོད་ཆོས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་
 གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྩ་བས་བསྟན་པ་དང་། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དག་འདུན་ནི་ལམ་དང་། རྣམ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས་ཏེ་
 དག་འདུན་ཡིན་ནོ། ། བར། གཉིས་པ་ནི། བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་དཔའ་བོ། རྣམ།
 བམ་པོ་བཞི་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། བར། གཉིས་པ། ཡོད་ཆོས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་ལ། མཆོམས་སྒྱུར་བ་དང་། དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གསུམ་
 པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི། རྣམ། དེའི་ལན་དུ་དེ་དག་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། ། གཉིས་པ་ལ། སྦྱར་ལམ་ཕྱིར་
 མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ། མཐོང་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ། སྒྲིམ་ལམ་ཕྱིར་
 མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཆོམས་སྒྱུར། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རེ་ཞིག་ནས་མཆོན་
 ཉིད་གསུངས་སོ། ། གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་པར་སྟོན་ནོ། ། གསུམ་པ་ནི། གཞུགས་དང་སོགས་པས།
 རྣམ། ཉི་ཤུར་མདོ་ལས་བརྗོད་པ་ཡིས་ངེས་ཆ་སོགས་སོ། ། གཉིས་པ། སྦྱར་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
 པའི་རྟགས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཆོམས་སྒྱུར། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལྟོག་
 སོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། རྣམ། རྟགས་རྒྱས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་པའོ། ། བར། གཉིས་པ་རྩ་བས་
 བསྟན་པ་ནི། རྟགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལས་མི་ལྟོག་གོ། རྣམ། ཡང་ན་སྤྲུལ་རྣམས་ཕྱི་མས་བཤད་
 པའོ། ། བར། གསུམ་པ། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། རྟགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ། རྣམ། ཉི་ཤུ་
 པོ་སྤྲུལ་བཤད་པ་འདི་དག་གིས་སོ། ། རྩི་ལྟར་ན། བར། འདི་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་ས་བཅད་སྦྱོར་

ལམ་རྒྱུ་གི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཅེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། སྦྱོར་
 ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་གི་རྟགས་ཏེ་བཞི། དང་པོ་ནི། རྟགས་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཅིག་
 གིས། རྟགས་གཙང་མའི་གོས་ནི་རྒྱ་དང་བཟོད་པའི་ཆོས་གོས་སོགས་ལ་སྦྱོད་པའོ། གཉིས་པ་
 སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ནི། རྟགས་རྣམ་པ་དུག་གིས་ཅེ་མོ་སོགས་སོ། རྟགས་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བར་གསུངས་སོ། བར། གསུམ་པ། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་
 མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ནི། རྟགས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཟོད་པ་སོགས་སོ། རྟགས་ཐེག་ཆེན་གྱིས་
 མི་ལྷོག་པར་གསུངས་སོ། བར། བཞི་པ་ནི། རྟགས་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ཆོས་མཆོག་སོགས་
 སོ། རྟགས་དེ་ནི་སྦྱོར་པའི་པར་སྦྱོར་ལས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་ཞེས་སོ། བར། གཉིས་པ། མཐོང་
 ལམ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ་ལ། མཆོམས་སྦྱར་བ་དང་། འོན་པའདད་པ་གཉིས། དང་
 པོ་ནི། རེས་ཆའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་གི། རྟགས་མཆོན་ཉིད་འཆད་དོ། བར། གཉིས་པ་ལ། རྟགས་ཀྱི་
 བྱངས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཆོམས་སྦྱར། ཅ་
 བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རེ་ཞིག་མཐོང་ལམ་པའི་རྟགས། རྟགས་ཞེས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་
 སོ། བར། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། གསུངས། གསུམ་པ། མཐོང་ལམ་ཕྱིར་
 མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་རོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཆོམས་སྦྱར། ཅ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ།
 དང་པོ་ནི། རྟགས་ཅིག་མའི། རྟགས་ཆོགས་ལྡན་གསུངས་པ་ནི་འོ། བར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་
 ལྷོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན་ནོ། རྟགས་ གཞུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྷོག་པ་སོགས་སོ། བར།
 གསུམ་པ། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། བདེན་པ་སོ་སོའི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། འོན་
 བསྟན་ཏེ་བཤད་པའི་རྟགས་ངོས་གཞུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྦྱོག་བསྡུལ་བདེན་པ་དང་།
 ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་བདེན་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་
 པོ་ནི། སྦྱོག་བསྡུལ་གྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ། རྟགས་ཞེས་
 བྱ་བ་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་ཏེ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ངོ། བར། གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་ཐོབ་པ་ལ་
 བསྟགས་པ་བྱེད་པའོ། བར། གསུམ་པ་ནི། འགོག་པའི་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་
 ཡིན་ནོ། རྟགས་ བདག་དང་བདག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཟད་པ་ཡོད་ན་ཐར་པ་སྟེ། ཞེས་

སོ། །བར་འགོག་པའི་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་ནས། འདིར་དགག་བྱ་
དབང་སོགས་ཅུང་ཟད་དབྱད་པ་ལ། དགག་བྱའི་ངོ་བོ། ལམས་གང་ཏུ་འགོག་ཚུལ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། དབང་པོ། དབང་རྟེན། དབང་ཡུལ། བདག་ཏུ་ཞེན་པ་བཞི། དང་པོ་དབང་པོའི་ངོ་
བོ་ལ། སོ་སའི་ངོ་བོ། གངས་ངེས་པའི་རྒྱ། ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ས་མཆམས་གསུམ། དང་པོ་དབང་
པོ་ཉེར་གཉིས་སོ་སའི་ངོ་བོ་ནི། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ལས། རྟེན། དང་སོགས་ཀྱི་ཆ་ལ་བདགས་
པས་རྣམས་གྲུད་ན་མེད་དོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། འཁོར་བར་འཇུག་པ་པོའི་རྟེན་དང་། རྟེན།
དབང་པོ་རྣམས་ནི་གཞན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །བར། གསུམ་པ། དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ས་
མཆམས་ནི། མཛོད་ལས། མཐོང་སྒོམ་མི་སྒོམ་ལམ་ལ་དགྲ། །ནས། མདོ་དང་དགོངས་པ་སྒྲིག་
ཀུས་སོ། །བར། གཉིས་པ། དབང་པོའི་རྟེན་ནི། འབྱུང་བ་བཞི་དང་། རྟེན། ཐ་མི་དང་ཏུ་འཇུག་
པ་རྣམས་སོ། །བར། གསུམ་པ། དབང་པོའི་ཡུལ་ནི། ཡུལ་དྲུག་གོ། །དང་། བཞི་པ། བདག་ཏུ་
ཞེན་ཚུལ་ནི། བདག་འདྲིན་དང་དེའི་འཁོར། རྟེན། ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་གསུངས་པས་
སོ། །བར། བཞི་པ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན། རྟེན། འདོར་
ཞིང་རྣལ་འབྱོར་རབ་ཏུ་བརྩོན། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ། དོན་བསྟུན་ཏེ་བཤད་པའི་རྟོགས་ངོས་
གཟུང་བ་ནི། མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས། རྟེན། རྩོད་པའི་ལན་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་
འཁྲུལ་བའོ། །གསུམ་པ། སྒོམ་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟོགས་བཤད་པ་ལ། མཆམས་སྦྱར་བ་
དང་། དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདོར་བསྟན་དང་བསྟན་ན། རྟེན། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
མཆན་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་འཆད་དོ། །བར། གཉིས་པ། དོན་བཤད་པ་ལ། ཞར་བྱང་དང་། དུམ་
མའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱང་པར། བྱང་གཞི་སྒོམ་ལམ། སྒོམ་ལམ་གྱི་རབ་དབྱེ་
དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཆམས་སྦྱར། རྩ་བ། འབྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྟོག་གི་
རྟོགས་ཉིད་འཆད་དམ་ཞེ་ན། རྟེན། བྱང་པར་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པས་སོ། །བར། གཉིས་པ། སྒོམ་
ལམ་གྱི་བྱང་པར་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། ཀླང་པ་དང་པོས་ཟབ་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱང་པར་དང་།
རྟེན། ས་བརྒྱད་པའི་ཆེ་ཞི་བ་ལས་སྒོང་བར་མཛོད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །བར། སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱང་
པར་འབྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། ཟབ་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱང་ཆོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། ཟབ་པའི་ངོ་

བོ། ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཟབ་པ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་བྱང་པར་དུ་བསྟན་པ་ནི། རྣམ་
 ཉོགས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། ཟབ་པ་དེ་དག་གང་ན། རྣམ་ དེ་
 བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། རྟོང་ཉིད་སོགས་བཅུ་གཅིག་པོ། རྣམ་
 གཟུགས་ནི་མཚན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །བར། གཉིས་པ། བྱང་གཞི་སྒྲིམ་ལམ་བཤད་པ་ལ།
 མཚམས་སྒྱུར། ཚ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལྷར་གྱི་དེ་ལྷར་སྒྲིམ་ལམ་གྱི། རྣམ་ རང་
 གི་ངོ་བོ་གསུངས་སོ། །བར། གཉིས་པ། སྒྲིམ་ལམ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། སྒྲིམ་པའི་ལམ་ཡིན་
 ནོ། །རྣམ་ དེ་ནི་རྒྱན་ཆགས་ཞེས་པ་འདིར་སྒྲངས་ནས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ། སྒྲིམ་ལམ་འགྲེལ་
 པས་བཤད་པ་ནི། སྒྲིམ་པའི་ལམ་རྒྱན་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ ཆིག་གསུམ་གྱིས་ནི་ཡུལ་
 གསུམ་བསྟན་ཏོ། །བར། གསུམ་པ། སྒྲིམ་ལམ་གྱི་རབ་དབྱེ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། ཕྱེ་བ་ལ་
 རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྒྱུར། ཚ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། བྱང་
 གཞི་དེ་ལ་གངས་གྱི་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། དང་། གཉིས་པ། སྒྲིམ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་རྩ་བས་
 བསྟན་པ་ནི། སྒྲིམ་ལམ་དེ་ནི་དབྱེ་གཞིའོ། །རྣམ་ ཐ་མའི་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་བཞེད་
 དོ། །གསུམ་པ། སྒྲིམ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། སྒྲིམ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །རྣམ་ རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉི་དེ་ལྷར་
 བའོ། །འདི་ལ་སྒོ་བྱར་ས་བཅད་སྤང་གཉེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་རྩོད་སྤང་དང་། སྤང་བྱའི་ངོ་བོ་ལ་
 རྩོད་སྤང་གཉིས། དང་པོ། སྤང་གཉེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་རྩོད་པ་ནི། གཉེན་པོ་རྒྱུང་རིམ་ནས་སྒྱེས་
 པས། རྣམ་ རི་ལ་ནི་དེ་ལྷ་མིན་པ་བཞིན་ཞེ་ན། བར། ལན་ནི། སྤང་དཀའ་སྤྲོ་ལ་ཆེ་རྒྱུང་དུ།
 རྣམ་ རྣམ་ཕྱོགས་ཉམས་རྒྱུང་བས་ཡིན་ནོ། །བར། གཉིས་པ། སྤང་བྱའི་ངོ་བོ་ལ་རྩོད་པ་ནི།
 སྒྲིམ་སྤང་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱང་ཡོད་ན། རྣམ་ ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་མིན་ཞེ་ན། བར། ལན་ནི། འདི་ནི་
 བཀལ་ཞིང་བརྟག་པ། རྣམ་ ཅིག་ཤོས་ཀྱང་སྤོང་བ་ལ་དགོངས་སོ། །བར། གཉིས་པ། ཕྱེ་བ་ལ་
 རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། གཉེན་པོའི་གངས་ངེས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། ཕྱེད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་
 བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲིམ་ལམ་གྱི་བྱེ་བྲག་དབྱེ་བ་ནི།
 རྣམ་ གངས་རྣམ་པ་དགྲ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེར་མ་ངེས་ཤེ་ན། བར། གཉིས་པ། ལན་ལ། ཉི་སྤང་གི་

བཤད་ཚུལ་དང་། ལེ་བརྒྱད་མའི་བཤད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཀླུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ནི་
 ལྷ་དུ་ཚྡོད་པ་དང་། ལྷ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བརྫོད་པའི་ཞེས་ཤིང་བཞེད་དོ། །བར། གཉིས་པ་ནི།
 སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་བཅད་ས་དང་ཚྡོད་པའི་ངོ་བོ་རྣམས། ལྷ་སྒྲིབ་པས་ཚོགས་ལོ། །དུས་མ་ལ་
 འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། བར། འདི་ལ་ནང་གསེས་གྱི་ས་བཅད་གསུམ། གངས་མེད་སོགས་རྣམས་ཐ་
 དད་ཏུ་མི་འགྲུབ་པ། ལྷོག་པ་ཐ་དད་པར་བསྟན་པའི་དགོས་པ། དེས་ན་གངས་ངེས་མི་འཇིག་
 པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གངས་གཞལ་ཚད་མེད་གསུམ། ལྷ་སྒྲིབ་ཏུ་སྒྱུར་བ་
 ཅམ་ཡིན་པས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། གངས་མེད་སོགས་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན། ལྷ་
 ཀྱན་ནས་བསྐྱང་སྟེ། གསུངས་པས་དེའི་རྒྱ་མཐུན་ནོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྷ་སྒྲིབ་ལམ་
 དགྲུ་པོ་རེ་རེ་ལ། ལྷ་མང་པོ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །བར། གཉིས་པ། བྱེད་པ་ལ་ཚྡོད་
 པ་སྤང་བ་ལ། ཚྡོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྒྱུར། ཚ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ།
 དང་པོ་ནི། གོང་དུ་མདོར་དོན་དམ། ལྷ་སྒྲིབ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་གསུངས་སོ། །བར། གཉིས་
 པ། ཚ་བས་བསྟན་པ་ནི། དངོས་པོ་ཚོས་རྣམས་བརྫོད་ཏུ་མེད་པ་ལ། ལྷ་སྒྲིབ་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་
 མ་མཆིས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །བར། གསུམ་པ། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྒྲིབ་པའི་ལམ་གྱིས་ནི། ལྷ་ཉེ་བར་དགོད་པར་མི་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། ལྷ་སྒྲིབ་པ་
 ལན་ལ། ལན་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚྡོད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྒྱུར། ཚ་བ།
 འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྤང་གཉེན་ལ་བོར་ཐོབ། ལྷ་སྒྲིབ་ལྷ་སྒྲིབ་འབྱུང་བ་འདི་ལྷ་
 རོ། །བར། གཉིས་པ། ཚ་བས་བསྟན་པ་ལ། སྤང་ཚོད་ཉམས་འཕེལ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་།
 རང་བཞིན་ལ་ཉམས་འཕེལ་མེད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཇི་ལྷ་སྒྲིབ་ཏུ་ཐུབ་ཐ་སྟོན་
 དུ། ལྷ་སྒྲིབ་ལན་བརྒྱ་སྤང་ལས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། བྱེད་ཐུབ་དེ་རི་ལྷ་བྱེད་ན།
 ལྷ་སྒྲིབ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བརྫོད་དོ། །བར། གསུམ་པ། ལན་དངོས་འགྲེལ་པས་
 བཤད་པ་ནི། ལྷ་སྤང་དུ་ཀླུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ། ལྷ་སྒྲིབ་པ་ནི་དེ་དོར་བའི་
 ལྷོག་མའོ། །བར། འདི་ལ་ནང་གསེས་གྱི་ས་བཅད་གསུམ། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བྱུང་པ་མ་གྲུབ་པ། དོན་
 དམ་ཏུ་འདོད་པའི་ལན། དེ་གཉིས་གྱི་དོན་བསྟན་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དཔེ་དགོད་པ་དང་།

དོན་ལ་སྒྱུར་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྱུར་པར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་ནི་དཔེར་དགོད་པའོ། །ནས། སྒོ་
ནས་ཉི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །བར། གཉིས་པ། དོན་ལ་སྒྱུར་བ་ནི། དཔེར་བཞོད་པ་དེ་བཞིན་
དུ། ནས། ཀུན་རྫོབ་སྡེ་མར་སྤང་ངོ། །བར། གཉིས་པ། དོན་དམ་དུ་འདོད་པའི་ལན་ནི། དོན་
དམ་པར་ནི་ཉམས་འཕེལ་གྱི། ནས། ལན་གཉིས་ཀ་འདྲིན་དགོས་སོ། །བར། གསུམ་པ། དེ་
གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྒྱུར་བ་ནི། དོན་དམ་དེའི་ཆེ་སྤང་གཉིན་ཉམས་འཕེལ། ནས། ལན་བཏབ་པའི་
དོན་བསྒྱུས་སོ། །བར། གཉིས་པ། ལན་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་
པོ་ལ། མཚམས་སྒྱུར། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དོན་དམ་དུ་ཉམས་འཕེལ་མེད་པས།
ནས། སྒོ་ནས་ཞེས་འོག་དུ་འབྱུང་བས་སོ། །བར། གཉིས་པ། ལན་ལ་རྩོད་པ་རྩ་བས་བསྟན་པ་
ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས། ནས། ཡུལ་དུ་བཤད་ཀྱི་ངོ་བོར་མ་གསུངས་པས་
སོ། །བར། གསུམ་པ། ལན་ལ་རྩོད་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། མདོ་དང་རྩ་བར་ཆོལ་བ་གཉིས།
ནས། ཁ་བསྐྱང་སྟེ་བཞིར་མཛད་དོ། །བར། འདི་ལ་ནང་གསེས་ས་བཅད་གཉིས། ཐལ་བ་
དགོད་པ་དང་། ཉགས་སྒྱུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དོན་བྱད་པར་ཅན་ཡུལ་གཉིས་སྤང་བའི།
ནས། དེ་མི་ཐོབ་པར་བཤད་པ་དེ་བས་ནའོ། །བར། གཉིས་པ། ཉགས་སྒྱུབ་པ་ནི། ཉགས་བྱུབ་
སྟེ། ནས། ཞེས་དོགས་པ་བསུས་པས་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ནི། བར། གཉིས་པ། དཀྱུས་མའི་དོན་
བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྒྱུར། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། རྩ་བྱི་རེ་རེ་དང་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དང་
རིམ་བཞིན། ནས། དེའི་ལན་གསུངས་སོ། །བར། གཉིས་པ། རྩ་བས་བསྟན་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་
དོན་དང་། གཞན་ཡང་མཆོན་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲོན་འོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྟེ།
ནས། ཐུར་བས་རྟོགས་དཀའ་གསུང་ངོ། །བར། གཉིས་པ། གཞན་ཡང་མཆོན་པའི་ཚུལ་འགྲེལ་
པས་བཤད་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་སྟེ་བྱི་རེ་རེས་མི་འཕྲོད་ཀྱང་། ནས། བརྒྱད་གང་ན་སྐྱེ་བ་དང་
ཞེས་འགྲེལ་བར་འཆད་དོ། །བར། གསུམ་པ། དཀྱུས་མའི་དོན་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། དངོས་
ཀྱི་དོན་དང་། དེས་གཞན་ཡང་མཆོན་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དཔེ་དགོད་པ་དང་། དཔེ་
དོན་སྒྱུར་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལྟོས་མེད་དུ་མི་སྟེག་པ་དང་། ལྟོས་ནས་སྟེག་པ་གཉིས། དང་
པོ་ལ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཅམ་གྱིས་མི་སྟེག་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་སྟེག་

པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་ནི། དཔེའོ། རྣམ། འདྲ་ཡི་རྣམ་པ་ལྟག་པོ་མེད་ཅེས་པའོ། །བར།
གཉིས་པ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྣམ། ཏུས་མཉམ་པས་རྒྱ་འབྲས་མི་
རུང་བས་སོ། །བར། གཉིས་པ། ལྟོས་ནས་སྲིག་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་སྲིག་པར་ནི་བྱེད་ལ་མ་ལྟོས་
པར་མི་སྲིག་པ། རྣམ། ཡང་ན་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དང་བསྲིག་པར་བྱ་བྱེད་གཉིས་སྒྱུར་རོ། །བར།
གཉིས་པ། དཔེ་དོན་སྒྱུར་བ་ནི། སྤྱི་ཕྱི་རྣམས་ལྟོས་མེད་དུ་མི་སྲིག་ནས། སེམས་བསྐྱེད་ཕྱི་མ་
རྣམས་ལྟན་སྒྱེ་བས་སོ། །བར། གཉིས་པ། གཞན་ཡང་མཆོན་པའི་ཚུལ་ནི། མར་མེད་དཔེ་དེས་
དོན་གཞན་ཡང་མཆོན་རྣམས་སམ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ། རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་མཆོན་ཚུལ་དང་།
ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་མཆོན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རི་སྐད་སྒྲོས་པའི་དཔེས། རྣམ། ཐ་སྙད་དུ་
སྲིག་པར་བསྟན་པས་སོ། །ཞེས་པས་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མཆོན་ཚུལ་དེ་ཐ་སྙད་པའི་མཆོན་ཚུལ་
ཡིན་པ་བསྟན་ཟིན་ནས། ད་ཟབ་ཆོས་མཆོན་ཚུལ་ནི། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཞེས་དང་། དང་
པོ་མཆོས་སྒྱུར་ནི། སྤར་མིང་ཅམ་བྱང་བའི་ཆོས་ཟབ་མོ། རྣམ། ཉགས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །བར། གཉིས་པ། རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། ལ་ཟབ་པ་ཉིད་ཅེས་བརྒྱད་ཀའི་མཐར་སྒྱུར་
ཏེ། རྣམ། བདུན་པ་ནི། དེའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་པ་ནི་དེའི་བྱད་པར་རོ། །བར། གསུམ་པ། ཟབ་པ་
བརྒྱད་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། ཟབ་མོའི་ངོ་བོ་དང་། དེ་རྟོགས་པ་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྱེ་བའམ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཟབ་པ་ནི། རྣམ། དོན་དམ་དུ་སྤངས་པ་ནི་འདིའི་
སྤངས་པར་བཤད་དོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། དོན་ལ་མི་འགལ་ཡང་། རྣམ། མཆོན་ཉིད་ཡིན་
པར་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་རྒྱན་སྤང་ལས་སོ། །བར། གསུམ་པ། ཉགས་དང་རྟགས་ཅན་གཉིས་
ཀྱི་དོན་བསྟུས་ནི། རྟོགས་བྱང་ཐོབ་ཆེད་དུ། རྣམ། ཞར་བྱང་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བར།
གསུམ་པ། གང་ཟག་དེའི་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ལ། བརྟེན་པ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ། རྟེན་
ཞིང་གཉིས་དག་པར་བྱེད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཞིང་དེར་དོན་མཛད་པའི་རྒྱ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ལ། མཐའ་བཅད་པ་དང་། ཆོག་གི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པས་འདི་ཡན་
ཆད་ཀྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་། རྣམ། མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་གང་རུང་མེད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །བར།
གཉིས་པ། ཆོག་དོན་ལ། མཆོས་སྒྱུར། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྟོག་གི་

འོག་ཏུ། འཕེལ་ལམ་ཞེས་ངེས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །བར། གཉིས་པ། རྩ་བས་བསྟན་པ་
ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། གྲུག་གསུང་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྦྲས་པ། ཅས།
འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ལྟར་བདེའོ། །བར། གཉིས་པ། གྲུག་གསུང་པ་ལ། ལས་མེད་
པ་དང་། ལས་འབྲས་དོན་དམ་དུ་ཐལ་བ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། མི་ལམ་ན་ལས་
བསོག་པའི་གྲུག་ག་དང་བཞི་དང་། དེའི་ལན་མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པར་
ཟད་ཅེས་ཏེ་མདོར་བཤད་པ་ལྟར་གཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་གྲུག་ག་དང་པོ་ནི། ཆོ་དང་
ལྷན་པ་རབ་འབྱོར། ཅས། འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་པ་དང་ལྷན་པའོ། །བར། ལན་དང་པོ་ནི།
རབ་འབྱོར་གྱིས་སྦྲས་པ། ཅས། བརྒྱད་སྟོང་པར་ཡང་དེས་སྦྲས་པར་འབྱུང་ངོ་། །བར། གྲུག་ག་
གཉིས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྦྲས་པ། ཉིན་པར། ཅས། དེ་དང་མཐུན་པའི་ལན་འདེབས་སུ་
འཇུག་པའོ། །བར། ལན་གཉིས་པ་ནི། སྦྲས་པ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་དམིགས་པ། ཅས།
ཆེ་ཆུང་ཡོད་པར་བསྟན་ཅེས་འཆད་དོ། །གྲུག་ག་གསུམ་པ་ནི། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར།
ཅས། དམིགས་པ་མེད་པར་མ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །བར། ལན་གསུམ་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྦྲས་
པ། ཅས། མཆན་འདྲིན་ཅན་གྱི་ངོར་ཡིན་ཞེས་པའོ། །བར། གྲུག་ག་བཞི་པ་རྩ་བས་བསྟན་པ་
ནི། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན། ཅས། སྤྲེལ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་པར་འགྱུར་
རམ། ཞེས་པའོ། །བར། ལན་བཞི་པ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་
བྱམས་པ། ཅས། རྩལ་པར་བྱུང་གྱིས་ལན་བཏབ་པོ་ཞེས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ། ཆོག་དོན་
འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། གྲུག་གསུང་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་
མི་མཐུན་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་གཉེན་པོ། ཅས། ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་
སོ། །བར། གཉིས་པ། འགྲེལ་པས་གྲུག་ག་སྦྲས་པ་བཤད་པ་ལ། ཚྡོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་
པོ་ནི། གཉིད་ལོག་པར་མ་ཟད་གཉིད་མ་ལོག་པ་སང་པའི། ཅས། དོད་རྣམས་ཞེས་པས་བསྟན་
ཏེ་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པའོ། །བར། གཉིས་པ། འགྲེལ་པས་ལན་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་གྲུག་ག་
རྣམས་ཀྱི་ལན་ནི་འོག་ནས་འཆད་པ་འདི་དག་སྟེ། འདི་ལ་གཉིས། གྲུག་ག་དང་པོའི་ལན་
དང་། ལྷག་མའི་ཚོད་ལན་མ་སྦྱོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གཉིས། དང་པོ་ལ། དོན་མི་འཐད་པ་དང་།

དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཚྡོད་པ་དང་། ལན་མཚུངས་
པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་གཉིས། དང་པོ་
ནི། ཚྡོད་པ་དེ་ལ་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ཐལ་བ་འཕང་སྟེ། ནས། དེ་དག་གི་གཞུང་གང་ན་ཡང་མི་
སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བར། གཉིས་པ་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་ནི། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་དོན་དམ་སྤང་
ཅིག །ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་བས་མི་གཞོད་ཅེ་ན། བར། གཉིས་པ། ལན་མཚུངས་
པར་བསྟན་པ་ལ། དཔེ་དགོད་པ་དང་། དོན་ལ་སྦྱར་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་
ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན། ནས། དགོ་སྤྲིག་གི་ལས་ལམ་རྣམ་པར་འཛོག་གོ །བར། འདི་ལ་ནང་
གསེས་ས་བཅད་གསུམ། གང་ན་འཛོག་པ་དང་། གང་གི་སྒོ་ནས་འཛོག་པ་དང་། ཇི་དང་འབྲ་
བར་འཛོག་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྟོག་གི་རྒྱན་ཟླ་བ་བཅུ་ཅམ། ནས། རྒྱན་འཛིག་པ་དེ་དག་
གིས་བྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། བདག་གི་ནི། ནས། རྟོག་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །བར།
གསུམ་པ་ནི། དགོ་སྤྲིང་གིས། ནས། གཉེན་པོ་འཛོག་པར་འདོད་ཀྱང་དགོངས་པར་མི་འགལ་
ལོ། །བར། གཉིས་པ། དོན་ལ་སྦྱར་བའི་ནི། དོན་སྤྲིའི་ལྷགས་ལ་དོན་དམ་པར་ནས། སྦྱེས་བྱ་
ཐ་ཤལ་དེ་དག་བཟླག །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །བར། གཉིས་པ། དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་ལ། ལུང་
གཞན་གྱི་དོན་བཤད་པས་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། ལུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་
པས་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མི་ལམ་གྱི་དཔེ་ལ་ནི། དགོ་སྤྲིག་གི་ལས་
མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། ཉི་ཤུ་པ་ལས། ནས། དེའི་ལྷགས་ལ་དོན་ནི་མི་འཐད་པའང་རྟོགས་པར་
བྱའོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། མི་ལམ་གྱི་དཔེ་ལ་ནི་ལས་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། ནས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་མ་བཅས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྤང་ངོ་། །བར། གསུམ་པ། དཔེ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་
ནི། འཁོར་འདས་གཉིས་མཉམ་ཉིད་དུ་གྲུབ་སྟེ། ནས། དཔེ་མ་གྲུབ་པ་སྤྲུལ་མའི་མཇུག་ཏུ་ཡང་
སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ། ལྷག་མའི་ཚྡོད་ལན་མ་སྒོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གླུ་ཀ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་
ཚྡོད་ལན་སོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ནི། མི་ལམ་ན་ལས་རྒྱས་རྒྱུང་ཡོད་པར་བསྟན་པས་བཞི་པའི་
ལན་དོན་གྱིས་སོང་ངོ་། །བར། གཉིས་པ། རྟོན་ཞིང་གཉིས་དག་པར་བྱེད་པ་བཤད་པ་ལ།
མཚམས་སྦྱར། ཅ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། མཉམ་ཉིད་དེའི་འོག་ཏུ། ནས། རྣམ་མཁྱེན་

དང་ཉི་ལཱགས་ཞེས་རིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །བར། གཉིས་པ། རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི།
 རང་ཉིད་སངས་རྒྱ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དག་པར། ཉན། ཅས་ཏེ་དགོན་པ་ནི་རྩ་
 དང་མུ་གེའི་དགོན་པ་ལོ། །བར། གསུམ་པ། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། སེམས་ཅན་དང་སྟོན་གྱི་
 འཇིག་རྟེན། ཉན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་ཞིང་སོགས་སོ། །བར། གསུམ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 ཞིང་དེར་དོན་མཛད་པའི་རྒྱ་འཆད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།
 ཞིང་དག་པའི་འོག་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གསུངས་ཏེ། ཉན། རིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་
 སོ། །གཉིས་པ། རྩ་བས་བསྟན་པ་ལ། སྦྱར་བའི་ཡུལ། ཡུལ་ཅན་སྦྱར་བའི་ངོ་བོ། སོ་སའི་དབྱེ་
 བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཉི་སྤང་དང་ལེ་བརྒྱད་མར་རྣམ་ཐར་གསུམ་དང་། ཉན། མ་འདྲེས་
 པ་སོགས་ཡུལ་དུ་གསུངས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཆེ་བྱང་ཆེན་རྣམས་ལ། ཉན།
 སངས་རྒྱས་ཆོས་ལས་ཡོངས་མི་ཉམས། ཞེས་སོ། །བར། གསུམ་པ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་
 སྦྱར་བ་འདི་ལ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱ་ཡོད་དོ། །ཉན། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱར་བ་ཞེས་རེ་རེའི་
 མཐར་འུགས་ལ། གསུམ་པ། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། སོ་སའི་སྟོན་རྣམས་པར་བཤད་པ་དང་།
 ཡུལ་དང་ངོ་བོའི་སྟོན་རྣམས་དོན་བསྟུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལྷའི་བྱ་དང་སོགས་པས། ཉན། བར་
 ཆད་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་ལ་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ནང་གསེས་གྱི་ས་བཅད་གསུམ། འདིར་
 བདུད་བཞིའི་མཐའ་རྒྱུད་ཟུང་དབྱེད་ན། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། བཞིར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན།
 གང་ནས་འཛོག་པའི་རྒྱལ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ཐུང་པོའི་བདུད་ནི་ཉི་བར་
 ལེན་པའི་ཐུང་པོ་ལྷོ། ཉན། དེ་ནི་ལྷའི་བྱའི་བདུད་ཅས་བྱའོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་
 བདུད་བཞིར་བཞག་ཅེ་ན། ཉན། བདུད་བཞི་རྣམས་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་
 ནི། ཉན་མོངས་པའི་བདུད་ས་བརྒྱད་པ་ནས་དང་། ཉན། བྱང་ཡེ་དང་བཟོད་པས་རིག་པའི་
 གནས་ལྷ་ལ་མཁས་པར་བཞེད་དོ། །བར། གཉིས་པ་ཡུལ་དང་ངོ་བོའི་སྟོན་རྣམས་དོན་བསྟུ་བ་ནི།
 ཤེར་ཕྱིན་ཐབས་མཁས་པ་བརྒྱ་བྱང་སེམས་ཀྱི། ཉན། ལམ་རྣམས་པ་བརྒྱ་ལ་བྱང་བ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །བར། རྩ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་སྐབས་བསྟུ་བ་ནི། ཤེས་རབ་སོགས་
 སོ། །ཉན། རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཤར་

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབྲམ། རྒྱུ་ཁ་ལ།

ཅོང་ཁ་པ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྒྱུར་བ་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་ས་བཅད་བཤད་
ཟིན་ཏོ།

ཆེན་མོ་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབྲམ། རྒྱུ་ཁ་ལ།

༡༡། །རྗེའི་མེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྱེད་བ་ལས་སྐབས་ལྔ་པའི་ས་བཅད་
བཞུགས་སོ། །

༥ གོང་གི་ས་བཅད་གཉིས་པ་དབང་དུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཅེ་སྟེར་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་ལ། འབྲེལ་དགོད་པས་མཚམས་སྦྱར། ཅེ་སྟེར་གྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་
བསྐྱ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྣམ་ཀུན་གྱི་འོག་ཏུ་ཅེ་མའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འཆད་
དོ། །ནས། དེ་བས་རབ་འབྱོར་ལ་རྟགས་བཀའ་སྩལ་དོ། །བར། གཉིས་པ། ཅེ་མའི་ཆོས་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ལ། སྟེར་ལམ་ཅེ་སྟེར། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟེར། སྟོམ་ལམ་ཅེ་སྟེར། བར་ཆད་མེད་པའི་
ཅེ་སྟེར་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། སོ་སའི་ངོ་བོ་དང་། རོན་བསྐྱ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི། རྟོད་
ཅེ་སྟེར། ཅེ་མོ་ཅེ་སྟེར། བཟོད་པ་ཅེ་སྟེར། ཆོས་མཆོག་ཅེ་སྟེར་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། ཅ་འབྲེལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྲངས་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་བཞེད་དོ། །ནས། མི་ལམ་དང་
གཉིས་ཀ་དང་སད་པའི་རྟགས་སུ་བཞེད་དོ། །བར། གཉིས་པ། འབྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། རྟོད་
གྱི་ཅེ་མའི་མངོན་པར། རྣམ། རྟགས་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ནི་འོ། །བར། འདི་ལ་ནང་གསེས་ས་
བཅད་བཅུ་གཉིས། དེ་དག་གང་ན། རྟགས་དང་པོ་ནི། ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་
གྱི། རྣམ། འདི་མི་ལམ་གྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། ཐབས་ཤེས་ཞེས་
སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་དང་། རྣམ། འདི་དང་སྔ་མ་གཉིས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟགས་
ཀྱི་གཙོ་བོ་འོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། གཙོ་བོ་དེ་བ་དང་སོགས་པས་དེ་ལ་འཁོར། འཁོར་གྱིས་
བསྟོར་བར་མཐོང་བ་ལ་གསུངས་སོ། །བར། བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམ་མཁར་འཕགས་ཏེ།
ནས། མཐུ་ལ་གོམས་པ་བརྟན་པའི་རྟགས་སོ། །བར། ལྔ་པ་ནི། མི་ལམ་ན་ཡང་ཞིང་འཇིགས་
པའི་གནས་མཐོང་བ་ན། རྣམ། འདི་མི་ལམ་ལ་དེར་ཤེས་པའི་རྟགས་སོ། །བར། ལྷག་པ་ནི།
དཔུལ་བ་ལ་སོགས་ངན་སོང་གི་སེམས་ཅན་མཐོང་བ་ན། བར། འདི་རང་གི་ཞིང་དག་པར་

བྱེད་པའི་རྟགས་སོ། །བར། བདུན་པ་ནི། མི་ལམ་མམ་སང་པ་གང་རུང་དུ། བྱས། རྣམ་སྤྲིན་
 ལྷག་མ་ཁྱེད་བ་ལ་གསུངས་སོ། །བར། བརྒྱད་པ་ནི། མི་ལམ་མམ་སང་པའི་ཆོ། བྱས། བརྒྱད་པ་
 ལ་ཡང་ལྷ་བཞི་སྐྱར་རོ། །བར། དགུ་པ་ནི། སང་པའི་ཆོ་ཞེས་བཞི་ཀ་ལ་སྐྱར་ལ། བྱས། དགེ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་བཞེན་པར་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བརྒྱུ་པ་ནི། དགེ་ཆ་ཐམས་ཅད། བྱས།
 ཤེར་ཕྱིན་ལ་སློབ་པའོ། །བར། བརྒྱ་གཅིག་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས། བྱས།
 མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའོ། །བར། བརྒྱ་གཉིས་པ་ནི། གཞུགས་སོགས་ལ་མི་སྦྱོད་པའི། བྱས།
 བན་ཡོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ཅེ་མོ་ཅེ་སྦྱོར་བཤད་པ་ལ།
 མཆམས་སྐྱར། ཅ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟགས་ཀྱི་འོག་དུ་རྣམ་འཕེལ་གསུངས་ཏེ།
 བྱས། འཕེལ་ཚུལ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །གཉིས་པ་ཅེ་བས་བསྟན་པ་ནི། རྣམ་འཕེལ་
 བརྒྱ་དྲུག་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །བྱས། དེམ་པ་ལྟར་འཕེལ་བ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་སོ། །བར།
 གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ཡིན་ཏོ། །བྱས། གོང་ནས་གོང་དུ་ཞེས་
 དང་བྱེད་པར་དུ་ཞེས་པའོ། །དེ་དག་གང་ན། བར། འདི་ལ་ནང་གསེས་ས་བཅད་ཕྱི་གཙོ་བོར་
 གུར་པའི་བསོད་ནམས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། ནང་གཙོ་བོར་གུར་པའི་བསོད་ནམས་རྣམ་པ་
 བརྒྱད་དེ་བརྒྱད་ཆན་ལྷ་ཕྱི་གཉིས། དང་པོ་ཕྱི་གཙོ་བོར་གུར་པའི་བསོད་ནམས་རྣམ་པ་
 བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་ནི། འཛམ་གླིང་ལ་སོགས་པ་སྟོང་གསུམ་གྱི། བྱས། འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་མཆོད་
 པ་བོར་བཤད་དོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། བྱེད་པར་དུ་ཞེས་པ་ལྷག་མ་དྲུག་ལ། བྱས། ཤེར་ཕྱིན་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་འབྲལ་བའོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། མི་སྦྱོར་བའི་ཆོས། བྱས། བཟོད་པ་ཐོབ་
 པའོ། །བཞི་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་བར་བྱ་བ། བྱས། མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའོ། །བར། ལྷ་པ་ནི།
 འཛམ་གླིང་གི། བྱས། སྐྱེད་པ་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །བར། དྲུག་པ་ནི། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་
 བྱས། འོག་མིན་གྱི། བྱས། ཉི་ཤིར་འགྲེལ་པ་དེ་བཞིན་བཤད་པས་སོ། །བར། བདུན་པ་ནི། རྣམ་
 མཐེན་ཡིད་བྱེད་དང་མི་འབྲལ་བར། བྱས། ལྷན་པར་བྱེད་པའོ། །བར། བརྒྱད་པ་ནི། སྟོན་པ་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱིས། བྱས། ཡང་ནི་བརྒྱད་ཆན་ལྷ་མར་མ་བཟད་པའོ། །བར། གཉིས་པ་ནང་གཙོ་
 བོར་གུར་པའི་བསོད་ནམས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ལམ་སྐབ་པའི་རྣམ་པ་འཕྲུལ་སྐབས།

ནས། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། འཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་འབྲུང་བའི།
 ནས། ཅེ་མོ་ཐོབ་པ་ཉུང་བའོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། འཁོར་སྒྲུར་དུ་སྐྱེ་བ། ནས། རིགས་ཀྱི་རྒྱས་
 པའི་དབྱེ་བའོ། །བར། བཞི་པ་ནི། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་དུག་གི། ནས། ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །བར། ལྷ་
 པ་ནི། གཟུགས་དང་སོགས་པས། ནས། བཤད་པ་ནི་མདོ་དང་འགལ་ལོ། །བར། དུག་པ་ནི།
 སྒོག་དབང་། ནས། འདུས་པར་འཆད་པ་ནི་དོན་མིན་ནོ། །བར། བདུན་པ་ནི། དུམ་ལ་བསྐྱབ་
 པས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པའོ། །བར། གཟུང་པ་ནི། གཟུང་བ་ལ་སོགས་པའི། ནས།
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་རེ་རེའི་མཐར་རོ། །བར། གསུམ་པ་བཟོད་པ་ཅེ་སྒྱུར་བཤད་པ་ལ། མཆམས་སྒྱུར།
 ཅ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྣམ་འཕེལ་གྱི་འོག་ཏུ་ངེས་བརྟན་གསུངས་ཏེ། ནས། དགེ་
 ཅ་བསྡོམས་པས་བསྟན་ནོ། །བར། གཉིས་པ་ཅ་བས་བསྟན་པ་ནི། རང་དོན་རྟོགས་པ་བརྟན་པ་
 ཞེས་ནི་མདོར་པར་བཟོད་དོ། །ནས། ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་གསུངས་སོ། །བར།
 གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། ཅ་བའི་རིམ་པ་ལྟར་དུ་འགྲེལ་པ་བཏོན་ན། ནས། ཐབས་
 མཁས་ཀྱི་སྟོབས་རྟོགས་པ་བརྟན་པ་ལ་སྒྱུར་རོ། །བར། བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་ཅེ་སྒྱུར་བཤད་པ་
 ལ། མཆམས་སྒྱུར། ཅ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ངེས་བརྟན་གྱི་འོག་ཏུ་སེམས་ཀྱི་
 གནས་གསུངས་ཏེ། ནས། ལྷས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ཅ་བས་བསྟན་པ་ནི།
 ཡོངས་སུ་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ནོ། །ནས། དེ་ཉིད་འཐད་པར་སེམས་སོ། །བར། གསུམ་པ་འགྲེལ་
 པས་བཤད་པ་ནི། སེམས་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ནས། རེ་རེ་ནས་
 མདོ་ལས་དཔེར་མཛད་པ་ལ་བྱའོ། །བར། གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། རྟགས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་
 སོགས་ཏེ། ཉི་སྤང་དུ་མཛད་པ་བཀོད་པའོ། །ཞེས་བྱང་། གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་བཤད་
 པ་ལ། མཆམས་སྒྱུར་བ་དང་། དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐྱེ་རིམ་དང་སྒྱུར་ན། ནས།
 དང་པོ་མདོར་བསྟན་ཏེ་གསུངས་སོ། །བར། གཉིས་པ་དོན་བཤད་པ་ལ། སྤང་བྱ་བཤད་པ་དང་།
 གཉེན་པོ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཆམས་སྒྱུར་བ་དང་། དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་
 ནི། མཐོང་ཅེ་དེ་ལ་དེའི། ནས། བཞི་ཡོད་པས་དེ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ། དོན་བཤད་པ་ལ།
 མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། གཉེན་པོ་མཆོན་ཆུལ་གསུམ། དང་པོ་ལ།

གཟུང་རྟོག་མདོར་བསྟན་པ་དང་། འདྲིན་རྟོག་མདོར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་
སྒྱུར། ཚ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། བཞི་ཡོད་པ་ལས། ནས། གཉིས་གསུངས་སོ། །བར།
གཉིས་པ། གཟུང་རྟོག་ཚ་བས་མདོར་བསྟན་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་འཕྲུག་པའི་ཡུམ། ནས།
གཉེན་པོའི་སྒྲིམ་ནས་བསྟན་ཏོ། །བར། གསུམ་པ་གཟུང་རྟོག་འགྲེལ་པས་མདོར་བསྟན་པ་ལ།
རྟོག་པའི་ངོ་བོ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ། དབྱེ་བ། འཁྲུལ་བར་སྒྱབ་པ་དང་བཞི། དང་པོ་
ལ། དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི། ནས། སྲིད་
ཞེས་ལྷུང་བ་སོགས་དག་ལའོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་དང་སོགས་པས། ནས། རྣམ་
པར་རྟོག་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ནི། ནས། ཉེན་མོངས་པ་དང་འབྲུ་བར་རོ། །
བར། གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པ་དེ་གཉིས། ནས། ཡུལ་དགུ་དགུ་ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་སོ། །བཞི་པ་
ནི། དགུ་གཉིས་བཙེ་བརྒྱད། ནས། ཡུལ་མི་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །བར། གཉིས་པ་འདྲིན་རྟོག་
མདོར་བསྟན་པ་ལ། མཚམས་སྒྱུར། ཚ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་
སོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟོག་པའི་ངོ་
བོ། །རྟོག་པའི་དབྱེ་བ། འཁྲུལ་བར་བསྒྱབ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། འདྲིན་པའི་རྣམ་རྟོག་དབྱེ་
གཞི། ནས། དེའི་འདྲིན་པ་གཉིས་ཡོད་པས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་
སོ་སོར་ནས། ཡོད་དོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་འདི་དག་ལ། ནས། གཉེན་པོའི་སྒྲིམ་
ཡིན་ནོ། །བར། གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་དང་། ལན་ལ་རྩོད་པ་གསུམ།
དང་པོ་ལ། རྩམ་རྟོག་གི་ཡོད་ས་ལ་རྩོད་པ་དང་། བཏགས་རྟོག་གི་ཡོད་ས་ལ་རྩོད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ནས། ནས། མ་ཁྲབ་པར་འགྱུར་རྒྱུ་ཞེ་ན། ཞེས་
པའོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པ་ལ་ཡང་། ནས། ངར་འདྲིན་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་པའོ། །བར།
གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་གི་དེ་ནི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ནས། སོ་སྒྲུལ་ཡོད་པར་
འདོད་པས་སོ། །བར། གསུམ་པ་ལན་ལ་རྩོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདིར་འདྲིན་རྟོག་སེམས་ཅན་དུ།
ནས། གཉིས་ཀྱི་ཡོད་ས་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བར། གསུམ་པ། འདྲིན་རྟོག་འགྲེལ་པས་མདོར་
བསྟན་པ་ལ། རྟོག་པའི་ངོ་བོ། སྤང་བྱར་བསྟན་པ། དབྱེ་བ། འཁྲུལ་བར་སྒྱབ་པ་དང་བཞི། དང་

པོ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ནི། བས། རྩེ་འཛིན་དང་བཏགས་འཛིན་གཉིས་སོ། །བར། གཉིས་པ་
ནི། འདིར་དཔེ་མེད་ཀྱང་། བས། སྤར་ལྟར་རོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། ཡང་སྤར་ལྟར་རོ། །བཞི་
པ་ནི། འཛིན་རྟོག་དགུ་ཚན་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ནི། བས། ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ཆེ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་
རོ། །བར། གཉིས་པ་སྤང་བྱ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཞུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།
འཛིན་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཇུག་པ་གཞུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
དང་། རྟོག་པ་གཞུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྒྲུར། ཚ་བ། འགྲེལ་
པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། གཞུང་རྟོག་དང་པོ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཚ་བས་བསྟན་པ་ནི། མཐའི་
ལ་ཞེས་པ་སྤེལ་རེ་རེའི་མཐར་སྒྲུར་བ་ནི། བས། ཡུམ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །བར། གསུམ་
པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། རྟོག་པའི་ངོ་བོ་དང་། གཉིན་པོ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞུང་བར་
རྩམ་པར་རྟོག་པ། བས། འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་བདེན་པར་ཞེན་པའོ། །བར། གཉིས་པ་འཇུག་
པ་གཞུང་རྟོག་གི་གཉིན་པོ་ནི། རྟོག་པ་དེ་དག་མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲུར་བ་སྟེ། བས། སྤང་བ་མཇུག་
ཏུ་སྤོང་པས་སོ། །བར། གཉིས་པ། རྟོག་པ་གཞུང་རྟོག་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྒྲུར། ཚ་བ། འགྲེལ་
པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། གཞུང་བའི་སོགས་ཏེ་སྤར་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཚ་བས་བསྟན་པ་ནི། བྱང་
སེམས་གྱི་རྟོག་པའི་ཕྱོགས། བས། དགྲའི་མཐའ་ལ་སྒྲུར་བ་ནི་ཡུལ་ལོ། །བར། གསུམ་པ་འགྲེལ་
པས་བཤད་པ་ལ། སྤང་བྱ་དང་། སྤོང་བྱེད་གཉིན་པོ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞུང་པར་རྩམ་པར་
རྟོག་པ་གཉིས་པ། བས། རྩེ་ལ་འགོ་བ་ནི་མཇུག་ཏུ་འགོ་བའོ། །བར། འདི་ལ་ནང་གསེས་ས་
བཅད་བཞི། གང་གི་དང་། གང་མཇུག་ཏུ་འགོ་བ་དང་། གང་ཏུ་འགོ་བ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་
བཞི། དང་པོ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི། བས། ཐོབ་པའི་འོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་གང་
ཟག་རྩམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྩམ་མཁུན་དུའོ། །བཞི་པ་ནི། ཐེག་གསུམ་གྱི་ནང་ནས། བས།
ཐམས་ཅད་གྱི་མཐར་སྒྲུར་བ་ལ་རྟོག་པའོ། །བར། གཉིས་པ་རྟོག་པ་གཞུང་རྟོག་གི་གཉིན་པོ་
ནི། རྟོག་པ་དེ་དག་བྱང་སེམས་རྩམས་གྱི་ནས། སྤང་བྱར་སངས་རྒྱས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །བར།
གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྩེ་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།
བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྒྲུར། ཚ་བ། འགྲེལ་

པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བའི་འཛིན་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ།
ཇས་འཛིན་རྟོག་པ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ནི་དགྲུང་ཤེས་
པར་བྱ་སྟེ། ཉན། ཆོས་དགྲ་ཇས་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་བཅོས་ལས་སོ། །བར། གསུམ་པ་ཇས་
འཛིན་རྟོག་པ་འབྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། སྤང་བྱ་རྟོག་པ་དང་། སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོ་གཉིས། དང་
པོ་ནི། འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ཇས་འཛིན་ལ་ནི་རྣམ་པ་དགྲུ་ཡོད་དེ། ཉན།
མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཇས་འཛིན་ནོ། །བར། གཉིས་པ་སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོ་ནི། སྤོབ་
དཔོན་ལྟར་ན་ཡུལ་དེ་དག་སྤྱོད་པ་ལ་སྟོས་པ་དང་། ཉན། སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་
ཡིན་ནོ། །བར། གཉིས་པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྒྱུར། རྩ་བ།
འབྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། འཛིན་པའི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྩ་
བས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི། འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ཇས་འཛིན་ལས་གཞན་བཏགས་འཛིན་ལ་
ནི་རྣམ་པ་དགྲུ་ཡོད་དེ། ཉན། འདི་རུབ་པར་མ་གྱུར་ཅིག་སྟུང་དུ་བསམས་ནས་ཡིན་ནོ། །བར།
གསུམ་པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་འབྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྤང་བྱ་རྣམ་རྟོག་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་དང་། སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཛིན་པའི་
རྣམ་རྟོག་གཉིས་པ། ཉན། དངོས་གཞིའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་
ཡིན་ནོ། །བར། གསུམ་པ་གཉེན་པོ་མཚོན་ཚུལ་ནི། ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །གང་ན། ཉན།
ཤུགས་ལ་གཉེན་པོར་བསྟན་ཏོ། །བར། གཉིས་པ། གཉེན་པོ་བཤད་པ་ལ། ཞར་བྱུང་དང་།
དཀྲུས་མའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཐོང་ཅེའི་གོགས་དང་། དེའི་འབྲས་བྱ་བཤད་
པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྒྱུར། རྩ་བ། འབྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་མཐོང་ལས་
ཅེ་མོ་ལ། ཉན། གསུངས་སོ་ཞེས་འབྲེལ་བར་བྱེད་དོ། །བར། གཉིས་པ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ལ།
གཞན་རྒྱུད་སྤྱོད་ཚུལ་རྩ་བས་བསྟན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་སྤྱོད་ཚུལ་རྩ་བས་བསྟན་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་དང་། རྒྱ་ལུང་གི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་གཉིས། དང་པོ་
ནི། གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་མཐོང་ལས། ཉན། ཆོ་ཆད་ལོ་ནི་ཁྱི་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན་
ཏོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་ལ་བྱང་རྒྱུ་དེའི་རྒྱ། ཉན། ངས་སྒྱེན་དུ་བབྱང་ངོ་ཞེས་སོ། །བར།

གཉིས་པ་རང་རྒྱུད་སྒྱུར་ཚུལ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་པ་ལ། རྣམ། མཐོང་ལམ་
 གྱི་ཆེ་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁར། གསུམ་པ་མཐོང་རྩེ་གྲོགས་འགྲེལ་
 པས་བཤད་པ་ལ། འབྲས་བུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་འགོད་པའི་ཚུལ་དང་། རྒྱ་ལུང་གི་ཆོས་ལ་
 འགོད་པའི་ཚུལ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རབ་ཏུ་འགོད་པ་ནི།
 རྣམ། རྟོན་པའམ་བསྐྱེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཏོད་པ་ནི་སྤར་ལྟར་གྱི་རྒྱ་གཉིས་པ་ཡིན་
 རོ། །རྣམ། རྒྱ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་འོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི། རྣམ། སྤར་གྱི་རྒྱ་
 གསུམ་པ་ཡིན་པོ། །ཁར། གཉིས་པ་མཐོང་རྩེ་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ལ། རོན་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་ཆེན་བསྟན་པ་དང་། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བྱང་ཆེན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
 མཆོམས་སྒྱུར། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་གང་གི་རོན་དུ། རྣམ། བྱང་ཆེན་
 གསུངས་སོ། །ཁར། གཉིས་པ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་རྣམས་ཟད་པ་དང་།
 རྣམ། གོ་རིམ་བཞིན་དང་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁར། གསུམ་པ་བྱང་ཆེན་འགྲེལ་པས་བཤད་
 པ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། རྟོགས་ཆོས་སྒྲིབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དྲི་མ་རྣམས་ཟད་པ་དང་
 མི་སྒྲིབ་པར། རྣམ། བཟུང་བ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་སྒྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་ཆོས་སྒྲིབ་པ་ནི།
 དྲི་མ་རྣམས་སྒྲིབ་འགག་མེད་པར་ཅིས་བྱུང་ཅེ་ན། འདི་ལ་གཉིས། ལུང་གིས་སྒྲིབ་པ་དང་།
 རིགས་པས་སྒྲིབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ། འོག་མ་འདྲེན་
 པའི་རྣམ་པར་བཏག་པའི་ཆོག་གོ། །ཁར། གཉིས་པ་རིགས་པས་སྒྲིབ་པ་ནི། ཆོས་ཅན་དང་དམ་
 བཅའི། རྣམ། ཡི་གེ་མངས་པས་འདྲིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །ཁར། གཉིས་པ་རྟོག་པས་བཏགས་
 པའི་བྱང་ཆེན་དགག་པ་ལ། དངོས་པོར་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། རྟོང་པར་སྒྲིབ་པའི་
 ལུགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། ལས་སྒྲུངས་ནང་འགལ་
 གྱིས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཆོམས་སྒྱུར། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དྲིས་
 ལན་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཆོམས་སྒྱུར་བ་ནི། དངོས་པོར་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་ལ། རྣམ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་
 ཞེས་པ་ནི་རོན་སྒྲིབ་གཉིས་ལ་གཟུང་རོ། །ཁར། གཉིས་པ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། གཉེན་པོ་མཐོང་
 ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། རྣམ། དབྱུང་དགོས་སོ། །ཁར། གསུམ་པ་ནི། ཟད་སྒྲིབ་མེད་པ། རྣམ།

སྒྲིམ་ཁམས་དོ། །བར། གཉིས་པ་ཁས་སྒྲངས་ནང་འགལ་གྱིས་དགག་པ་ལ། ཚ་བའི་དོན་
སྒྲངས་ཏེ་བཤད་བྱ་དགོད་པ། ཚ་བའི་དོན་མདོ་ཅམ་དུ་བསྟན་པ། དེ་ཉིད་ཕྱི་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དབྱ་མའི་གཞུང་ཆོས་ཐམས་ཅད། ཉན། བར་ཆོགས་
གྱིས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དབྱ་མ་པ་ལས་གཞན། ཉན། བཅིས་ཏེ་འགལ་བ་ཁས་སྒྲངས་
པས་སོ། །བར། གསུམ་པ་ལ། ཁས་སྒྲངས་འགལ་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཁས་སྒྲངས་འགལ་བ་
དངོས་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞུང་གི་འབྲེལ་བསམ་པ་དང་། ཆོག་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། དངོས་སྒྲིམ་ལ་ནང་འགལ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། ཉན། དེ་ལ་སྒྲིབ་དང་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ལ་དབྱ་མའི་ལྟ་བས་སྒྲིབ་པ་རྒྱགས་པར་
སྟོང་ལུས་པ་དང་། དངོས་སྒྲིམ་ལྟ་བས་སྒྲིབ་པ་རྒྱགས་པར་སྟོང་མི་ལུས་པར་བསྟན་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། ཉོན་སྒྲིབ་སྟོང་ཚུལ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆོས་རྣམས་
བདག་མེད་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། དེ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་དང་། བསྟོམས་པས་བདག་ལྟ་སྟོང་
ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གང་ཀྱང་རྒྱུ་ཡང་སྒྲིབ། ཉན། དེ་ལ་ཡང་སྒྲིབ་འཛིག་མི་རུང་
ངོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས། ཉན། ཆོས་ཅམ་མོ་སྟམ་དུ་སྟོམ་པའོ། །བར།
གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྟོམས་པས། ཉན། དམིགས་པ་རྣམས་འཕྱོར་གྱིས་ཞེས་གསུང་ངོ། །བར།
གཉིས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་ཚུལ་ལ། གཞུང་བ་ལ་ཞེན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་ཚུལ། འཛིན་པ་ལ་
ཞེན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་ཚུལ། གཉིས་མེད་ལ་ཞེན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་
ལ། གཞུང་བ་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པ། དེ་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། ཉམས་སུ་
སྒྲངས་པས་གཞུང་རྟོག་སྟོང་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ནི། གང་ལྟར་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཉན། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲིབ་པར་འདོད་པས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་དུ་སྒྲང་
བ་འདི་ནི་ཡོངས་གཙོད་ལ། ཉན། ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སྟོམ་པའོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་
གཞུང་བ་མེད་པའི་འཛིན་པ་ཅམ་ཞེས། ཉན། དེ་ལ་འཛིན་པར་ཞེན་པ་ནི་ཡོད་པའོ། །བར།
གཉིས་པ་འཛིན་པ་ལ་ཞེན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་ཚུལ་ལ། འཛིན་པ་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་
དབབ་པ། དེ་རྟོགས་ཏེ་སྟོམ་ཚུལ། བསྟོམས་པས་འཛིན་རྟོག་སྟོང་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

སྒྲིམ་པ་ལས། གཞུང་བཅའ་པས་དེ་འདྲིན་མེད། རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་འཇམ་པས་འགྱུར་པ་
 ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། བར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གཞུང་འདྲིན་གཉིས་ཆར། རྒྱལ་སེམས་
 པས་སྒྲིམ་པའོ། བར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྒྲིམས་པས་སེམས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ། རྒྱལ་
 སེམས་ཅམ་པ་དང་མཆུངས་པར་བཤད་དོ། བར། གསུམ་པ་གཉིས་མེད་ལ་ཞེན་པའི་ཤེས་
 གྲིབ་སྤོང་ཚུལ་ལ། རང་རིག་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པ། དེ་རྟོགས་པས་སྒྲིམ་ཚུལ།
 བསྒྲིམས་པས་དེ་ལ་ཞེན་པ་ལྡོག་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ནི། གང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
 བ། རྒྱལ་གཏན་ལ་འབབས་སོ། བར། གཉིས་པ་ནི། ཡང་དག་པར་རམ་རིགས་པས་དབྱད་པ་
 ར། རྒྱལ་སྒྲིམ་པའོ། བར། གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར། རྒྱལ་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིས་བྲལ་དུ་གཏན་ལ་འབབས་པས་སོ། བར། གཉིས་པ་དངོས་སྤྱིའི་ལྟ་བུས་
 གྲིབ་པ་རྟོགས་པར་སྤོང་མི་རུས་པར་བསྟན་པ་ལ། ཁས་སྤངས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཞུང་འདྲིན་དང་རང་རིག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས། རྒྱལ་དོན་དམ་དུ་
 གྲུབ་པར་འདོད་དོ། བར། དེ་དགག་པ་ནི། ཆགས་སོགས་ཀྱི་བྱི་མ་དེ་དག་ལ། རྒྱལ་དཔེར་
 ར་རྒྱལ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་ཀྱང་འཆད་དོ། བར། གཉིས་པ་ཁས་སྤངས་འགལ་བ་དངོས་ནི།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་པ། རྒྱལ་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ། བར། གཉིས་པ་སྤོང་
 པར་སྤྱི་བའི་ལྟགས་བཞག་པ་ལ། མཆོམས་སྒྱུར། རྩ་བ། འབྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་
 གཞུང་འདྲིན་སོགས། རྒྱལ་བརྟན་པོར་མཛད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། བར། གཉིས་པ་རྩ་བས་
 བརྟན་པ་ལ། སྒྲི་སྒྱུར་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་ལ། སྒྲི་སྒྱུར་དུ་མི་འདྲིན་པའི་ལམ། ལམ་དེས་ཐོབ་པའི་
 འབྲས་བྱ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་འདི་ལ། རྒྱལ་བསལ་བཞག་དང་བྲལ་བའོ། བར།
 གཉིས་པ་ནི། ཡང་དག་པ་བསལ་བཞག་གཉིས་དང་། རྒྱལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ལྟ་བའོ། བར།
 གསུམ་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་རྒྱལ་ཤེས་སྒྲིབ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། བར།
 གསུམ་པ་འབྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། བརྟན་པར་བྱ་ལྟོ། རྒྱལ་སྤང་བ་ཅམ་དུ་བས་སོ། བར།
 གཉིས་པ་དཀྱིས་མའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། རི་ལྟར་སྒྲིམ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
 མཆོམས་སྒྱུར། རྩ་བ། འབྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལུས་རྣམ་གཞག་གི། རྒྱལ་དཀྱིས་

མ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུངས་སོ། །བར། གཉིས་པ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། སྤྱིན་པ་
 ལ་སོགས་པ་བྱུག་པོ། རྟེན། གཉིན་པོར་སྟོན་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པས་སོ། །བར། གསུམ་པ་འགྲེལ་
 པས་བཤད་པ་ལ། མཐོང་ཅེ་དངོས་དང་། དེའི་བྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་
 ཅེ་མོ་ཡིན་ནོ། །ནས། རྒྱས་པར་སྤར་བཤད་ཟིན་ནོ། །བར། གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ནི།
 མཐོང་ལམ་ཅེ་མོ་དེ་རྫོགས་པར་སྐྱེས་པ་ན། རྟེན། དེའི་གཉིན་པོར་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ཉིད་
 སྒྲོམ་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་རི་ལྟར་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ། གསེར་སྤིང་པའི་རྟོགས་དཀའི་
 ལྷང་བ་དང་ཤེར་འབྱུང་གི་རྟོགས་དཀའི་ལྷང་བ་གཉིས་སུ་རྒྱན་ལྷང་ལྟར་དེ་སྐྱེས་པ་ན་ཞེས་
 སོགས་འདིའི་མཆམས་སྒྱུར་ལ་མཛད་ཀྱང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་དུ་མཐོང་ཅེའི་སྐྱབས་
 མཆམས་སྒྱུར་དངོས་སུ་མཛད་པས། རྩ་བའི་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། སང་
 གེ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་ལ་སྒྲོམས་པར་ཁྱེད་ཀྱས། རྟེན། འདིའི་མདོ་ལ་
 རྒྱན་ལྷང་དུ་མཛད་དོ། །བར། གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། སྒྲོམས་པར་ཁྱེད་ཀྱས་སོ། །ཁང་
 བ། མཐོང་ལམ་ཅེ་མོ་ཐོབ་པའི་རྣམ་འབྱེད་པ། རྟེན། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྡན་སྒྲོམ་གསུངས་
 སོ། །འདིར་རྟོན་འགྲེལ་གྱི་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔུང་པ་ལ། སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད། སོ་སོའི་དབྱེ་བསྟུ།
 རྟོན་དུ་འཇུག་ཚུལ། རང་རང་གི་བྱེད་ལས། ཆོ་དུ་ལ་རྫོགས་པ། ས་མཚུངས་པའི་རྣམ་བཞག་
 རི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པའི་པན་ཡོན་དེ། རང་གསེས་ཀྱི་ས་བཅད་བརྒྱད་
 ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་ལས། རྟེན། བྱེད་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་བསྟན་
 ནོ། །བར། གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། བསྟུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མ་རིག་པ་ནས་རྒྱུ་ཤིའི་བར་
 བཅུ་གཉིས་ཏེ། རྟེན། གཞན་ལ་ཉེས་དམིགས་བསྟན་ནས་སྒྱུ་བ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་དོ། །བར།
 གཉིས་པ་བསྟུ་བ་ལ། ཡན་ལག་མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྟུ་
 ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ། འཕངས་པའི་འབྲས་བུ། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ། ལུབ་
 པའི་འབྲས་བུ་སྟེ། རང་གསེས་ཀྱི་ས་བཅད་བཞི་ལས། དང་པོ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་དང་
 གསུམ་ནི། ཡན་ལག་དང་པོ་གསུམ་སྟེ། རྟེན། བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །བར། གཉིས་པ་
 འཕངས་པའི་འབྲས་བུ་བྱེད་དང་ལྡན་ནི། མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་བཞིའོ། །གསུམ་པ།

འབྲུག་བྱེད་གྱི་རྒྱ་གསུམ་ནི། ཡན་ལག་གསུམ་སྟེ། རྣམ། སྤྱིད་པར་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །བར།
 གྲུབ་པའི་འབྲས་བྱ་གཉིས་ནི། གང་མངོན་པར་འབྲུག་ན། རྒྱེ་བ་དང་རྒྱུ་ལྷོ། རྣམ། བཞེལ་བ་
 གསལ་བར་མ་རྟུས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྟུ་ཚུལ་ནི། དབྱ་མ་རྟེན་
 འབྲེལ་སྟིང་པོ་ལས། རྣམ། བག་ཆགས་བཟུང་བ་ཅམ་ལ་དགོངས་སོ། །བར། གསུམ་པ། རྒྱུན་
 ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ཀུན་བདུས་ལས། རྣམ། རྒྱུ་རྒྱུན་གྱི་དབང་ཏུ་མཛད་པས་སོ། །བར། བཞི་པ་
 རང་རང་གི་བྱེད་ལས་ལ། འདྲ་བའི་བྱེད་ལས་དང་། མི་འདྲ་བའི་བྱེད་ལས་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། རྩ་མ་རྩ་མས་བྱི་མ་བྱི་མ་རྒྱུད་པའོ། གཉིས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་ལས་ནི། དབྱས་མཐའ་
 ལས། རྣམ། གཞན་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་སྦྱར་རོ། །བར། ལྷ་པ་ཆེ་ཏུ་ལ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་ནི། སྦྱིར་
 རྒྱེ་གནས་བཞི་ལས་རྩས་སྦྱེས་ནི། རྣམ། ཞེས་བེར་བས་ནི་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་སོ། །བར།
 དྲག་པ་ས་མཚུངས་པའི་ཚུལ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་ཡན་ལག་འདི་དག་ས་གཅིག་པའམ་ཐ་དད་པ་
 གང་ཞེ་ན། རྣམ། མཐའ་ཆོད་པར་བཀོད་པའོ། །བར། བདུན་པ་རི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི།
 ལྷགས་འབྱུང་ལྷགས་སྒྲོག་སྒོམ་པ་སྟེ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བརྒྱད་པ་དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་ཕན་
 ཡོན་ནི། འཁོར་བར་འཇུག་ལྷོག་ལ་མཁས་ཤིང་། རྣམ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ཡང་འདྲིར་
 རེ་ཞིག་མ་སྦྱས་སོ། །བར། གསུམ་པ་སྒོམ་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་བཤད་པ་ལ། རྟེན་སྒོམ་ལམ། སྤང་བྱ་
 རྣམ་རྟོག་བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འབྲེལ་པ་གསུམ། དང་
 པོ་ནི། དེ་ལྟར་མཐོང་ལམ་ཅེ་མོ་བརྗོད་ཟིན་ནས། རྣམ། ཚུལ་གཉིས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །བར།
 གཉིས་པ་རྟེན་སྒོམ་ལམ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ལ། ཐོད་རྒྱལ་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་རི་ལྟར་གསུངས་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཚུལ།
 མཐའ་བཅད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆེན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་སང་གེ་རྣམ་པར་
 བསྐྱིངས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། རྣམ། འཕགས་པས་བྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་དྲངས་པར་འཆད་དོ། །བར།
 གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་གྱིས་བསྟུས་ཚུལ་ལ། སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 འགོག་དང་ནས་སོང་འོངས་ཞེས་པས་ནི། རྣམ། ལྷགས་གཉིས་ཀ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །བར།
 གཉིས་པ་ཐོད་རྒྱལ་སྒོམས་འཇུག་དངོས་གཞི་ལ་སོང་བ་དང་། འོངས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།

འགོག་པ་དང་མ་སྤེལ་བ་དང་། སྤེལ་བའི་སོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་
ལས་ཡངས་ནས། བློ་སྤྲོད་ཀྱི་ལུ་བཤད་པས་མི་འཐད་དོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། གཅིག་དང་
ནས་མི་འདྲར་འགྲོ་ཞེས་པས། བློ་བཟུང་སྟོང་པ་ལྟར་ན་བཅོ་བཟུང་དོ། །བར། གཉིས་པ་
འོངས་པ་ནི། འདྲི་པར་ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་དང་། བློ་སྤྲོད་ཀྱི་ལུ་བཤད་པས་མི་འཐད་དོ། །བར། གཉིས་པ་
སྤྲོད་པ་བཟུང་དོ། །བར། གསུམ་པ་མཐའ་བཅད་པ་ལ། གང་ལ་སྤེལ་བར་བྱ་བའི་གཞི། གང་
ཞིག་སྤེལ་བར་བྱ་བའི་ཆོས། རི་ལྟར་སྤེལ་བའི་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཡར་ལ་སྤྲོད་པས་
འབྲུག་བཟུང་དང་མར་ལ་དགུའོ། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ནི། འགོག་པ་དང་འདྲི་པས་སྤེལ་དེ།
ནས། སྤེལ་སྤེལ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། ཡར་ལ་འགོག་པ་དང་། བློ་སྤྲོད་པས་
གཉིས་སྤེལ་སོང་བ་གཉིས་དང་འོངས་པ་གཅིག་གོ། །བར། འདི་ལ་གང་ཡང་མ་སྤེལ་བའི་ཡར་
སོང་དང་། འགོག་པ་སྤེལ་བའི་ཡར་སོང་དང་། འདྲི་པས་སྤེལ་བའི་མར་འོངས་དེ། བློ་
གསེས་ས་བཅད་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འགོག་པའི་བར་དུ། བློ་སྤྲོད་པས་མཐར་ཆགས་སྤྲོད་
སོང་བའོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། འགོག་པ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས། བློ་
སྤྲོད་མཆོག་ཏུ་ནི་ཨ་མུ་དང་ཁྱེད་པར་མེད་དོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། འགོག་པ་དང་བཅས་པའི་
སྤྲོད་པས་འབྲུག་དགུ་དང་འདྲི་པས་སྤེལ་ནས་འོང་བ་སྟེ། བློ་སྤྲོད་པས་འོང་བ་སྟེ། བློ་
དོན་སོ་སོ་ལ་འབྲུག་པ་ལྟར་རོ། །བར། གསུམ་པ་རྟེན་སྤྲོད་པས་འབྲུག་པས་བཤད་པ་ལ། སྤྲོད་
བ། དངོས་གཞི། དོན་བཟུང་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། སོང་ཞིང་འོངས་སོ། །གང་ལ་ན། བློ་
རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་འབྲུག་པའོ། །བར། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། སོང་བ་དང་། འོངས་
པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འགོག་པ་མ་སྤེལ་བ་དང་། སྤེལ་བའི་སོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྲོད་
བ་ལུགས་མཐུན་གྱིས། བློ་སྤྲོད་པས་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བར། གཉིས་པ་
ནི། བློ་སྤྲོད་པས་ལྟག་མ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ནས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། བློ་སྤྲོད་པས་འོང་བ་དང་པོ་
འདི་ཡང་དང་སྤྲོད་པས་འོང་བ་དང་། བློ་སྤྲོད་པས་འོང་བའི་མ་འོངས་འབྲུག་
པས་བཤད་པ་ནི། འདྲི་པས་མཐུན་པ་དུ་བྱས་ན་ཅི་ཞིག་བྱེད་ན། བློ་སྤྲོད་པས་འོང་བ་
ལུགས་ནས་བོར་བ་ལ་མཐུན་དོ། །བར། གསུམ་པ་དོན་བཟུང་བ་ནི། བློ་སྤྲོད་པས་སྤྲོད་པས་

ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་ནས། བྱུང་བ་ཉི་མའི་སྒྲིམ་ལྟར་བྱུང་ཆོག་གོ། །བར།
གཉིས་པ་སྒྲིམ་བྱུང་ནས་ཉིད་ལྟར་མཆོམས་སྒྲིམ་བ། དོན་བཤད་པ། གཉིས་པ་མཆོམས་
ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲིམ་ལམ་ཆེ་མོ་བཟོད་ཟིན་ནས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཉིད་ལྟར་
ནས། ཉིད་པ་རྒྱུང་བ་བཞི་བཟོད་དགོས་པས་སོ། །བར། གཉིས་པ་དོན་བཤད་པ་ལ། གཞུང་
ཉིད་བཤད་པ་དང་། འདྲིན་ཉིད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཇུག་པ་གཞུང་ཉིད་བཤད་པ་
དང་། ལྷོག་པ་གཞུང་ཉིད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཆོམས་སྒྲིམ་ཆ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ།
དང་པོ་ནི། རེ་ཞིག་གཞུང་ཉིད་དང་པོ་དགུ་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ཆ་བས་བསྟན་
པ་ལ། ཡུལ། རོ་བོ། གཉིས་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། བསྟན་ཞེས་སོགས་ཉི། བསྟན་ཆུན་མཆོམས་
པའོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། བྱུང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་ལྷོག་ནས། འདི་གཅིག་གམ་དང་པོའོ། །བར།
གསུམ་པ་ནི། སྒྲིམ་བ་ཞེས་ཉི་སྒྲིམ་ཡུལ་ཅན། བསྟན་སྒྲིམ་བྱུང་གནས་པའོ། །བར། འདིར་གཉིས་
པ་ལ་གཉིས་ཟེར་པ་མ་དག་པ་ཡིན། གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། ཉིད་པའི་རོ་བོ་དང་།
གཉིས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞུང་ཉིད་དང་པོ་དབྱེ་གཞི། བསྟན་འདི་དག་གི་གཉིས་པོར་
ལྟོ། །བར། གཉིས་པ་འཇུག་པ་གཞུང་ཉིད་གི་གཉིས་པོ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། སྒྲིམ་ལམ་
ཆེ་མོ། བསྟན་སྒྲིམ་བྱུང་ཡོད་པ་ཅན་ནོ། །བར། གཉིས་པ་ལྷོག་པ་གཞུང་ཉིད་བཤད་པ་ལ།
མཆོམས་སྒྲིམ་ཆ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གཞུང་ཉིད་དང་པོ་བསྟན་ཟིན་
ནས་གཞུང་ཉིད་གཉིས་པ་ལྷོག་པ་གཞུང་ཉིད་གསུངས་སོ། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ཆ་བས་
བསྟན་པ་ལ། ཡུལ། རོ་བོ། གཉིས་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། སེམས་མི་སྒྲིམ་སོགས། བསྟན་གཞན་
རྒྱུས་ལ་རེ་རེའོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ལ། བསྟན་གཉིས་པའོ། །བར། གསུམ་
པ་ནི། སྒྲིམ་ལམ་ལ། བསྟན་སྒྲིམ་བྱུང་ཡོད་པ་ཅན་ནོ། །བར། གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་
ལ། ཉིད་པའི་རོ་བོ་དང་། གཉིས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞུང་ཉིད་གཉིས་པ་ལྷོག་པའི་ཉིད་
ཅན། བསྟན་དེ་དག་ནི་འདི་དག་གི་གཉིས་པའོ། །བར། གཉིས་པ་ལྷོག་པ་གཞུང་ཉིད་གི་གཉིས་
པོ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། སྒྲིམ་ཆེ་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི། བསྟན་ཉི་འོ་གིས་ཡིན་
ནས་སྒྲིམ་མོ། །བར། གཉིས་པ་འདྲིན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། རྒྱུ་ཁ་པ་ཉིད་ཉིད་པ་བཤད་པ་དང་།

བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྒྱུར། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ།
དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གཟུང་རྟོག་ནས། རྩ་བ་འཛིན་རྟོག་པ་གསུངས་སོ། །བར། གཉིས་པ་རྩ་བས་
བསྟན་པ་ལ། ཡུལ་དང་། རྩ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན། རྟོག་པ་དང་སྦྱོང་
པ་མ་དག་པ་གཉིས་སོ། །བར། རྩ་བ་ནི། དེ་དག་ལ་འདི་ནི། རྟོག་པ་སྦྱོང་ལ་འདི་བཞི་ཀ་ལ་
འབྲེལ། །བར། གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། རྟོག་པའི་རྩ་བོ་འཛིན་སྒྲུངས། གཉིས་པོ་
དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འཛིན་རྟོག་དང་པོ་དབྱེ་གཞི། རྟོག་པ་ཞེས་ལྟག་མ་རྟོགས་ལ་ཡང་དེ་
ལྟར་གསུངས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་དགྲ་པོ་དེ་ལ་འཛིན་སྦྱོང་ལ་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས། རྟོག་
པའི་དག་གི་གཉིས་པོ་འོ། །བར། གསུམ་པ་རྩ་བ་འཛིན་རྟོག་པའི་གཉིས་པོ་འགྲེལ་པས་བཤད་
པ་ནི། སྒོ་མ་ལམ་གྱི་སོགས་སོ། །བམ་པོ་ལྟ་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །བར། གཉིས་པ་
བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྒྱུར་བ་དང་། རྟོག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ། རྟོག་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྩ་བ་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། སྒྲུང་བཤད་པ་བསྟན་དང་། གཉིས་པོ་མདོར་བསྟན་གཉིས། དང་པོ་ལ། དབྱེ་གཞི།
ཡུལ། རྩ་བ་མཚན་མདོར་བསྟན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དབྱེ་བ་ནི། རྩ་བ་འཛིན་ལས་གཞན།
རྟོག་པ་རྩ་བ་འཛིན་པས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་དུ། རྟོག་པ་ཡུལ་ཅན་
ཡིན་ནོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཡང་གང་ན། དག་ལྟར་ལས། རྟོག་པ་འདི་ལ་མདོ་ཡོད་ཀྱང་མ་
བྲངས་སོ། །བར། གཉིས་པ་གཉིས་པོ་མདོར་བསྟན་ནི། སྒོ་མ་ཆེད་མི་མཐུན་ཕྱོགས། རྟོག་པ་
པོའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །བར། གཉིས་པ་རྩ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྒྱུར། རྩ་བ། འགྲེལ་
པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་དེ་ལྟར་རྩ་བ་རྩ་བ་དགྲ། རྟོག་པ་གསུངས་པ་ནི་འོ། །བར། གཉིས་
པ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ལ། ཡུལ་དང་། རྩ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་ལ་
སོགས་པ། རྟོག་པ་དང་བརྒྱུད་པ་དང་དགྲ་པོ་འོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། ཉི་ལྟར་དང་དག་
ལྟར་གྱིས། རྟོག་པ་མ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པར་བཞེད་དོ། །བར། གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་རྩ་བ་
པར་བཤད་པ་ལ། རྟོག་པའི་རྩ་བོ་འཛིན་སྒྲུངས། གཉིས་པོ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འཛིན་
རྟོག་པ་མ། རྟོག་པ་བཀའ་སྒྲུལ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲུང་མཐོང་ཆེར་

བསྟན་པ། ནས། འདི་ལའང་སྤར་ལྟར་གཉིས་སོ། །བར། གསུམ་པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་
 གཉེན་པོ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། སྒོ་མ་ལམ་ཞེས་སོགས་སྤར་ལྟར་བསྟན་དོ། །ཞེས་
 དང་། གསུམ་པ་གཉེན་པོ་མཆོན་ཚུལ་ནི། སྒོ་མ་ལམ་ཅེ་མའི་མི་མཐུན་བྱུགས། ནས། ཁོང་དུ་
 རྒྱུད་པར་བྱའོ། །བར། གསུམ་པ། བཞེན་པ་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། མཆོམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་
 པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྤར་མཐོང་ཅེར་བསྟན་པ། ནས། བར་ཆོགས་གཉིས་དག་གིས་གསུངས་
 པ་ནིའོ། །གཉིས་པ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་ལྡན་པ་གཉིས་ཀྱིས་གང་ལ་
 དང་། ནས། རྩམ་མཐུན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་མདོ་ལས་སོ། །བར། གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་ཡོན་
 ཏན་བཤད་པ་ནི། ཉེན་པར་བྱེད་དོ། །ནས། རགས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །བར། བཞི་པ་བར་ཆད་
 མེད་པའི་ཅེ་སྦྱར་བཤད་པ་ལ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱར་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དེའི་རྒྱ་དང་། བར་
 ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱར་གྱི་སྤང་བྱ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཆོམས་སྦྱར། རྩ་བ།
 འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྒོ་མ་ཅེའི་འོག་དུ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་ཏེ།
 ནས། ལན་དུ་གསུངས་སོ། །བར། གཉིས་པ། རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་ནི་སངས་རྒྱས། ནས། རྟོགས་དཀར་ས་དང་པོ་ལ་བཤད་དོ། །བར། གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་
 བཤད་པ་ནི། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས། ནས། འཆད་པ་ནི་འཁྲུལ་བའོ། །བར། གཉིས་པ་བར་
 ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་བཤད་པ་ལ། མཆོམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་
 པོ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེའི་དམིགས་པའི་ཡུལ། ནས། གསུངས་པ་ནིའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་
 དངོས་མེད་པའི་ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྟོག་གི་ཡང་བཞེད་པར་འགྱུར་
 རོ། །བར། གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་འདིའི། ནས།
 དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ནི་སྤར་ལོགས་ཀྱི་རིག་པའོ། །བར། གསུམ་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱར་གྱི་
 སྤང་བྱ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྩ་བས་
 བསྟན་པ་དང་། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟོག་ལོ། །གང་ལ་ན། ནས། ཐུག་པ་
 མེད་པར་རོ། །བར། གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེས་ཟབ་པར་
 འཕངས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གསལ་པར་བྱའོ། །གང་ན། ནས། སྒོ་ངོར་འགལ་བར་འགྱུར་

བས་སོ། བར། གཉིས་པ་ནི། དམིགས་ནམ་གྱི་ཚུལ་དེ་ལ་ལྷན་ཀ བས། འབྲུག་པ་གཅིག་ཏུ་
མཛད་དོ། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྒྲུར། རྩ་བ། འབྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་
ནི། བར་ཅེའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འོག་ཏུ། བས། དེའི་ལན་དུ་བསྟན་དགོས་པས་སོ། བར། གཉིས་
པ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ཚོད་པ་རབ་ཏུ། བས། སོ་སོར་མཛད་པ་ཉིད་རྩ་བའི་
དགོངས་པའོ། བར། གསུམ་པ་འབྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། བསལ་བྱ་རྣམ་རྟོག་དང་། སེལ་བྱེད་
གྱི་ལམ་དང་། བསལ་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟེད་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁུན་དངོས་
སམ་དེའི་རྒྱ་ནས། བས། ཡུལ་བཅུ་དྲུག་གི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་གྱིས་ནའོ། བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་གང་ན།
དེའི་དང་པོ་ལ་ནང་གསེས་གྱི་ས་བཅད་ཡུལ་གང་ལ་རྟོག་པ་དང་། ཚུལ་རི་ལྟར་རྟོག་པ་དང་།
དེ་ལྟར་རྟོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། འོག་པར་རྟོག་མཁན་གྱི་གང་ཟག་དང་བཞི། དང་པོ་ནི།
བར་ཅེའི་དམིགས་པ། བས། བྱས་པ་ལའོ། བར། གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་
པ། བས། ཐེ་ཚོམ་ལས་མི་འདའ་བ་ལ་དགོངས་སོ། བར། གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་
སྟུ། བས། རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སོ། བར། བཞི་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི། བས། འདི་ཁོ་
ན་བཞིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་རོ། བར། ཡུལ་ཅན་གཉིས་པ་ནི། གང་ལ་ན། བར་ཅེའི་དམིགས་
པ། བས། རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་སོགས་སོ། བར། གསུམ་པ་ནི། གང་ལ་ན།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ། བས། བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་སོགས་སོ། བར། ཡུལ་ཅན་བཞི་པ་ནི།
གང་ལ་ན། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སྟེ་བ་ལའོ། བས། རོ་བོར་དབྱེར་
མེད་པ་ཉིད་གྱིས་ན་སོགས་སོ། འདི་ལས་འཕྲོས་སྟེ། འདིར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་རྒྱ་བཤད་
དབྱེད་པ་ལ། བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་པ་དང་། གཏན་ལ་དབབ་བྱ་བདེན་གཉིས་
ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རི་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་དེ། བས།
མཐའ་བྲལ་གྱི་ཚུལ་ལ་བསྐྱབ་པར་རིགས་སོ། བར། གཉིས་པ་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་བདེན་
གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། བདེན་གཉིས་ལས། སྤང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག བས། རེ་ཞིག་
མ་བྱིས་ཏེ་ཆོག་མངས་སྟེ་དོགས་པས་སོ། བར། ཡུལ་ཅན་ལྔ་པ་ནི། གང་ལ་ན། སྦྱོར་བ་སྟེ་
སྦྱོན་སོགས། བས། བཤད་པས་ན་སོགས་སོ། བར། དྲུག་པ་ནི། གང་ལ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད། བས།

ཡུལ་མེད་པར་བཤད་པས་ན་སོགས་སོ། །བར། བདུན་པ་ནི། གང་ལ་ན་འགོག་ལམ་གྱི། རྒྱལ་
བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་བཤད་པས་ན་སོགས་སོ། །བར། བརྒྱད་པ་ནི། གང་ལ་ན་ཡུམ་ལ་
སྦྱོད་པའི། རྒྱལ། མཐོང་བ་མིན་པར་བཤད་པས་ན་སོགས་སོ། །བར། དགུ་པ་ནི། གང་ལ་ན་
སེམས་མི་འགོང་པ། རྒྱལ། ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་ནོ། །བར། བརྒྱུ་པ་ནི། གང་ལ་ན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི། རྒྱལ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་སོ། །བར། བརྒྱུ་གཅིག་པ་ནི། གང་ལ་ན་
ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་སོ། །རྒྱལ། དེ་ལྟར་བཤད་པས་ཆོག་གོ། །བར། བརྒྱུ་གཉིས་པ་ནི། གང་ལ་ན།
བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་གསུམ། རྒྱལ། འདི་ཡང་ཚོད་ལན་གཉིས་ཀ་ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་ནོ། །བར།
བརྒྱུ་གསུམ་པ་ནི། གང་ལ་ན་གཉེན་སྲིད་ཕྱོགས་ལའོ། །རྒྱལ། སྤང་བྱ་མེད་པར་བཤད་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ན་སོགས་སོ། །བར། བརྒྱུ་བཞི་པ་ནི། གང་ལ་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལའོ། །རྒྱལ། མདོ་
ལྷར་བྱངས་པ་དེའོ། །བར། བཙུ་ལ་ནི། གང་ལ་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་དང་། རྒྱལ།
མཚན་གཞི་ཡང་མེད་པས་ན་སོགས་སོ། །བར། བརྒྱུ་དྲུག་པ་ནི། གང་ལ་ན་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་
ཆེད་དུ་ལམ་སྒྲོམ་པ་ལའོ། །རྒྱལ། རིགས་མི་མཐུན་གྱི་ལྷན་ཀ་གཉིས་སོ། །བར། གཉིས་པ་སེལ་
བྱེད་ཀྱི་ལམ་ནི། རྒྱལ། དཀར་དཀར་དགུ་པ་ལ། རྒྱལ། གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །བར། གསུམ་པ་
བསལ་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྦྱོང་ཚུལ་ནི། བསྦྱོང་པར་བྱའོ། །གང་ན། བར་ཆེད་ཉིང་ངེ་འཛིན་
ནོ། །རྒྱལ། ཡན་གདགས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །བར། གསུམ་པ་སྐབས་བསྐྱུ་བ་ནི། ཤེས་རབ་
སོགས་སོ། །རྒྱལ། མང་དུ་ཐོས་པ་ཤར་ཅོང་ཁ་པ་སྒོ་བཟང་གཤགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བ་ལས་
སྐབས་ལྟ་པའི་ས་བཅད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༡༡། །རྗེའི་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྱེད་བ་ལས་སྐབས་དྲུག་པའི་ས་བཅད་
བཞུགས་སོ། །

ཕྱི་གཉིས་པ་བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བརྟན་པའི་རྒྱ་
མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་དང་། བརྟན་པའི་འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འབྲེལ་བཟྃ་དཔས་མཆོམས་སྦྱར། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་ཆོས་
རྒྱས་པར་བཤད་པ། སྐབས་བསྐྱུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཆེ་མོའི་འོག་དུ་མཐར་གྱིས་པའི་
ནས། རི་ལྟར་འཇུར་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ལ། ཆ་བས་བསྟན་པ་དང་།
འབྲེལ་པས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལམ་གྱི་མཐར་གྱིས་པ་དང་། ལམ་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་
པའི་མཐར་གྱིས་པ་དང་། ལམ་དག་བྱེད་ཀྱི་མཐར་གྱིས་པ་སྟེ་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པ་ཤེས་
རབ་བར་དག་དེ། ནས། གཞན་དེ་ལ་འགོད་པར་གསུངས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་
དང་སོགས་པས། ནས། བསྐྱུས་པར་བཤད་ན་ལེགས་སོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། ཀུན་བྱང་གི་
ཆོས་ཐམས་ཅད། ནས། ཤེས་པར་བྱེད་པ་དེ་སྤར་ལྟར་རོ། །བར། གཉིས་པ་འབྲེལ་པས་བཤད་
པ་ལ། བཞེད་དོ། །ནས། གང་ན། འདི་ལ་སྤར་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལམ་གྱི་མཐར་གྱིས་
པ་ནི། གང་ཟག་གི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད། ནས། སྦྱིན་དྲུག་རེ་རེའི་ནང་དུ་བཞི་བཞི་འདུས་པར་
འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལམ་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་པའི་མཐར་གྱིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དབ་
པ་གང་ཡིན་པ་སོགས་སྤར་ལྟར་རྟེ། ནས། ཆོགས་ལམ་ནས་ཀྱང་འདི་བཞག་གོ། །བར། གསུམ་
པ་ལམ་དག་བྱེད་ཀྱི་མཐར་གྱིས་པ་ནི། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས། ནས། རེ་རེ་ལའང་ཆང་ཚུལ་
ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་རྟེ། གསུམ་པ་སྐབས་བསྐྱུ་བ་ནི། ཤེས་རབ་སོགས་སོ། །ནས། མང་དུ་ཐོས་
པ་ཤར་ཅོང་ཁ་པ་སྒྲོ་བཟུང་གཤགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱོར་བ་ལས་སྐབས་དྲུག་པའི་ས་བཅད་
བཤད་ཟིན་རྟེ། །

༡༡། །རྒྱུ་ཁྲིམ་པ་བཤད་གསུང་གི་ཕྱི་བ་ལས་སྐབས་བདུན་པའི་ས་བཅད་
བཅུགས་སོ། །

ལྷག་ཉིས་པ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་བཤད་པ་ལ། འགྲེལ་
བརྗོད་པས་མཚམས་སྒྱུར། སྐད་ཅིག་མའི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སྐབས་བསྐྱུ་བ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། མཐར་ཁྱིམ་པའི་འོག་ཏུ། བྱས། ཇིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། ། བར། གཉིས་པ་ནི།
སྐད་ཅིག་སྒྱུར་དེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་ཐོག་པས་བྱེ་ན་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པས་དེ་དག་
སྟོན་པ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་
དང་། ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་
སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྒྱུར་བ་དང་། དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་
པོ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་བཞིའི་དང་པོ་ལ། བྱས། གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞག་གོ་
།བར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་མཚོན་པའི་དཔེ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྩ་བས་
བསྟན་པ་དང་། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐུབ་པ་རྒྱུན་མཐའ་བའི། བྱས། སྐད་
ཅིག་སྒྱུར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐུབ་པ་སྟེ་སྟོན་གསུམ། བྱས། ཟག་མེད་ཀྱི་ཐོག་པ་རྟོགས་པ་
ཡང་གཟུང་ངོ། །བར། གཉིས་པ་དེ་མཚོན་པའི་དཔེ་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྒྱུར། རྩ་བ། འགྲེལ་
པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ན། བསྐྱུ་བ་པར་མ་ཟད་པའོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་
སོགས་ཏེ་གོ་བར་ཟད་དོ། །ཅིས་དང་། གསུམ་པ་ནི། སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་འཕེན་པ་ནི། བྱས།
དཔེ་འདི་ཡང་ཐམས་ཅད་ལའོ། །བར། གཉིས་པ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་
བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྒྱུར། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །ཞེས་དང་།
གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་པ་ལྟར་ན། གང་ཆོ་རྣམ་སྤྲིན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི། བྱས། ཆོས་སོ་བདུན་ཡོངས་

སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཞེས་སོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། ལྷན་མཐའ་བའི་རྫོགས་པ་ནི། རྣམ། མི་མཐུན་
ཕྱོགས་པ་ལ་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ནའོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་རྫོགས་ཚུལ་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་
མའི་སྒྱུར་བ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་
སྒྱུར། ཚ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གཉིས་པ་སོགས་སོ། ཞེས་དང་། གཉིས་
པ་ནི། ལྷན་མཐའི་རྫོགས་པ་ནི། རྣམ། ཤེས་རབ་སྒྲོམ་མོ་ཞེས་སོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། སྒྱིན་
སོགས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། རྣམ། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་བསྐྱབས་པས་སོ། །བར། གཉིས་པ་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་ལ། མཚན་སྒྱུར། ཚ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་
པོ་ནི། དེ་ལྟར་གསུམ་པ་སོགས་སོ། ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ནི། ལྷན་མཐའ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི།
རྣམ། མི་ལམ་མཐོང་བ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་སོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་ལྷན་མཐའ་བའི།
རྣམ། གོམས་པ་དང་དུ་གྱུར་པར་བྱས་པས་སོ། །བར། གསུམ་པ། སྐབས་བསྡུ་བ་ནི། ཤེས་རབ་
སོགས་སོ། རྣམ། མང་དུ་ཐོས་པ་ཤར་ཅོང་ཁ་པ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྒྱུར་བ་ལས།
སྐབས་བདུན་པའི་ས་བཅད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༡༡། །རྒྱུ་ལོགས་བཤད་གཤམ་གྱི་ཕྱི་བ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་ས་བཅད་
བཞུགས་སོ། །

ལྷག་གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འབྲེལ་བཅོད་པས་
མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ཆོས་སྐྱེའི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྐབས་བསྐྱེད་པ་ཉེ་གསུམ་
དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་གྱི་ལོག་ཏུ་ཆོས་སྐྱེ་གསུངས་ཏེ། བྱུང་པ་ལྟོགས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུངས་
སོ། །བར། གཉིས་པ། ཆོས་སྐྱེའི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྦྱོར་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་
གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱེད་པ་པོ་སྦྱོར་དང་། བྱེད་པ་ལྷན་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས། དང་པོ་ལ།
སྐྱེའི་གངས་དང་། སྐྱེའི་རོ་བོ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཉིས་སྦྱོར་དེ་བུ་གསུམ་དུ་དེ་བུ་ལྷན་
དེ་བུ་བཞེད་དེ་བུ་དང་བཞེད། དང་པོ་ནི། རིན་ཆེན་ཕྱིར་བར། སངས་རྒྱས་ལྷན་པའི་
གཞུགས་སྦྱོར་འདིར། བྱུང་པ་ལྟོགས་དོན་ཀྱང་རྒྱུ་ལོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བསྐྱེད་ཏེ། བར། གཉིས་པ་ནི། མདོ་
ལྷན་པའི་སྦྱོར་བསྐྱེད་ཀྱི་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། བྱུང་པ་སྦྱོར་པ་ལ་སོགས་
པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ལོངས་སྦྱོར་རྒྱུ་ལོགས་པའི་སྦྱོར་ལ། བྱུང་
ཆོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལོགས་པ་ལྷན་པོ། བར། བཞེད་པ་སྦྱོར་བཞེད་གངས་ངེས་པ་ལ། བཞེད་བཞེད་པ་དང་།
དེ་མི་བཞེད་པའི་ལྷགས་དགོད་པ་དང་། འཕད་པའི་ལྷགས་བརྒྱུ་པ་དང་གསུམ་དང་པོ་ནི།
རྒྱན་སྦྱང་དང་། འབྲེལ་པ་འདི་གཉིས་སྦྱོར། བྱུང་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་སྦྱོར་འབྲངས་
པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉེ་སྦྱང་ལས། ད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོར་བཅོད་པར་བྱ་བ། བྱུང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོར་པའི་
ཆོགས་བཅོད་པར་འདོད་དོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། ལྷགས་དེ་དག་ལས་གང་གཞུང་ཞེ་ན། བྱུང་
ཉེ་ཏུ་སྦྱོར་པས་ཆོག་གོ། བར། གཉིས་པ་སྦྱོར་རོ་བོ་བཤད་པ་ལ། སྦྱོར་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས། དང་
པོ་ལ། རོ་བོ་ཉེད་སྦྱོར། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྦྱོར་ལོངས་སྦྱོར་རྒྱུ་ལོགས་པའི་སྦྱོར་སྦྱོར་དང་བཞེད། དང་
པོ་ནི། རྒྱུ་ལོགས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ལྷན་པའི་ནི། བྱུང་ཐལ་བ་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་པས་སོ། །བར།

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཀྱི། བཅུ་གསུལ་སྐྱོ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཆེན་
ནོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། བྱད་པར་ལྷ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། བཅུ་སྒྲུང་བས་དབྱད་པར་བྱའོ། །བར།
བཞི་པ་ནི། སེམས་ཅན་སྤྱི་དཔ་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེད་ནས། བཅུ་ཡི་གེ་ལོགས་པར་སྐྱོ་འདོད་དོ། །བར།
གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། དེའི་རྒྱ། དེ་སྐྱུར་བཞུག་པ་དང་གསུམ། དང་
པོ་ནི། འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས། བཅུ་དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་ལ། བར།
ཕྱི་མ་བཞི་ནི། མདོ་སྤྱི་རྒྱན་ལས། དང་པོ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ནི། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་མི་གཡོ་
སྟེ། བཅུ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་བཤད་དོ། །བར། གཉིས་པ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་
ཤེས་ནི། བྱད་སེམས་ཀྱི་དུས་སུ་བདག་གཞན། བཅུ་སྐྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དག་དང་ལྷན། ཞེས་
སོ། །བར། གསུམ་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
ལ། བཅུ་གཉིས་དང་འདྲ་བ་ཞིན་ཡིན། ཞེས་སོ། །བར། བཞི་པ་བྱ་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས་ནི། འཇིག་
རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱ་ཆོགས་སུ་སྐྱུལ་པས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་
ལས། བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། བཅུ་སེམས་ཅན་དོན་ཀྱན་སྐྱབ་པའོ། ཞེས་སོ། །བར། གཉིས་
པ་དེའི་རྒྱ་བཤད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་སེམས་མཉམ་ཕྱིར། བཅུ་བདག་
གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་པའོ། །བར། གསུམ་པ་དེ་སྐྱུར་བཞུག་པ་ནི། ཅན་གྱི་མིས། བཅུ་
ཡེ་ཤེས་བཏགས་པ་བར་བཤད་དོ། །བར། གཉིས་པ་བྱ་བ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་
ནི། འཕྲིན་ལས་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བཅུ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ལོགས་
པར་བྱངས་པར་འགྱུར་རོ། །བར། གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ཆོས་སྐྱེ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས་དེ་དག་སྟོན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྐྱེ་
དང་། མཛད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ། ལོངས་སྐྱེ། སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་དང་
བཞི། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྐྱེར། ཅ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་གངས་ཀྱི་དང་པོ་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་སྟོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི། བཅུ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །བར། གསུམ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། དོན་དངོས་དང་། རེས་པའི་ཆོག་དང་།
འཕྲོ་བའི་ཚུལ་དང་། ཆོས་ཅན་གསུམ་དང་ཐ་དད་ཡིན་མིན་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཐུབ་པ་

སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི། རྣམ། སྤུང་དང་དོན་མཐུན་ནོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་
 ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ། རྣམ། འཆད་པ་འང་བཀག་གོ། གསུམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི། རྣམ། སྒོ་བ་
 ལམ་ན་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པ་མེད་པས་མི་འཐད་དོ། །བར། བཞི་པ་ནི། ཅི་འཆད་པར་འཇུག་
 བའི་སྐྱེ་ལྷན་མ་གསུམ་པོ། རྣམ། བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་འཆད་དོ། །བར། གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་སྐྱེ་བཤད་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་བྱང་པར་དང་། དེ་ལ་ཚྣོད་སྤང་དང་གསུམ།
 དང་པོ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཐ་དད་པའི་སྐྱེར་བསྟན་པ། ཐ་མི་དད་པར་འདོད་པ་དགག་པ། ཐ་དད་པ་
 ལ་ཚྣོད་པ་སྤང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྒྱུར། ཚ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།
 དེ་ལྟར་སྐྱེ་དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ། རྣམ། གྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །བར། ཡེ་ཤེས་ཐ་དད་
 པའི་སྐྱེར་ཚ་བས་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མཐུན་རྣམ། རྣམ། སྐྱེའི་མདོ་ལ་བྱངས་པ་ནི་
 འཕགས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །བར། ཡེ་ཤེས་ཐ་དད་པའི་སྐྱེར་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། ཡོན་ཏྲན་
 སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། བསྐྱེམས་ཏེ་སྐྱེར་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤེ་ཆན་ཉེར་གཅིག་
 ལས། རྣམ། འདི་དགུ་ལ་མཐར་ཆགས་སུ་འཇུག་དགོས་པའོ། །བར། སྤེ་ཆན་དང་པོ་བཞི་
 བཤད་ཟིན་རྣམ། སྤེ་ཆན་ལྷ་པ་ཟད་པར་ལ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ཉེན། སྦྱོང་ཚུལ། མཚན་མ། དེ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ། བྱེད་ལས། སྦྱེ་མཆེད་གཞན་ལ་ཟད་པར་མི་འདོག་པའི་རྒྱ་མཚན། དེས་
 ཆོག་དང་དགུ། དང་པོ་ནི། ཀུན་བུས་སུ་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་ངེ་འདྲིན་གཉིས་ལ་བཤད་ལ།
 རྣམ། དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ལ་བཤད་དོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། ཟད་པར་ས་དང་ཚུ་དང་། རྣམ།
 ཚ་འགྲེལ་གཉིས་ལས་སོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། མདོད་ལས། ཟད་པར་བཅུ་འོ་བརྒྱད་མ་
 ཆགས། རྣམ། ཉི་སྤང་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་བཞི་ཀ་ལ་བཞེན་ནོ། །བར། བཞི་པ་ཟད་པར་སྦྱོང་
 ཚུལ་ལ། སྤར་སྤྱང་བ་བྱས་པས་འབྲུབ་ཚུལ་དང་། མ་བྱས་པས་སྦྱོང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 སྤར་གོམས་པར་བྱས་པས་ནི། རྣམ། ཉིང་ངེ་འདྲིན་མདོན་དུ་འཇུག་རོ། །བར། ཟད་པར་སྤར་
 སྤྱང་པ་མ་བྱས་པས་སྦྱོང་ཚུལ་ལ། དམིགས་པ་ཉེན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡིད་གཏོད་པའི་
 ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤེ་སོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་གི། རྣམ། ཚུ་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་ཉེན་
 ནོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པ་དེ་དག་མཐོང་བའི། རྣམ། ཡང་དང་ཡང་གོམས་པར་བྱེད་

པའོ། །བར། ལྷ་པ་མཆན་མ་ལ། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་པའི་མཆན་མ་དང་། གྲུབ་པའི་
 རྟགས་སྤང་བའི་མཆན་མ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལྷ་བ་དང་ཆུ་བྱར་འབྲེས་པའི། རྟགས་ཉེས་པར་
 གདགས་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་རྟོན་བྱའི། རྟགས་རི་
 ལྷ་བ་བཞིན་མི་ཤེས་པར་སྤང་ངོ། །བར། རྟག་པ་དེ་ལྟར་མཆན་མ་དེ་དག་ལ། རྟགས་དམིགས་
 རྟག་གོམས་པར་བྱའོ། །བདུན་པ་ནི། གཅིག་ཏུ་གྱུར་རྟགས་ལ། རྟགས་བྱ་བ་བྱེད་རྟགས་པར་བཤད་
 ཏོ། །བར། བརྒྱད་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་། རྟགས་ཞེས་ཀུན་བརྟམས་ལས་སོ། །བར། དགུ་པ་
 ཟད་པར་གྱི་ངས་ཆོག་ནི། ཉི་སྤང་ལས། རྟམ་མི་འཆད་པར་བྱུབ་པར། རྟགས་འདིའི་དགོངས་
 པ་ལ་འཁྲུལ་པ་མཐོང་བས་སོ། །བར། ལྷེ་ཆན་རྟག་པ་ནི། ཟེལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་
 དབྱེ་གཞིའོ། །རྟགས་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་མཐུན་ཏོ། །ལྷེ་ཆན་བདུན་པ། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་རྟགས་ལ། རྟགས་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་
 དེའོ། །བར། ལྷེ་ཆན་བརྒྱད་པ། སྟོན་གནས་མཁྱེན་པ་ནི། མཆན་མའི་སྟོ་ཐམས་ཅད། རྟགས་སྤྲ་
 མ་དང་འདི་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ནི་ཞི་ལྷག་གོ། །བར། དགུ་པ་དང་བརྒྱུ་པ་ནི་སྤྲ་རྟམ་མཁྱེན་
 དང་རྟམ་ཀུན་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་དང་། ལྷེ་ཆན་བརྒྱུ་གཅིག་པ། ཡོངས་སྤྱད་གལ་པ་ལ་
 ནི་བཞི་སྟེ། རྟགས་རེ་རེའི་མཐར་སྐྱར་བའི་ངོ་བོ་ནི་ཞི་ལྷག་གོ། །བར། ལྷེ་ཆན་བརྒྱུ་གཉིས་པ།
 དབང་ལ་ནི་རྟམ་པ་བརྒྱུ་སྟེ། རྟགས་མཐུན་པར་མདོ་སོགས་ལ་སྐྱར་བས་སོ། །བར། ལྷེ་ཆན་བརྒྱུ་
 གསུམ་པ་དང་བརྒྱུ་བཞི་པ་ནི་སྤྲ་རྟམ་ཀུན་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ལྷེ་ཆན་བཙེ་ལྷ་པ། བསྐྱང་
 བ་མེད་པ་རྟམ་པ་གསུམ་ནི། རྟགས་མི་མངའ་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལྷེ་ཆན་བརྒྱུ་པ། དྲན་ཉི་
 རྟམ་པ་གསུམ་ནི། ཆོས་སྟོན་པ་ན། རྟགས་རེ་རེའི་མཐར་སྐྱར་བའོ། །བར། ལྷེ་ཆན་བརྒྱུ་བདུན་
 པ། བརྟེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་དགོས་པ། རྟགས་མཆན་
 ཉིད་དོ། །བར། ལྷེ་ཆན་བཙེ་བརྒྱད་པ། བག་ཆགས་ཡང་དག་བཙེམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་རྟགས་
 སྤངས་པས། རྟགས་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་སྟེ་ཟད་པའོ། །བར། ལྷེ་ཆན་བརྒྱུ་དགུ་པ། སྐྱེ་བོ་ལ་ཐུགས་
 རྩེ་ཆན་པོ་ཉིད་ནི། ཉིན་མཆན་ལན་རྟག་ཏུ། རྟགས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྐྱེ་བ་རྟགས་ཞེས་བྱ་
 བའོ། །བར། ལྷེ་ཆན་ཉི་ཤུ་བ་ནི། རྟམ་ཀུན་ཏུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །ལྷེ་ཆན་ཉི་ཤུ་གཅིག་པ་མཁྱེན་

པའི་ཐེ་ཚན་ནི། རྣམ་མཁུན་དང་། རྣམ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཐེ་ཡིན་ནོ། །བར། གཉིས་པ་བསྐྱེམས་
 ཉི་ཤུར་བཞག་པ་ནི། བྱང་ཕྱོགས་ལ་སོགས་སྒོ་བ་ལམ་གྱི། རྣམ། སྒོ་བ་དཔོན་ཡང་དེའི་རྩེས་སུ་
 འབྲང་ངོ། །བར། གཉིས་པ་ཐ་མི་དང་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་།
 དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐྱུ་བཞིར་འདོད་པ་ལས་གཞན། རྣམ། གང་མོ་འབྲུག་སྐྱུ་ལྟར་
 འོང་བའི་གཞིར་སྤང་ངོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། སྐྱུ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ལས་གཞན། རྣམ། རྣལ་
 འབྱོར་སྦྱོད་པའི་དབྱེ་མ་པ་ལ་མི་འཐད་དོ། །བར། གསུམ་པ་ཐ་དད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་པ་ལ།
 རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐྱུ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ལ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ། འདོད་པའོ་
 ཞེས་ཆོག་གསལ་ལས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། སྐྱུ་བཞིར་འདོད་པ་གཞན་དག་ན་རེ། རྣམ། མི་
 འགལ་ཞིང་མཐུན་པར་འཇུག་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བར། གཉིས་པ་དེའི་བྱད་པར་ལ། ཉོན་མོངས་
 མེད་པ་དང་། སྒོན་གནས་ཤེས་པའི་བྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཆོམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་
 པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཉིང་ངེ་འཇིན་འདི། རྣམ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཞེས་སོགས་སོའོ། །བར།
 གཉིས་པ་ནི། གཞན་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ། རྣམ། གཉིས་ལས་དང་པོའི་ཞེས་འཆད་
 དོ། །གསུམ་པ་ནི། གོ་སྐྱེའོ། །གསུངས། གཉིས་པ་སྒོན་གནས་ཤེས་པའི་བྱད་པར་བཤད་པ་ལ།
 མཆོམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དོགས་པ་སྤར་ལྟར་བསུས་ནས། ཉན་ཐོས་
 ལ་སོགས་པའི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་སྒོན་གནས་ཤེས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་
 རྣམ། རྣམ། དམིགས་པ་བྱད་པར་དུ་མཛད་དོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། མཆོན་མ་མེད་པ་ནི་འབད་
 རྩོལ་གྱིས་སོ། །རྣམ། སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བས་སོ། །བར། གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་པ་ལ།
 ཆོས་སྐྱུ་བྱབ་པ་དང་། ཉག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རྩོད་སྤང་ངོ། །དང་པོ་ལ། མཆོམས་སྦྱར་བ་དང་།
 ལན་གྱིས་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་དེ་དུས་ཉག་ཏུ་བྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་
 རྣམ། བར་ཆོགས་གྱིས་གསུངས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ལ། དོན་དངོས་དང་། དེ་དཔེས་སྦྱབ་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤང་ངོ། །གང་ལ་ན་གདུལ་བྱ་
 གང་ལའོ། རྣམ། རྒྱ་ཡོངས་སུ་སྤྲོན་པར་གྱུར་པ་དེ་ལས་སོ། །བར། གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་
 པ་ལ། རྩ་བའི་དོན་དགོལ་བ་དང་། དེས་བྱབ་པའི་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཛད་དོ། །གང་

ན། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་དོན་གྱི་བྱ་བའོ། །ནས། ལྷོན་སྦྱེད་པའི་ས་བོན་ཡོད་པ་ལས་
ཞེས་འཆད་དོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། ལྷོན་བཤད་པ་དེ་བས་ན། རྗེ་བཙུན་གྱིས་དགོངས་པ་ཡིན་
ནོ། །བར། གཉིས་པ་དེ་དཔེས་སྦྱབ་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཚ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།
ལྷོན་བཤད་པ་ནི་དཔེ་རི་ལྟ་བུ། ནས། ལྟག་མ་ནི་གོ་སྤྱོད། །བར། གཉིས་པ་ལ་རྩོད་པས་
མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ལན་གྱིས་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
སྒྱ། ནས། དེའི་ལན་དུ་བར་ཆོགས་གསུངས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ལན་གྱིས་དོན་བཤད་པ་ལ།
ཚ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྦྱོར། ནས། སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་
རྒྱན་ཟད་པའམ་ཆད་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པ་ནི་རྒྱ་ནི་ཞེས་
སོགས་སྤྱོད། ནས། ལམ་གོ་ལ་འབྱམས་པ་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བར།
གསུམ་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྗེགས་པའི་སྦྱོར་བཤད་པ་ལ། རང་བཞིན་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཡོན་
ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། །དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཚ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། །དང་པོ་
ནི། དེ་ལྟར་སྦྱོར་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བསྟན་ཟིན་ནས། ནས། ལོངས་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པར་
གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ན། མཚན་ནི་ནས་བརྒྱུད་ཅུའི་བདག་ཉིད་ཀྱི། ནས། ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན་
པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ནས་ཡིན་ནོ། །གང་ན། ནས། ཅེས་སྦྱབས་
འགྲོ་བདུན་ཅུ་པར་གསུངས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཚན་
དཔེའི་བྱད་པར་དང་། མཚན་དཔེ་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཚན་དཔེ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་
ཅི་ཞེ་ན། ནས། སྦྱོན་གྱི་མཚན་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་དུ་འགྲིག་གོ། །བར། གཉིས་པ། མཚན་དཔེ་
དངོས་ལ། མཚན་བཤད་པ་དང་། དཔེ་བྱད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་དངོས་དང་།
དེ་སྦྱེད་པའི་རྒྱ་དང་གཉིས། དང་པོ། མཚན་དངོས་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཚ་བ། འགྲེལ་
པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། མཚན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་པར་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ནི།
འགྲེལ་ཆོག་ལྷ་མ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་དང་། ནས། བེའུ་གཞོན་ཅུའི་ལྟ་བུར་སྦྱིང་མཚོག་དང་
དགོངས་རྒྱན་ལས་སོ། །བར། གཉིས་པ་མཚན་བཟང་སྦྱེད་པའི་རྒྱ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་
པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཚ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་

པོ་ནི། རྒྱ་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ནི། འདི་ལ་གང་ལའམ་ལོངས་སྤྱོད། གསུམ་པ་ནི། མཚན་
 སོགས་སོ། གཉིས་པ་མཚན་བཟང་སྦྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཚན་སྦྱར། ཅ་བ།
 འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྒྱ་དེ་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ནི། སྤྲ་མ། ཉན། མདོ་ནི་ཡུམ་
 མདོའོ། བར། གསུམ་པ་ནི། ཆོག་ལེའུར། ཉན། རྒྱ་འབྲས་རྟོགས་སྤྲ་བས་སོ། བར། གཉིས་པ་
 དཔེ་བྱད་བཤད་པ་ལ། མཚན་སྦྱར། ཅ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་
 སོ། གཉིས་པ་ནི། ཐུབ་པའི་ཞེས་པ། ཉན། མཐར་སྦྱར་རོ། བར། གསུམ་པ་ནི། སྤྲ་མ་པལ་མོ་
 ཆེ་ནང་གི་ཡོན་ཏན་དང་བྱི་མ་ནམས་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་བྱིའི་ཡོན་ཏན་དང་ཁ་ཅིག་རྒྱ་
 འབྲས་སུའང་སྦྱར་རོ། འདི་ལ་བརྒྱད་ལས། བཅུ་ཚན་དང་པོ་ནི། རྒྱལ་རིགས་སོགས་ལས་
 བལྟམས་པས། ཉན། ཞབས་རིང་བྱང་མེད་པས་མི་མཉམ་པ་མེད་པའོ། བར། བཅུ་ཚན་གཉིས་
 པ་ནི། ལྷབས་གཤེགས་དང་པོ་བཞི། ཉན། ཐད་ཀར་འཆོལ་བས་རིམ་པར་འཆོལ་པའོ། བར།
 བཅུ་ཚན་གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་སོགས་པས་གསུང་དང་། ཉན། སྤྱུ་ཤ་རྒྱས་པའོ། བར། བཅུ་ཚན་
 བཞི་པ་ནི། ཤ་མི་སྟོད་པས་གིམས་པ་དང་། ཉན། དེ་འདྲ་བའི་འཁོར་མངའ་བའོ། བར། བཅུ་
 ཚན་ལྔ་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་སྟོད་པ་ནི་སྟོད་ལམ་དང་། ཉན། ཉི་སྤང་ལས་ཡོན་ཏན་ཕྱ་མོའི་ཆོགས་
 དང་ལྷན་པས་ཞེས་སོ། བར། བཅུ་ཚན་དྲུག་པ་ནི། བྱིས་པའི་སྦྱེ་བོ། ཉན། མཉམ་པའི་ས་ནི་
 སེམས་ཅན་ལ་ཉེ་རིང་དུ་འདྲིན་པ་ཟད་པའི་སའོ། བར། བཅུ་ཚན་བདུན་པ་ནི། སྦྱེ་བོ་གཙང་
 མ། ཉན། མི་མཉམ་པའི་ཆོགས་སོགས་ལས་རྒྱལ་བའོ། བར། བཅུ་ཚན་བརྒྱད་པ་ནི། ལྷ་བས་
 བྱས་པ་ནི། ཉན། ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་སྦྱེད་པའི་མཆོག་ཅེས་སོ། བར། བཞི་པ་སྦྱལ་སྦྱུ་བཤད་
 པ་ལ། མཚན་སྦྱར། ཅ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྦྱུ་གསུམ་པ་ལོངས་སྤྱོད་
 བལྟན་ཉན། ཉན། སྦྱལ་པ་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། བར། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སྦྱུ་གང་གིས།
 ཉན། དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསྐབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། བར། གསུམ་པ་ནི། མདོ་སྤེ་
 རྒྱན་ལས། བཟོ་དང་སྦྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེ། ཉན། རྒྱན་ཆགས་པར་འཇུག་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། བར།
 གཉིས་པ་བྱ་བ་འཕྲིན་ལས་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། མཚན་སྦྱར། ཅ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ།
 དང་པོ་མཚན་སྦྱར་ལ། བཤད་བྱིན་མཚན་སྦྱར་དང་། འཆད་འཇུག་གི་མཚན་སྦྱར་

གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་ཏུ་བཏགས་པ་སྟེ། ནས། རིགས་སྒྱིན་ནི་སྒྱི་བཞིའི་མཛད་པར་
འདོད་དོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། སྒྱ་དེ་གསུམ་བསྟན་ཟིན་ནས། ནས། རི་ལྟར་བཞག་པ་རིས་
པའི་ལན་ཏུ་གསུངས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ལ། དུས་ཀྱི་སྒྲི་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དབྱེ་བའི་
སྒྲི་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། གྲངས་ཀྱི་སྒྲི་ནས་མཚུག་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་ནི་
སྟོབ་དཔོན་ལྟར་ན། ནས། དེའི་འཕྲིན་ལས་སུ་འདོད་དོ། །བར། གཉིས་པ་ལ། ལམ་ཀྱི་ཉེན་
དང་། ལམ་དང་། ལམ་ཀྱི་འབྲས་སུ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལམ་ཀྱི་
ཉེན་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི། ཀླང་པ་གཉིས་པའི་འགོད་ཀྱི་སྒྲི་འདིར་ཡང་སྒྱུར་ནས།
ནས། འདིར་ལས་ཞེས་པ་ཉེར་དུག་ལའོ། །བར། གཉིས་པ་ལམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ལ།
ཆོགས་ལམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། སྒྱུར་ལམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་།
མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། སྒྲིམ་ལམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཉི་བཞི།
དང་པོ། ཆོགས་ལམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ལ། བསྟུ་པའི་དངོས་བོ་བཞི་ལ་འགོད་པའི་
འཕྲིན་ལས་དང་། སྒྲང་དོར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། ཆད་མེད་བཞི་
ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། སར་བྱིན་དུག་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། སངས་རྒྱས་
སུ་བགོད་པའི་ལམ་དགེ་བ་བཅུ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་ལྟ། དང་པོ་ནི། སྒྱིན་པ་སྟོན་
སྟོན་དོན་སྒྱུད་པ་དོན་མཐུན་པའི་བསྟུ་རྣམ་བཞི་ནི། ནས། ཆོས་བསྟུ་བཞི་ལ་མཛད་དོ། །བར།
གཉིས་པ་ནི། ཀྱན་ཉེན་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བྱང་། ནས། དེ་ལྟ་སུ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་
སོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ཆད་མེད་པའི། ནས། གདགས་པའང་མི་དམིགས་
སོ། །ཞེས་སོ། །བར། བཞི་པ་ནི། གཙོ་བོར་དོན་བྱིན་དུག་ནི། ནས། ཡང་དག་པར་བསྟུ་ལ་བ་
ཡིན། ཞེས་སོ། །བར། ལྷ་པ་ནི། གཉིས་ཀའི་དོན་སངས་རྒྱས་སུ་བགོད་པའི་ལམ་དགེ་བཅུ་ནི།
ནས། ཡང་དག་པར་བསྟུ་ལ་བ་ཡིན། ཞེས་སོ། །བར། གཉིས་པ་སྒྱུར་ལམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་
ལས་ནི། འདིག་ཉེན་པའི་སྒྲིམ་བྱང་། ནས། སྒྲ་མེད་རྟོགས་བྱང་ལས་བྱིར་མི་ལྟོག་གོ། ཞེས་
སོ། །བར། གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི། གཟུང་འདྲིན་གཉིས་ཟད་པའི་
ཆོས་ཉིད། ནས། རྣམ་པར་འཕྲུག་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་སྒྲིམ་ལམ་ལ་འགོད་པའི་

[illegible]

པོ་ནི། བྱང་སེམས་དེའི་མངོན་སྲུ་ནས། བྱང་སེམས་མཐིལ་དུ་རྩལ་པར་བྱེད་དོ། །བར། གཉིས་
 པ་ནི། རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་དེ་དག་གིས། བྱང་སེམས་དེའི་མགོ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབབ་
 པར་འགྱུར་རོ། །བར། གཉིས་པ་བྱང་སེམས་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ལ་འགོད་པའི་སྤྲིན་
 ལས་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཅ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བ་བྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་ཞིང་འདྲིར།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱང་པོར་དེས་པའོ་ཞེས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། རྩོགས་བཅུའི་སེམས་
 ཅན་ཀུན་གྱི་དོན། བྱང་སེམས་ཀྱི་རིག་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །བར། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་
 པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པའི་སྤྲིན་ལས་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ཐམས་
 ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱང་དུ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པའི་སྤྲིན་ལས་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། རྩལ་
 པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འགོད་པའི་སྤྲིན་ལས་དང་། རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འགོད་པའི་སྤྲིན་ལས་
 དང་། སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འགོད་པའི་སྤྲིན་ལས་དང་། དག་པའི་རྒྱ་ཚོགས་ལ་འགོད་པའི་
 སྤྲིན་ལས་སྟེ་བཞི། དང་པོ་ལ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་ལ་འགོད་པའི་སྤྲིན་ལས་དང་། ལས་
 འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་ལ་འགོད་པའི་སྤྲིན་ལས་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆེན་གྱི།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ་ཞེས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི། བྱང་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་འགྲེལ་ལོ། ཞེས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ལ། རི་སྟེང་པ་རྟེན་པ་ལ་འགོད་
 པའི་སྤྲིན་ལས་དང་། རི་ལྗོངས་པ་རྟེན་པ་ལ་འགོད་པའི་སྤྲིན་ལས་གཉིས། དང་པོ་ནི། བདེན་
 བཞི་མཐོང་བའི། བྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་འོ། ཞེས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ནི།
 འདུས་བྱས་འཁོར་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་འདྲི་འདྲིར་བཤད་པ་ནི་དོན་འབྲེལ་དབང་བཅན་པར་བྱས་
 པའོ། །བར། གསུམ་པ་ལ། བྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤངས་པ་ལ་འགོད་པའི་སྤྲིན་ལས་དང་། བྱིན་ཅི་
 ལོག་དེའི་སྐྱོ་བ་ཏུགས་པའི་གཞི་དོན་ལ་མེད་པར་རྟེན་པ་ལ་འགོད་པའི་སྤྲིན་ལས་གཉིས།
 དང་པོ་ནི། གཙང་བདེ་རྟེན་བདག་ཏུ། བྱང་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལས་རྣམས་པར་འགྲོལ་ལོ། ཞེས་སོ། །བར།
 གཉིས་པ་ནི། བྱིན་ཅི་ལོག་དེའི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་བཞག་པ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། ཞེས་སོ། །བར།
 བཞི་པ་ལ། རྣམ་བྱང་ལ་འགོད་པའི་སྤྲིན་ལས་དང་། རྒྱུའི་ཚོགས་པར་གནས་པ་ལ་འགོད་

པའི་སྤྱིན་ལས་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱིན་མཐའི་སྐབས་ཀྱི་སངས་རྒྱལ། ཉན། རྣམ་པར་བྱང་བར་གསུངས་སོ། ཞེས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཡོན་ཏན། ཉན། རྣམ། འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་བྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །བར། གསུམ་པ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་ནི། མི་གནས་པའི་ཟུང་འདས། ཉན། མཐའི་འགོད་ཀྱི་སྒྲ་གོང་མ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། །བར། གསུམ་པ། གངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། ཆོས་སྐྱེ་སོགས་ནི་འཇུག་པའི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་ཉི་ཤུ་ཙུ་བདུན་དུ་བཞེད་དོ། ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ། དེ་བ་སྤྱིན་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལ། སྤྱིན་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ། དེའི་དུས། རིམ་པ་དེས་གཞན་ཡང་མཆོན་པ་སྟེ་ས་བཅད་གསུམ། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཟེར་བ་མ་དག་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་དབྱེད་དགོས། དང་པོ་སྤྱིན་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། སྒྲར་ཙུ་བས་བསྟན་པ་ལྟར། ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་དང་། ལམ་ལྷའི་དང་པོ་བཞི་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་གསུམ་ཡོད་པ་ནི་ཙུ་བ་ལྟར་དང་། དང་པོ་ནི། ལམ་ལ་འགོད་པའི་དང་པོར། ཉན། ཉོན་མོངས་ཞི་བ་ཞེས་ཆོག་སྦྱར་རོ། །བར། གཉིས་པ་ལམ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་ལ། ཆོགས་ལམ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་དང་། སྦྱོར་ལམ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་དང་། མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་དང་། སྒྲོམ་ལམ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ལྷ་པའི་བར་ཙུ་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཉན། སྦྱོར་ལམ་དུ་གསུངས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲར་ལྟར་རོ། ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཉན། འོག་མ་རྣམས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །བར། བཞི་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་ལ། ས་དང་པོ་ལྷ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་དང་། ས་དུག་པ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་དང་། ས་བདུན་པ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་དང་། ས་དགུ་པ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་དང་། ས་བརྒྱུ་པ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་ཉི་དུག་བཤད་པ་ཙུ་བ་ལྟར་དང་། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་སོགས་ཉི་ཆོགས་རྫོགས་པའི་ཉན། ཚུལ་གྱིས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགོད་དོ། ཞེས་སོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ནི་ཚུལ་བྲིམས་སོགས་ལ། ཉན། ཤེས་པ་བཞིན་ཞེས་པའོ། །བར། ས་བདུན་པ་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་གསུམ་ནི། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་

དང་ལྷ་པ་རྣམས་ཀྱང་། རྣམ། གཙུ་བོ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །བར། རྒྱལ་པ་ས་བཅུ་པ་ལ་
 འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་ལ། ས་བཅུ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་དང་། རྒྱུ་བ་
 གཅིག་ཐོགས་པ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་དང་། སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་
 དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། འགོ་བ་ཞི་བར་མཛད་པ་ནས། རྣམ། འོག་མ་བཅུ་
 གཅིག་ལའང་སྦྱར་རོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། ཡང་ནི་སྤྱུ་མར་མ་ཟད་པ་དང་། རྣམ། ས་བཅུ་
 པའོ། །བར། གསུམ་པ་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་ལ། རྣམ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འགོད་
 པའི་སྤྱིན་ལས་དང་། རྣམ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་དང་། སྤངས་པའི་ཡོན་
 ཏན་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་དང་། དག་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་དང་བཞི།
 དང་པོ་ལ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་དང་། ལས་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བ་
 རྒྱུ་མི་བྱ་བ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་གཉིས་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པ་ཞེས་པ་ནི། རྣམ། ཞེས།
 ཆོག་གསལ་ལས་སོ། །བར། གཉིས་པ་རྣམས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་ལ། ཇི་
 རྟེན་པ་རྣམས་པ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་དང་། ཇི་ལྟ་བུ་རྣམས་པ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་
 གཉིས་ནི། དངོས་པོ་ནི་བདེན་བཞིན། རྣམ། ཐ་དད་པར་མི་འདྲིན་པ་ལ་བཤད་དོ། །བར།
 གསུམ་པ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤངས་པ་ལ་
 འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེའི་སྒྲོ་བཏགས་པའི་གཞི་དོན་ལ་མེད་པར་རྣམས་
 པ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་གཉིས་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་བདེན་གཉིས། རྣམ། ཇི་ལྟར་གནས་
 པ་བཞིན་མཐུན་པ་ཙམ་སོ། །བར། བཞི་པ་དག་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་ལ།
 རྣམ་བྱང་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་དང་། རྒྱའི་ཆོགས་པར་གནས་པ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་
 གཉིས་ནི། རྒྱ་མཚན་སྤྱུ་མ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས། རྣམ། ཞེས་ཆོག་གསལ་ལས་སོ། །བར།
 གསུམ་པ་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིན་ལས་ནི། སྤྱུ་ལྟར་རོ། །ཞེས་བྱང་། གཉིས་པ་
 སྤྱིན་ལས་གྱི་དུས་ནི། ལམ་རྟེན་ལ་འགོད་པ་ནས། རྣམ། ཞེས་སྒྲོན་པར་ཆོག་གསལ་ལས་
 འཆད་དོ། །བར། གསུམ་པ་རིམ་པ་དེས་གཞན་ཡང་མཚོན་པ་ནི། འབྲེལ་པ་འདིར་དང་པོར་
 སེམས་བསྐྱེད་དང་མཐར་སྤྱིན་ལས་ལས། རྣམ། མཐུན་པའི་བསྐྱུ་བ་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །བར།

གསུམ་པ་སྐབས་བསྐྱེ་བ་ནི། ཤེས་རབ་སོགས་སོ། འཇམ་མཐའ་དུ་ཐོས་པ་ཤར་ཅོང་ཁ་པ་སྒོ་
བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྐྱར་བ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་ས་བཅད་བཤད་ཟིན་
ཏོ། །བར།

གཉིས་པ་འབྲིང་ལ་དད་པ་ལ་དུག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྒྱུར། ཚ་བ། འགྲེལ་པ་
གསུམ། དང་པོ་ནི། རྒྱས་པ་སོགས་སོ། ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་དང་དེའི་
སྒྱུར་བ་སོགས་ནས། རྒྱས་པ་ལྟར་མི་འཐད་དོ། །བར། གསུམ་པ་ནི། མངོན་རྟོགས་དུག་
གི་དང་པོར། རྒྱས་པ་སྐབས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །བར། གསུམ་པ་བསྐྱེས་པ་ལ་དད་པ་ལ་མངོན་རྟོགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་ནས་བཤད་པ་ལ།
མཚམས་སྒྱུར། ཚ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། བར་མ་སོགས་སོ། ཞེས་དང་། གཉིས་པ་
ནི། སྐབས་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱས་པ་ལས་གཞན་རྣམས་པ་གསུམ་མོ། །བར། གསུམ་པ་ནི།
དང་པོར་བཤད་པའི་རྣམས་མཁྱེན་སོགས་གསུམ་ནི། རྒྱས་པ་མངོན་རྟོགས་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཤེས་པར་
བྱེད་པ་ལ་རྒྱས་པ་སྐྱེས་ཡོད་པའོ། །བར། ཚ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་བཅམས་པ་མཐར་ཐིན་
པའི་ཚུལ་ལ། གཞུང་གཞུགས་པ་དང་། དགེ་བ་བསྟོན་པ་དང་། ཁེངས་བསྐྱུང་བ་དང་། རྟོགས་
པའི་དུས་ཀྱི་བྱུང་པར་བསྟན་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། ཀུན་གྱི་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པ་དང་། དགོས་
པ་དང་། བཅམས་པར་དམ་བཅའི་གཞུང་གཞུགས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་
ཀྱིས་རྒྱུ་འདི་ཡུམ་གསུམ་པོ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་དུ་དབྱེ་ཞེས་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱས་པ་མངོན་རྟོགས་
པ་མི་སྤངས་པས་ཤེ་ན། བར། ཚོད་པ་དང་། འདིའི་ལན་ལ། དོན་བྱུང་མང་བ་རྗེས་འགྲོའི་སྒོ་
ནས་བསྟན་པའི་ལན་དང་། ལྟོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ལན་དང་། དེ་ལ་སྒྲོས་སྒྲོན་སྤངས་པ་
དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལ་ལ་ཡུམ་བརྒྱུད་སྤོང་པ་ལས། རྒྱས་པ་རྗེས་དབྱེད་ཀྱི་ཆོག་གིས་འཛོག་
པར་བསྟན་ཏོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། ཡུམ་གསུམ་ལ་དོན་བྱུང་པར་མེད་ཅིང་། རྒྱས་པ་རིམ་པ་
མ་བསྐྱེས་པར་སྒྱུར་བ་ནི་མ་འབྲེལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡུམ་གསུམ་དོན་ལ་བྱུང་པར་མེད་ན་
སྒྲོས་པར་ཐལ་ཞེ་ན། རྒྱས་པ་གཞན་གཉིས་དོན་བྱུང་མེད་པས་སོ། །བར། གཉིས་པ་དགོས་པ་
ནི། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཡུམ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་དུ། རྒྱས་པ་དགོས་པ་དེ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏོ། །བར།

གསུམ་པ་བརྩམ་པར་དམ་བཅའི་གཞུང་གཟུགས་པ་ནི། ཅི་འདི་གཞན་གྱིས་མ་གནང་བར་
 བྱས་སམ་ཞེ་ན། ཉན། དམ་བཅའ་དེ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏོ། །བར། གཉིས་པ། དགོ་བ་བསྡོམ་
 བྱི། རྒྱན་འགྲེལ་དེ་བསྐྱེབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ། ཉན། ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་
 འདོད་བྱ་ལ་སྟོན་པའོ། །བར། གསུམ་པ་ཁེངས་བསྟུང་བ་ལ། རྟོངས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་།
 དེ་བཟོད་པར་གསོལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་རྒྱན་གྱི་དོན། ཉན། ཡུལ་གང་ན་
 ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ནོ། །བར། གཉིས་པ་ནི། སྟོད་ཡུལ་མིན་ན་ལོག་པར། ཉན། སེམས་དགོ་བ་ལ་
 ཉེས་པ་མེད་ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །བར། བཞི་པ་རྟོགས་པའི་དུས་ཀྱི་བྱུང་པར་བསྟན་པ་ནི། གྱེ་མ་
 ཞེས་པ་དོན་དུ་མ་ལ་འདྲུག་ཀྱང་འདིར་ནི་ངོ་མཚར་བའོ། །ཉན། མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་
 བའི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སེཌེ་བཟང་པོ་ཞེས་ཉི་མ་དང་ལྷ་བ་ལྟར་གྲགས་པ་དེས་མཛད་པ་
 རྟོགས་པར་གྲུབ་པའོ། །ཉན། རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ཡན་ལེགས་བཤད་གསེར་
 གྱི་སྤང་བའི་ས་བཅད་ཅམ་བོད་ཟིན་ནས། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱིས་བསྟན་བཅོས་
 འདི་རི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ་དང་། བརྩམས་པའི་དགོ་བ་བསྡོམ་བ་ནི། ལེགས་བཤད་གསེར་
 གྱི་སྤང་བ་ལས། ལྷ་ཆོགས་དགོངས་པའི་སྐད་ཀྱི་ལྷབས་ཀྱི་སྤང་བ་གྲུ་གུར་གཡོ། །མི་མཁས་
 ལྷིང་ལ་འདིགས་སྐྱེད་ཟབ་མོའི་ཚུལ་ནི་ངམ་གནག་ཅིང་། །གཏིང་མཐའ་མཚོན་པའི་དཔེ་
 དང་བྲལ་བ་རྒྱལ་ཡུམ་ཚུ་གཏེར་ཆེར། །ཡུན་རིང་དུས་ནས་གབ་པར་གྱུར་པ་ཡུམ་དོན་ཡིད་
 བཞིན་ནོར། །གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོའི་འདིང་ལ་གནས་བཅས་ཤིང་། །ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་
 རོར་ལ་དབང་འབྱོར་པ། །མང་ཐོས་ལག་འགྱུར་དབང་པོ་བདག་གིས་ནི། །རྣམ་དཔྱད་བཙོན་
 པའི་མཐུ་ཡིས་རིང་ནས་རྟེན། །ཁྱུང་དུའི་ཡི་གས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའི་གནས། །གནས་ལུགས་རི་
 བཞིན་གསལ་བྱེད་ཡུམ་གྱི་རྒྱན། །རྒྱན་གྱི་རྣམ་བཤད་མཚོག་གྱུར་བཟང་པོའི་གཞུང་། །གཞུང་
 བརྒྱུད་དགོངས་པ་རི་བཞིན་ཁོ་བོས་བཤད། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་བཙོན་འབྲུས་ཏི་ཡི་བཞོན་
 པས་བསྟོད། །རྣམ་དཔྱད་མི་མཉམ་རྟུ་ལྷང་ཤིང་རྟས་བྲངས་པ་ཡིས། །འབྲུམ་ཕྲག་གཞུང་གི་རི་
 ལྷིང་གསལ་བའི་ཉིན་བྱེད་གཅིག་མ་པམ་གཞུང་འགྲེལ་ཤར་རིའི་རྩེ་ལ་དེང་ནས་ཤར། །གང་
 དེ་མཐའ་མེད་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་། །བྱུང་པར་རྒྱན་འགྲེལ་བརྩུ་ཕྲག་གཉིས་དང་

གཅིག །གངས་རིའི་སྒྲོངས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཕྱིའི་མཁས་ཀླུ་མཁས་ཀྱི། །ལེགས་བཤད་རྣ་བའི་རྒྱན་དུ་བྱས་
པ་དང་། །མཁུ་པས་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། །བཅེ་བས་གཞན་པས་སྐྱབ་ལ་
མི་སྐྱོ་བ། །ཐོག་མཐའ་བར་གྱི་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་བཞི། །སྤྱི་གཙུག་རྒྱན་དུ་བསྟེན་པའི་མཐུ་
ལས་སོ། །སྤྱི་དོན་རིགས་པས་ལེགས་པར་མཐའ་བཅད་ཅིང་། །ཆོག་དོན་རྣེ་ཞིང་གསལ་ལ་
རབ་དུ་འདྲིལ། །དེ་ཡང་ཡིད་ཆེས་གཞུང་དང་མི་འགལ་བར། །གྲུབ་པ་འདི་ནི་འདི་ཡི་བྱང་
པར་རོ། །བརྗོད་བྱ་ལུང་རིགས་སྟོབས་ལས་འོངས་པའི་བྱིར། །རང་བཟོའི་འབྲུལ་པས་ཅུང་ཟད་
གོས་པ་མེད། །རྗོད་བྱེད་ཆོག་རྒྱུ་གཞུང་དང་མི་འགལ་བྱིར། །ཆོངས་ཆོག་གྲོང་པའི་སྐྱོན་
གིས་རིང་དུ་དོར། །དེ་ལྟར་རྗོད་བྱེད་སྤྱི་གཙུག་ལེགས་བརྗོད་བྱའི་དོན། །འཕགས་དང་མཁས་པའི་
གཞུང་མང་དུ་མ་དང་། །འབྲེལ་པར་བཤད་པས་སྟོ་གསལ་ཡིད་འཕྲོག་འདི། །ཁོ་བོའི་སྟོ་གོས་
མིན་པ་གཞན་སྤྲུལ་ཞིག །དེ་བྱིར་འདི་ལ་འོངས་པ་མེད་སེམས་མོད། །གཟིགས་པ་སྤྱི་བ་མེད་
རྣམས་ཀྱི་མཁུ་པ་ལ། །ཉམ་ཆུང་བྱིས་པའི་རྟོག་པས་དབྱེད་པའི་བྱིར། །འབྲུལ་གང་འཕགས་
དང་རང་ལས་མཁས་ལ་བཤགས། །སྟོ་གོས་རྩོལ་བའི་གོགས་གིས་དོར་བ་དང་། །རྩོལ་ལྡན་སྟོ་
གོས་འོར་གིས་དབྱལ་བ་དང་། །རང་གཞན་གྲུབ་མཐའི་རྒྱ་མཚོ་མ་མཐོང་བའི། །མཁས་རྣམས་དེ་
ཡིས་སྟོན་ན་སྤངས་ཤུགས་ཅིམ། །འཛིག་ཉེན་མེས་པོས་འཛིག་ཉེན་མ་ལུས་པ། །རང་གི་འདོད་
པས་རང་དགར་བྱེད་པ་བརྟུན། །འདི་ཉིད་བདེན་ན་འདི་ལ་འགྲན་བཟོད་པའི། །རྣམ་བཤད་
འདི་འབྲའི་རྣམ་འགྲེལ་མེད་པ་ཅི། །གང་དག་རྣམ་དབྱེད་རུས་པ་མི་དམན་ལ། །རྩོལ་བས་
ལེ་ལོའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་གྱུར་པའི། །སྤྱིང་ནས་རྒྱལ་ལུས་མཁས་པའི་གཞུང་བཞིན་དུ། །ཤེས་
འདོད་དེ་ཡིས་རྣམ་བཤད་འདིར་འཇུག་རིགས། །རྩོལ་འདིར་འབད་ལས་བདག་གི་བསོད་
ནམས་གང་། །ཟླ་བེར་ལྷུང་བའི་གངས་རིའི་རྟོག་འབྲུ་དེས། །ལམ་གོལ་འབྲུམས་པའི་ལུས་ཅན་
འདི་དག་ཀུན། །རྒྱལ་བའི་ལམ་བཟང་དམ་པ་འདིར་འཇུག་ཤོག །བདག་ཀྱང་ལམ་བཟང་འདི་
དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །ལུན་རིང་འགྲོགས་པའི་གོགས་བཟང་ལུས་སེམས་གཉིས། །མ་རུངས་
འཆི་བདག་སྤྲུལ་པས་བྱེད་པའི་ཆོ། །དེ་ལ་མི་འདོད་མེད་པར་དགའ་བཞིན་དུ། །དེ་ཡི་མོད་ལ་
སེམས་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ཡིས། །སྟོན་ལམ་རྩོལ་བའི་སྤྱི་གཙུག་ཀུན་པ་ལ་རོལ་རྟེ། །མི་པམ་རྒྱལ་བའི་དབྱང་

དུ་སོན་གྱུར་ནས། །གསུང་གི་བདུད་ཅིས་ན་བ་ཆེན་བྱེད་ཤོག །མདོ་འགྲེལ་རྒྱ་མཚོ་མང་ཐོས་
བྱུང་འདྲུག་མཐུས་བསྐྱབས་པས། །ལེགས་བཤད་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་འབྲུངས་གྱུར་
ཅིང་། །བརྒྱ་ཕྱག་དཀའ་གནས་ཀྱི་དཔེ་ཟུང་འབྲུགས་ལ་བྱེད་འདི། །ཁྱངས་མེད་གདུལ་བྱ་
བདེ་འབྱུང་གཙུག་ན་གསལ་གྱུར་ཅིག །ལྷ་ཡི་ལམ་ནས་ཉི་ཟླ་འདྲིན་མར་མ་ལྷུང་ཞིང་། །རི་
ཡི་དབང་པོ་རྩ་གཉེར་སྤྲད་གཡོགས་མ་གྲོལ་བ། །དེ་སྤྲིད་འདི་ན་ཡུམ་དོན་དོན་གཉེར་སྤྲེལ་
ལྷན་གྱི། །རི་བ་སྒོང་བའི་དབང་གི་རྒྱལ་པོར་འདིར་གནས་ཤོག །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པའི་མང་དག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་
རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྱེད་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་ལུང་
དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དབང་འབྱོར་བས་འགྲོ་བ་དུ་མའི་ཐར་པའི་ལམ་གསལ་པར་
མཛད་པ་དོན་གྱི་སྤྲད་དུ་མཚན་ནས་སྒྲོས་ཏེ་ཆོས་རྒྱུ་དོན་གྱུ་རིན་ཆེན་མཚན་གཞན་ཤར་
ཚུགས་པ་རིགས་པའི་དཔའ་པོའི་ཞབས་ཀྱི་རྩལ་སྤྱི་བོས་གྲས་པར་སྤངས་ཤིང་། །གཏིང་ཟབ་
ལ་མཐའ་མེད་པའི་མཁུན་པ་རྗེ་མ་མེད་པ་མངའ་བས། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་
དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་རྗེ་བཞིན་དུ་འབྱེད་པ་ལ་གཞན་རྗེ་མི་འདྲིག་པའི་སྒོ་གྲོས་
ཀྱི་སྒྲོབས་པ་དང་། །དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ། །དཔལ་ལྷན་ས་སྤྱི་
པརྗེ་ཏེ་ཆེན་པོ་ཀུ་མ་ར་མ་ཉིདེ་གསུང་གི་བདུད་ཅིས་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་ལུས་སྒྲོབས་རྒྱས་པར་བྱས་
པས། །བདག་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་གྱུར་ཁེངས་པ་དང་བྲལ་
ཞིང་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ལ་ལེགས་པར་གནས་པ། །ཡུལ་གངས་ཅན་གྱི་མཐར་
སྐྱེས་པའི་མང་དུ་ཐོས་པ་ཤར་ཅོང་ཁ་པ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས། །སྒོ་གསལ་ཞིང་
དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་དང་ལྷན་པའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོས་ཡུན་རིང་མོ་ནས་གསོལ་
བ་བཏབ་པའི་དོན་དུ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་འཇུག་རོ་འཆལ་བཞུགས་པའི་
གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ། །ཆལ་ཡང་དགོན་དུ་པལ་ཆེར་གྲུབ་པར་བྱས་ཤིང་། །མཁས་གྲུབ་བར་
མ་ཆད་དུ་བྱོན་པའི་ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོ་བདེ་བ་ཅན་དུ་རབ་བྱུང་གི་ལོ་སྟོན་གྱི་ཟླ་བ་ལ་མཇུག་
ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་སྐྱུར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི། །ལམ་བཟང་པོ་འདི་ལ་ཤེས་ནས་མོས་པ་ཐོབ་པ་

ཤར་མདོ་སྤངས་པ་ཕྱིར་སྟོན་རྒྱུ་ལྟེན། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་
ཐུང་ཅིག །

༡༡། ཀྱུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྩྭ་རྩེས་མཛད་པའི་བྱུང་མཐའ་རྩ་
བ་གདོང་ལྗེའི་སྐྱ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བའི་ས་བཅད་བཞུགས་སོ། །

ཕྱི་བྱུང་མཐའ་རྩ་བའི་ས་བཅད་འཆད་པ་ལ། གྲུང་གི་དོན། མཐུག་གི་དོན་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཆོད་བཟོད་དང་། ཉན་པར་བསྐྱེད་ཞིང་ཚོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གསེར་འོད་ལས། བཅུན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྟ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ཆེན་མོ་བདག་གིས་ཀྱང་དགེ་སྤྱོད་སྐྱ་བ་དེའི་ཆོག་བརྒྱན་པའི་སྤྱད་ཏུ་སྤོབས་པ་ཉི་པར་བསྐྱེད་པར་བཅུ། གཟུངས་ཀྱང་སྐྱེས་པར་བཅུ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། དག་གི་དངོས་བྱུང་སྤྱོད་པའི་ཆེད་ཏུ་ཆོས་སྐྱ་བ་པོ་ཀྱུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྩྭ་རྩེས་རང་གི་ལྟ་པའི་ལྟ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་བྱག་འཆལ་བ་ནི། ཅན་མ་སྐྱ་ར་སྐྱ་ཞི། ཞེས་བྱང་། དེ་ནས་བསྐྱེད་པའི་བདག་པོ་སྤོབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་བཅས་པ་ལ་བསྟོད་ཅིང་། འཁོར་མཆོག་བྱང་ཅན་དང་བསྐྱེད་པའི་གཏད་རབས་བདུན་སོགས་ཐུན་མོང་གི་དགེ་འདུན་དང་། བྱམས་འཇམ་དབྱངས་སོགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགེ་འདུན་དང་། དེ་དག་ལས་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་བཞུགས་ལ་འབྱེད་པའི་སྤྱ་མ་བརྒྱད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སྐྱོ་གསུམ་གྱས་པས་བྱག་འཆལ་བའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ནི། གདུལ་བྱའི་ཁམས་བཞིན་གསང་གསུམ་བརྟན་གཡོའི་གར། རབ་བསྐྱེད་མཐའ་ལས་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ། །མང་ཕྱེ་ཉེན་འབྱུང་གཏམ་གྱིས་ཀྱུན་མཁྱེན་ལམ། །སྟོན་མཛད་ཤུག་མེད་བརྒྱད་པར་བཅས་བྱག་འཆལ། ཞེས་བྱང་། དེ་ལྟར་སྤོབ་པ་སངས་རྒྱས་དང་བསྐྱེད་འཛིན་ཅན་མས་ལ་སྐྱེད་ནས། བྱེ་བྱག་ཏུ་འདོད་པའི་ལྟ་མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ལ་ལྟན་ཅིག་བཟོད་པའི་རྒྱན་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་བསྟོད་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ནི། ལྷ་བྲལ་མཁྱེན་རབ་རལ་གྱིའི་རྩྭ་དང་ལྟན་ཅིག་སྟོང་པའི་མཁར་གདེངས་མི་ཤེས་དག། ཐུགས་མེད་སྐྱེད་དང་།

འཇུག་ལྷན་མཆུ་སྒྲིམ་ལེགས་བཤད་འཆད་ལ་ལྷན་ཅིག་འགྲོ་ལ་བཞད། ཆོས་མཛོད་གང་
བསྐྱམས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་རྣལ་འབྱོར་དྲན་པར་གང་དེ་བཞེད་མིན་འདྲི། རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་
གཅིག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་སློང་ག་མཆོག་ལྷན་ཅིག་རྣམ་བཟླ་མཛོད། ཅེས་བྱུང་།
དེའི་འོག་ཏུ། སྤྱི་ལོ་ལྷ་མོ་ལ་རྣམ་འབྱུང་དཔེ་དང་། སྤྱི་ལོ་ལྷ་མོ་ཀྱི་དཔེ་དང་། གཟུགས་ཅན་
རབ་བཏགས་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་རབ་སྤེལ་གྱི་སྒྲིམ་བཞེད་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ནི། འོ་མཆོ་
ལས་འོངས་ཤེལ་དཀར་ལྷན་པོས་དབང་སྤོན་བྱུང་པའི་ལོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
འདྲིན་བྱེད་ལྷ་མོ་སྤོན་པའི་མདུན་ལ། འཕངས་པས་སེམས་སྤོངས་སྤྱབས་གྲོལ་རྣམ་དཔྱད་ཆེས་
བཟའི་པར་འབྲམ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེས་ཆགས་མཆུ་དང་ལྷན་ཅིག་བཞད་པར་མཛོད་ཅིག་ཆངས་
སྐྱེས་མ། ཞེས་བྱུང་། དེའི་འོག་ཏུ། གངས་ཅན་རྒྱལ་བ་ཡོངས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་འབྲོམ་སྤོན་
འཕགས་པ་འཛིན་ཉེན་དབང་བྱུག་གི་གསུང་ལས། བོད་འདྲིན་སྤྱགས་ལ་བཞེད་ནས་འདུལ་
བ་ཅ་འབྱིད། འདུལ་བ་ལ་བཞེད་ནས་སྤྱགས་ཅ་འབྱིད། གསུངས་པ་ལྷ་མོ། བོད་གངས་ཅན་གྱི་
ཡུལ་ཁམས་འདི་ནས་མདོ་སྤྱགས་དང་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་སྤང་གི་མགོ་མཇུག་
མཐོ་དམན་བཞིན་རེས་ཅམ་ཞིག་སྤྱོད་པའི་ཆེ། མདོ་སྤྱགས་ཡོངས་རྒྱུགས་མ་ལུས་པ་བཤད་
སྤྱབ་འཛིན་སྤྱོད་སྤེལ་བའི་ཉམས་ལེན་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་འབྱིན་པར་མཛོད་པ་ཁམས་གསུམ་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དང་། དེའི་སྐྱེས་ཀྱི་བྱ་བོ་རྒྱལ་ཆབ་རྒྱུ། མཁས་གྲུབ་རྒྱུ། རྒྱུ་
དགེ་འདུན་གྲུབ་པ། འཇུག་དབྱངས་ཆོས་རྒྱུ། ཡང་རྒྱལ་བ་སྤྱི་བྱེད་སྐྱེས་བཅས། ཞེས་བཏོན་
པས། དཀོན་མཆོག་འབངས་ཀྱི་སྤྱི་བཅས་ལས་རྒྱལ་བ་བདུན་གྱིས་གངས་ཅན་སྤྱོད་བར་
བཤད་པ་ལྷ་མོ། དེ་དག་སྐྱེས་དང་བཅས་པ་དང་། སོགས་སྤྱི་བཅས་གཙོ་བོར་རིགས་ལྷན་གྲགས་
པའི་རྣམ་འབྲུལ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་འབྲུངས་རབས་སྤྱི་དང་། རྒྱུ་པར་སྤང་
མཐའི་རྣམ་འབྲུལ་པ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྤྱོད་བཅས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོག་ཡབ་སྐྱེས་
དང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇུག་དབྱངས་བཞད་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་
དབང་བྱུག་བཅུ་སྤྱག་གསུམ་ལྷ་མོ་སོགས་སྤྱབ་དབང་ཞུས་སྤྱི་རྣམས་ཐར་པ་དང་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་བྱ་ཡིན་པར་བསྐྱེད་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ནི། འདྲི་ནི་མདོ་

སྐྱུགས་ཟབ་རྒྱས་ཉིན་མཆན་རེས་ཅམ་གྱིས། སྦྱོང་ཆེ་བྱབ་བསྟན་མ་ལུས་ཉམས་ལེན་རྣམ་
སད་འོད། །འབྲིན་མཛད་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བ་སྡུ་བྱི་སྤྱས་བཅས་སོགས། བྱབ་དབང་ལལ་སྦྱོན་
རྣམས་ལ་མི་གྲས་དཔྱོད་ལྡན་སྟ། ཁེས་བྱང་། གཉིས་པ་ཉན་པར་བསྐྱལ་ཞིང་ཚྭ་པར་དམ་
བཅའ་བའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ནི། རིགས་གྱུར་དེད་དཔོན་མཁས་བསྟན་ངལ་བ་བརྒྱས། བྱབ་
མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་སོན་སྟོན་མེད་པའི། །ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་རྟེན་འདི་དཔྱོད་ལྡན་
རྣམས། དགའ་བཞིན་ཀྱན་མཁྱེན་ལམ་གསལ་སྟོན་མེ་བྱངས། ཁེས་བྱང་། གཉིས་པ་གཞུང་
དོན་ལ། ཕྱི་ནང་གི་བྱང་པར་འཁྲལ་སྟོང་དང་བཅས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་
པ་དང་། ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཕྱི་ནང་གི་བྱང་པར་
ངོས་བབྱང་བ་དང་། དེ་ལ་འཁྲལ་བ་སྤངས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་བྱབ་མཐའི་བྱང་
པར་ངོས་བབྱང་བའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། བསྟན་དང་སྟོན་པ་ལྟ་བུས་ཕྱི་ནང་གཉིས། ཁེས་
བྱང་། གཉིས་པ། ཕྱི་ནང་གི་བྱང་པར་ལ་འཁྲལ་བ་སྤངས་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་བྱང་པར་
སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་དང་ལྟ་བ་གསུམ་གྱིས་འབྲེད་པ་ལས། ལྟ་སྟོན་སྦྱོང་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་
ཀྱང་བྱང་པར་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། དེའི་དོན་ལ་བྱབ་མཐའ་མཁན་པོ་ཁ་ཅིག་འཁྲལ་
པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་བྱང་པར་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་
ནི། བཀར་བཏགས་ལྟ་དང་སྟོན་པ་སྤྱི་དཔེ་གཉིས། མཐའ་གཉིས་སྤངས་སྦྱོང་བལ་འབྲས་
བཏགས་འགོག་བསྟན། ཁེས་བྱང་། གཉིས་པ་དེའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་འཁྲལ་བར་བསྟན་པའི་
ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། སྟོན་པ་སྦྱོན་ཟད་གཉིས་བསྟོན་གཞན་གྱི་ཕྱིར། རྒྱབས་འགོས་མིན་དང་
སྟོན་པ་གཅིག་འདོད་འཁྲལ། ཁེས་བྱང་། གཉིས་པ་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་ལ། ཕྱི་
ནང་གི་བྱབ་མཐའ་སྟོན་པ་སོ་སོའི་འདོད་པ་དང་། གང་ལ་གྲུས་པ་དང་། བྱབ་མཐའ་འོག་མ་
འོག་མ་རྣམས་གོང་མའི་སྟེགས་སུ་འཇུག་ཚུལ་དང་། སྤྱི་མོའི་མཐར་ལྷུང་མ་ལྷུང་གི་བྱང་པར་
དང་བཞི། དང་པོ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ནི། བདག་ལྟེན་ཞེན་ཡུལ་
རྒྱབ་འགོག་ཕྱི་ནང་གཉིས། །དང་པོར་མདོན་སྟོན་དབང་གིས་ཆད་ཏག་སྟ། །བདེན་དངོས་
འདོད་འགོག་དངོས་སྟོན་དངོས་ཉིད་མེད། ཕྱི་ནང་ལ་ཞེན་དོན་སྟོན་སེམས་ཅམ་པ། ཁེས་བྱང་།

གཉིས་པ་གང་ལ་གྲུས་པ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། སྟོན་སོགས་པལ་ཆེར་རང་སྤེར་
འདྲེན་གྲུས་མང་། ཞེས་བྱུང་། སོགས་སྒྲུས་ཉི་བའི་སྒྲུས་བརྒྱད་དང་མཚོག་བྱུང་འོད་སྤྱང་གྲུ་
དགའ་བོ་ལ་སོགས་པའི་འཕགས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆད་མའི་སྒྲུས་བྱ་དང་། མཛོད་ལས། དབང་
གྱུར་སྒྲུ་བོ་པལ་ཆེར། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། གསུམ་པ་འོག་མ་འོག་མའི་ལྟ་བ་གོ་བ་དེ་གོང་མ་གོང་
མའི་ལྟ་བ་གོ་བའི་ཐབས་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཚིག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། རང་རང་མཐའ་བྲལ་རྟོག་
བཏགས་གོང་མས་འགོག་འོག་མ་འོག་མའི་ལྟ་བའང་གོང་མའི་སྟེགས། ཞེས་གསུངས། བཞི་
པ་རང་གཞན་གྱི་སྤེལ་གཞན་རྣམས་སྤྲ་རགས་ཅི་རིགས་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་ལ། མཐའ་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བ་དཔལ་ལྷན་ཐལ་འགྱུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོབ་དཔོན་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཀྱི་ལྷགས་ཡིན་པར་
བསྟན་པའི་ཚིག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། གཞན་རྣམས་མཐར་ལྷུང་མཐའ་བྲལ་སྤྱི་ཞབས་ལྷགས།
ཞེས་བྱུང་། གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་རྣམ་བཞག་སྐབས་ཉི་དང་པོ་འོ།

གསུམ་པ་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཞན་སྤེལ་རྟོག་ཆད་ཀྱི་
མཐའ་དགག་པ་དང་། རང་སྤེལ་བདག་མེད་སྤྲ་རགས་རིམ་པས་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། གཞན་སྤེལ་སོ་སོའི་བྱུང་རིམ་དང་། རྣམ་གྲངས། དབྱེ་བ། སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་
པ་དང་བཞི། དང་པོ་གཞན་སྤེལ་སོ་སོའི་བྱུང་རྒྱས་སོགས་བསྟན་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་ལྟེད་དང་གཉིས་
ནི། ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་རྒྱས་སྤྱི་ལེས་སྤྱི་ལེས། གྲངས་ཅན་གཞུང་བཅམས་དེའི་བདག་རྣམ་
དབྱེ་ལ། སྒོ་བཏགས་མི་འདྲས་སྤྱི་སྟེགས་ལྷགས་མང་གྲུས། འཇགས་ཞིག་གཏོད་ནས་སྟོན་
སོགས་ཐ་དད་འཆད། ལལ་ལར་གྲུན་སྟོན་བྱུང་སྟོང་མཚོད་འོས་འདོད། མཚོད་སྟོན་གཉིས་
རིམ་འདིར་བྱུང་གྲངས་ཅན་སྤྱི་ལེས་སྤྱི་ལེས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་
པའི་ཚིག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། གཞན་སྤེལ་སྤྱི་ལེས་སྤྱི་སྟེགས་བྱེད་སོགས་མིང་། ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་
གཞན་སྤེལ་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། ཉེར་ལྷ་བཤད་ཀྱང་འདིར་གསལ་མི་འདྲ་
བྱིས། ལྷར་འབྲུལ་རང་སྤེར་མི་མཚུངས་གྲངས་མ་བཀག། ཆད་སྤྱི་གཅིག་དང་རྟོག་སྤྱི་བཅུ་
གཅིག་གྲགས། ཞེས་བྱུང་། བཞི་པ་གཞན་སྤེལ་སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཆད་སྤྱི་དགག་
པ། རྟོག་སྤྱི་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆད་སྤྱི་འདོད་པ་འགོད་པ། དེ་འགོག་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། རྟོན་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་འབྲུལ་སྟོང་དང་། གྲུབ་མཐའ་གསུམ། དང་པོ་ཆད་
སྟེ་རྟོན་པ་བརྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། ཕུར་བྱ་འདི་ག་ཉེན་མིག་དང་འཇུག་སྟོབས་
སྟོན། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ཆད་སྟེ་རྣམ་གྲངས་འབྲུལ་སྟོང་དང་བཅས་པ་བརྟན་པའི་ཆོག་
རྒྱུ་གཅིག་ནི། ཚུར་མངོས་ཆད་སྟེ་མེད་སྟེ་ཕུར་བྱ་པ། །རྒྱུ་པན་སོགས་སོ་རང་བཞིན་རྒྱུ་
སྟེ་འབྲུལ། །ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་ཆད་སྟེ་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ་ལ། འབྲུལ་བ་བཀག་ནས་དབྱེ་
བ་འཆད་པ་དང་། ཆད་སྟེ་གཙོ་བོའི་ལྷགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་འབྲུལ་བ་བཀག་ནས་
དབྱེ་བ་འཆད་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། རྒྱུ་འབྲས་ལྟ་སོགས་མི་འདོད་འདོད་བཤད་ཕྱིར། །ཟླ་
ཕྱི་གཏན་མེད་འགོ་གསུམ་ཅམ་སོགས་འབྲུལ། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ཆད་སྟེ་གཙོ་བོའི་
ལྷགས་བཤད་པ་ལ། གྲུབ་མཐའི་ཀུན་སྟོང་དང་། གྲུབ་མཐའ་དངོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་
པོ་ཆད་པར་སྟེ་བའི་གྲུབ་མཐའི་ཀུན་སྟོང་བརྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། རྟོན་གེ་སྟོམས་
འཇུག་འདོད་གདུང་པན་རྫོམ་གྱིས། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ཆད་པར་སྟེ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དངོས་
བཤད་པའི་ཆོག་རྒྱུ་ལྟ་ནི། མཐོང་མིན་རྗེས་འགོ་མེད་པས་རྒྱུ་འབྲས་མེད། །ལྷས་སེམས་ཅམ་
བདག་ཞིག་ཕྱིར་ཟླ་ཕྱི་མེད། །སེམས་ལྷས་ཐ་དད་ལ་བཞེན་རྒྱུ་གཅིག་མིན། །འབྱུང་ལས་
སེམས་སྐྱེ་ཐུང་འདས་དངོས་པོ་མེད། །མངོན་སུམ་ཆད་མ་རྗེས་དཔག་ཆད་མིན་འབྲུལ། །ཞེས་
བྱུང་། གཉིས་པ་ཆད་སྟེ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་འགོག་པ་ལ། སྐྱེ་བ་ཟླ་ཕྱི་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་དང་།
ཀུན་མཁྱེན་དང་རྒྱུ་འབྲས་སྐྱབ་པ་དང་། རྒྱུ་པན་གྱི་རིགས་པའི་རྩ་བ་འབྲུལ་བར་བཤད་པ་
གསུམ། དང་པོ་ནི། སེམས་ཕྱིར་དེ་སྟོན་སོང་གྲུབ་གཡོ་བྱེད་འདུག་ཕྱིར། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་
པ་ཀུན་མཁྱེན་དང་རྒྱུ་འབྲས་སྐྱབ་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། གོམས་གསལ་རྗེས་འགོས་ཀུན་
མཁྱེན་རྒྱུ་འབྲས་གྲུབ། །ཅེས་བྱུང་། གསུམ་པ་རྒྱུ་པན་གྱི་རིགས་པའི་རྩ་བ་འབྲུལ་བར་བཤད་
པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། དེ་མེད་མངོན་མིན་རྗེས་དཔག་བཀག་ཕྱིར་ཡང་། །ཞེས་བྱུང་། ཆད་
མཐའ་བཀག་པའི་སྐབས་ཉེ་གཉིས་པའོ།

གཉིས་པ་རྟོན་མཐའ་དགག་པ་ལ། སེར་སྐྱེ་པ་དང་གྲངས་ཅན་པ་དག་གིས་སྟོ་
བཏགས་པའི་རྟོན་མཐའ་དགག་པ། ཆངས་པ་པ་དང་བརྟོན་པ་དང་རིག་བྱེད་མཐའ་བ་

དང་གསང་བ་པ་བཞི་ཡིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྟག་མཐའ་དགག་པ། བྱ་འཇུག་པ་དང་དཔྱོད་
པ་པ་དག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྟག་མཐའ་དགག་པ། དབང་ཕྱག་པ་བྱེ་བྲག་པ་རིག་པ་ཅན་
གསུམ་གྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྟག་མཐའ་དགག་པ། ཟད་བྱེད་དམ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་དག་གིས་སྒྲོ་
བཏགས་པའི་རྟག་མཐའ་དགག་པ་དང་ལྷ། དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བཟོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ། ལྟོན་པ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། དབྱེ་བ། འདོད་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་མེར་སྐྱ་
པ་དང་གྲངས་ཅན་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྟོན་པ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། མེར་སྐྱ་མཚོད་འོས་
དབང་ཕྱག་རྒྱ་ལྟར་ལྟོན། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་གྲངས་ཅན་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་
པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། གྲངས་ཅན་རང་བཞིན་རྒྱུ་སྐྱ་མེར་སྐྱ་སོགས། །ཞེས་བྱུང་། གསུམ་
པ་གྲངས་མེར་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། དབྱེ་རོ་མེར་སྐྱ་མངོན་གསལ་ལྟ་
མེད་པ། །གྲངས་ཅན་ལྟར་བཅས་རྣམ་འཇུག་རྒྱུ་ལྟར་ལྟགས། །ཞེས་བྱུང་། བཞི་པ་འདོད་ཚུལ་
ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་འདོད་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞིའི་འདོད་ཚུལ་ལ། མེར་སྐྱ་པའི་
གཞིའི་འདོད་ཚུལ་དང་། གྲངས་ཅན་ལྟར་བཅས་ཀྱི་གཞིའི་འདོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
མེར་སྐྱ་པའི་ཚད་མ་འདོད་ཚུལ་དང་། གཞལ་བྱ་འདོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྐྱས་བཟོད་
ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མངོན་སུམ། རྗེས་དཔག་ལྟར་གྱི་ཚད་མ་འདོད་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་མེར་སྐྱ་
པས་མངོན་སུམ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དབང་པོའི་
འཇུག་པ་གཉིས། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་མེར་སྐྱ་པས་རྗེས་དཔག་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་
རྒྱུ་གཅིག་ནི། རང་དོན་འབྲེལ་བདུན་གཞན་དོན་རྣམ་གསལ་གཉིས། །ཞེས་བྱུང་། གསུམ་
པ་མེར་སྐྱ་པས་ལྟར་ཚད་མ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། དབང་ཕྱག་རྒྱུ་
དང་སུམ་རྒྱ་པ་སོགས་ལྟར་། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་མེར་སྐྱ་པས་ཤེས་བྱ་འདོད་ཚུལ་ལ། བེམ་
ཤེས་གཉིས་འདོད་ཚུལ། རྒྱ་སོགས་སྐྱ་བཞི་འདོད་ཚུལ། བདེན་པ་གཉིས་འདོད་ཚུལ། སྐྱེ་བ་
འདོད་ཚུལ། འཇིག་པ་འདོད་ཚུལ་དང་ལྷ། དང་པོ་ལ། ཤེས་པ་འདོད་ཚུལ་དང་། བེམ་པོ་
འདོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་འདོད་ཚུལ། དབྱེ་བ་འདོད་ཚུལ། རྣམ་
གྲངས་འདོད་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་མེར་སྐྱ་པས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་འདོད་ཚུལ་བསྟན་

པའི་ཆོག་རྒྱུ་དང་གཉིས་ནི། ཡོན་ཏན་བྱ་བྱེད་མིན་དང་རྟག་དངོས་ཤེས། །ཟ་བོའི་
 བདག་ཡོད། ཅེས་བྱུང་། གཉིས་པ་སེར་སྒྱུ་པས་ཤེས་པའི་དབྱེ་བ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་
 རྒྱུ་དང་ནི། སྒྱི་སྒྲོར་གནས་མི་གནས། །ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་སེར་སྒྱུ་པས་ཤེས་པའི་མིང་
 གི་རྣམ་གྲངས་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་དང་ནི། ཤེས་རིག་སྒྱེས་བྱ་བདག་སོགས།
 །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་སེར་སྒྱུ་པས་བཅུ་པོ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་དང་ནི། ཉེར་
 བཞི་བཅུ། །ཞེས་བྱུང་། གོང་གི་ས་བཅད་གཉིས་པ་སེར་སྒྱུ་པས་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྲུར་
 གཉིས་ལ་སྒྱ་བཞི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་ས་བཅད་བྱེད་དང་དགྲ་དང་། དེ་ལ་འབྲུལ་བ་
 དགག་པའི་ཆོག་རྒྱུ་དང་གཉིས་བཅས་ཆོག་རྒྱུ་དགྲ་ནི། ཅ་བ་བྱེད་པོ་རྟག་གཅིག་
 ཡུལ་དང་བྱུང། །མི་གསལ་ཡོན་ཏན་མཉམ་འདོད་གནས་ལུགས་སོགས། །དེ་ལས་ཆེན་པོ་
 ཤེས་འབྲས་གཉིས་འབྲས་འདྲུ། །ཡོན་ཏན་སྒྲིང་སྒྲོབས་རུལ་སྒྲུབ་བདེ་སྒྲུག་སོགས། །སྒྲོ་ལས་
 ང་རྒྱལ་གསུམ་སྒྱེ་དང་པོ་ལས། །དེ་ཅུ་ལྷ་སྒྱེས་དེ་ལྷས་འབྱུང་བ་ལ། །གཉིས་པས་ལས་སྒྲོའི་
 དབང་པོ་ལྷ་ལྷ་ཡིད། །གསུམ་པ་དེ་གཉིས་འབྲུག་བྱེད་སྒྱ་བཞིའི་བྱིར། ཉེར་ལྷ་གཙོ་བདག་
 ལ་སྒྱུད་ཤིན་ཏུ་འབྲུལ། །ཞེས་བྱུང་། གོང་གི་ས་བཅད་གསུམ་པ་སེར་སྒྱུ་པས་བདེན་པ་གཉིས་
 འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་དང་ལྷག་ཅུ་ནི། སྒྱི་བདག་བདེན་དངོས་གཞན་རྩུབ།
 །ཞེས་བྱུང་། གོང་གི་ས་བཅད་བཞི་པ་སེར་སྒྱུ་པས་སྒྱེ་ཚུལ་འདོད་པ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་
 བྱེད་སྒྱ་བྱི་གཉིས་ནི། སྒྱེ་བའི་ཚུལ། །སྒྲར་ཡོད་གསལ་འགྲུར། །ཞེས་བྱུང་། གོང་གི་ས་བཅད་
 ལྷ་པ་སེར་སྒྱུ་པས་འཇིག་པ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་དང་ནི། འཇིག་པ་ཐིམ་མམ་
 ཞི། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ལྷར་བཅས་གྲངས་ཅན་ལུགས་ཀྱི་གཞིའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་
 ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ནི། ལྷ་ཆོག་གཙོ་ཅུ་ལས་མིན་སེམས་མེད་བྱིར། །བྱིན་མེད་མི་ཅོམ་སྒྱེས་
 བྱས་མིན་མི་ཤེས། །རང་བཞིན་ངོར་གནས་ཡོན་ཏན་དེ་གསུམ་གྱིས། །སྒྱེ་གནས་འཇིག་ཅིང་
 རྒྱ་ཡོད་ནའང་རིམ་བྱིར་འབྲས། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་གྲངས་སེར་གཉིས་གྱིས་ལམ་གྱི་འདོད་
 ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་དགཅིག་ནི། བསམ་གཟུགས་མངོན་ཤེས་གཙོ་རྣའི་ལམ་སོགས་
 གྱིས། །ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་གྲངས་སེར་གཉིས་གྱིས་འབྲས་བྱ་འདོད་ཚུལ་ལ། ཐར་པ་འདོད་

ཚུལ་དང་། དེའི་ལམ་འདོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་གངས་མེར་གཉིས་ཀྱིས་ཐར་པ་འདོད་ཚུལ་
བསྟན་པའི་ཚིག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། འབའ་ཞིག་རང་བཞིན་བདག་གནས་ཐར་པ་གཉིས། ཞེས་
བྱུང་། གཉིས་པ་གངས་མེར་གཉིས་ཀྱིས་ཐར་ལམ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྒྱུ་གཅིག་
ནི། མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་འཆིང་ཐར་གསུམ་གསུམ་སོགས། ཞེས་བྱུང་། ཅེ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་
པ་མེར་སྐྱ་པ་དང་ལྟར་བཅས་གངས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དགག་པ་ལ། དང་པོ་གངས་
མེར་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱ་ཚུལ་འདོད་པ་འགལ་བར་བསྟན་པའི་ཚིག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། ཡོད་ཀྱང་སྐྱ་
ན་དོན་མེད་ཐུག་མེད་འགྱུར། སྐྱེད་བྱེད་རྟག་དང་མ་ཉམས་འབྲས་ལྡོག་འགལ། ཞེས་བྱུང་།
གཉིས་པ་གངས་མེར་གཉིས་ཀྱིས་འཇལ་སོགས་འདོད་པ་མི་རུང་བར་བསྟན་པའི་ཚིག་རྒྱུ་
གཅིག་ནི། བཅ་ཕྱིར་མི་སྤྱོད་ཁུབ་ཕྱིར་ཆ་མེད་འགལ། ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་གངས་ཅན་ལྟར་
བཅས་པ་དང་མེར་སྐྱ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཆིང་གྲོལ་འདོད་པ་མི་རུང་བར་བསྟན་པའི་ཚིག་རྒྱུ་
གཅིག་ནི། རྟག་ཕྱིར་ཤེས་མིན་རྟག་ལ་འཆིང་གྲོལ་ཅི། ཞེས་བྱུང་། མེར་སྐྱ་པ་དང་གངས་ཅན་
དག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྟག་མཐའ་བསལ་བའི་སྐབས་ཏེ་གསུམ་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཆངས་པ་པ་དང་། བརྟ་སྒྲོད་པ་དང་། རིག་བྱེད་མཐའ་པ་དང་། གསང་
བ་པ་བཞིའི་འདོད་པ་འགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་
ཆངས་པ་པའི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། སྟོན་པ་དང་། རྣམ་གངས། ཐུབ་མཐའ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ཆངས་པ་པའི་སྟོན་པ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྒྱུ་བྱེད་ནི། ཆངས་སོགས་སྟོན་དང་། ཞེས་
བྱུང་། གཉིས་པ་ཆངས་པ་པའི་རྣམ་གངས་བསྟན་པའི་ཚིག་རྒྱུ་བྱེད་ནི། ཐུབ་ཅེ་རིག་བྱེད་
སོགས། ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ། ཆངས་པ་པའི་ཐུབ་མཐའ་བསྟན་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ནི། ཆངས་
པ་པ་དང་སྒྲོང་ལས་སྐྱེས་དུས་མིང་བདུན། ཞེས་བཞི་ལས་ཆ་བཞི་ལས་རིག་བྱེད་བཞི། མི་
རིགས་བཞི་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པ་པོ། རིག་བྱེད་རང་བྱུང་ཨ་ཤ་མེ་རྩ་མཆོག་ཅེས་བྱུང་།
གོང་གི་ས་བཅད་གཉིས་པ་བརྟ་སྒྲོད་པའི་འདོད་ཚུལ་འཆད་པ་ལ། སྟོན་པ་དང་། མིང་དང་།
འདོད་ཚུལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་བརྟ་སྒྲོད་པའི་སྟོན་པ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྒྱུ་བྱེད་ནི། རྟག་ཞི་
སྟོན་པ། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་བརྟ་སྒྲོད་པའི་མིང་བསྟན་པའི་ཚིག་རྒྱུ་བྱེད་ནི། བརྟ་སྒྲོད་སྐྱ་

བྱེད་མིང་། ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་བརྒྱ་སྟོང་པའི་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཆད་
མའི་འདོད་ཚུལ་དང་བཞི་ལས་དང་པོ་བརྒྱ་སྟོང་པས་གཞིའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་
ཀར་གསུམ་ནི། ལྷ་ཆོགས་གཞིར་བྱེད་སྒྲིམ་ཡི་ཆངས་པ་སྤྱ། ཁྱི་རིང་དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་
ཆ་མེད་ཉག ཁདེན་འཇུག་རབ་རིབ་གྱིས་བསྐྱེད་སྤྱ་ཆོགས་སྤང་། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་བརྒྱ་
སྟོང་པས་ལམ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་ཀར་བྱེད་ནི། ཕྱི་ནང་སྦྱིན་སྲེག་ལམ་དང་། ཞེས་
བྱུང་། གསུམ་པ་བརྒྱ་སྟོང་པས་འབྲས་བྱ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་ཀར་བྱེད་ནི། འཇག་
བདེ་ཐར། ཞེས་བྱུང་། བཞི་པ་བརྒྱ་སྟོང་པས་ཆད་མ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་ཀར་གཅིག་
ནི། ཆད་མ་རིག་བྱེད་ཁོ་ན་ལ་ལས་གཉིས། ཞེས་བྱུང་། གོང་གི་ས་བཅད་གསུམ་པ་རིག་
བྱེད་མཐའ་པའི་འདོད་ཚུལ་འཆད་པ་ལ། རིག་བྱེད་མཐའ་པའི་སྟོན་པ། རྣམ་གྲངས། དབྱེ་
བ། གྲུབ་མཐའ་དང་བཞི། དང་པོ་རིག་བྱེད་མཐའ་པའི་སྟོན་པ་བསྟན་པའི་ཆོག་ཀར་བྱེད་
ནི། ཆངས་སོགས་སྟོན་དང་། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་རིག་བྱེད་མཐའ་པའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་
པའི་ཆོག་ཀར་བྱེད་ནི། རིག་བྱེད་མཐའ་སྤྱ་སོགས། ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་རིག་བྱེད་མཐའ་
པའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཆོག་ལོགས་སུ་མེད་ཅིང་། རྒྱབ་ཅེས་པ་དང་། ཉི་མའི་མདོག ཅེས་
པས་དབྱེ་བ་བསྟན་ཏོ། བཞི་པ་རིག་བྱེད་མཐའ་པའི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པའི་ཆོག་ཀར་གསུམ་
ནི། རྒྱབ་ཕྱེས་ཉག་སྦྱེས་བྱ་ཉི་མའི་མདོག ལྷན་འདས་ཁོ་ནས་སྟོང་བཅུད་འཆིང་སོགས་
བྱེད། གསེར་མདོག་མཐོང་ཆོ་དེ་ཆར་ཐིམ་པ་གོལ། ཞེས་བྱུང་། གོང་གི་ས་བཅད་བཞི་པ་
གསང་བ་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཆད་པ་ལ། སྟོན་པ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། ལྷང་། གྲུབ་མཐའ་དང་
བཞི། དང་པོ་གསང་བ་པའི་སྟོན་པ་བསྟན་པའི་ཆོག་ཀར་བྱེད་ནི། ཆངས་སོགས་སྟོན་དང་།
ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་གསང་བ་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པའི་ཆོག་ཀར་བྱེད་ནི། རིག་
བྱེད་གསང་བ་པ། ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་གསང་བ་པས་གང་ལ་བཞེན་པའི་ལྷང་བསྟན་པའི་
ཆོག་ཀར་བྱེད་ནི། བདུད་ཅི་ཐིག་ལྷང་། ཞེས་བྱུང་། བཞི་པ་གསང་བ་པའི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་
པའི་ཆོག་ཀར་བྱེད་དང་གཉིས་ནི། ཐེས་རིག་ཉག་པའི་བདག ཆ་མེད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་བདེན་
གྲུབ་འདོད། ཅེས་བྱུང་། གཉིས་པ་དེ་དག་དགག་པའི་ཆོག་ཀར་གཉིས་ནི། རིགས་བཞི་མེད་

འགྱུར་མིང་སྲིང་ཀུན་སྤྱད་འགྱུར། འཆོ་བ་ཆོས་ཡིན་དཔྱུལ་བའི་རྒྱ་གང་སོགས། ཞེས་བྱང་།
ཆངས་པ་པ་དང་བན་སྟོད་པ་དང་རིག་བྱེད་མཐའ་པ་དང་གསང་བ་པ་བཞི་ཡིས་སྟོ་བཏགས་
པའི་རྟག་མཐའ་དགག་པའི་སྐབས་ཏེ་བཞི་པའོ།

གསུམ་པ་ལ། འདོད་པ་འགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱ་འཇུག་
པ་དང་སྟོད་པ་པའི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བྱ་འཇུག་པའི་འདོད་ཚུལ་འཆད་པ་
ལ། རྟོན་པ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། གང་ལ་བརྟེན་པའི་ལུང་། བྱ་མཐའ་དང་བཞི། དང་པོ་
བྱ་འཇུག་པའི་རྟོན་པ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། རོར་ལྷ་ཆེན་བ་གཞོན་ཏུ་མ་ལེན་
རྟོན། ཞེས་བྱང་། གཉིས་པ་བྱ་འཇུག་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་
ནི། བྱ་འཇུག་པ་དང་ཆེན་བ་སྤྱི་ཆོས་སྤྱ། ཞེས་བྱང་། གསུམ་པ་བྱ་འཇུག་པས་གང་ལ་
བརྟེན་པའི་ལུང་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། རྟོན་པ་ལ་ལ་ག་མཆན་མོ་ལྷ་སོགས་
ལུང་། ཞེས་བྱང་། བཞི་པ་བྱ་འཇུག་གི་བྱ་མཐའ་ལ། ལྷའི་བྱང་པར་དང་། དེའི་ཆོས་
ཀྱི་བྱང་པར་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལྷ་བྱ་འཇུག་དེའི་གནས་དང་། འཁོར་
ཀྱི་བྱང་པར་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། བྱ་འཇུག་བྱང་མེད་མང་བསྐྱོར་སྟོ་ལྷན་
གནས། ཞེས་བྱང་། གཉིས་པ་བྱ་འཇུག་གིས་ང་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་ཁས་ལེན་པའི་བྱང་
པར་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། ཉི་སོགས་མཆོག་ང་བྲམ་བེ་ལུས་ཀྱིས་བྱེད། ཅེས་
བྱང་། གསུམ་པ་ངོ་བོའི་བྱང་པར་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། ངོ་བོ་གཉིས་
ལས་ཞི་བསྟོམ་ཐར་པ་ཐོབ། ཅེས་བྱང་། བཞི་པ་བྱ་འཇུག་གིས་མ་ཞི་བའི་བྱང་པར་འདོད་
ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། མ་ཞིའི་ཉ་དང་རུས་སྤལ་ཕག་རྟོད་དང་། མི་ཡི་སེང་གེ་
མིའུ་ཐུང་དགའ་བྱེད་གཉིས། རྟག་པ་སངས་རྒྱས་རིགས་ལྷན་འཇུག་པ་བརྟུས། བརྟོན་དང་
བཏེགས་མནན་བསད་བསྐྱས་མགྱིན་བརྟུ་བསད། རིགས་བཅད་དོན་བྱས་ལྷིག་སྤྱངས་སེམས་
ཅན་བཏུལ། ཞེས་བྱང་། གཉིས་པ་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས། དང་པོ་བྱ་འཇུག་གིས་
གཞིའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། བྱེད་པོ་བདག་དང་ལས་དུས་རང་བཞིན་
དང་། ཡོན་ཏན་ཉམས་པའི་སྟོང་པ་རྒྱ་འབྲས་དང་། ཞེས་བྱང་། གཉིས་པ་བྱ་འཇུག་པས་

ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་ནི། རྒྱུད་ཡིག་སོགས་སྒྲིམ། ཞེས་བྱུང་། གསུམ་
པ་བྱུང་འདྲུག་པས་འབྲས་བུའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་ནི། ཐར་འདོད་འཁོར་
མཐའ་འདོད། ཁྱེས་བྱུང་། གཉིས་པ་དཔྱད་པ་པའི་འདོད་ཚུལ་འཆད་པ་ལ། སྟོན་པ་དང་།
མིང་དང་། གྲུབ་མཐའ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དཔྱད་པ་པའི་སྟོན་པ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་
ནི། རྒྱལ་དཔོག་པ་སྟོན། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་དཔྱད་པ་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པའི་
ཆོག་རྒྱུད་ནི། སྟོན་པ་རྒྱལ་དཔོག་པ། ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་དཔྱད་པ་པའི་གྲུབ་མཐའ་
བཤད་པ་ལ། བདག་གི་བྱད་པར་འདོད་ཚུལ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་འདོད་ཚུལ་གཉིས། དང་
པོ་དཔྱད་པ་པས་བདག་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་གཅིག་ནི། བདག་ནི་སྟོང་དང་གེས་
རིག་ཉག་རྩལ་སོགས། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་དཔྱད་པ་པས་ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་འདོད་ཚུལ་ལ།
རིག་བྱེད་ཆད་མར་བཤད་ནས་སྟེའི་དོན་དང་། བྱེ་བྲག་གི་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རྩ་
བ་ལོགས་སུ་མེད། གཉིས་པ་དཔྱད་པ་པས་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་དོན་འདོད་ཚུལ་ལ། འབྲས་
བུའི་བྱད་པར། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ། འཇལ་བྱེད་ཆད་མ་དང་གསུམ། དང་པོ་དཔྱད་པ་པས་
འབྲས་བུའི་བྱད་པར་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་དང་གཉིས་ནི། ཇི་མ་སྦྱས་བུའི་
རང་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་མེད། མཐོ་རིས་ཐར་འདོད་འང་། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་དཔྱད་པ་པས་
ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་དང་བཞི་ནི། བྱས་ཤུགས་ཞེ་
བརྒྱད་རྒྱ། རྩ་བཞི་རྒྱུད་གསུམ་མགོ་གཉིས་ལག་པ་བདུན། གསུམ་བཅིངས་བྱུ་མཆོག་ང་རོ་
རིག་བྱེད་བྱད། གསུམ་མམ་བདུན་བདུན་མར་གྱིས་མཆོད་སྦྱོན་འདོད། ཁྱེས་བྱུང་། གསུམ་
པ་དཔྱད་པ་པས་འཇལ་བྱེད་ཆད་མ་རྒྱུ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་གསུམ་ནི། མདོན་
སུམ་རྩེས་དཔག་ཉེར་འཇལ་སྦྱ་བྱུང་དང་། །དོན་གོ་དངོས་མེད་ཅེས་བུའི་ཆད་མ་རྒྱུག །ཁ་
ཅིག་རིག་སྟོན་མ་དམིགས་གྲགས་སྟོན་སོགས། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་དཔྱད་པ་པའི་འདོད་
ཚུལ་དགག་པ་ལ། ལྷའི་བྱད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་དང་ཐར་པ་མེད་པར་
འདོད་པ་སོགས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་དཔྱད་པ་པས་ལྷའི་བྱད་པར་འདོད་པ་དགག་པའི་
ཆོག་རྒྱུད་གཅིག་ནི། ཀུན་ལ་བྱུང་བྱིར་བྱོས་འགལ་འདྲུག་བཅུ་རྩུན། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་

དཔྱོད་པ་པས། ཀུན་མཁྱེན་དང་ཐར་པ་སོགས་མེད་པར་འདོད་ཚུལ་དགག་པའི་ཆོག་རྒྱུ་
གཅིག་ནི། སྤངས་རྟོགས་མཐར་འགྲོས་ཉེས་ཟད་ཀུན་མཁྱེན་འབྲུག། ཁེས་བྱུང་། བྱུང་འབྲུག་
པ་དང་དཔྱོད་པ་པ་དག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྟག་མཐའ་ཚད་བསལ་གྱི་སྐབས་ཉེ་ལྟ་པའོ།

ཅུ་བའི་ས་བཅད་བཞི་པ་ཞི་བྱེད་རིག་གསུམ་གྱིས་རྟག་མཐའ་འདོད་ཚུལ་ལ། འདོད་
པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཞི་བ་པའི་ལྷགས་དང་། བྱེ་བྲག་པ་དང་
རིག་པ་ཅན་གཞན་གྱི་ལྷགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟོན་པ་དང་། མིང་དང་། དབྱེ་བ་
དང་། ལུང་སོགས་དང་། ཚད་མ་འདོད་ཚུལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་ཞི་བ་པས་དབང་ཕྱག་པའི་
རྟོན་པ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། ཞི་བ་བྱང་སྤྱོད་རྒྱུ་མིག་ལ་སོགས་རྟོན། ཞེས་བྱུང་།
གཉིས་པ་ཞི་བ་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་བྱེད་ནི། དབང་ཕྱག་ཡེ་སྤྱོད་
པ་སོགས། ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་ཞི་བ་པའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་བྱེད་ནི། དབྱེ་ན་
གསུམ། ཞེས་བྱུང་། བཞི་པ་ཞི་བ་པས་ལུང་སོགས་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་
ནི། སྒྲ་བསྒྲགས་སྒྲེ་བཅེགས་རྒྱུ་ལུང་ཚད་མ་འབྲ། ཞེས་བྱུང་། ལྟ་པ་ཞི་བ་པས་ཚད་མ་
འདོད་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཞི་བ་པས་ལྟ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་
ནི། དབང་ཕྱག་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་ལྟ་ཉེ་སར་གནས། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ཞི་བ་པའི་བྱུང་
མཐའ་བཤད་པ་ལ། གཞི་འབྲས་ལམ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཞི་བ་པས་གཞིའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་
པ་ལ། དབང་ཕྱག་སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ཏུས་འཁོར་ནས་
བཤད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ཞི་བ་པས་དབང་ཕྱག་སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་འདོད་ཚུལ་
བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། སྤྱོད་སོགས་འཆོལ་བྱིར་སྒྲེ་འཛིག་བྱེད་པོར་བྱུང་། ཁེས་
བྱུང་། གཉིས་པ་ཏུས་འཁོར་ནས་སྤྱོད་བཅུད་བཤད་ཚུལ་ནི། བྱེད་པོ་བདག་སོགས་ལམ་དུག་
ལམས་དང་སྤྱགས། འདོད་པ་བདག་དང་ཞི་བའི་དེ་ཉིད་ལ། དེ་ནི་གསུམ་གནས་སྤྱོད་གཏོང་
བཅུ་གཉིས་མདུད། ཁེས་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་བྱུང་། གཉིས་པ་ཞི་བ་པས་འབྲས་བྱ་འདོད་
ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐར་བའི་གོ་འཕང་སྤྱ། ཞེས་བྱུང་།
གསུམ་པ་ཞི་བ་པས་ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། ལྷུང་སྤྱོད་བྱུང་པའི་

དབང་དང་འཇག་བདེ་ལམ། །ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་དོགས་པ་བསལ་བ་ནི་འཕགས་ལུལ་གྱི་
གཅེར་བྱ་པ་དང་། ཤམ་སྒྲ་ལའི་གཅེར་བྱ་པའི་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་ལྟར། ལུལ་དེ་གཉིས་
གྱི་དབང་ཕྱག་པ་གཉིས་ཀྱང་ལྷགས་མི་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། ཐ་སྙད་
འགལ་བས་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་མིན། །ཞེས་བྱུང་། གོང་གི་ས་བཅད་གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་པ་དང་
རིག་པ་ཅན་གྱི་ལྷགས་འཆད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་གཞན་
གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། སྟོན་པ་ལྷག་པ་གཟེགས་
ཟན་རྒྱུ་མིག་པ། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་
པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། གཟེགས་ཟན་རྒྱུ་མིག་ལྷག་ལྷང་ཅམ་པའང་། །ཞེས་བྱུང་།
གསུམ་པ་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་
ནི། དབྱེ་རོ་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན། །ཞེས་བྱུང་། བཞི་པ་བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་
བཤད་པ་ལ། ཆད་མ་དང་། གཞི་ལམ་འབྲས་བྱ་འཁོར་འདས་འཁྲལ་སྤོང་དང་བཞི་ལས། དང་
པོ་ལ། མདོན་སུམ། རྗེས་དཔག །ལྷང་གི་ཆད་མ་འདོད་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་བྱེ་རིག་
གཉིས་ཀྱིས་མདོན་སུམ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་ནི། དོན་དྲུག་ཆད་མ་བཞིས་
འཇལ་མདོན་སུམ་ནི། །དབང་དོན་ཕྱད་འབྲེལ་དྲུག་བཅུ་བྱེ་བྲག་པ། །དེ་ཕྱད་བྱད་པར་
འཇིན་རྟོག་རིག་པ་ཅན། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་འདོད་ཚུལ་
བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། རྗེས་དཔག་གསུམ་གསུམ་ལྷག་ལྷན་ཡང་དག་སོགས། །ལྷ་
ལྷན་གཞན་དོན་ཉེར་འཇལ་འབྲ་བས་སྒྲུབ། །ཅེས་བྱུང་། གསུམ་པ་བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱིས་ལྷང་
གི་ཆད་མ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། སྒྲ་བྱུང་ཞི་རྒྱུད་འཇིག་རྟེན་མིག་
མདོ་ལྷང་། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱིས་གཞིའི་འདོད་ཚུལ་ལ། བསྟན་པ་དང་།
བཤད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱི་གཞིའི་འདོད་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པའི་ཆོག་
རྒྱུ་གཉིས་ནི། རྗེས་དང་ཡོན་ཏན་ལས་དང་སྤྱི་བྱེ་བྲག །འདུ་བ་ཆོག་གི་དོན་དྲུག་བདེན་
དངོས་གཞི། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱིས་གཞིའི་འདོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་རྗེས་འདོད་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱིས་རྗེས་སྤྱིའི་

འདྲོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། འབྲུང་བཞི་ཡི་དུ་མཁའ་ཕྱོགས་བདག་དྲུས་དག་
 རྒྱུ་ལ། །ལྷ་བཞི་མ་བྱུང་བྱུང་རྒྱུ་ལ། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱིས་
 ཉག་མི་ཉག་འདྲོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། གཞན་ཉག་ཡོན་ཉན་ཆ་གཉིས་
 ལས་མི་ཉག་ ཁེས་བྱུང་། གསུམ་པ་བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱིས་བདག་གི་བྱུང་པར་འདྲོད་ཚུལ་ལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱིས་བདག་འདྲོད་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་
 གཉིས་ནི། ཟ་པོ་བྱེད་པོ་མ་བྱུང་ཉག་ཤེས་མིན། །བྱུང་དང་བྱེ་མེད་བདག་འདྲོད་བྱུང་ཕྱ་
 རིམ། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱིས་བདག་འདྲོད་ཚུལ་གྱི་ཞར་བྱུང་བསྟན་པའི་
 ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། ཡིད་ནི་ཉག་དངོས་རྟོག་བཅས་ཡུལ་ཅན་སྒོ། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་བྱེ་
 རིག་གཉིས་ཀྱིས་ཡོན་ཉན་འདྲོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། བཞི་ལྷན་ཡོན་ཉན་
 ཉེར་བཞི་ཉེར་ལྷ་ཡང་། །ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱིས་ལས་འདྲོད་ཚུལ་བསྟན་
 པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། ལས་ལྷོ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་སོགས་གཞན་རྒྱུ། །ཞེས་བྱུང་། བཞི་པ་
 བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་འདྲོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། གསུམ་ལས་དོན་གཞན་
 སྤྱི་ཡོན་བྱུང་པར་བརྒྱུད། ཁེས་བྱུང་། །ལྷ་པ་བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་འདྲོད་ཚུལ་བསྟན་
 པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། བྱུང་ལྷགས་བྱེ་བྲག་ ཁེས་བྱུང་། རྩག་པ་བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱིས་འདྲུ་
 བ་འདྲོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། འདྲུ་བ་འབྲེལ་བ་གཉིས། །ཞེས་བྱུང་། བྱེ་རིག་
 གཉིས་ཀྱིས་འདྲུ་བ་འདྲོད་ཚུལ་དེའི་ཞར་བྱུང་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། རྫོང་བཅུད་
 ཕྱ་རབ་རྩལ་དང་དབང་ཕྱག་གིས། །ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་ལམ་གྱི་འདྲོད་ཚུལ་ནི། ལྷས་སོགས་
 ཆོས་ཡིན་འཁོར་བ་ཡོན་ཉན་འདྲུ། །ཞེས་བྱུང་། བཞི་པ་བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱིས་འབྲས་བྱ་འདྲོད་
 ཚུལ་འཁྲལ་བར་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། ཐར་པ་བརྗོད་མེད་ཡོན་ཉན་འདྲུ་འབྲེལ་
 བདག་ རྟེན་གཉིས་རྟོགས་པ་ཐར་རྒྱ་ཐར་པར་འཁྲལ། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་དབང་ཕྱག་དང་བྱེ་
 རིག་གཉིས་དང་གསུམ་ཀྱིས་འདྲོད་ཚུལ་དགག་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་ནི། དབང་ཕྱག་དགའ་
 རྩལ་རྒྱ་དང་ཐིག་སྤྱོད་འཁྲལ། །འདྲོད་ལྷོས་ལུས་མེད་ཀྱན་བྱུང་ཆ་མེད་འགལ། །ཉག་ཕྱིར་ཉག་
 ཏུ་སྤྱོད་བའམ་གཏན་མི་སྤྱོད། །ཞེས་བྱུང་། ཞེས་དབང་ཕྱག་པ་དང་བྱེ་རིག་གཉིས་དང་གསུམ་

གྱིས་འདོད་པའི་རྟག་མཐའ་བསལ་བའི་སྐབས་ཏེ་བྱུག་པའོ། །

གོང་གི་ས་བཅད་ལྔ་པ། ཟད་བྱེད་པའི་རྟག་མཐའ་འདོད་ཚུལ་འགོག་པ་
ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་སྟན་དབྱུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དེ་དངོས་དང་། དགོས་
ཚུང་གཞན་མ་བཤད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཟད་བྱེད་པས་སྟོན་པ་
འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། རྒྱལ་བ་དམ་པ་ཁྱེ་མཆོག་ལྷོང་རིས་སྟོན། །ཞེས་
བྱུང་། གཉིས་པ་ཟད་བྱེད་པའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། ཟད་བྱེད་མཆོད་
འོས་གཅེར་བྱ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ། །ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་ཟད་བྱེད་པའི་དབྱེ་བ་སྟོག་ཅན་གྱི་སྡེ་དགུར་
འདོད་པ་དང་། བྱུག་ཏུ་འདོད་པ་གཉིས་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རྩ་བ་ལོགས་སུ་མེད། བཞི་
པ་ཟད་བྱེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཟད་བྱེད་གྱིས་བདག་འདོད་
ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། སྟོག་ནི་ལྷས་ཆད་རྟག་བདག་སྦྱེས་བྱ་འགྲོ། །ཞེས་
བྱུང་། གཉིས་པ་ཟད་བྱེད་པས་འཇལ་བྱེད་ཆད་མ་འདོད་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཟད་
བྱེད་པས་མདོན་སྟུམ་ཆད་མ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། མདོན་སྟུམ་རྟོག་
བཅས་རྟོག་མེད་གྱི་གསལ་འཇལ། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ཟད་བྱེད་པས་རྗེས་དཔག་འདོད་
ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། ཚུལ་གསུམ་མི་འཐད་རྗེས་དཔག་ཚུལ་གཅིག་པ། །ཞེས་
བྱུང་། གསུམ་པ་ཟད་བྱེད་པས་ལྷང་ཆད་མ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། རྒྱས་
བྱེད་སྐར་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་ལྷང་། །ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་ཟད་བྱེད་གཅེར་བྱ་པས་
གཞལ་བྱའི་དོན་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་བྱ་སྦྱབ་བྱེད་དང་བཅས་པ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ཟད་བྱེད་པས་གཞིའི་ཆོག་དོན་འདོད་ཚུལ་ལ། ཆོག་གི་དོན་དགུ་དང་། རྗེས་དང་
རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་། རྒྱས་རྗེས་སྟོག་ཅན་གྱི་རྣམ་བཞག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ།
ཤལ་ལའི་མཆོད་འོས་ལྷགས་དང་། འཕགས་ལྷལ་གྱི་ཟད་བྱེད་གཅེར་བྱ་པའི་ལྷགས་གཉིས།
དང་པོ་ཤལ་ལའི་མཆོད་འོས་གཅེར་བྱ་པས་ཆོག་གི་དོན་དགུ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་
རྒྱུ་བྱེད་དང་གཉིས་ལྷག་ཅན་ནི། སྟོག་དང་སྟོག་མིན་ཟག་པ་སྦྲངས་པ་སྟོམ། །བཅིངས་ཐར་
འགྲོ་འོང་དགུ་འམ། །ཞེས་བྱུང་།

གཉིས་པ་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གཅེར་བུ་པ་ཟད་བྱེད་ཀྱིས་ཆིག་གི་དོན་དགུ་
 འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆིག་རྒྱུད་དང་གཉིས་མ་ལོན་ཅམ་ནི། སྟག་ཟག་སྟོམ། །ངེས་རྒྱ་
 འཆིང་ལས་སྟོག་བསོད་ཐར་པ་དགུ། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་གཅེར་བུ་པ་ཟད་བྱེད་ཀྱིས་རྩས་
 དང་རྩམ་གྲངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཆིག་རྒྱུད་གཅིག་ནི། ཀུན་ཀྱང་རྩས་དང་རྩམ་གྲངས་
 ཉག་མི་ཉག་ཅིས་བྱུང་། གསུམ་པ་ཟད་བྱེད་པས་དུས་དང་རྩས་དང་སྟག་ཅན་གྱི་རྩམ་བཞག་
 འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆིག་རྒྱུད་གཅིག་ནི། དུས་གསུམ་རྩས་དུག་སྟག་ཅན་དུག་གམ་དགུ།
 ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ཟད་བྱེད་པས་ཐར་ལམ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆིག་རྒྱུད་བྱེད་དང་
 གཉིས་ལྟག་ཅམ་ནི། སྟོམ་ལྟ་བུལ་ཞུགས་ལྟ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྟ། སྟོད་པ་བཅུ་གསུམ་ལམ་འདོད།
 ཅིས་བྱུང་། གསུམ་པ་ཟད་བྱེད་པས་འབྲས་བུའི་རྩམ་བཞག་སྟབ་བྱེད་དང་བཅས་པ་འདོད་
 ཚུལ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཟད་བྱེད་པས་ཐར་པ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆིག་རྒྱུད་མ་
 ལོན་ཅམ་ནི། ཐར་པ་གཟུགས། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ཟད་བྱེད་པས་ཐར་པ་དང་འབྲེལ་བའི་
 འགོ་སྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆིག་རྒྱུད་གཅིག་ནི། འགོ་ལྟ་ལྟས་ལྟ་དབང་
 པོ་གཅིག་ལྟན་སྟགས། ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་ཟད་བྱེད་པས་ཐར་པའི་གོགས་བྱེད་འཆིང་ལས་
 ཀྱི་ཁྱད་པར་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆིག་རྒྱུད་གཅིག་ནི། འཆིང་བ་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ལས་ཆེ་
 སྟགས། ཞེས་བྱུང་། བཞི་པ་ཟད་བྱེད་གཅེར་བུ་པས་སྟབ་བྱེད་བརྗོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆིག་
 རྒྱུད་གཉིས་ནི། མ་བརྩམས་ལུང་མ་བསྟན་དང་ཉལ་སྟགས་ཕྱིར། ཀུན་མཁྱེན་མེད་དང་ཤིང་
 སྟགས་སེམས་ལྟན་སྟབ། ཅིས་བྱུང་། གཉིས་པ་དགོས་ཚུང་གཞན་འདིར་མ་བཤད་པར་བསྟན་
 པའི་ཆིག་རྒྱུད་གཅིག་ནི། ལྟར་སྤང་མང་ཡང་གནད་ཚུང་འདིར་མི་སྟོ། ཞེས་བྱུང་། ལོང་གི་ས་
 བཅད་གཉིས་པ་དེ་དགག་པའི་ཆིག་རྒྱུད་གསུམ་ནི། རྩས་དང་རྩམ་གྲངས་པན་ཚུན་གཅིག་
 མེད་འཇིག་ཐར་པ་གཟུགས་ཕྱིར་ལས་ཟད་དོན་མེད་འགྱུར། ཁྱེ་ཚུང་འགྱུར་ན་མི་ཉག་ཚུལ་
 གཅིག་འང་འགལ། ཞེས་བྱུང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དག་གིས་སྟོ་བྱུགས་པའི་ཉག་མཐའ་ཆད་བསལ་
 ཀྱི་སྐབས་ཏེ་བདུན་པའོ། ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོ་བ་དེ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་ཤེས་
 འདོད་ན། རྩ་བ་འདིའི་རང་འགྲེལ་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་དང་། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་

ཐུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་རྟོག་གི་འབར་བ་དང་། དབྱ་མ་སྤྱིང་པོ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཅུ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་རང་སྤེའི་ཐུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་སྤྱི་
རགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་རིམ་པ་ལ། ལུང་རིགས་ཀྱིས་རང་སྤེའི་ཐུབ་མཐའ་
བཞིར་བཞག་པ་དང་། སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཐད་ལྷན་བཞག་པ། འཁྲལ་
བ་དགག་པ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཚྡོད་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་བསྟན་པ་འདི་ལ་རང་སྤེའི་
ཐུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་ལ་བཞིར་གྱངས་ངེས་པ་འཐད་པ་དང་ལྷན་པར་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་
གཉིས་ནི། རང་སྤེ་བྱེ་སྤྱི་མདོ་སེམས་དབྱ་མ་པ། །བཞིར་ངེས་འདིར་ནི་ཐུབ་མཐའ་ལྷར་
མེན་གསུངས། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་འཁྲལ་པ་དགག་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། འདི་བཞི་
ཐེག་དམན་ཐེག་ཆེན་སྤེ་ཚུལ་གཉིས་འང་། །ཐེག་གསུམ་ལ་སྤྱད་གསུམ་འདོད་ལྷར་དབྱེ་
འཁྲལ། །ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཚྡོད་ཚུལ་ལ། ཚྡོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ཚྡོད་པ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་ནི། ཉན་ཐོས་སྤེ་གཉིས་ཀྱན་གཞི་ཉོན་ཡིད་
དང་། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ས་བཅུ་སྟུ་གསུམ་སོགས། །ཐེག་ཆེན་སྤོན་བཀར་མི་འདོད་བྱིས་
འདོད་གྲགས། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ལན་འདིར་དངོས་སྤེ་མ་བསྟན་པ་ནི། སྐབས་ཅི་རིགས་
པར་དངོས་སྤེ་འཆད་པར་འཇུར་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །རང་འགྲེལ་དུ་དངོས་སྤེ་བཤད་པ་ནི།
ཅུ་འགྲེལ་སྟུར་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནང་པའི་ཐུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་བཞིའི་སོ་སོའི་ལྷགས་
བཤད་པ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱི་རགས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ལྷགས་དང་། ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་སྤྱི་རགས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ལྷགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རྟག་གཅིག་རང་
དབང་ཅན་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཐུབ་མཐའ་དང་། རྩིས་ཡོད་ཀྱི་བདག་མེད་
གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཐུབ་མཐའ་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱི་བཤད་དང་། དབྱེ་བ།
ཐུབ་མཐའི་ལྷགས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་ཀྱི་བདག་མེད་
གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཐུབ་མཐའི་སྤྱི་བཤད་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། བྱེ་བྲག་བཤད་
མཆོག་ཅོ་བོར་སྤྱི་བྱིར་དང་། །རྩིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྤྱི་བས་བྱེ་སྤྱི་བ། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་
ལ། འཐད་ལྷན་དང་འཁྲལ་བ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཅུ་བའི་སྤེ་པ་བཞི་ལས་ཀྱིས་ཚུལ།

གཅིག་ལས། གཉིས་ལས། གསུམ་ལས་གཉིས་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་སྡེ་པ་བཙུང་ཆ་བའི་
 སྡེ་པ་བཞི་ལས་གཉིས་ཚུལ་ལ། ཉུལ་བ་ལྷ་སོགས་སྤྱི་ལྷགས་དང་། པར་ལྷ་སོགས་གཉིས། དང་
 པོ་ཉུལ་ལྷ་སོགས་སྤྱི་ལྷགས་ལ་སྡེ་པ་བཙུང་སྡེ་པ་བཞི་ལས་དབྱེ་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་
 ཀྱང་གཉིས་ནི། གཉིས་ཚུལ་གཉིས་སོགས་ཡོད་སྟེ་ཕལ་ཆེན་དང་། གནས་བརྟན་མང་བཀྱར་
 སྡེ་བདུན་ལྷ་གསུམ་གསུམ། ཞེས་འཐད་ལྟན་དང་བཅས་པ་བསྟན་ཏོ། གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་
 པར་ལྷ་སོགས་སྤྱི་ལྷ་སྤྱོད་གི་ལོ་རྒྱུ་བ་ལས་ཡོད་སྟེ་ར་བཞི། ཕལ་ཆེན་པར་ཉུག་མང་བཀྱར་པ་ལྷ།
 གནས་བརྟན་པ་ལ་གསུམ་བཤད་པ་ཆ་བར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་རང་འགྲུལ་ཉུགས་ལ།
 སློབ་དཔོན་དེ་དང་ལྷ་ཆུན་པར་འབྱུང་གནས་གཉིས་གཅིག་ཉུ་འབྲུལ་བར་མི་བྱའོ། གཉིས་པ་
 གཅིག་ལས་དབྱེ་ཚུལ་ནི། སྡོན་གཅིག་བྱ་ལས་མེད་པ་ལས་ཕྱིས་ཆོས་རྒྱལ་མུ་དན་མེད་འདས་
 རྗེས་སུ་སྐད་འདོན་ཚུལ་མི་འབྲས་བས་འགྲུལ་པར་སློབ་དཔོན་གྲུ་འོད་ཀྱིས་བཤད་དོ། དེ་
 གཉིས་གོ་སྟེ་བས་ཆ་བར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ། གསུམ་པ་སྡེ་པ་བཙུང་
 སྡེ་པ་གཉིས་སུ་གཉིས་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་ཀྱང་གཅིག་ནི། ཡང་ན་ཕལ་ཆེན་སྡེ་བཙུང་གནས་
 བརྟན་བཅུ། ཞེས་བྱུང་། བཞི་པ་སྡེ་པ་བཙུང་སྡེ་པ་གསུམ་ཉུ་གཉིས་ཚུལ་ནི། གནས་བརྟན་
 པ་ཉུག་ཕལ་ཆེན་པ་བཙུང་། རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་སྟེ་བ་བཞི་སྟེ། ཕལ་ཆེན་པའི་འདོད་པར་གྲགས་
 པ་ཡང་ཆ་བའི་སྡེ་གསུམ་ཉུ་གཉིས་པའི་ཉུས་སོགས་གཉིས་སུ་གཉིས་ཚུལ་དང་འབྲས་བས་ཆ་བར་
 དངོས་སུ་མ་བསྟན་ནམ་སྟེ། དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པའང་ཡོད་གསུངས། རང་འགྲུལ་ལས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། གཉིས་པ་འབྲུལ་པ་དགག་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ནི། དེ་ཀྱན་བྱེ་སྟེ་སྡེ་སྡེ་དང་སྡེ་གཉིས་
 འགལ། འདུས་ཚམ་ལ་ཆུང་ཐེག་ཆེན་བཤད་ཕྱིར་ཡང་། མང་བཀྱར་སྡེ་ལྷས་བརྗོད་མེད་
 བདག་སྟེ་ཡང་། གསུམ་ལྟན་བདག་མེད་ཀྱན་མཆོངས་དེ་གཞན་མིན། ཞེས་བྱུང་། གསུམ་
 པ་ཉུག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་བྱབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་
 བཤད་པ་ལ། འདོད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱད་པར་ཉུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞི་
 ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལས། དང་པོ་བྱེ་བྱག་སྟེ་བས་གཞིའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་
 ཆོག་ཀྱང་གསུམ་ནི། བདེན་གཉིས་སུང་ཁམས་སྟེ་མཆོད་འགོ་ལྷ་ཟས། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་

འདུས་བྱས་མ་བྱས་གསུམ། །ནམ་མཁའ་སྤང་སྟུན་པ་རྩལ་ཆ་རིག་མིན། །ཞེས་བྱང་། གཉིས་པ་
བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བས་ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་གཅིག་ལྟག་ཙམ་ནི། མདོན་རྩེས་
ཆད་མ་ལམ་ལྟ་བུར་ཆུབ་སོགས། །བྱིན་རྒྱལ། །ཅེས་བྱང་། གསུམ་པ་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བས་འབྲས་
བྱའི་རྣམ་བཞག་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་དང་གསུམ་ལྟག་ཙམ་ནི། དགེ་འདུན་
ཉི་ཤུ་ཞུགས་འབྲས་བརྒྱད། །བཅུ་གཉིས་མཛད་པ་ཆ་གཉིས་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ལྟག་མེད་
གསུམ་ཀར་བེམ་རིག་རྒྱུ་ཆད་འབྲས། །ཞེས་བྱང་། གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བའི་འདོད་ཚུལ་
བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བས་བདེན་གཉིས་འདོད་ཚུལ་བསྟན་
པའི་ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་ནི། བཙམ་དང་གཞིག་པས་སྒོ་འདོར་མི་འདོར་ཆོས། །རིམ་བཞིན་ཀྱུ་
རྫོབ་བདེན་དང་དོན་དམ་བདེན། །ཞེས་བྱང་། གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བས་སྡོད་འདོད་ཚུལ་
བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་གཅིག་ནི། གསུམ་བྱིར་སྡོད་བདུན་བཀའ་དང་ལྷུང་འདུ་བྱེད། །ཅེས་བྱང་།
གསུམ་པ་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བས་མདོན་སུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་གཅིག་
ནི། མདོན་སུམ་དབང་ཡིད་རྣལ་འབྱོར་འང་རང་རིག་མེད། །ཅེས་བྱང་། བཞི་པ་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་
བས་རྒྱ་འབྲས་དང་རྣམ་རིག་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་གཅིག་
ནི། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་རྣམ་པར་རིག་མིན་གཟུགས། །ཞེས་བྱང་། ལྷ་པ་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བས་ཤེས་
པའི་རྣམ་པ་དང་གཞི་ལྟ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་གཅིག་ནི། དབང་ཤེས་རྣམ་མེད་
གཞི་ལྟ་དངོས་པོ་རྩམས། །ཞེས་བྱང་། དུག་པ་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱད་ཆོས་འདོད་
ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་གཅིག་ནི། གཟུགས་སྤང་དེ་མིན་སངས་རྒྱས་མི་སྒོ་བ་ཆོས། །ཞེས་
བྱང་། བདུན་པ་སྡོད་པ་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་གཅིག་
ནི། ཐུན་མོང་མིན་མང་ལེགས་ལྟན་གཞུང་། །རྟོག་གེ་འབར་བ། མདོ་སྡོད་དགོངས་འབྱེལ། དབྱ་
མ་སྒྲིང་པོ། འཇུག་པ་རྩ་འབྱེལ་རྣམས་སོ། །སོགས་ལྟོས། །ཞེས་བྱང་། རྟག་པའི་མཐའ་བཀག་
ནས་དུས་གསུམ་རྩེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བའི་སྐབས་ཉེ་བརྒྱད་པའོ། །

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་མདོ་སྡོད་པའི་ལུགས་བཤད་
པ་ལ། མིང་གི་སྒྲ་དོན་དང་། དབྱེ་བ་དང་། ཐུབ་མཐའ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་མདོ་སྡོད་

པའི་མིང་དོན་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། མདོ་སྡེ་ཆོད་མར་སྦྱ་བས་མདོ་སྡེ་པ། ཞེས་
 བྱུང་། གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། དབྱེ་དོ་ལུང་རིགས་
 རྗེས་འབྲང་ནམ་པའི་གསུམ། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་བྱབ་མཐའ་བཤད་པ་ལ། སྦྱིར་བསྟན་
 པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ།
 བདེན་པ་གཉིས་དང་། ལུང་ཁམས་སྦྱེ་མཆོད་ཀྱི་ནམ་བཞག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་མདོ་སྡེ་
 པས་བདེན་པ་གཉིས་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། བདེན་གཉིས་བདེན་པར་
 དོན་བྱེད་ལུས་མི་ལུས། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པས་ལུང་ཁམས་སྦྱེ་མཆོད་ཀྱི་འདོད་
 ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། ལུང་ཁམས་སྦྱེ་མཆོད་འདུས་བྱས་མ་བྱས་གཞི། ཞེས་
 བྱུང་། གཉིས་མདོ་སྡེ་པས་ལམ་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། བྱང་ཕྱོགས་
 རྣམ་ཐར་མཐར་གནས་བཅེ་ལོགས་ལས། ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་མདོ་སྡེ་པས་འབྲས་བུའི་
 རྣམ་བཞག་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། ལྷགས་གནས་རང་རྒྱལ་གཉིས་
 དང་རྫོགས་སངས་རྒྱས། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་བྱབ་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་
 ལ་བརྒྱལ་ས། དང་པོ་མདོ་སྡེ་པས་དངོས་པོ་ནམས་སྐད་ཅིག་མར་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་
 ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། དངོས་ནམས་སྐད་ཅིག་ཅས་བྱུང་། གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པས་ལུང་གི་འདོད་
 ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། སྡེ་བདུན་བཀའ་མིན་བྱས། མདོན་པ་མདོ་འདུལ་ནང་
 བས་རང་སྦྱི་འཆད། ལུང་གི་ཆོག་གཞུགས། ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་མདོ་སྡེ་པས་རྒྱལ་ལོགས་
 གཞུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། དང་གཉིས་ནི། སྤ་རྒྱལ་ཆ་ཡོད་
 མེད། རིག་མིན་གཞུགས་མེད་གཞུགས་ཅན་ཆོད་མར་མིན། ཞེས་བྱུང་། བཞི་པ་མདོ་སྡེ་
 པས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། མ་བྱས་དངོས་
 མེད་འདུ་བྱེད་བེམ་མེད་བཏགས། ཞེས་བྱུང་། ལྷ་པ་མདོ་སྡེ་པས་ཤེས་ནམ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་
 པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། དབང་ཤེས་ནམ་ལྷན་ལྷགས་གསུམ་གཞུང་ནམ་མཉམ།
 བྲངས་མཉམ་རིམ་འཛིན་སྣ་ཆོགས་གཅིག་ནམས་འདོད། ལུང་རིགས་སྡེའི་ལྷགས། ཞེས་
 བྱུང་། རྒྱལ་པ་འདོད་སྡེ་པས་རྒྱ་འབྲས་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། རྒྱ་འབྲས་

དུས་མི་མཉམ། །ཞེས་བྱང་། བདུན་པ་མདོ་སྡེ་པས་དག་བཅོམ་པ་སྤངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་
པ་མེད་པར་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་ཕྱིན་ནི། སྤངས་རྟོགས་མི་ཉམས། །ཞེས་བྱང་།
བརྒྱུད་པ་འདོད་སྡེ་པས་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་ཕྱིན་ནི།
ལུས་ཤེས་ཡན་ལག་རུང་། །ཞེས་བྱང་། དགྲ་པ་འདོད་སྡེ་པས་མདོན་སྤྲུལ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་
པའི་ཆོག་རྒྱུ་ཕྱིན་ནི། མདོན་སྤྲུལ་དབང་ཡིད་རྣལ་འབྱོར་རང་རིག་བཞི། །མདོན་སྤྲུལ་
སྤང་ཡུལ་མི་རྟག་བདག་མེད་ཤུགས། །ཞེས་བྱང་། བརྒྱུད་པ་མདོ་སྡེ་པས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་
པའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་ཕྱིན་ནི། བྱང་འཕགས་མཉམ་བཞག་ཆོས་གཟུགས་
གཉིས་སངས་རྒྱས། །ཞེས་བྱང་། །ཞེས་རྟག་པའི་མཐའི་བདག་དང་རྩལ་བཀག་ནས་མདོ་སྡེ་
ཆད་མར་སྤྲོ་བའི་སྐབས་ཉི་དགྲ་པའོ། །

གོང་གི་ས་བཅད་གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྲ་རགས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་
དབྱ་སེམས་ཀྱི་ལུགས་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་
ལ། ཐུབ་དབང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀའ་ཚུལ་དང་། ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་ཐུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་ཅམ་དང་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་བྱད་པར་དང་། ཤིང་རྟའི་སྒོལ་བྱེ་
ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་ཅམ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་ཕྱིན་ནི། འཁོར་ལོ་
དང་པོའི་དོན་བཞིན་དོན་སྤྲོ་དང་། །བར་མཐའི་ལུགས་བཞིན་དབྱ་སེམས་གཉིས་བཞག་
བྱིར། །ཐུབ་མཐའ་བཞི་ཡང་ཐུབ་དགོངས་མཆོག་དམན་འང་བཞེད། །ཅེས་བྱང་། དོན་ཐོབ་
ལྟར་གཉིས་པ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་བྱད་པར་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་ཕྱིན་ནི།
བྱད་པར་ཐེག་ཆེན་མདོ་དང་སྤྲུལ་གྱིས་བསྟན། །རེ་རེའང་མཁས་རྣམས་དབྱ་སེམས་ལུགས་
སྤྲོ་བཀའ། །ཞེས་བྱང་། །གཉིས་པ་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་བྱེ་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་ཤིང་རྟ་ཆེ་
གཉིས་ཀྱིས། །བྱམས་མགོན་འཇམ་དབྱངས་རིན་གྱིས་དགོངས་འགྲེལ་དང་། །སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་
མདོ་བཞིན་དབྱ་སེམས་སྒོལ། །གསར་བྱེ་བཞིར་གྲགས་མི་འཐད་གསུམ་རུང་བཞེད། །ཅེས་
པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བྱང་། དབྱ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལ་འདྲ་མི་འདྲའི་ཆ་གཉིས་

ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཚིག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། སལ་ཆེར་རྒྱ་ཆེའི་ལམ་མཐུན་ཟབ་ལ་མིན། ཞེས་
བྱུང་།

གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་བཤད་པ། དབྱ་མ་པའི་ལྷགས་
བཤད་པ། ཞར་ལ་འབྲས་བྱ་རྩི་ཐེག་པའི་དོགས་གཅོད་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚན་
ཉིད་སྒྲིམ་བཤད་དང་བཅས་པ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་
སེམས་ཅམ་པའི་མཚན་ཉིད་སྒྲིམ་བཤད་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། ཞེས་
གསུམ་རྣམ་རིག་ཉིད་དང་སེམས་ཅམ་དུ། སྒྲིམ་བས་རྣམ་རིག་པ་དང་སེམས་ཅམ་པ། ཞེས་
བྱུང་། གཉིས་པ་སེམས་ཅམ་པའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། དབྱེ་བ་ལུང་རིགས་
རྩིས་འབྲང་རྣམ་བདེན་རྩུབ། ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ་ལ། སེམས་ཅམ་པའི་
གྲུབ་མཐའ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ལུང་དང་། དེ་ལས་བཤད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དངོས་གཉིས། དང་
པོ་ལ། དྲང་ངེས་ཀྱི་གཞུང་དང་། གང་གི་སྒྲིམ་པ་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་དང་། ཚུལ་དེས་སོ་སོར་
དྲང་ངེས་རི་ལྟར་བྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་དྲང་ངེས་ཀྱི་གཞུང་བསྟན་པའི་ཚིག་རྒྱུ་གཅིག་
ནི། ལེགས་བྱེ་ངེས་དོན་གཞན་གཉིས་དྲང་བའི་དོན། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་གང་གི་སྒྲིམ་
པ་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། དྲང་ངེས་རྟོན་རིགས་དགོངས་ལྗེ་མ་
བཞི་བཞིས་འབྱེད། ཚེས་བྱུང་། གསུམ་པ་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་ལ། ལུང་གི་རྩིས་འབྲང་གི་
སེམས་ཅམ་པས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་དང་། རིགས་པའི་རྩིས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པས་
དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་དང་། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་གིས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་ཚུལ་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པ་དྲང་དོན་དུ་
བཤད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྒྱུ་
གཅིག་ནི། དང་པོ་དྲང་དོན་ལུང་དང་བྱི་རོལ་དོན། མེད་བྱིར་དོན་སྣང་ལ་དགོངས་དེ་གཞུག་
ཆེད། ཚེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ལུང་གི་རྩིས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ་འདིར་བསྟན་
འཁོར་ལོ་བར་པ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་
བཤད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ། སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་

བཅོད་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དགོངས་གཞི་
 དང་། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གཉིས། དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་
 བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་དང་གསུམ་ནི། བར་པ་ཐེག་ཆེན་ཟབ་མདོ་སྒྲ་བཞིན་མིན། །མཆན་
 ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར། །དགོངས་ཕྱིར། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་ནི། སྒྲ་བཞིན་མི་རུང་སྐྱར་འདེབས་
 འཇུག། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་བསྟན་པའི་
 ཆོག་རྒྱུད་གཅིག་ནི། དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་སོགས་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་སོགས། ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་སྐྱེ་
 བ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བཅོད་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་
 གཅིག་ནི། སྐྱེ་མེད་ཆོས་བཅོད་རང་གཞན་སོགས་བརྒྱུད་ཀྱིས། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་རིགས་
 པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པས་བྱང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་།
 འཁོར་ལོ་བར་པ་བྱང་དོན་དུ་འཆད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་
 དགོངས་གཞི་འདྲིལ་ཚུལ་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པ་དང་འབྲ་བས་རྩ་བ་ལོགས་
 སུ་མེད། གཉིས་པ་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་པ་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་ནི།
 གཟུང་འདྲིལ་རང་མཆན། ཞེས་དང་། ལ་དགོངས་དེར་བཤད་ཆོས་གྲགས་ཀྱང་། ཞེས་པ་དེར་
 སྐྱར་རུང་། གསུམ་པ་མདོ་སེམས་སྤྱན་མོང་གིས་བྱང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་
 བྱེད་དང་གཉིས་ནི། རྒྱ་འབྲས་མཆན་མཆོན་སོགས། །བྱ་བྱེད་ལ་དགོངས་དེར་བཤད་ཆོས་
 གྲགས་ཀྱང་། ཞེས་བྱུང་།

གཉིས་པ་ཐུབ་མཐའ་བཤད་པ་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། སེམས་
 ཅམ་པ་སྐྱེའི་ལྷགས་བཤད་པ་དང་། དེའི་ཡ་གྲུལ་སོ་སོའི་ལྷགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
 ལམ་དུ་འཇུག་པའི་རྟེན་རིགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མཐའ་གཉིས་སྟོང་ཚུལ། མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་
 རྣམ་བཞག་ དེའི་འཕྲོས་དོན་སྟོན་བརྒྱུད་ཕུང་ཁམས་སྤྱན་མོང་མིན་པའི་བྱེད་པར། བདེན་
 གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ །དེ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ། རྣམ་རིག་ཅམ་གྱི་དེ་ཉིད་བྱེད་བཤད་པ།
 དེས་ཀུན་རྟོག་ལྡོག་ཚུལ་དང་བཅས་པ་བརྒྱུད། དང་པོ་ལ། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་

པའི་འདོད་ཚུལ་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་ཚུལ་གཉིས། དང་
 བོ་ལྷང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པས་རིགས་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་
 བྱི། རྒྱ་མས་ཁམས་ནི་རྩལ་ངེས་བདེན་གྲུབ་ཕྱིར། ཐེག་གསུམ་རིགས་ངེས་རིགས་ཆད་ཐོས་
 སོགས་ཀྱིས། རྒྱགས་ཀྱང་སྒྲི་སོགས་ངེས་འབྲུང་གཏན་མི་སྒྲི། ཁེས་བྱང་། གཉིས་པ་རིགས་
 པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པས་རིགས་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི།
 ཕྱི་མས་མི་རྟག་ཐབས་ཡོད་དེ་ཤེས་ཡོད། རྟོན་དང་དོན་གཉེར་སྤྱད་ཕྱིར་ཐེག་གཅིག་འང་
 གྲུབ། རྟེན་བྱང་། གཉིས་པ་མཐའ་གཉིས་སྤྱོད་ཚུལ་ལ། དངོས་དང་། དེ་ལ་འཁྲུལ་པ་དགག་
 པ་གཉིས། དང་བོ་ལ། མཐའ་གཉིས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དང་བྲལ་བའི་དབྱ་མའི་ལམ་
 གཉིས། དང་བོ་མཐའ་གཉིས་ངོས་བཟུང་བའི་ཆོག་རྒྱུ་ཕྱིད་དང་གཉིས་ནི། ཀུན་བཏགས་
 བདེན་གྲུབ་སྒྲི་འདོགས་གཞན་གཉིས་པོ། བདེན་མེད་སྐྱུར་འདེབས། ཁེས་བྱང་། གཉིས་པ་
 མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབྱ་མའི་ལམ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་ཕྱིད་ནི། བསྐྱོག་པ་དབྱ་མའི་
 ལམ། ཁེས་བྱང་། གཉིས་པ་མཐའ་གཉིས་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་དགག་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཤོ་
 ལོ་ཀ་ཕྱིད་དང་གཉིས་ནི། དངོས་ཀུན་བདེན་ན་ཕྱིད་པོའང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། ཡོད་ཅེས་བཤད་
 ཅི་བདེན་གཉིས་ཡོད་ཚུལ་གཉིས། རྟེན་བོ་དབྱ་སེམས་ཡོད་མེད་ཆོད་ས་དང་། གཉིས་པ་
 ཀུན་ཉོན་སྤྱོད་རུང་ཐ་སྟོད་གཞི། ཡིན་མིན་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་ཡོད་གསུངས་ཅམ། རྗེས་
 བཏགས་འང་གཉིས་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྩོད་གྲུབ་འཁྲུལ། ཁེས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་ཚུལ་བཅུ་གཅིག་
 དང་། དང་བོ་བདུན་གྱི་བསྐྱོག་ལྷ་དོན་དམ་ཏུ་གྲུབ་ཚུལ་ཡང་བསྟན་ཏོ། གསུམ་པ་མཚན་
 ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་བོ་ཀུན་བཏགས་བསྟན་པའི་ཆོག་
 རྒྱུ་གཉིས་ནི། བཏགས་ཆ་ཀུན་བཏགས་ཡོངས་ཆད་རྣམ་གྲངས་གཉིས། མེད་དང་མ་སྒྲིས་
 ཀུན་རྫོབ་རིམ་བཞིན་འདྲིལ། རྟེན་བྱང་། གཉིས་པ་གཞན་དབང་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་
 བྱི། འཁྲུལ་གཞི་འཁྲུལ་བ་གཞན་དབང་དག་མ་དག། རིམ་བཞིན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཉོན་མོངས་
 རྣམས། ཁེས་བྱང་། གསུམ་པ་ཡོངས་གྲུབ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་ནི། བདག་གཉིས་
 བཏགས་པས་སྤོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ། བདག་མེད་གཉིས་དང་རེ་རེའང་ཉི་ཤུ་སོགས། རྒྱས་

བརྗོད་དོན་ཐོབ་སྐྱབ་པ་དོན་དམ་གསུམ། ཞེས་བྱུང་། བཞི་པ་འཕྲོས་དོན་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་
རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ནི། སྟོང་བཅུད་ཆགས་འཇིག་གནས་སོགས་ཆ་འདྲ་
ཡང་། །འདོད་པ་སོ་དྲུག་གནས་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་གཞུགས། །རི་དབྱིབས་སོགས་མིན་ངེས་
པའི་ལས་འདག་སོགས། །ཐུང་སོགས་དབྱེ་ཚུལ་དགེ་སོགས་མི་འདྲ་ཡང་། །ཞེས་ཆ་འདྲ་བ་
ལ་མངོན་པ་གོང་འོག་མི་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བའང་ཡོད། མི་འདྲ་བ་ལ། སྦྱིར་མི་འདྲ་བ་
དང་། གྲེ་བྲག་ཏུ་མི་འདྲ་བ་གཉིས། གྲེ་བྲག་ཏུ་མི་འདྲ་བ་ལའང་དུས་འཁོར་ལས་བཤད་ཚུལ་
དང་། བཏོ་རྒྱུད་གཞན་ལས་བཤད་ཚུལ་གཉིས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། བཏོ་
རྒྱུད་གཞན་དང་བཤད་སྟོལ་མི་འདྲ་བ། །ཤིང་རྟའི་སྟོལ་ཆེན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད། །ཅེས་
གསུངས་པ། རང་འགྲེལ་དུ་བྲངས་སོ། །ལྷ་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པའི་ཆོག་
རྒྱུ་ལྟེན། ཤེས་བྱར་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལྟོག་དབྱེ། །ཀུན་ཉོན་སྦྱེ་བྱང་དམིགས་པ་
ཀུན་རྫོབ་བདེན། །རྣམ་གྲངས་ཐ་སྟོང་བདེན་སོགས་དབྱེ་ན་གསུམ། །རྣམ་དག་ལམ་དམིགས་
མཐར་ཐུག་དོན་དམ་བདེན། །རྣམ་གྲངས་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་སོགས་དབྱེ་བྲིན། །ཞེས་བྱུང་། དྲུག་
པ་སེམས་ཅམ་པས་བདེན་གཉིས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་
གཉིས་ནི། བཏོན་སྒྲོག་དབང་གིས་ཆད་མར་མངོན་རྗེས་གཉིས། །མངོན་སུམ་བཞི་དང་དབང་
མངོན་འོག་མ་འཁྲུལ། །ཞེས་བྱུང་། བདུན་པ་རྣམ་རིག་ཅམ་ཀྱི་དེ་ཉིད་གྲེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པའི་
ཤོ་ལོ་ཀ་བྱེད་དང་བཞི་ནི། སྤྱོད་ལ་དེ་སྟོ་མེད་བྱིར་དེའི་བདག་འགལ། །དེ་མིང་མང་བྱིར་
དོན་གཅིག་བདག་མང་འགལ། །མིང་དོན་གཅིག་འཇུག་མ་ངེས་བདག་འདྲེས་འགལ། །ཆོལ་
བཞིས་བཅའ་བཞིན་མེད་བྱིར་དེར་དེ་མེད། །ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་བྱིར་དེ་གཞན་
མིན། །སྤྱུལ་བསྐྱོར་ཆེ་ཤར་ངོས་ཀྱི་བྱོགས་ལ། །མི་བལྟ་ཆ་བཅས་བལྟས་ན་རགས་མི་
འཇུག། །སྤྱར་བ་ཡིན་ཀྱང་གྲེ་སྦྱའི་མིན་ཅི་འགལ། །མང་པོས་བཀག་བྱིར་དབུ་སེམས་དེ་
འདོད་འཁྲུལ། །མཉམ་བཞག་ངོར་མེད་དངོས་གཅིག་ཡིད་མང་བྱིར། །དེ་ཡིད་འོང་དང་མི་
འོང་སྦྱིར་སྦྱང་སོགས། །མི་སོགས་མཚུངས་བྱིར་དོན་མེད་སེམས་ཅམ་བདེན། །དོན་རྟོག་ཞེན་
གཞི་མེད་པས་རྟོག་མེད་ལ། །དེར་སྦྱང་འཁྲུལ་བས་དེ་དང་རྫས་གཞན་ཞིགས། །ཞེས་བྱུང་།

དེ་ལ་ནང་གསེས་གྱི་ས་བཅད་དྲུག་ཡོད་པ་རང་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། བརྒྱད་པ་དེས་
ཀུན་རྟོག་ལྡོག་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། རྟོན་གྱི་འདི་བསལ་ཀུན་རྟོག་བརྒྱ་
སོགས་ལྡོག་ཅིས་བྱང་། ཐེག་བསྟན་ནས་བཤད་པའི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱས་གཙོ་བའི་བརྒྱ་སོགས་
ལྡོག་གཟུང་འདྲིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་རྣམས་སོ། །

ཅེ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་དེའི་ཡ་གྲུལ་སོ་སོའི་ལྷགས་བཤད་པ་ལ། རྣམ་བདེན་
རྟོན་གྱི་ཚོད་གཞི་གང་ལ་ཚོད་ཚུལ་དང་། སོ་སོར་བྱེ་བའི་དོན་དང་། སེམས་ཙམ་ལ་འབྲུལ་
བ་སྤངས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་གྲངས་མང་ཉུང་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ། སེམས་
ཙམ་པ་རྣམ་བདེན་རྣམ་རྟོན་གཉིས་གྱིས་གཞི་གང་ལ་ངེ་ལྟར་ཚོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་
གཅིག་ནི། འབྲུག་པའི་ཤེས་པ་རགས་སྤང་ཚོད་པའི་གཞི། ཚོད་ཚུལ་བདེན་མི་བདེན་ནམ་
ཡོད་མེད་དམ། རྫོངས་པས་མ་བསྐྱད་བསྐྱད་པས་བདེན་རྟོན་ཚོད། དབྱ་སེམས་བདེན་རྟོན་
ཡོད་དང་དངོས་སོགས་མིན། ཞེས་བྱང་། གཉིས་པ་རྣམ་བདེན་རྟོན་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་
དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། རྣམ་བདེན་པ་བཤད་པ་དང་། རྣམ་རྟོན་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་
སེམས་ཙམ་པ་རྣམ་བདེན་པ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་ལྟེན་ནི། རྣམ་བདེན་ལ་གསུམ་སྒྲིང་བྱེད་
ཆལ་དང་། གཟུང་འདྲིན་གྲངས་མཉམ་སྒྲིམ་གཉིས་མེད་རིམ། ཤེས་པའི་གཟུང་འདྲིན་
ཐ་དད་བྲམ་ཟེ་འདོད། གཟུང་འདྲིན་གྲངས་མཉམ་རྣམ་འདོད་ཤུག་སྒྲིམ། སྒྲིམ་གསེས་རྣམ་
གཅིག་འདོད་ཆོས་གྲགས་ཞབས། ཞེས་བྱང་། གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བརྟན་པ་བསྟན་
པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། རྣམ་རྟོན་ལ་གཉིས་རྒྱལ་ལ་གཉིས་སྤང་ནི། ཡོད་དང་མེད་པས་དྲི་
བཅས་དྲི་མེད་གྲགས། ཞེས་བྱང་། གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་ལ་འབྲུལ་བ་སྤངས་པ་ལ། འབྲུལ་བ་
དགག་པ་དང་། སེམས་ཙམ་གྱི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་
འབྲུལ་བ་དགག་པའི་ཆོག་རྒྱུ་ལྟེན་ནི། རྣམ་རྟོན་གྱི་དོན་ལྷུང་བྱས་ཆད་འབྲས་ལོ། མི་འཐད་
གྱི་དོན་གྲུབ་ན་སེམས་ཙམ་ཅི། རྟོག་ངོར་ཟེར་ན་རྣམ་བདེན་ལ་མཚུངས་འབྲུལ། ཆོས་ཀུན་
སེམས་ཡིན་ཟེར་བའང་མི་འཐད་ཅིང་། རྟོན་ཡོན་འཁོར་འདས་གཅིག་འགྱུར་རྟོན་སོགས་
མང་། ཞེས་བྱང་། གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་གྱི་དོན་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། སེམས་ཙམ་

དོན་ཅི་མི་ལམ་མིར་སྤང་བ། །སེམས་ཡིན་མི་སྤྲོད་མིན་གཞན་མིན་བཞིན། །སྤང་གྲགས་
སེམས་མིན་སེམས་ལས་རྗེས་གཞན་མིན། །ཞེས་བྱུང་། །བཞི་པ་རྣམ་ཤེས་གྲངས་མང་ཉུང་
འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་བྱེད་དང་གཉིས་ནི། །ཀུན་གཞི་མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན་
པའི་སེམས། །ཕྱ་བ་སྒྲིག་གྱུར་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། །ཉོན་ཡིད་དེར་དམིགས་ངར་སེམས་
བྱུང་པར་ཅན། །རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱུ་མཆེད་རྗེས་འབྲང་འདོད། །མ་བཤད་རྟོག་གཉིས་
གཅིག་ཆར་མིན་སོགས་ཕྱིར། །བརྒྱུད་མིན་ཆོགས་དྲུག་ནི་བདུན་རྗེས་འབྲང་ལྷགས། །ཞེས་
བྱུང་། ཅུ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། །ལས་དང་པོ་ནས་སྦྱོར་ལམ་
ཚུན་བཤད་པ་དང་། །ས་བཅུ་དང་པར་ཕྱིན་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ་གཉིས། །དང་པོ་ལས་དང་
པོ་ནས་སྦྱོར་ལམ་ཚུན་ཆད་བསྟན་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ནི། །སྒོ་མ་ཐབས་ཡིད་བྱེད་དམིགས་
པར་མཁས་དགོས་ཕྱིར། །ཡིད་བྱེད་དངོས་གཞི་བདུན་དང་གཞན་བཞི་བཅུ་ །དམིགས་པ་
མཆན་མའོ་བཞི་དང་སྤྲུལ་ཅུ་གཉིས། །བསྟན་ན་གཉིས་སམ་སེམས་དགུ་ལྔ་སྦྱོར་སོགས། །ཞེས་
བྱུང་། །གཉིས་པ་ས་བཅུ་དང་པར་ཕྱིན་གྱི་བྱུང་པར་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། །བཅུ་
གཉིས་བཞི་སོགས་ས་དང་པར་ཕྱིན་བྱུང་། །ཅུ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ། །འབྲས་
བུའི་བྱུང་པར་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་ནི། །བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་མིག་སོགས་གནས་གྱུར་
དང་། །སྦྱོར་བཞི་ལྔ་སོགས་བཅུ་གཉིས་འཕྲིན་ལས་སོགས། །འབྱེད་གཉིས་རྒྱུན་དང་དགོངས་
འགྲེལ་སོགས་ལས་བཤད། །ཅུ་བའི་བྱུང་། །ཞེས་ཕྱི་དོན་སོགས་ཆོས་བདག་རགས་པ་བཀག་ནས་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐབ་པའི་སྐབས་ཉི་བཅུ་པའོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་བཤད་
པ་ལ། །སྦྱོར་པ་མཐའ་དག་གཅོད་པའི་མཁས་མཆོག་དབུ་མ་པའི་མཆན་ཉིད། །སྦྱོར་བཤད། །དབྱེ་
བ། །བྱུང་རིམ། །སོ་སོའི་ལྷགས་དང་ལྔ། །དང་པོ་དབུ་མ་པའི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་
གཅིག་ནི། །མཐའ་བུལ་དབུས་སྦྱོར་འོ་ཁ་ཉིད་མེད་པས། །ཞེས་བྱུང་། །གཉིས་པ་དབུ་མ་པའི་སྦྱོར་
བཤད་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། །དབུ་མ་པ་དང་འོ་ཁ་ཉིད་མེད་པ། །ཞེས་བྱུང་། །གསུམ་
པ་དབྱེ་བ་ལ། །དབྱེ་བ་ཅམ་དང་། །དེ་དག་དབུ་མ་པར་བཤད་པ་གཉིས། །དང་པོ་དབུ་མ་པའི་

དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། དབྱེ་བ་ཐལ་རང་གཉིས་དང་གཞན་མིང་ཙམ། །ཞེས་
བྱུང་། གཉིས་པ་ཐལ་རང་གཉིས་དབྱེ་མ་པར་བསྟན་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ནི། ཐ་སྟོང་དུ་ཡང་
ཡོད་མིན་མེད་མཐའ་དང་། །བདེན་དངོས་རྟག་མཐའ་བཀག་ནས་རྟོན་འབྱུང་ཆོས། །དབྱེ་མར་
འདོད་མཚུངས་གཉིས་ཀ་དབྱེ་མ་པ། །ཕྱ་མོའི་མཐའ་ཀུན་བྲལ་དེ་ཐལ་འཇུག་ལྷགས། །ཞེས་
བྱུང་། བཞི་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་བྱུང་རིམ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། བྱུང་རིམ་སྟབ་
རྗེས་བཞི་བརྒྱའི་དུས་ན་ལྷས། །ཐེག་ཆེན་སྟོན་བྲངས་དབྱེ་མར་བཀྲལ་སྟོལ་ཕྱེ། །ཞེས་བྱུང་།
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་ཤིང་རྟོའི་སྟོལ་ཕྱེ་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྒྱུ་
གཅིག་ནི། དགྲ་བརྒྱར་སེམས་ཙམ་སྟོལ་ཕྱེ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། །ཞེས་བྱུང་། སྟོབ་དཔོན་སངས་
རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་དབྱེ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འགྲེལ་པ་མཛོད་ནས་ཐལ་འཇུག་བའི་ཤིང་རྟོའི་
སྟོལ་ཕྱེ་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། རྩ་བ་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་ཐལ་འཇུག་
བཀྲལ། །ཞེས་བྱུང་། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་རྩ་བ་ཤེས་མཛོད་བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་
དག་དང་པོའི་རྒྱལ་སྟུ་བདག་སྟེ་དགག་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སྟོན་
བརྗོད་པའི་སྟོན་སངས་རྒྱུད་པ་སྟེ་དང་། མདོ་ལྟེ་སྟོན་པའི་དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྟོའི་
སྟོལ་ཕྱེ་བར་བསྟན་པའི་ཚིག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། ལྟ་བུས་སྟོན་བཟུང་དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་ཕྱེ། །ཞེས་
བྱུང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་རང་རྒྱུད་བཀག་སྟེ། ཐལ་འཇུག་བའི་ལྷགས་རང་རྒྱུད་པ་
མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་མིན་པར་སྟབ་པའི་ཚིག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། ཟླ་བས་ལེགས་བཀག་ཐུན་
མོང་མིན་པར་བསྟབས། །ཞེས་བྱུང་། དེ་དག་གི་རྗེས་སྟེ་སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས་རྣལ་འབྱོར་
སྟོན་པའི་དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྟོའི་སྟོལ་ཕྱེ་བར་བསྟན་པའི་ཚིག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། དེ་
རྗེས་ཞི་འཆོས་རང་རྒྱུད་གཉིས་པ་བྲས། །ཞེས་བྱུང་། ལྟ་བུ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། འཇུག་ལྡན་
དགག་པ་དང་། དོན་ལྡན་དབྱེ་མའི་ལྷགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཇུག་ལྡན་གྱི་དབྱེ་
བ་སྟོར་དགག་པ་དང་། འགལ་འདུའི་ཕྱང་པོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་འཇུག་ལྡན་
གྱི་དབྱེ་བ་སྟོར་དགག་པའི་ཚིག་རྒྱུ་གསུམ་ནི། ཅི་ཡང་མེད་དང་གཞན་སྟོང་རྟག་བདག་
སྟེ། །བདེན་གཉིས་མི་འདོད་ལྷགས་མེད་ཆད་སྟབ་མེད། །ལ་སོགས་མཐར་ལུང་དབྱེ་མར་སྟོམ་

ཀྱང་མིན། ཁེས་བྱང་། གཉིས་པ་འགལ་འདུའི་ཕུང་པོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ། མདོར་བསྟན་
པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། འཕྲུལ་རྒྱུ་རྩིས་བཟུང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་འགལ་འདུའི་
ཕུང་པོ་མདོར་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། བྱང་པར་ཟླ་བའི་ལྷགས་སྒྲོམ་ཀུན་མཁྱེན་
ལ། ཀུན་ཏུ་དགྲར་འདྲིན་ཁྱོད་ལ་འགལ་འཕྲུལ་མང་། ཁེས་བྱང་། གཉིས་པ་འགལ་འདུའི་ཕུང་
པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ཉེར་བདུན་ལས། འགལ་འདུ་དང་པོ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཡང་རྩི་སྟོན་མི་མཁྱེན་འགལ། ཁེས་བྱང་། འགལ་འདུ་གཉིས་པ་བསྟན་
པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། དེ་མེད་ཟད་སྟོང་ལྷགས་ངན་དབྱུ་མར་འཕྲུལ། ཁེས་བྱང་། འགལ་
འདུ་གསུམ་པ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། དོན་དམ་ཉེར་འབྱུང་ཚུགས་སྐབ་སྐབ་ཆེས་
འགལ། ཁེས་བྱང་། འགལ་འདུ་བཞི་པ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། ལས་འབྲས་འདོད་
དང་ནམ་སྟོན་གཏན་མེད་འགལ། ཁེས་བྱང་། འགལ་འདུ་ལྔ་པ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་
ནི། མ་ཞིག་ལས་ཀྱིས་འབྲས་སྟོང་དུས་མཉམ་འཕྲུལ། ཁེས་བྱང་། འགལ་འདུ་དྲུག་པ་བསྟན་
པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། བསྐྱེད་པར་མི་འདྲིག་ལས་དང་དབྱུ་མ་འགལ། ཁེས་བྱང་། འགལ་
བརྗོད་བདུན་པ་ནི། རང་ལྷགས་ཟབ་རྒྱས་མི་འདོད་དབྱུ་མ་འགལ། ཁེས་བྱང་། འགལ་བརྗོད་
བརྗོད་པ་ནི། མ་དབྱུང་དབྱེ་གཞིར་དབྱུང་དོན་དབྱེ་བ་འགལ། ཁེས་བྱང་། འགལ་བརྗོད་དགུ་
པ་དང་བརྗོད་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། སྟོང་མིན་ཐར་ལམ་ཞི་སྟོན་གཉིས་མེད་
འགལ། ཁི་ཡང་མ་བསྟོམ་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་འགལ། ཁེས་བྱང་། འགལ་བརྗོད་བརྗོད་གཉིས་
པ་ནི། དེ་གཞན་ཅམ་གྱིས་གཞན་སྟེ་ཁས་ལེན་དང་། ཁབ་ཀྱིས་འདོད་ཅམ་གྱིས་བདག་སྟེ་མི་
འདོད་འགལ། ཁེས་བྱང་། འགལ་བརྗོད་བརྗོད་གཉིས་པ་དང་བརྗོད་གསུམ་པ་གཉིས་བསྟན་
པའི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་ནི། བསྐྱེད་མང་གནས་ཀུན་བསྐྱེད་ཀྱང་འབྲས་དུས་ན། རྩི་སྟོན་གཉིས་
ཀྱང་མི་ཤེས་ལམ་རིམ་འཕྲུལ། ལྷག་མེད་གཟུགས་རིགས་གཏན་མེད་སྟེ་བཞི་འགལ། ཁེས་
བྱང་། འགལ་བརྗོད་བརྗོད་པ་དང་བཅོ་ལྔ་པ་ནི། མདོར་རྗེས་གཉིས་འདོད་ཚད་མ་མི་
འདོད་འགལ། སྐབ་བྱེད་ཡོད་དང་ཚད་སྐབ་དངོས་མེད་འགལ། ཁེས་བྱང་། འགལ་བརྗོད་
བརྗོད་དྲུག་པ་ནི། མ་འབྲེས་སྟོབས་ཐོབ་འཁོར་བའི་རྗེས་སངས་འགལ། ཁེས་བྱང་། འགལ་

བཅོད་བཅུ་བདུན་པ་དང་བཙེ་བཅུད་པ་གཉིས་ནི། འཇིག་ལྷའི་ཞེན་ཡུལ་སྐྱབ་དང་འགོག་
 པ་འགལ། བདག་མེད་སྤྱ་རགས་ལྷ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་འགལ། ཞེས་བྱུང་། འགལ་བཅོད་
 བཅུ་དགུ་པ་ནི། ཀུན་གཞི་ཡོད་དང་ཕྱི་དོན་འདོད་པ་འགལ། ཞེས་བྱུང་། འགལ་བཅོད་ཉི་ཤུ་
 པ་དང་ཉེར་གཅིག་པ་གཉིས་ནི། དོན་དམ་རིགས་བྱུང་མཉམ་བཞག་ཡུལ་མེད་འགལ། རྣལ་
 འབྱོར་མངོན་མིན་བདག་མེད་མངོན་གྱུར་འགལ། ཞེས་བྱུང་། འགལ་བཅོད་ཉེར་གཉིས་པ་
 ནི། འཁོར་རྩ་གསུམ་དང་ཞི་སྒོ་གཅིག་པ་འགལ། ཞེས་བྱུང་། འགལ་བཅོད་ཉེར་གསུམ་པ་ནི།
 དེ་འགོག་བསྐྱར་བཙེས་གང་དེའི་ལྷགས་ཡིན་འགལ། ཞེས་བྱུང་། འགལ་བཅོད་ཉེར་བཞི་
 པ་དང་ཉེར་ལྔ་པ་གཉིས་ནི། འཐད་པ་བྲལ་ཡང་རྩང་དང་རིགས་པ་འགལ། གཞི་ཀུན་མེད་
 དང་བྱད་གཞི་གདགས་གཞི་འགལ། ཞེས་བྱུང་། འགལ་བཅོད་ཉེར་དྲུག་པ་དང་ཉེར་བདུན་
 པ་གཉིས་ནི། རྒྱུགས་སངས་རྒྱས་དང་ཆོགས་ལམ་སྤྱོད་འཇུག་འགལ། ཞེས་སྐྱབ་ཀུན་ཟད་
 འཕོ་འགྱུར་བག་ཆགས་འགལ། ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་དེ་ལྷར་འཁྲལ་བའི་རྒྱ་དོས་བབྱང་བ་
 ནི། བཅོད་བྲལ་ཁ་བྱང་སྒོམ་ངན་ཁྱོད་འཁྲལ་རྒྱ། ཞེས་བྱུང་། བཙེ་བཅུད་ལན་དང་དགུ་བསྐྱར་
 བསྐྱར་ཉེར་བདུན་ནོ། ཞིབ་ཏུ་དབྱད་ན་གཤེས་བྱ་ཀུན་གསལ་ཡིན། གཉིས་པ་དོན་ལྡན་དབྱ་མའི་
 ལྷགས་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་བཤད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་
 བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མིང་དོན་མཆན་ཉིད་དང་བཅས་པ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་
 ལྷགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་རང་རྒྱུད་པའི་མིང་དོན་མཆན་ཉིད་དང་བཅས་པ་བསྐྱར་པའི་
 ཆོག་རྒྱུད་གསུམ་ནི། རང་རྒྱུད་ཉགས་སམ་རང་དབང་ཉགས་གཅིག་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་ཆོས་
 ཅན་མཐུན་སྤང་རང་དབང་གིས། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཉགས་འགོད་རང་རྒྱུད་པ། ཞེས་བྱུང་།
 གཉིས་པ་རང་རྒྱུད་པའི་དབྱེ་བ་བསྐྱར་པའི་ཆོག་རྒྱུད་གཅིག་ནི། མདོ་སྤེལ་འབྱོར་དབྱ་མ་
 རང་རྒྱུད་གཉིས། ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་སོ་སོའི་ལྷགས་བཤད་པ་ལ། མདོ་སྤེལ་སྤྱོད་པའི་དབྱ་
 མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་བཤད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་
 བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སེམས་ཅམ་པ་འགོག་ཚུལ་དང་། རང་ལྷགས་གཉིས། དང་པོ་
 ལ། དདོས་སྐྱེ་འགོག་པ་དང་། རང་ལྷགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོན་བཤད་པ། ཐེག་པ་

ཆེ་ཆུང་གི་སྤྱད་པ་པོ་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་ཚུལ་བྱང་པར། ཕྱི་དོན་མེད་པ་ལུང་
 རིགས་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་པ་འགོག་
 ཚུལ་མཐུན་ནམ་སྟམ་ན་དེའི་བྱང་པར་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་ནི། སྤྱི་མཐུན་གྱི་རྩིས་དོན་
 སྤྱི་ཕྱི་མཐུན་འགོག། རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་མཚན་ཉིད་གསུམ་བཞེད་ཀྱང་། བདེན་མེད་ལ་
 དགོངས་དེ་དང་དེ་མེད་གསུང་། ཞེས་བྱང་། གཉིས་པ་མདོ་སྤྱོད་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་
 པའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་ནི། རྟོང་གཞི་བདེན་བཏགས་
 ཆ་དང་དེས་རྟོང་པ། རིམ་བཞིན་གཞན་དབང་ཀྱན་བཏགས་ཡོངས་བྱུང་སྟེ། རང་དབང་
 མིན་ཕྱིར་བཏགས་ཕྱིར་གནས་ལུགས་ཕྱིར། ཞེས་བྱང་། གསུམ་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྤྱོད་
 སྤྱོད་སྤྱད་པ་པོ་དང་བདག་མེད་གཉིས་བསྟན་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་བསྟན་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་
 ནི། སྤྱད་པོ་མི་གཅིག་མི་རྟོགས་ཐེག་ཆེན་དོན། ཡོད་ཕྱིར་དམན་མདོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 མིན། ཐེག་འབྲེལ་སྤྱུལ་འཛིགས་སྤྱུག་འཛིན་སྟོང་བསལ་བཞིན། བདག་མེད་རྟོགས་པས་
 རྟོངས་འཛིན་གནས་ལུགས་མིན། ཞེས་བྱང་། བཞི་པ་མདོ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་
 པའི་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་མེད་པ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་དགུ་ནི།
 དོན་དམ་གྱི་རྩིས་མེད་གསུངས་སེམས་གཅིག་སྟེ། གནས་ལུས་སོགས་གསུངས་ནམ་པའོ་
 སེམས་ཅམ་སྦྱས། བྱེད་པོ་འགོག་ཕྱིར་གཟུང་མེད་མདོ་དོན་མིན། རྟུང་ཤེས་ནམ་ལུན་
 གཟུང་འཛིན་རྒྱ་འབྲས་རིམ། རྟུང་སོགས་གཞན་འདུས་བཏགས་ཡོད་རིགས་མཐུན་རུལ།
 བསགས་པའང་རྩལ་ཡོད་རེ་རེའང་དམིགས་ཀྱིན་རུང་། ལྷ་བ་གཅིག་བཞེན་ལྷ་གཉིས་སྤང་
 བ་སོགས། ཕྱི་རྩིས་མེད་ན་མི་སྦྱེ་སྦྱར་འདེབས་འགྱུར། ཡུལ་སྤང་མེད་ཕྱིར་ཡུལ་ཅན་རང་
 རིག་མིན། ཞེས་བྱང་། ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཕྱི་དོན་བཀག་ནས་ཆོག་རྒྱུ་བཞི་པས་
 གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་བསྟུབ། དེ་ནས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་རྩལ་བཏགས་ཀྱི་བྱང་པར་
 དང་། དེ་ནས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་ན་དབང་ཤེས་འབྲུལ་བའང་མི་རུང་བར་
 ཐལ་བ་བསྟན། དེ་ནས་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་གིས་རང་རིག་བཀག་གོ།

གཉིས་པ་མདོ་སྤྱོད་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་རང་ལུགས་བཤད་པ་ལ། དགག་བྱ་

ངོས་འཛིན། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་གསུང་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བདེན་གཉིས་ངེས་པའི་ཆད་མ། འབྲས་བྱ་ཐོབ་དུས། རོ་བོའི་བྱེད་པར། དེ་འཐོབ་བྱེད་ལམ་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད་པ་དང་དུག་དང་པོ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་ལྟ་ནི། བདེན་ན་རིགས་ངོར་ཡོད་དགོས་བདེན་གྱུ་བྱིར། དེར་ཡོད་བདེན་གྱུ་བ་མི་དགོས་ཆོས་ཉིད་བཞིན། རིགས་ཤེས་རྟེན་དོན་ཡོད་ཀྱང་དེས་དཔྱད་བཟོད། བདེན་པར་བཟོད་དགོས་བདེན་གྱུ་བ་ལ་དཔྱད་བྱིར། རིགས་ཤེས་དཔྱད་བཟོད་བདེན་གྱུ་བ་འདིར་དགག་བྱ། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་བསྟན་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ནི། ཉུག་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མཐུན་དཔེ་སྟོན་བྱིར། སྤལ་ཆེར་དགག་ཉུག་འགལ་སྟོན་དམིགས་འགོད་དཔེར། དབང་པོ་ཡིན་བྱིར་མིག་ནི་དོན་དམ་པར། གཞུགས་ལ་མི་བཏུ་ན་དབང་བཞིན་སོགས་འགོད། ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་བྱེད་དང་གཉིས་ནི། ཤེས་བྱར་བདེན་གཉིས་དམ་པ་ཟག་མེད་སྟོ། དོན་ནི་དེས་རྟེན་མི་སྟུའི་བྱིར་བདེན་པའོ། སྐྱིབ་བྱིར་ཀུན་རྫོབ་དེ་ངོར་བདེན་པས་གཞན། སྤྲང་ལྟར་དོན་བྱེད་ཀུན་དང་མི་ཀུན་ཆོས། ཤེས་བྱར་བདེན་བྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཡང་ལོག་དབྱེ། དང་པོ་དངོས་རྣམས་གཉིས་པ་གཞུགས་བརྟན་སོགས། ཞེས་བྱུང་། བཞི་པ་བདེན་གཉིས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཤད་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། མངོན་རྟེན་གཉིས་དང་མངོན་གསུམ་གསུམ་བཞི་རིམ། ཞེས་བྱུང་། ལྷ་པ་འབྲས་བྱ་ཐོབ་དུས་སོགས་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། རིགས་ངེས་སྐྱིབ་གཉིས་ཟད་དང་རྫོགས་བྱུང་མཉམ། སྐྱེ་གསུམ་གསང་གསུམ་མ་འདྲེས་གསུམ་བརྒྱ་སོགས། ཞེས་བྱུང་། དུག་པ་འབྲས་བྱ་འཐོབ་བྱེད་ལམ་ཀྱི་བྱེད་པར་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། དུག་གསུམ་ཉོན་སྐྱིབ་ཤེས་སྐྱིབ་བདེན་འཛིན་སྟོར། ཉོན་རང་ལམ་མཐུན་བྱེད་པར་དུས་འབྲས་ཀྱིས། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་གྱུ་བ་མཐའ་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བ། དང་ངེས་དང་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་འདོད་ཚུལ། དགག་བྱ་འགོག་པའི་རིགས་པ། ལམ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ་ཅན་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་དབྱེ་བ་

བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་གཅིག་ནི། རང་རྒྱུད་གཉིས་པར་རྣམ་བཤེན་རྒྱུན་མཐུན་གཉིས། ཞེས་
བྱུང་། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་མ་རྣམ་བཤེན་པ་དང་། དབྱེ་མ་རྣམ་རྒྱུན་
པ་གཉིས། དང་པོ་དབྱེ་མ་པ་རྣམ་བཤེན་པའི་མཆན་གཞི་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་གཅིག་ནི།
དང་པོ་ཞི་འཛོལ་ཡབ་སྲས་རྣམ་པ་དངོས། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་དབྱེ་མ་རྣམ་རྒྱུན་པ་དབྱེ་
བ་གཉིས་དང་བཅས་པའི་མཆན་གཞི་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་གསུམ་ནི། གཉིས་པ་རྣམ་པ་
དངོས་མེད་སེང་གེ་བཟང་། རྣམ་རྒྱུན་དེ་བཅས་དང་མཐུན་ངོ་ཏུ་རི། རྣམ་རྒྱུན་དེ་མེད་དང་
མཐུན་ཀུན་ལ། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་བྱང་ངེས་དང་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་བསྟན་པའི་
ཆོག་རྒྱུད་ལྔ་ནི། འབུམ་སོགས་ངེས་དོན་དོན་དམ་མ་སྦྱར་མདོ། གཉིས་པར་མཚུངས་ཀྱང་
བྱང་དོན་དགོངས་འབྲེལ་ལུགས། མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཚུལ་འབྲས་བྱི་དོན་མེད། རྒྱན་རྒྱལ་
དགོངས་འབྲེལ་ལང་གཤེགས་མདོ་སོགས་དོན། གཙོ་པལ་ཆ་གཉིས་རིམ་བཞིན་དབྱེ་སེམས་
ལུགས། ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་དགག་བྱ་འགོག་བྱེད་གྱི་བྱུང་པར་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་དགུ་
ནི། གཞོད་མེད་སྒྲིའི་སྤང་བཞག་མིན་དགག་བྱར་མཐུན། ལང་གཤེགས་ཡབ་སྲས་མཇལ་
བ་ལས་གསུངས་བྱིར། པལ་ཆར་འབྲེལ་སྒྲིམ་དམིགས་ཉུགས་འགོད་དཔེར། བཤེན་པའི་
གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བྱིར། གཞུགས་སོགས་བཤེན་མེད་གཞུགས་བརྟན་བཞིན་བཤེན་
ན། གཉིས་པོ་དེར་ངེས་བྱབ་བྱབ་ཕྱོགས་ཆོས་དེའི། གཅིག་མིན་ཆ་བཅས་དུ་མིན་གཅིག་
མེད་བྱིར། རྒྱུ་རྒྱུ་གཞུགས་མ་ཡོད་མེད་སྦྱེ་འགོག་དང་། ལྷ་བཞི་སྦྱེ་འགོག་རྟེན་འབྲེལ་
ཉུགས་རྣམས་གཙོ། ཞེས་བྱུང་། བཞི་པ་ལམ་སོགས་གྱི་བྱུང་པར་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་ལྔ་ནི།
གང་ཟག་བདག་མེད་བཤེན་གཉིས་རྣམ་གཞག་མཐུན། ཞེས་སྒྲིབ་ཕྱ་རགས་བཤེན་འཛིན་
གཞུང་འཛིན་སོགས། བཤེན་རྣམ་བཅུ་དྲུག་གཉིས་སྟོང་བཤེན་མེད་རྣམས། ཉན་རང་ཐེག་
ཆེན་ལམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་བྱུང་། མཐོང་སྒྲོམ་མཉམ་རྒྱུད་པར་གཉིས་ཀ་མཐུན། ཞེས་
དངོས་པོ་བཤེན་གྲུབ་གྱི་མཐའ་རྣམས་བསལ་ནས་དབྱེ་མར་སྦྱབ་པ་རང་རྒྱུད་གྱི་སྐབས་དེ་
བཅུ་གཅིག་པའོ། །

གོང་གི་ས་བཅད་གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ་ལ། མཆན་ཉིད་སྒྲིབ་

བཤད་དང་བཅས་པ་དང་། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། དབྱེ་བ་དང་། གང་ལ་བརྟེན་པའི་
གཞུང་། དེའི་བྱང་ཅེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ་དྲུག་ལས། དང་པོ། ཐལ་འགྱུར་བའི་མཆན་
ཉིད་དང་སྐྱབས་བཤད་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་ཕྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱངས་
ལ། །འགལ་བརྗོད་ཐལ་འགྱུར་གཙོ་བྱིས་ཐལ་འགྱུར་བ། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་མིང་གི་རྣམ་
གྲངས་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། ཐལ་འགྱུར་སྐྱང་ཙམ་མི་གནས་དབྱུ་མར་གྲགས། །ཞེས་
བྱུང་། གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། དབྱེ་བ་ཕྱི་མོ་ཕྱོགས་འདྲིན་མི་འདྲིན་གསུམ། །ཞེས་བྱུང་། བཞི་
པ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞུང་རྣམས་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། གཞུང་ནི་བླ་མ་མདོ་རིགས་
ཆོགས་བཞི་བརྒྱུ་པ། །སྟོད་འཇུག་མདོ་བཀྲས་གཉིས་དང་ལམ་སྟོན་སོགས། །ཞེས་བྱུང་། ལྷ་པ་
བྱང་ཅེས་ཀྱི་བྱུང་པར་བསྟན་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་བྱེད་དང་གསུམ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་སྟོན་མདོ་
རིམ་བྱང་ཅེས་ཏེ། །གཞན་དུ་བྱང་དགོས་གནས་ཚུལ་དེར་ཅེས་ཕྱིར། །སྐྱུ་ཕྱིན་འང་མི་བྱང་
བྱང་དང་སྐྱུ་ཕྱིན་དོན། །ཐུབ་ཀྱང་གནས་ལུགས་མིན་པས་བྱང་ཚུལ་གཉིས། །ཐོག་མཐའ་
བྱང་དོན་བར་པ་ཅེས་དོན་མདོ། །ལང་གཤེགས་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱན་རྒྱུག་མདོ་ཆན་
ལྷས། །བྱེད་པོ་གཞན་མེད་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས། །སེམས་ཙམ་ཕྱི་དོན་མེད་དང་སྟོང་པོ་
རྟག །ཀྱུ་གཞི་ཡོད་དང་གཞན་དབང་ཡོངས་ཐུབ་བདེན། །མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་སྟོན་ལྷ་
བྱང་དོན་བསྐྱབས། །ཅེས་བྱུང་། དྲུག་པ་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ལ། དགག་བྱའི་བྱུང་པར་དང་། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། གཞི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་
བྱུང་པར་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་དང་། དེ་དག་ཅེས་བྱེད་ཆད་མའི་བྱུང་པར་
འབྲུལ་སྟོང་དང་བཅས་པ་ལྷ་ལས། དང་པོ་ལ། དགག་བྱའི་ཆད་དང་། དེའི་འཐད་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། འཁོར་འདས་སྐྱང་གྲགས་རི་ལྷ་རི་སྟེད་ཀྱན། །མ་བརྟགས་ལྷན་སྐྱེས་འདིག་
རྟེན་ཐ་སྟོད་དུ། །འདྲིག་བྱིས་རྟོག་པས་པར་མིན་ལུལ་སྟེད་ནས། །ཐུབ་དང་རྩལ་ཡོད་རང་
མཆན་རང་ངོས་ཐུབ། །བདེན་ཐུབ་ངོ་བོས་ཐུབ་སོགས་དགག་བྱར་གཅིག་ཅེས་བྱུང་། གཉིས་
པ་དེའི་འཐད་པ་ནི། རང་ངོས་མེད་དང་མིང་རྟོག་པར་བཀྲགས་འདིར། །བྱ་བྱེད་ཀྱན་འདྲིག་
མཐའ་བུལ་དབྱུ་མ་སྟེ། །འདི་ལས་རགས་ཕྲ་གང་བྱས་རྟག་ཆད་མཐའ། །ཞེས་རྒྱུ་པ་གསུམ་

བྱུང་། གཉིས་པ་དགག་བྱ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་འཆད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མདོར་བསྟན་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ནི། གང་ཟག་ཆོས་སྒྲིབ་
 བདག་གཉིས་དེར་མེད་གཉིས། །བདག་མེད་གཉིས་བཞེད་ཆོས་བདག་རྒྱུ་ཡི། །གཟེགས་
 མ་ལ་སོགས་བཞིས་འགོག་གང་ཟག་བདག་ཤུ་བདུན་གྱིས་འགོག་གཉིས་ཀའང་རྟེན་འབྲེལ་
 གྱིས། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། གང་
 ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་འཁྲུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་
 གཟེགས་མ་དང་། མཐའ་བཞི་སྟེ་འགོག་དང་ཡོད་མེད་སྟེ་འགོག་གི་རིགས་པ། ལུ་བཞི་སྟེ་
 འགོག་འཁྲུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གཏན་ལ་འབབ་བྱེད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་
 པ་འཁྲུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། རྟགས་འགོད་པ་དང་། ལྷུ་སྟུབ་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་དང་རྒྱ་མེད་ལས། །སྟེ་བ་མིན་ཕྱིར་རང་
 བཞིན་སྟེ་བ་མེད། །ཅིས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་བྱུང་། གཉིས་པ་རྒྱུ་གཟེགས་མའི་རྟགས་ཀྱི་ལྷུ་
 སྟུབ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་པའི་ལྷུ་སྟུབ་བྱེད་འཆད་པའི་ཆོག་རྒྱུ་
 གསུམ་ནི། བདག་ལས་སྟེ་ན་དོན་མེད་ཐུག་མེད་འགྱུར། །གང་དེ་དེ་མིན་རྒྱུ་འབྲས་རྟག་
 མཐོང་འགྱུར། །འདྲིག་རྟེན་མཐོང་འགལ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་
 གཞན་སྟེ་མེད་པའི་ལྷུ་སྟུབ་པ་ལ་དངོས་དང་འཁྲུལ་བ་སྤོང་པ་གཉིས། དང་པོ་འཆད་བྱེད་
 གྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ནི། གཞན་ལས་སྟེ་ན་མེ་ལས་སྟུན་འབྱུང་ཞིང་། །རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་ཀྱི་ལས་
 ཀྱི་འབྱུང་འགྱུར། །གཞན་ཕྱིར་རྒྱུ་གཅིག་མི་རུང་གོ་ནས་བཞིན། །དུས་མཉམ་དེ་མེད་
 གཞན་ལས་གཞན་སྟེ་ཅི། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་དེའི་འཁྲུལ་སྤོང་འཆད་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་
 ནི། མཐའ་བཞི་མི་འདོད་གཞན་སྟེ་འདྲིག་རྟེན་དུའང་། །མེད་པར་བཤད་ཕྱིར་འདིར་འདོད་
 སྟོན་པའི་གར། །ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྟེ་བ་མེད་པའི་ལྷུ་
 འཆད་པར། བདག་གཞན་རེ་རེ་མིན་ཕྱིར་གཉིས་སྟེ་འང་ཞེས། །ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་
 བྱུང་། བཞི་པ་རྒྱ་མེད་ལས་སྟེ་བ་མེད་པའི་ལྷུ་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། རྒྱ་མེད་སྟེ་ན་
 འབད་པ་དོན་མེད་ཅིང་། །མཐོང་དང་འགལ་ལ་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྟེ་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་

པ་མཐའ་བཞི་དང་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་ཅིག་ཅར་འཆད་པ་ནི། གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་ཡོད་མེད་
གཉིས་མིན་གྱང་། ཡོད་ལ་ཅི་དགོས་མེད་ལ་བྱ་བྱེད་བྲལ། གཉིས་ཡིན་དེས་བསལ་གཉིས་
བྲལ་ལ་དེས་ཅི། ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་ཆོས་བདག་འགོག་པའི་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་
པ་འཆད་པ་ལ་དངོས་དང་། འབྲུལ་བ་སྤོང་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རང་སྤེལ་དངོས་སྤྱོད་ཅུམས་
ཀྱི་འདོད་པ་འགོག་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་ནི། དངོས་པོ་བདེན་པར་རྒྱུ་ཡིས་སྐྱེད་མིན་
ཏེ། གཅིག་གིས་གཅིག་མིན་དུ་མས་གཅིག་མི་སྐྱེད། གཅིག་གིས་དུ་མིན་དུ་མས་དུ་མའང་
མིན། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་འབྲུལ་སྤོང་འཆད་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། གཅིག་གིས་གཅིག་
སྐྱེད་སྐྱབ་ཕྱིར་གཞན་རུང་ཕྱིར། འདིར་ནི་དགག་བྱའི་བྱུང་པར་མི་སྤྱོད་འབྲུལ། ཞེས་བྱུང་།
བཞི་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་འཆད་པ་ལ། དངོས་དང་། འབྲུལ་སྤོང་གཉིས་ལས། དང་པོ་
སྟོན་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ནི། རྟེན་འབྲུང་མིན་པའི་ཆོས་ནི་འདིར་མེད་ལ། རྟེན་འབྲུང་ཕྱད་
སྟོན་བརྟེན་ནས་བྱལ་ཅུམ་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱན་ཚུགས་སྐྱབ་རང་དོས་བྱལ་ཅུམས་མིན། ཟབ་རྒྱས་
མཐའ་གཉིས་སེལ་འདི་རིགས་པའི་རྒྱལ། ཞེས་བྱུང་། འདིར་རྟེན་འབྲུང་གི་སྐྱེ་སྐྱབ་བཤད་པ་
སོགས་ཀྱི་ས་བཅད་རང་འབྲེལ་དུ་བཀོད་པ་ཅུམས་མ་བྲིས། གཉིས་པ་འབྲུལ་སྤོང་སྟོན་པའི་
ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་ཚུགས་སྐྱབ་ནམ་མཁའ་བ། རྒྱས་ཀྱང་ཆད་བྱལ་
ཚུགས་སྐྱབ་དོན་མ་བྲས། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པ་འདི་ལ། དངོས་
དང་། འབྲུལ་སྤོང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཅུམ་བདུན་གྱི་གཏན་ཆོགས་དངོས་སྟོན་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་
གཅིག་ནི། རང་དབང་བདག་མེད་སྤང་མིན་དེ་གཞན་མིན། སྤང་པོའི་རྟེན་མིན་སྤང་པོར་
བརྟེན་པའང་མིན། སྤང་དང་མི་ལྟན་དབྱིབས་མིན་ཆོགས་མིན་ཕྱིར། ཤིང་རྟ་བཞིན་དེ་ཆོས་
ཅུམས་ཀྱན་ལ་སྐྱུར། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་དེའི་འབྲུལ་སྤོང་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་ནི།
རྒྱལ་པས་འགར་ཚུལ་གསུམ་མཐུན་སྤང་ཆད་བྱལ་དང་། རྟགས་ཅུམ་བཞེད་ཀྱང་རང་དབང་
ཆད་མིན་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་མི་འདོད་ལུགས་འདིར་རང་རྒྱུད་འབྲུལ། ཞེས་བྱུང་། གོང་གི་ས་
བཅད་གསུམ་པ་གཞི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ལ།
གཞི་གང་ལ་དབྱེ་བ་དང་། དབྱེ་བའི་དོན་དང་། མཆན་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བཤད་དང་། སོ་སོའི་

དབྱེ་བ་དང་། ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་གི་བྱུང་པར་དང་། དགོས་པ་འཁྲུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་
 དང་། ལྷ་བ་དཔལ་པའི་སྒྲིམ་རིམ་དང་། ལྷ་དཔལ་སྒྲིམ་བྱེད་ཟབ་མོའི་སྒྲིམ་རིམ་དང་། རྗེས་སྐྱོབ་
 རྒྱུ་འབྲེལ་བཅས་པ་དང་བཅུ་ལས། དང་པོ་ནི། དབྱེ་གཞི་ཤེས་བྱར་དབྱེ་ངོ་བདེན་པ་
 གཉིས། མང་མིན་ཉུང་ན་མི་འདུ་དེར་གྲངས་ངེས། ཞེས་རྒྱུ་དང་གཉིས་བྱུང་། གཉིས་པ་དབྱེ་
 བའི་དོན་འཆད་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། གནས་ལུགས་མི་རུང་ཀུན་གྱིས་མཛོན་སོགས་
 ཕྱིར། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ལྷོག་པས་འབྱེད། ཅེས་བྱུང་། གསུམ་པ་མཆོན་ཉིད་སྟོན་
 པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། མཆོན་ཉིད་རིགས་ཤེས་ཐ་སྟོན་སྟོ་གང་ལ། དོན་དམ་ཐ་སྟོན་དཔྱོད་
 སོང་དེས་རྟོད་རིམ། ཞེས་བྱུང་། བཞི་པ་སྐྱེ་བཤད་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། དོན་དང་
 དམ་པའང་བདེན་ཕྱིར་དོན་དམ་བདེན། སྐྱིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ངོར་བདེན་ཀུན་རྫོབ་
 བདེན། ཞེས་བྱུང་། ལྷ་པ་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་ནི། དོན་དམ་དབྱེ་བ་གཉིས་བཞི་བཅུ་རྒྱལ་
 སོགས། སྐྱེ་འཕགས་སྟོ་གཉིས་ལུལ་བཅས་རྣམ་གྲངས་གཞན། དབྱེ་མ་རང་ལུགས་ཀུན་རྫོབ་
 ཡང་ལོག་མིན། འདིག་རྟོན་ཤེས་ངོར་མི་དང་གཞུགས་བརྟན་སོགས། བདེན་དང་མི་བདེན་
 ཡང་དག་ལོག་པ་ཅུམ། ཞེས་བྱུང་། རྒྱལ་པ་ཐབས་ཐབས་བྱུང་གི་བྱུང་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་
 རྒྱུ་གཉིས་ནི། ཐ་སྟོན་རིགས་ཤེས་སྟོན་གྲོགས་ཐབས་ཐབས་བྱུང་། ཞེས་བྱུང་། བདུན་པ་
 བདེན་གཉིས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་འཁྲུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི།
 དགོས་པ་ལྷ་ཀུན་བསྒྲིམ་དང་སྤང་སྤང་ཕྱིར། གནས་སྐབས་གསུམ་པར་སྟོང་མིན་སྟོས་བྲལ་
 འཁྲུལ། ཞེས་བྱུང་། བརྟན་པ་ལྷ་བ་དཔལ་པའི་སྒྲིམ་རིམ་སྟོན་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ནི། དང་པོ་
 ལས་འབྲས་སོགས་ཀྱིས་བསོད་མིན་བསྒྲིམ་ བར་དུ་མི་རྟག་སོགས་ཀྱིས་བདག་གཉིས་
 བསྒྲིམ་ཐ་མར་དེ་ཉིད་མཛོན་དུ་གྱུར་རིམ་གྱིས། ལྷ་ཀུན་ནི་བཅས་འདྲིམས་པར་མཛོད་སྟགས་
 བཞེད། ཅེས་བྱུང་། དགུ་པ་ལྷ་དཔལ་སྒྲིམ་བྱེད་ཟབ་མོའི་སྒྲིམ་རིམ་ནི། སྒྲིམ་རིམ་ལྷ་ཡོད་མཁས་
 པའི་གསུང་ལ་སྟོས། ཞེས་རྒྱུ་དང་གཉིས་བྱུང་། བཅུ་པ་རྗེས་སྐྱོབ་རྒྱུ་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་
 སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་ནི། སྟོང་ཉིད་དེ་བཞིན་ཐ་སྟོན་འདྲིམས་དཀའ། བདེན་
 གཉིས་གང་ལས་ཉམས་སྤང་མཐར་ལུང་ཕྱིར། འདི་གཉིས་ཉི་རིང་མི་རིགས་རྒྱུ་འབྲེལ་

གཅེས། །ཞེས་བུང་། །གཉིས་པ་དེའི་ཞར་བུང་མཚན་ཉིད་གསུམ་འཆད་པ་ནི། མཚན་ཉིད་
 གསུམ་མཚུངས་རང་བཞིན་གཞན་དབང་ལ། །བྱིས་པར་ཀུན་བདག་ས་རྒྱལ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་
 བཞེད། །ཅེས་བུང་། །གོང་གི་ས་བཅད་བཞི་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་
 ཆོས་སྟོན་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི།
 རང་མཚན་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་མི་བཞེད་ཕྱིར། །བྱང་པར་སྤྱོད་མོང་མིན་པ་བརྟུན་སོགས་
 མང་། །ཞེས་བུང་། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཕྱི་དོན་དང་ཀུན་གཞི་ཡོད་མེད་དང་།
 བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་། བཅད་ཤེས་ཚད་མ་དང་ཐ་སྟོན་བྱང་པར་དང་། ཡིད་
 མདོན་དང་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སྤྱོད་བྱང་པར་དང་། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་དང་དུས་གསུམ་
 འདོད་ཚུལ་བྱང་པར་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་དང་འབྲས་བུའི་འཐད་པ་ཚོད་སྤོང་དང་བཅས་
 པ་དང་། རང་རྒྱུད་རང་རིག་མི་བཞེད་པ་དང་། མདོན་སྤྱོད་དང་འགོག་བདེན་བྱང་པར་དང་།
 ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་བྱང་པར་དང་། སྤྱི་བ་གཉིས་དང་དེ་སྤངས་ཚུལ་ཀྱི་བྱང་པར་དང་།
 མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་ཀྱི་བྱང་པར་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་བརྟུན་གཅིག་ལས། དང་པོ་སྟོན་པའི་
 ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། ཐ་སྟོན་དཔྱོད་སྟོས་མི་ཞིགས་མི་འབྲུབ་ཕྱིར། ཕྱི་དོན་ཡོད་དང་ཀུན་
 གཞི་མེད་པར་བཞེད། །ཅེས་བུང་། །གཉིས་པ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་
 པ་གཅིག་ནི། དངོས་འདྲིན་ཐར་མིན་དེ་ཉོན་བདག་མེད་མཚུངས། །ཞེས་བུང་། །གསུམ་པ་
 བཅད་ཤེས་ཚད་མ་དང་ཐ་སྟོན་བྱང་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། མ་བསྐྱེད་མེད་དང་
 གསར་རྟོགས་མི་རུང་ཕྱིར། བྱིས་ཤེས་ཀུན་འབྲུལ་བཅད་ཤེས་ཚད་མར་གྲུབ། །ཅེས་བུང་། །བཞི་
 པ་ཡིད་མདོན་དང་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སྤྱོད་ཀྱི་བྱང་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་ནི། ཆོར་
 བ་ཡིད་མདོན་བརྟུན་མདོན་གྱུར་ཀྱང་། །འཕགས་པ་མིན་ཕྱིར་རྟོག་པའི་ཡིད་མདོན་
 དང་། །བདེན་རྣམ་བརྟུན་མདོན་གྱུར་སོ་སྟེ་བཞེད། །ཅེས་བུང་། །ལྷ་པ་བདེན་བཞིའི་རྣམ་
 པ་དང་དུས་གསུམ་འདོད་ཚུལ་ཀྱི་བྱང་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་ནི། སྟོང་ལ་ལྷག་
 མཐོང་སྟོར་ལམ་དུས་མཉམ་དང་། །ཞིག་པ་དངོས་ཕྱིར་བརྟུན་མདོན་སྤྱོད་ཀྱིས། །སྟོར་
 ལམ་འང་མི་སྟེ་བ་དུས་གསུམ་དངོས་པོར་བཞེད། །ཅེས་བུང་། །དུག་པ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་དང་

འབྲས་བུའི་འཐད་པ་ཚྣོད་སྤོང་དང་བཅས་པ་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་ལྟེན་ནི། བསྐྱེད་ཕྱིར་ཞིག་
དངོས་ལས་འགག་མང་སོང་ཡང་། རྩོལ་རྒྱུ་རྒྱུད་མི་བཟེད་འང་འབྲས་བུ་འབྱིན། ཞིག་
དངོས་སྤྲུལ་ཅམ་དབྱེད་མིན་བུམ་དངོས་བཞིན། །དུས་སོང་དག་རྒྱལ་མ་ཞིག་ལྷན་སྐྱེས་
ལ། །སྤང་ན་སྟོན་བྱས་མཐའ་དག་མི་བློན་ཅི། ཞེས་བྱུང་། བདུན་པ་རང་རྒྱུད་རང་རིག་མི་
བཞེད་པའི་བྱེད་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། མ་དབྱེད་མིན་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་རང་རིག་
མིན། ཞེས་བྱུང་། བརྒྱུད་པ་མངོན་སུམ་དང་འགོག་བདེན་གྱི་བྱེད་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་
གཉིས་ནི། སྟོས་ཆེ་མངོན་སུམ་ཡུལ་ཡིན་ཡུལ་ཅན་མིན། །འགོག་བདེན་ཆོས་དབྱིངས་
འཕགས་རྣམས་བདེན་མེད་གཟིགས། ཞེས་བྱུང་། དགུ་པ་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་གྱི་བྱེད་པར་
སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། བྱེད་བཟེད་མི་བྱེད་ཆོར་འདྲུ་འཇིག་བཤད་ཕྱིར། །ལྷག་བཅས་
ལྷག་མེད་འབྲུལ་སྤང་བཟེད་མ་བཟད། ཅིས་བྱུང་། བརྒྱུ་པ་སྐྱིབ་གཉིས་དང་དེ་སྤངས་ཚུལ་གྱི་
བྱེད་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། བག་ཆགས་ཤེས་སྐྱིབ་ཉོན་མིན་མ་རིག་འང་
བཞེད། ཉོན་མོངས་མ་བཟད་ཤེས་སྐྱིབ་སྤོང་མི་ཚྣོམ། ཞེས་བྱུང་། བརྒྱུ་གཅིག་པ་མཐའ་གཉིས་
སེལ་ཚུལ་གྱི་བྱེད་པར་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ནི། སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་
སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ། །དེ་སོགས་སྤྱོད་མོང་མིན་མང་དབྱེད་མ་སྟོས། ཞེས་བྱུང་། གོང་གི་
ས་བཅད་ལྟ་པ་དེ་དག་ངས་བྱེད་ཆད་མའི་བྱེད་པར་འབྲུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་ལ། ཆད་མའི་
བྱེད་པར་དང་། འབྲུལ་སྤོང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གྲངས་ངས་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་
པར་དང་། རྗེས་དཔག་གི་བྱེད་པར་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། མངོན་རྗེས་ཉེར་འཇལ་ལུང་
གི་ཆད་མ་བཞིན། བཤད་གྲང་གཞུལ་བུའི་དབང་གིས་མངོན་རྗེས་གཉིས། ཞེས་རྒྱུ་པ་
གཉིས་བྱུང་། གཉིས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་ནི། ཉུགས་མིན་
འཇིན་སྤངས་ཡུལ་འཇུར་མངོན་སུམ་པར། །བསྐྱེད་མེད་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཆད་མར་
བཞེད། །དབྱེ་ངོ་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རྣལ་འབྱོར་མངོན། ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་རྗེས་
དཔག་གི་བྱེད་པར་བཤད་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། ཉུགས་བརྟེན་སྟོག་ཡུལ་བསྐྱེད་མེད་རྗེས་
དཔག་སྟེ། རྟོག་གྱུར་དཔེ་དང་མིན་ཏུ་སྟོག་འཇལ་བའི། རྗེས་དཔག་ཉེར་འཇལ་ལུང་གི་ཆད་

མར་བཞེད། ཅེས་བྱུང་། གཉིས་པ་འབྲུལ་སྤྱོད་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་གཅིག་དང་རྒྱུ་པ་གཅིག་
ནི། འདྲིན་སྤངས་ཡུལ་ལ་ངེས་འདྲིན་དེར་ཆད་མ། གཞན་གྱིས་གཞོད་བྲལ་དེ་ལ་མི་བསྐྱེད་
ཕྱིར། འབྲུལ་ཡང་ཆད་མར་མི་འགལ་མི་བསྐྱེད་དོན། རྒྱལ་སྤྱོད་མང་བཤད་ཀྱན་རྩོམ་ལ་
ཡང་བཤད། དེའི་ཕྱིར་རྩལ་གྱི་སྤྱོད་བཞིན་གཅིག་ལ་མིན། ཞེས་བྱུང་། གོང་གི་ས་བཅད་གཉིས་
པ་ལམ་ལ། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྣམས་སྦྱོར་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་ཐེག་
པའི་གྲངས་ངེས་བཤད་པ་དང་། ཐེག་པ་སོ་སོའི་བྱུང་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་མདོན་མཐོང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཐབས་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་བ་དང་། སྦྱོར་བྱ་
གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་བསྐྱེད་བ་དང་ཐེག་པའི་གྲངས་ངེས་དང་བཅས་པ་གཉིས། དང་པོ་སྤྱོད་པའི་
ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་ནི། མདོན་མཐོང་ངེས་ལེགས་སྦྱོར་བྱེད་དད་ཤེས་གཉིས། ཤེས་རབ་སྤྱོད་འགྲོ་
དད་པས་སྤྱོད་བྱེད་བྱེད། ཤེས་རབ་གོལ་རྒྱུ་མི་རྟོག་དོན་སྦྱོར་ཕྱིར། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་རྒྱལ་
བའི་མདོ་སྤྱལ་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་ཀྱན་སྦྱོར་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་བསྐྱེད་བ་དང་ཐེག་པའི་གྲངས་
ངེས་དང་བཅས་པ་བཤད་པའི་ཤོ་ལོ་ལོ་ལོ་གཅིག་ནི། དམན་འབྲིང་མཆོག་གི་སྦྱོར་བྱའི་ལམ་
རིམ་དུ། ཆོས་རྒྱལ་ཀྱན་འདུས་དོན་གཉིས་ལས་བཅུ་མས་ཕྱིར། འབྲིང་ལས་ཉན་རང་གཉིས་
དང་དེ་དག་ལས། ཆེན་པོར་ཐེག་ཆེན་ཐེག་པ་བཞི་མིན་འདིར། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ཐེག་
པ་སོ་སོའི་བྱུང་པར་བཤད་པ་ལ། ཉན་རང་གི་ཐེག་པའི་བྱུང་པར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
བྱུང་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་སྤྱོད་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། ཉན་རང་རྟོགས་མཐུན་ས་
བརྒྱད་དུས་འབྲས་དབྱེ། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱུང་པར་བཤད་པ་ལ། མོས་
སྦྱོད་ཀྱི་ས་དང་། འཕགས་པའི་སའི་བྱུང་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་སྤྱོད་པའི་ཆོག་རྒྱུ་
གཉིས་ནི། རྩ་བརྟན་སེམས་བསྐྱེད་པར་ཕྱིན་ཡལ་ག་རྒྱས། ཆོགས་སྦྱོར་ཡོན་ཏན་རྟགས་སྒྲིམ་
ངོ་བོས་འབྱེད། ཅེས་བྱུང་། གཉིས་པ་འཕགས་པའི་སའི་བྱུང་པར་སྤྱོད་པའི་ཤོ་ལོ་ལོ་ལོ་གཅིག་
ནི། ས་བཅུ་མཉམ་བཞག་དབྱེར་མེད་སྦྱོར་རྩལ་གྱི། ཡོན་ཏན་མཛད་སོགས་བཅུ་གཉིས་གོང་
ནས་གོང་། རེ་རེའང་ངེས་ཆོག་དབྱེ་བ་ཡོན་ཏན་རྟོན། རྩམ་སྒྲིམ་ལྟས་གཉིས་སྤང་གཉིན་
བརྒྱད་ཀྱིས་བཤད། ཅེས་བྱུང་། གོང་གི་ས་བཅད་གསུམ་པ་འབྲས་སུ་ལ། མཉམ་བཞག་མཐར་

ཕྱིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་གཟིགས་ཚུལ་དང་། སྐྱ་ཡི་དབྱེ་བ་འབྲུལ་སྤོང་
དང་བཅས་པ་དང་། སྐྱ་བཞི་བྱད་པར་དུ་བཤད་པ་དང་། གསང་གསུམ་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་
དང་། སྟོབས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པའི་ཚུལ་དང་། འཕྲིན་ལས་བསམ་ཡས་རྒྱུ་མི་འཆད་པ་
དང་བདུན་ལས། དང་པོ་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་ནི། འབྲས་བུ་མཉམ་རྗེས་རེས་མིན་ངོ་བོ་
གཅིག་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རྣམ་རྟོག་ཀྱི་ཞི་བས། །གནས་བརྟན་བཞེངས་མིན་རྗེས་ཐོབ་བྱ་
བའང་མཛད། །ཅིས་བྱང་། གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི།
ཆོས་དབྱིངས་གཟིགས་ངོར་སྟོས་པ་ཀུན་ལོག་ཀྱང་། །མ་བརྟགས་ངེ་སྟེད་སྐྱ་རུ་ར་བཞིན་
མཆེན། །ཞེས་བྱང་། གསུམ་པ་སྐྱ་ཡི་དབྱེ་བ་འབྲུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་
གཉིས་ནི། སྐྱ་གཅིག་སྐྱ་གཉིས་གསུམ་བཞི་ལྟར་བཞེད་ཕྱིར། །བྱབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་མི་མངའ་གཞན་
ངོར་འབྲུལ། །ཞེས་བྱང་། བཞི་པ་སྐྱ་བཞི་བྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་དང་། ཡེ་ཤེས་
ཆོས་སྐྱ་དང་། འོངས་སྐྱ་དང་། སྐུལ་སྐྱ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོ་བྱར་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ངོ་
བོ་ཉིད། །ཅིས་བྱང་། གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་
སྟེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་སོགས། །ཞེས་བྱང་། གསུམ་པ་འོངས་སྐྱ་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི།
ལྷ་ལྷན་སྤང་བ་མི་སྤྱད་འོངས་སྟོད་རྫོགས། །ཞེས་བྱང་། བཞི་པ་སྐུལ་སྐྱ་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་
གཉིས་ནི། བཟོ་དང་སྐྱེ་བ་བྱང་ཆུབ་སྐུལ་སྐྱ་གསུམ། །སྟོན་འདེབས་དུག་ཅུང་དབྱངས་ཀྱིས་
མཁའ་ཀུན་འགོངས། །ཞེས་བྱང་། ལྷ་པ་གསང་གསུམ་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་
གསུམ་ནི། གསང་གསུམ་རོལ་པ་ཀུན་བྱབ་སྐུལ་བས་མཐོང་། །སྐྱད་ཅིག་བསྐུལ་བར་བསྐྱོག་
དང་བ་སྐྱ་རེར། །བརྟན་གཡོ་བཀོད་ཀྱང་མཁའ་བཞིན་ཆེ་ཆུང་མིན། །ཞེས་བྱང་། དུག་པ་
སྟོབས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་ནི། སྟོབས་བཅུ་གཞན་དང་
མ་འདྲེས་བཅོ་བརྒྱད་སོགས། །མཛད་བྱང་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས། །བརྗོད་ལ་ཞུགས་
ཀྱང་མི་རྫོགས་མཁའི་མཐའ་བཞིན། །ཞེས་བྱང་། བདུན་པ་འཕྲིན་ལས་བསམ་ཡས་རྒྱུ་མི་
འཆད་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། གང་འདུལ་ལྷན་གྱུབ་འཕྲིན་ལས་རྟག་ཏུ་
སྟོན། །ཞེས་བྱང་། གྱུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་འབྲུལ་སྤོང་གཏོང་ལཱ་སྦྱ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་

ལས་མཐའ་ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་གཉིས་པའོ། །

གོང་གི་ས་བཅད་གསུམ་པ་ཞར་བྱང་འབྲས་བུ་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དོགས་གཙུག་ལ། མདོ་ལྷགས་ཀྱིས་སློབ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་འབྲུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་དང་། ལམ་ལྷུར་བུལ་གྱི་བྱང་པར་དང་། ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་སྤྲ་མེད་ལས་གཞན་དུ་སྤྲས་ཚུལ་དང་། དེའི་དོན་གྱིས་སྤྲ་མེད་སྤྱི་དང་བྱང་པར་དུ་གསང་གསུམ་སྟོན་པའི་རྒྱུད་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་གྲུབ་པ་སྟེ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྟོན་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་དང་རྒྱུད་པ་གཅིག་ནི། མདོ་ལྷགས་གཉིས་ཀས་ཉོན་སློབ་ཀྱན་ཟད་ཅུས། །ཡུལ་མཆོག་བསྟན་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་མཆོག་སྤྲས་བཞིན། །དྲི་གཙུག་བསྟན་ཀྱང་གཉེན་པོ་མཆོག་སྤྲས་ཕྱིར། །ཤེས་སློབ་རྒྱུད་སྤྲ་ལྷགས་ལས་མདོས་མི་ཅུས། །དེ་ཕྱིར་སྤྲ་གཉེན་སྤྲས་པ་མགོ་མཚུངས་འབྲུལ། །ཞེས་བྱང་། གཉིས་པ་ལམ་ལྷུར་བུལ་གྱི་བྱང་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་གཅིག་ནི། ཐབས་ཟབ་མང་ཕྱིར་ལམ་ལའང་ལྷུར་བུལ་ཆེ། །ཞེས་བྱང་། གསུམ་པ་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་སྤྲ་མེད་ལས་གཞན་དུ་སྤྲས་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ནི། ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་རགས་སྤིན་ཏུ་སྤྲ། །སྤྲངས་ཕྱིར་ཐེག་དང་མདོ་རྒྱུད་གོང་ནས་གོང་། །འོག་མར་གཞན་གཉིས་བཤད་ཀྱང་གསུམ་པ་ནི། །དགོངས་གཞིར་རུང་ཡང་མདོ་རྒྱུད་འོག་མར་མིན། །ཞེས་བྱང་། བཞི་པ་དེའི་དོན་སྤྲ་མེད་སྤྱི་དང་བྱང་པར་དུ་གསང་གསུམ་སྟོན་པའི་རྒྱུད་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་གསུམ་ནི། སྤྲ་མེད་སྤྱི་དང་རྒྱུད་རྒྱལ་དག་ན་གསལ། །སྐལ་ལྷན་གྲུབ་དབང་བྱེ་བས་ཅེར་གཤེགས་ཤུལ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་གསང་ལམ་མཆོག་ཏུ་གྲུབ། །ཅིས་སོ། །ཞེས་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་བྱང་པར་བྱེ་ནས་གསང་ཆེན་མཆོག་ཏུ་སྤྲུབ་པའི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་གསུམ་པའོ། །

ཅ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བྱང་པར་གཟུགས་རྒྱན་དང་། དཔེ་རྒྱན་གྱི་སྟོན་སྤྲས་པ་ནི། །འཇམ་མགོན་མཆོག་གཟི་ལས་འོངས་འབྲུལ་ཐུན་བྲལ། །དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོས་སྤྲས་བཞིན་སྟོན་འདེབས་འགྲིགས། །ཐུབ་དབང་གསུང་བཞིན་ཐོག་མཐའ་བར་དུ་འང་དག། །འཇམ་སྤིང་རྒྱན་མཆོག་ལྷགས་ཀྱན་འདུས་

བཞིན་བསྐྱོད་། ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བྱུང་། གཉིས་པ་གསུང་རབ་ལ་མི་ལྟ་མི་སྒྲོབ་པར་སྒྲོམ་
ཆེན་པར་སྒྲོམ་པ་དང་། སྒྲོ་གྲོས་དམན་པ་དང་ཐན་ཐུན་རེ་སྦྱངས་ཅམ་དང་ཐུབ་བསྟན་མཐའ་
དག་ལ་སྦྱངས་པའི་བྱུང་པར་སྒྲོན་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ནི། འགའ་ཞིག་མ་བསྐྱབ་ལོང་བས་
མཐར་བཁོད་འདོད། །ལ་ལ་སྒྲོ་དམན་གྱི་བས་སྦྱང་ཁུར་ལེན། །པལ་ཆར་སྦྱངས་ཅམ་རི་ཕུན་
བཏེགས་པས་སྒྲེམས། །ཐུབ་བསྟན་ནོར་འཛིན་ཀུན་འདེགས་ཀུམ་སྟ། ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་
ཟབ་རྒྱས་གྱི་བྱུང་པར་ཕྱ་མོ་གཉིས་ཆོགས་རྟོགས་པ་དཀོན་པར་སྒྲོན་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་
ནི། མཁས་ལས་ཆེས་མཁས་འཕགས་བོད་མང་པོས་ཀྱང་། །ཐུགས་ངོར་ཟབ་རྒྱས་ཐག་མཁན་
ཀང་པ་བཞིན། །རེས་གྱིས་མ་བདེ་སྤང་སྤོང་བྱུང་འབྲེལ་ལམ། །མ་རྟེན་ལུང་རིགས་འཁར་
བས་ཅི་ཡང་བཅུལ། ཞེས་བྱུང་། བཞི་པ་རང་གཞན་གྱི་ཐུབ་མཐའི་བྱུང་པར་ཆོལ་བ་ལ་
བྱི་ནང་གི་པཎ་ཆེན་ཀུན་ཀྱང་འབད་པ། ཆོས་གྲགས་དང་དཔལ་ལྷ་གཅིག་ཨ་ཉི་ཤའི་རྣམ་
ཐར་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་བསྟན་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ནི། རང་གཞན་མཁས་མང་སྟེ་དབང་སྤོང་གིས་
རོལ། །པན་དང་བདེ་བའི་རིན་ཆེན་འཕྱར་བུས་གང་། །དགག་སྐྱབ་ལྡབས་འཁྲུག་ཐུབ་མཐའི་
མཆོར་བཁོད་སྤྲད། །དེད་དཔོན་མཁས་རྣམས་སྟེ་རྩེད་ཅི་ཡང་འཇུག་ཅིས་བྱུང་། །ལྷ་པ་ཐུབ་
མཐའི་མཐར་མ་སོན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོས་ཏེ་རང་གིས་ཐུབ་མཐའི་མཐར་སོན་པའི་ཁེངས་
གཏམ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་ནི། རིགས་པའི་སྟེ་རྩེད་ས་དམན་འཁྲུལ་དང་པོའི་རྒྱད། །བརྟུངས་
པས་ཚུལ་ཞིག་འགས་ཀྱང་ཐུབ་མཐའི་མཆོར། །བྱིན་སྒྲེམས་དེགས་སྦྱངས་ལུགས་གཉིས་
ཀུན་མཐོང་བྱིར། །ཐུབ་མཐའ་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་ཁོ་བོས་བྱིན། ཞེས་སོ། །དེ་ནས་སྒྲོན་ལམ་
གྱི་བྱུང་པར་སྒྲོན་པའི་ཆོགས་བཅད་གསུམ་ནི། སྒྲོ་བཟང་མེས་བྱིན་རང་ལུགས་ལམ་གསུམ་
འབབས། །རྣམ་དབྱེད་ལྟ་ཆེན་རལ་འོངས་རྟོག་གེ་ཡིས། །བཤུང་བསྐྱེད་ནོར་ལྟའི་ཀང་བྱི་
བཀྲས་ཆབ་གྱིས། །རྩོངས་འཁྲུལ་དུག་ཅན་རྒྱ་ཆོགས་དག་གྱུར་ཅིག །རིན་ཆེན་ཁུར་སྟེ་མཆོ་
ཆེན་སྐར་རགས་གཡོ། །ཉི་ལྷའི་སྒྲོན་འདེགས་ལྟན་པོ་གནས་དེ་སྤྲིད། །འདིས་ཀྱང་གསར་
བཤད་ཁུར་སྟེ་གྲགས་སྟན་གཡོ། །ལེགས་བཤད་སྒྲོན་མེས་ས་གསུམ་སྤང་བྱེད་ཤོག །ཆོས་
དབྱིངས་གཤིས་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཐུས། །འགྲོ་རྣམས་རྩ་འཕྱུལ་བཞིན་དུ་ས་རིམ་

བཤོད། །ཉ་རྒྱས་སྒྲ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་ནས། །ཉི་མ་བརྒྱས་གསལ་ཀུན་མཁྱེན་ལྷུང་ཐོབ་
ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ནི་ཞུ་སེར་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་འབྲས་སྒོ་མང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པ་བསྟན་
འཛིན་དང་། བྲ་སྒོ་མ་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ། དགེ་བཤེས་སྤྱལ་བཟང་ཐབས་མཁས། དཀོན་མཆོག་ལ་མི་བྱེད་
པའི་དད་ལྡན་ཆོས་རྗེ་རབ་བརྟན་བཅས་ནས་བསྤྱལ་ངོར། ལས་དང་པོ་བ་འགའ་རེ་ལ་ཅུང་ཟད་པན་གྱིད་
པའི་རེ་བས། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༥ལོར་འབྲས་སྒོ་མང་དགེ་མིང་ངག་དབང་ཉི་མས་བྲིས་པ་དགེའོ། ། མཛུ་ལོ།

༡༡། །འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྟོད་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཆེག་དོན་རྩ་སྟོད་
ཅེས་བྲ་བ་བཞུགས་སོ། །

ལྷ་འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྟོད་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཉིད་འཆད་པ་ལ་གསུམ།
མཆན་གྱི་དོན་དང་། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི་རྒྱ་གར་ལ་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ།
གཞུང་འདིའི་མཆན། ལྷ་མྱ་ང་ལྷ་མྱ་པ་ཁྱི་ལྷ་མྱ་རྩ་པོ་དང་སྐད་དུ། ལྷ་མྱ་ནི། འཕགས་པ། ལྷ་
མྱ་ནི་བཟང་པོ། ལྷ་མྱ་ནི་སྟོད་པ། པ་ཁྱི་ལྷ་མྱ་ནི་སྟོན་ལམ། རྩ་པོ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལོ། །

གཉིས་པ་འགྱུར་གྱི་ཕྱག་ནི། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་
ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་མདོ་ལས་སྒྲིང་གཞི་རི་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་
དང་། གཞུང་གི་དོན་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཟང་པོ་སྟོད་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་མདོ་
འདི་སངས་རྒྱས་པལ་ཆེན་གྱི་ནང་ཆོན་སྒྲིང་པོ་བཞོད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་
གཞོན་ནུ་ལོར་བཟང་གིས་དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་ལྷ་བཅུ་ཙུ་གསུམ་བསྟེན་པའི་མཐའ་མ་
བྱང་རྒྱལ་ལེམས་དཔའ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་མཇལ་བའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་གི་
དང་པོ་ལྷ་བཅུ་ཙུ་གཉིས་པོ་ནམས་འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས། མདོ་འདི་ཉིད་ལས་ཤེས་
པར་བྱལོ། །ང་གསུམ་པ་ནི། གཞོན་ནུ་ལོར་བཟང་དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱལ་རྒྱ་མཆོས་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོན་ལམ་མཐའ་
ལས་པ་དང་ལྷན་པ་འཕགས་པ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་མཆོག་ཏུ་གྱས་པ་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་
ཆེ་བྱང་རྒྱལ་ལེམས་དཔའ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ལྟས་ཆེན་པོ་མཐོང་བར་
གྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཡང་དག་པ་སྦྱེས་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོན་ལམ་
མཐའ་ལས་པའི་མིག་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེས། བྱང་རྒྱལ་ལེམས་དཔའ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་དངོས་

སྒྲིམ་པ་སྐབས། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤྱོད་སེང་གའི་ཁྲི་རིན་པོ་
 ཆེ་པ་སྤྱི་ལོ་ལྷུང་པོ་ཅན་གྱི་སྤྱི་ལོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ཆོག་སྐྱེ་མཆོས་བསྐྱོར་ཏེ་བ་སྤྱི་ལོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཅད་ནས་ཞིང་རྣམས་རྒྱ་མཆོའི་དུས་
 གསུམ་གྱི་བཀོད་པ་མཐའ་དག་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྟོན་ཅིང་། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་མཛད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤང་བ་ཡང་
 དག་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་སྟོན་པའི་རྣམ་པར་རྩལ་པས་བརྒྱན་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམ་པར་
 སྤང་མཛད་ཀྱི་དུང་དུ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དུང་དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་རྣམ་པར་རྩལ་པ་འདི་ཉིད་རྣམ་པར་བཅེ་བ་ཕྱོགས་བཅུའི་
 ཞིང་རྣམས་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་རེ་རེ་ལའང་རྣམ་པར་ཐར་པ་འདི་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 རྣམ་མཁའི་མཐའ་ཁྲམས་པར་རྒྱས་པར་འགོངས་པའི་རྣམ་པར་རྩལ་པས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
 རྟེ། དེའི་མོད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོང་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བཅུ་ཡང་ཐོབ་པར་
 བྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོས་ཕྱག་གཡས་པ་གཞོན་ཅུའི་གཙུག་ཏུ་བཞག་པའི་མོད་
 ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་པས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་
 པར་མཛད་ནས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་དེ་རི་ལྷ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཚུལ་
 མཆན་ཅམ་ཐོས་པས་ཀྱང་འགྲོ་བ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་
 ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་ན། གཞོན་ཅུས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་རྩལ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
 ཀྱན་ཏུ་འཇུག་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱུང་ནས་བཟང་པོ་སྟོང་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་
 འདི་བསྟན་པར་བྱུར་རྟོ། །འདི་ནི་སྤྱི་ལོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་བཟང་པོ་སྟོང་
 པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་སྤྱི་ལོ་གཞི་རྩའི་མཆོར་བའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། གཞུང་གི་དོན་དངོས་ནི། འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྟོང་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་
 རྒྱལ་པོ་ལ། ཆོག་སྐྱེ་སྤྱོད་པ་དུག་ཅུ་རེ་གཉིས་ཡོད་པ་རྣམས། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་
 ཀྱི་སྤྱི་ལོ་བཟང་པོའི་བཟང་པོ་སྟོང་པའི་བསྐྱེད་དོན་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ལ། ཕྱག་
 འཆོལ་བ་དང་། མཆོད་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་བཟང་པོ་བཤགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་

བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བ་དང་། ཟུང་ན་ལས་མི་འདེམ་བར་གསལ་བ་
 འདེབས་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྡུ་བ་དང་། བསྡུ་བ་དེའི་རབ་དབྱེ་དང་། བསྡུ་བའི་མཐའ་
 དང་། དེའི་ཕན་ཡོན་ཏེ་བཅུ་ལས། དང་པོ་ཕྱག་འཛུལ་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ། སྒྲིམ་གསུམ་
 བསྐྱེད་པའི་ཕྱག་ནི། རི་སྒྲིབ་སྲུ་དག་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་ཏེན་ན། རྩལ་གསུམ་གཤེགས་
 པ་མི་ཡི་སང་གེ་ཀུན། ཁབ་དག་གིས་མ་ལུས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ། ལུས་དང་དག་ཡིད་དང་
 བས་ཕྱག་བཞིའོ། ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱང་། གཉིས་པ། ལུས་ཀྱི་ཕྱག་ནི། བཟང་པོ་
 སྦྱོང་པའི་སྦྱོན་ལམ་སྟོབས་དག་གིས། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ། ཞིང་གི་
 རུལ་སྒྲིབ་ལུས་རབ་བརྟན་པ་ཡིས། རྒྱལ་བ་ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱག་འཛུལ་ལོ། ཞེས་པའི་ཆོགས་
 བཅད་གཅིག་བྱང་། གསུམ་པ། ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་ནི། རུལ་གཅིག་སྒྲིབ་ན་རུལ་སྒྲིབ་སངས་རྒྱས་
 རྣམས། སངས་རྒྱས་སྲས་ཀྱི་དབྱུང་ན་བཞུགས་པ་དག རྟེན་ལྗོངས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་མ་
 ལུས་པ། ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་དག་གིས་གང་བར་མོས། ཅེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱང་།
 བཞི་པ། དག་གི་ཕྱག་ནི། དེ་དག་བསྐྱེད་པ་མི་བཟང་རྒྱ་མཚོ་རྣམས། དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་
 རྒྱ་མཚོའི་སྒྲ་ཀུན་གྱིས། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་བརྗོད་ཅིང་། ཁབ་དེ་བར་གཤེགས་པ་
 ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བསྟོད། ཅེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱང་།

རྩ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ། མཚོད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ། སྒྲ་ན་ཡོད་པའི་
 མཚོད་པ་ནི། མེ་ཏོག་དམ་པ་ཕྱེང་བ་དམ་པ་དང་། སིལ་སྟན་རྣམས་དང་བྱག་པ་གདུགས་
 མཚོག་དང་། མར་མེ་མཚོག་དང་བདུག་སྟོས་དམ་པ་ཡིས། རྒྱལ་བ་དེ་དག་ལ་ནི་མཚོད་
 པར་བཞི། རྩ་བཟང་དམ་པ་རྣམས་དང་དྲི་མཚོག་དང་། བྱེ་མ་ཕུར་མ་རི་རབ་མཉམ་པ་
 དང་། བཀོད་པ་བྱང་པར་འཕགས་པའི་མཚོག་ཀུན་གྱིས། རྒྱལ་བ་དེ་དག་ལ་ནི་མཚོད་པར་
 བཞི། ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་བྱང་། གཉིས་པ། སྒྲ་ན་མེད་པའི་མཚོད་པ་ནི། མཚོད་
 པ་གང་རྣམས་སྒྲ་མེད་རྒྱ་ཆེ་བ། དེ་དག་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མོས། བཟང་པོ་སྦྱོང་ལ་
 དང་པོ་སྟོབས་དག་གིས། རྒྱལ་བ་ཀུན་ལ་ཕྱག་འཛུལ་མཚོད་པར་བཞི། རྩ་བའི་ས་བཅད་
 གསུམ་པ། སྒྲིག་པ་བཤགས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཕྱག་དབང་གིས་ནི། ལུས་དང་

ངག་དང་དེ་བཞིན་ཡིད་གྱིས་ཀྱང་། སྤྲིག་པ་བདག་གིས་བགྱིས་པ་ཅི་མཆིས་པ། རྟེན་དག་
 ཐམས་ཅད་བདག་གིས་སོ་སོར་བཤགས། ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། ཚུ་བའི་ས་
 བཅད་བཞི་པ། དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ནི། རྩྱགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཀུན་དང་སངས་རྒྱུ་
 གས། རང་རྒྱལ་རྣམས་དང་སློབ་དང་མི་སློབ་དང་། འཁྱོ་བ་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་གང་ལ་
 ཡང་། རྟེན་དག་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་བདག་ཡི་རང་། ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། ཚུ་བའི་
 ས་བཅད་ལྔ་པ། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་ནི། གང་རྣམས་རྩྱགས་བཅུའི་འཛིག་ཉེན་
 སློན་མ་དག་ བྱང་ཆུབ་རིམ་པར་སངས་རྒྱུ་མ་ཆགས་བརྟེས། ཁལ་ལོན་པོ་དེ་དག་བདག་གིས་
 ཐམས་ཅད་ལ། འཁོར་ལོ་སློན་ན་མེད་པ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ། ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་
 བྱུང་། ཚུ་བའི་ས་བཅད་དྲུག་པ། རྩ་རན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། རྩ་རན་
 འདའ་སྟོན་གང་བཞེད་དེ་དག་ལ། འཁྱོ་བ་ཀུན་ལ་ཕན་ཞིང་བདེ་བའི་བྱིར། བསྐྱལ་པ་ཞིང་
 གི་རྩལ་སྟེད་བཞུགས་པར་ཡང་། བདག་གིས་ཐལ་མོ་རབ་སྦྱོར་གསོལ་བར་བགྱི། ཞེས་པའི་
 ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། ཚུ་བའི་ས་བཅད་བདུན་པ། དགེ་བ་བསྟོན་པ་ནི། རྩྱག་འཆལ་བ་
 དང་མཆོད་ཅིང་བཤགས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྐྱལ་ཞིང་གསོལ་བ་ཡི། དགེ་བ་རྒྱང་
 ཟུང་བདག་གིས་ཅི་བསགས་པ། ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བྱིར་བསྟོན། ཞེས་པའི་
 ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། ཚུ་བའི་ས་བཅད་བརྒྱད་པ། བསྟོན་པའི་རབ་དབྱེ་ལ། རྣམ་པ་བཅུ་
 དྲུག་ཡོད་དེ། བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྟེན་པ་དང་། སྤྲིག་
 པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་མ་གོས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པ་
 དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་བགོ་བ་དང་། སྐལ་བ་མཉམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 དང་འཕྲད་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཇལ་ནས་དེ་བསམ་སྦྱོར་གཉེས་ཀྱིས་
 རྩལ་བཞིན་དུ་མཉེས་པར་བྱེད་པར་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་དུ་འཕྱར་
 བར་སྟོན་པ་དང་། མི་ཟད་པའི་མངོན་ཐོབ་པར་སྟོན་པ་དང་། འཇུག་པ་དང་། སྟོབས་བཅུ་
 ཐོབ་པར་སྟོན་པ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་དང་བདུད་ཀྱི་སྟོབས་གསུམ་གཉེན་པོ་བཟང་པོ་སྦྱོད་
 པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚུ་བ་ནས་འཛོམས་པར་སྟོན་པ། རྫོགས་སྤྱིན་སྦྱང་གསུམ་གྱི་རུས་པ་རྫོགས་

པའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུའི་གནས་བརྒྱད་ལ་སློབ་པར་སློན་པ། དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
སློབ་པ། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེད་བ་དང་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ། བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་
པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། དང་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཚོན་པ་དང་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་
རྒྱུགས་པའི་བསམ་པ་ནི། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ཚུགས་བཅུ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་དག་
ན་གང་བཞུགས་མཚོན་གྱུར་ཅིག །གང་ཡང་མ་བྱོན་དེ་དག་རབ་ཐུར་བར། །བསམ་རྒྱུགས་
བྱང་ཆུབ་རིམ་པར་སངས་རྒྱས་སློན། །ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་བྱང་། གཉིས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་བསམ་པ་ནི། རྒྱུགས་བཅུའི་ག་ལའི་ཞིང་རྣམས་རི་སྟེང་པ། །དེ་དག་
རྒྱ་ཆེར་ཡོངས་སུ་དག་གྱུར་ཅིག །བྱང་ཆུབ་ཤིང་དབང་དུང་གཤེགས་རྒྱལ་བ་དང་། །སངས་
རྒྱས་སྤྱི་ལོ་རབ་རྟུ་གང་བར་ཤོག །ཅེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱང་། གསུམ་པ། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་སྤྱད་དུ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་སྦྱོར་བ་ནི། རྒྱུགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་
གང་རྣམས་རི་སྟེང་པ། །དེ་དག་རྟག་རྟུ་ནད་མེད་བདེ་རྒྱུར་ཅིག །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་
དོན་རྣམས་ནི། །མཐུན་པར་གྱུར་ཅིག་རེ་བའང་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་པའི་ཆོགས་བཅད་
གཅིག་བྱང་། གཉིས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྗེད་པར་སློན་པ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ། རྒྱེ་
བ་བླན་པར་སློན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་པ་དག་ནི་བདག་སྦྱོང་ཅིང་། །འགྲོ་བ་ཀུན་རྟུ་རྒྱེ་བ་
བླན་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱུང་གཉིས་བྱང་། གཉིས་པ། རབ་རྟུ་འབྱུང་བར་སློན་པ་ནི།
ཆོ་རབས་ཀུན་རྟུ་འཆི་འཕོ་རྒྱེ་བ་ན། །རྟག་རྟུ་བདག་ནི་རབ་རྟུ་འབྱུང་བར་ཤོག །ཅེས་པའི་
ཆོག་རྒྱུང་གཉིས་བྱང་། རྒྱེ་བ་བླན་ཞིང་རབ་རྟུ་འབྱུང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྗེད་པའི་
རྒྱ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། རྒྱལ་བྱིས་མི་ཉམས་པར་སློན་པ་ནི། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་རྗེས་
སུ་སློབ་གྱུར་ཏེ། །བཟང་པོ་སྦྱོང་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་བྱེད་ཅིང་། །རྒྱལ་བྱིས་སྦྱོང་པ་རི་མེད་
ཡོངས་དག་པ། །རྟག་རྟུ་མ་ཉམས་སྦྱོན་མེད་སྦྱོང་པར་ཤོག །ཅེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་
བྱང་། རྒྱལ་བྱིས་མི་ཉམས་པར་སློན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྗེད་པའི་རྒྱ་གཉིས་
པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ། འགྲོ་བ་ལོ་ལོ་སྤྱི་སྤྱི་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པར་སློན་པ་ནི། ལྷ་ཡི་སྐད་དང་
སྤྱད་དང་གཞོན་སྦྱོར་སྐད། །བྱལ་བུམ་དག་དང་མི་ཡི་སྐད་རྣམས་དང་། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་

ནམས་ཇི་ཅམ་པར། བཅས་ཅད་སྐད་དུ་བདག་གིས་ཆོས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་པའི་ཆོག་པ་བཅད་
གཅིག་བྱང་། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྟེན་པའི་རྒྱ་གསུམ་པའོ། །ལྷ་པ། རྒྱུ་འཇམ་
ཞིང་པར་བྱིན་དུག་ལ་བཙོན་པར་སྟོན་པ་ནི། དེས་ཤིང་པ་རོལ་བྱིན་ལ་རབ་བཙོན་ཏེ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་ནི་ནམ་ཡང་བརྟེན་མ་གྱུར། ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་བྱང་། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་མི་བརྟེན་པའི་རྒྱ་བཞི་པའོ། །

དེ་ཡན་ཆད་ཆོག་པ་བཅད་བྱེད་དང་བཞིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྒྱུན་
གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་འབྲུབ་པར་སྟོན་པའོ། །དུག་པ། སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྲོང་བར་སྟོན་པ་ནི། སྤྲིག་པ་
གང་ནམས་སྤྲིབ་པར་གྱུར་པ་དག་ །དེ་དག་མ་ལུས་ཡོངས་སུ་བྱང་བར་ཤོག། ཅེས་པའི་ཆོག་
རྒྱུ་གཉིས་བྱང་། གསུམ་པ། སྤྲིག་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་མ་གོས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་
འབད་པ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་བདུད་ཀྱི་ལས་ནམས་ལས། ཁྲོལ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་འགོ་བ་
ནམས་སུ་ཡང་། །རི་ལྟར་པ་སྟོང་ཆུས་མི་ཆགས་པ་བཞིན། །ཉི་ཟླ་ནམ་མཁའ་ཐོགས་པ་མེད་ལྟར་
སྟུང་། ཅེས་པའི་ཆོག་པ་བཅད་གཅིག་བྱང་། བཞི་པ། སེམས་ཅན་ལ་པན་འདོགས་པར་སྟོན་
པ་ནི། ཞིང་གི་ཁྲོན་དང་ཕྱོགས་ནམས་ཇི་ཅམ་པར། །ངན་སོང་སྟུག་བསྐྱེད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་
བྱེད། །བདེ་བ་དག་ལ་འགོ་བ་ཀྱན་དགོད་ཅིང་། །འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་པན་པར་
སྟུང་། ཅེས་པའི་ཆོག་པ་བཅད་གཅིག་བྱང་། ལྷ་པ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་བགོ་བར་
སྟོན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སྦྱོད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་བྱེད་ཅིང་། །སེམས་ཅན་དག་གི་སྦྱོད་དང་
མཐུན་པར་འཇུག། བཟང་པོ་སྦྱོད་པ་དག་ནི་རབ་ལྟོན་ཅིང་། །མ་འོངས་བསྐྱེད་པ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་
གྱུར་ཅིག། ཅེས་པའི་ཆོག་པ་བཅད་གཅིག་བྱང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་།
སེམས་ཅན་གྱི་སྦྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་བྱ་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་སྦྱིན་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་མ་
འོངས་པའི་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྦྱོར་བར་སྦྱོད་པའི་གོ་ཆ་བགོ་བའོ། །དུག་པ། སྐལ་བ་
མཉམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་འཕྲད་པར་སྟོན་པ་ནི། བདག་གི་སྦྱོད་དང་མཚུངས་
པར་གང་སྦྱོད་པ། །དེ་དག་དང་ནི་རྟག་ཏུ་འགོགས་པར་ཤོག། །ལུས་དང་དག་ནམས་དང་ནི་
སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །སྦྱོད་པ་དག་དང་སྟོན་ལམ་གཅིག་ཏུ་སྟུང་། ཅེས་པའི་ཆོག་པ་བཅད་

གཅིག་བྱང་། འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གྲོགས་བཟང་པོ་དང་ཕྱད་ནས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་ལ་སློབ་པར་སློན་པའོ། །བདུན་པ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཉེས་པར་བྱེད་པར་སློན་པ་ནི། བདག་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་གྲོགས་པོ་གང་། །བཟང་པོ་སྦྱོད་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་བཅིང་པ། །དེ་དག་དང་ཡང་རྟག་ཏུ་འཕྱད་པར་ཤོག །དེ་དག་བདག་གིས་ནམ་ཡང་ཡིད་མི་དབྱང་། །ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱང་། འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྱད་ནས་དེ་བསམ་སྦྱར་གཉེས་གྱི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བསྟེན་པར་སློན་པའོ། །བརྒྱད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་ཏུ་འགྱུར་བར་སློན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལྷན་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་མགོན་པོ་རྣམས་༥ མངོན་སུམ་རྟག་ཏུ་བདག་གིས་རྒྱལ་བ་བཟུ། །མ་འོངས་བསྐལ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་སྦྱོར་བར། །དེ་དག་ལ་ཡང་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེར་བཅི། །ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱང་། འདི་ནི་མཆོག་གི་སྦྱལ་སྦྱར་དངོས་སུ་མངལ་ནས་མཉེས་པར་བྱེད་པར་སློན་པའོ། །དགུ་པ། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འདྲིན་པར་སློན་པ་ནི། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་འདྲིན་ཅིང་། །བྱང་ཆུབ་སྦྱོད་པ་ཀུན་ཏུ་སྤང་བར་བྱེད། །བཟང་པོ་སྦྱོད་པ་རྣམས་སྦྱོང་བ་ཡང་། །མ་འོངས་བསྐལ་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱད་པར་བཅི། །ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱང་། དེ་ཡང་རྒྱང་པ་དང་པོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དམ་པའི་ཆོས་རང་གིས་འདྲིན་པ་དང་། །གཉེས་པས་ལུང་གི་ཆོས་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་། །གསུམ་པས་རྟོགས་པའི་ཆོས་འདྲིན་ཅིང་སྟེལ་བ་དང་། །བཞི་པས་དེ་རྣམས་ཏུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྦྱོད་པར་སློན་པའོ། །བཅུ་པ། མི་ཟད་པའི་མངོན་ཐོབ་པར་སློན་པ་ནི། སྤྱི་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡང་འཁོར་བ་ན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དག་ནི་མི་ཟད་བརྟེས། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཉིང་འདྲིན་རྣམས་ཐར་དང་། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་མི་ཟད་མངོན་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱང་། བཅུ་གཅིག་པ་འཇུག་པ་ལ་བརྒྱད་ལས། །དང་པོ། རྒྱལ་གཅིག་གི་སྟངས་ཏུ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་སྟེང་གིས་དག་པའི་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་དེ་དག་ཀུན་ལ་སངས་རྒྱས་ལྷན་དང་བཅས་པ་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་བཟུ་བར་སློན་པ་ནི། རྒྱལ་གཅིག་སྟེང་ན་རྒྱལ་སྟེང་ཞིང་རྣམས་ཉེ། །ཞིང་དེར་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་སངས་རྒྱས་རྣམས། །སངས་རྒྱས་ལྷན་གྱི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སྦྱོད་པ་སྦྱོང་ཅིང་བཟུ་བར་

བཅི། ཁྱིམ་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱང་། གཉིས་པ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཁིང་ཁམས་
 ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྟར་བལྟ་བར་སྒྲོན་པ་ནི། དེ་ལྟར་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་སུ་ཡང་། སྒྲི་
 ཅམ་ཁྱོན་ལ་དུས་གསུམ་ཆད་སྟེད་ཀྱི། སངས་རྒྱུ་རྒྱ་མཆོ་ཁིང་རྣམས་རྒྱ་མཆོ་དང་། བསྐྱལ་
 པ་རྒྱ་མཆོར་སྟོད་ཅིང་རབ་དུ་འཇུག ཁྱིམ་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱང་། གསུམ་པ། སངས་
 རྒྱུ་གི་གསུང་ལ་འཇུག་པ་ནི། གསུང་གཅིག་ཡན་ལག་རྒྱ་མཆོའི་སྒྲི་སྟེད་ཀྱིས། རྒྱལ་བ་ཀུན་
 དབྱངས་ཡན་ལག་རྣམ་དག་པ། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བསམ་པ་རི་བཞིན་དབྱངས། སངས་རྒྱུ་
 གསུང་ལ་རྟག་དུ་འཇུག་པར་བཅི། ཁྱིམ་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱང་། བཞི་པ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི། དུས་གསུམ་གཤེགས་
 པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་དག འཁོར་ལོའི་ཚུལ་རྣམས་རབ་དུ་བསྐྱོར་བ་ཡི། རྟེན་གཤེགས་ཀྱི་ཡང་
 གསུང་དབྱངས་མི་ཟད་ལ། སྒྲི་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་ཀྱང་རབ་དུ་འཇུག ཁྱིམ་པའི་ཆོགས་
 བཅད་གཅིག་བྱང་། ལྷ་པ། བསྐྱལ་བའི་འཇུག་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། མ་འོངས་བསྐྱལ་བ་ཐམས་
 ཅད་འཇུག་པར་ཡང་། སྒྲི་ཅིག་གཅིག་གིས་བདག་ཀྱང་འཇུག་པར་བཅི། གང་ཡང་བསྐྱལ་
 བ་དུས་གསུམ་ཆད་དེ་དག སྒྲི་ཅིག་ཆེན་ཀྱིས་ནི་ཁྱེད་པར་སྟུང་། ཁྱིམ་པའི་ཆོགས་
 བཅད་གཅིག་བྱང་། རྟག་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བལྟ་བ་དང་། དེའི་སྟོད་ཡུལ་ལ་འཇུག་
 པ་ནི། དུས་གསུམ་གཤེགས་པ་མི་ཡི་སང་གོ་གང་། རྟེན་སྒྲི་ཅིག་གཅིག་ལ་བདག་གིས་
 བལྟ། རྟག་དུ་དེ་དག་གི་ནི་སྟོད་ཡུལ་ལ། སྒྲི་མར་གྱུར་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག ཁྱིམ་
 པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱང་། འདི་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་སྒྲི་ཅིག་མ་
 གཅིག་ལ་བལྟ་ཁིང་། རྟེན་གཤེགས་སྟོད་ཡུལ་ལམ་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲི་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་
 རི་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་པར་སྒྲོན་པའོ། བདུན་པ། རང་ཉིད་གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་
 སངས་རྒྱུ་གྱི་ཁིང་མཛོན་པར་བསྐྱབ་པར་སྒྲོན་པ་ནི། གང་ཡང་དུས་གསུམ་དག་གི་ཁིང་
 བཀོད་པ། རྟེན་གཤེགས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་ལམ་མཛོན་པར་བསྐྱབ། དེ་ལྟར་མ་ལུས་ཕྱོགས་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་དུ། རྒྱལ་བ་དག་གི་ཁིང་རྣམས་བཀོད་ལ་འཇུག ཁྱིམ་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་
 བྱང་། འདི་ནི་རང་གི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཁིང་གི་བཀོད་པ་བསྐྱབ་པར་སྒྲོན་པས། ཁིང་དག་སྟོར་

བ་ཐོབ་པའི་དུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐད་
 དུ་འགོ་བ་ལ་སློན་པ་ནི། གང་ཡང་མ་བྱོན་འདིག་ཉེན་སློན་མ་ནམས། །དེ་དག་རིམ་པར་
 འཆང་རྒྱ་འཁོར་ལོ་བསྐྱར། །མྱ་ངན་འདས་པ་རབ་དུ་ཁི་མཐའ་སྟོན། །མགོན་པོ་ཀུན་གྱི་བྱང་
 དུ་བདག་མཆིའོ། །ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། འདི་ནི་བསྐྱལ་བ་བྱི་མའི་མཐར་ཐུག་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཆོས་
 འཁོར་བསྐྱར་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆུལ་སྟོན་པ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པའི་མཛད་
 པ་བཅུ་གཉིས་གང་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་དུ་རང་གི་ལུས་རྒྱ་མཆོ་ལྟར་སྦྱལ་ནས་མཆོད་
 པ་སོགས་བསྟེན་བཀུར་རྒྱ་གང་ཆེ་བྱེད་པར་སློན་པའོ། །བཅུ་གཉིས་པ། སྟོབས་བཅུ་ཐོབ་པར་
 སློན་པ་ནི། ཀུན་དུ་ལྷུང་བའི་རྒྱ་འཕུལ་སྟོབས་ནམས་དང་། ཀུན་ནས་སྒོ་ཡི་ཐེག་པའི་སྟོབས་
 རམས་དང་། ཀུན་དུ་ཡོན་ཏན་སྟོན་པའི་སྟོབས་རམས་དང་། ཀུན་དུ་བྱུང་པ་བྱམས་པ་དག་
 གི་སྟོབས། ཀུན་ནས་དགེ་བའི་བསོད་ནམས་སྟོབས་རམས་དང་། ཆགས་པ་མེད་པར་ལྷུང་
 པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོབས། ཤེས་རབ་ཐབས་དང་ཉིང་འདྲིན་སྟོབས་དག་གིས། བྱང་ཆུབ་སྟོབས་
 རམས་ཡང་དག་སྦྱབ་པར་བྱེད། ཅིས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་བྱུང་། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་
 དང་ཉིང་རེ་འདྲིན་གྱི་སྟོབས་གསུམ་སོ་སོར་བགྱངས་པས་བཅུའོ། །བཅུ་གསུམ་པ། གཉེན་པོ་
 སྦྱབ་པ་ནི། ལས་ཀྱི་སྟོབས་རམས་ཡོངས་སུ་དག་བྱེད་ཅིང་། ཉེན་མོངས་སྟོབས་རམས་ཀུན་
 དུ་འདྲིམས་པར་བྱེད། བདུད་ཀྱི་སྟོབས་རམས་སྟོབས་མེད་རབ་བྱེད་ཅིང་། བཟང་པོ་སྟོན་
 པའི་སྟོབས་ནི་རྫོགས་པར་བཅུ། ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། འདི་ནི་ལས་དང་ཉེན་
 མོངས་དང་བདུད་ཀྱི་སྟོབས་གསུམ་གཉེན་པོས་རྩ་བ་ནས་འདྲིམས་པར་སློན་པའོ། །བཅུ་བཞི་
 པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལས་ནི། ཞིང་རམས་རྒྱ་མཆོ་རམས་པར་དག་བྱེད་ཅིང་། སེམས་
 ཅན་རྒྱ་མཆོ་དག་ནི་རམས་པར་སྟོལ། ཆོས་རམས་རྒྱ་མཆོ་རབ་དུ་མཐོང་བྱེད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་
 རྒྱ་མཆོ་རབ་དུ་རྫོགས་པར་བྱེད། སྟོན་པ་རྒྱ་མཆོ་རམས་པར་དག་བཅུད་ཅིང་། སྟོན་ལམ་རྒྱ་
 མཆོ་རབ་དུ་རྫོགས་པར་བྱེད། སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོ་རབ་དུ་མཆོད་བཅུད་ཅིང་། བསྐྱལ་བ་རྒྱ་
 མཆོར་མི་སྟོ་སྟུང་པར་བཅུ། ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་བྱུང་། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཆོས་སྐྱབ་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱ་
བའི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་སྤྱང་བའི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་
པའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུའི་གནས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལ་སློབ་པར་སློན་པའོ། །རྣམ་པ་རྒྱུགས་
པ་ནི་སློབ་པ་རྣམས་པ་དང་། ཞིང་སྤྱང་བ་ནི་སེམས་སྤྱང་བའོ། །སློབ་པ་རྣམས་ཞེས་
པ་ནི། སློབ་པ་ལྷན་དུ་བྱིན་པའམ་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱུགས་
སྤྱིན་སྤྱང་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་མེད་དཔྱད། མདོ་ལས། རྒྱུགས་སྤྱིན་
སྤྱང་གསུམ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ནི་མངོན་དུ་བྱེད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་
གདམས་པའི་བྱིར་ན། གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་མཐའ་སློབ་པའི་རྒྱུད་ལ་
ཡོད་དམ་མེད། ཡང་ན། གཞུང་དེ་སྤྱིར་བཏང་གི་གཞུང་ཡིན་ནམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །བཙོ་ལྷ་
པ། རྗེས་སུ་སློབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ། །དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་རྗེས་སུ་སློབ་པར་སློན་
པ་ནི། གང་ཡང་དུས་གསུམ་གསལ་གསལ་པའི་རྒྱལ་བ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་པའི་སློན་ལས་བྱེ་བྲག་
རྣམས། །བཟང་པོ་སྦྱོང་པས་བྱང་ཆུབ་སངས་རྒྱུ་ནས། །དེ་ཀུན་མ་ལུས་བདག་གིས་རྒྱུགས་
པར་བགྱི། །ཞེས་པའི་ཆོག་པའི་བཅད་གཅིག་བྱུང་། གཉིས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྗེས་སུ་
སློབ་པར་སློན་པ་ནི། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྱན་གྱི་ཐུ་བོ་པ། །གང་གི་མིང་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་ཞེས་
བྱ། །མཁས་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་སྦྱང་པའི་བྱིར། །དགེ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་
བསྡོ། །ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱང་རྣམ་དག་ཅིང་། །སྦྱོང་པ་རྣམ་དག་ཞིང་རྣམས་ཡོངས་
དག་པར། །བསྡོ་བ་བཟང་པོ་མཁས་པ་ཅི་འདྲ་བ། །དེ་འདྲར་བདག་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པར་
ཤོག །ཀུན་ནས་དགེ་བ་བཟང་པོ་སྦྱང་པའི་བྱིར། །འཇམ་དཔལ་གྱི་ནི་སློན་ལས་སྦྱང་པར་
བགྱི། །མ་འོངས་བསྐལ་བ་ཀུན་ཏུ་མི་སྦྱོང་བར། །དེ་ཡི་བྱ་བ་མ་ལུས་རྒྱུགས་པར་བགྱི། །ཞེས་པའི་
ཆོག་པའི་བཅད་གསུམ་བྱུང་། འདི་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་
སློབ་པའི་སློན་པ་སྦྱོང་པ་རྒྱུགས་པར་སློན་པའོ། །བཅུ་དྲུག་པ། སྤྱིར་གྱི་བཙོ་ལྷ་པོ་དེ་རྣམས་གྱི་
དོན་བསྟུ་བ་ནི། སྦྱོང་པ་དག་ནི་ཆོད་ཡོད་མ་གྱུར་ཅིག །ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་ཆོད་གཟུང་

མེད་པར་ཤོག། སྒྱིད་པ་ཆད་མེད་པ་ལ་གནས་ནས་ཀྱང་། །དེ་དག་འབྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་འཆལ་
བར་བཅུ། །ཞེས་པའི་ཆོག་མཆོག་བཅད་གཅིག་བྱུང་། །ཙུ་བའི་ས་བཅད་དགུ་པ། །བསྡོམས་ཀྱི་
མཐར་ཐུག་པ་ནི། །ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་གུར་པ་རི་ཙམ་པ། །སེམས་ཅད་མ་ལུས་མཐའ་ཡང་
དེ་བཞིན་ཏེ། །རི་ཙམ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་མཐར་འཁྱུར་བ། །བདག་གི་སྡོམ་ལམ་མཐའ་ཡང་
དེ་ཙམ་མོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་མཆོག་བཅད་གཅིག་བྱུང་། །འདིས་བསྡོམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མཐར་ཐུག་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བརྟེན་ནས་ནམ་མཁའ་རི་མྱིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་མཛད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྟན་ཏོ། །ཙུ་བའི་ས་བཅད་བཅུ་པ། །བསྡོམས་ཀྱི་སན་ཡོན་ལ།
མཐོང་ཆོས་ཀྱི་སན་ཡོན་དང་། །ཆོ་རབས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་སན་ཡོན་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ལ་
བཞི་ལས། །དང་པོ། །བསོད་ནམས་བྱད་པར་ཅན་ཡོངས་སུ་འདྲིན་པ་ནི། །གང་ཡང་ཕྱོགས་
བཅུའི་ཞིང་རྣམས་མཐའ་ཡས་པ། །རིན་ཆེན་བརྒྱན་ཏེ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་ཐུལ། །ལྟ་དང་མི་ཡི་
བདེ་བ་མཆོག་རྣམས་ཀྱང་། །ཞིང་གི་རྒྱལ་སྟེད་བསྐྱལ་བར་ཐུལ་བ་བས། །གང་གིས་བསྡོམས་
རྒྱལ་པོ་འདི་ཐོས་ནས། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རྗེས་སུ་རབ་མོས་ཤིང་། །ལན་ཅིག་ཙམ་ཡང་དད་
པ་བསྐྱེད་པ་ནི། །བསོད་ནམས་དམ་པའི་མཆོག་ཏུ་འདི་འཁྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་མཆོག་བཅད་
གཉིས་བྱུང་། །གཉིས་པ། །དན་སོང་དང་སྤྲིག་གོགས་སྤངས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞལ་
མཐོང་བ་ནི། །གང་གིས་བཟང་སྟོད་སྡོམ་ལམ་འདི་བཏབ་པས། །དེས་ནི་དན་སོང་ཐམས་ཅད་
སྤངས་པར་གྱུར། །དེས་ནི་གོགས་པོ་དན་པ་སྤངས་པ་ཡིན། །སྤང་བ་མཐའ་ཡས་དེ་ཡང་དེས་
ཟུར་མཐོང་། །ཞེས་པའི་ཆོག་མཆོག་བཅད་གཅིག་བྱུང་། །གསུམ་པ། །རྟེན་པ་ལེགས་པར་རྟེན་ཅིང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་རྟེན་པ་མཉམ་པ་འཕྲོག་པ་ནི། །དེ་དག་རྟེན་པ་རབ་རྟེན་
བདེ་བར་འཆོ། །མི་ཆོ་འདིར་ཡང་དེ་དག་ལེགས་པར་འོང་། །ཀྱུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་ཅི་
འདྲ་བར། །དེ་དག་རིང་པོར་མི་ཐོགས་དེ་བཞིན་འཁྱུར། །ཞེས་པའི་ཆོག་མཆོག་བཅད་གཅིག་བྱུང་།
བཞི་པ། །སྤྲིག་པ་ཟུར་དུ་བྱང་བར་འཁྱུར་བ་ནི། །མཆམས་མེད་ལྟ་བོ་དག་གི་སྤྲིག་པ་
རྣམས། །གང་གིས་མི་ཤེས་དབང་གིས་བྱས་པ་དག །དེ་ཡིས་བཟང་པོ་སྟོད་པ་འདི་བརྗོད་
ན། །ཟུར་དུ་མ་ལུས་ཡོངས་སུ་བྱང་བར་འཁྱུར། །ཞེས་པའི་ཆོག་མཆོག་བཅད་གཅིག་བྱུང་། །གཉིས་

པ། ཆེ་རབས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ལ་རྒྱས་བསྟུས་པ་དང་འབྲས་བུས་བསྟུས་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་ནི་གཟུགས་དང་མཚན་རྣམས་དང་། རིགས་དང་ཁ་དོག་
 རྣམས་དང་ལྷན་པར་འགྱུར། བདུད་དང་སྦྱེགས་མང་པོས་དེ་མི་ཐུབ། འཛིག་རྟེན་གསུམ་
 བོ་ཀུན་ནའང་མཆོད་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱང་། གཉིས་པ་འབྲས་
 བུས་བསྟུས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། བྱང་ཆུབ་ཤིང་དབང་བྱུང་བྱེད་ལྟར་འགྲོ། སོང་ནས་སེམས་
 ཅན་ཕན་ཕྱིར་དེར་འདུག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སངས་རྒྱས་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར། བདུད་རྣམས་
 རྟེན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བརྟུལ། ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱང་། ཕན་ཡོན་མདོར་
 བསྟུས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་སྤུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པ་ནི། གང་ཡང་
 བཟང་པོ་སྟོད་པའི་སྟོན་ལམ་འདི། འཆང་བ་དང་ནི་སྟོན་ཏམ་སྟོག་ན་ཡང་། ཇེ་ཡི་རྣམ་པར་
 སྟོན་པའང་སངས་རྒྱས་མཐུན། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་སོམ་ཏི་མ་བྱེད་ཅིག ཅེས་པའི་ཆོགས་
 བཅད་གཅིག་བྱང་། བཟང་པོ་སྟོད་པའི་སྟོན་ལམ་བཏབ་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྟོ་བ་ལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྗེས་སུ་བསྟོ་བ་ནི། འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོས་རི་
 ལྟར་མཐུན་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། ཇེ་དག་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་བདག་
 སྟོབ་ཕྱིར། དགེ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྟོ། ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱང་།
 གཉིས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་བསྟོ་བ་ནི། དུས་གསུམ་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས། བསྟོ་བ་གང་ལ་མཆོག་ཏུ་བསྟུགས་པ་དེས། བདག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་
 ཀུན་ཀྱང་། བཟང་པོ་སྟོད་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བསྟོ་བར་བཟྱ། ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱང་།
 སྐྱིབ་པ་སྤངས་ཤིང་དག་པའི་ལུས་རྟེན་བྱང་པར་ཅན་གཟུང་བར་སྟོན་པ་ནི། བདག་ནི་འཆི་
 བའི་དུས་བྱེད་ལྟར་པ་ན། སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དག་ནི་ཕྱིར་བསལ་ཏེ། མདོན་གསུམ་སྤང་བ་
 མཐའ་ཡས་དེ་མཐོང་ནས། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དེར་རབ་ཏུ་འགྲོ། ཇེར་སོང་ནས་ནི་སྟོན་
 ལམ་འདི་དག་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་མ་ལུས་མདོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག ཇེ་དག་མ་ལུས་བདག་
 གིས་ཡོངས་སུ་བཀང་། འཛིག་རྟེན་རི་སྟོང་སེམས་ཅན་ཕན་པར་བཟྱ། ཞེས་པའི་ཆོགས་
 བཅད་གཉིས་བྱང་། ལུང་བསྟན་འཐོབ་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྟུབ་པར་སྟོན་པ་ནི།

ཀྱུ་ལ་བའི་དགྲི་ལ་འཁོར་བཟང་ཞིང་དགའ་བ་དེར། །པར་དམ་པ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ལས་སྒྲིམ། །
སྒྲིམ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱུ་ལ་བས་མངོན་སུམ་དུ། །ལུང་བསྟན་པ་ཡང་བདག་གིས་དེར་ཐོབ་
ཤོག །དེར་ནི་བདག་གིས་ལུང་བསྟན་རབ་ཐོབ་ནས། །སྒྲིམ་པ་མང་པོ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་ཡིས། །སྒྲི་
ཡི་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བརྒྱ་རྣམས་སུ་ཡང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་མང་པོ་བཟི། །ཅེས་
པའི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་བྱུང་། ་དེ་ལྟར་བཏབ་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་འབྱོར་བར་སྟོན་པ་ནི། ་བཟང་པོ་སྟོད་པའི་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་ཡི། །དགེ་
བ་ཅུང་ཟད་བདག་གིས་ཅི་བསགས་པ། །དེས་ནི་འགྲོ་བའི་སྟོན་ལམ་དགེ་བ་རྣམས། །སྐད་
ཅིག་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་བར་ཤོག །ཅེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། ་བཟང་
པོ་སྟོད་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་ཆོག་འདོན་པ་དང་དོན་བསམ་སྟོན་བྱས་པའི་དགེ་ཚ་སླ་མེད་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་བསྡོམས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་
ཀྱི་གནས་རབ་འཐོབ་པར་སྟོན་པ་ནི། ་བཟང་པོ་སྟོད་པའི་སྟོན་ལམ་བསྡོམས་པ་ཡིས། །བསོད་
ནམས་དམ་པ་མཐའ་ཡས་གང་ཐོབ་དེས། །འགྲོ་བ་སྤྱད་བསྡུ་ཆུ་བོར་བྱིང་བ་རྣམས། །འོད་
དཔག་མེད་པའི་གནས་རབ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། ་བཟང་པོ་
སྟོད་པའི་སྟོན་ལམ་ལ་སྟོ་ཀ་དུག་ཅུ་རེ་གཉིས་ཡོད་པ་རྣམས་རྟོགས་སོ། །སྟོན་ལམ་ཀྱུ་པོ་
འདི་དག་མཆོག་གི་གཙོ། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་ཕན་བྱེད་ཅིང་། །ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོས་
བརྒྱན་པའི་གཞུང་གྲུབ་སྟེ། །དེ་སོང་ཆུ་རྣམས་མ་ལུས་སྟོངས་པར་ཤོག །ཅེས་པའི་སྟོ་ཀ་
གཅིག་ནི་ལོ་ལྷ་བེ་རོ་ཅ་ནའི་འཇུག་གི་སྟོན་ལམ་དུ་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། །མདོ་ཆོག་དངོས་མིན་
ཞིང་དོན་ནི་བཟང་པོ་སྟོད་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་ཀྱུ་པོའི་གཞུང་འདི་དག་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པས་བྱིན་རྒྱལ་ཆེ་བ་དང་། ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་
འདུ་བས་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་སྟོན་ལམ་མཆོག་སྟེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། །གཞུང་འདི་
འདོན་པ་དང་། ་སེམས་པ་དང་། ་འཆང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་ནས་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་ཀྱན་
ལ་ཕན་པར་བྱེད་ཅིང་། །ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྟོད་པས་ཡོངས་སུ་བརྒྱན་པའི་གཞུང་སྟེ་ཆུ་ལ་
ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་བྱས་ནས་དེ་སོང་གིས་མཆོན་པའི་འཁོར་བའི་རྒྱུད་རྣམས་

ཡོངས་སུ་སློངས་པར་གྱུར་ཏེ། སློན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བདེ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རེ་བ་ལྟར་དུ་བསྐྱང་བར་ཤོག་ཅིག །ཅིས་པའོ། །སློན་ལམ་རྒྱལ་པོ་འདི་དག་ཅིས་གསུངས་
པ། དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སློན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
ལ། འཇུག་པ་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མདོ་སྡེ་ས་བརྩ་པ་ལས། སློན་ལམ་
ཆེན་པོ་བརྩ་ལ་སོགས་པའི་སློན་ལམ་འབུམ་ཕྱག་གུངས་མེད་པ་བརྩ་ས་དང་པོ་པས་འདེབས་
པར་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་རྒྱལ་སྐུས་ཀུན་བཟང་གི་སློན་ལམ་བཟང་སྟོང་དུ་འདུ་བར་ཤིས་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སློན་ལམ་ཀུན་འཇམ་དཔལ་དཔལ་པོ་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་
གཉིས་སུ་འདུ་ཞིང་། སློན་མེད་པར་བསྐྱབ་བརྟུས་དང་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་
ཏེ། ཆོགས་བཅད་དང་པོས་འཇམ་དབྱངས་དང་ཀུན་བཟང་ལྟར་སློབ་ཅིང་སྟོང་པར་བསྐྱོས་
ལ། གཉིས་པས་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་བསྐྱོས་པ་ལྟར་སློན་ཕྱིར་སློན་མེད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྟོང་རྒྱལ་སྐུས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་དང་
བསྐྱུན་པའི་སློན་ལམ་འདེབས་པས་མཐའ་ཡས་ཀྱང་བསྐྱུས་ན། བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སློན་ལམ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྟར་ལྟ་
བར་བྱ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་སློན་ལམ་དང་། སྐྱེ་བའི་སློན་ལམ་དང་། སྟོང་ཡུལ་གྱི་སློན་
ལམ་དང་། ཡང་དག་པའི་སློན་ལམ་དང་། སློན་ལམ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟ་ཡོད་
དེ། འདིའི་སློན་ལམ་ཆེན་པོ་ནི་ཡང་དག་པའི་སློན་ལམ་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་
ས་ལས། ཕྱི་མ་ལ་མདོ་འམ་རྒྱས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་
དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་སློན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡང་དག་པའི་
སློན་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་སློན་ལམ་ཆེན་པོ་ནི་ཡང་དག་པའི་སློན་ལམ་དེ་
ཉིད་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་བརྩ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློན་ལམ་ཆེན་པོ་
བརྩ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་པ་དང་རིམ་གྱི་བྱེད་པར་སློན་པ་དང་། རྒྱལ་བ་
ཐམས་ཅད་ལ་དམ་ཆོས་བཟུང་བའི་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞིང་དུ་འགོ་བའི་དང་།
རྒྱལ་སྐུས་ཀྱི་སྟོང་དོ་ཅོག་གོ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པའི་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སློན་པར་

མཛད་པའི་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱས་པ་ཕྱ་རགས་སྤྱུ་ཚུགས་པ་དང་ཡངས་པ་
སོགས་ཡོད་དོ་ཅིག་ཏུ་འབྲུག་པའི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པའི་དང་། སྤྱོད་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་དང་། སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དོན་ཡོད་པའི་དང་།
མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་རྒྱན་མི་
ཆད་པའི་སྟོན་ལམ་དང་བཅུ་པོ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ།
སངས་རྒྱས་མ་ལུས་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོ་བཅུ་པོ་འདི་དག་ལ་
སོགས་པ་སྟོན་ལམ་འབྲམ་ཕྱག་བརྒྱ་སྟོང་གྲངས་མེད་པ་ཕྱག་བཅུ་ཆང་བ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མངོན་པར་སྐྱབ་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་དང་། འཛིག་
རྟེན་དང་། ཉམ་མཁའ་དང་། བྱང་འདས་དང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་དང་། སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དང་། རྒྱ་དེ་རེ་རེ་
ལའང་ཁམས་མཐའ་ཡས་ཞེས་སྟོར་བས་ཁམས་མཐའ་ཡས་བཅུ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱབ་པའི་
ཕྱིར། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས། སྟོན་ལམ་དེ་དག་ཀྱང་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་བཅུས་མངོན་
པར་བསྐྱབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཀོན་མཆོག་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་ལྡན་ཆོས་རྒྱུ་རབ་
བརྟན་པས་བསྐྱལ་ངོར་འབྲས་སྒོ་མང་དགེ་མིང་ངག་དབང་ཉི་མས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་
ཡུལ་དུ་བྲིས་པ་དགེ་ལོ། །

༥ ཨོ་སྟེ། མདྲ་བྱང་སྟོབས་བཅུ་མངའ་བ་ལྟ་ཡི་ལྟའི། མདྲ་བྱང་ཐུགས་ཀྱི་འོ་མཆོ་ལས་འབྲུངས་
པ། མདྲ་བྱང་དགེ་ཆོགས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་ཐབས། མདྲ་བྱང་སྐྱས་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་བསྟུགས་
པའི། ཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་དོན་འགྲེལ་པར་བསྐྱན་མཐུས། བསྐྱན་དར་དེ་འདིན་ཞབས་བརྟན་མཛད་འཕྲིན་
རྒྱས། རྒྱ་སྟོར་གྱིས་གཙོས་མར་ལྷུང་འགོ་བ་ཀྱུན། ཆོས་མཐུན་ཆོ་བསྟོན་ལེགས་ཆོགས་ཡར་ལྷུང་འདེན། རྒྱེ་
ཀྱན་དམ་པའི་མགོན་གྱིས་རྗེས་བཟུང་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་བྱ་གཟིངས་ལ་ཞུགས་ནས། རྒྱ་གསུམ་རིན་
ཆེན་གླིང་དུ་ལྷུར་བཤོད་དེ། འགོ་བའི་རེ་བ་མ་ལུས་སྟོང་ལྷུར་ཅིག ཁེས་པ་འདི་ཡང་འབྲས་སྒོ་མང་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་མཆོག་ངག་དབང་ཉི་མ་ལགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་འདི་
ཉིད་པར་བསྐྱན་མཛད་སྐབས་པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་ཞིག་དགོས་ཞེས་ཞབས་ཞུ་བ་རྣམ་དཔྱིད་མཆོག་ཡངས་

མོ་མང་མཁན་བྱུང་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབྲམ། རྒྱུ་ཁ་བ། ༽

ཆོས་རྒྱལ་རབ་བརྟན་ལགས་ཀྱིས་ཡི་གེའི་ལམ་ནས་ངི་ལྟར་བསྐྱལ་བ་བཞིན་གྱི་ན་པ་བྲག་རྒྱབ་སྐྱལ་མིང་
པས་མའི་མོར་ཐེག་ཆེན་མིང་དགོན་རང་གས་ཏུ་སློན་ཅིང་བྲིས་པའོ། །

འཇམ་དཔལ་མོ་མཁན་བྱུང་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབྲམ། རྒྱུ་ཁ་བ། ༽

༡༧། །བྱམས་པའི་སྒོ་ན་ལམ་གྱི་འབྲེལ་པ་བརྒྱལ་ས་སོ། །

རྒྱུང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་སྒོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པས། སྒྲིབ་གཉིས་ཡོངས་སྤངས་བདེན་
 གཉིས་སྤྲུགས་སུ་ཆུད། འོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་རྟོགས་སངས་རྒྱས་ལྷན་དང་། དབྱེར་མེད་
 དགེ་བའི་བཤེས་ལྷན་ཕྱག་གི་ཡུལ། སྒྲིབ་པ་ཀུན་གྱི་གཉེན་པོ་སློབ་མེད། སངས་རྒྱས་ཀུན་
 གྱི་གསུང་གི་བདུད་ཅིའི་བཅུད། འདམ་པ་ཀུན་གྱི་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ། ཐབས་ཤེས་ལུང་
 འབྲེལ་ལྷན་ཀུན་མཆོག་ལ་འདུད། རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པས་སྒྲོ་སྒྲུང་མ་ལུས་བཅད། ཐོས་དོན་བསམ་
 པས་གྲང་དོར་མ་ལུས་རྟོགས། བསམ་དོན་སྒོམ་པས་ཉམས་ལེན་མཐར་མཛད་པའི། འཕགས་
 པའི་ཆོགས་ལ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆའ་པོ། ཞེས་ཡུལ་དམ་པ་ལྷན་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་ནས།
 གང་སྐྱེད་བར་བྱ་བ་ནི། དཀོན་མཆོག་བཅེགས་པའི་མདོའི་ལེའུ་ཞེ་གཅིག་པ་བྱམས་པས་
 ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲོན་ལམ་ཆོགས་བཅད་མ་བཤད་པ་ལ། མཆོན་གྱི་དོན་དང་།
 འཁྱུར་གྱི་ཕྱག་གཞུང་གི་དོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་རྒྱུད་དུ། ལྷ་མོ་མི་རྒྱུ་པ་ཁྱི་རྒྱ་བ་
 རྒྱ་མོ་བོད་རྒྱུད་དུ། འཕགས་པ་བྱམས་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ། ཞེས་བྱུང་།

གཉིས་པ། འཕྲུལ་གྱི་ཕྱག་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཞེས་བྱང་། གསུམ་པ། གཞུང་དོན་བཤད་པ་ལ། གཞུང་གི་དོན་ངོས་བཟུང་
 བ་དང་། དེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་བཆེགས་པའི་མདོ་དང་། སངས་རྒྱས་
 བལ་མོ་ཆེ་དང་། མདོ་སྤེལ་བརྒྱ་བ་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་རྟེན་གྱི་
 གང་ཟག་དང་བཅས་པ་ནམས་སོ། ཁི་རྟེན་དུ། མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་པོ་རི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པས་དམ་བཅས་བ། རྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 རྟུང་པ་རྟུང་པའི་ཆོ། ཉིན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་དུ་སྒྲ་གོས་ཕྱག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟར་
 བས་བུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ངས་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཐལ་མོ་རྒྱར་ནས་ཆོག་འདི་རྟེན་ཅེས་རྟོན་

ལམ་བཟུང་པ་དང་། སློན་ལམ་གྱི་འཇུག་ཏུ། ཀུན་དགའ་བོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་
པ་གང་ལ་གནས་ནས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཐེག་པ་བདེ་བ། འཇུག་བདེ་བ། ལམ་བདེ་བས་
སློན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། ཐབས་
མཁས་འདིའི་དབྱེ་བ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་རྫོགས་བྱུང་དང་། སེམས་
ཅན་རྣམས་ཡོངས་སློན་བྱུང་དང་། ལྷུང་དུ་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་དང་། ལམ་རྒྱན་མི་གཅིད་ལ་
མཁས་པ། ཞེས་བྱུང་། ཐབས་ལྷ་པོ་དེར་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྦྱོང་པ་མཐའ་དག་འདུ་བའང་། དེ་ཉིད་
ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཀུན་ལ། ཐབས་ནི་མཚུངས་པ་མེད་པ་སྟེ། ཐབས་མཁས་དེ་
ལ་བཞེན་ནས་ནི། དེ་དག་དོན་ཀུན་སྐྱབ་པར་བྱེད། ཅིས་སོ། །

གཉིས་པ། གཞུང་དོན་བཤད་པ་ལ། བསགས་སྐྱུང་གི་གནད་བསྐྱབ་པ་ཡན་ལག་
བདུན་པ་བཤད་པ། རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྦྱོང་པ་ལ་སློབ་པར་སློན་པ་བཤད་པ། རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྦྱོང་པ་
ལ་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་བྱ་མདོན་དུ་སྐྱུར་ནས་བདག་གཞན་ཀུན་གྱི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་སློན་
པ་བཤད་པ། དེ་དག་གི་དོན་སྤྱད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་བདུན་ལས། དང་པོ། ཕྱག་འཆའ་
བ་ལ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་། བཞེན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་
བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ། སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་
ནི། སངས་རྒྱས་ཀུན་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཞེས་བྱུང་། དེ་ཡང་སྐྱུའི་ཡོན་ཏན་མཚན་དཔེས་
སྤྱོད་ཤིང་། ཕྱགས་རི་ལྷ་རི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་སྐྱུང་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མདོན་སྤྱོད་མཐུན་
པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཉོན་མོངས་བརྒྱུད་ཀྱི་བཞི་སྟོང་ལ་སྦྱོང་པའི་
གཞེན་པོར། དེ་དག་རང་རང་གི་སློང་དང་མཚམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱུད་ཅུ་ཙུ་
བཞི་སྟེན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བྱང་དོན་ངེས་དོན་སྤྱོད་ཆོགས་པ་དུས་རྣམས་ཀུན་དུ་བསྐྱོར་བའམ་
གསུངས་པའི་སྐབས་དབང་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཞེས་
པའོ། གཉིས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། དྲང་
སྲོང་ལྷ་མིག་ལྡན་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ཡང་། ཞེས་དེ་ཡང་འགྲོ་བ་ཀུན་
ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་

ལས་འདས་པའི་དོན་ཀྱང་སྐྱབ་པར་མཛད་པའི་བྱང་སྤོང་ལྷའི་མིག་དག་པ་དང་ལྷན་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱེ་འཕགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཞེས་པའོ། གསུམ་པ།
ཉན་ཐོས་ལ་ཕྱག་འཆལ་བའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཞེས་
བྱུང་། དེ་ཡང་གཞི་བྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་
ནས། སྐྱག་ཀྱང་ཕྱ་རགས་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བྱང་འདས་འཆོལ་བར་བྱེད་པའི་ཉན་
ཐོས་སྒོལ་པ་རྣམས་དང་། སྐྱག་ཀྱང་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། ཞེས་པའོ། རང་རྒྱལ་བྱགས་ལ་བསྟན་པ་དང་། བོད་གི་ཡང་སྤྱོད་སྤྱུ་མ་གཉིས་སུ་
མ་བཟད། ཅེས་པའོ། གཉིས་པ། བརྟེན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་བའི་སྒྲིམ་གཅིག་
ནི། ངན་འགྲོའི་ལམ་ནི་བསྐྱོག་བགྱིད་ཅིང་། མཐོ་རིས་ལམ་ནི་རབ་སྟོན་ལ། རྒྱ་ཤི་མེད་པར་
འདྲེན་བགྱིད་པའི། བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཞེས་བྱུང་། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་རིམ་པ་ནི། དང་པོར་དགེ་སྤྱིག་
གི་སྤང་དོར་བསྟན་པས་ངན་འགྲོའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་དེ་སྤྱིག་
པ་སྤོང་དུ་བཅུག་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་བསྐྱོག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་རྟེན་མཐོ་
རིས་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱབ་པའི་དགེ་བའི་ལམ་བཅུ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་རབ་དུ་སྟོན་པར་
མཛད་པས། མངོན་མཐོ་ཁྱད་པར་ཅན་ལྷ་མའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ན། རྟེན་དེ་ལ་ལས་ཉོན་གྱིས་
འཕངས་པའི་སྐྱེ་རྒྱ་ན་གི་མེད་པ་སྟེ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་རང་
རང་གི་སྐལ་བ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་འདྲེན་པར་མཛད་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་བྱམས་པ་དང་
སྤྱིང་རྟེན་བྱངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཞེས་
པའོ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་ཉན་རང་གསུམ་གའི་རྟེན་ནམ་རྩ་བ་
ཡིན་པའང་། དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཉན་རང་གཉིས་སྐབ་དབང་ལས་སྐྱེས། སྐབ་དབང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྱུངས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་རྒྱ་འདིར་བསྟན་ཆོས་
གསུམ་ལས་སྐྱེས། འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྤྱིང་རྟེན་ཆེན་པོ་རྒྱ་གཞན་གཉིས་
ཀྱི་ཡང་རྩ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་ཆུལ་གསུངས་པའི་བྱིར། ཤེས་

པར་བྱའོ། སྒྲིང་འཇུག་ལས། འགྲོ་བའི་འཆི་བདག་འདྲིམས་བྱེད་པའི། བདུད་ཅི་མཆོག་གྲང་
འདི་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའང་དེ་དང་གནད་གཅིག་གོ།

ཡན་ལག་གཉིས་པ་ལ། གཞུང་གཞན་རྣམས་སུ་མཆོད་པ་གསུངས་ལ། འདིར་ནི།
བྱམས་སྒོན་རང་ནས་གསུངས་པའི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་བཀའ་བཞེན་སྦྱབ་པའི་མཆོད་པ་
ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་བྱེད་པ་མ་གསུངས་སོ། སངས་རྒྱུ་མཆོད་པ་
གང་བྱུང་བ། ཞེས་པས་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་དངོས་སུ་མ་གསུངས་སམ་ཞེ་ན། དེས་མཆོད་
པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་ལས་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་དངོས་སུ་མ་བསྟན་
དོ། འདྲི་ན། མཆོད་ཚུལ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ནམ་ཞེ་ན། འདིར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གང་བསྟན་
པ་ཐམས་ཅད་མཆོད་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། དེའི་ཕྱིར་ན། གཉིས་པ། ལྷིག་པ་
བཤགས་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་པའི་སྒྲིག་གཅིག་ནི། སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་ན། བདག་
གིས་ལྷིག་པ་ཅི་བགྱིས་པ། སངས་རྒྱུ་སྟན་སྟར་མཆིས་ནས་སྟ། བདག་གིས་དེ་དག་
བཤགས་པར་བགྱི། ཞེས་བྱུང་། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་ན། ཞེས་པ། གང་ཟག་
གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སེམས་ལ་དབང་མ་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་རང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་།
རང་སེམས་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་ནས་ལྷིག་པ་བསགས། ཞེས་ལྷིག་པ་གང་
ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མ་རིག་པ། འདོད་ཆགས། ཞེ་སྤང་། ང་རྒྱལ། དྲག་དོག་སོགས་ཅ་ཉོན་དང་
ཉེ་ཉོན་སོགས་ངོས་བབྱུང་ནས་འགྲོད་པ་དང་། བདག་གིས་ལྷིག་པ་ཅི་བགྱིས་པ། ཞེས་པ།
འབྲས་བུ་ལྷིག་པའི་ལས། དཔེར་ན་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་གཅོས་བྱས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
ཀྱི་སྒྲིན་ནས་བསགས་པའི་ལྷིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་སྤྲིན་རྒྱ་མཐུན་བདག་
འབྲས་སོགས་རི་ལྟར་འབྱིན་ཚུལ་ངོས་བབྱུང་ནས་འགྲོད་པ་སྦྱོབ་བསྟན་པས། ཆོག་རྒྱུང་དེ་
གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྟན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་བསྟན་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་སྟན་སྟར་མཆིས་
ནས་སྟ། ཞེས་པས་ཉེན་ཀྱི་སྟོབས་སངས་རྒྱུ་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཉེ་སྟོབས་
གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་སྟན་སྟར་འདུག་པའམ་མཆིས་བྱང་དུ་སྡོད། ཅས་པའོ། བདག་
གིས་དེ་དག་བཤགས་པར་བགྱིས། ཞེས་པས་ཉེས་པ་ལས་སྦྱར་སྟོབས་དང་། གཉིན་

པོ་ཀུན་ཏུ་སྒྱུད་པའི་སྒྲོབས་གཉིས་བསྟན་ཏེ། ཉེས་པ་ལས་མ་ལྡོག་ན་བཤགས་པ་མཚན་ཉིད་
 པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། བཤགས་པ་འང་སྤིག་པ་དག་པའི་མཚན་མ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་
 བན་ཏན་དུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། ཚིག་རྒྱུ་དེས་དེ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པའོ། །གཉེན་པོ་ཀུན་
 ཏུ་སྒྱུད་པའི་སྒྲོབས་ལ་མདོ་སྤེལ་བ་མོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་དང་། བསྐྱེད་
 པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྒྱུ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མཚན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མཚན་ལ་
 བརྟེན་པ་དང་དུག་སོགས་ཡོད་པ། དཔུང་བཟང་གིས་ཁྱེད་པའི་མདོ་དང་། བསྐྱེད་བརྟེན་
 སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་སེམས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་ན་ཉེས་པ་རི་ལྟར་ཡོད་
 ཅེ་ན། རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས། རི་སྤྱིད་སྤང་པོ་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྤྱིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་
 ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྒྱེ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་
 འདི་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་སྐྱེས་ཟིན་སྐྱེ་བཞིན་དུ་རུང་ཡང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ།
 སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་ལས་གསུམ་འབྱེན་པའི་རྩས་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ངར་
 འཛིན་འཛིག་ལྟར་ཀུན་སྒྲོང་བྱས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་ནས་དེའི་དབང་གིས་
 འཁོར་བར་སྒྱེ། ཞེས་ཞིབ་ཆ་བྱེད་དགོས། སེམས་ཚམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་
 བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ལ། གཞུང་དེའི་དགོངས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་མཁས་རྣམས་དགོངས་པར་
 མཛོད། ལས་གསུམ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པར་ཡང་། དང་
 པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པ། །འོ་
 རྒྱུན་འཕྱུར་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། །འགྲོ་ལ། ཞེས་གསུངས། ལས་གསུམ་དུ་རྟེན་འབྲེལ་
 ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འདུ་ཚུལ་ནི། དབྱུ་མ་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱིང་པོ་ལས། བཅུ་གཉིས་ཆོས་ནི་
 གསུམ་དུ་འདུ། དང་པོ་བརྒྱུད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་པ་བཅུ་པ་ལས་ཡིན་ཞིང་། །ལྷག་
 མ་བདུན་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན། །གསུམ་པོ་དག་ལས་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། །གཉིས་ལས་བདུན་
 འབྱུང་བདུན་ལས་ཀྱང་། །གསུམ་འབྱུང་སྤྱིད་པའི་འཁོར་ལོ་དེ། །ཉིད་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 འཁོར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ། བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་པའི་སྒྲིམ་གཅིག་
 ནི། བདག་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་གང་གིས། །བསོད་ནམས་ཆོགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དེ། །བདག་གི་

ཀུན་མཁྱེན་ས་བོན་ཏེ། བདག་ལ་བྱང་ཆུབ་མི་ཟད་ཤོག ཅེས་བྱང་། དེ་ཡང་བདག་གི་སྦྱིན་
 པ་དང་། ཆུ་ལ་བྲིམས་དང་། སྒྲིམ་པའི་གཞི་ལས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་སོགས་ལུས་ངག་ཡིད་
 གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་ནས་བསགས་པའི་དགེ་བའི་ཆོགས་སྦྱོང་བྱེད། ཐབས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་རྒྱུད་ལ་
 བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིས་ནི། བདག་གི་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སྦྱབ་རུང་གི་ས་བོན་རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་དེ་ཉིད་སྦྱངས་པ་ལས། སྦྱངས་འབྲས་སླ་ན་མེད་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཞིག་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག ཅེས་བདག་ལ། ཞེས་པ་དེ་བཞིན་
 དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྦྱར་དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྒྲིང་པོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་བཤད་ལས། རིགས་བསགས་སྦྱང་གི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་
 པ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིགས་སད་པའི་རྒྱར་བསགས་སྦྱང་ལ་འབད་དགོས་པ་
 ཡིན་པ་དང་། རིགས་ལ་ས་བོན་གྱི་སྦྱས་བསྟན་པས། བདག་གི་ཀུན་མཁྱེན་ས་བོན་ཏེ། ཞེས་
 རིགས་བསྟན་ཏོ། །གཞུང་གཞན་རྣམས་ལས་བསྡེ་བ་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མཚུག་ཏུ་
 གསུངས། འདིར་ནི་གསུམ་པར་གསུངས། དང་པོ་ནི་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྡེ་
 བ་དང་། འདིར་ནི་བསྡེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་རིགས་པར་འདུ་བས་སོ། །གཞན་ཡང་། དེ་ལྟ་བུ་
 དུ་མ་ཡོད་དེ། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་ཐོག་མ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བབྱང་སྟེ་
 སྦྱིན་པ་བྱིན་ཡང་མཆོན་མར་མི་བྱེད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བཙོན་འགྲུས་གང་ལ་བཅུ་པའི་
 གཞི་ནི་སྦྱིན་སོགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་གསུངས་པས་དེ་དག་གི་ནང་དུ་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ལམ་འབྲས་མཐའ་དག་འདུ་བ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སྦྱིན་སོགས་སྦྱོད་ཡུལ་བཙོན་
 འགྲུས་དང་། ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ལས་བཙོན་འགྲུས་ཡུལ་ཅན་དུ་སྦྱར་བ་ནི།
 སྦྱིན་སོགས་པར་བྱིན་དུག་སོགས་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་གྲོགས་བྱས་ནས་
 བཞེད་པ་མཐར་བྱིན་པར་འགྲོ་བས། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་
 གཏོགས། ཞེས་གསུངས། བསྟན་འབར་མའི་ནང་དུ། བདག་སྟོན་བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་
 པས། ཞེས་བཙོན་འགྲུས་བཙོན་པའི་སྟོན་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་
 ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྟ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྦྱར་བའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནམ་

སྒྲིམ། རང་རེའི་ཡིག་ཆར། བཙུན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལས་ནོར་བུ་དང་
སྒྱུར་བ་ནི། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བཙུན་འགྲུས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། འདོད་དགུ་ཐམས་ཅད་ནོར་
བུ་ལས་འབྱུང་བ་འདྲ་བ་ལ་དགོངས་པ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བཙུན་
འགྲུས་རྗེས་འགོ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་པས་སོ། །བཞི་པ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་
གི་ཡན་ལག་བཙུན་པའི་སྒྲིམ་ཀ་གཅིག་ནི། རྩོགས་བཅུ་དག་གི་ཞིང་རྣམས་སུ། རངས་རྒྱས་
མཆོད་པ་གང་བྱུང་བ། རངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ཡི་རང་བ། དེ་ལ་བདག་ནི་ཡི་རང་ངོ་། ཞེས་
བྱུང་། དེ་ཡང་རྩོགས་བཅུའི་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་སུ་ས་མཐོན་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་བཤམས་ཡིད་སྤུལ་གྱི་སྒྲིམ་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མས་སངས་རྒྱས་
མཆོད་པའི་དགེ་བས་མཆོད། རང་གཞན་སྦྱེ་འཕགས་ཡོངས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་དུ་དཀོན་
མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་མཆོད་པ་སོགས་དགེ་བ་གང་བྱུང་བ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་གཟིགས་ནས་དགོངས་ཤིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་མཛད་པ་དེ་རྣམས་ལ་བདག་ནི་
རྗེས་སུ་སྒོ་བ་པའི་ཆུལ་གྱིས་ཡིད་ཁོང་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ཡི་རང་བཞིན་དོ། ཞེས་
པའོ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་གཞི་ལ་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་གཙོ་བོར་སྒོས་པ་ནི། རྣམ་གྲོལ་སྦྱབ་
པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་བཀའ་བཞིན་སྦྱབ་པའི་མཆོད་པར་འགོ་བའི་གནད་
ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། རྒྱར་བཤད་པའི་ཡན་ལག་བཞིའི་དོན་བསྐྱུས་པའི་སྒྲིམ་ཀ་གཅིག་ནི། རྩོགས་
པ་ཐམས་ཅད་བཤགས་པར་བཞིས། བསོད་ནམས་ཀུན་ལ་ཡི་རང་ངོ་། རངས་རྒྱས་ཀུན་ལ་
ཐུག་འཆལ་ལོ། བདག་ནི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཐོབ་ཤོག ཅིས་བྱུང་། དོན་ནི་གོ་སྟེ། བཤགས་པ།
ཡི་རང་བ། ཐུག་འཆལ་བ། བསྟོ་བ། མཆོད་པ་རྣམས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་
དག་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་ལེའུ་རྒྱག་པ་སྦྱབ་པའི་ལེའུ་དང་། བདུན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་རྣམས་
སུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས། ལྟ་བུ་བསྐྱུལ་བའི་ཡན་ལག་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ལ་འཆང་རྒྱ་བར་བསྐྱུལ་བ། སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་སྒོན་ཞིང་བསྐྱུལ་
བ། ཆོས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་འགྲུབ་པར་སྒོན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། བྱང་སེམས་རྣམས་
ལ་འཆང་རྒྱ་བར་བསྐྱུལ་བའི་སྒྲིམ་ཀ་གཅིག་ནི། རྩོགས་བཅུ་དག་གི་རྩོགས་རྣམས་སུ། རང་བཅུ་

དག་ལ་གནས་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་འཛང་ཆུ་བཞིན་པར་བསྐྱེལ་
 མ་འདེབས། ཞེས་བྱང་། དེ་ཡང་ཕྱོགས་བཞི་ཕྱོགས་མཆོམས་བཞི་སྟེང་འོག་དང་བཅས་
 ཕྱོགས་བརྒྱ། དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཕྱོགས་བརྒྱ་རེ་བཅས་བརྒྱ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དེ་
 ལྟར་རྩིས་པའི་སྟེང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་མཐའ་དང་བཟང་བཟུང་
 དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་སྦྱིན་གྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སྒོ་བསྐྱེད་
 པ། དེ་སྟེད་བསོད་ནམས་བྱབ་པར་བཞིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། དེ་ལ་
 གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན། ཉམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀའ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་
 འབྱུང་། ཞེས་ཉུང་དཀར་གོ་ཡུལ་གྱི་རིགས་པ་དང་། དེ་ནི་སྟེང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་
 ཉུང་དཀར་གྱི་བཀའ་སྟེ། ཤར་ཕྱོགས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་ཉུང་དཀར་རེ་རེ་
 བཞག་སྟེ་བཟང་ས་ཀྱང་ཉུང་དཀར་ཟད་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་ཟད་པ་ལྟར་ཕྱོགས་
 ཐམས་ཅད་དུ་འབྲེལ་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པར་བྱུང་ལ། དེ་
 བྱུང་ན་སེམས་སྦྱིད་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་
 ཆད་མེད་པར་འབྱུང་སྟེ། སྦྱོང་འབྲུག་ལས། སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་ཆད་མེད་ལ། ཤམ་འདོད་
 དེ་ནི་དེ་འདྲའོ། ཞེས་གསུངས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་བཀོད་པ་
 རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མ་ངས་དེ། མདོ་པལ་ཆེན་ལས། ཕྱོགས་རྣམས་
 ཀུན་ན་ཞིང་རྣམས་རྒྱ་མཆོ་སྤང་། ལལ་ལ་ལྷུ་མ་པོ་ལ་ལ་བྱ་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ལའི་ཕྱོགས་
 ནི་བྱ་བཞི་གནས། ཀུན་ཀྱང་ལས་རྣམས་རྒྱ་མཆོའི་རྣམ་པར་བྱིས། ཞེས་གསུངས། འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་རྣམས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྟོང་རྗེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཡིད་
 ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷས་ལེན་པའི་བྱང་སེམས་མ་དག་ས་བདུན་དང་། དག་ས་གསུམ་ལ་གནས་
 པ་རྣམས་དང་། བྱང་སེམས་ཆོགས་སྦྱོར་པ་རྣམས་ལའང་། བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
 མཆོག་སྤྲེལ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལ་འཛང་ག་བརྒྱུ་པའམ་ལྟར་ཏུ་འཕྲོལ་པར་བཞིན་ཅེས་བསྐྱེལ་མ་
 འདེབས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། ཞེས་པའོ། རྒྱུད་སྤྲེལ་ལས། འཕགས་པས་འཆི་དང་ན་བ་
 དང་། བས། སྟོང་རྗེའི་བདག་ཉིད་སྦྱེ་བ་དང་། འཆི་དང་རྒྱ་དང་ན་བར་སྟོན། ཞེས་སོགས་

ལྟར་རོ། རྒྱུ་ལྟེན་པ། སངས་རྒྱལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་སྒོན་ཞིང་བསྐྱལ་བའི་སྒོ་
ཀ་གཅིག་ནི། བྱང་ཆུབ་དམ་པར་སངས་རྒྱལ་གིང་། རྩེ་དང་བཅས་པའི་བདུད་བརྒྱལ་
ནས། རྩོག་ཆགས་ཀྱན་ལ་སྒོན་སྤྲད་དུ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་གྱུར་ཅིག ཁྱེས་བྱུང་། དེ་
ཡང་དམ་པ་དང་མཆོག་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པ་ཉི་ལྔ་དང་ལས་གསུངས་པས། སྒོ་ན་མེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སངས་རྒྱལ་གིང་། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི་འོག་མེན་དུ་སྒྲུབ་ཞེས་པའི་འོ་བོར་
སངས་རྒྱལ་ནས། མ་དག་པའི་ཞིང་རྣམས་སུ་བདུད་བཞི་གསར་དུ་བརྒྱལ་བ་དང་གསར་དུ་
སངས་རྒྱལ་པ་སོགས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་སྤྲིད་པ་རི་སྤྲིད་ཀྱི་བར་དུ་སྒོན་པ་ནི། རྒྱུད་
སྒྲུ་མ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ལས་མ་གཡོས་པར། སྒྲུལ་པའི་རང་བཞིན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས། ཞེས་
སོགས་ལྟར་དང་། རྩོག་ཆགས་ཀྱན་ལ་སྒོ་མ་དག་པའི་ཞིང་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྒོན་པའམ་
ཕན་པའི་སྤྲད་དམ་ཆེད་དུ། རང་རང་གི་སྒྲུལ་བ་དང་འཆོམས་པར་རམ་མཐུན་པར་ཆོས་ཀྱི་
བྱུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དམ་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་བར་གྱུར་ཅིག ཁྱེས་
པའམ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། རྒྱུམ་པ། སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་འབྱུབ་
པར་སྒོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། ཆོས་རྩ་ཆེན་པོའི་སྒྲ་ཡིས་ནི། སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་
མཐར་བཁྱིད་ཤོག ཁྱེས་བྱུང་།

དེ་ཡང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྩ་ཆེན་བསྐྱེད་པའི་སྒྲ་དེ་ཡིས་ནི། སེམས་
ཅན་རྣམས་མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་སངས་བར་བྱས་ཏེ། དེས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་
སྟུག་བསྐྱེད་གསུམ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། སྤྲིད་ཅེ་ནས་མཐར་མེད་ཀྱི་བར། བར་
མཆོམས་མེད་པར་ཅི་རིགས་པར་ཐྱོང་བ་ལས་ཐར་པར་བཁྱིད་པར་ཤོག ཁྱེས་པའོ། རྟུག་པ།
གསོལ་བ་ལ། དངོས་དང་། བརྟན་པར་བཞུགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་བསྐྱེད་པ་གཉིས། དང་
པོ། རྒྱ་དན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དངོས་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི།
བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་བསམ་ཡས་སུ། ཆོས་སྟོན་མཛད་ཅིང་བཞུགས་གྱུར་ཅིག ཁྱེས་བྱུང་། དེ་ཡང་
ཐོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་བསམ་ཡས་བསྐྱེད་ཆེན་
མཐའ་སྟུ་མེད་པ་རི་སྤྲིད་འཛོའི་བར། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་མཛད་པ་

ཀུན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གསུང་གི་མཛད་པས་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་། ཟུང་ན་ལས་
 མི་འདའ་བར་བཞུགས་སུ་གསོལ། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ། བརྟན་པར་བཞུགས་དགོས་པའི་
 རྒྱུ་མཆོག་བརྟན་པ་ལ། འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་པ་ལ་གཟིགས་པར་གསོལ་བ་དང་། གཟིགས་པས་
 སྟོན་པ་མཛད་པ་མེད་པ་དང་། བྱམས་པས་བསྐྱེད་པར་བཞེད་པའི་དགོངས་དོན་འབྱུང་པར་
 སྟོན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། སངས་རྒྱུ་རྣམས་འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་པ་ལ་གཟིགས་པར་གསོལ་
 བ་འདེབས་པའི་སྒྲིམ་གཅིག་ནི། འདོད་པའི་འདམ་དུ་བྱིང་གྱུར་ཅིང་། །སྟེད་པའི་སྟེད་བྱས་
 དམ་བཅིངས་པ། །འཆིང་བ་ཀུན་གྱིས་བཅིངས་དག་ལ། །རྒྱུ་གཉིས་མཆོག་རྣམས་གཟིགས་
 སུ་གསོལ། ། ཞེས་བྱུང་། དེ་ཡང་ཐོག་མའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
 བསགས། དེས་འཕངས་པའི་འདོད་པ་དེ་སྟེད་པའི་འདམ་རྩེབ་ཀྱི་ནང་དུ་བྱིང་བའམ་ལྟར་
 བར་གྱུར་ཅིང་། འཁོར་བའི་སྤུན་ཆོགས་ལ་སྟེད་པའི་ཆགས་ཞེན་གྱི་སྟེད་བྱེད་སྒྲིམ་པའམ་
 ཐག་པས་འཕག་མི་ཐུབ་པར་དམ་དུ་བཅིངས་པ་མ་ཟད། བྱིས་སུ་ཡང་ཐར་དཀའ་བ་འཆིང་
 བ་གསུམ་གྱི་གཙོས་པའི་འཆིང་བ་ཀུན་གྱིས་སྒྲིམ་རྒྱུ་ན་གྱི་འཁོར་བའི་བཙོན་རའི་སྤྲུགས་སུ་
 བཅིངས་པ་དག་ལ། རྒྱུ་གཉིས་ལྟ་མི་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱུ་བཙོན་ལྟར་འདས་རྣམས་
 ཀྱིས་བཙོན་ཁང་དེ་ལས་ཅི་ཟུར་ཐར་པའི་སྒྲིམས་འདུག་སྤྲུགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་གཟིགས་སུ་
 གསོལ། ། ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་རི་རྒྱུད་དུ། ཐུབ་རྣམས་ཐེག་པ་རྒྱུ་ཡིས་མི་འཁྱུ་ཞིང་། །འགྲོ་བའི་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྲུག་གིས་མི་སེལ་ལ། །ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྟོ་མིན་ཏེ། །ཆོས་ཉིད་བདེན་
 པ་བརྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ། གཟིགས་པས་སྟོན་པ་མཛད་དོན་མེད་
 པར་བརྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། སེམས་ཀྱི་དྲི་མར་གྱུར་པ་ལ། །སངས་རྒྱུ་རྣམས་ནི་སྟོན་
 མི་མཛད། །ཅེས་བྱུང་། དེ་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སེམས་སྟོན་
 བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་སྟོ་བའི་དབང་གིས་བྱ་སྟོན་དན་པར་གྱུར་པ་ལ། །ནད་དག་པོ་ཐེབས་ནས་
 སྟོ་བའི་བྱ་ལ་མས་ལྟག་པར་བཅེ་བ་བཞེན། །སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་གསུམ་ཅི་
 རིགས་ཀྱིས་མནར་ཚུལ་གཟིགས་ནས་སྟོན་པར་མི་མཛད་པའོ། །མ་ཟད་དེ་ལ། དོན་དམ་པའི་
 དང་ཚུལ་ལ་གཟིགས་ནས་སྟོན་པ་མི་མཛད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་དང་ཚུལ་ལ་གཟིགས་

ནས་སྒྲིད་པ་མི་མཛད་པ་གཉིས། དང་པོ། རོན་དམ་པའི་ངང་ཚུལ་ལ་གཟིགས་ནས་སྒྲིད་པ་
མི་མཛད་པ་ནི། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་ཡོད་པར། ཁཐོང་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་ཕྱིར། ཞེས་སོ། ཁའོན་
ཏྟགས་རྒྱན་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་
སྲུ་བརྗོད། ཅེས་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ། ཀུན་རྗོབ་པའི་ངང་ཚུལ་ལ་གཟིགས་ནས་སྒྲིད་པ་མི་མཛད་པ་ནི། བཞི་
བརྒྱུ་པ་ལས། ཁྱོ་ཡང་འབྱུང་བོས་བཟུང་བ་ལ། སྤྲོད་པ་འཁྲུག་པ་མིན་དེ་ལྟར། ཐུབ་པས་ཉོན་
མོངས་དག་གཟིགས་ཀྱི། ཉོན་མོངས་དང་འབྲེལ་གང་ཟག་མིན། ཞེས་དང་། དཔལ་ལྷན་
ལྷ་བ་གྲགས་པས། འདི་འདིར་སེམས་ཅན་སྦྱོན་མིན་གྱི། འདི་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྦྱོན་
ཞེས། རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་མཁས་པ་རྣམས། སེམས་ཅན་དག་ལ་འཁྲུག་མི་བྱེད། ཅེས་
དང་། ཇིན་ལ་བསམ་ནས་སྒྲིད་པ་མི་མཛད་པ་ནི། སྒྲིད་འཇུག་ལས། རྒྱལ་ལ་གྲུས་བྱེད་དེ་
བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ལ་མིན་ཅི་ཡི་ཚུལ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་རི་ལྟར་
གྲུས་པ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ལ་ཡང་གྲུས་པ་བྱེད་དགོས་ཏེ། བདེ་བ་ཐམས་
ཅད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་ཀུན་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ་
བརྟེན་ནས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྦྱེས་བྲུ་ཚུང་དུ་འཛི་ཆོས་འཁོར་འཆི་བ་མི་རྟག་
པ་བསམ་པ་དང་། ངན་སོང་གི་སྦྱག་བསྐལ་བསམ་པ། རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱབས་སྲུ་འགོ་
བ་དང་། ལས་འབྲས་བསམ་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་། སྦྱེས་བྲུ་འབྲིང་གི་
ཆོས་འཁོར་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་། བདེན་བཞིའི་སྤང་དོར་ལ་བསམ་སྒྲོམ་བྲས་པ་
དང་། ཉོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལྷག་བཞིར་སྒྲོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་
ནས་འབྱུང་། དེ་བཞིན་ཏུ་སྦྱེས་བྲུ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་འབྲས་མན་དག་བདུན། བྲམས་
པ། ལྷིང་རྗེ། དེ་དག་གིས་བྲངས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་
བརྟེན་ནས་འབྱུང་། བདག་མེད་རྣམ་གཉིས་ཏྟགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུའང་སེམས་ཅན་
ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ། དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བདག་མེད་འདི་གཉིས་ཏྟགས་པ་རྣམ་

དགོལ་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་། ས་བཅུ་ལམ་ལྟ་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་
 ཐམས་ཅད་མདོ་སྟགས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྩིས་ཟིན་པ་འབའ་
 ཞིག་ཡིན་པས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་། མདོར་ན། སངས་རྒྱུ་
 ཀྱིས་ཆོས་རི་ལྷོད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་བྱ་གསུམ་གྱི་ཆོས་འཁོར་དང་། མདོ་
 སྟགས་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་མ་འདུས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ལ། དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཤ་སྟག་གོ། དེར་མ་ཟད་སེམས་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་
 ཀྱང་མཐོ་དམའ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་དེ་
 འབྱུང་བ་མེད་བསམ་པའང་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་
 པའི་འདུ་ཤེས་བྱེད་དགོས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 སེམས་ཅན་རྣམས་རང་གཞན་གང་ལ་སྟོས་ནས་བསམ་ཀྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དང་། བྱས་པར་
 འོས་པའི་གནས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་བསགས་པའི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན། ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཆོག་གས་ཀྱི་འང་རྟེན་ཡིན་པས། ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ལ་མ་གུས། ཞེས་སོ། དེར་མ་ཟད་
 སེམས་ཅན་གྱི་བའི་པགས་རུས་ཡང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡིན། གསང་སྟགས་གི་སྐབས་སུ་འཆི་བ་མི་
 ཉག་པ་དྲན་པའི་ཕྱིར་ཏུ། པགས་གོས་བཞེས་པ་དང་། རུས་རྒྱན་བཞེས་པ་དང་། ཀ་ཕྱ་ལྟ་
 དང་རྒྱང་དུང་སོགས་ལོངས་སྟོད་བ་དང་། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆོ་དུར་
 ཁྲོད་ཀྱི་རུས་པ་སྐམ་པོ་ལ་དམིགས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྟག་བཞིར་སྟོམ་
 པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། ཆོ་འདས་པ་མའི་ཆེད་དུ་མ་ཉི་ཆར་
 གཅིག་བཟང་བ་སོགས་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་། དེའི་ཕྱིར་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་
 རྒྱུ་ཆེན་པོ་དང་། བྱས་པར་འོས་པའི་གནས་དང་། བསོད་ནམས་བསགས་པའི་ཞིང་སླ་ན་
 མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིག་རྟེན་དང་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལེགས་ཆོག་ཐམས་ཅད་
 བསོད་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའང་། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ་ལས། བསོད་ནམས་རྣམ་
 སྐྱོན་བདེ་སྟེར་སྟག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སེལ། བསོད་ནམས་ལྟན་པའི་མི་ཡི་བསམ་པ་རྣམས་
 ཀྱང་འགྲུབ། བདུད་བཅོམ་ནས་ནི་བྱང་ཆུབ་ལྟར་ཏུ་རེག་པར་འགྱུར། །ལྟ་དན་ལས་འདས་ཞི་

བ་བསིལ་བའི་དངོས་པོ་ཐོབ། ཁྱེས་སོ། །གསུམ་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱམས་པའི་སྟོབས་
 གྱིས་བསྐྱལ་བར་བཞེད་པའི་དགོངས་དོན་འབྲུབ་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་བྱུགས་ལྟན། སྲིད་པའི་མཆོ་ལས་སྟོབས་བར་ཤོག ཁྱེས་བྱུང་། དེ་ཡང་
 དེ་ལྟར་སྟོད་པ་མི་མཛད་པར་མ་ཟད་དེའི་སྟངས་སྟེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་རི་ཙམ་མི་བསྐྱུང་པ་
 དེ་ཙམ་སྟེ་བྱུགས་བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་སྟེ་སོང་བ་དེའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཆོ་སྟེ་རྒྱ་ན་འཆིའི་སྟུག་བསྐྱལ་མཐའ་དག་ལས་བསྐྱལ་བར་བཞེད་
 པ་བཞིན་སྟེ་སྐྱབ་རྩལ་པར་ཤོག ཁྱེས་སྟོན་པའོ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ནི་སྟོན་སྟོབ་
 པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དགེ་སྟོང་སྟོ་གྲོས་བསྟན་པར་གྱུར་པའི་ཆོ་བྱམས་པ་བསྟོམས་
 ཞིང་སྟོན་ལམ་གནང་བས། དེ་ནས་བཟུང་ལྟེ་སྟོབ་མི་སྟོབ་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བྱམས་
 པ་ཞེས་པའི་མཆན་ཅན་སྟེ་གྱུར་པ་ནི། ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས། སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་
 གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བྱམས་པ་ཞེས་པའི་མཆན་མི་འདོར་པའོ། ཞེས་དང་། བྱམས་
 པ་ལྟང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། འབྲུང་བོ་ཀུན་ལ་བྱུགས་བཅེ་བ། བྱམས་པ་རྒྱུ་གཉིས་རྣམས་
 གྱི་མཆོག་ ལོ་ནི་དྲག་ཁྱི་དག་ཏུ་ཡང་། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས།
 དེ་ནི་ཉི་ཁྱེ་ཁབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་མཛད་པ་དང་། ཞག་བདུན་དཀའ་བ་སྟུང་པའི་མཛད་པའི་
 ལྟག་མ། ལོ་ནི་དྲག་ཁྱི་དག་ཏུ་ཡང་། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་པར་མཛད། ཁྱེས་པའོ། གཉིས་པ།
 རྒྱལ་སྐས་གྱི་སྟོད་པ་ལ་སྟོབ་པར་སྟོན་པ་བཤད་པ་ལ། སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་
 པ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱལ་སྐས་གྱི་སྟོད་པ་ལ་སྟོབ་པར་སྟོན་པ་སྦྱིར་བསྟན་པའི་སྟོ་ག་གཅིག་ནི།
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་བཞུགས་དང་། །གང་དག་འདས་དང་མ་བྱོན་པ། །དེ་དག་རྗེས་
 སུ་བདག་སྟོབ་ཅིང་། །བྱང་ཆུབ་སྟུང་པ་སྟོད་གྱུར་ཅིག ཁྱེས་བྱུང་། དེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཕྱོགས་གང་དང་དྲུས་གང་ལ་བྱོན་བྱིན་པ་དང་འབྱོན་པར་འགྱུར་བ་
 ཐམས་ཅད་སྟོན་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་རྣམས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟུང་པ་རི་
 ལྟར་སྟོད་པ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་བདག་ཀྱང་དེ་བཞིན་སྟོད་པར་གྱུར་ཅིག ཁྱེས་པའོ།

གཉིས་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། རང་རྒྱུད་སྤྱིན་བྱེད་སྤྱིན་སོགས་པར་བྱིན་དུག་ལ་སློབ་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་།
གཞན་རྒྱུད་སྤྱིན་བྱེད་མདོན་ཤེས་དུག་ལ་སློབ་ཚུལ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། རང་རྒྱུད་སྤྱིན་
བྱེད་སྤྱིན་སོགས་པར་བྱིན་དུག་ལ་སློབ་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། ས་རོལ་
བྱིན་དུག་རྒྱུ་སྤྱིན་པའི་ནས། འགྲོ་དུག་སེམས་ཅན་ཐར་བཅུད་ཤོག། ཅེས་བྱུང་། དེ་ཡང་
བདག་སོགས་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པས་སྤྱིན་སོགས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་
པ་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་སྤྱིན་པར་བྱས་ཏེ། གང་གི་དོན་དུ་རྒྱལ་སྤྱི་གྱི་སྦྱོད་པ་
ལ་བརྩོན་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། འགྲོ་བ་རིགས་དུག་གི་གཙོས་པའི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་སྤྲུག་
བསུལ་སྤྱ་རགས་མ་ལུས་པ་ལས་ཐར་བར་བཅུད་པར་ཤོག། ཅེས་པའོ། གཞན་རྒྱུད་སྤྱིན་བྱེད་
མདོན་ཤེས་དུག་ལ་སློབ་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། མདོན་ཤེས་དུག་པོ་མདོན་
བཅུས་ནས། ཁྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་རེག་གྱུར་ཅིག། ཅེས་བྱུང་། དེ་ཡང་རྩ་འབྲུལ་གྱི་མདོན་ཤེས་
གིས་ང་ལ་རྩ་འབྲུལ་སྟོན་པའི་ཡུལ་ནམས་ལ་སྤྱུལ་སྤྱུར་སྤྱ་ཆོགས་བསྟན་པས་དང་དུ་ལེན་
པར་བྱས་ནས་ཆོས་ལ་འགོད། ལྷ་ཡི་མིག་གི་མདོན་ཤེས་གིས་རང་དང་གཞན་གྱི་འཆི་འཕོ་
བ་དང་སྦྱེ་བ་སྤྱ་ཆོགས་མདོན་པར་ཤེས་དེ་གདུལ་བྱ་ནམས་ལ་བཤད་པས་ཆད་མཐའ་ལས་
སློལ་བར་མཛད། ལྷ་ཡི་ན་བའི་མདོན་ཤེས་གིས་ཞིང་ཁམས་གང་ན་ཆོས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་
བ་སྤྱ་ཆོགས་སྟོན་པའི་རྒྱལ་བ་སྤྱི་དང་བཅས་པ་ནམས་གིས་གསུངས་པ་ཐོས་ནས་གདུལ་བྱ་
ནམས་ལ་བཤད། སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མདོན་ཤེས་གིས་རང་གཞན་གྱི་ཆེ་རབས་སྤྱ་མའི་
འབྲེལ་བ་དང་སྦྱོད་པ་སོགས་མདོན་པར་ཤེས་ནས་ཁམས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་བཤད། ཟག་
ཟད་མདོན་ཤེས་ནི་ནང་པ་ཁོ་ན་དང་། མདོན་ཤེས་དང་པོ་ལྷ་ནི་བྱི་ནང་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་
ཏན་ཡིན་ནོ། མདོན་ཤེས་ཐོབ་ན། དངོས་གཞི་ཐོབ་དགོས་ན། སངས་རྒྱུ་འོད་དཔག་མེད་
གྱི་སྦྱོད་དོས་གྱི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་དམ་མེད། འོད་དཔག་མེད་གྱིས་ཞིང་
སྤྱངས་པའི་ཆད་སངས་རྒྱུ་གཞན་ནམས་གིས་ཞིང་སྤྱངས་པ་དང་མི་འདྲ་བས་སོ། གཉིས་
པ། རྒྱུ་སྤྱིན་པར་བཤད་པ་ལ། སྤྱིན་སོགས་པར་བྱིན་གཞན་ནམས་སངས་རྒྱུ་གྱི་སར་འབྲིད་
བྱེད་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སློབ་པར་སྟོན་པ་དང་། པར་བྱིན་སོ་སོ་ལ་སློབ་

པར་སྒོན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སྒོན་པར་སྒོན་
པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སྒོན་པར་སྒོན་པ་གཉིས། དང་པོ།
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སྒོན་པར་སྒོན་པའི་སྒྲི་ཀ་གཅིག་ནི། མ་སྐྱེས་པ་
དང་མི་འབྱུང་དང་། །རང་བཞིན་མ་མཆིས་གནས་མ་མཆིས། །རྣམ་རིག་མ་མཆིས་དངོས་མ་
མཆིས། །སྟོང་པའི་ཆོས་ནི་རྟོགས་པར་ཤོག །ཅིས་བྱུང་། དེ་ཡང་འདས་པ་རྣམས་སྐྱེས་ལ་འགག་
ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་འགགས་པ། མ་འོངས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱན་ཆ་དང་ན་ད་
ལྟར་བའི་ངོ་བོར་འགྱུར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འབྱུང་བ་དང་། ད་ལྟར་བའི་ཆོས་རྣམས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལྷགས་དོན་དམ་པར་མ་མཆིས་པ་དང་། གནས་མ་མཆིས་པ་ནི་
གཟུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་མཆིས་པ་དང་། རྣམ་རིག་མ་མཆིས་པ་སྟེ་འདྲིན་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་མཆིས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་འཕྲོད་པ་
རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྲ་མོ་ཡིན་ལ། དེ་དག་རྟོགས་
པ་མཐར་ཕྱིན་པར་ཤོག །ཅིས་སྒོན་པའོ། །གཉིས་པ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ལ་སྒོན་པར་སྒོན་པའི་སྒྲི་ཀ་གཅིག་ནི། སངས་རྒྱུས་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ལྟར། །སེམས་
ཅན་མ་མཆིས་སྟོག་མ་མཆིས། །གང་ཟག་མ་མཆིས་གསོ་མ་མཆིས། །བདག་མ་མཆིས་བའི་
ཆོས་རྟོགས་ཤོག །ཅིས་བྱུང་། དེ་ཡང་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་
རང་བཞིན་གྱིས་མ་མཆིས་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལྟར། །སེམས་ཅན་སྟོག་དང་བཅས་
པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་མཆིས། གང་ཟག་གསོ་བ་པན་བདེ་དང་བཅས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
མ་མཆིས་པ་སྟེ། བདག་མེད་པའི་ཆོས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཐར་ཕྱིན་པར་ཤོག །ཅིས་
པའོ། །ཕྱིན་སྟོགས་དུག་གི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་དང་། པར་ཕྱིན་དུག་གི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པར་ཕྱིན་གཉིས་གཞན་ལྷ་པོ་རྣམས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་འཁྲིད་བྱེད་ཡིན་པ་ནི། མདོ་སྙུང་
པ་ལས། ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རྩོལ་ཕྱིན་ལྷ་འདི། །དམིགས་བྱ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་
རིག་པར་བྱས་མ་ཡིན། །ཞིས་དང་། ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་ལས། དུས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞུགས་
པའི་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲ་ན་

མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་
 དང་། མངོན་རྫོགས་རྒྱན་ལས། ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བེ་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་
 བེ། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གནད་
 གཅིག་གོ། །བདག་མེད་རྣམ་གཉིས་ཐལ་འཇུར་བའི་ལྷགས་ལ་སྤྱོད་གཞིའི་སྒོ་ནས་འདྲིལ་ལ།
 རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་དགག་བྱའི་སྒོ་ནས་འདྲིལ་པའོ། །གཉིས་པ། སར་ཕྱིན་སོ་
 སོ་ལ་སྒྲོབ་པར་སྒྲོན་པ་ལ། དེ་རྣམས་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་
 དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སའི་སྒྲོབ་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། བདག་དང་བདག་གིར་
 འདྲིན་པ་ཡི། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་མི་གནས་པར། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྒྲན་སྒྲད་དུ། །སེར་སྣ་
 མ་མཆིས་སྒྱུན་གཏོང་ཤོག །ཅེས་བྱུང་། དེ་ཡང་བདག་སྒྱུན་པ་པོ་དང་། བདག་གི་བའི་གཞི་
 སྒྱུན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དང་། བདག་གིར་འདྲིན་པའི་གཞི་དངོས་པོ་སྤྱི་སྒྱུན་བྱའི་རྫས་སོགས་
 འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ལན་དང་རྣམ་
 སྒྲོན་ལ་མ་རེ་བ་དང་། སེར་སྣ་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མ་གོས་པར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་
 སྒྲན་པ་སྤྱི་པ་ཁོ་ནའི་སྒྲད་དུ་སྒྱུན་པ་གཏོང་བུས་པར་ཤོག །ཅེས་པའོ། །དབུ་མ་འཇུག་པ་
 ལས། སྒྱུན་པ་སྒྱུན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་པོས་སྤྱོད་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཡང་སྐུར་རུང་ངོ་། །ཚུལ་
 གྲིམས་སོགས་ལྷག་མ་ལྷ་ལ་འཁོར་གསུམ་དེ་བཞིན་སྐུར་ཚུལ་རིགས་པས་དཔག་ན་ཤེས་
 སྤྱོད། །གཏོང་བའི་སེམས་པ་སྒྱུན་པའི་དོན་དང་། ཆོས་བཞི་ལྡན་ཀྱི་གཏོང་བའི་སེམས་པའི་
 ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། སྒྱུན་པའི་སར་ཕྱིན་ཀྱི་དོན། དེ་བཞིན་གཞན་རྣམས་ལའང་
 སྐུར། ཆོས་བཞི་ནི། མདོ་སྤྱི་རྒྱན་ལས། སྒྱུན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་། །རྣམ་པར་མི་
 རྫོགས་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམ་སྒྲིན་བྱེད་
 རྣམ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས། །ལྷག་མ་རྣམས་ལ་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཚུལ་འཆལ་དང་། མི་
 བཟོད་པ་དང་། །ལེ་ལོ་དང་། །རྣམ་གཡེང་དང་། །ཤེས་འཆལ་ཉམས་པར་བྱས་པ་རྣམས་རིམ་
 བཞིན་སྐུར། དེས་ན་སྒྱུན་པ་དང་། སྒྱུན་པའི་སར་ཕྱིན་གཉིས་ལ་སྤྱི་བཞི་ཡོད། དེ་བཞིན་ལྷག་

མ་རྒྱལ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །པར་བྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་ནི་དྲག་ཚན་བརྒྱ་དང་ཉེར་གཅིག་དང་། སོ་སོར་བྱིན་བརྒྱ་དང་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ཡོད་པ་མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ། པར་བྱིན་དྲག་སོ་སོའི་སྟོབ་ཚུལ་དངོས་བསྟན་པ་ལ་དྲག་ལས། དང་པོ། བྱིན་པའི་པར་བྱིན་ལ་སྟོབ་པར་སྟོན་པའི་སྟོ་ཀ་གཅིག་ནི། དངོས་པོ་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི། །བདག་གི་ལོངས་སྟོང་ལྷན་གྲུབ་ཤོག། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་ལ་འདྲིག་པས། །བྱིན་པའི་པ་རོལ་བྱིན་རྫོགས་ཤོག། །ཅིས་བྱུང་། དེ་ཡང་དངོས་པོ་སྟེ་བྱིན་བྱའི་རྣམས་བདེན་གྲུབ་གྱི་དངོས་པོར་མ་མཆིས་པར་སྟོང་ཉིད་མདོན་གསུང་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་བྱིན་པའི་རྣམས་མཁའ་མཛོད་གྱི་ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱི་མཐུ་ལས་བདག་གི་ལོངས་སྟོང་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བར་ཤོག། རང་ལ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སེར་སྒྲའི་ཀྱན་འདྲིན་རྣམས་པ་ཀྱན་ཏུ་བཞེག་པར་བྱས་པའི་སྟོ་ནས་བྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་ཤོག། །ཅིས་པའོ། །བྱིན་པ་ལ། ཆོས་གྱི་བྱིན་པ། ཟང་བྱིང་གི་བྱིན་པ། མི་འདྲིགས་པའི་བྱིན་པ་དང་གསུམ། གཉིས་པ། ཚུལ་བྲིམས་གྱི་པར་བྱིན་ལ་སྟོབ་པར་སྟོན་པའི་སྟོ་ཀ་གཅིག་ནི། བྲིམས་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་སྟོན་མེད་ཅིང་། །ཚུལ་བྲིམས་རྣམས་པར་དག་དང་ལྷན། །སྟོམ་སེམས་མེད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་གྱིས། །ཚུལ་བྲིམས་པ་རོལ་བྱིན་རྫོགས་ཤོག། །ཅིས་བྱུང་། དེ་ཡང་ལས་འབྲས་གྱི་སྒྲང་དོར་སྟོན་པའི་བཀའ་ནི། སངས་རྒྱས་གྱི་བཀའ་བྲིམས་ཏེ། བཀའ་བྲིམས་དེ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་འབྲས་སྒྲང་དོར་བྱེད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་ཉེས་ལྷུང་གི་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པར་བསྐྱུང་བའི་འདྲིག་རྟེན་པའི་ཚུལ་བྲིམས་རྣམས་པར་དག་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་གྱི་འཁོར་གསུམ་བདེན་ཞེན་གྱི་སྟོམ་སེམས་མེད་པའི་འདྲིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྫོགས་པར་ཤོག། །ཅིས་སྟོན་པའོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། གང་ཆེ་རང་དབང་འཇུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པ། །གལ་ཏེ་འདི་དག་འདྲིན་པར་མི་བྱེད་ན། །གཡང་སར་སྐྱུང་བས་གཞན་དབང་འཇུག་འགྱུར་བ། །དེ་ལས་བྱིན་ས་གང་གིས་སྟོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་རང་དབང་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར་ཚུལ་བྲིམས་རྣམས་པར་དག་པ་བསྐྱུང་དགོས་པར་གདམས་པའོ། །ཚུལ་བྲིམས་ལ། མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། རྒྱས་པར་ནི། སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་དང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་སྤྲིམས་དང་། གསང་སྟགས་ཀྱི་ཚུལ་སྤྲིམས་གསུམ། སོ་ཐར་གྱི་
སྒྲིམ་པའི་བསྟུང་བྱ་རྣམས་འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་བཞི་སོགས་སུ་གསལ་ལ། བྱང་སྒྲིམ་དང་སྟགས་
སྒྲིམ་གཉིས་ཀྱི་བསྟུང་བྱ་རྣམས་མདོར་བསྟུས་ཤིག་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ། བཟོད་
པའི་པར་ཕྱིན་ལ་སྟོབ་པར་སྟོན་པའི་སྟོ་ཀ་གཅིག་ནི། ས་འམ་ཡང་ན་ཆུ་འམ་མེ། རླུང་གི་
ཁམས་ལྟར་མི་གནས་ཤིང་། བཟོད་པའམ་ཁྲོ་བ་མ་མཆིས་པས། །བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་
རྫོགས་ཤོག །ཅིས་བྱུང་། དེ་ཡང་འབྱུང་བ་བཞི་རང་རང་གི་བྱ་བ་བཟོད་པ་བཞིན་དུ། བདེ་
སྟུག་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ན། གཞན་གྱིས་གནོད་པ་
དང་དཀའ་སྟུང་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་གནས་པར་རྒྱན་དུ་བྱེད་པའི་སྟོན་ནས་བཟོད་
པ་སྟེ། ས་གཞི་ཁུར་ཐམས་ཅད་ལ་རི་མི་སྟམ་པ་ལྟར། བཟོད་པས་གནོད་བྱེད་ལ་རི་མི་སྟམ།
ཡང་ན་ཆུས་གང་དང་འཕྲད་པ་དེ་གཤེར་བར་བྱེད་པ་ལྟར། བཟོད་པས་སེམས་ཅན་སུ་དང་
འཕྲད་པ་ན་དེའི་སེམས་སྒྲན་པར་བྱེད། མེས་རང་ལ་བྱུང་བའི་བྱད་ཤིང་དང་དུ་སྦངས་པ་ལྟར།
བཟོད་པས་སྟུག་བསྐལ་དང་དུ་སྦངས། རླུང་གིས་ཁམས་གང་ལའང་རྟེན་བཅས་ནས་མི་
གནས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཡུལ་གང་ལའང་བདེན་པར་ཞེན་ནས་
མི་གནས་པའམ་བདེན་ཞེན་ལ་བཟོད་པའམ། ཡང་ན་ཁྲོ་བ་ནི་སེམས་འཁྲུགས་པའི་བྱེད་ལས་
ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མ་མཆིས་པས། བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ་རྫོགས་
པར་ཤོག །ཅིས་པའོ། །མདོད་ལྟར་ན། ས་སའི་ཁམས་ཡིན་ཡང་། ཀུན་བརྟས་ལྟར་ན། ས་དང་
སའི་ཁམས་གཉིས་ལ་སྟུ་བཞི་ཡོད། གཞན་གསུམ་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ས་དང་སའི་འབྱུང་བ་
གཉིས་ལའང་བྱད་པར་དབྱེ་དགོས། དེ་བཞིན་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་
སྟོག་པ་མེད། །བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་སྟུབ་མེད། །ཅིས་སོ། །བཞི་པ། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་པར་
ཕྱིན་ལ་སྟོབ་པར་སྟོན་པའི་སྟོ་ཀ་གཅིག་ནི། བཙོན་འགྲུས་བརྒྱམས་པའི་བཙོན་འགྲུས་
ཀྱིས། །བརྟན་སྟོ་ལོ་ལོ་མ་མཆིས་ཤིང་། །སྟོབས་དང་ལྷན་པའི་ལུས་སེམས་ཀྱིས། །བཙོན་འགྲུས་
པ་རོལ་ཕྱིན་རྫོགས་ཤོག །ཅིས་བྱུང་། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པར་
བརྒྱམས་པའི་མ་ཁྱམ་མི་ཁྱམ་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་བཙོན་འགྲུས་རྣམ་པ་གསུམ་བརྟན་པ་སྟེ།

ལམ་ལས་སྐྱར་མི་ལྷོག་པར་སེམས་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུས་དང་། སྒྲིམ་བ་སྒྲིམ་
བྱ་བ་ལ་ཁྱུགས་ནས་ལག་ཏུ་ལེན་པའི་དུས་སུ་སྐྱར་བ་མི་ལྷོད་པའི་སྐྱར་བའི་བཙུན་འགྲུས།
ལེ་ལོ་མ་མཆིས་པ་སྒྲིམ་ཡང་འཇུག་པར་འདོད་པའི་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་བཙུན་
འགྲུས་རྣམས་གསུམ་ཚུལ་པ་ལ་སྒྲོབས་དང་ལུན་པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་མཐུ་ལས་
བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྒྲིམ་ཆོགས་པར་ཤོག །ཅིས་སྒྲོན་པའོ། །བཙུན་
འགྲུས་དང་བཙུན་པ་གཉིས་མི་འདྲ། བཙུན་འགྲུས་ལ་དགེ་བ་ལ་སྒྲིམ་དགོས་སོ། །དབྱུ་མ་ལ་
འཇུག་པ་ལས། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བཙུན་འགྲུས་རྗེས་འགོ་ཁེང་། །ཞེས་སོ། །ལྷ་པ། བསམ་གཏན་
ཀྱི་སར་ཕྱིན་ལ་སྒྲོབ་པར་སྒྲོན་པའི་སྒྲིམ་གཅིག་ནི། སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་འཛིན་དང་། །དཔལ་
བར་འགོ་བའི་ཉིང་འཛིན་དང་། །རྡོ་རྗེ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་འཛིན་ཀྱིས། །བསམ་གཏན་ས་རོལ་ཕྱིན་
ཆོགས་ཤོག །ཅིས་བྱུང་། དེ་ཡང་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་བདེན་སྟོང་སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱར་རྟོགས་
པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། །དཔལ་བར་འགོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། །རྡོ་རྗེ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་འཛིན་
བརྟན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྒྲིམ་
པར་ཤོག །ཅིས་སྒྲོན་པའོ། །དཔལ་བར་འགོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། ལྷ་རྒྱུ་ཞེས་པ་དཔལ་ཁེང་
འཛིགས་པ་མེད་ལ་འཇུག་པས། །དཔལ་པོའི་རྗེས་སུ་གཡུལ་རྣམས་འབྲང་པ་ལྟར། །འདིའི་རྗེས་
སུ་རྒྱལ་སྐུས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་འཇུག་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སངས་རྒྱུ་
དང་ཆ་འདྲ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་ལུས་པ་ས་བཅུ་པ་ན་ཐོབ་རྒྱ། །སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་
ནང་ཆོན་མཛོན་ཤེས་དང་མཚུངས་ལུན་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པ་ནི། སྒྲིམ་གྱིས་མི་
ཟད་པའི་མདོའི་དགོངས་དོན། མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་དང་སྐྱར་ཚུལ་
ཉི་ཁྲི་དག་ལུན་ལས་བཤད་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐྱར་རྡོ་རྗེ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོད་ཀྱང་། །འདིར་ནི་ཐེག་ཆོན་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་།
མ་ཟད་ཐེག་ཆོན་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དགོས་སམ་སྙམ། དུག་པ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་སར་ཕྱིན་ལ་སྒྲོབ་པར་སྒྲོན་པའི་སྒྲིམ་གཅིག་ནི། ལུས་པར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་གསུམ་དང་། །དུས་
གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ནི། །རིག་གསུམ་མཛོན་སུམ་བཞུས་པ་ཡིས། །ཤེས་རབ་ས་རོལ་

ཕྱིན་རྒྱུ་ཤོག ཁྱེད་ཀྱི་དེ་ཡང་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་
པ་དང་། སྒྲིམ་པ་མེད་པ་སྟེ་དེ་དག་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་དང་། ཏུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་
བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རིག་པ་གསུམ་སྟེ་སྟོན་གནས་རྗེས་
བྲན་གྱི་རིག་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་རིག་པ་དང་། ཟག་ཟད་མཁྱེན་པའི་
རིག་པ་གསུམ་མངོན་སུམ་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་
རྒྱུགས་པ་ལ་ཉམས་ལེན་མཐར་ཕྱིན་ཤོག ཁྱེད་སྒྲིམ་པའོ། མངོན་ཤེས་དྲུག་གི་ནང་ནས་དེ་
གསུམ་བཀར་བ་ནི། རིག་པ་དང་པོས་རྟག་མཐའ་དགག རིག་པ་གཉིས་པས་ཆད་མཐའ་
དགག རིག་པ་གསུམ་པས་དབྱུ་མའི་ལམ་ཟག་ཟད་དམ་འགོག་བདེན་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་
སུམ་ཏུ་མཁྱེན་པས་ན་སྒྲིབ་པ་བཅོམ་པ་དང་། འཁོར་རྒྱ་བ་ལ་དེ་གསུམ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། རྣམ་
ཐར་སྒྲིམ་གསུམ་ཤེས་པ་ནི་འགོ་བ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་པ་ལ་མེད་ཏུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པ།
དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་མདོ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲུངས་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་
ཁྱེད་པ་ལས། སྟོང་པ་ཞི་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ། མི་ཤེས་པས་ནི་འགོ་བ་འབྱམས་སུ་པ། དེ་
དག་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང་། རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་འཕྱོད་པར་
མཛད། ཁྱེད་གསུངས། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཞི་སྟོན་གཉིས་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་
དང་མི་འགལ་ཚུལ་ཤེས་སྟོན། འདྲིན་སྒྲུངས་མི་འདྲ་བའི་འཁོར་ཆ་གཉིས་མེད་པས་སོ། ལྷུང་
ཕྱི་མའི་དོན་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་རི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་དགོས། དེའི་ལྷགས་ལ་འཁོར་བའི་
ཆ་བར་གྱུར་པའི་བདག་འདྲིན་རྣམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་པས་ཆོག་གོ་གསུམ་པ། རྒྱལ་
སྐུ་གྱི་སྐྱོད་པ་ལ་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བྱ་མངོན་ཏུ་གྱུར་ནས་བདག་གཞན་ཀྱང་གྱི་བསམ་
པ་རྒྱུགས་པར་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་པ་གཅིག་ནི། སངས་རྒྱུ་ཀྱང་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། འོད་དང་
གཟི་བུ་འཕྱོད་འབར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས། བདག་གཞན་བསམ་
པ་རྒྱུགས་གྱུར་ཅིག ཁྱེད་ཀྱི་དེ་ཡང་ཏུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུ་ཀྱང་གྱི་བསྐྱེད་པའི་
གནས་སུ་གྱུར་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་
པ་དང་། འོད་འབར་བ་སྟེ་སྐྱུ་ལ་བ་རབ་འབྱམས་མཐའ་ཡས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡོངས་སྐྱོད་

རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ངེས་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པ་དང་། གཟི་བཞིན་འབར་བ་སྟེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
ནམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་ལ་པའི་སྐྱེ་མཆན་དཔེས་སྐྱས་པ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིའི་ངོ་བོར་སངས་
རྒྱས་ནས། སྟོན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱིས་
ཆོགས་བསགས་ཤིང་བཙོན་འགྲུས་དང་སྟོན་ལམ་གྱིས་འཕེན་པའི་སྟོབས་གྱིས་འཁོར་བ་མ་
སྟོང་གི་བར་དུ་གཞན་དོན་ལ་གཞོལ་བའི་སྟོན་པ་བྱམས་པ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་ན་སྟམ་པའི་བསམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་
སྐབས་སུ་འང་བདེ་བ་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ན་སྟམ་པའི་བསམ་པ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་སྟོན་པའོ། །བཞི་པ། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱས་ནས་བསྟན་པའི་སྟོན་པ་གཅིག་
ནི། དེ་ལྟར་སྐྱད་པ་སྟོད་ཀྱི་ཅིང་། །བྱམས་པ་གྲགས་དང་ལྟན་པ་ཡིས། །ཡ་རོལ་བྱིན་དུག་
རྫོགས་བྱས་ནས། །ས་བཅའི་སྟོན་ལ་རབ་དུ་གནས། །ཞེས་བྱང་། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་
པ་ལྟར་གྱི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྐྱད་པ་སྟོད་པར་བགྱིད་ཅིང་། དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་ཐམས་
ཅད་དུ་བྱམས་པ་སྟོན་ཞིང་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟོབ་མི་སྟོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་
བྱམས་པ་ཞེས་མིང་གྲགས་པ་དང་ལྟན་པ་བདག་གིས་ནི། ཡ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་བྱས་ནས་ས་བཅའི་སྟོན་སྟེ་ས་བཅའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་ལ་རབ་དུ་གནས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་མཛད་པ་
སོགས་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྟོན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བཙོན་པར་སྟོན་པའོ། །མདོ་
ཞེ་རྒྱན་གྱི་ལེའུ་བཙེ་བརྒྱད་པ་མཆོད་བསྟོན་ཆོད་མེད་པའི་ལེའུ་བཅུ་དགུ་པ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་
ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ལེའུ་གསུམ་གྱི་དོན་ནམས་ཆོགས་བཅད་འདིའི་དོན་དང་སྐྱུར་ན་
ཤིན་ཏུ་ལེགས་སྟམ་མོ། །བྱམས་པའི་སྟོན་ལམ་ལ་སྟོན་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡོད་པ་ནམས་རྫོགས་སོ།
བྱམས་པའི་སྟོན་ལམ་དང་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ནམས། ལྷར་བཤད་པའི་ཐབས་མཁས་ལྷར་འདུ་
ཚུལ་ནི། མ་སྐྱེས་པ་དང་མི་འབྱུང་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོན་ལམ་
འདེབས་པའི་སྟོན་ནམས་ནི་ཐབས་མཁས་དང་པོ། སྐྱིན་སོགས་དང་པོ་ལྔའི་སྟོན་ལམ་
འདེབས་པའི་སྟོན་ནམས་ཐབས་མཁས་གཉིས་པ། བཤགས་པ་དང་། ཡི་རང་དང་། གསོལ་བ་

དང་བསྐྱལ་བའི་སྒྲིམ་རྣམས་ཐབས་མཁས་གསུམ་པ་དང་། སྒྲིམ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་
 དང་། ཞེས་སོགས་ཐབས་མཁས་བཞི་པ་དང་། སྒྲིམ་མེད་བྱང་ཚུབ་རེག་གྱུར་ཅིག ཅེས་པ་ལྟ་
 བུ་ཐབས་མཁས་ལྟ་པ་དང་། ལྷག་མ་ཕྱག་འཛུལ་བ་སོགས་ནི་ལྟ་བོ་དེ་དག་ཏུ་ཅི་རིགས་པར་
 འདུ་བའོ། །རྩེ་བཙུན་བྱམས་པས་དམ་བཅའི་གཟུངས་སྟགས་ནི། ར་མོ་རྩ་ཏུ་ཡུ་ཡ། ར་མོ་རྩ་
 ག་མ་ཏེ་ཤུག་ལུ་ཞེ་ཡེ། ཏ་ཐུ་ག་ཏུ་ཡ། ཡུ་ཏེ་སྟུ་ལྟོ་བྱུ་ཡ། ཏུ་ཐུ་མོ་ཡུ་ཏེ། ཡུ་ཏེ། ཡ་
 པ་ར་ཏེ་ཏེ། ཡུ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཡ། ཏ་ར་ཏ་ར། མེ་ཏེ་ཡུ་མ་ལོ་ཀེ་ཏེ། ཀ་ར་ཀ་ར། མ་ཏུ་ས་མ་ཡ་སི་རྩི།
 རྩ་ར་རྩ་ར། མ་ཏུ་བོ་རྩི་མཚུ་བྲི་ར། སྒྲིམ་ར་སྒྲིམ་ར་ཡུ་ཀེ་ས་མ་ཡ། བོ་རྩི་བོ་རྩི་མ་ཏུ་བོ་རྩི་སྒྲིམ་ཏུ།
 ཅེས་ཆ་སྟགས་དང་། མོ་མོ་ཏི་མོ་ཏི་མ་ཏུ་མོ་ཏི་སྒྲིམ་ཏུ། ཅེས་སྒྲིང་བོ་དང་། མོ་ཐུ་ནི་ཐུ་ནི་སྒྲིམ་ར་
 སྒྲིམ་ཏུ། གཟུངས་སྟགས་འདིའི་ཕན་ཡོན་ནི། འདིའི་ཆོག་ཉན་པ་དང་། སྒྲིག་པ་དང་། ལ་ཏོན་
 བྱེད་པ་དང་། རོན་ཡིད་ལ་སེམས་ཤིང་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐ་ན་བྱ་དང་རིགས་དྲགས་
 སོགས་དུད་འགྲོ་སོགས་ཀྱི་རྩ་བར་ཐོས་པས་ངན་སོང་ལས་གྲོལ་བ་དང་། དགེ་བ་བཙུའི་ལས་
 ཀྱི་ལམ་དང་ལུན་པ་དང་། ལོངས་སྦྱོད་ལུན་སྒྲིམ་ཆོགས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱད་
 པར་དུ་བྱམས་མགོན་ཉིད་ཀྱིས་གནས་སྐབས་མི་རྒྱུད་པར་མཛད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་
 པ་སྟོན་པའི་ཆོ་དེ་དག་དཔུལ་བ་ན་གནས་ཡོད་ཀྱང་ངེས་པར་བཅུལ་ཏེ་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་
 ལུང་སྟོན་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་རང་ཅག་རྣམས་རྣམ་འབྲེན་བཞི་པའི་བསྟན་པ་དང་
 མཛལ་བཞིན་པའི་དུས་འདིར། རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་ཕྱག་བཏགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
 བསྐྱར་གནང་མཛད་པའི་ཆོས་ལྟ་དང་། བྱམས་སྟོན་འདི་ནས་བཤད་པའི་ལམ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་
 རྣམས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་མདོ་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་མཐའ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་
 མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ཡང་མོས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་ཀྱི་སྒྲིང་བོར་བྱས་
 ནས་བག་ཆགས་བཟན་པོས་མཆོམས་སྒྱུར་བྱུང་ན། ཆོ་རབས་ཕྱི་མ་རྣམས་སྤངས་དམ་པའི་
 ཆོས་དང་མཛལ་བ་དང་། གང་ལྟར་ཡང་ནམ་ཞིག་རྩོམ་གྱི་རི་བོའི་སྒྲིམ་བྱམས་མགོན་
 ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བའི་ཆོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟུང་ཀྱི་བྱ་བོར་གྱུར་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་བྱས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་འབྲིག་པ་གོར་མ་ཆག་གོ། །བྱམས་པས་དམ་བཅས་

པའི་གཟུངས་དེས་མཆོན་ཆོས་གང་དང་གང་འདོན་པ་དང་ཁ་ཏྲོན་བྱས་པ་དང་ཆོས་བཤད་
ཉན་བྱས་པའི་སྐབས་སུ། ཆོས་འཁོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས། བཅ་མཁའི་མཐའ་གཏུགས་
འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ན། །ལྷ་སྤྱ་གཞོན་སྦྱིན་དྲི་བ་ལྷ་མ་ཡིན། །བྲུལ་བྲུམ་མི་འམ་ཅི་དང་སྟོ་
ཆེ་སོགས། །རྩུ་འཕྱུལ་ཡིད་ལྡན་ཐམས་ཅད་འདིར་གཤེགས་ཤིག། བསྐྱལ་བ་སྟོང་དུ་ཐོས་པར་
རབ་དཀའ་ཞིང་། །ཁང་ཞིག་ཐོས་ན་གཏན་དུ་བདེ་བསྐྱེད་པ། །བདེ་གཤེགས་གསུང་གི་བདུད་
ཅི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། །བདག་གིས་བྱིན་གྱིས་དད་ཅིང་གུས་པས་ཉོན། །གསུང་དགོས་པ་ནི། ཆོས་
བཤད་མཁན་མཐོ་སར་བཞུགས། ཆོས་ཉན་མཁན་དམའ་སར་བསྐྱད་དགོས་པ་སའི་སྦྱིང་པོའི་
མདོ་དང་སྦྱིས་རབས་ལས་ཀྱང་གསུངས། སངས་རྒྱས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་ལ་གུས་
པ་གནང་བ་ཤེར་བྱིན་མདོའི་སྦྱིང་གཞི་སོགས་གྱིས་ཤེས་སྤྲོད། །དེ་ལ་དམིགས་བསལ་ཡང་
ཡོད་དེ། དཔེར་ན། རྒྱ་བ་གཅིག་གི་དུས་ཆེན་དུག་ལ་འདོད་ལྷ་རིགས་དུག་རིམ་བཞིན་མི་
ཡུལ་ལ་ཆོས་ཉན་པའི་བྱིར་འོང་བ་ན། །ལྷ་རྒྱམས་གཙང་མའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པས་དམའ་ས་
ལ་འབབ་མི་ཐུབ་པས་ན། མཐོ་བ་ནམ་མཁའ་ལ་བསྐྱད་ནས་ཆོས་ཉན་ཆོག་པའི་གནང་བ་དེ་
ལྟར་བྱིན་པ་ཆོས་འདུལ་བའི་དགོངས་པ་དང་། །གཞན་ཡང་། རྒྱ་མ་རྒྱམས་གསུང་ཆོས་གནང་
བའི་སྐབས་དང་། །གདན་ས་རྒྱམས་སུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྒྱམས་དཔེ་ཆ་བྲིད་གནང་བའི་
སྐབས་དང་། ཆོས་བཤད་ཉན་གནང་བའི་སྐབས་ཀུན་གྱི་ཕྱག་ལེན་དང་། ཆོས་གནང་མཁན་
རྒྱམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡང་རེད།

སྤྲུགས་སྟོམ་གྱི་བསྐྱེད་བྱ་ཅ་ལྟར་བཅུ་བཞི་ནི། སྟོབ་དཔོན་སྟོན་དང་དེ་གཤེགས་
བཀའ་འདས་གཉིས། །དྲི་རྩེ་སྤྱན་ཁྲོས་འགྲོ་ལ་བྱམས་སྟོང་བཞི། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་བཏང་མདོ་
སྤྲུགས་ཆོས་སྟོན་དུག །མ་སྦྱིན་གསང་སྟོགས་བདག་ཕུང་བརྟན་པ་བརྒྱད། །སྟོང་ཉིད་མ་
བསྟོམ་གཏུག་ཅན་མཛའ་བསྟེན་བཅུ། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་དང་དད་ལྡན་སྤྱན་འཕྱིན་གཉིས། །དམ་
ཆོག་མི་བརྟེན་ཤེས་རབ་མར་སྟོན་པ། །དེ་དག་བཅུ་བཞི་སྤྲུགས་སྦྱིང་ཅ་ལྟར་རོ། །དུས་འཁོར་
གྱི་ཅ་ལྟར་བཅུ་བཞི་ནི། རྒྱ་མའི་ཐུགས་དཀྱུགས་དང་པོ་དང་། རྒྱ་མའི་བཀའ་བཅག་གཉིས་
པ་ཡིན། །དྲི་རྩེ་སྤྱན་ཁྲོས་གསུམ་པ་དང་། །བྱམས་པ་བཏང་བ་བཞི་པ་ཡིན། །སྤྱ་བ་འཕྱིན་པ་

ལྷ་པ་དང་། མཛོད་དང་སྒྲགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ། མཆོག་དམན་འཛིན་པ་དྲུག་པ་ཡིན། མ་སྤྲོན་གསང་སྟོགས་བདུན་པ་དང་། དཀའ་ཐུབ་ལུས་རྒྱུད་བརྒྱད་པ་ཡིན། སྟོང་ཉིད་མ་དད་དགུ་པ་དང་། ཁ་གཏིང་མི་མཚུངས་བྱམས་པ་བཅུ། མི་འཇུག་བདེ་མེད་བཅུ་གཅིག་པ། རྣལ་འབྱོར་མི་ལྡན་བཅུ་གཉིས་པ། ཆོག་པས་འཁོར་རིག་མ་བརྟན་བྱེད་པ། བཅུ་གསུམ་པ་ཡིན་བྱེད་མེད་རྣམས། སྟོད་པར་བྱེད་པ་བཅུ་བཞི་པའོ། དེ་དག་ལས་བདུན་སྒྲགས་སྤྱིའི་རྩ་ལྟུང་དང་མི་འབྲེལ་བས། གསང་སྟོགས་སྤྱིའི་རྩ་ལྟུང་དང་། དུས་འཁོར་གྱི་རྩ་ལྟུང་གཉིས་ལ་ཐུ་བཞི་ཡོད་དོ། རྒྱ་སྒྲགས་སྟོན་གྱི་བསྐྱུང་བྱ་སྟོན་པོ་བརྒྱད་ནི། ཤེས་རབ་སྟོབས་ལེན་བདུད་རྩི་སྟོབས་ལེན་གཉིས། སྟོད་མིན་མི་གསང་ཆོག་པས་ནང་ཚོད་ངན་བཞི། འབྲི་བ་ལན་ལོག་ཉན་ཐོས་ནང་གནས་དྲུག རྣལ་འབྱོར་ང་རྒྱལ་དད་མེད་ཆོས་སྟོན་བརྒྱད། བྱང་སྟོན་གྱི་བསྐྱུང་བྱ་རྩ་ལྟུང་བཅོ་བརྒྱད་ནི། བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་པོ་དང་། ཁེར་སྤྲོས་ཆོས་ནོར་མི་སྟོར་གཉིས་པ་ཡིན། བཤགས་ཀྱང་མི་ཉན་བརྟེན་པ་གསུམ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཆོས་སྟོང་ལྟར་སྤྲོད་སྟོན་པ་བཞི། སྟོན་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས་གསུངས་པ་འོ། རྣམ་སྟོང་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཅུ་གསུམ་ནི། དཀོན་མཆོག་དཀོར་འབྲོག་དམ་ཆོས་སྟོང་བ་གཉིས། བྱུང་སྤྱིག་འབྲོག་དང་མཚམས་མེད་བྱས་པ་བཞི། ལོག་པར་ལྟ་དང་གྲོང་སོགས་འཛོམས་པ་དྲུག ཐེག་དམན་ལ་མོས་ཐེག་ཆེན་བསྟོན་པ་བརྒྱད། ཁོ་ཐར་སྟོང་དང་ཐེག་དམན་སྟོན་པ་བཅུ། བྲིམས་ངན་འཆའ་བ་ལོག་འཆོ་བཅུ་གཉིས་པ། མི་ཆོས་རྩལ་སྤྲོད་དང་བཅས་བཅུ་གསུམ་མོ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོར་གསུངས་གཅིག་པོ་ནི། སེམས་ཅན་སྟོན་སྟོང་བྱང་སེམས་དོར་བ་འོ། བྱང་སྟོན་པམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་དག་ལས། ཀྱུན་དཀྱིས་ཆེན་པོ་ཆང་དགོས་བཅུ་དྲུག་དང་། ཆང་མི་དགོས་པ་ལོག་ལྟ་སེམས་དོར་གཉིས། ཉིས་དམིགས་མི་ལྟ་སྟོད་འདོད་མ་ལོག་པ་དང་། དགའ་ཞིང་མགྲ་དང་ངོ་ཆ་ཁེལ་མེད་བཞི། ཡན་ལག་བཞི་ཀ་ཆང་ན་ཀྱུན་དཀྱིས་ཆེ། ཉིས་དམིགས་མི་ལྟའི་ཡན་ལག་ཆང་གུར་ན། ཡན་ལག་གཞན་གསུམ་མེད་ནའང་ཟག་པ་འབྲིང་། དེ་མེད་གཞན་གསུམ་ཆང་བ་ཟག་པ་རྒྱུད་། ཀྱུན་དཀྱིས་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་ཞེས་བཏགས་སོ། རྒྱ་སྟོན་གྱི་བསྐྱུང་བྱ་ཉིས་བྱས་ཞེ་དྲུག་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསུམ་མི་

མཆོད། །འདྲི་དུ་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཀྱི་ཆུ་པ་རྣམས་ལ་གྲས་མི་བྱེད། །དྲིས་པ་ལ་ནི་
ལན་མི་འདེབས། །མགོན་པོ་བདག་གི་འཇུག་ཀྱི་བྱེད་དང་། །གསེར་ལ་སོགས་པ་ལེན་མི་བྱེད། །ཆོས་
འདྲི་དུ་པ་ལ་ཆོས་མི་སྦྱོར། །འདི་བདུན་སྦྱོར་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་རྣམས་
ཡལ་བར་འདྲོད། །པ་རོལ་དད་ཕྱིར་སྦྱོར་མི་བྱེད། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་བྱ་བ་ཆུང་། །སྦྱིང་
བཅེར་བཅས་ན་མི་དགེ་མེད། །འཆོ་བ་ལོག་པ་དང་དུ་ལེན། །འཕྱར་ནས་རབ་དུ་ཆོད་ལ་
སོགས། །འཁོར་བར་གཅིག་པར་བཏོད་པར་སེམས། །གྲགས་ལ་མ་ཡིན་མི་སྦྱོར་བ། །ཉོན་
མོངས་བཅས་ཀྱང་འཆོས་མི་བྱེད། །འདི་དགུ་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །གཤེ་ལ་ལན་དུ་
གཤེ་པ་སོགས། །ཁྲོས་པ་རྣམས་ནི་ཡལ་བར་དོར། །པ་རོལ་ཤད་ཀྱིས་འཆག་པ་སྦྱོར་། །ཁྲོས་
པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ །འདི་བཞི་བཅོད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །རྟེན་བཀུར་འཐོབ་
ཕྱིར་འཁོར་རྣམས་སྦྱོར། །ལེ་ལོ་ལ་སོགས་སེལ་མི་བྱེད། །ཆགས་པས་བྱེ་མོད་གཏམ་ལ་
བརྟེན། །འདི་གསུམ་བཅོན་འགྲུས་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དོན་མི་འཆོལ། །བསམ་
གཏན་སྦྱོར་པ་སྦྱོར་མི་བྱེད། །བསམ་གཏན་རོལ་ཡོན་ཏན་བཟླ། །འདི་གསུམ་བསམ་གཏན་
མི་མཐུན་ཕྱོགས། །ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་སྦྱོར་བར་བྱེད། །རང་ཚུལ་ཡོད་བཞིན་དེ་ལ་བཅོན། །བཅོན་
མིན་བཟླ་བཅས་ལྟར་སྦྱང་བཅོན། །བཅོན་པར་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་དགལ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྦྱོར་
བར་བྱེད། །བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྦྱོར། །ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་འགྲོ་མི་བྱེད། །དེ་ལ་སྦྱོན་
དང་ཡི་གེར་བརྟེན། །འདི་བརྒྱད་ཤེས་རབ་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །དགོས་པའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་མི་
བྱེད། །ནད་པའི་རིམ་གྱི་བྱ་བ་སྦྱོར་། །སྦྱུག་བསུལ་སེལ་བར་མི་བྱེད་པ། །བག་མེད་པ་ལ་རགས་
མི་སྦྱོར། །བྱས་ལ་ལན་དུ་ཕན་མི་འདོགས། །གཞན་གྱི་ཐུང་ན་སེལ་མི་བྱེད། །འོངས་སྦྱོད་
འདྲི་དུ་ལ་སྦྱོར་མི་བྱེད། །འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ནི་དོན་མི་བྱེད། །གཞན་གྱི་སྒྲ་དང་མཐུན་མི་
འཇུག་ །ཡོན་ཏན་བསྒྲགས་པ་སྦྱོར་མི་བྱེད། །རྟེན་དང་འཆོམས་པར་ཆར་མི་སྦྱོར། །རྩ་འཕྲུལ་
བསྒྲགས་ལ་སོགས་མི་བྱེད། །འདི་བཅུ་གཉིས་པར་བྱིན་དུག་པོ། །སྦྱི་འམ་སེམས་ཅན་དོན་
བྱེད་ཀྱི། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །དགེ་བའི་ཆོས་སྦྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །ཉེས་
སྦྱོད་སྦྱོར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་རུང་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་གསུམ་

ཐུན་སྒྲིམ་ཆོག་པ་པའི་རྒྱ། །སྒྲིམ་ཅུ་ཡོད་པར་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་གསུངས། །དགྲ་དང་བཅུ་
 དང་བཅུ་གཅིག་རིམ་བཞིན་ནོ། །བྱང་སའི་ཚུལ་སྤྲིམས་ལེའུའི་དགོངས་པ་ལོ། །མངོན་པར་
 བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱད་ལས། །སོ་སོར་ཐར་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རིག་འཛིན་ནང་གི་སྒྲིམ་པ་
 ལོ། །སྒྲིམ་པ་གསུམ་ལ་རབ་གནས་ནས། །གསང་སྤྲུགས་རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་སྒྱུབ། །ཅེས་གསུངས།
 སྒྲིམ་གྱི་དམ་ཆོག་བཙུག་ནི། སྒྲིམ་ཁས་སྤངས་པ་དང་མི་འགལ་བ། ཐོ་ཚར་མ་ཤོར་
 བ། རྒྱུགས་རེར་མ་ལྟར་བ། བསམ་པས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་ལུས་དག་གི་སྒྱུད་པ་
 ཆོས་གྲོགས་རྣམས་དང་མཐུན་པར་བྱས། །གཞན་ལ་སྒྱུན་བརྟེན་མི་བྱ་བ། །གཞན་གྱི་སྒྱུན་
 མཐོང་ཡང་དེ་ལ་མི་རྟོག་པ། །རང་ལ་ཉོན་མོངས་གང་ཆེད་གཉེན་པོ་གཙོ་བོར་བསྟེན་པ། སྒྲི་
 སྒྱུང་བྱས་པས་རྟེན་བཟུར་སྒྲིམ་གསུང་འོང་ཏུ་རེ་བ་སོགས་རང་དོན་ཏུ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་
 བ། དགེ་སྒྱུར་ལ་མཚན་འཛིན་དང་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཏུག་མ་འབྲས་པར་བྱ་བ། །གཞོད་བྱེད་
 ལ་འཁོན་འཛིན་མི་བྱ་བ། །གཤེ་བ་སོགས་ལ་ལན་ཏུ་གཤེ་བ་སོགས་མི་བྱ་བ། །གཞོད་ལན་མི་
 བྱ་བ། །གཞན་གྱི་ལུས་སེམས་ལ་གཞོད་པའི་ལས་མི་བྱ་བ། །རང་གི་སྒྱུན་དང་ཁག་དན་གཞན་
 ལ་མི་འགལ་བ། །སྤྱི་ལོངས་སྒྱུད་རང་སྒྲིམ་གྱི་དབང་བྱར་བྱེད་པའི་བསམ་སྒྱུར་སྒྲིང་བ། སྒྲི་
 སྒྱུང་འབྲེ་གཞོན་ལ་ཕན་ཏུ་རེ་བ་ཅུ་ཏུ་མི་བྱ་བ། སྒྲི་སྒྱུང་གི་སྒྲི་ནས་དང་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སེམས་
 མི་བྱ་བ། །རང་སྒྱུད་པའི་ཐབས་སུ་གཞན་སྒྱུག་པར་འདོད་པའི་བསམ་དན་སྒྲིང་བ་དང་བཙུ་
 བཅུད་དོ། །སྒྲི་སྒྱུང་གི་བསྐྱབ་བྱེད་གཉིས་ནི། ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་
 ཅད་གཞན་ཕན་གྱི་སེམས་ཁོ་ནས་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ། །གོགས་སེལ་བོགས་འདོན་ཐམས་ཅད་
 བདག་གཞན་མཉམ་བརྟེན་སེམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ། །དགེ་སྒྱུར་གང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིན་ཏུ་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མཐུག་ཏུ་བསྒྲིབས་རྒྱས་འདེབས་པ་ལ་བསྐྱབ་པ། །སྒྱུད་སྒྱུག་གང་
 བྱང་ཡང་སྒྲི་སྒྱུང་གི་གྲོགས་སུ་འབྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ། །སྒྱུར་དམ་ཆོག་ཐམས་ཅད་དང་བྱང་
 པར་སྒྲི་སྒྱུང་གི་དམ་ཆོག་སོག་དང་བསྒྲིམ་ཏེ་བསྐྱང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ། །ཉོན་མོངས་སྒྲིམ་མ་
 ཐག་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཅིང་བྱིན་ཆད་རྒྱུན་གཙོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ། །ཆོས་སྒྱུབ་པའི་རྒྱུད་གཙོ་
 བོ་སྒྲིམ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བསྟེན་པ་དང་། །རང་གི་སེམས་ལས་སུ་རུང་

བར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལ་ངེས་པར་དགོས་པའི་མཐུན་ཆུན་ནམས་བསྐྱབ་པ་ལ་
བསྐྱབ་པ་ལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མོས་གུས་མ་ཉམས་པ་དང་། སློ་སྦྱོང་གི་སློ་བ་མ་ཉམས་
པ་དང་། སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཉམས་པར་བསྐྱང་བ་ནམས་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ། སྒོ་གསུམ་
དགེ་བ་དང་མ་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ། ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་སློ་སྦྱོང་
བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ། གང་གར་ཐམས་ཅད་སློ་སྦྱོང་གིས་བྱད་པར་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ། རང་
གི་འགྲན་ཆེ་སོགས་སྦྱོང་གཞུང་བ་ནམས་ལ་དམིགས་ཕྱག་ལྟེ་བྱམས་སྦྱིང་རྩི་བསྒྲོམ་པ་ལ་
བསྐྱབ་པ་ལ། ཆུན་ངན་ལ་མ་སྒྲིམ་བར་དུས་ཉག་དུ་སློ་སྦྱོང་བསྒྲོམས་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ། སྦྱིང་
པོ་བསྐྱུས་ནས་གཙོ་བོ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ། དགེ་སྦྱོར་མི་རུས་ཤིང་ཆོ་འདིའི་བྱ་
བ་ལ་སྐྱག་རུས་ཆེ་བ་སོགས་གོ་ལོག་དུག་སྤོང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ། རོ་མུང་གོ་ལོག་སྦྱིང་རྩི་
གོ་ལོག་འདུན་པ་གོ་ལོག་གཉེར་སེམས་གོ་ལོག་ཡི་རངས་གོ་ལོག་དང་ལྷན་སོགས་སྐྱུས་
བསྐྱན་པ་ལོ། ། ཉམས་ལེན་ལ་ཆེས་འདོག་མི་བྱ་བར་ཆུན་དུ་སྦྱོང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ། ཆོས་ཆོས་
མི་བྱ་བར་སློ་ཅེ་རིག་སྦྱིང་དུ་སྦྱོང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ། རྟོག་དཔྱད་ཡང་ཡང་བྱས་ཏེ་ཉེན་
མོངས་སྤོང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ། གཞན་ལ་ཡུས་མི་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ། ཆོག་ངན་ཅུང་བད་
རེ་ལ་གོ་ལོང་མི་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ། ཆོས་བྱས་པ་ལ་འོར་ཆེ་འདོད་པ་སོགས་གཏམ་སྒྲན་
གྲགས་གྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ། ཅུང་བད་རེ་ལ་འགྱུར་ཤོག་སྒྲན་པ་དང་། དགེ་
སྦྱོར་ལ་དང་པོར་གསར་སྤང་ཅུང་བད་བྱས་ཀྱང་འཁོར་བའི་ཡུད་ཅམ་པ་མི་བྱ་བར་སྦྱོད་པ་
ཉག་ཐུབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་ཉེར་གཉིས་སོ། ་། སྐྱུས་པ། རང་ཅག་མ་འོངས་གདུལ་བྱར་ཉེར་
དགོངས་ནས། །པར་བྱིན་མན་ངག་མངོན་རྟོགས་ཆུན་ལ་སོགས། །བསྐྱར་བར་མཛད་པའི་དེ་
དང་མཛུལ་བ་ཀྱན། །འཁོར་དུ་སྦྱུད་པར་མཛད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཕྱོགས་དང་མཚམས་སུ་
བཤེས་གཉེན་ནམ་པར་སྐྱུལ། །ཆུལ་བསྐྱན་སྦྱི་དང་བྱད་པར་བྱམས་ཆོས་གྱི། །བཤད་སྐབ་སྤེལ་
བའི་ཐབས་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིས། །སྐལ་ལྷན་སྤྲིན་པར་མཛད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །འདི་ནས་མར་
འགྲིབ་ཆེ་ལོ་བཅུ་པའི་ཆོ། །མགོན་ཐོབ་སྐྱུལ་པ་མཛེས་པའི་འཁོར་དང་བཅས། །སྦྱིང་འདིར་
ཐེབས་ཏེ་སྤང་དོར་བསྐྱན་པ་ཡིས། །ཆོ་བསོད་ཡར་འཕེལ་མཛད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །དེ་ནས་

རིམ་གྱིས་གངས་མེད་བར་དུ་འཕེལ། །མར་ནི་གི་བ་ནས་བརྒྱད་ཁྲིར་ཐུག་པའི་ཆེ། །སྒོན་གྱི་
ཞལ་བཞེས་དམ་བཅའ་ཇི་བཞིན་དུ། །སྤྲིང་འདིར་གཤེགས་པར་འགྱུར་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །དེ་
ཆེ་འཁོར་བསྐྱར་དུང་གི་མདུན་ན་འདོན། །བྲམ་ཟེ་ཆངས་རབ་བྱ་བས་ཡབ་མཛད་ཅིང་། །ལྷ་
མོ་གཞོན་ལྷ་ལྷ་བུའི་ཆངས་ལྷན་མའི། །ལྷུ་མས་སུ་ཞུགས་པར་མཛད་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ལྷ་ར་
ཏྲ་སྒྲིའི་ནགས་སུ་སྒོ་གཡས་ནས། །བལྟམས་ཆེ་བརྒྱ་བྱིན་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་སྤངས། །ཚྭ་གས་
བཞིར་གོམ་པ་བདུན་བདུན་བོར་བ་ན། །པརྒྱའི་གཏེར་འབྱུང་མཛད་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །དེ་
ཆེ་བདག་གི་སྐྱེ་བའི་ཐ་མ་ནི། །འདི་ཡིན་ཡང་སྲིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས། །གསུངས་བར་
འགྱུར་ཞིང་སྐྱ་ནམས་སྐྱ་ཁྲུས་གསོལ། །ལྷ་ནམས་མཆོད་པར་མཛད་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཆེ་མོ་
གསུམ་ལྷན་རྒྱུ་ཆང་ཅན་རིགས་སུ་གཤེགས། །འོད་སྤྲེལ་སྐྱ་གདུང་སྣམ་སྐྱར་བསྐྱན་མཛད་
ནས། །སྤྲིངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྐྱགས་ཆོས་གསུངས་པས། །འདུས་པ་ལན་གསུམ་མཛད་ལ་
ཐུག་འཆལ་ལོ། །འདུས་པ་གསུམ་རིམ་དུང་ཐུར་ཐུག་དགུ་རེ། །བྱེ་བ་ཐུག་དུག་བཞི་དང་
གཉིས་འབྱུང་བ། །སྐྱུག་ཀུན་སྲིད་པའི་རིམས་ནད་ཞི་བ་ཡི། །འཁོར་ཆོགས་འདུ་བར་མཛད་
ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །འབྱུང་པོ་ཀུན་ལ་ཐུགས་བརྟེས་རྗེས་སུ་བཟུང་། །བྲམས་པ་རྒྱུ་གཉིས་
ནམས་ཀྱི་མཆོག་གུར་པ། །ལོ་ནི་དུག་ཁྲིར་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་མཛད། །བྲམས་མགོན་ཐུགས་
རྗེ་ཅན་ལ་གྲུས་ཐུག་འཆལ། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ཕྱ། །དམན་པའི་སྒོ་ནི་ལོང་
བའི་ལག་ལྗོན་བཞིན། །དེ་བྱིར་འདི་ལ་ནོངས་པའི་ཆོགས་མཆིས་པ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱུན་ལྷན་
ནམས་ཀྱི་སྐྱུན་སྤར་བཤགས། །ཀྱི་རྡོར་མཁན་པོ་ངག་དབང་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་
བྲམས་སྟོན་འགྲེལ་པ་གཞིར་བཞག །རྒྱ་གར་དང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ནམས་ཀྱི་མན་ངག་གིས་
ཅུང་ཟད་ཁ་བསྐྱངས་སྟེ། །འབྲས་སྟོ་མང་དགེ་མིང་ངག་དབང་ཉི་མས་ཆེ་འདས་པ་མ་སོགས་
ཀྱི་ཆེད་དུ་བྲིས་པ་དགེ་ལོ། །སྐུ་མཁྲུ་ལོ།

༣༡། རྩམས་པའི་སློན་ལམ་གྱི་འབྲེལ་པ་བཟུས་པ་བཞུགས་སོ། །

ལྷ་མིའི་སློན་པ་རྣམ་འདྲན་བཞི་པ་ཡིས། རྒྱལ་ཚབ་དབང་བསྐྱར་ལུང་བསྟན་ཅི་
བཞིན་དུ། ཁ་འོངས་དུས་ནའང་ཆོས་སློ་ལེགས་ཕྱེ་བ། རྒྱལ་བ་མི་པམ་མགོན་པོའི་ཞབས་
ལ་འདུད། ཅེས་མཆོད་པར་བརྗོད་ནས་གང་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་
པའི་མདོའི་ལེའུ་ཞེ་གཅིག་པ་བྱམས་པས་ཁྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སློན་ལམ་ཆོག་
བཅད་མ་བཤད་པ་ལ། མཚན་གྱི་དོན། འཇུག་གི་ཕྱག་གཞུང་གི་དོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།
རྒྱ་གར་རྒྱལ་དུ། ལྷ་མི་མི་པ་ཉི་ལྔ་ན་རྒྱ་མཚོ་བོད་རྒྱལ་དུ། འཕགས་པ་བྱམས་པའི་སློན་ལམ་
གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ། འཇུག་གི་ཕྱག་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ། གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། བསགས་
སྤང་གི་གནད་བསྟུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་བཤད་པ། རྒྱལ་སྐྱོང་གི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པར་སློན་
པ་བཤད་པ། རྒྱལ་སྐྱོང་གི་སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་བུ་མདོན་དུ་ཐུག་ནས་བདག་གཞན་
ཀུན་གྱི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་སློན་པ་བཤད་པ། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་པ་དང་བཞི། དང་པོ་
ལ་བདུན་ལས། དང་པོ། ཕྱག་འཆའ་བ་ལ། བཞེན་པ་གང་ཟག་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་། ཞེན་
བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ། སངས་རྒྱས་ལ་
ཕྱག་འཆའ་བའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། སངས་རྒྱས་ཀུན་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཞེས་བྱུང་། དེ་ཡང་
སྐྱའི་ཡོན་ཏན་མཚན་དཔེས་སྤྱོད་ཤིང་། ཕྱགས་ཅི་ལྷ་ཅི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་རྒྱུ་ཅིག་མ་གཅིག་
ལ་མདོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པས། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཉོན་མོངས་ལ་སྤྱོད་
པའི་གཉེན་པོར་སྟན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བྱང་དོན་ངེས་དོན་གྱི་ཆོས་སྒྲ་ཆོགས་དུས་རྣམ་ཀུན་
ཏུ་གསུངས་པའི་སྤྱབ་དབང་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཞེས་
པའོ། གཉིས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི།

བྱང་སྲོང་ལྷ་མིག་ལྡན་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ཡང་། ཞེས་བྱང་། དེ་ཡང་
འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དང་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དོན་ཀུན་སྒྲུབ་པར་མཛད་པའི་བྱང་སྲོང་ལྷ་མིག་དག་པ་དང་
ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྱེ་འཕགས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ།
ཉན་ཐོས་ལ་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཞེས་
བྱང་། དེ་ཡང་གཞི་ཕུང་ཁམས་སྒྱེ་མཆོད་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་
ནས། སྒྲུག་ཀུན་ཕྱ་རགས་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱང་འདས་འཆོལ་བར་བྱེད་པའི་ཉན་
ཐོས་སྒོ་བ་པ་རྣམས་དང་། སྒྲུག་བདེན་དང་ཀུན་འབྱུང་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཞེས་པའོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཀྱི་མཆོད་བཛྲིད་ཇི་བཞིན་
ནོ། ཆོག་རྒྱུ་དེས་རང་རྒྱལ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་དང་། བོད་གི་ཡང་སྒྲུས་སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་སེམས་གཉིས་སུ་མ་བཟད། ཅས་པའོ། །གཉིས་པ། རྟེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་
བའི་སྒྲོ་ག་གཅིག་ནི། ངན་འགྲོའི་ལམ་ནི་བསྐྱོད་བཞིན་ཅིང་། མཐོ་རིས་ལམ་ནི་རབ་སྟོན་
ལ། རྒྱ་མི་མེད་པར་འབྲེན་བཞིན་པའི། བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཞེས་བྱང་།

དེ་ཡང་སྒྱུར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དོན་
མཛད་པའི་རིམ་པ་ནི། དང་པོར་དགེ་སྤྲིན་གི་སྤང་དོར་བསྟན་པས་ངན་འགྲོའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་
ཉེ་བར་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་དེ་སྤྲིན་པ་སྲོང་དུ་བཅུག་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ལམ་
ནི་བསྐྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་ཆོས་ལྡན་ཀྱི་རྟེན་མཐོ་རིས་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པའི་དགེ་བའི་ལམ་
བཅུ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པར་རབ་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པས་མངོན་མཐོ་ཁྱད་པར་ཅན་ལྷ་
མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ན། རྟེན་དེ་ལ་ལས་ཉོན་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྒྱེ་རྒྱ་ན་མི་མེད་པ་སྟེ་
ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ལ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
འབྲེན་པར་མཛད་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེས་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཞེས་པའོ། །མཆོད་པའི་ཡན་ལག་
ཟུར་དུ་མ་གསུངས་པ་ནི། འདིར་བཤད་པའི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་

མཆོད་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གསུམ་པ། སྤྲིག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་པའི་སྒྲི་
ཀ་གཅིག་ནི། སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་ན། །བདག་གི་སྤྲིག་པ་ཅི་བགྱིས་པ། །སངས་རྒྱས་
སྟུན་སྒར་མཆིས་ནས་སྟ། །བདག་གིས་དེ་དག་བཤགས་པར་བགྱི། །ཅིས་བྱང་། དེ་ཡང་གང་
ཟག་གང་འབྲེལ་ཞིག་ཡིན་ཡང་རང་སེམས་ལ་དབང་མ་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་
ལ་སེམས་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་ནས་སྤྲིག་པའི་ལས་བསགས། ལས་དེས་རྣམ་
སྒྲིན་རྒྱ་མཐུན་བདག་འབྲས་སོགས་རི་ལྟར་འབྱིན་ཚུལ་ངོས་བབྱང་ནས་འགྲོད་པ་སྦྱིས་ཏེ།
སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ་སྦྱབས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་སྟུན་སྒར་འདུག་
པའམ་མཆིས་བྱང་དུ་སྡོད་ནས་ལས་བསགས་པ་པོ་བདག་གིས་སྤྲིག་པ་དག་པའི་མཆོན་མ་
མ་བྱང་གི་བར་བཤགས་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་པའོ། །ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྟུན་
འབྱིན་པའི་སྟོབས་དང་། ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་པས་ཉེན་ཀྱི་སྟོབས་དང་། ཆོག་རྒྱུ་བཞི་པས་ཉེས་
པ་ལས་སྤྲོད་པའི་སྟོབས་དང་། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྟོབས་གཉིས་བསྟན་ནོ། །བསྡོ་
བའི་ཡན་ལག་བསྟན་པའི་སྒྲི་ཀ་གཅིག་ནི། །བདག་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་གང་གིས། །བསོད་
ནམས་ཆོགས་ནི་བསྦྱིད་པ་དེ། །བདག་གི་ཀུན་མཁྱེན་ས་བོན་ཏེ། །བདག་ལ་བྱང་ཆུབ་མི་ཟད་
ཤོག །ཅིས་བྱང་། དེ་ཡང་བདག་གི་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་དང་། སྒྲིམ་པའི་གཞི་ལས་བྱང་
བའི་བསོད་ནམས་སོགས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསགས་པའི་དགེ་བའི་ཆོགས་
སྦྱོང་བྱེད་ཐབས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཉམས་ལེན་རྒྱུད་ལ་བསྦྱིད་པ་དེ་ཡིས་ནི། །བདག་གི་ཀུན་
མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སྦྱབ་རུང་གི་ས་བོན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་
པོ་དེ་ཉིད་སྦྱངས་པ་ལས། སྦྱངས་འབྲས་སླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཟད་མི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་
འགྱུར་བར་ཤོག །ཅིས་པའོ། །ལྷ་པ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་ཡན་ལག་བསྟན་པའི་སྒྲི་ཀ་གཅིག་
ནི། རྟོགས་བཅུ་དག་གི་ཞིང་རྣམས་སྟ། །སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་གང་བྱང་བ། །སངས་རྒྱས་
མཁྱེན་པ་ཡི་རང་བ། །དེ་ལ་བདག་ནི་ཡི་རང་ངོ་། །ཞེས་བྱང་། དེ་ཡང་རྟོགས་བཅུའི་དག་
པའི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་སུ་ས་མཐོན་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་བཤམས་
ཡིད་སྦྱུལ་གྱི་སླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པས་མཆོན་རང་གཞན་སྦྱེ་འཕགས་ཡོངས་ཀྱིས་དུས་

གསུམ་དུ་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་པ་གསུམ་མཆོད་པ་སོགས་དགེ་བ་གང་བྱུང་བ་དེ་
 དག་སངས་རྒྱུ་མཁུན་ཅིང་གཟིགས་ནས་དགོངས་ཤིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་མཛད་པ་དེ་
 རྣམས་ལ་བདག་ནི་རྗེས་སུ་སློབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ཁོང་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ཡི་རང་
 བཀྲིད་དོ། ཅེས་པའོ། སྤར་བཤད་པའི་ཡན་ལག་བཞིའི་དོན་བསྟུ་བའི་སྒྲིག་གཅིག་ནི། སྤྱི་ག་
 པ་ཐམས་ཅད་བཤགས་པར་བཀྲི། བསོད་ནམས་ཀུན་ལ་ཡི་རང་ངོ་། སངས་རྒྱུ་ཀུན་ལ་
 ཕྱག་འཚལ་ལོ། བདག་ནི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཐོབ་ཤོག ཅེས་བྱུང་། སྤྱག་པ། བསྐྱལ་བའི་ཡན་
 ལག་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་བསྐྱལ་བ། སངས་རྒྱུ་ནས་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་སློན་ཞིང་བསྐྱལ་བ། ཆོས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་འགྲུབ་པར་སློན་པ་
 དང་གསུམ། དང་པོ། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་བསྐྱལ་བའི་སྒྲིག་གཅིག་ནི། ཕྱོགས་
 བཅུ་དག་གི་ཕྱོགས་རྣམས་སུ། ས་བཅུ་དག་ལ་གནས་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་
 ཆུབ་མཆོག་ འཚང་རྒྱ་བཀྲིད་པར་བསྐྱལ་མ་འདེབས། ཞེས་བྱུང་། དེ་ཡང་ཕྱོགས་བཅུ་དག་
 གི་ཕྱོགས་མཐའ་མེད་པ་རྣམས་སུ་བཞུགས་ཤིང་ས་བཅུའི་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཅི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མཛོད་པར་རྫོགས་
 པར་འཚང་རྒྱ་བར་བཀྲིད་དོ། ཅེས་བསྐྱལ་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །

གཉིས་པ། སངས་རྒྱུ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་སློན་ཞིང་བསྐྱལ་བའི་སྒྲིག་
 གཅིག་ནི། བྱང་ཆུབ་དམ་པར་སངས་རྒྱུ་ཤིང་། རྗེ་དང་བཅས་པའི་བདུད་བདུལ་ནས། སློག་
 ཆགས་ཀུན་ལ་སློན་སྤྲད་དུ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་གྱུར་ཅིག ཅེས་བྱུང་། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་
 སླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སངས་རྒྱུ་ཤིང་། རྗེ་དང་བཅས་པའམ་འཁོར་མང་པོ་དང་
 བཅས་པའི་བདུད་རྣམས་བདུལ་ནས། སློག་ཆགས་ཀུན་ལ་སློན་མ་དག་པའི་ཞིང་གི་གདུལ་བྱ་
 རྣམས་ལ་སློན་པའམ་པན་པའི་སྤྲད་དམ་ཆེད་དུ། རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚམ་པའི་ཆོས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གྱུར་ཅིག ཡང་ན་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་
 གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། གསུམ་པ། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་འགྲུབ་
 པར་སློན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། ཆོས་རྩ་ཆེན་པོའི་སྐྱུ་ཡིས་ནི། སེམས་ཅན་སྤྱི་བསྐྱལ་

ཐར་བཅུད་ཤོག། ཁྱིམ་བྱང་། དེ་ཡང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་
རྩ་ཆེན་བསྐྱུགས་པའི་སྒྲིམ་དེ་ཡིས་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་སངས་
བྱུང་གིང་། དེས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྟུག་བསྐྱེད་ཐུང་བ་ལས་ཐར་པར་བཅུད་
པར་ཤོག། ཁྱིམ་པའོ། །བདུན་པ། གསོལ་བ་ལ། དངོས་དང་། བརྟན་པར་བཞུགས་དགོས་པའི་
རྒྱ་མཚན་གཉིས། དང་པོ། ཟུང་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དངོས་བསྟན་
པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་བསམ་ཡས་སུ། ཆོས་སྟོན་མཛད་ཅིང་བཞུགས་
ཀྱང་ཅིག། ཁྱིམ་བྱང་། དེ་ཡང་ཕྱོགས་བཅུ་དྲུག་གསུམ་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་
བྱེ་བ་བསམ་ཡས་སྟེ་བསྐྱེད་ཆེན་མཐའ་ཕྱ་མེད་པར་སྐྱེལ་བ་དང་ལྟན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་
ལ་མཛད་པ་ཀུན་ལས་མཆོག་ཏུ་ཀྱུར་པ་གསུང་གི་མཛད་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་། ཟུ་
ངན་ལས་མི་འདའ་བར་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ། བརྟན་པར་བཞུགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་པ་ལ་
གཟིགས་པར་གསོལ་བ་དང་། གཟིགས་པས་སྟོན་པ་མཛད་པ་མེད་པ་དང་། བྱམས་པས་
བསྐྱེད་པར་བཞེད་པའི་དགོས་དོན་འགྲུབ་པར་སྟོན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། སངས་རྒྱལ་
རྣམས་འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་པ་ལ་གཟིགས་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྟོན་ཀ་གཅིག་ནི། འདོད་
པའི་འདམ་དུ་བྱིང་ཀྱང་ཅིང་། སྟོན་པའི་སྟངས་དམ་བཅེངས་པ། འཆིང་བ་ཀུན་གྱིས་
བཅིངས་དག་ལ། རྒྱུ་གཉིས་མཆོག་རྣམས་གཟིགས་སུ་གསོལ། ཞེས་བྱང་། དེ་ཡང་འཁོར་
བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་མ་རིག་པས་བྱངས་པའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་
དང་། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་ངན་པ་སྟེ། མདོར་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
པའི་འཆིང་བ་ཀུན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཉམ་ཐག་པ་དག་ལ་རྒྱུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་
བཅོམ་ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་སུ་གསོལ། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ། གཟིགས་པས་སྟོན་
པ་མཛད་དོན་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། སེམས་ཀྱི་དྲི་མར་ཀྱུར་པ་ལ། སངས་
རྒྱལ་རྣམས་ནི་སྟོན་མི་མཛད། ཁྱིམ་བྱང་། དེ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་སྟོན་བྱར་པའི་
དབང་གིས་བྱ་སྟོན་ངན་པར་ཀྱུར་ཅིང་། སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་གང་ཟག་རྣམས་

ལ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པར་མི་མཛད་པ་སྟེ་བཙེ་བས་གཟིགས་པའོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་
དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་རང་ཚུལ་གཟིགས་ནས་སྟོན་པ་མི་མཛད་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་མང་དོགས་
ནས་མ་བྱིས་ལ་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ། བྱམས་པས་བསྐྱལ་
བར་བཞེད་པའི་དགོས་དོན་འགྲུབ་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
བྱམས་སྤྲུགས་ལྟར། སྲིད་པའི་མཆོ་ལས་སྟོལ་བར་ཤོག །ཅེས་བྱུང་། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་
མི་མཛད་པར་མ་བཟད་དེའི་སྟངས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་ཙམ་མི་བསྐྱུན་པ་དེ་ཙམ་དུ་སྤྲུགས་
བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བ་དེའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྲིད་
པའི་རྒྱ་མཆོ་སྟེ་རྒྱ་ནག་གི་ལྷན་པ་སྤྲུལ་དེ་ལས་བསྐྱལ་བར་བཞེད་པ་བཞེན་དུ་སྟོལ་བྱས་པར་
ཤོག །ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ། རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་པར་སྟོན་པའི་སྟོན་ལམ་བཤད་པ་
ལ། སྦྱར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གང་
བཞུགས་དང་། གང་དག་འདས་དང་མ་བྱོན་པ། །དེ་དག་རྗེས་སུ་བདག་སྟོབ་ཅིང་། བྱང་
ཚུབ་སྦྱད་པ་སྦྱོད་ཀྱི་ཅིག །ཅེས་བྱུང་། དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་སྦྱགས་
གང་དང་དུས་གང་དུ་བྱོན་ཟིན་པ་དང་འབྱོན་པར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་སྟོབ་པ་ལམ་
ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱད་པ་དེ་ལྟར་སྦྱོད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་བདག་ཀྱང་
སྦྱོད་པར་ཀྱི་ཅིག །ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ། བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱལ་པར་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། སར་བྱིན་དུག་ལ་སྟོབ་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། མདོར་ཤེས་དུག་ལ་སྟོབ་ཚུལ་
མདོར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སར་ལ་བྱིན་དུག་རྫོགས་བཅུས་ནས། །འགྲོ་དུག་སེམས་
ཅན་ཐར་བཅུད་ཤོག །ཅེས་བྱུང་། དེ་ཡང་རང་ཅག་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་
བསྐྱབས་ནས་སར་བྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ། གང་གི་དོན་དུ་
རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་སྟོན་པ་ལ་བཙོན་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་སྤྲུག་བསྐྱལ་མ་ལུས་པ་
ལས་ཐར་པར་བཅུད་པར་ཤོག །ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ། མདོར་ཤེས་དུག་ལ་སྟོབ་ཚུལ་མདོར་
བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། མདོར་ཤེས་དུག་པོ་མདོར་བཅུས་ནས། །ཁྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་

རེག་ཀྱང་ཅིག །ཅེས་བྱང་། དེ་ཡང་རྩ་འཁུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱལ་སྤྱར་སྣ་ཚོགས་བསྟན་
ནས་ཆོས་ལ་འགོད། ལྷ་ཡི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྦྱེ་བ་
སྣ་ཚོགས་ཤེས་ཏེ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བཤད་པས་ཆད་མཐའ་ལས་སྦྱོལ་བར་མཛད། རྣ་བའི་
མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ཞིང་ཁམས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲི་སྣ་ཚོགས་ཐོས་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་བཤད།
གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་དེ་དང་འཆམས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་དཀའ་ཆོགས་མེད་
པར་འདུལ། རྩོན་ནས་རྗེས་སྤྱོད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་ཆེ་རབས་སྣ་མའི་འབྲེལ་
བ་དང་སྦྱོད་པ་སོགས་ཤེས་ནས་ཁམས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་བཤད། ཟག་ཟད་མངོན་ཤེས་ཀྱི་
མཐུས་ཆོས་ཀྱན་མཐུན་ཅིང་རང་རང་གི་ཁམས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་བཤད་ནས་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་མཛད་དོ། །ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྩོན་སོགས་པར་བྱིན་གཞན་རྣམས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སར་འཁྲིད་བྱེད་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སྦྱོབ་པར་སྦྱོན་པ་དང་། པར་བྱིན་
སོ་སོ་ལ་སྦྱོབ་པར་སྦྱོན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་
སྦྱོབ་པར་སྦྱོན་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སྦྱོབ་པར་སྦྱོན་པ་
གཉིས། དང་པོ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སྦྱོབ་པར་སྦྱོན་པའི་སྒྲི་ག་གཅིག་
ནི། མ་སྦྱེས་པ་དང་མི་འབྱུང་དང་། །རང་བཞིན་མ་མཆིས་གནས་མ་མཆིས། །རྣམ་རིག་མ་
མཆིས་དངོས་མ་མཆིས། །སྦྱོང་པའི་ཆོས་ནི་རྟོགས་པར་ཤོག །ཅེས་བྱང་། དེ་ཡང་འདས་པ་
རྣམས་སྦྱེས་ལ་འགགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱེས་ཤིང་མ་འགག་པ། མ་འོངས་པ་རྣམས་
སྦྱེ་བའི་རྒྱུ་ཆར་ན་ད་ལྟར་བའི་ངོ་བོར་འགྱུར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འབྱུང་བ་དང་། ད་
ལྟར་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལྷགས་དོན་དམ་པར་མ་མཆིས་པ་དང་།
གནས་མ་མཆིས་པ་ནི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་མཆིས་པ་དང་། རྣམ་རིག་མ་མཆིས་པ་
ནི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་མཆིས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་
གྱི་དངོས་པོའམ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྦྱོང་པ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
སྤྲུལ་ཡིན་ལ། དེ་དག་རྟོགས་པ་མཐར་བྱིན་པར་ཤོག །ཅེས་སྦྱོན་པའོ། །གཉིས་པ། གང་ཟག་

གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སློབ་པར་སློན་པའི་སྒྲིམ་ག་གཅིག་ནི། སངས་རྒྱས་
 བླ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ལྟར། སེམས་ཅན་མ་མཆིས་སྟོག་མ་མཆིས། རྒྱུ་ཁྲི་ལ་པ་མ་ཆིས་གསོ་མ་
 མཆིས། བདག་མ་མཆིས་ཀྱི་ཆོས་རྟོགས་ཤོག ཁྱིམ་བྱང་། དེ་ཡང་བླ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་སངས་
 རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་མཆིས་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལྟར།
 སེམས་ཅན་སྟོག་དང་བཅས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་མཆིས། རྒྱུ་ཁྲི་ལ་པ་གསོ་བ་ཕན་བདེ་དང་
 བཅས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་མཆིས་པ་སྟེ། བདག་མེད་པའི་ཆོས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཐར་
 གུལ་པར་ཤོག ཁྱིམ་པའོ། རྒྱུ་ཁྲི་ལ་པ་སློབ་པར་སློན་པ་ལ། དེ་རྣམས་འཁོར་
 གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བེད་སྤྱོད་པར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སའི་སློབ་ཚུལ་
 དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། བདག་དང་བདག་གི་ར་འཛིན་པ་ཡི། དངོས་པོ་ཀུན་ལ་མི་གནས་
 པར། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྟོན་སྟངས་དུ། སེར་སྟེ་མ་མཆིས་སྟོན་གཏོང་ཤོག ཁྱིམ་བྱང་། དེ་
 ཡང་བདག་སྟོན་པ་པོ་དང་། བདག་གི་བའི་གཞི་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དང་། བདག་གི་ར་
 འཛིན་པའི་གཞི་དངོས་པོ་སྟེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རྩམ་སོགས་འཁོར་གསུམ་པོ་དེ་དག་མི་དམིགས་
 པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བེད་སྤྱོད་པའི་སྒྲིམ་ལན་དང་རྣམ་སྟོན་ལ་རེ་བ་དང་། སེར་སྟེ་
 སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མ་གོས་པར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྟོན་པ་སྟེ་ཕན་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་
 དམ་སྟངས་དུ་སྟོན་པ་གཏོང་བ་ལྟར་པར་ཤོག ཁྱིམ་པའོ། །

གཉིས་པ། སར་སྟོན་དུག་སོ་སའི་སློབ་ཚུལ་དངོས་བསྟན་པ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ།
 སྟོན་པའི་སར་སྟོན་ལ་སློབ་ཚུལ་སྟོན་པའི་སྒྲིམ་ག་གཅིག་ནི། དངོས་པོ་དངོས་པོ་མ་མཆིས་
 པའི། བདག་གི་ཡོངས་སྟོན་ལྟར་གྲུབ་ཤོག དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་འཛིན་པས། སྟོན་
 པའི་པ་རོལ་སྟོན་རྟོགས་ཤོག ཁྱིམ་བྱང་། དེ་ཡང་དངོས་པོ་སྟེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རྩམ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་
 དངོས་པོར་མ་མཆིས་པར་སྤྱོད་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བེད་སྤྱོད་པའི་རྣམ་
 མཁུང་མཛོད་ཀྱི་ཉིད་རེ་འཛིན་ཀྱི་མཐུ་ལས་བདག་གི་ཡོངས་སྟོན་འབད་མེད་ལྟར་གྲུབ་ཏུ་
 འབྱུང་བར་ཤོག རང་ལ་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སེར་སྟེ་ཀུན་འཛིན་རྣམ་པ་
 ཀུན་ཏུ་བཞིག་པར་བྱས་པའི་སྒྲིམ་སྟོན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྟོན་པ་མཐར་སྟོན་པར་ཤོག ཁྱིམ་

པའོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་བྱེད་ལ་སློབ་པར་སློབ་པའི་སྒྲིམ་གཅིག་ནི། ཁྲིམས་ཀྱི་
ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྱུ་མེད་ཅིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་དང་ལྡན། རྫོམ་སེམས་མེད་པའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས། ཚུལ་ཁྲིམས་ས་རྩོལ་བྱེད་རྒྱུ་ཤོག ཁྲིམས་བྱུང་། དེ་ཡང་ལས་འབྲས་ཀྱི་
སྒྲིམ་དོར་སྒྱུ་པའི་བཀའ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིམས་ཏེ། བཀའ་ཁྲིམས་དེ་ནས་གསུངས་
པ་ལྟར་དུ་ལས་འབྲས་སྒྲིམ་དོར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཉེས་ལྷུང་གི་སྒྱུ་ཀྱིས་མ་གོས་པར་
བསྐྱུང་བའི་འདིག་ཉེན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
འཁོར་གསུམ་བདེན་ཞེན་ཀྱི་རྫོམ་སེམས་མེད་པའི་འདིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱི་ས་རྩོལ་དུ་བྱེད་པ་རྒྱུ་ཤོག ཁྲིམས་པའོ། །གསུམ་པ། བཟོད་པའི་ཕར་བྱེད་ལ་སློབ་
པར་སློབ་པའི་སྒྲིམ་གཅིག་ནི། ས་འམ་ཡང་ན་ཚུ་འམ་མེ། རྒྱུང་གི་ཁམས་ལྟར་མི་གནས་
ཤིང་། བཟོད་པ་འམ་ཁྲོ་བ་མ་མཆིས་པས། བཟོད་པའི་ས་རྩོལ་བྱེད་པ་ཤོག ཁྲིམས་བྱུང་།
དེ་ཡང་འབྱུང་བ་བཞི་རང་རང་གི་སྒྲིམ་གཉིས་ཏེ་གཡོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་བཟོད་པ་བཞིན་དུ།
བདེ་སྒྱུ་བདེན་སྒྲིམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་ཤོག པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བེད་ན། གཞན་ཀྱིས་གཞོད་
པ་དང་དཀའ་སྒྱུད་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་ཀྱིས་མི་གནས་པར་རྒྱུ་དུ་བྱུང་བའི་སྒྲིམ་བཟོད་
པ་འམ། ཡང་ན་ཁྲོ་བ་ནི་སེམས་འཁྲུགས་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མ་མཆིས་པས་
བཟོད་པའི་ས་རྩོལ་དུ་བྱེད་པ་རྒྱུ་ཤོག ཁྲིམས་པའོ། །

བཞི་པ། བཟོན་འབྲས་ཀྱི་ཕར་བྱེད་ལ་སློབ་པར་སློབ་པའི་སྒྲིམ་གཅིག་ནི། བཟོན་
འབྲས་བཅམས་པའི་བཟོན་འབྲས་ཀྱིས། བཟོན་སྒྲིམ་ལེ་ལོ་མ་མཆིས་ཤིང་། རྒྱུ་ཤོག དང་ལྡན་
པའི་ལུས་སེམས་ཀྱིས། བཟོན་འབྲས་ས་རྩོལ་བྱེད་པ་ཤོག ཁྲིམས་བྱུང་། དེ་ཡང་བྱུང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་སྒྱུད་པ་ལ་འཇུག་པར་བཅམས་པའི་མ་ཁུམ་མི་ཁུམ་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་བཟོན་
འབྲས་རྣམ་པ་གསུམ་བཟོན་པ་རྒྱེ། ལམ་ལས་སྒྲར་མི་སྒྲིག་པར་སེམས་བཟོན་པར་བྱེད་པའི་
གོ་ཆའི་བཟོན་འབྲས་དང་། སྒྲིམ་བཟོན་བྱ་བ་ལ་ཁུགས་ནས་ལག་དུ་ལེན་པའི་དུས་སྒྱུ་སྒྱུར་བ་
མི་སྒྱུད་པའི་སྒྱུར་བའི་བཟོན་འབྲས་དང་། ལེ་ལོ་མ་མཆིས་པ་རྒྱེ་སྒྲར་ཡང་འཇུག་པར་འདོད་
པའི་མཐར་བྱེད་པར་བྱེད་པའི་བཟོན་འབྲས་རྣམ་གསུམ་བཟོན་པ་ལ་སྒྲིམ་དང་ལྡན་པའི་

ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་མཐུ་ལས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟེ་རྫོགས་པར་
ཤོག། ཅེས་པའོ། ལུ་པ། བསམ་གཏན་གྱི་སར་བྱིན་ལ་སྟོབ་པར་སྟོན་པའི་སྟོ་ཀ་གཅིག་ནི།
སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་དང་། ཉེ་པའ་བོར་འགོ་བའི་ཉིང་འཛིན་དང་། རྟོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་
འཛིན་གྱིས། བསམ་གཏན་ས་རོལ་བྱིན་རྫོགས་ཤོག། ཅེས་བྱུང་། དེ་ཡང་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་
ཀྱན་བདེན་སྟོང་སྦྱ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་། ཉེ་པའ་བོའི་རྩེ་སྟེ་གཡུལ་རྣམས་
འབྲང་བ་ལྟར་འདྲིའི་རྩེ་སྟེ་རྒྱལ་སྐྱས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་འདུག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
རྩེ་སྟེ་ཐོབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་དང་ཆ་འདྲ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་ཅུས་པར་བྱེད་པ་ས་བཅུ་པ་ནས་
ཐོབ་རྒྱུའི་དཔའ་བར་འགོ་བའི་ཉིང་འཛིན་དང་། ཐེག་ཆེན་སྟོན་ལམ་རྟོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་སྟེ་དེ་གསུམ་སྟོན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟེ་རྫོགས་པར་
ཤོག། ཅེས་པའོ།

བྱུག་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སར་བྱིན་ལ་སྟོབ་པར་སྟོན་པའི་སྟོ་ཀ་གཅིག་ནི། རྣམ་པར་ཐར་
པའི་སྟོ་གསུམ་དང་། ཉུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ནི། རིག་གསུམ་མཛོན་སུམ་བགྱིས་པ་
ཡིས། ཤེས་རབ་ས་རོལ་བྱིན་རྫོགས་ཤོག། ཅེས་བྱུང་། དེ་ཡང་ཡུལ་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་དང་། ཉུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་དང་། རིག་པ་གསུམ་སྟེ་སྟོན་གནས་རྩེ་སྟེ་རིག་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྦྱེ་བ་
ཤེས་པའི་རིག་པ་དང་། ཟག་ཟད་མཆོཅ་པའི་རིག་པ་གསུམ་མཛོན་སུམ་ཏུ་བགྱིས་པའི་སྟོ་
ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ་མཐར་བྱིན་པར་ཤོག། ཅེས་པའོ།

གསུམ་པ། རྒྱལ་སྐྱས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུ་མཛོན་ཏུ་གྱུར་ནས་
བདག་གཞན་ཀྱན་གྱི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་སྟོ་ཀ་གཅིག་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱིས་
བསྐྱབས་པ་དང་། འོད་དང་གཟི་བུའི་འབར་བ་དང་། རྒྱུ་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཙོན་
འགྲུས་ཀྱིས། བདག་གཞན་བསམ་པ་རྫོགས་ཀྱིས་ཅིག་ཅེས་བྱུང་། དེ་ཡང་ཉུས་གསུམ་གྱི་
སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱེ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། འོད་
འབར་བ་སྟེ་སྦྱུ་སྦྱུ་རབ་འབྲམས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྦྱེ་དང་། གཟི་

བརྗེད་འབར་བ་སྟེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་སྤྱལ་པའི་སྐྱུ་མཚན་
དཔེས་སྤྱོད་པ་སྟེ་སྐྱུ་བཞིའི་རོ་བོར་སངས་རྒྱས་ནས། སྟོན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་གནས་
སྐབས་སུ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོགས་བསགས་ཤིང་བཙོན་འགྲུས་གྱི་པར་བྱིན་
ལྟག་པར་ཐོབ་པའི་སྟོབས་གྱིས་བྱམས་པ་བདག་རང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་
གྱི་ས་ལ་འགོད་ན་སྟམ་པའི་བསམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་དག་ནམས་གྱིས་ཀྱང་གནས་
སྐབས་དང་མཐུར་བྱག་གི་བདེ་བ་ཐོབ་ན་སྟམ་པའི་རེ་བ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
ཤོག །ཅེས་སྟོན་པའོ། །བཞི་པ། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ནས་བསྟན་པའི་སྟོོ་ཀ་གཅིག་ནི། དེ་
ལྟར་སྤྱད་པ་སྟོད་བྱེད་ཅིང་། བྱམས་པ་གྲགས་དང་ལྟན་པ་ཡི། །པ་རོལ་བྱིན་དྲུག་རྫོགས་བྱས་
ནས། །ས་བཅའི་སྟོོ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །ཅེས་བྱང་། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཐབས་
མཁས་གྱི་སྤྱད་པ་སྟོད་པར་བཅུད་ཅིང་། དེ་དག་གི་སྐབས་ཤིག་ཏུ་དགེ་སྟོང་སྟོོ་གྲོས་བསྟན་
པར་གྱུར་པའི་ཆོ་བྱམས་པ་ལྟག་པར་སྟོོ་མ་ཞིང་བྱམས་པའི་མཚན་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་སྟོོན་
ལམ་བཟབ་པས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟོོ་བ་མི་སྟོོ་བ་གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱམས་པ་
ཞེས་པའི་མིང་གྲགས་པ་དང་ལྟན་པ་བདག་གིས་ནི། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་བྱས་ནས་ས་བཅའི་སྟེ་ས་བཅའི་བྱང་པར་གྱི་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་སོགས་མཛད་པ་མཐའ་
ཡས་པའི་སྟོོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བཙོན་པར་སྟོོན་པའོ། ། ཞེས་ཤེར་མདོར་གསུངས་
སོ། །བྱམས་པའི་སྟོོན་ལམ་ལ་སྟོོ་ཀ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་ཡོད་པ་ནམས་རྫོགས་སོ། །

ཅེས་བྱམས་པའི་སྟོོན་ལམ་གྱི་བསྟུས་འགྲེལ་འདི་ལས་ཅུང་རྒྱས་པ་ཞིག་རང་ལོ་རེ་བདུན་གྱི་ཐོག་
དྲིན་ཅན་པ་མ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་གསལ་ཆེད་སོགས་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྒྲིགས་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིར་ཡང་རང་
གི་སེམས་ལ་འཆར་བདེའི་ཆེད་དང་བྱང་པར་རང་དང་འདྲ་བ་གཞན་ལའང་ཕན་རེས་རང་ལོ་དོན་བཞིར་
སོན་སྐབས་བྱི་ལོ་གྲགཅིག་ལོར་སྤྱད་སའི་ཡུལ་གྱི་གྲོང་རྒྱུང་ར་ལུས་སེ་ལུལ་ཞེས་པར་མྱོད་ལ་གྱི་ཡུལ་དུ་
སྤྱོད་ཀྱང་ཐོད་ཆོས་ལྟན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་མི་ཆེ་པ་ལ་ཆེར་རྫོགས་པ་འབྲས་སྟོོ་མང་མཁན་བླ་མ་དབང་
ཉི་མས་སྐུར་བའོ། །

༡༡། རྩོད་འཇུག་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ས་བཅད་བཞུགས་སོ། །

ཕྱིན་མོ་གྲུ་རུ་སྒྲོན་ཅི་ཡིན་ཡ།
རྒྱལ་སྤྱི་དུ་རབ་སྤངས་འོ་མཚར་མད་བྱང་བའི། །
རྒྱལ་སྤྱི་སྒྲོད་ཚུལ་ལེགས་པར་བསྟན་མཛད་དེ། །
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་མཛད་པ། །
རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྷ་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཛུལ། །

ཞེས་ཡུལ་བྱང་པར་ཅན་ནམས་ལ་མཚོད་པར་བཟོད་ནས། གང་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི།
རྩོད་འཇུག་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ས་བཅད་འཆད་པ་ལ། ལས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའི་དོན་དུ་དག་
བ་བསྐྱོ་བ་དང་། བྱས་ཤེས་དིན་དུ་གཞོ་པས་བཀའ་དིན་གྱི་ཕྱག་འཛུལ་བ་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བ་དང་། རྩོད་འཇུག་ཚེས་པ་པོ་རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་
རང་ཉིད་དོན་གཉིས་སྟན་ཆོགས་འབྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོན་པ་དང་། སྟན་མོང་གི་དོན་དུ་བསྐྱོ་
སྒྲོན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སལ་པའི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བ་དང་། བྱང་པར་
བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བ་དང་། འཕྱོ་བ་སྤྱི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བ་དང་གསུམ། དང་
པོ་ལ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་གང་ཟག་སལ་པ་ནམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསྐྱོ་སྒྲོན་
བསྟན་པའི་སྒྲོ་ཀ་གསུམ་ནི། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་ལ། འཇུག་པ་ནམ་པར་བཅམས་
པ་ཡི། དག་བ་གང་དེས་འཕྱོ་བ་ཀྱན། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་འཇུག་པར་ཤོག ཕྱོགས་ནམས་
ཀྱན་ན་ལུས་དང་སེམས། སྤྱུག་བསྐྱེད་ནད་པ་ཇི་སྟེད་པ། དེ་དག་བདག་གི་བསྐྱོད་ནམས་
ཀྱིས། བདེ་དགའ་རྒྱ་མཚོ་ཐོབ་པར་ཤོག དེ་དག་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་དུ། རྣམ་ཡང་བདེ་ལས་
ཉམས་མ་ཐུང་། འཕྱོ་བས་སྒྲོན་ན་མེད་པ་ཡི། བདེ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཐོབ་ཤོག ཅེས་བྱང་། ཆོག་

ཀྱང་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་བསྒྱུར་མི་འདྲ་བ་འདུག་ཀྱང་། འགལ་བ་མེད་དམ་སྙམ། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར། སྤིང་མཐའི་བར་དུ་གནས་བར་བྱ། ཉུག་དུ་ལྟར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ། སལ་བའི་དོན་དུ་སྒོན་པ་ལ། ངན་འགྲོའི་དོན་དུ་སྒོན་པ་དང་། བདེ་འགྲོའི་དོན་དུ་སྒོན་པ། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་དོན་དུ་སྒོན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དཔུལ་བའི་དོན་དུ་སྒོན་པ། དུང་འགྲོའི་དོན་དུ་སྒོན་པ། ཡི་དྲགས་གྱི་དོན་དུ་སྒོན་པ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ལྷག་བསུལ་ཞི་ནས་བདེ་བས་དགའ་བར་སྒོན་པ་དང་། བྱད་པར་ཉི་བའི་སྤྲས་ཆེན་རྣམས་གྱིས་ལྷག་བསུལ་ཞི་བར་སྒོན་པ་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། དཔུལ་བ་སྤྱིའི་ལྷག་བསུལ་ཞི་བར་སྒོན་པ། ཆ་དཔུལ་གྱི་ལྷག་བསུལ་ཞི་བར་སྒོན་པ། ཉེ་འཁོར་བའི་ལྷག་བསུལ་ཞི་བར་སྒོན་པ། ཐུན་མོང་དུ་གཞི་ལས་ཐུར་པའི་ལྷག་བསུལ་ཞི་བར་སྒོན་པ་དང་ལྷ། དང་པོ་དཔུལ་བ་སྤྱིའི་དུམ་ཁ་ཞི་བར་སྒོན་པའི་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་ནི། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ན་དཔུལ་བ་དག །གང་དག་རི་སྟེང་ཡོད་པ་རྣམས། །དེ་དག་དུ་ནི་ལུས་ཅན་རྣམས། །བདེ་ཅན་བདེ་བས་དགའ་བར་ཤོག །ཅེས་བྱང་། འོ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཉུང་དཀར་གྱིས་བཀང་སྟེ། ཤར་ཕྱོགས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་བརྒྱ་འདས་པ་ན་ཉུང་དཀར་རེ་རེ་བཞག་སྟེ་བགྱངས་ཀྱང་ཉུང་དཀར་ཟད་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་ཟད་པ་ལྟར་ཕྱོགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཅན་གངས་མེད་ཆད་མེད་པ་ཡོད། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིན་པས་སྙན་ཡོན་ཆད་མེད་པ་ཡིན་པ། དཔལ་སྦྱིན་གྱིས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས། གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སྒོ་བསྐྱེད་པ། །དེ་སྟེང་བསོད་ནམས་བྱབ་པར་བཅིད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། སྟོང་འདུག་ལས། སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་ཆད་མེད་ལ། །སྙན་འདོད་དེ་ནི་དེ་འདྲའོ། །ཞེས་དང་། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དཔུལ་བ་པ་མང་ཤོས་ཡིན་པར་གཞུང་རྣམས་ལས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་བསྐྱལ་བ་འཇིག་པའི་ཆོ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་དཔུལ་བ་པ་དཔུལ་བར་གནས་པའི་ལས་ཟད་

པ་ནམས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐོབ་པ་དམིགས་བསལ་ཡིན། ལས་མ་ཟད་པ་ནམས་འདིག་
ཉིན་གཞན་གྱི་དུམ་བར་འཕྲོས་པའམ་སྟོང་གོས་པར་གཞུང་བརྟུང་སྟོང་པ་ལས་གསུངས།
དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཟག་མེད་བདེ་བས་དགའ་བར་ཤོག །ཅེས་པའོ།

གཉིས་པ་གང་དུམ་གྱི་སྟུག་བསལ་ཞི་བར་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། གང་
བས་ཉམ་ཐག་ངོ་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་བྱུང་། གང་དུམ་ལ་བརྟུང་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་དང་།
གནས་ནི་ཇ་སྟུ་སྒྲིང་གི་འོག་ཆ་དུམ་གྱི་ཐད་ཀའི་བྱང་ཕྱོགས་འབྲུག་རུམ་གྱི་གནས་ན་ཡོད་
ཅེས་མཆིམས་མཛོད་དང་། ཆ་དུམ་བརྟུང་ལས་དཔག་ཆད་ཁྲི་སྟག་རེས་བར་ཆོད་པ་ན་
ཡོད་པར་ལམ་རིམ་ལས་གསུངས། ཡང་སོས་ནས་དཔག་ཆད་བཞི་ཁྲིའི་པ་རོལ་ན་ཆུ་བྱར་
ཅན་དང་། དེ་ནས་དཔག་ཆད་ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་གིས་ཆོད་པ་ན་གཞན་བདུན་ཡོད་པར་
སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་སོ། ཆོ་ཆད་ནི། མ་ག་རྒྱའི་བྲེ་བོ་ཆའི་ཉིལ་ཁལ་བརྟུང་ཆུ་ལས་
ལོ་བརྟུང་བརྟུན་ཉིལ་རེ་རེ་སྒྲངས་པས་དེ་ཡོངས་རྫོགས་ཟད་པའི་ཡུན་ནི། ཆུ་བྱར་ཅན་གྱི་ཆོ་
ཆད་དང་། གཞན་བདུན་ནམས་སྟུ་མ་སྟུ་མའི་ཉི་ཤུ་འགྱུར་ཡིན་པ་ནི། མཛོད་ཆ་ལས། ཉིལ་
སྒྲུང་ནང་ནས་ལོ་བརྟུང་ཞིང་། ཉིལ་གཅིག་ཕྱང་བས་ཟད་ཐུར་པ། ཆུ་བྱར་ཅན་གྱི་ཆོ་ཡིན་
ནོ། །གཞན་གྱི་ཆོ་ནི་ཉི་ཤུའི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ། ཆ་དུམ་གྱི་སྟུག་
བསལ་ཞི་བར་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་ཆེན་ལས། བྱུང་
བའི་ཆུ་བོ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས། ཆོ་བས་ཉམ་ཐག་བསིལ་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་བྱུང་། ཆ་དུམ་ལའང་
བརྟུང་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲགས་དང་། གནས་ནི། ཇ་སྟུ་སྒྲིང་འདིའི་མཆོ་མ་ངོས་པའམ་རི་གངས་
ཅན་གྱི་འོག་ནས་མར་དཔག་ཆད་སྟུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གིས་ཆོད་པའི་ས་ན་ཡང་སོས་ཡོད། དེ་
ནས་མར་དཔག་ཆད་བཞི་སྟོང་བཞི་སྟོང་གིས་ཆོད་པ་ན་གཞན་བདུན་བཅེགས་མར་ཡོད།
ཅེས་གསུངས། ཆོ་ཆད་ནི། མཛོད་ལས། ཡང་སོས་ལ་སོགས་དུག་རིམ་བཞིན། །འདྲོད་པའི་ལྷ་
དང་ཉིན་ཞག་མཉམ། དེས་ན་དེ་དག་ནམས་ཀྱི་ཆོ། །འདྲོད་པའི་ལྷ་དང་འབྲུ་བ་ཡིན། །རབ་
ཏུ་ཆ་བྱེད་མནར་མེད་ནི། །བར་གྱི་བསྐལ་བའོ། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ། ཉེ་འཁོར་བའི་དུམ་
བའི་སྟུག་བསལ་ཞི་བར་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱུ་དགུ་ནི། རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཆལ་ཡང་། དེ་

ལ་ཙན་དན་ནགས་ཆལ་ཤོག། ཤལ་མ་ལི་ཡི་སྤྱང་པོ་ཡང་། །དཔག་བསམ་ཤིང་དུ་འཁྱུངས་པར་
ཤོག། མཐིང་རིལ་རྩར་བ་དག་དང་རང་པ་དང་། །བཞད་སོགས་སྐད་སྟན་འབྱིན་པས་མཛེས་
ཡུར་ཅིག། བསྐྱེད་བསྐྱུང་ཆེ་ལྡན་མཆོད་ག་གིས། །དམུལ་བའི་ས་ཚྭགས་དག་ནི་ཉམས་དགར་
ཤོག། སོལ་ཕུང་དེ་དག་རིན་ཆེན་ཕུང་པོར་ཡུར། །ཞེས་བྱུང་། །ཉེ་འཁོར་བའི་དམུལ་བ་ནི། ཆ་
དམུལ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་བཅུ་དྲུག་བཅུ་དྲུག་སྟེ་བརྒྱ་དང་ཉེར་བརྒྱད། །དེ་དག་གི་ཚྭགས་རེ་
རེ་ལ་མེ་མ་སྤར་གྱི་འོབས། རོ་ལྷགས་གྱི་འདམ། སྤྱ་གྱིའི་ལམ་སོགས། རྒྱ་རྒྱུང་རབ་མེད་དེ་བཞི་
བཞི་ཡོད་པར་གསུངས། ལྷ་པ། ཐུན་མོང་པའི་གཞི་ལས་ཡུར་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཞི་བར་སྟོན་
པའི་ཆོག་རྒྱུ་བཅུ་གཅིག་ནི། ས་བསྐྱེད་ཤེལ་གྱི་ས་གཞི་བསྐྱར་བར་ཤོག། བསྐྱེད་འཛོམས་
རི་བོ་རྣམས་ཀྱང་མཆོད་པ་ཡི། །གཞལ་མེད་ཁང་ཡུར་བདེ་གསེགས་གང་བར་ཤོག། མདག་
མ་རྟོ་བསྐྱེད་མཆོན་གྱི་ཆར་པ་དག་དྲིང་ནས་བཟུང་སྟེ་མེ་ཏོག་ཆར་པར་ཡུར། །པན་ཚུན་
མཆོན་གྱིས་འདེབས་པ་དེ་ཡང་ནི། །དྲིང་ནས་ཅེ་ཕྱིར་མེ་ཏོག་འཕེན་པར་ཤོག། རྒྱ་བོ་རབ་
མེད་མེ་དང་འབྲུ་ནང་བྱིང་བ་དག་ཤལ་ཀུན་ཞིག་ཡུར་རུས་གོང་མེ་ཏོག་ཀུན་དའི་མདོག་ཞི་
བ་ལྟ། བདག་གི་དགེ་བའི་སྟོབས་གྱིས་ལྷ་ཡི་ལུས་ཐོབ་ནས། །ལྷ་མོ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་དལ་
གྱིས་འབབ་གནས་ཤོག། ཁྱེས་བྱུང་། གཉིས་པ། བྱད་པར་དུ་དམུལ་བའི་གནས་སུ་གནས་
ནའང་ཉེ་བའི་སྤྱས་ཆེན་རྣམས་དང་ལས་སྟོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བཟང་པོ་ཡོད་པའི་སྟོབས་གྱིས་
དེ་དག་རང་རང་གི་སྐལ་བ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་མཇལ་ནས་སྤྱག་བསྐལ་ཞི་བར་སྟོན་པ་ལ། ཕྱག་
ན་རྟོ་རྟོ་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་། འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་
སོགས་སྤྱས་ཆེན་གཞན་རྣམས་དང་མཇལ་ནས་སྤྱག་བསྐལ་ཞི་བར་སྟོན་པ་དང་བཞི། དང་
པོ། ཕྱག་ན་རྟོ་རྟོ་མཐོང་ནས་སྤྱག་བསྐལ་ཞི་བར་སྟོན་པའི་སྟོན་གཅིག་ནི། ཅི་ཕྱིར་འདིར་
ནི་གཤིན་རྟོ་མི་དང་ཁྱ་དང་བྱ་ཆོད་མི་བཟང་རྣམས་སྤྱག་བྱེད། །ཀུན་ནས་སྤྱན་བསལ་བདེ་
དགའ་བརྒྱུད་པའི་མཐུ་བཟང་འདི་ཀོ་སྤྱ་ཡི་མཐུ་སྟུང་སྟེ། །ཁྱོད་དུ་བཞུགས་ན་ནམ་མཁའི་
དཀྱིལ་ན་ཕྱག་ན་རྟོ་རྟོ་འབར་བ་བཞུགས་མཐོང་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ཤུགས་གྱིས་སྤྱིག་
དང་བྲལ་ནས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་བར་ཤོག། ཁྱེས་བྱུང་། གཉིས་པ། སྤྱན་རས་གཟིགས་

མཐོང་ནས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཞི་བར་སྒྲོན་པའི་སྒྲིམ་ག་གཅིག་ནི། མེ་ཏྲོག་ཆར་པ་སྒྲོས་ཆུ་དང་འབྲེས་
འབབ་པ་ཡིས། །དུམ་བའི་མེ་མདག་ཆེལ་ཆེལ་གསེད་པ་མཐོང་ཟུར་ནས། །སྒྲིམ་བདེ་
བས་ཆོམ་པ་འདི་ཅི་བསམས་པ་དང་། །སེམས་དུམ་ཆུམས་ཀྱིས་སྤྱད་ན་པ་སྒྲོས་མཐོང་བར་
ཤོག་ཅིས་བྱུང་། །གསུམ་པ། །འཇམ་པའི་དབྱངས་མཐོང་ནས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཞི་བར་སྒྲོན་པའི་སྒྲིམ་
ག་གཅིག་ནི། །ཤོགས་དག་འདིགས་པ་བོར་ལ་རིངས་པར་ཆུར་ཤོག་ལུ་བྱའི་ཐད་དུ་ནི། །གང་
གི་མཐུ་ཡིས་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐའ་དག་བྲལ་ཞིང་དགའ་བའི་ཤུགས་ཕྱིན་ལ། །འགྲོ་བ་ཀུན་ནས་
ཡོངས་སྒྲིབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅེ་བ་སྒྲིས་ཟུར་པ། །གཞོན་ནུ་ཟུང་ཅན་འབར་
འདིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་ཅི་ཞིག་ཕྱིར། །ཁྱོད་ཀྱི་ལྷ་བརྒྱའི་ཅོད་པན་དག་གིས་ཞབས་ཀྱི་
པ་སྒྲོལ་མཆོད་ཅིང་། །ཤུགས་རྗེས་བརྒྱན་སྤྱད་དུ་ལ་མེ་ཏྲོག་དུ་མའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཆར་འབབ་
པ། །ཁང་བཅེགས་ཡིད་འོང་ལྷ་མོ་སྒྲོང་པ་སྒྲོད་དབྱངས་སྒྲོགས་ལྡན་འདི་སྒྲོས་
ཞེས། །འཇམ་དབྱངས་དེ་འདྲ་མཐོང་ནས་དེ་ནི་སེམས་དུམ་ཅུ་ཅོ་འདྲོན་པར་ཤོག་ཅིས་
བྱུང་། །བཞི་པ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉི་བའི་སྤྱོད་ཆེན་གཞན་ཆུམས་མཐོང་ནས་སྤྱད་
བསྐྱེད་ཞི་བར་སྒྲོན་པ་དང་། །བྱད་པར་དུམ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཞི་བར་སྒྲོན་པ་མཐུག་བསྐྱེད་
དང་བཅས་བསྒྲན་པའི་སྒྲིམ་ག་གཅིག་ནི། །དེ་ལྟར་བདག་གིས་དགེ་ཆས་ཀུན་ཏུ་བཟང་ལ་
སོགས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་མེད་སྒྲིབ་བདེ་བ་དང་། །བསེལ་ཞིང་དེ་ཞེས་ངད་
ལྡན་ཆར་པ་འབེབས་མཐོང་ནས། །སེམས་ཅན་དུམ་བའ་དེ་དག་མདོན་པར་དགའ་ཟུར་
ཅིག་ཅིས་བྱུང་། །དེ་ལྟར་སྤྱར་བཞིན་པ་དེ་ལྟར་ཞི་བ་ལྷ་བདག་གིས་གཞུང་བཅུམས་པ་སོགས་
ཀྱི་དགེ་ཆས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་
ལ་སོགས་པ་ཉི་བའི་སྤྱོད་ཆེན་ས་བརྒྱའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ཆུམས། །ཉོན་མོངས་པ་དང་། །ཤེས་
བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་། །སྒྲིམ་འཐུག་གི་སྒྲིབ་པ་དང་། །ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་སྒྲི། །དེ་དག་སྤངས་
ཞིང་ཆོགས་གཉིས་ཞབས་པོ་ཆའི་ལག་རྗེས་སྤྱོད་ཆེས་མཐུན་པ་སྒྲིབ་དང་འདྲ་བ་དེ་ལས།
ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་བསེལ་ཞིང་དེ་ཞེས་པོའི་ངད་དང་ལྡན་པའི་ཆར་པ་འབེབས་པ་
མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་དུམ་བའ་དེ་དག་མདོན་པར་དགའ་བར་ཟུར་ཅིག་ཅིས་པའོ། །སྒྲིམ་

འཇུག་གི་སློབ་པ་ནི། རྒྱུད་སྒྲུབ་ལས། སྒྲོབས་སོགས་ནམས་ལས་སྒྲོབས་དྲུག་དང་། །གསུམ་
དང་གཅིག་གིས་རིམ་པ་བཞིན། །ཤེས་བྱ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། །བག་ཆགས་བཅས་པ་
ཀུན་བསལ་བས། །ཞེས་སྒྲོབས་བརྩུ་ལ་དངོས་བརྒྱུད་ཅི་རིགས་པས་སློབ་ཚུལ་སྒྲོ་ནས་སློབ་པ་
གསུམ་བཤད་པའི་ནང་ཚན་ཡིན། དེའི་ངོ་བོ་དང་དངོས་གཉེན་དབྱེད་པར་བྱའོ། །ལས་སློབ་
ནི་དངོས་གཉེན་གྱིས་གཞོམ་བྱ་མིན་པས་སློབ་པ་མིན་ལ། སྒྲོབས་བཞིའི་བཤགས་སྒྲོམ་གྱིས་
དག་པར་བྱ་བ་ཡིན་འོ། །ཀྱང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས། འོན་ཀྱང་བྱིང་ཕྱ་དགེ་ལ་རགས་པ་
ནི། །མ་བསློབས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བཤད་པའི་བྱིར། སློབ་གཉིས་ལས་གཞན་སྒྲོམས་འཇུག་
སློབ་གང་དབྱེད། །སྒྲོམས་འཇུག་སློབ་ལ་སློབ་པས་བྱབ་གསུངས་ཤིང་། །ལས་སློབ་དེ་ལས་
ལྷོག་བྱིར་དེ་ཉིད་ལ། །ཁོ་ཆ་ཁྱེལ་མེད་དང་ལྷན་མེད་དམ་དབྱེད། །གསུངས། གཞན་སློབ་པའི་
ནམ་གངས་མང་བོ་ཡོད་དེ། ཀུན་ཏུ་ཚོངས་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་དང་། གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་
ཚུགས་བརྩུ་གཅིག་ནམས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས། དགེ་བ་སློབ་ན་མེད་པ་ལ་
སློབ་པ་ནི། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནམས་ལ་སློབ་པ་དང་། དེ་དག་བྱུང་པར་དུ་འགོ་བལ་སློབ་པ་
ནི། ས་བརྩུ་ནམས་ལ་སློབ་པ་སོགས་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྗེ་རིན་
པོ་ཆེས། ལྷག་པར་ལས་སློབ་སྦྱོང་བ་གནད་ཆེ་བས། །རྒྱུད་དུ་སྒྲོབས་བཞི་ཆང་བ་བསྟན་པ་
གཅེས། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདིར་ཉི་ཆེ་བའི་དཔུལ་བ་ལོགས་སུ་མ་སྒྲོས་པ་ནི། གནས་
ངེས་མེད་དང་། བདེ་སྣག་འབྲས་མར་ཁྱོད་བས་ཡིན་ནམ་སྟུམ། དེ་དག་ནི་མིའི་འཇིག་རྟེན་
ཀྱི་ཆུ་བོ་དང་། རི་དང་། ལྷ་ངམ་གྱི་ཐང་དང་། རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དང་འོག་དག་ནམ་ལོད་
གསུངས། འདུལ་བ་ལུང་ལས། ཉིན་བར་གཞན་གྱི་སྟོག་གཅོད་ཅིང་། །རྩལ་མོ་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཡང་དག་ལྟན། །ལས་དེའི་འབྲས་བྱ་བཟང་བོ་དང་། ལྷོག་ཏོ་འདི་ནི་ཁྱོད་བལྟ་། །ཞེས་སོགས་
གོ་བཞིན་སྒྲུས་ན་བ་བྱེ་བ་རི་ལ་ཉི་ཆེ་བ་དག་གིས་སྒྲུས་པར་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་
དགེ་འདུན་སྤང་གི་རྟོགས་བརྗོད་སོགས་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས། ཙུ་བ་ལས། སེམས་ཅན་
དཔུལ་བའི་མཚོན་ཆ་ནམས། །སྤྲུལ་གྱིས་ནི་ཆེད་དུ་བྱས། །ལྷགས་སྟོགས་ས་གཞི་སྤྲུལ་
བྱས། །མེ་ཆོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། །དེ་འབྲས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྤྲུལ་སེམས་ཡིན་

པར་བྱུང་པས་གསུངས། །དེ་ལྟར་འདི་ག་ཉེན་གསུམ་པོ་ན། །སེམས་ལས་འདིགས་པ་གཞན་
འགའ་མེད། །ཅེས་གསུངས། །དེ་ཡང་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་སྣང་ཆ་ཅམ་
དང་། །རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ལས། །རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
པ་ཡིན་པ་ནི། །ཤེས་རབ་སྣང་པོ་ལས། །སྣང་པོ་ལྡ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྣང་པར་
ནམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བཞུགས། །ཞེས་གསུངས། །དེ་བཞིན་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་
གསུམ་ལས་གསུངས། །ཅམ་སྒྲས་ནི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་གཅོད་པས་དེ་དག་ནམ་མཁུན་གྱི་
ཡུལ་ཡིན་པ་ལ་འགའ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །གཉིས་པ། །དུད་འགྲོའི་དོན་དུ་དག་ཅ་བསྟོ་
བའི་ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་ནི། །དུད་འགྲོ་ནམས་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་ །མི་ནམས་ཀྱིས་ནི་དུད་འགྲོ་
ནམས། །ཅེས་སྒྱུར་ནའང་རུང་། །ཟ་བའི་འདིགས་དང་བྲལ་བར་ཤོག །ཅེས་བྱུང་། །མདོ་བློན་པ་
ཉེར་གཞག་ལས། །དུད་འགྲོའི་རིགས་མི་འདྲ་བ་སོ་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས། །བསྟུ་ན་བྱིངས་ན་
གནས་པ་དང་། །ཁ་འཐོར་བ་གཉིས་ཏེ། །བྱིངས་ན་གནས་པ་ནི། །རྒྱ་མཚོའི་ནང་དང་། །སྒྲིང་བཞི་
སྒྲིང་ཕྱན་ནམས་ཀྱི་བར་ན་ཡོད། །ཁ་འཐོར་བ་ནི། །མིའི་ཡོ་བྱད་རྟ་སྒྲང་ར་ལུག་བོང་ལ་སོགས་
པའོ། །འདི་དག་ལ་གནས་གཞན་མེད་པར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས། །གསུམ་པ། །ཡི་
དྲགས་ཀྱི་དོན་དུ་དག་བ་བསྟོ་བའི་སྟོ་ཀ་བྱེད་དང་གཉིས་ནི། །སྒྲ་མི་སྟན་པའི་མི་བཞིན་
དུ། །ཡི་དྲགས་ནམས་ནི་བདེ་བར་གྱུར། །འཕགས་པ་སྟུན་རས་གཟིགས་དབང་གི་ །ཕྱག་ནས་
འབབ་པའི་འོ་རྒྱན་གྱིས། །ཡི་དྲགས་ནམས་ནི་ཆོམ་བྱས་ཤིང་། །ཁྲུས་བྱས་རྟག་ཏུ་བསེལ་བར་
ཤོག །ཅེས་བྱུང་། །གནས་ནི་གྲོང་ཁྱིམ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་འོག་དཔག་ཆད་ལྡ་བརྒྱ་ན་ཡི་དྲགས་
ཀྱི་གྲོང་ཁྱིམ་སེར་སྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད། །ཅེས་དང་། །རིགས་སོ་དྲུག་ཡོད་ཀྱང་བསྟུས་ན། །སའི་
དངོས་གཞི་ལྟར་ཟས་སྟོམ་ལ་ནང་དང་བྱི་དང་ཟས་སྟོམ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་ཅན་གསུམ། །ཁ་
འཐོར་བ་མཁའ་ལ་རྒྱ་བ་དང་། །ཁྱ་ངམ་གྱི་ཐང་ལ་གནས་པ་དང་། །ཟས་སྟོམ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་
ཡོད་པ་ལའང་མེ་ལྷེའི་ཕྱོད་བ་ཅན་དང་། །ལྷན་ལྷན་ཟ་བ་སོགས་གསུངས། །ཆོ་ཆད་ནི། །རང་
ལོ་བརྒྱུའམ་མི་ལོ་ཆོག་གི་ལྡ་སྟོང་དུ་གསུངས་ཤིང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པ་བཤེས་སྒྲིངས་
ལས་གསུངས། །གོ་བཞིན་སྒྲིས་ལ་ཡི་དྲགས་འགའ་ཞིག་གིས། །ནད་མེད་རྒྱགས་པ་ཕྱོས་པ་

དང་། །ལང་ཆོ་ལོངས་སྤྱོད་དེགས་ཐུས་ཏེ། །སྤྱིན་པ་ཅུང་ཟད་མ་བཏང་དེས། །བདག་ཅག་ཡི་
དྲགས་འཛིག་རྟེན་ལྷགས། །ཞེས་སོགས་སྤྲས་གསུངས་པ་ནི། །ཁ་འཁོར་བ་སྟེ། །འདི་འདྲ་ལུང་
ན་མང་ངོ་། །གསུངས། དན་སོང་གསུམ་གང་དུ་སྦྱེས་ཀྱང་སྟག་བསྐལ་བཟོད་སྒྲགས་མ་མཆིས་
པ་སྟེ། །ལས་ཉོན་གང་གི་རྣམ་སྤྱིན་དང་། །རྒྱ་མཐུན་དང་། །བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་སོགས་
སྤྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཆོས་ཁྱེས་པའི་མདོ་དང་། །ས་བཅུ་པའི་མདོ་དང་། །བདེན་པ་པོའི་ལུང་དང་།
དབྱེ་མ་རིན་ཆེན་སྤེང་བ་དང་། །མདོད་ཅ་དང་། །ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
འདི་དག་ཞིབ་དུ་བསམས་ན་ཡིད་འབྱུང་སྟེ། །བ་གདོན་མི་བླ་ཞིང་། །དེའི་ཆོ་འབྲས་བུ་མི་
འདོད་ན་རྒྱ་སྟོག་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་མཁས་པའི་བྱད་ཆོས་སོ། །མདོར་བསྟུས་ན། །དེ་དག་
གི་རྒྱ་ནི་ཅ་བ་དུག་གསུམ་དང་མི་དགེ་བཅུ་ལས་མ་འདས་སོ། །གཉིས་པ། །བདེ་འགྲོའི་དོན་
དུ་བསྟོབ་པ་ལ། །མི་འདོད་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དུ་སྟོན་པ་དང་། །འདོད་པ་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་
སྟོན་པ་གཉིས། །དང་པོ། །མི་འདོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་པའི་སྟོ་ཀ་དགུ་ནི། །ལོང་བ་
རྣམས་ཀྱིས་མིག་མཐོང་ཞིང་། །འོན་པས་རྟག་དུ་སྤྲོ་ཐོས་ཤོག །ལྷ་མོ་སྤྱོད་འབྲུལ་ཅི་བཞིན་
དུ། །སྤྲུམ་མའང་གཞོད་མེད་བཅོའ་བར་ཤོག །གཅེར་བུ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་དག་དང་། །བཀྲེས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་བས་དག་དང་། །སྟོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆུ་དག་དང་། །བཏུང་བ་ཞིམ་པོ་ཐོབ་པར་
ཤོག །བཀྲེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འོར་ཐོབ་ཤོག །མུ་ངན་ཉམ་ཐག་དགའ་ཐོབ་ཤོག །ཡི་ཆད་རྣམས་
ཀྱང་ཡིད་སོས་ཤིང་། །བརྟན་པ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པར་ཤོག །སེམས་ཅན་ནད་པ་ཅི་སྟེད་
པ། །ལྟར་དུ་ནད་ལས་ཐར་གྱུར་ཅིག །འགྲོ་བའི་ནད་ནི་མ་ལུས་པ། །རྟག་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པར་
ཤོག །སྒྲག་པ་རྣམས་ནི་འཛིགས་མེད་ཤོག །བཅིངས་པ་རྣམས་ནི་གོལ་བར་འགྱུར། །མཐུ་མེད་
རྣམས་ནི་མཐུ་ལྡན་ཞིང་། །སེམས་ནི་པན་ཚུན་གཉེན་གྱུར་ཅིག །མགྲོན་པོ་དག་ནི་ཐམས་
ཅད་ལ། །སྟོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་ཤོག །གང་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བྱེད་པ། །དེ་འབད་མི་
དགོས་གྲུབ་གྱུར་ཅིག །བྲུ་དང་གྲུ་ཆེན་ཁྱགས་པ་རྣམས། །ཡིད་ལ་བསམས་པ་གྲུབ་གྱུར་ཏེ། །རྒྱ་
ཡི་དོགས་སུ་བདེར་བྱིན་ནས། །གཉེན་དང་ལྷན་ཅིག་དགའ་བར་ཤོག །མུ་ངན་ལམ་གོལ་
འབྲམས་པ་རྣམས། །འགྲོན་པོ་དག་དང་སྤྱད་གྱུར་ནས། །ཆོམ་རྒྱན་སྟག་སོགས་འཛིགས་མེད་

པར། མི་ངལ་བདེ་སྐྱེ་འདྲིང་བར་ཤོག །དགོན་སོགས་ལམ་མེད་ཉམ་ང་བར། བྱིས་པ་ཆུན་
 བོ་མགོན་མེད་པ། གཉིད་ལོག་སྤྱོད་ཤིང་རབ་སྤྱོད་རྣམས། །ལྟ་དག་བསྐྱེད་བར་བྱེད་པར་
 ཤོག །ཅིས་བྱུང་། གཉིས་པ། འདྲིང་པ་འགྲུབ་པར་སྤོན་པའི་སྒྲི་ཀ་བཞི་ནི། མི་ངལ་ཀྱན་ལས་
 ཐར་པ་དང་། །དད་དང་ཤེས་རབ་བཅེ་ལྟན་ཞིང་། །ཟས་དང་སྤྱོད་པ་ཕུན་ཚོགས་ནས། །ཉག་
 ཏུ་ཆེ་རབས་བྱན་གྱུར་ཅིག །ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་མཛོད་བཞིན་དུ། །ལོངས་སྤྱོད་ཆད་པ་
 མེད་པར་ཤོག །ཚྀད་པ་མེད་ཅིང་འཆོ་མེད་པར། །རང་དབང་དུ་ནི་སྤྱོད་པར་ཤོག །སེམས་ཅན་
 གཟི་བཤིད་ཆུང་དུ་གང་། །དེ་དག་གཟི་བཤིད་ཆེན་པོར་ཤོག །དཀའ་ཐུབ་ཅན་གང་གཟུགས་
 དན་པ། །གཟུགས་བཟང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་གྱུར་ཅིག །འདིག་རྟེན་བྱད་མེད་དེ་སྤྱོད་པ། །དེ་
 དག་སྤྱོད་པ་ཉིད་གྱུར་ཅིག །མ་རབས་རྣམས་ནི་མཐོ་ཐོབ་ཅིང་། །ང་རྒྱལ་དག་ཀྱང་བཅོམ་པར་
 ཤོག །ཅིས་བྱུང་། གསུམ་པ། འགོ་བ་མ་ལུས་པའི་དོན་དུ་སྤོན་པ་ལ། འདྲིང་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
 པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་སྤོན་པ་དང་། གཞོད་པ་ཉི་བར་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་སྤོན་པ་གཉིས། དང་པོ་
 ལ། བསྐྱབ་བྱ་དགེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཆེད་དུ་སྤོན་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་རྟེན་འཆོ་བ་ཕུན་
 སུམ་ཚོགས་པའི་ཆེད་དུ་སྤོན་པ་དང་། དགེ་བ་སྐྱབ་པའི་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཆེད་
 དུ་སྤོན་པ་དང་། དགེ་བ་སྐྱབ་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤོན་པ་
 དང་། ཆོས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རྟེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དོན་དུ་སྤོན་པ་དང་ལྟ་། དང་པོ། བསྐྱབ་
 བྱ་དགེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོ་སྤོན་མཛད་པའི་སྒྲི་ཀ་གཉིས་ནི། བདག་གི་
 བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ནི། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ། །སྤྱིག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་
 བས་ནི། །ཉག་ཏུ་དགེ་བ་བྱེད་པར་ཤོག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་
 ལ་གཞོལ་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་བབྱུང་ཞིང་། །བདུད་ཀྱི་ལས་རྣམས་སྤང་
 བར་ཤོག །ཅིས་བྱུང་། གཉིས་པ། ཆོས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་འཆོ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཆེད་དུ་
 བསྐྱོ་སྤོན་མཛད་པའི་སྒྲི་ཀ་གཅིག་ནི། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཆོ་ཡང་དཔག་
 མེད་རིང་བར་ཤོག །ཉག་ཏུ་བདེ་བས་འཆོ་འགྱུར་ཞིང་། །འཆི་བའི་སྐྱ་ཡང་གྲགས་མ་
 གྱུར། །ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ། ཆོས་སྐྱབ་པའི་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོ་སྤོན་

མཛད་པ་ལ། ཆོས་སྟོན་པས་ཆལ་གྱི་བྱུགས་ཀྱང་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲས་གང་བར་སྟོན་པ་དང་། རང་
བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ས་གཞི་སྤྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པར་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་པོས་བརྒྱན་
པའི་གནས་སྤྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པར་སྟོན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། ཆོས་སྟོན་པས་ཆལ་གྱི་བྱུགས་
ཀྱང་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲས་གང་བར་སྟོན་པའི་སྟོ་ཀ་གཅིག་ནི། དཔག་བསམ་ཤིང་གི་སྦྱེད་མོས་
ཆལ། སངས་རྒྱས་དང་ནི་སངས་རྒྱས་སྤྲུམ། ཆོས་སྟོན་སྟོན་པས་གང་བ་ཡིས། བྱུགས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་གང་བར་ཤོག། ཅིས་བྱུང་། གཉིས་པ། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ས་གཞི་སྤྱན་སྤྲུམ་
ཆོགས་པར་སྟོན་པའི་སྟོ་ཀ་གཅིག་ནི། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ས་གཞི་དག །གསེག་མ་ལ་སོགས་
མེད་པ་དང་། །ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་བེད་བྱུང་། །རང་བཞིན་འཇམ་པོར་གནས་ཀྱི་
ཅིག ཅིས་བྱུང་། གསུམ་པ། ཉན་པས་བརྒྱན་པའི་གནས་སྤྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པར་སྟོན་པའི་སྟོ་
ཀ་གཅིག་ནི། འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོད་དགུར་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་
དག །རང་གི་ལེགས་པས་ས་སྟེང་དག །བརྒྱན་པར་མཛད་པས་བཞུགས་ཀྱི་ཅིག ཅིས་བྱུང་།
བཞི་པ། ཆོས་སྦྱབ་པའི་གང་བཟག་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བསྟོ་སྟོན་མཛད་པའི་སྟོ་ཀ་
གཉིས་ནི། ལུས་ཅན་ཀྱང་གྱིས་བྱ་དང་ནི། ཤིང་དང་འོད་ཟེར་ཐམས་ཅད་དང་། །ནམ་མཁའ་
ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། རྒྱན་མི་འཆད་པར་ཐོས་པར་ཤོག། །དེ་དག་ཉན་ཏུ་སངས་རྒྱས་
དང་། །སངས་རྒྱས་སྤྲུམ་དང་སྤྱད་ཀྱི་ཅིག མཆོད་པའི་སྤྲིན་ནི་མཐའ་ཡས་པས། །འགོ་བའི་
སྤྲ་མ་མཆོད་པར་ཤོག ཅིས་བྱུང་། ལྷ་པ། ཆོས་སྦྱབ་པའི་ཕྱི་རྒྱུན་སྤྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པའི་ཆེད་
དུ་བསྟོ་སྟོན་མཛད་པའི་སྟོ་ཀ་བྱེད་དང་གཉིས་ནི། ལྷ་ཡང་དུས་སུ་ཆར་འབབས་ཤིང་། །ལོ་
རྟོག་སྤྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པར་ཤོག རྒྱལ་པོ་ཆོས་བཞིན་བྱེད་ཀྱི་ཅིག །འཛིག་རྟོན་དག་ཀྱང་
དར་བར་ཤོག། །སྤྲན་རྣམས་མཐུ་དང་ལྷན་པ་དང་། །གསང་སྤྲགས་བསྐྱས་བརྗོད་གྲུབ་པར་
ཤོག ཅིས་བྱུང་། གཉིས་པ། གཞོད་པ་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་བསྟོ་སྟོན་མཛད་པའི་ཆོག་རྒྱུ་ལྷའམ་
དུག་ནི། མཁའ་འགོ་སྤྲན་པོ་ལ་སོགས་པ། །སྤྲིང་རྗེ་སེམས་དང་ལྷན་ཀྱི་ཅིག །སེམས་ཅན་
འགའ་ཡང་སྤྲག་མ་གྱི་ཀྱང་། །འཛིགས་དང་བརྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །འགའ་ཡང་ཡིད་མི་བདེ་
མ་གྱི་ཅིས་དང་། །དཔེ་ཁ་ཅིག་ཏུ། སྤྲིག་པར་མ་གྱུར་ན་མ་གྱི་ཅིས་བྱུང་། །གཉིས་པ། བྱང་

པར་དུ་བསྟན་པ་ལ་ཁྱལ་པའི་དོན་དུ་བསྐྱོན་མཛད་པ་ལ། སྦྱིར་དགེ་འདུན་གནས་དང་
 བཅས་པའི་དོན་དུ་སྦྱོན་པ། བྱད་པར་དགེ་སྦྱོང་ས་མའི་དོན་དུ་སྦྱོན་པ་དང་། རབ་བྱང་སྦྱིའི་
 དོན་དུ་སྦྱོན་པ་དང་། མཁས་པའི་དོན་དུ་སྦྱོན་པ་དང་བཞི། དང་པོ། སྦྱིར་དགེ་འདུན་གནས་
 དང་བཅས་པའི་དོན་དུ་བསྐྱོན་མཛད་པའི་སྒྲིམ་གཅིག་ནི། གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་སྦྱོག་
 པ་དང་། །ལ་ཏོན་གྱིས་རྒྱས་ལེགས་གནས་ཤོག །རྟག་དུ་དགེ་འདུན་མཐུན་པ་དང་། །དགེ་
 འདུན་དོན་ཡང་འབྲུབ་པར་ཤོག །ཅིས་བྱང་། གཉིས་པ། བྱད་པར་དུ་དགེ་སྦྱོང་ས་མའི་དོན་
 དུ་བསྐྱོན་མཛད་པའི་སྒྲིམ་གྱེད་དང་གཉིས་ནི། བསྐྱེད་པ་ལོང་པའི་དགེ་སྦྱོང་དག །དཔེ་
 པ་དག་ཀྱང་ཐོབ་པར་ཤོག །གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི། །སེམས་ནི་ལས་རུང་སྦྱོམ་
 གུར་ཅིག །དགེ་སྦྱོང་མ་རྣམས་རྟེན་ལྡན་ཞིང་། །འཐབ་དང་གཞོད་པ་སྤངས་པར་ཤོག །ཅིས་
 བྱང་། གསུམ་པ། རབ་བྱང་སྦྱིའི་དོན་དུ་བསྐྱོན་མཛད་པའི་སྒྲིམ་གྱེད་དང་གཉིས་ནི། དེ་
 བཞིན་རབ་དུ་བྱང་བ་ཀུན། །ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་པ་མེད་གུར་ཅིག །ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་པའི་
 ཡིད་བྱང་ནས། །རྟག་དུ་ཐིག་པ་བཟད་བྱེད་ཤོག །བདེ་འགྲོ་དག་ཀྱང་ཐོབ་གུར་ནས། །དེར་ཡང་
 བརྒྱལ་ཁྱལ་མི་ཉམས་ཤོག །ཅིས་བྱང་། བཞི་པ་མཁས་པའི་དོན་དུ་བསྐྱོན་མཛད་པའི་སྒྲིམ་
 ག་གཉིས་ནི། མཁས་པ་རྣམས་ནི་བཀུར་བ་དང་། །བསོད་སྦྱོམས་དག་ཀྱང་རྟེན་པར་ཤོག །རྒྱུད་
 ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། །བྱོགས་རྣམས་ཀུན་དུ་གྲགས་པར་ཤོག །དཔེ་སོང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་
 སྦྱོང་ཞིང་། །དཀའ་བ་སྦྱུད་པ་མེད་པར་ཡང་། །ལྟ་བུ་ལྟག་པའི་ལྷན་གྱིས་ནི། །དེ་དག་སངས་
 རྒྱས་ཐུར་ཐོབ་ཤོག །ཅིས་བྱང་། གསུམ་པ། སེམས་ཅན་སྦྱིའི་དོན་དུ་བསྐྱོན་མཛད་པའི་སྒྲིམ་
 ག་གཅིག་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ལན་མང་དུ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་བྱེད་
 ཅིང་། །སངས་རྒྱས་བདེ་བ་བསམ་ཡས་གྱིས། །རྟག་དུ་བདེ་དང་ལྡན་གུར་ཅིག །ཅིས་བྱང་།
 གཉིས་པ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུགས་དགོངས་རྫོགས་པར་
 སྦྱོན་པ་ལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུགས་དགོངས་རྫོགས་པར་སྦྱོན་པ་དང་། །སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྦྱོན་པ་དང་། །ཉན་རང་འཕགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྲུགས་དགོངས་རྫོགས་པར་སྦྱོན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

ནམས་ཀྱི་ཐུགས་དགོངས་རྒྱུ་པར་བསྐྱོད་མཛད་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱིས་ནི། །འགྲོ་དོན་ཐུགས་ལ་དགོངས་འགྲུབ་ཤོག །ཅེས་བྱུང་། གཉིས་པ།
སངས་རྒྱལ་ནམས་ཀྱི་ཐུགས་དགོངས་རྒྱུ་པར་བསྐྱོད་མཛད་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི།
མགོན་པོ་ཡིས་ནི་གང་དགོངས་པ། །སེམས་ཅན་ནམས་ལ་བདེ་འབྱོར་ཤོག །ཅེས་བྱུང་། གསུམ་
པ། ཉན་རང་ནམས་ཀྱི་ཐུགས་དགོངས་རྒྱུ་པར་བསྐྱོད་མཛད་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ནི།
དེ་བཞིན་རང་སངས་རྒྱལ་ནམས་དང་། །ཉན་ཐོས་ནམས་ཀྱང་བདེ་ལྟར་ཅིག །ཅེས་བྱུང་། དཔེ་
འགའ་ཞིག་ལ། བྱས་བཅས་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་དང་། །མི་ཡིས་ཉྱལ་ཏུ་མཆོད་ལྟར་ཅིག །ཅེས་ཡོད།
གོང་གི་ས་བཅད་གཉིས་པ། སྦྱོད་འཇུག་ཚོམ་པ་པོ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞི་བ་ལྟ་རང་གི་དོན་དུ་བསྐྱོད་བ་
ལ། རང་དོན་སྤྱོད་ཆོགས་འགྲུབ་པར་སྦྱོན་པ་དང་། གཞན་དོན་སྤྱོད་ཆོགས་འགྲུབ་པར་སྦྱོན་
པ་གཉིས། དང་པོ། །རང་དོན་སྤྱོད་ཆོགས་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་སྦྱོན་མཛད་པའི་སྒྲིམ་ཀ་
གསུམ་ནི། བདག་ཀྱང་འཇམ་དབྱངས་བཀའ་ངེན་གྱིས། །ས་རབ་དགའ་བ་ཐོབ་བར་དུ། །ཉྱལ་
ཏུ་ཆེ་རབས་བྱན་པ་དང་། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པར་ཤོག །བདག་ནི་ཁ་ཟས་ཀྱི་ནས་ཀྱང་།
ཉམས་དང་ལྷན་ཞིང་འཆོ་བར་ཤོག །ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་དབེན་གནས་པ། །སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷན་པ་
ཐོབ་པར་ཤོག །གང་ཆེ་བལྟ་བར་འདོད་པ་འམ། །ཁུང་ཟད་དེ་བར་འདོད་ན་ཡང་། །མགོན་པོ་
འཇམ་དབྱངས་དེ་ཉིད་ནི། །གོགས་མེད་པར་ཡང་མཐོང་བར་ཤོག །ཅེས་བྱུང་། གཉིས་པ།
གཞན་དོན་སྤྱོད་ཆོགས་འགྲུབ་པར་བསྐྱོད་མཛད་པའི་སྒྲིམ་ཀ་གསུམ་ནི། ཐུགས་བཅུ་ནམ་
མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི། །སེམས་ཅན་ཀྱན་དོན་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། །རི་ལྟར་འཇམ་དབྱངས་
སྦྱོད་མཛད་པ། །བདག་གི་སྦྱོད་པའང་དེ་འདྲར་ཤོག །རི་སྤྱོད་ནམ་མཁའ་གནས་པ་དང་། །འགྲོ་
བ་རི་སྤྱོད་གནས་ལྟར་པ། །དེ་སྤྱོད་བདག་ནི་གནས་ལྟར་ནས། །འགྲོ་བའི་སྤྱོད་བསྐྱེད་སེལ་
བར་ཤོག །འགྲོ་བའི་སྤྱོད་བསྐྱེད་གང་ཅིའང་རུང་། །དེ་ཀྱན་བདག་ལ་སྦྱོན་ལྟར་ཅིག །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་གྱིས། །འགྲོ་བ་བདེ་ལ་སྦྱོད་པར་ཤོག །ཅེས་བྱུང་། བདག་གཞན་
བརྒྱུ་བའི་སྦྱོད་བསྐྱེད་ཆུལ་ལོ། །གསུམ་པ། རང་གཞན་སྤྱོད་མོང་དུ་བདེ་སྦྱོད་འབྱུང་བའི་གནས་
བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་བསྐྱོད་སྦྱོན་མཛད་པའི་སྒྲིམ་ཀ་གཅིག་ནི། འགྲོ་བའི་སྤྱོད་བསྐྱེད་སྤྱོད་གཅིག་

ལྷ། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། བསྟན་པ་རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་། བཅས་ཏེ་
 ཡུན་རིང་གནས་ཀྱི་ཅིག ཅེས་བྱུང་། ཙ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ། བྱས་ཤིང་དེ་དུ་གཞོ་
 པས་བཀའ་དེ་གི་ཕྱག་འཆལ་བའི་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་ནི། གང་གི་དེ་གི་ཕྱིས་དགེ་སྟོང་འབྱུང་། འཇམ་
 པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། གང་གི་དེ་གི་ཕྱིས་བདག་དར་བ། དགེ་བའི་བཤེས་ལའང་
 བདག་ཕྱག་འཆལ། ཞེས་བྱུང་། གོང་དུ་ས་རབ་དགའ་བ་ཐོབ་བར་དུ། ཞེས་པ་གདུལ་བྱ་
 རྣམས་འདི་ལྟར་སྟོན་ལམ་གདབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་ཀྱི་འདིས་སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ་སོ་སྟེ་
 ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན། སྤྲིག་པ་མེད་པས་སྤྲིག་བཤམས་གསུངས་པ་བཞིན་
 རོ། འབྲེལ་པ་དག་ལས་ཀྱང་འཕགས་པ་ཞི་བ་ལྷ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མཆོག་གི་དངོས་
 གུབ་བརྟེན་པར་ཡང་གསུངས། གོང་དུ་ཕྱག་བྱར་འོས་པ་ཀུན་ལ་ཕྱག་འཆལ་ནས། འདིར་གང་
 གི་དེ་གི་ཕྱིས་དང་པོར་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་ལས་སྟོན་ནས་གཏན་གྱི་བདེ་བ་བསྐྱབ་པའི་སྟོང་འབྱུང་བར་
 བྱེད་པའི་རྗེས་འདྲིན་ལྷག་པའི་ལྷ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཞེས་
 གསུངས་ནས། གང་གི་དེ་གི་ཕྱིས་ངས་པར་འབྱུང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཀྱི། བྱམས་སྤྱིང་རྗེས་
 བྱངས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་གཉིས་སོགས་ས་དང་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཐོབ་པ་དང་།
 མདོར་བསྟུན་ན། སྤྱི་བ་བཞི་དག་ཅིང་སྐྱུ་བཞི་འཐོབ་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་
 སྐྱབ་པའི་འཕྲིན་ལས་དར་བ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་སོགས་དོན་གཉིས་ཕྱན་སྟུམ་
 ཆོགས་པ་མཐའ་དག དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྟུལ་བཞིན་དུ་
 བསྟེན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། བཀའ་དེ་དེ་དེ་དེ་དེ་དེ་དེ་དེ་དེ་དེ་དེ་དེ་དེ་དེ་
 གཉེན་རྣམས་ལའང་སྒྲེར་དུ་ཞི་བ་ལྷ་བདག་ཕྱག་འཆལ། ཞེས་པའོ། འདི་ནི་བཤེས་གཉེན་
 བསྟེན་སྟུལ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པར་གདམས་པའོ།

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་བསྟོན་པའི་ལེའུའི་ས་བཅད་འདི་
 ནི། བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྦྱོང་འཇུག་འབྲེལ་བ་གཞི་
 བྱས། རྒྱས་སྟུམ་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་སོགས་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་གིས་
 ལ་བསྐྱངས་ཏེ། འབྲས་སྟོན་མང་དགེ་མིང་མཁན་བྱེད་པ་དང་ཉེ་མས། སྐྱ་གཤེགས་སྐྱ་

ངོ་མཁན་ཆུང་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཙུང་པོ་ལྷ་ས་བདེ་ཁང་བསོད་ནམས་
བསྟན་འཛིན་གྱིས་གཙོས་སྤྱན་རིགས་རྗེས་ཤུལ་ནམས་ནས་བསྐྱལ་ངོར་རྫོགས་པར་བྲིས་པ་
འདིས་ཀྱང་བསྟན་འགྲོ་ལ་ཕན་པར་གྱུར་ཅིག །

སྐྱེ་གཤེགས་མཁན་ཆུང་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མའི་ཆེད། །གཙུང་པོ་བདེ་ཁང་བསོད་ནམས་བསྟན་
འཛིན་གཙོས། །སྤྱན་རིགས་རྗེས་ཤུལ་ནམས་ནས་དམ་ཆོས་འདི། །པར་བསྐྱལ་བའི་ཆམ་དཀར་དག་
བའི་མཐུས། །སྐྱེ་གཤེགས་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གཙོས་པའི། །འབྲེལ་ཐོག་འདས་གསོན་མཐའ་དག་གིས་
གཉིས་ཟད། །ཆོགས་གཉིས་རབ་རྫོགས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གཉིས་པོ། །རིང་མིན་ཐོབ་པའི་སྐལ་བཟང་མངོན་གྱུར་
ཅིག །ཅེས་པའི་སྒྲོན་ཆེག་འདི་ནི་ནམ་གྱ་མཆོད་གཡོག་ཐུབ་བསྟན་ཐབས་མཁས་ལགས་ནས་བསྐྱལ་ངོར་
ནམ་གྱ་མཁན་མིང་པས་ ༥༥ ཟླ་ ༡ ཆོས་ ༡༦ ལ་བྲིས་པའོ། །མཛུ་ལོ། །

དག་རིག་རིན་ཆེན་ནོར་བུའི་འོད་ཟླབས་ཤིང་། །

གང་འདུལ་ཁམས་དབང་མོས་པ་བཞིན་འབྱེད་པར། །

ཉི་ཟླའི་སྒྲོན་མ་འབྲུམ་གྱིས་མི་མཆོན་པའི། །

བཤེས་གཉེན་གྱིད་པའི་སྒྲོན་མེ་བསྟགས་པར་འོས། །

གང་གི་ལེགས་བཤད་མི་ཟད་འདོད་འབྱུང་མཛོད། །

ནམ་དཔྱིད་རིག་པའི་ཡོངས་དག་ཇ་རུའི་ཁྱུང་། །

ཀུན་རྫོངས་བྲི་མ་འཁྱུད་པའི་གདུང་སེལ་དུ། །

འཕྱལ་དཔར་མེས་པོའི་རལ་པར་བྱངས་པའི་དགེས། །

བསོད་ནམས་མཁའ་ལ་རྩེ་དགའི་ངོ་མཆར་ཅན། །

མཆོག་རྒྱ་རྫོང་པ་དག་པའི་སྤྱུ་ཁྱུད་ལྟོར། །

ལུང་རིགས་རྩེ་བས་སྟོང་འབར་བ་ཐུབ་བསྟན་གྱི། །

གསེར་གྱི་འཁོར་ལོའི་འཇུག་པ་ཡངས་པར་སྟོན། །

འཁྱལ་བུལ་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་སྤང་བ་ཅན། །

གྲིད་པའི་སྐྱེ་མས་ཡིད་འབྱུང་མཁས་གུབ་ཁྱུ། །

སྤྱོད་ཆོགས་འགྲོ་རྒྱུད་དང་མཐུན་འཕྲིན་ལས་གྱིས། །

རྡོ་རྗེའི་འཆོ་བ་རིང་དུ་བསྐྱུང་གུར་ཅིག །
ནམ་བུ་གྲི་ས་པའི་སྒྲོ་བརྒྱ་མང་འབྲེད་པའི། །
འདུས་སྡེ་འདིས་མཆོན་རིགས་གྲོལ་འཕགས་པའི་ཆོགས། །
ཐུགས་མཆོ་གཅིག་དུ་འབྲིལ་བའི་སྤྲིམས་གཙང་ཞིང་། །
མང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་ནོར་གྱིས་མངོས་གུར་ཅིག །
གདུང་བའི་སྒྲོན་བུལ་ཡིད་ལ་མཆོག་སྟེར་བའི། །
བདེ་སྦྱིད་རྫོགས་ལུན་སྤང་བའི་ཚུ་འདྲིན་ཕྱིང་། །
བསྐྱལ་པའི་སྲིད་དུ་བརྒྱལ་བའི་གྲིབ་བསེལ་གྱིས། །
གསེར་ལུན་སྟེག་མོའི་ལང་ཆོ་མངོས་གུར་ཅིག །
འབྲེལ་ཐོགས་ཀྱན་ཀྱང་སྡེ་བཞིས་ཡོངས་ཕྱག་ཅིང་། །
འཆི་མེད་ཆོ་དང་སྟོབས་འབྱོར་དབང་གྲུང་སོགས། །
མཐུན་པའི་ལེགས་ཆོགས་ལྷ་ལུན་འོད་གྱི་ཕྱིང་། །
མི་བཟང་མཁའ་དང་མཉམ་པར་འཕེལ་གུར་ཅིག །

ཅེས་པ་འདི་ཡང་ཡོངས་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་འབྲས་སྒྲོ་མང་མཁན་
བྱུང་ངག་དབང་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་གསུང་འབྲུམ་ཆ་ཆང་དཔར་བསྐྱུན་གནང་རྒྱུར་
པར་བྱང་སྒོན་ཆོག་འདི་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ངེ་ལྟར་བསྐྱལ་མ་མཛད་པ་བཞིན་ཡོངས་
འདྲིན་ཁྱི་བྱང་སྐྱལ་མིང་པས་སྐྱུར་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

༥ པར་བྱང་སྒོན་ཆོག་འདི་བཞིན་རང་ཅག་ནམས་ལ་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་རྩ་མ་མཆིས་པ་
ཡསྐྱབས་མགོན་ཡུལ་བའི་ཡོངས་འདྲིན་ཁྱི་བྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་མཆོན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་དོན་གྱི་
སྤང་དུ་མཆོན་ནས་སྒོས་ཉེ་རྗེ་བཙུན་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འདྲིན་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོས། སྟོན་དུ་སོག་
སྐྱལ་གྱ་རུ་དེ་བས་གསུང་འབྲུམ་ཆ་ཆང་དཔར་བསྐྱུན་ཁྱེད་སྐུ་པས་པར་བྱང་དུ་བསྐྱལ་བའི་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཆོན་
ཁར་བསམ་ནས་སྤར་ཡང་བཀོད་པའོ། །